

#784

2040

“อนุสรณ์”

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

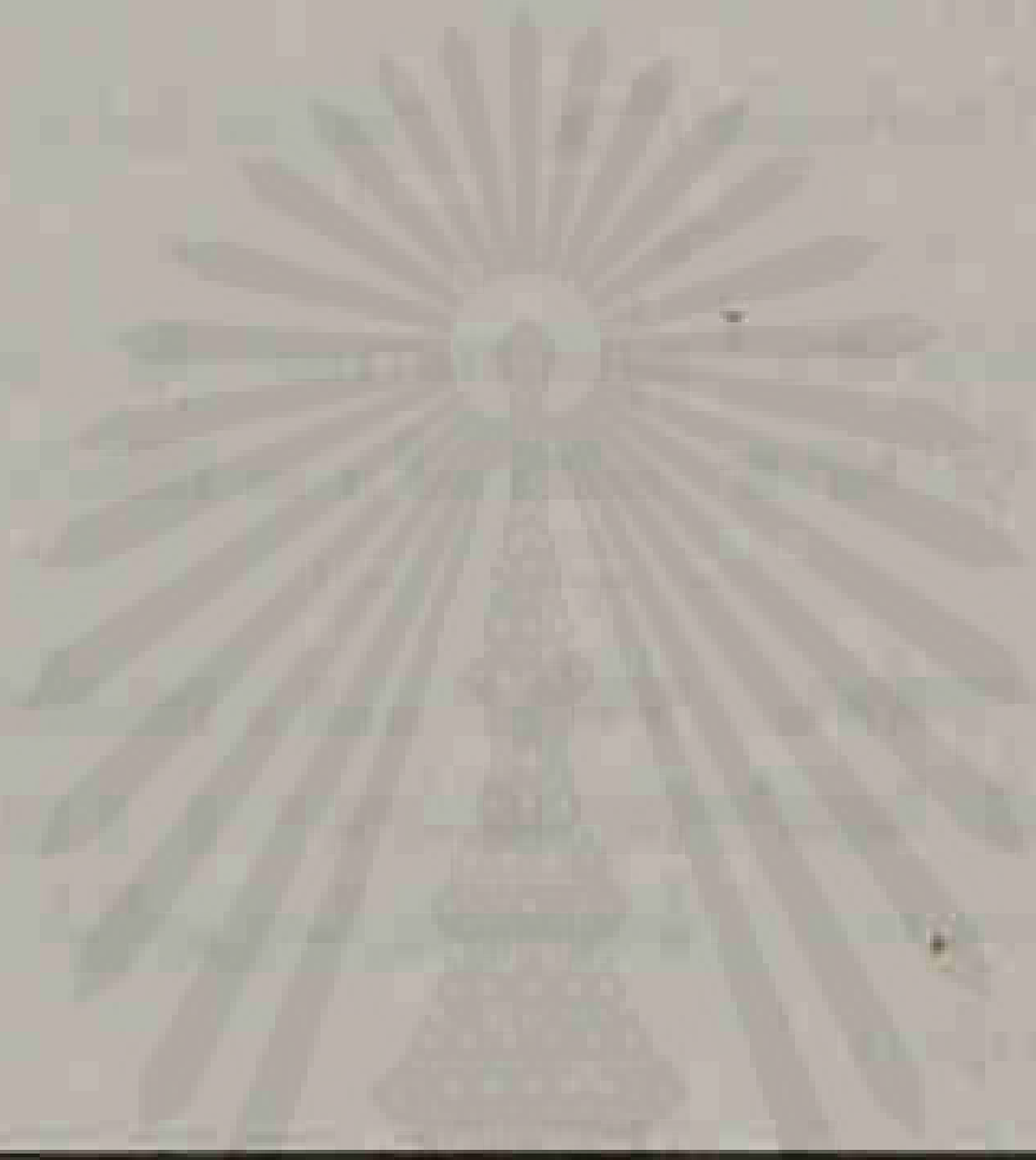
นาง ยศสุนทร บ.ช.

(จีบ ยศสุนทร)

ณ.เมรุ วัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร

วันพุธที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2522

ชุดปกชุดหนังสือพิมพ์

แม่ชอบอ่านพงสาวดารจีนมากที่สุด บางทีอ่านตลอดคืน ไม่หลับไม่นอน พ่อป่นว่าอยู่เสมอ เจ้าภาพจึงเห็นว่าหนังสือที่จะพิมพ์แจกเป็นอนุสรณ์ในครั้งนี้อาจจะขาดพงสาวดารจีนเป็นอย่างยิ่ง แต่ว่าแต่ละเรื่องยาวมากเกินไป ถ้าสิ่งที่เจ้าภาพจะจัดพิมพ์ได้ เห็นว่าเรื่อง “บุเช็กเทียน” นี้ไม่ยาวจนเกินไป และเป็นเรื่องที่มีสำนวนโวหารและเป็นคนดีเหมาะแก่กาลสมัย จึงเลือกจากหนังสือชุดพงสาวดารจีนที่กรุสภาจัดพิมพ์จำหน่ายมาพิมพ์เป็นบรรณาการไว้ด้วย

พงศาวดารจีนเรื่องบูเช็กเทียน

ราชวงศ์ถัง (พ.ศ. 1161-1450)

ในแผ่นดินพระเจ้าถังไท่จงฮ่องเต้กษัตริย์วงศ์ถังองค์ที่สองนั้น มีชายหนุ่มคนหนึ่งแซ่เด็กชื่อยันเกียด เป็นชาวเมืองไท่หวงวนซึ่งขึ้นแก่เมืองซัวไซหัวเมืองเอก เด็กยันเกียดคนนี้มีสติปัญญาเฉียบแหลม ได้เล่าเรียนหนังสือมีความรู้ลึกซึ้ง ครั้นเด็กยันเกียดมีอายุได้ยี่สิบสามปีก็เข้าไปสอบไล่วิชาหนังสือในเมืองหลวงได้ตำแหน่งจอหงวนฝ่ายบุ๋น พระเจ้าถังไท่จงฮ่องเต้ทรงเห็นว่าเด็กยันเกียดเป็นผู้มีสติปัญญาสามารถ จึงทรงโปรดตั้งให้เด็กยันเกียดเป็นนายอำเภอตำบลเซงเฟ่งกู่ เพราะในท้องที่นี้เป็นอาณาเขตกว้างขวางมีราษฎรมากมาย มักจะเกิดวิวาทเป็นถ้อยร้อยความกันอยู่เนือง ๆ หนึ่งผู้ที่ได้เคยทรงโปรดให้ไปรับตำแหน่งนี้แต่เก่าก่อน ก็มักจะอ่อนแก่ราชการ หาอาจปราบปรามโจรผู้ร้ายและชำระสะสางถ้อยความให้เป็นไปโดยยุติธรรมสมดังพระทัยไม่ ครั้นเด็กยันเกียดได้รับตราตั้งจากเจ้าพนักงานเสร็จแล้วก็พาอั้งเหลียงคนใช้เก่าแก่ซึ่งติดตามมาแต่บ้านเดิมออกจากเมืองหลวงเดินทางไปยังตำบลเซงเฟ่งกู่

เมื่อเด็กยันเกียดกับอั้งเหลียงเดินทางไปถึงที่เปลี่ยวแห่งหนึ่ง ก็มีชายสองคนทำทางเป็นผู้มีฝีมือเข้มแข็งถืออาวุธตรงเข้ามาสกัดหน้าไว้ แล้วขู่ว่าเรียกเอาเงินค่าผ่านทางเด็กยันเกียดพิจารณาอุทกลักษณะของชายทั้งสองแล้วก็พอใจ จึงพูดว่าซึ่งท่านอยากจะได้เงินทองของเรานั้นไม่ยากดอกเมื่อท่านขัดสนจริง ๆ เราก็อาจจะแบ่งปันไปให้ใช้สอย แต่เรามานึกสงสัยว่าลักษณะของท่านก็เป็นคนดี มีความสุจริตอยู่ ท่านไม่มีหนทางทำมาหากินโดยชอบธรรมแล้วหรือ จึงได้ประพฤติกการเช่นนี้ ชายทั้งสองได้ยื่นเด็กยันเกียดพูดจากรำพึงดังนั้นก็ลดอาวุธลงทันที แล้วตอบว่า เราทั้งสองนี้มิใช่โจรสามัญคอก แต่ทว่าความขัดสนได้บังคับให้เราต้องจำใจจำทำ ถ้าใครมีเงินทองมาเราก็ต้องขอแบ่งเอาบ้าง ผู้ที่เล็งเห็นความทุกข์ยากของเรา เราก็มิได้ทำอันตราย ส่วนผู้ที่ขัดสนจริง ๆ เราก็มิข่มเหงให้ได้รับความเดือดร้อนตามถ้อยคำของท่านนั้นเป็นที่จับใจเรายิ่งนัก ถ้าท่านมีความกรุณาแก่เราจริงดังว่าจงแบ่งปันมาให้ตามจุใจท่านเถิด เด็กยันเกียดหัวเราะแล้วตอบว่า เราขอสรรเสริญน้ำใจท่านว่าเป็นผู้ยุติธรรมสมเป็นลูกผู้ชายโดยแท้ ถึงแม้ท่านจะได้ประพฤติกการอันมิชอบด้วยกฎหมายบ้านเมืองก็หาได้ชื่อว่า เป็นโจรใจร้ายไม่ แต่เราอยากสอบถามว่าท่านทั้งสองจะไม่คิดอ่านเลิกละความประพฤติกการเช่นนี้ต่อไปแล้วหรือ ถ้าท่านยังรักความสุจริตอยู่เราก็จะสงเคราะห์แก่ท่านให้สมความปรารถนา ขอให้ท่านบอกชื่อและแซ่มาให้เราเป็นที่รู้จักไว้ด้วย ชายทั้งสองได้ฟังดังนั้นก็แลดูตากันอยู่ครู่หนึ่งแล้วตอบว่าเราทั้งสองนี้รักความสุจริตไม่อยากเบียดเบียนเพื่อนมนุษย์ให้ได้รับความเดือดร้อนเลย ก็แต่ทว่าในเวลาที่บ้านเมืองมิเป็นปกติ อาณาประชาราษฎรต่างได้รับความทุกข์ร้อนระส่ำระสายทุกแห่งหน ผู้ที่พระเจ้าแผ่นดินทรงตั้งแต่งตั้งให้มารับความทุกข์ร้อนของพลเมืองนั้นเล่า โดยมากเป็นคนทุจริตคิดแต่จะเกียจกันผู้ที่ประพฤติกความดี เราทั้งสองนี้ได้เล่าเรียนวิชาเพลงอาวุธมาตั้งแต่น้อย ถึงแม้จะไม่มีฝีมือยอดเยี่ยมอย่างกวนอูก็ยังนับว่าไม่เสียที่ที่เกิดมาเป็นชายชาติทหาร เราได้เคยทดลองรับราชการมาแล้ว แต่ทางราชการหาเป็นที่พึ่งแก่เราไม่ กลับได้รับความเดือดร้อนเพราะถูกมุสนายบับกันข่มเหงจนทนอยู่ไม่ได้ ครั้นความขัดสนบับกันเข้าเราก็ต้องฝืนใจประพฤติกการเช่นนี้เพื่อมิให้ออดตาย ซึ่งท่านมีน้ำใจจะอนุเคราะห์แก่เรานั้นเป็นบุญคุณใหญ่หลวงนัก แต่ท่านต้องบอกชื่อและแซ่ของท่านมาให้เราทราบก่อน และท่านจะสงเคราะห์แก่เราโดยประการใด เด็กยันเกียดจึงตอบว่าเราแซ่เด็กชื่อยันเกียดสอบไล่ได้ตำแหน่งจอหงวนฝ่ายบุ๋น บัดนี้พระเจ้าแผ่นดินทรงโปรดให้เราไปเป็นนายอำเภอตำบลเซงเฟ่งกู่เพื่อทะนุบำรุงราษฎรในตำบลนั้นให้เป็นสุข เราได้เห็นลักษณะของท่านทั้งสองแล้วให้รู้สึกว่าเป็นผู้ต้องชะตาเรายังนัก อยากจะขอเชิญไปทำราชการด้วย และเราจะอนุเคราะห์แก่ท่านดังหนึ่งเป็นญาติ ถ้าท่านไม่รีบคิดกลับตัวเสียในขณะที่มีโอกาสดังนี้ ชื่อเสียงของท่านก็จะเสื่อมเสียลงไปทุกวัน แล้วท่านจะคิดกลับใจในเมื่อเกินเวลานั้นเห็นจะยากนัก เราแนะนำท่านทั้งนี้โดยความสุจริตขอท่านจงตรึกตรองดูเถิด ชายทั้งสองได้ฟังดังนั้นก็ทิ้งอาวุธเสีย คุกเข่าลงคำนับแล้วพูดว่าข้าพเจ้าเบเอียงและเก่าได้ขอคำนับท่าน ซึ่งข้าพเจ้าได้พบกับท่านครั้งนี้เป็นวาสนาของข้าพเจ้าที่จะได้พ้นทุกข์ แล้วจะได้เดิน

ตามท่านออกไปสู่ที่สว่าง ข้าพเจ้าขอมอบร่างกายไว้เป็นคนใช้สำหรับคิดหน้าตามหลังแล้วแต่ท่านจะใช้สอยจนกว่า
หาชีวิตไม่ เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็มีความยินดียิ่งนัก จึงพาเบเอียงและเกาไถ่ไปยังตำบลเซงเพ่งกู่ด้วยกัน

ครั้นเด็กยื่นเกียดได้เข้ารับราชการตามตำแหน่งแล้ว ก็ตั้งหน้าชำระสะสางอรรถคดีทั้งปวงโดยยุติธรรมมิได้เห็น
แก่น้ำบุคลิกผู้ใด และพยายามสืบจับผู้ที่ประพฤตินั้นเป็นพาลมาลงโทษตามสมควรแก่ความผิดเสียมากกว่ามาก
มิช้าราษฎรทั้งปวงซึ่งอยู่ในท้องที่ก็ค่อยได้รับความสุขขึ้น โดยสติปัญญาและความสามารถของเด็กยื่นเกียด

ในตำบลนั้นมีชายคนหนึ่งแซ่จวคชื่อฮัน เป็นนักเลงหัวไม้มีพรรคพวกมาก จวคฮันได้เคยทำความเดือดร้อนให้
แก่ราษฎรเนื่อง ๆ คนเหล่านั้นต่างมีความโกรธแค้นอยู่โดยมาก แต่จะหยิบยกข้อผิดขึ้นฟ้องร้องก็ยังไม่ถนัดจึงต้อง
อดใจคอยจับผิดอยู่ ฝ่ายจวคฮันเป็นคนมีไหวพริบดีก็รู้สึกตัว จึงคิดอยู่ในใจว่า ตัวเรานี้ได้ประพฤตินั้นเป็นพาลแถม
เหรอกมาช้านานก็หาได้รับความสุขไม่ ได้แต่คอยหลบหนีอาญาแผ่นดินเหมือนดังนกที่ค้องคอยระวังหลบลูกเกาทัณฑ์
ทุกวันนี้เคราะห์ยังดีจึงรอดตัวอยู่ ถ้าสบเคราะห์ร้ายเข้าวันใด เวรกรรมของเราที่ทำไว้ก็มาถึงเมื่อนั้น ควรเราจะรีบ
คิดกลับตัวเสียแต่เนิ่นจึงจะได้รับความสุขสืบไป อันเด็กยื่นเกียดนายอำเภอใหม่คนนี้เป็นผู้สามารถหัวหาญยิ่งนัก
คงจะจับตัวเราไปชำระลงโทษมิวันใดก็วันหนึ่ง แต่ทว่าเด็กยื่นเกียดนั้นเป็นคนมีใจเมตตาแก่ผู้น้อย แม้แต่พวกโจรก็
ยังเกลี้ยกล่อมเอาตัวมาชุบเลี้ยง ถ้าเราไปสารภาพรับผิดให้สัตว์ปัญญาว่าจะกลับตัวเสียใหม่ ไหนเลยเด็กยื่นเกียดจะ
ไม่เอ็นดู เวลานี้เราก็ตัดใจแล้ว จำจะต้องว่าหน้าเข้าหาพระเข้คูสักครั้งหนึ่ง แม้นสมคิดเราก็จะพ้นจากความอาฆาต
มาดร้ายของคนทั้งปวง ครั้นคิดตกลงในใจดังนั้นแล้วก็ไปหาเด็กยื่นเกียด กุกเข้าส่งกำนับบอกชื่อแซ่ของตนแล้วเล่า
ความในใจให้ฟังทุกประการ เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะพลางพูดว่าชื่อเสียงของเจ้ามันโด่งดังเรารู้จักอยู่ แต่
เคราะห์ของเจ้ายังดีที่ไม่มีใจทักมาฟ้องร้องขึ้นเมื่อเจ้ารู้สำนึกตัวว่าได้กระทำผิดแล้วมาสารภาพเช่นนี้เราก็ต้องปรานี
แก่เจ้าตามสมควร แต่เจ้าจะกลับความประพฤติเสียใหม่ได้แน่และหรือ จวคฮันกราบลงแล้วตอบว่า ข้าพเจ้าตั้งใจสมัคร
มาเป็นข้าชวงใช้และยอมอยู่ในโอวาทของท่านทุกประการ แม้ท่านจะใช้ให้ไปตายก็มีได้ย้อท้อ ขอท่านจงกรุณาชุบ
เลี้ยงข้าพเจ้าไว้สักคนหนึ่งเถิด พูดแล้วก็กล่าวคำสาบานต่อเทพยดาฟ้าดินโดยแข็งแรงให้เด็กยื่นเกียดฟัง เด็กยื่นเกียด
ได้ฟังดังนั้นก็คิดอยู่ในใจว่า อันลักษณะท่าทางของจวคฮันนี้เป็นคนใจกอมั่นคงอยู่ เห็นจะเป็นที่เชื่อถือได้ว่าคิดกลับ
ใจแล้วจริง ๆ อนึ่งจวคฮันก็เป็นคนกว้างขวางรอบรู้ในทางนักเลงทุกด้าน ถ้าเราชุบเลี้ยงไว้คงเป็นประโยชน์แก่ราช
การมาก คิดแล้วก็รับจวคฮันไว้เป็นคนใช้สอยอย่างเดียวกับอั้งเหลียงเบเอียงและเกาไถ่จวคฮันสมคิดแล้วก็มีความ
ยินดีและรู้สึกขอบคุณเด็กยื่นเกียดเป็นอันมาก

ตั้งแต่เด็กยื่นเกียดได้จวคฮันไว้ใช้แล้วก็ทำราชการเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน เพราะจวคฮันรู้ทางหน้าที่ได้
จะสืบสวนข้อความอันใดก็ได้คล่องแคล่วเป็นที่พอใจของเด็กยื่นเกียดทุกอย่าง ถ้าวันใดเด็กยื่นเกียดมีเวลาว่างมักจะ
ชวนคนใช้เหล่านั้นปลอมตัวไปฟังข่าวทุกข์สุขของราษฎรอยู่เป็นนิตย์ ทำให้ราษฎรอนตาหลับสบายขึ้นกว่าแต่ก่อน
อยู่มาวันหนึ่งเด็กยื่นเกียดกำลังนั่งตรวจหนังสือราชการต่าง ๆ อยู่ในห้อง ทันใดนั้นเสียงกลองสัญญาณข้าง
นอกก็ดังขึ้น เด็กยื่นเกียดตกใจด้วยรู้สึกว่ามีคดีอุกฉกรรจ์เกิดขึ้นแล้ว จึงรีบสวมเครื่องยศออกมานั่งยังที่ว่าการ
ขณะนั้นพวกเสมียนพนักงานก็เข้ามายืนเรียงรายทั้งสองข้างตามตำแหน่งของตน เด็กยื่นเกียดจึงสั่งให้นักการไปนำ
ตัวผู้ที่ตีกลองสัญญาณนั้นเข้ามา สักครู่หนึ่งนักการก็นำตัวชายสองคนเข้ามาคุกเข่าก้านับอยู่ตรงหน้า ชายทั้งสองนั้น
คนหนึ่งชื่อไอเด็กอายุสามสิบเศษเป็นนายแขวงอยู่ในตำบลลี้ลือ อีกคนหนึ่งชื่อชงบ้วนเด็กเป็นเจ้าของโรงเตี๊ยม
อยู่ในตำบลนั้น เด็กยื่นเกียดจึงถามว่ามีเหตุอุกฉกรรจ์อย่างใดเกิดขึ้น จงเล่าเรื่องมาให้เราฟังโดยเร็ว ไอเด็กตอบว่า
เมื่อเช้านี้ข้าพเจ้าออกตรวจท้องที่ของข้าพเจ้าตามเคย ครั้นมาถึงหน้าตลาดพบศพชายสองคนถูกทำร้ายมีบาดแผล
สาหัสนอนตายอยู่ ข้าพเจ้าสืบถามชาวตลาดก็ไม่มีใครรู้เรื่อง เป็นแต่ทราบว่ายายทั้งสองนั้นมาพักอยู่ที่โรงเตี๊ยมของ
ชงบ้วนเด็กตั้งแต่วันขึ้น เรื่องนี้ข้าพเจ้าเชื่อว่าชงบ้วนเด็กฆ่าคนทั้งสองตายเพื่อแย่งชิงเอาเงินทองที่ติดตัวมาแล้วลอบเอา
ศพไปทิ้งไว้ที่หน้าตลาดในเวลาดึกสงัดเพื่อจะได้ปลิดตัวให้พ้นความผิด ก็ถ้าชายสองคนนั้นไปมีเหตุที่หน้าตลาด ถึง
แม้เป็นเวลาดึกคืนก็คงมีใครได้ยินเสียงผิดประหลาดบ้าง เพราะอยู่ในที่ประชุมชน แต่นี้จะหาผู้รู้ผู้เห็นสักคนเดียวก็
หาไม่ได้ จึงทำให้ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่าชงบ้วนเด็กเป็นคนร้าย คดีเรื่องนี้เกิดขึ้นในท้องที่ของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงจับตัวชง

บ้านเด็กมาให้ท่านชำระลงโทษผู้กระทำผิดตามกฎหมาย ขณะนั้นขงบ้านเด็กก็ร้องคัดค้านขึ้นว่า ซึ่งโอเด็กกล่าวโทษข้าพเจ้านั้นเป็นความเท็จทั้งสิ้น ข้าพเจ้าได้ตั้งโรงเตี๊ยมเป็นการหากินโดยสุจริตมาช้านานแล้ว ยังหาเคยมีเหตุอื้อฉาวประการใดไม่ แต่ชายที่ตายทั้งสองได้มาพักอยู่ที่โรงเตี๊ยมของข้าพเจ้าเมื่อวานขึ้นนี้จริง เมื่อนอนพักอยู่ที่นั่นพอรุ่งเช้าคนทั้งสองก็พากันเดินทางต่อไป ครั้นเมื่อเช้านี้โอเด็กมาหาข้าพเจ้า บอกว่าคนเดินทางสองคนซึ่งมาพักอยู่ที่โรงเตี๊ยมของข้าพเจ้านั้นไปนอนตายอยู่ที่หน้าตลาด แล้วหาว่าข้าพเจ้าเป็นคนฆ่าเพื่อแย่งชิงเอาเงินทองของคนทั้งสอง ครั้นแล้วโอเด็กก็รีบไปลากเอาศพชายทั้งสองมาทิ้งไว้ที่หน้าบ้านข้าพเจ้า และขู่ว่าจะถ้าข้าพเจ้าไม่เอาเงินให้แก่โอเด็กห้าร้อยตำลึงเป็นค่าไบบายาแดงแล้ว เรื่องนี้จะต้องเป็นความกันใหญ่โต ข้าพเจ้าเป็นคนขี้ดสนหาเข้ากินค่าเหลือสติกำลังที่จะหาเงินห้าร้อยตำลึงมาให้แก่โอเด็กได้ จึงรับมาฟ้องร้องต่อท่านขอให้ชำระความเรื่องนี้โดยยุติธรรมความจริงข้าพเจ้าตั้งใจตรงมาหาท่านเอง หาใช่โดยโอเด็กจับตัวข้าพเจ้ามาให้แก่ท่านไม่ เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นจึงพูดว่า ข้อกล่าวโทษของท่านนับว่าน่าฟังด้วยกันทั้งสองข้าง แต่เรายังไม่สอบสวนเอาความเท็จและจริงในบัดนี้เพราะเป็นคดีฆ่ากันตาย เราต้องไปชันสูตรศพและตรวจดูสถานที่เสียก่อนแล้วจึงจะชำระสืบสวนเอาความจริงต่อไป พูดแล้วเด็กยื่นเกียดก็ออกจากที่ทำการไปขึ้นเกี้ยว มีพวกเจ้าพนักงานติดตามไปเป็นอันมาก และกุมตัวโอเด็กกับขงบ้านเด็กไปด้วย ครั้นเวลาบ่ายจึงไปถึงตำบลสลักกล้วย พวกราษฎรได้ทราบว่าได้สวนคดีเรื่องฆ่ากันตายก็พากันมาดูแน่นไปทั้งสองฟากถนน

ครั้นเด็กยื่นเกียดตรวจดูสถานที่ตามตลาดทั่วแล้วก็ยังจับร่องรอยอะไรไม่ได้ จึงเลยไปที่โรงเตี๊ยมของขงบ้านเด็ก เห็นมีศพสองศพนอนอยู่ที่พื้นดินตรงหน้าประตูศพนั้นมีบาดแผลถูกทำร้ายสาหัส เด็กยื่นเกียดจึงเลยไปข้างใน แล้วเรียกตัวโอเด็กเข้ามาถามว่า ศพชายทั้งสองนอนตายอยู่ที่นี้ตั้งแต่เดิมหรือ โอเด็กได้ฟังดังนั้นก็ตกใจรีบตอบว่า ชายทั้งสองนี้ขงบ้านเด็กเป็นคนฆ่าตาย แล้วลอบเอาศพไปทิ้งไว้ที่หน้าตลาดโดยความปรารถนาจะปิดความผิดให้พ้นตัว ข้าพเจ้าเห็นการดังนี้จึงได้ย้ายเอาศพมาไว้ที่หน้าบ้านขงบ้านเด็กอย่างเดิม และเพื่อจะให้พ้นอุจาดตาแก่คนทั้งหลายในท้องตลาดด้วย เด็กยื่นเกียดได้ฟังก็คิดว่า เจ้าเป็นนายแขวงย่อมรู้จักขนบธรรมเนียมและข้อบังคับทุกอย่าง ซึ่งเจ้าบังอาจย้ายศพให้เคลื่อนที่ทำให้เสียร่องรอยที่จะสืบสวนเอาความจริงดังนี้ เจ้าต้องมีโทษเสมอด้วยผู้ร้าย โดยส่อพิรุณของเจ้าให้เห็นว่าเจ้าจะกลบเกลื่อนร่องรอยความผิดที่ได้กระทำลง ข้อที่เจ้ากล่าวโทษขงบ้านเด็กนั้นเป็นแต่เจ้าคาดการณืเอาเอง หรือมิฉะนั้นก็แกล้งใส่ความเขา เวลานี้เรายังไม่พิจารณาว่าใครเป็นคนฆ่า แต่จะปรึกษาโทษของเจ้าเสียชั้นหนึ่งก่อน คือเมื่อเจ้าได้พบศพเหตุใดจึงบังอาจย้ายไปโดยผลการไม่ไปแจ้งแก่เราเสียก่อนตามธรรมเนียม ถ้าเจ้าไม่ยอมให้เป็นที่อยู่จาดตาจะเอาผ้ามาคลุมเสียก็ได้ ความผิดของเจ้าในข้อนี้จะขอแก้ตัวไม่ได้เป็นอันขาด พูดแล้วก็สั่งให้นักการจับตัวโอเด็กคว่ำลงเข้มนเสียบร้อยที่ โอเด็กมีความเจ็บปวดเป็นอันมากก็ร้องกรวญครางอยู่ แล้วเด็กยื่นเกียดก็เข้าไปตรวจดูตามห้องต่าง ๆ ในโรงเตี๊ยมของขงบ้านเด็กจนทั่วทุกแห่งก็หาพบเลือดฝาดหรือเค้าเงื่อนอันเป็นพิรุณอย่างใดไม่ จึงเรียกตัวขงบ้านเด็กมาถามว่า ผู้ตายสองคนนั้นมาพักอยู่ที่ไหน อนึ่งเมื่อเขามาพักได้ซักถามชื่อแซ่และถิ่นฐานไว้หรือเปล่า ขงบ้านเด็กตอบว่าเวลานั้นข้าพเจ้ามีวสาละวนจัดห้องให้เขาพัก จึงมิได้ซักถามให้ละเอียดเป็นแต่ได้ทราบว่าคนหนึ่งแซ่คู่อีกคนหนึ่งแซ่อือเป็นชาวเมืองโอจิ๋ว ข้าพเจ้าได้สังเกตเห็นว่า ลักษณะของเขาเป็นคนค้าขายคงจะมีเงินทองติดตัวมามาก จึงจัดห้องกลางให้พักรวมกันอยู่ทั้งสองคน เด็กยื่นเกียดจึงถามต่อไปว่า โรงเตี๊ยมของท่านใหญ่โตและตั้งมาช้านาน ว่ากระไรจะไม่มีคนเดินทางอื่น ๆ มาพักอยู่บ้างเจิวหรือ ขงบ้านเด็กตอบว่ามีสามคนมาพักอยู่ที่ห้องตอนนอก คนหนึ่งเป็นชาวเมืองชัวไซเป็นคนค้าขายหนังสัตว์ อีกสองคนป้าวนายเป็นชาวเมืองฮ้อหน่า เวลานี้ก็ยังอยู่ทั้งสามคน แต่คนที่ว่าเป็นนายนั้นกำลังป่วยอยู่ เด็กยื่นเกียดจึงเรียกชายชาวเมืองชัวไซเข้ามาถาม ชายคนนั้นให้การว่าข้าพเจ้าแซ่กอ ชื่อเซงหงวน เคยมาพักอยู่ที่โรงเตี๊ยมนี้เป็นนิตย์ ข้าพเจ้าได้เห็นชายสองคนมาพักอยู่ที่ห้องกลางจริง แต่พอรุ่งสว่างคนทั้งสองก็รวบรวมข้าวของของตนออกจากโรงเตี๊ยมไป ตั้งแต่นั้นมาข้าพเจ้าก็คงพักอยู่ที่นี้มีได้ไปข้างไหนเลย และหาได้รู้เรื่องราวอะไรไม่ จนรุ่งเช้าจึงทราบว่าคนทั้งสองตายเสียแล้วเด็กยื่นเกียดจึงเรียกชายคนใช้ของนายเจ้ามาซักถามอีก คนนั้นก็ให้การต้องคำกับกอกเซงหงวน และชี้แจงต่อไปอีกว่า เมื่อกันนี้ข้าพเจ้าอดนอนอยู่ปรนนิบัตินายข้าพเจ้าตลอดรุ่งก็หาได้ยินเสียงผิดประหลาดอย่างใดไม่ ถ้าหากว่าคนทั้ง

สองนั้นกลับมาและขงบัวนเด็กทำร้ายแล้ว ลอบเอาศพไปทิ้งไว้ที่หน้าตลาดจริง ถึงอย่างไรข้าพเจ้าก็คงได้ยินเสียงผิด
สังเกตบ้างเป็นแน่ เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็คิดในใจว่า ชายทั้งสองหาได้ตายโดยขงบัวนเด็กทำร้ายไม่ แต่ในข้อที่ไอ
เด็กแกล้งกล่าวหาขงบัวนเด็กนั้น คงมีเลศนัยสักอย่างหนึ่ง จำจะต้องสืบสวนดูให้รู้ความ คิดแล้วก็ออกมาข้างนอก
สั่งให้เบเอี้ยงและเกาไถ่คุมตัวไอเด็กไว้ก่อน แล้วชี้แจงให้คนทั้งหลายฟังว่าเวลานี้จวนค่ำเสียแล้ว ครั้นเราจะชันสูตร
พลิกศพก็ไม่ใช่เวลาสมควร จำเป็นต้องจัดการต่อวันพรุ่งนี้ จึงสั่งให้เจ้าพนักงานที่รักษาศพทั้งสองไว้ แล้วเด็ก
ยื่นเกียดก็ออกจากโรงเตี๊ยมของขงบัวนเด็กไปพักอยู่ที่กงกวน เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้วเด็กยื่นเกียดจึงเรียก
อึ้งเหลียงเข้ามาบอกว่าเรื่องฆ่ากันตายนี้ไอเด็กเป็นผู้มีพิรุณมากอยู่ พูตามทางการน่าจะเห็นว่าไอเด็กเป็นคนฆ่าชาย
ทั้งสองแล้วแกล้งเอาความผิดไปป้ายให้แก่ขงบัวนเด็ก แต่เรายังนึกสงสัยว่าคงจะมีความนัยแอบแฝงอยู่อีก คินนี่เจ้า
จงไปสืบดูที่บ้านนายตลาด บางทีจะได้เค้าเงื่อนอย่างไรบ้าง อึ้งเหลียงค้ำรับคำสั่งแล้วก็ไปที่บ้านกวยลี้บุนนายตลาด
เวลานั้นมีคนอื่น ๆ นั่งอยู่ที่บ้านกวยลี้บุนหลายคน กำลังสนทนากันถึงเรื่องฆ่าคนตาย ครั้นคนเหล่านั้นเห็นอึ้งเหลียง
คนของนายอำเภอมาหา ก็รับรองเป็นอันดี อึ้งเหลียงนั่งลงยังที่สมควรแล้วสนทนาด้วยคนเหล่านั้น ครั้นไถ่เลียงสอบ
ถามกันดูก็ได้ความว่าไอเด็กมีความอาฆมาขงบัวนเด็กมานานแล้ว เพราะเคยขอยืมเงินขงบัวนเด็กหลายครั้งขงบัวน
เด็กไม่ยอมให้ ครั้นเมื่อคินวานนี้ไอเด็กไปเล่นการพนันที่บ้านแซ่หลีกเล่นเสียเป็นหนี้เขาจริงจัง พอเกิดอะอะเรื่องฆ่า
คนตายที่หน้าตลาดไอเด็กเห็นช่องที่จะได้เงินจากขงบัวนเด็กจึงลากเอาศพไปทิ้งไว้ที่หน้าโรงเตี๊ยมของขงบัวนเด็ก
แล้วจะขู่เอาเงินห้าร้อยตำลึง อึ้งเหลียงสืบได้ความดังนี้แล้วก็กลับมาที่กงกวนเล่าความให้เด็กยื่นเกียดฟังทุกประการ
เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็นั่งคริกตรองอยู่ครู่หนึ่งแล้วพูดว่าคินนี่ลึกลับมากตามข่าวที่เจ้าสืบสวนมา ได้ทำให้เห็นว่าเป็น
คนร้ายมาแต่อื่น แต่จะเป็นผู้ใดยังไม่มีเค้าเงื่อนเลย ถึงกระนั้นเราก็ต้องพยายามสืบสวนเอาตัวคนทุจริตมาลงโทษให้
จงได้ พุดแล้วเด็กยื่นเกียดก็เข้านอน

ครั้นรุ่งเช้าเด็กยื่นเกียดกับพวกเจ้าพนักงานก็ไปที่โรงเตี๊ยมของขงบัวนเด็กพร้อมกัน แล้วเรียกตัวขงบัวนเด็ก
มาบอกว่า เรื่องฆ่ากันตายนี้ท่านปฏิเสธว่ามีได้รู้เห็นก็มีเหตุผลน่าฟังอยู่ แต่ทว่าผู้ตายมาพักอยู่ที่บ้านท่าน คดีจึงต้อง
พาดพิงถึงท่านด้วยจนกว่าจะสืบสวนเป็นสัจได้ตัวคนร้าย พุดแล้วก็สั่งให้เจ้าพนักงานหามศพเข้ามาตรวจศพหนึ่ง
ก่อน ครั้นเจ้าพนักงานหามศพเข้ามาวางไว้แล้วเด็กยื่นเกียดจึงถามขงบัวนเด็กว่าชายคนนี้แซ่ไร ขงบัวนเด็กตอบว่า
แซ่อือ เจ้าพนักงานจึงจอดถ้อยคำไว้แล้วลงมือชันสูตร เห็นมีบาดแผลสาหัสถึงสามแห่ง คือแผลถูกแทงที่ข้างหลัง
แห่งหนึ่ง แผลถูกฟันที่ท้องแห่งหนึ่ง กับแผลถูกแทงที่ซอกคอแห่งหนึ่ง ชันสูตรเสร็จแล้วก็ออกหมายประกาศหา
ญาติพี่น้องของผู้ตายให้มารับศพตามธรรมเนียมแล้วให้ยกศพชายแซ่กูเข้ามาชันสูตรอีกศพหนึ่ง แต่พอขงบัวนเด็ก
แลเห็นหน้าศพนั้นก็ร้องขึ้นด้วยเสียงอันดังแล้วหน้ามีดล้มลงกับพื้น เด็กยื่นเกียดจึงให้ช่วยแก้ไขจนขงบัวนเด็กฟื้น
ขึ้น คนทั้งหลายเห็นดังนั้นก็มีความสงสัยเป็นอันมาก ครั้นขงบัวนเด็กได้สติแล้วก็พูดด้วยเสียงอันดังว่า ศพนี้ไม่
ใช่ศพชายแซ่กูที่ฆ่าด้วยกันกับชายแซ่อือที่ตาย เพราะชายแซ่กูเป็นคนหนุ่ม แต่ศพนี้เป็นผู้ใหญ่มีหน้าเคราจริงจัง
ข้าพเจ้าไม่เคยเห็นหน้าเลย เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็ยิ่งฉงนใจเป็นอันมาก จึงพูดว่าศพทั้งสองนี้วางทิ้งอยู่ที่วันใคร ๆ
ก็ได้เห็น แต่เหตุใดจึงไม่มีใครรู้ว่าอีกศพหนึ่งไม่ใช่ชายแซ่กู ครั้นเวลาพลิกศพพลิกกลับกลายเป็นคนละคน แล้ว
ควาขงบัวนเด็กว่า ซึ่งเจ้าพุดจาเหลวไหลล่อเราดังนี้มีความผิดเป็นอันมาก เจ้าจะแก้ตัวว่ากระไรก็จงเร่งบอกตัวมา
โดยเร็ว ขงบัวนเด็กตกใจคุกเข่าลงค้ำบเอาศีรษะโขกกับพื้นเป็นหลายครั้งแล้วตอบว่า เมื่อไอเด็กลากเอาศพทั้งสอง
มาที่นี่ ข้าพเจ้ากำลังตกใจหาหน้พิจารณาให้ละเอียดไม่ ด้วยจะรีบตะลี้ตะลานนำเนื้อความไปแจ้งแก่ท่าน อนึ่งในเวลา
นั้นศพชายแซ่อือวางทับอยู่ข้างบนอีกศพหนึ่งไม่ให้เห็นหน้า ถึงใคร ๆ ก็คงไม่ทันสังเกต ทั้งนี้เป็นเพราะไอเด็กแกล้ง
กระทำเงื่อนงำไว้หรือไม่ขอท่านจงใคร่ครวญดูเถิด เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็อยู่ในใจว่า เมื่อวานนี้เราก็ได้เห็นศพ
วางทับกันไว้จริง เมื่อการเป็นเช่นนี้ไอเด็กก็ยังมีพิรุณมากขึ้น คิดแล้วจึงสั่งให้นำตัวไอเด็กเข้ามาโดยเร็ว แล้วถามว่า
เมื่อวานนี้เจ้าลากเอาศพทั้งสองมาทิ้งไว้ที่นี้ด้วยมือตนเอง เจ้าจำได้ว่าลักษณะของศพทั้งสองนั้นหน้าตาเป็นอย่างไร
จงเร่งชี้แจงมาโดยเร็ว ไอเด็กได้ฟังกระซู่ถามก็ตกใจยิ่งนัก แล้วให้การว่าในชั้นต้นข้าพเจ้าทราบชายทั้งสองมาพัก

อยู่ที่โรงเตี๊ยมของขงเบ้งเด็ก เข้าใจว่าขงเบ้งเด็กเป็นคนฆ่าจึงได้นำความไปฟ้องร้องต่อท่าน ส่วนลักษณะของคนทั้งสองนั้นข้าพเจ้าจำได้ว่าศพหนึ่งเป็นคนหนุ่มอีกศพหนึ่งอายุมากและมีหนองคราด้วย ข้าพเจ้าให้การทั้งนี้เป็นการสัตย์จริงขอท่านจงกรุณาด้วยเถิด เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็โกรธ จึงคิดว่าเจ้ามีหน้าที่เป็นนายแขวงสำหรับดูแลทุกข์สุขของราษฎร เมื่อเกิดเหตุร้ายแรงถึงเพียงนี้เจ้าก็มิได้พิจารณาเหตุผลให้ถ่องแท้ มุ่งแต่จะหาประโยชน์ใส่ตนด้วยอุบายอันทุจริต ซึ่งเจ้าแกล้งเอาความผิดไปป้ายให้แก่ขงเบ้งเด็ก และนำเรื่องราวเหลวไหลไปแจ้งแก่เรานั้น เจ้าต้องมีความผิดอีกชั้นหนึ่ง พุดแล้วก็ส่งให้นักการจับตัวไอเด็กกว่าลงเหม็นอีกร้อยที่ ไอเด็กนั้นบอบช้ำอยู่แล้ว เมื่อถูกโบยซ้ำอีกร้อยที่ก็แทบปางตาย เลยรู้สำนักถึงความผิดของตนที่แกล้งให้ร้ายแก่ผู้อื่น ครั้นลงโทษไอเด็กเสร็จแล้ว เด็กยื่นเกียดจึงให้หาตัวผู้ที่พักอยู่ในโรงเตี๊ยมของขงเบ้งเด็กมาสอบถามอีก คนทั้งสองให้การต้องคำกันว่า ชายแซ่อ้อกับแซ่กู่ซึ่งมาพักอยู่ที่นี่เป็นหนุ่มทั้งสองคนหาหมอหนองคราไม่ ศพนี้เป็นศพใครมาแต่ไหนข้าพเจ้ามิได้ทราบเลย เด็กยื่นเกียดให้จดถ้อยคำไว้แล้วก็ให้ชั้นสุตรศพชายที่มีหนองครา เห็นมีบาดแผลสามแห่งคือแผลพันทิ้งแห่งหนึ่ง แผลพันทิ้งหน้าอกแห่งหนึ่ง แผลแขนงที่ท้องแห่งหนึ่ง แล้วเด็กยื่นเกียดจึงส่งให้เอาศพบรรจุหีบรักษาไว้ที่นั่น และออกประกาศสืบหาญาติให้มารับศพไปตามธรรมเนียม เมื่อจัดการตอนนี้เสร็จ เด็กยื่นเกียดจึงให้เจ้าพนักงานคุมตัวไอเด็กกับขงเบ้งเด็กไว้ แล้วกลับไปยังเชิงเพ่งกู่

วันรุ่งขึ้นเด็กยื่นเกียดจึงเรียกอึ้งเหลียง เบอเอียงเกาไถ่และจวดฮินคนสนิทเข้ามาพร้อมกัน แล้วบอกว่าคดีเรื่องฆ่ากันตายนั้น ตามที่ได้ไต่สวนมีเค้ามูลทำให้เห็นว่าชายแซ่กู่เป็นผู้เกี่ยวข้อง ถ้าจับตัวชายแซ่กู่มาได้ก็สามารถจะชำระสืบสวนเอาความจริงต่อไป แล้วมีคำสั่งว่า เจ้าทั้งสองจงแยกย้ายกันไปเที่ยวสืบสวนเรื่องราวให้ได้ความ เพราะเราเห็นว่าชายมีหนองคราที่ตายคงเป็นคนอยู่ในถิ่นนั้นเอง และบางทีชายแซ่กู่ยังหลบหลีกซ่อนอยู่ก็เป็นได้ ถ้าเจ้าสืบได้เค้าเงื่อนประการใดจงกลับมาแจ้งแก่เราโดยเร็ว คนสนิททั้งสองคำนับรับคำสั่งแล้วก็แยกย้ายกันไป

ล่วงมาอีกสามวันคนเหล่านั้นกลับมาแจ้งว่า ยังสืบสวนไม่ได้ร่องรอยอันใดเลย เด็กยื่นเกียดได้ฟังก็มีความหนักใจยิ่งนัก ครั้นรุ่งขึ้นจึงปลอมตัวเป็นหมอรักษาโรคมะเร็งและป้ายติดตัวไปพร้อมแล้วลอบออกจากที่ว่าการไปแต่ผู้เดียว ครั้นถึงตลาดค้าปลาน้ำเขียวกัวซึ่งเป็นที่ประชุมชน ก็เที่ยวเดินวนเวียนอยู่ที่นั่นตั้งแต่วันแต่หามผู้ใดทักถามเรียกร้องไม่ เด็กยื่นเกียดจึงคิดว่าถ้าไปหาที่ไอโองพอแขวนป้ายและวางเครื่องยาให้เข้าที่วางที่คงจะมีผู้มาทักถามบ้างเป็นแน่ คิดแล้วจึงเดินไปทางหน้าตลาด พอเหลือบไปเห็นป้ายที่หน้าประตูใหม่แห่งหนึ่งจารึกอักษรไว้ว่าอวงฮัวตัน แสดงว่าเป็นที่ประชุมชนก็มีความยินดี จึงเอาป้ายของตนแขวนไว้ที่ข้างประตูแล้วหยิบเครื่องยาออกมาจัดตั้งโดยเรียบร้อย ครั้นคอยอยู่ถึงเวลาบ่ายก็เห็นมีคนเดินผ่านไปมามากขึ้นทุกที เด็กยื่นเกียดจึงประกาศว่า ข้าพเจ้าแซ่ฮินชื่อเฮียเกียดเป็นชาวเมืองฮัวไซ ได้เล่าเรียนวิชาแพทย์มาตั้งแต่บัดนี้มิใช่หมอฮัวกอกกลับชาติมาเกิด ข้าพเจ้ามีความสามารถเสมอท่านผู้ใดมีโรคร้ายไข้เจ็บจงมาให้ข้าพเจ้าพิจารณาดูเถิด ข้าพเจ้าต้องเที่ยวมาจนถึงตำบลนี้เพื่อแสวงหาทางกุศล หากมีความปรารถนาจะเอาผลประโยชน์จากท่านผู้ใดไม่ เด็กยื่นเกียดร้องประกาศดังนั้นอยู่ครู่หนึ่ง ก็มีหญิงชายเข้ามาชื่นมิ่งดูเป็นอันมาก บางคนก็เลื่อมใสก็เข้าไปขอให้พิจารณาอาการโรคของตน เด็กยื่นเกียดก็ชี้แจงไปตามความรู้ความเห็นแล้วให้ยาเป็นทานไปทุกคน ขณะนั้นมีหญิงคนหนึ่งอายุประมาณห้าสิบปีได้ยื่นสั่งเกตุเด็กยื่นเกียดอยู่นานแล้วครั้นได้โอกาสจึงเดินเข้าไปใกล้แล้วถามว่า ท่านซินแสจะรักษาโรคที่เป็นเรื้อรังได้หรือไม่ เด็กยื่นเกียดหัวเราะแล้วตอบว่า ถ้าข้าพเจ้าไม่มีความสามารถดังนั้นไหนเลยข้าพเจ้าจะกล้าท่องเที่ยวไปตลอดทั้งแปดทิศ ข้าพเจ้ามิได้แสวงหาผลกำไรจะมาหลอกลวงท่านเพื่อประโยชน์อันใดเล่า ท่านมีโรคเรื้อรังอย่างไรจงชี้แจงให้ข้าพเจ้าฟังเถิด หญิงนั้นจึงว่าโรคของข้าพเจ้าเป็นอยู่ในทรวงอกท่านจะรักษาได้หรือไม่ เด็กยื่นเกียดหัวเราะแล้วตอบว่า ถึงแม้โรคของท่านเป็นอยู่ในกระดูกข้าพเจ้าก็รักษาได้ท่านจงขยับเข้ามาใกล้ ๆ ให้ข้าพเจ้าพิจารณาดูเลือดฝาดโดยถนัดสักหน่อยเถิด หญิงนั้นก็ปฏิบัติตาม เด็กยื่นเกียดพิจารณาแล้วพุดว่า ผิวหน้าของท่านเหลืองซีด เพราะน้ำเลี้ยงหัวใจมีน้อยนัก ต้นเหตุที่จะเกิดโรคนี้นั้นเป็นเพราะท่านมีความเสียใจจนเกินประมาณ ครั้นเป็นเรื้อรังมานานจึงทำให้ขัดขวางการกินอาหารไม่ใคร่ได้และปวดท้องบ่อย ๆ ซึ่งข้าพเจ้าทายอาการโรคของท่าน ดังนี้ถูกหรือไม่ หญิงนั้นยกมือคำนับแล้ว

กล่าวว่าคุณชินแสทาบถูกเหมือนดาเห็น ข้าพเจ้าขอสรรเสริญว่าคุณมีความรู้ดังหมอเทพดา แต่ก่อนข้าพเจ้าได้เคยให้หมอแมะลมตรวจดูหลายครั้ง ก็ห้ามใครบอกอาการถูกต้องเหมือนท่านชินแสไม่ เมื่อท่านชินแสรู้เท่าถึงอาการโรคของข้าพเจ้าดังนี้แล้ว ท่านจะมีการรักษาให้หายได้หรือไม่เด็กยื่นเถียงเห็นว่าหญิงนั้นมีความเชื่อถือก็อยากจะล้วงถามเอาความต่อไป จึงพูดว่าโรคของท่านเป็นเรื้องมาตั้งสามสี่ปี เหตุไฉนสามีและบุตรของท่านจึงไม่หาหมอมารักษาเสียแต่ต้นมือ กลับปล่อยไว้ให้เป็นโรคประจำตัวมานานจนปานนี้ หญิงนั้นได้ฟังถามถึงลูกสาวก็ถอนใจใหญ่แล้วตอบว่า พูดถึงเรื่องนี้ขึ้นมาทำให้ข้าพเจ้าเศร้าใจนัก อันสามีข้าพเจ้านั้นถึงแก่กรรมเสียหลายปีแล้ว มีแต่บุตรชายคนหนึ่งอายุได้สิบแปดปีก็มาตายเสียเมื่อเดือนห้าปีกลาย ข้าพเจ้าเองทำให้ข้าพเจ้าตรอมใจถึงแก่เกิดโรคที่จะขอให้ท่านช่วยรักษา เด็กยื่นเถียงเห็นได้ที่จึงถามต่อไปว่า การเป็นการตายเป็นของธรรมดาไม่ประหลาดอันใดซึ่งท่านมีความเสียใจจนเจ็บป่วยนั้นชะรอยบุตรท่านจะไม่ได้ป่วยใช้ตามธรรมดาออกกรรมมัง หญิงนั้นจึงเล่าให้ฟังว่า บุตรข้าพเจ้าตายน่าประหลาดมาก คือเมื่อเดือนห้าปีกลายมีการแข่งเรือเล่นจุ่น บุตรข้าพเจ้าจึงพาภรรยาและบุตรสาวไปดู เมื่อตอนเย็นกลับมาบ้านยังดี ๆ อยู่ แต่พอลงคืนก็มีอาการปวดท้อง ภรรยาจึงพาเข้าไปนอนในห้อง ครั้นเวลาประมาณสองยาม บุตรข้าพเจ้าร้องขึ้นด้วยเสียงอันดัง และในทันใดนั้นบุตรสะใภ้ของข้าพเจ้าก็ร้องไห้พลางตะโกนบอกว่าสามีเขาขาดใจตายเสียแล้ว ข้าพเจ้าเข้าไปสอบถามได้ความว่าตายไปเฉย ๆ และไม่เห็นมีบาดแผลอะไรเลย ครั้นรุ่งขึ้นจัดแจงจะเอาศพลงหีบก็เห็นนัยน์ตาศพนั้นถลนออกมาทั้งสองข้างโตเกือบเท่าไข่ท่านเห็นแล้วก็น่ากลัวและน่าเวทนายิ่งนัก ตั้งแต่นั้นมาข้าพเจ้าก็ตรอมใจไม่หาย ทั้งการทำมาหากินก็ฝืดเคืองลงทุกวัน จึงทำให้อาการโรคของข้าพเจ้ามีแต่ทรงกับทรุดตลอดมา เด็กยื่นเถียงได้ฟังดังนั้นจึงคิดอยู่ในใจว่า เรื่องนี้น่าประหลาดจริงหนอ บุตรของหญิงคนนี้ตายโดยอย่างไร นัยน์ตาจึงถลนออกมาเกือบเท่าไข่ท่านชะรอยจะถูกยาพิษเป็นมันคงเราออกมาสืบสวนคดีเรื่องฆ่ากันตายยังมีทันรู้ความก็มาพบเรื่องแปลกประหลาดเข้าอีกเล่า คิดแล้วจึงพูดว่าถ้าเช่นนั้นโรคของท่านก็ถึงมากเพราะเกี่ยวข้องกับความทุกข์ร้อน ซึ่งจะเอาเข้าไปกินเพียงครั้งสองครั้งโรคของท่านคงไม่หายดอก ถ้าท่านมีความตั้งใจรักษาตัวจริง ๆ ข้าพเจ้าก็จะพยายามรักษาให้โดยไม่คิดแก่ความลำบาก ขอท่านจงอนุญาตให้ข้าพเจ้าไปที่บ้านท่านจะได้ต้มหมูกยารักษาทำให้แข็งแรงจึงจะเห็นคุณ หญิงนั้นได้ฟังก็นิ่งครึ่งครองอยู่ช้านาน แล้วพูดว่าซึ่งท่านมีน้ำใจแก่ข้าพเจ้าถึงเพียงนั้นเป็นบุญคุณใหญ่หลวงหาที่เปรียบมิได้แต่มีเรื่องสำคัญอยู่อย่างหนึ่ง ข้าพเจ้าจะต้องบอกให้ท่านชินแสรู้ตัวไว้เสียก่อน คือตั้งแต่บุตรข้าพเจ้าตายแล้วลูกสะใภ้ของข้าพเจ้าก็อุตสาหุ่รักษาตัวไม่ออกมาพบปะกับผู้ใดเป็นอันขาดในตอนเช้าได้พบกันกับข้าพเจ้าบ้าง พอตอนบ่ายก็ปิดประตูใส่กลอนซ่อนตัวอยู่แต่ในห้อง ใครไปใครมาก็บ่นว่าข้าพเจ้าเป็นคนชักนำทำให้เขาเสียความตั้งใจที่จะรักษาความสัตย์ต่อสามี บรรดาญาติและมิตรที่เคยไปมาต่างคนรำคาญหูเลยไม่ไปมาหาสู่ข้าพเจ้าต่อไป เวลานี้ในบ้านมีแต่ข้าพเจ้ากับบุตรสะใภ้และหลานสาวเล็กอยู่ด้วยกันถ้าฟังสามคนเท่านั้นถ้าท่านชินแสไปที่บ้านข้าพเจ้า เห็นจะต้องขอให้พักอยู่เพียงตอนนอก ต้มหมูกยาเสร็จแล้วต้องรีบกลับโดยเร็วจึงจะได้ มิฉะนั้นทั้งท่านและข้าพเจ้าจะได้รับความรำคาญใจเป็นอันมาก เด็กยื่นเถียงได้ฟังดังนั้นก็ประหลาดใจยิ่งขึ้น นึกในใจว่าเราได้พบเห็นหญิงหม้ายที่ครองสัจย์ให้แก่สามีมากกว่ามาก แต่ยังไม่เคยได้ยินว่ามีคนถือเคร่งเหลือเกินเหมือนหญิงคนนี้เลย ถ้าจะว่าไม่อยากพบหน้าผู้ชายก็พอฟัง แต่นี่ผู้หญิงด้วยกันก็มีความรังเกียจ อีกประการหนึ่งพอตกบ่ายก็ปิดประตูอยู่แต่ในห้องดูเป็นการน่าประหลาดยิ่งนัก จำเราจะต้องรับคำหญิงคนนี้แล้วไปพยายามสืบสวนเอาความจริง ถึงมันจะลำบากบ้างก็ต้องยอมทน คิดแล้วจึงพูดว่าบุตรสะใภ้ของท่านอุตสาหุ่รักษาตัวถึงเพียงนั้นเป็นที่เคารพนับถือยิ่งนัก ซึ่งข้าพเจ้าจะไปบ้านท่านครั้งนี้ตั้งใจจะไปต้มยารักษาโรคเท่านั้น พอเสร็จก็จะรีบกลับมิให้เป็นที่น่ารำคาญแก่ท่านดอก หญิงนั้นดีใจยิ่งนักจึงพูดว่า ข้าพเจ้าต้องไปบอกให้เขารู้ตัวเสียก่อนแล้วจึงจะกลับมารับท่าน เด็กยื่นเถียงจึงซึ่งพูดขึ้นก่อนว่า ถ้าจะไปก็ต้องไปทันที เพราะข้าพเจ้ายังมีกิจธุระทางอื่นอีก ข้าพเจ้าไปจัดการต้มยาให้ท่านประเดี๋ยวเดี๋ยวก็เสร็จ ไม่ต้องเวียนไปมาถึงสองเที่ยวให้ลำบากดอก พูดแล้วก็รีบรวบรวมยาและเครื่องยาเข้าห่อเดินตามหญิงนั้นไป พอถึงประตูบ้านก็มีเด็กหญิงคนหนึ่งอายุประมาณหกเจ็ดขวบวิ่งออกมาต้อนรับหญิงนั้นด้วยอาการดีใจเป็นอันมากและตรงเข้าอุ้มมือปลางบอกใบ้ต่าง ๆ ซึ่งเด็กยื่นเถียงหาเข้าใจไม่ เด็กยื่นเถียงเห็นชัดว่าเด็กนั้นเป็น

ไม่จึงถามหญิงเจ้าของบ้านว่าเด็กหญิงคนนี้เป็นหลานของท่านมิใช่หรือ แต่เหตุใดจึงเป็นไป เห็นจะเป็นมาดมิ่งแต่กำเนิดลอกกระมังหญิงนั้นไม่ตอบประการใด กลับพาหลานสาวเดินเข้าไปข้างใน ทำอาการเหมือนจะรีบไปบอกกล่าวให้บุตรสะใภ้รู้ตัวเสียก่อน เด็กยืนเกียดเห็นดังนั้นก็รู้ที่ ให้นึกอยากเห็นหน้าลูกสะใภ้เจ้าของบ้านเป็นกำลัง จึงหยาบยังอยู่เพียงข้างนอกไม่ ก็รีบสาวเท้าเดินตามเข้าไปด้วย ครั้นเข้าไปถึงข้างในยังมีทันพูดอะไรกัน บุตรสะใภ้เจ้าของบ้านเหลียวมาเห็นเด็กยืนเกียดก็จ้องดูตามขมิ่ง เด็กยืนเกียดพิจารณาอุทกษณะหญิงนั้นเห็นว่ามีอายุประมาณสามสิบปี นัยน์ตาควมริบฝิปากบางแสดงว่าเป็นคนจัดจ้าน ในทันใดหญิงนั้นก็หลบเข้าไปในห้องแกล้งปิดประตูดั่งปึง ส่งเสียงออกมาจากในห้องว่า หัวหงอกแล้วหาหมักความคิดไม่ ได้ว่ากล่าวกันมาตั้งพันครั้งก็ไม่จำใส่ใจบ้างเลย เราสู้อุดสาห์รักษาตัวทนทุกข์เวทนาอยู่แต่ในบ้าน ยังต้องรับความร้อใจไม่รู้จักสิ้นสุด ชั้นแต่คนขายยารมถนนก็พาเข้ามาในบ้าน ใครไม่รู้ก็จะนิมทว่าร้ายทำให้เราเสียชื่อเสียง - เราตั้งใจครองตัวรักษาความสัดย์ก็จะเสียแรงเปล่าหาเป็นประโยชน์สมแก่ความตั้งใจไม่ หญิงเจ้าของบ้านได้ยินดังนั้นก็หน้าซ้ลมิได้พูดประการใด ฝ่ายเด็กยืนเกียดก็เอาหูทวนลมแกล้งทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ แล้วพูดกับหญิงเจ้าของบ้านว่า ข้าพเจ้าตั้งใจมารักษาท่านโดยสุจริตมิได้คิดแสวงหาลาภและผลข้าพเจ้าได้ตั้งใจไว้แล้วอย่างไรความตั้งใจนั้นก็คงที่อยู่ขอท่านอย่ามีความวิตกเลย แต่ข้าพเจ้าอยากจะทำทราบว่าท่านชื่อไร เพื่อจะได้เป็นที่รู้จักไว้ตามธรรมเนียมและหลานสาวของท่านคนนี้เป็นไปมาแต่กำเนิดหรือฟ้งเป็นเมื่อใดแล้ว หญิงนั้นตอบว่าข้าพเจ้าชื่อก้งสี่สามีข้าพเจ้าชื่อเปี้ยกเชียงชัว บุตรชายชื่อเปี้ยกสุนคนทั้งสองตายไปโดยไม่มีบุตรชายจะสืบแซ่เหลือแต่ลูกหญิงคนเดียวเท่านั้นก็เป็นไป พูดพลางจูงมือหลานสาวเข้ามายืนอยู่ตรงหน้า เวลานั้นน้ำตาก็ไหลหยดลงเผาะ ๆ แล้วหญิงนั้นจึงพูดล่อไปว่าหลานข้าพเจ้ามิได้เป็นไปมาแต่กำเนิดดอก แต่ก่อนพูดจาได้ตามปกติและเป็นเด็กเฉลียวฉลาดมีไหวพริบครั้นเมื่อบิดาตายแล้วไม่ถึงสองเดือนก็เกิดเป็นไปขึ้นเฉย ๆ ไม่ทราบว่าเป็นเพราะเหตุใดแต่เด็กคนนี้รู้เรื่องราวสารพัด ใครพูดอะไรด้วยก็เข้าใจทุกอย่างเป็นแต่ตนเองพูดไม่ออกอย่างเดียว ทั้งนี้เป็นเพราะเวรกรรมของข้าพเจ้าที่จะบันดาลให้ถึงแก่ความวิบัติ พูดเท่านั้นแล้วนางก้งสี่ก็ร้องไห้ เด็กยืนเกียดจึงว่า ตามปกติหลานสาวท่านนอนกับใครเมื่อแรกเป็นเหตุใดท่านจึงไม่ได้สวนเสียให้แน่ว่าเป็นเองหรือถูกวางยา ถ้าเด็กคนนี้ถูกวางยาทำให้เป็นไปข้าพเจ้าจะรับรักษาให้หาย นางก้งสี่ยังมีทันตอบประการใด บุตรสะใภ้ซึ่งอยู่ในห้องก็พูดขึ้นด้วยเสียงอันดังว่า นี่แม่ไปพาเอาปีศาจที่โหมเข้ามาในบ้านกลางวันแสด ๆ มันจะหลอกลวงกินตับก็หาไม่รู้สักตัวไม่ ลูกเราลังแต่เกิดมาเราก็ถนอมเลี้ยงดั่งหนึ่งดวงชีวิติใครจะบังอาจลอบเข้ามาวางยา มันเป็นเพราะเวรกรรมของเขเองจะทำอะไรได้ ดั่งแต่เกิดมายังไม่เคยได้บั้นว่ามีหมอรักษาคนไปให้หาย บังเป็นหมอกกลางถนนเช่นนี้ใครจะเชื่อถือ แม่เห็นจะเสียจริตเสียแล้วจึงหลงเชื่อถ้อยคำของคนชนิดนี้ลูกตัวตายไปทั้งคนก็มิได้มีความโทมน์ส มีหน้าซ้าไม่มีความเวทนงเราฝ่าหาแต่ความร้อใจมาให้ไม่หยุดหย่อน เราสู้อุดสาห์รักษาตัวโดยความซ้อสัดย์คือสามี จะสงบอารมณ์แต่สักครู่หนึ่งยามหนึ่งก็ทั้งยาก นางก้งสี่ได้ฟังถ้อยคำของบุตรสะใภ้ดังนั้นก็นั่งนิ่งมิได้ปริปากได้เพียงสักคำหนึ่ง เด็กยืนเกียดสังเกตดูท่วงทีตลอดแล้วก็คิดแต่ในใจว่า ขยายแม่ผัวมีใจเขลามาก มิได้รู้จักลักษณะคนดีและคนชัว หลงเชื่อว่าลูกสะใภ้รักษาตัวเพราะความรักสามีจึงปล่อยให้มันข่มขืนจนเคยตัว อนึ่งเด็กหญิงคนนี้ก็ถูกนางแม่วางยาให้เป็นไปเพื่อจะรักษาความลับของตนเป็นแน่ ธรรมดาบุตรยอมเป็นที่รัก ถ้ามีโรคภัยอันใดก็คงอยากให้หาย แต่หญิงคนนี้ก็กลับพูดเกียดกันทำให้เห็นใจว่าไม่อยากจะให้ใครมารักษา เมื่อมีพิธีธุจนเห็นชัดดั่งนี้แล้วจำจะต้องสืบสวนเอาความจริงให้จงได้ แต่เวลาที่เรายังไม่ควรทำให้ตกใจมิฉะนั้นจะเสียการ คิดแล้วเด็กยืนเกียดก็แกล้งทำเป็นโกรธ ลุกขึ้นพูดว่าข้าพเจ้าเป็นหมอเมถนนก็จริงอยู่ แต่มิได้รักษาใครเพื่อหวังเอาเงินทอง ใครนับถือข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็เต็มใจรักษา เมื่อข้าพเจ้ากลับมาได้รับความดูหมิ่นเช่นนี้ก็อันหมดหนทางที่จะอนุเคราะห์กันต่อไป ข้าพเจ้าจะต้องขอลาท่านไปก่อน เชิญท่านไปหาหมออื่นมารักษาเถิด พูดแล้วก็ฉวยป้ายและห่อเครื่องยาเดินออกไปทันที นางก้งสี่ได้ฟังดังนั้นก็มีอาภที่จะหน่วงเหนี่ยวไว้ได้

ครั้นเด็กยืนเกียดเดินไปถึงหน้าตลาดเป็นเวลาจวนพลบ จึงแวะเข้าไปพักอยู่ในโรงเตี๊ยม ตั้งใจว่าจะค้างสักคืนหนึ่ง พอรุ่งขึ้นจึงจะกลับไปยังเชิงพ่งกั๊ย ครั้นรับประทานอาหารเสร็จแล้วเด็กยืนเกียดกลับคิดอยู่ในใจว่าโรงเตี๊ยมนี้

ใหญ่โตมีผู้คนมาพักมาก เราควรง่ายอยู่สักสองวันเผื่อจะสืบสวนข้อความที่ต้องการได้บ้าง คิดแล้วก็เดินออกมาที่หน้าประตู ขณะนั้นมีคนเดินไปมาอยู่สืบสน สักครู่มีชายคนหนึ่งเดินตรงเข้ามาหาพอเด็กยื่นเกียดเหลือบไปเห็นแต่โลกก็ชิงร้องถามเสียก่อนว่า ท่านอึ้งไต้เอี้ยไปไหนมา วันนี้เป็นโชคดียังนักเราจึงได้มาพบกัน ถ้าท่านตั้งใจมาพักที่นี่เชิญไปพักรวมอยู่ห้องเดียวกับข้าพเจ้าเถิดพูดแล้วก็ออกเดินนำหน้าพาเข้าไปในห้องของตน

ชายคนนั้นคืออึ้งเหลียงซึ่งได้รับคำสั่งของเด็กยื่นเกียดให้ไปสืบเรื่องคดีฆ่ากันตายที่ตำบลลี้ลี้ป้อ อึ้งเหลียงเที่ยวสืบเรื่อยมาจนถึงตำบลนี้จึงเลยแวะเข้ามาพักในโรงเตี๊ยม ครั้นพากันเข้าไปในห้องแล้วอึ้งเหลียงจึงถามว่าได้เอี้ยมานี่แล้วเมื่อใด เด็กยื่นเกียดจึงห้ามว่าเวลานี้เราปลอมตัวมา เจ้าจะพูดจากับเราต้องระวังตัวให้จงหนัก เพราะในที่นี้มีผู้คนพลุกพล่าน เราอยากจะถามว่าเรื่องที่เรานำให้ไปสืบนั้นได้ความประการใดบ้างหรือไม่ อึ้งเหลียงโคลงศีรษะแล้วตอบว่า ข้าพเจ้าได้พยายามสืบสวนจนสุดกำลังก็ไม่ได้เค้าเงื่อนอะไรเลย เกรงว่าชายแซ่กุนั้นคงจะหนีไปไกลเสียแล้วเด็กยื่นเกียดจึงว่าเรื่องฆ่ากันตายยังมีทันสืบได้ความ เราก็มารับเรื่องแปลกประหลาดเข้าอีกเรื่องหนึ่ง ก็นี่จะต้องพยายามสืบเอาเค้าเงื่อนให้ได้บ้าง พูดแล้วก็เล่าความตั้งแต่ได้พบนางกึ่งสึงนกลับมาพักอยู่ที่โรงเตี๊ยมให้อึ้งเหลียงฟังทุกประการ อึ้งเหลียงจึงว่าคดีนี้กลับลี้ลับยิ่งขั้นอีก เพราะเปี่ยกสุนตายมานานตั้งปีแล้ว อีกประการหนึ่งไม่มีตัวโจทก์มาฟ้องร้องว่ากล่าว ทั้งไม่มีหลักฐานอันใดเป็นที่อ้างอิงด้วย ข้าพเจ้าไม่เห็นหนทางที่ท่านจะหยิบยกขึ้นมาพิจารณาได้เลย เด็กยื่นเกียดตอบว่าเราคงจะสืบหาหลักฐานในชั้นต้นได้บ้าง เมื่อได้เค้าเงื่อนอย่างไรแล้วจึงจะพิจารณาต่อไปตามเหตุและผล ก็นี่เจ้าจงไปเดินที่ตรอกบ้านแซ่เปี่ยกถ้ามีโอกาสจงสืบถามชาวบ้านใกล้เคียงว่าเปี่ยกสุนตายตั้งแต่เมื่อใดและศพฝังอยู่ที่ไหน แล้วรับนำความมาแจ้งแก่เราโดยเร็ว อึ้งเหลียงรับคำสั่งแล้วก็ออกมารับประทานอาหาร ครั้นแล้วก็ออกจากโรงเตี๊ยมไปตามทางที่เด็กยื่นเกียดบอกให้ อึ้งเหลียงเดินไปมาตามหน้าบ้านแซ่เปี่ยกเป็นหลายครั้งก็ไม่เห็นมีผู้คนผ่านไปมาเลย จึงย้อนกลับไปมาทางหน้าตลาด ในเวลานั้นที่ตลาดยังจุดตะเกียงเปิดร้านขายของกันอยู่และมีความไปมาพลุกพล่านครั้นไปถึงที่แห่งหนึ่งอึ้งเหลียงสังเกตเห็นว่าเป็นที่พักของคนเดินทางเพราะมีคนนั่งพักอยู่หลายคน อึ้งเหลียงจึงแวะเข้าไปนั่งผู้เฝ้าที่พัคนั้นเป็นชายสูงอายุ ครั้นเห็นอึ้งเหลียงเป็นคนแปลกหน้าจึงมาทักถามตามธรรมเนียม อึ้งเหลียงจึงบอกว่าข้าพเจ้ามาจากเซ่งเฟ่งก๊วย ตั้งใจจะมาเยี่ยมญาติในตำบลนี้เผอิญค้าเสียจึงหาไม่พบ ครั้นเห็นที่นี่เป็นที่พักก็แวะมานั่งเล่นแล้วจึงจะไปนอนที่โรงเตี๊ยมที่ตลาดนี้สนุกสนานมากขึ้นกว่าแต่ก่อน เห็นจะเป็นเพราะราษฎรได้รับความสุขยิ่งขึ้นดอกกระมังชายคนนั้นตอบว่าตั้งแต่เด็กยื่นเกียดมาปกครองท้องที่นี้ ความเดือดร้อนของราษฎรก็เบาบางลงมาก คนทั้งหลายต่างสรรเสริญเด็กยื่นเกียดอยู่ทั่วไป ท่านมาแต่เซ่งเฟ่งก๊วยได้รู้เรื่องฆ่ากันตายในตำบลลี้ลี้ป้อที่ศพคนหนุ่มกลายเป็นศพคนมีหนวดเคราบ้างหรือไม่ และเรื่องนี้นายอำเภอสืบสวนได้ความประการใดบ้าง อึ้งเหลียงตอบว่าข้าพเจ้ามีข่าวมาหากินมิได้เอาใจใส่กับเรื่องชนิดนี้เลย แต่ข้าพเจ้าได้ยินข่าวประหลาดมาเรื่องหนึ่งอยากจะถามท่านดู ท่านเป็นคนประจำอยู่ในดินนี้มาช้านานคงรู้เรื่องโดยละเอียด คือที่เขาถือกันว่าคนไปลูแข่งเรือแข่งจุ่นเมื่อปีกลาย พอกลับมาถึงบ้านก็ตายไปหลายคนนั้นจริงหรือ ชายคนนั้นหัวเราะแล้วตอบว่าข้าพเจ้าอยู่มาในท้องที่นี้ตั้งแต่เด็กจนแก่ยังไม่เคยได้ยินข่าวแปลกประหลาดเช่นนี้เลย ท่านไปเก็บเอาข่าวเหลวไหลมาจากไหนเล่า อึ้งเหลียงตอบว่า ในชั้นเดิมเมื่อข้าพเจ้าได้ยินเขาบอกก็นึกสงสัยอยู่เหมือนกัน แต่ผู้เล่ายืนยันอ้างหลักฐานว่า ผู้ที่ตายนั้นแซ่เปี่ยกบ้านอยู่ในตรอกข้างตลาดนี้เอง ชายนั้นจึงตอบว่าเปี่ยกสุนคนนั้นข้าพเจ้ารู้จัก เขาไปลูแข่งเรือแข่งจุ่นเมื่อเดือนห้าปีกลายจริง ครั้นกลับมาบ้านก็เป็นโรคปัจจุบันตาย หาได้ตายโดยความศักดิ์สิทธิ์ของภูติปีศาจอะไรไม่ ในครั้งนั้นก็มีเปี่ยกสุนตายคนเดียว ท่านอย่าถือเอาข่าวเหลวไหลเช่นนั้นมาเป็นอารมณ์เลย อีกประการหนึ่งในเวลาภิรมย์ของเปี่ยกสุนก็รักษาความซื่อสัตย์ต่อสามีจนมีคนสรรเสริญเป็นอันมากในทันใดนั้นมีชายอีกคนหนึ่งตรงเข้ามาพูดว่า ท่านอ้วนโหวงเป็นคนภายนอกมิได้รู้เรื่องอะไรจึงพูดไปตามชื่อ ส่วนข้าพเจ้านี้เป็นเพื่อนของเปี่ยกสุนผู้ตาย ได้รู้ความโดยละเอียดจะเล่าเรื่องให้ท่านฟังคือเมื่อก่อนเปี่ยกสุนจะตายนั้นมีอาการปวดท้องทำให้เป็นที่สงสัยว่าคงกินอะไรเข้าไปสักอย่างหนึ่ง ครั้นตายแล้วพอรุ่งเช้ามันมีตาที่ถลนออกทั้งสองข้างดูน่ากลัวยิ่งนัก ถ้าเปี่ยกสุนตายโดยปรกติจะมีอาการเป็นไปถึงเพียงนั้นเจียวหรือ อีกประการหนึ่งเปี่ยกสุนตายไปแล้วไม่ทราบ ลูกสาวอายุแปดขวบก็เลยกลายเป็นคนใบ้ชื่อที่ชาวบ้านสรรเสริญกันว่าภรรยา เปี่ยกสุนมีความทุกข์ร้อนอึ้งสามีจนไม่ยอมพบหน้าใครนั้น ข้าพเจ้ายังไม่ปลงใจ

เห็นด้วย เรื่องนี้เป็นความลับเหลือที่มนุษย์จะล่วงรู้ เพราะเป็ยกสุนตายมานานแล้วจะเอาหลักฐานอันใดมาอ้างอิงเห็นจะต้องเชื่งเทพยตามาสะสาางความจริงจึงจะปรากฏแก่คนทั้งหลาย อนึ่งข้าพเจ้ายังได้ยืนยันว่าที่ตำบลกอกเกเต็ยซึ่งเป็นที่ฝังศพเป็ยกสุนนั้น ปีสางเป็ยกสุนได้สำแดงตนให้คนเห็นบ่อย ๆ อันคนเราที่ตายโดยปรกติจะมีปีศาจมาหลอกหลอนเช่นนี้หรือ ขอให้ท่านศรีภรรยาตรวจดูเถิด พุฒแล้วชายคนนั้นก็ลุกเดินออกไปเสีย อังเหลียงจึงถามอ้วนโหวงว่าชายคนนี้ชื่อใดอยู่ที่ไหน ข้าพเจ้าคิดว่าเขาคงพูดตามความจริงใจทุกอย่าง อ้วนโหวงตอบว่าชื่อเฮ้งเซียวเป็นคนค้าขายอยู่ในตลาดนี้ ที่จริงเป็นคนปากโป้งมาตั้งแต่เด็กแต่ที่ว่านีสัยเป็นคนซื่อ เรื่องที่เขาเล่านั้นเป็นความลับเก่าแก่ถึงรู้ไปก็หาประโยชน์อันใดมิได้ อังเหลียงจึงคิดอยู่ในใจว่า เราได้เก้าเจ็ยแต่เล็กน้อยเท่านั้น ครั้นจะชักใช้ไล่เล็ยอีกก็จะเป็ยในที่สงสัย จำจะต้องกลับไปแจ้งให้นายทราบเสียก่อนจะได้คิดอ่านกันต่อไป คิดแล้วอังเหลียงก็กำนับลาอ้วนโหวง บอกว่าจะไปนอนค้างที่โรงเต็ย ครั้นกลับมาถึงที่พัก อังเหลียงก็เล่าความตามที่ได้สืบมาได้ให้เด็กย่นเก็ยดฟังทุกประการ เด็กย่นเก็ยจึงว่าพรุ่งนี้เราต้องไปที่ตำบลกอกเกเต็ย ถ้าพบที่ฝังศพเป็ยกสุนคงจะได้เก้าเจ็ยเพิ่มเติมมาอีกเป็นแน่

ครั้นรุ่งขึ้นเด็กย่นเก็ยกับอังเหลียงก็ปลอมตัวตามเดิมพากันไปยังตำบลกอกเกเต็ย ครั้นเวลาเที่ยงก็ไปถึงป่าช้า เด็กย่นเก็ยเห็นที่ฝังศพแลสดสวยตาเหลือที่จะค้นหาป้ายชื่อเป็ยกสุนให้พบได้ก็มีความหนักใจเป็นอันมาก ในทันใดนั้นบังเกิดเป็นลมบ้าหมูพลัดเอาฝุ่นและต้นหญ้าปลิวขึ้นสูงจากพื้นดินหลายศอก แล้วมาพัดวนอยู่ตรงหน้าเด็กย่นเก็ย เด็กย่นเก็ยเห็นดังนั้นจึงร้องประกาศว่า เราผู้ชื่อว่าเด็กย่นเก็ยนายอำเภอเซงเพ่งกั๊ยได้รับรับสั่งของพระเจ้าแผ่นดินให้มารับความทุกข์ร้อนของราษฎรทั้งปวงโดยยุติธรรม เราทราบแล้วว่าท่านได้ถูกทำร้ายจนถึงแก่ชีวิต จึงตั้งใจมาที่นี่เพื่อจะตรวจดูที่ฝังศพของท่าน แต่ที่ว่าป้ายชื่อมีมากมายเหลือล้น จนเราไม่สามารถจะหาให้พบได้ ถ้าท่านมีความปรารถนาจะให้เราสืบสวนเอาความจริงเพื่อแก้แค้นคนร้ายให้แก่ท่านแล้ว ลมบ้าหมูนี้จึงนำเราไปยังที่ฝังศพของท่านเถิด พอพูดขาดคำลมบ้าหมูนั้นก็ออกนำหน้าเด็กย่นเก็ยไปเหมือนดังมีวิญญาน เด็กย่นเก็ยกับอังเหลียงเดินตามไปสักครู่ใหญ่ พอถึงที่ฝังศพแห่งหนึ่ง ลมบ้าหมูก็พัดวนอยู่ที่นั่นสักประเด็ยแล้วหายไป เด็กย่นเก็ยตรงเข้าไปพิจารณาที่ฝังศพนั้นก็สังเกตว่าได้ฝังไว้ยังไม่นานปีนัก เด็กย่นเก็ยตรวจครอกอยู่ครู่หนึ่งแล้วบอกแก่อังเหลียงว่าที่ป่าช้านี้คงมีสัปเหร่อประจำอยู่เป็นแน่ ถ้าได้พบกันคงรู้เรื่อง เจ้าจงไปจัดการตามอุบายของเจ้าเอาตัวสัปเหร่อมาหาเราที่นี่ให้จงได้ ถ้าไม่พบสัปเหร่อก็ต้องลองสืบถามชาวบ้านใกล้เคียงบางที่ก็อาจจะได้ความ อังเหลียงได้ฟังคำสั่งดังนั้นก็หนักใจยิ่งนัก แต่ไม่อาจขัดขืนก็ออกเดินไปจากป่าช้าเป็นนานอังเหลียงจึงกลับและพาชายชราคนหนึ่งมาด้วยชายชราผู้นั้นพิจารณาเด็กย่นเก็ยเป็นครู่ใหญ่แล้วถามว่า ท่านชินแสเที่ยวขายยาตามท้องตลาดไม่ได้หรือจึงต้องเอามาขายให้แก่ผีในป่าช้า เรากำลังทำงานอยู่ก็ถูกศิษย์ของท่านอันวอนให้เรามาหาท่านจะถามเรื่องราวอันใดก็ให้เร่งถามเราจะได้กลับไป เด็กย่นเก็ยสังเกตดูท่วงทีรู้ว่าเป็นสัปเหร่อสำหรับป่าช้าจึงตอบว่าซึ่งข้าพเจ้าให้ศิษย์ไปรบกวนท่านเล็กน้อยนั้นขอภัยโทษเสียเถิด ข้าพเจ้าเข้ามาในป่าช้านี้ด้วยความตั้งใจจะตรวจดูพื้นที่สำหรับทำสวงซุ้ย ครั้นได้พบที่ดีที่สุดก็อยากทราบว่าเป็นที่ของใคร ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าศพใครได้ฝังไว้ตรงนี้แล้วภายในห้าปีลูกหลานในตระกูลนั้นจะมั่งคั่งเป็นเศรษฐี ข้าพเจ้าอยากรู้จักตัวเจ้าของ เผื่อจะได้ไปอ้อนวอนขอแบ่งซื้อเอาบ้าง ชายผู้เฒ่าได้ฟังถ้อยคำของเด็กย่นเก็ยก็หัวเราะด้วยเสียงอันดัง แล้วหันหน้าออกเดินไปทันที อังเหลียงเห็นดังนั้นก็โกรธจึงจับตัวลากมาที่เก่าแล้วพูดว่า เสียแรงเราไปตามท่านมายังมีทันพูดกันให้รู้เรื่องก็จะกลับเสียเฉย ๆ เช่นนี้มีธรรมเนียมหรือชายผู้เฒ่าขี้มพลงพูดว่า ท่านชินแสมีความรู้สึกซึ่งเกินไป จนข้าพเจ้าไม่กล้าชี้แจงให้ฟัง แต่เมื่อท่านอยากรู้จริง ๆ ข้าพเจ้าก็จะบอกให้ทราบ คือศพที่ฝังไว้วันนี้ เป็นคนปลาบแช่และฉิบหายวาวอดกันหมดแล้ว ตั้งแต่ฝังไว้ยังไม่เคยเห็นใครมาเช่นไหว้สักครั้งเดียว ผู้ตายมีลูกผู้หญิงอยู่คนหนึ่งก็กลับเป็นใบ้ ข้าพเจ้ารู้ความจริงอยู่เช่นนี้จะพลอยเห็นว่าเป็นสวงซุ้ยที่ค็ยอย่างชินแสว่าอย่างไรได้ เด็กย่นเก็ยจึงแกล้งพูดว่า เด็กหญิงที่เป็นใบ้นั้นเป็นลูกแช่เป็ยกต่างหาก ศพนี้คงไม่ใช่ศพชายแช่เป็ยก ท่านจะจำผิดไปดอกกระมัง ชายผู้เฒ่าได้ฟังดังนั้นก็โกรธ พูดว่าข้าพเจ้าเป็นสัปเหร่อได้ฝังศพนี้ด้วยมือของข้าพเจ้าเองเหตุใดจึงจะจำไม่ได้ ท่านเป็นบิดาของเป็ยกสุนหรือจึงได้มาเปลี่ยนแช่ให้เขาใหม่ ข้าพเจ้ายังมีธุระจะมาเสียเวลาพูดเรื่องเหลวไหลเช่นนี้กับท่านไม่ได้ดอก พุฒท่านนั้นแล้วชายผู้เฒ่าก็รีบเดินหนีไปโดยเร็ว เด็กย่นเก็ยจึงว่า

แก๊งเหลียงว่า เราได้เก้าเจอนเช่นนี้เห็นจะพอเป็นทางพิจารณาบ้างแล้วควรรีบกลับไปยังเซงเพ่งก๊วยจะได้ปรึกษาหารือกันต่อไป พุดแล้วเด็กยืนเกียดกับอั้งเหลียงก็พากันกลับ

ครั้นเด็กยืนเกียด กลับมาถึงที่ว่าการจึงเรียกเจ้าพนักงานเข้ามาถามว่า เบเลียง เกาไถ่ จวนสิ้นกลับมาชี้แจงอย่างไรบ้างหรือเปล่า เจ้าพนักงานผู้นั้นตอบว่า เมื่อวานนี้คนที่สามกลับมาแจ้งว่าสืบไม่ได้ร่องรอยของชายแซ่กุเลย เขากอยอยู่จวนรุ่งเช้าครั้นไม่เห็นท่านกลับมาต่างคนต่างก็ไปกันอีก เด็กยืนเกียดพุกหน้าแล้วเรียกเจ้าพนักงานอีกคนหนึ่งเข้ามาสั่งว่า เจ้าจงถือหมายสองฉบับไปเรียกตัวชื่อไต้ นายแขวงตำบลน้ำเสียวแก้วกับสัปหรือที่ป่าช้ากอเกเตี้ยกมาหาเราในพรุ่งนี้ให้จงได้ เจ้าพนักงานผู้นั้นรับหมายแล้วก็ไปจัดการตามคำสั่ง

ครั้นรุ่งขึ้นเด็กยืนเกียดออกนั้งยังที่ชำระความจึงให้เรียกตัวชื่อไต้ นายแขวงตำบลน้ำเสียวแก้วเข้ามาถามว่า เจ้าเป็นผู้ปกครองลูกบ้าน เหตุใดจึงเกียดร้านล่อหน้าที่มีไต้เอาใจใส่ จนกระทั่งเกิดเหตุขึ้นเจ้าก็ละเลยเสียมิได้นำความมาแจ้งแก่เรา ชื่อไต้ได้ฟังดังนั้นก็ตกใจจึงตอบว่า ข้าพเจ้าไต้เอาใจใส่ตรวจตราทุกข์สุขของลูกบ้านอยู่เสมอมิได้เกียดร้านอนึ่งตั้งแต่ท่านมาเป็นนายอำเภอ ราษฎรที่อยู่ในปกครองก็ได้รับความสุขทั่วกันหามิเหตุเดือดร้อนอย่างไร ไม่ซึ่งท่านว่ามีเหตุเกิดขึ้นนั้น ความจริงข้าพเจ้ามิได้ทราบเรื่องเลย ขอท่านจงโปรดยกโทษข้าพเจ้าสักครั้งหนึ่งเถิด เด็กยืนเกียดจึงว่าเรื่องเบียดเบียนลูกบ้านของเจ้าตายเมื่อเดือนห้าปีกลายนี้เจ้าไม่รู้บ้างเลยหรือ ชื่อไต้ตอบว่าเบียดเบียนตายโดยอาการป่วยไข้ตามธรรมดาหาใช่ตายโดยถูกฆ่าฟันไม่ อนึ่งก็มิได้มีใจทักมาฟ้องร้องว่ากล่าวตามธรรมเนียมข้าพเจ้าจึงไม่มีเรื่องอะไรที่จะมาแจ้งแก่ท่าน เด็กยืนเกียดจึงว่าดูว่า เจ้ามิได้เอาใจใส่ตรวจตราให้รอบคอบจะรู้เรื่องอย่างไรเล่า เมื่อเจ้าไม่รู้จริง ๆ จงคอยฟังต่อไปเถิด พุดแล้วก็สั่งให้ชื่อไต้ถอยออกไปและให้นำตัวสัปหรือเข้ามาหา สัปหรือเข้ามาคำนับแล้วก็นั่งนิ่งอยู่ เด็กยืนเกียดเห็นดังนั้นจึงแกล้งคิดว่า ที่นี่เป็นที่ว่าราชการหาใช่ป่าช้าผีไม่ เจ้าจะเงยหน้าขึ้นมาพูดกันไม่ได้หรือ ตัวเจ้าแซ่ไต้ชื่อไต้เป็นสัปหรือมาก็ปีแล้วจวนรุ่งบอมาเดี๋ยวนี้ สัปหรือได้ขึ้นชู้ก็กลัวจนตัวสั่นพอเงยหน้าแลเห็นเด็กยืนเกียดก็ใจหาย กราบลงแล้วพุดว่าข้าพเจ้ามีนัยน์ตาที่จริงแต่เหมือนดังตาบอดจึงหารู้จักเจ้าขุนมูลนายไม่ ซึ่งข้าพเจ้าได้พุดจาถ่วงเกินล่อท่านได้เอียนนั้นขอได้โปรดยกโทษให้แก่ข้าพเจ้าสักครั้งหนึ่งเถิด ตัวข้าพเจ้าแซ่ท้อชื่อไต้ชื่อไต้เป็นสัปหรือที่ป่าช้ากอเกเตี้ยกมาสามสิบปีแล้ว ไต้เอ๋ยให้หาข้าพเจ้ามาจะใช้สอยอย่างไรหรือ เด็กยืนเกียดจึงว่าเราอยากจะถามเรื่องเบียดเบียน ซึ่งยังพุดกันค้างอยู่ คือเราอยากทราบว่า เมื่อเวลาเขาเอาศพไปฝังมิใครตามศพไปบ้าง และเขาทำกันอย่างไร ท้อไต้ชื่อไต้ตอบว่าทำโดยเจียม ๆ มิได้แห่แหนเป็นการเอิกเกริก และเขาจ้างให้ข้าพเจ้าช่วยฝังเพียงสอง ร้อยอีแปะเท่านั้น ผู้ที่ตามศพมาเป็นหญิงสองคนคือมารดาและภรรยาของเบียดเบียนผู้ตาย ในชั้นแรกข้าพเจ้าคิดว่าจะฝังไว้ในหมู่เดียวกับกับศพอื่น ๆ แต่พอข้าพเจ้าเดินเข้าไปใกล้โลงก็ไต้ยินเสียงขลุ่ยลั่นก้อยู่ข้างใน ข้าพเจ้าจึงมาบอกให้มารดาและภรรยาเบียดเบียนทราบโดยความสงสัยว่าเบียดเบียนไม่ทันตายก็ถ่วงเอาลงโลง แต่หญิงที่เป็นภรรยากลับดำ่ว่าข้าพเจ้าป็นปื่อนข้าพเจ้าไม่มีถ้อยถางจะไต้ได้เถียง ส่วนมารดาของเบียดเบียนก็เห็นตามลูกสะไภ้ไปล้วย ข้าพเจ้ามิรู้ที่จะทำประการใดจึงเห็นว่าไม่ควรฝังให้ปะปนกับศพอื่น ๆ แล้วข้าพเจ้าก็เอาศพนั้นไปฝังเสียให้ห่าง ตั้งแต่นั้นมาก็มีปีศาจสาแดงกายให้เห็นบ่อย ๆ ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเป็นปีศาจเบียดเบียนและเบียดเบียนคงมิได้ตายโดยบริสุทธิ์เป็นแน่ เด็กยืนเกียดให้จดถ้อยถางของท้อไต้ชื่อไต้ไว้แล้วก็อนุญาตให้กลับไปที่ร้านแล้วเด็กยืนเกียดจึงออกหมายมอบให้อั้งเหลียงกับพวกนักการไปเอาตัวภรรยาเบียดเบียนมาชำระในวันรุ่งขึ้นต่อไปอีก

ครั้นอั้งเหลียงกับพวกนักการ ไปถึงบ้านนางกั้งสีมารดาเบียดเบียนเห็นประตูปิดอยู่ก็เกาะเรียก สักครู่หนึ่งนางกั้งสีออกมา เปิดประตูพอแลเห็นพวกเจ้าพนักงานหลายคนก็ตกใจถามว่าท่านเหล่านี้มาแต่ไหน ข้าพเจ้าไม่มีธุระอะไรเกี่ยวข้องกับท่านดอก ที่บ้านข้าพเจ้ามีแต่หญิงหม้ายสองคนเท่านั้นกำลังมีความทุกข์ร้อนอย่างสาหัส ท่านเห็นจะมาหาผิดบ้านเชิญกลับไปเสียเถิด พุดแล้วก็ขึ้นขวางประตูไว้อั้งเหลียงจึงว่าข้าพเจ้าเป็นพวกเจ้าพนักงานถือหมายของนายอำเภอเซงเพ่งก๊วยมาเกาะตัวลูกสะไภ้ของท่าน โดยมีเรื่องสำคัญที่จะต้องเรียกไปสอบถามซึ่งท่านจะมาขัดขืนหมายของนายอำเภอนั้นไม่ได้ พอพุดขาดคำก็ผลัดนางกั้งสีไปให้พ้นแล้วพากันเข้าไปในบ้าน อั้งเหลียงมองหาไม่เห็นหญิงที่เป็นภรรยาเบียดเบียนจึงถามว่าลูกสะไภ้ของท่านไปไหน จงเรียกตัวมาฟังหมายและปฏิบัติตามคำสั่งของนายอำเภอโดยดีจะได้ไม่เป็นที่ลำบากด้วยกันทั้งสองฝ่าย นางกั้งสีรู้สึกว่าเป็นพวกเจ้าพนักงานถือหมายมากก็ตกใจกลัวจนตัวสั่น

แล้วร้องให้อ้อนวอนต่าง ๆ อึ้งเหลียงเห็นว่าหญิงนั้นเป็นคนโง่เขลาจึงปลอบโยนว่า ท่านอย่าเป็นทุกข์ร้อนไปเลย ความจริงไม่มีใครไปฟ้องร้องกล่าวโทษอย่างไรดอก ซึ่งนายอำเภอให้มาตามตัวก็เพื่อจะสอบถามด้วยเรื่องเล็กน้อยเท่านั้น ครั้นจะไม่มีหมายมาตามธรรมเนียมก็เกรงว่าจะขัดขืนไม่ยอมไป ในทันใดนั้นภรรยาเปียกสุนออกมาจากในห้อง บอกแก่นางก้งสีว่า มารดาจงนั่งเสียเถิดข้าพเจ้าจะพุดกับเขาเอง แล้วหญิงนั้นจึงว่าแก่อึ้งเหลียงว่า ตามธรรมเนียมนายอำเภอย่อมมีอำนาจมาเกาะลูกบ้านได้ก็จริงอยู่ แต่การที่จะมาเกาะเอาตัวไปโดยไม่รู้ต้นสายปลายเหตุเช่นนี้ผิดด้วยขนบธรรมเนียมยิ่งนัก ข้าพเจ้าเป็นหญิงหม้ายสองคนแม่ลูกอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือนมิได้เกี่ยวข้องกับท่านผู้ใดเลย อยู่ดี ๆ ก็จะต้องรับความเดือดร้อนนั้นหาเป็นการสมควรไม่ ข้าพเจ้าไม่กล้าขัดขืนคำสั่งของนายอำเภอดอก แต่ควรจะต้องบอกกล่าวให้ข้าพเจ้ารู้ตัวบ้างว่ามีความผิดด้วยข้อใด ถ้าท่านจะบังคับให้ข้าพเจ้าไปด้วยอำนาจ ข้าพเจ้าก็ต้องปฏิบัติตามเพราะข้าพเจ้าไม่มีกำลังที่จะขัดขืน แต่เมื่อถึงเวลาเชิญให้ข้าพเจ้ากลับเห็นจะยากอยู่ ขอท่านจงตรึกตรองดูเสียก่อนเถิด พวกเจ้าพนักงานได้ฟังดังนั้นรู้สึกเหมือนถูกคมกระบี่ต่างคนต่างแลดูตากัน อึ้งเหลียงจึงคิดอยู่ในใจว่าหญิงคนนี้ปากกอดจัดจ้านนัก ขืนพุดกันต่อไปเราคงโล่มันไม่จน ต้องคิดรวบรัดอย่าให้เสียเวลาจึงจะได้ คิดแล้วตอบว่าพวกเราที่มานี้มิใช่ตัวนายอำเภอ เราเป็นแต่ผู้ถือหมายได้รับคำสั่งมาอย่างไรก็ต้องจัดการไปตามสั่ง ข้อที่เจ้าชักถามนั้นเราตอบไม่ได้ เมื่อเจ้าอยากรู้จึงไปพุดกับนายอำเภอเองเถิด พุดแล้วก็พุกหน้าให้พวกนักการรู้ที่ พวกนักการเห็นดังนั้น ก็ตรงเข้าจับตัวภรรยาเปียกสุนจูงออกจากบ้านไป นางก้งสีมีรูปร่างจะทำประการใดก็ร้องไห้ด้วยเสียงอันดังพลางกลิ้งเกลือกอยู่ที่พื้น ขณะนั้นมีพวกชาวบ้านพากันมาดูเป็นอันมากโดยความอยากรู้อย่างไรเกิดขึ้น อึ้งเหลียงจึงประกาศแก่คนทั้งหลายว่า นายอำเภอเซงเพ่งกุ่มมีหมายมาเรียกตัวภรรยาเปียกสุนเพื่อจะสอบถามอะไรสักอย่างหนึ่ง แต่ภรรยาเปียกสุนขัดขืนอำนาจของนายอำเภอเราจึงต้องจับเอาตัวไป ท่านทั้งหลายมิได้มีเรื่องเกี่ยวข้องกับขอย่าได้ตกใจเลย พุดแล้วก็กุมตัวภรรยาเปียกสุนไปทันที

ครั้นได้เวลาเด็กยืนเกียดก็ออกนั้งยังที่ชำระความจึงสั่งให้นำตัวภรรยาเปียกสุนเข้ามา หญิงนั้นเข้าไปถึงก็คุกเข่าลงคำนับแล้วพุดขึ้นก่อนว่า ข้าพเจ้านางจิวสีขอคำนับท่านได้เอย ซึ่งท่านให้เกาะตัวข้าพเจ้ามาวันนี้โดยมีคดีเกี่ยวข้องกับอย่างไรหรือ ถ้าข้าพเจ้ามีโทษทัณฑ์ประการใดขอท่านจงเร่งตัดสินเสียโดยเร็ว ข้าพเจ้านี้เป็นหญิงหม้ายมีความทุกข์ร้อนอยู่ในใจแสนสาหัส ขอท่านจงโปรดกรุณาด้วยเด็กยืนเกียดได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะแล้วพุดว่า เจ้าเป็นหญิงหม้าย ผัวตายเมื่อเดือนห้าปีกลายเรารู้จักอยู่แล้ว ทั้งเราได้เคยฟังน้ำเสียงของเจ้ามาแต่ก่อนด้วยเห็นว่าเจ้ารักษาสัตย์มั่นคง ล้อสามีผิดกับมนุษย์ทั้งหลายจึงให้หาตัวมาสอบถามดู ส่วนโทษทัณฑ์ของเจ้าจะเป็นประการใด เอาไว้พุดกันต่อภายหลังเถิด นางจิวสีได้ฟังดังนั้นจึงเงยหน้าขึ้นดู ครั้นเห็นเด็กยืนเกียดคือผู้ที่ปลอมตัวเป็นชินแสไปที่บ้านก็มิได้มีกิริยาผิดปรกติแต่อย่างใด จึงคำนับอีกครั้งหนึ่งแล้วพุดว่า เมื่อวันก่อนท่านได้เอยปลอมตัวเป็นชินแสไปที่บ้านข้าพเจ้ามิได้รู้จักจึงได้กล่าวคำล่วงเกินต่อท่านโดยไม่เชื่อถือว่าเป็นชินแสที่มีความรู้ชั้นขอภัยโทษเสียเถิด ท่านได้เอยเป็นคนใหญ่โตและมีใจเมตตากรุณาแก่คนทั่วไป กงจะไม่เก็บเอาถ้อยคำชนิดนั้นมาเป็นอารมณ์ถึงแก่ถือโกรธสาข้าพเจ้า ซึ่งเป็นผู้น้อยดอก เด็กยืนเกียดได้ฟังดังนั้นจึงทวาดว่าเจ้าย่าแกล้งพุดกลบเกลื่อนไปเลย เพราะเรารู้เท่าทันเจ้าอยู่ทั้งสิ้น ถึงเจ้าจะมีฝีปากดีเราก็มีหาวายที่จะแก้กันได้ เราไปเกาะเจ้ามาวันนี้เพื่อจะบอกให้รู้ตัวว่า สามีของเจ้าไม่ได้ตายโดยบริสุทธิ์ วิญญาณของเขาจึงผูกใจเจ็บแค้นมาฟ้องร้องต่อเรา ครั้นเราปลอมตัวไปทำการสืบสวน ก็ได้ร้องรอกเห็นพิรุณของเจ้าโดยถนัด เจ้าม่า ผัวตายโดยวิธีอย่างไรนั่นตาจึงได้ถลนออกมาโตะเกือบทำไข่ห่าน และชายชู้ของเจ้านั้นชื่อไรอยู่ที่ไหน จงรับสารภาพต่อเราเสียโดยค่านางจิวสีได้ฟังดังนั้นก็มิได้สะทกสะท้าน จึงตอบว่าซึ่งข้าพเจ้าได้กล่าวคำล่วงเกินท่านนั้นมิใช่ว่าเป็นคำหยาบคายอะไรนักหนา ข้าพเจ้าพุดไปโดยซื่อเพราะไม่เชื่อว่าท่านจะรักษาคนไปให้หายได้ แต่เหตุไฉนท่านจึงกลับมาถือโกรธแล้วกล่าวโทษข้าพเจ้าโดยร้ายแรงถึงเพียงนี้เล่า เด็กยืนเกียดจึงว่าเจ้าเป็นคนปากกล้าพุดจาจัดจ้าน แต่เจ้าจะข่มขู่คนอื่นให้พ่ายแพ้แก่ถ้อยคำเหมือนดังแม่ผัวของเจ้านั้นไม่ได้ดอก ข้อที่เรากล่าวโทษเจ้ามีหลักฐานพอจะอ้างอิงได้อยู่ คือลูกสาวเจ้านั้นเปรียบเหมือนของกลางในคดีนี้ถึงเจ้าจะแก้ตัวอย่างไรก็ไม่พ้นพิรุณ เหตุที่เด็กนั้นต้องเป็นไปก็เพราะเจ้าจะปิดบังความทุจริตมิให้ปรากฏ เราได้เห็นแก่ตาทั้งได้ยินแก่หูเจ้ายังจะทำปากแข็งอยู่อีกหรือ นางจิวสีได้ฟังดังนั้นก็ร้องไห้พลางพุดว่า ข้าพเจ้ามิได้ทำการทุจริตอย่างใดเลย เหตุที่เกิดขึ้นแก่

ลูกแก้วของข้าพเจ้านั้นเพราะเวรกรรมบันดาลให้เป็นไปเองทั้งสิ้น ข้าพเจ้าไม่มีความลับในใจอย่างไรเลย จะเอาข้อความอันใดมาสารภาพต่อท่านเล่า ถึงท่านจะเขม้นให้เนื้อขาดเป็นชิ้น ๆ ข้าพเจ้าก็ไม่มีอะไรจะพูดไปตามความประสงค์ของท่านได้เด็กขี้นเกียดจึงคิดอยู่ในใจว่า หญิงนี้สัญชาติเป็นผู้ร้ายใจแข็ง ทั้งปากคำก็เก่งกล้าแทบไม่มีตัวจับจำจะทดลองใช้วิธีขู่ให้เห็นจริงอีกครั้งหนึ่งก่อน คิดแล้วแกล้งทำเป็นโกรธร้องสั่งให้นักการเอาเครื่องทรมานนักโทษต่าง ๆ เข้ามาวางไว้ แล้วคิดว่าร่างกายของเจ้าไม่ใช่หล่อด้วยเหล็กเมื่อเจ้าจะทนทานต่อเครื่องทรมานเหล่านี้ได้ก็ลองดู นางจิวสีเห็นเครื่องทรมานเหล่านั้นก็กลัวจนขนลุก ร้องให้พลากราบประหลก ๆ แล้วพูดว่า ท่านไท้เอี้ยเป็นที่รุ่มเย็นของราษฎรทั้งปวงเปรียบดังบิดามารดาซึ่งมีความกรุณาต่อบุตร แต่เหตุไฉนท่านจึงได้ทำแก่ข้าพเจ้าโดยความโกรธเคืองดังนี้เล่า อีกประการหนึ่งท่านก็มีสติปัญญาลึกลับซึ่งดั่งหนึ่งน้ำในมหาสมุทรความผิดและชอบทั้งปวงท่านย่อมรู้อยู่แก่ใจทั้งสิ้นข้อ ที่ท่านอ้างเอาปิศาจซึ่งไม่มีตัวตนมาเป็นโจทก์กล่าวโทษข้าพเจ้านั้นเคยมีแบบอย่างที่ไหนบ้าง ถึงแม้ข้าพเจ้าเป็นคนโง่เขลา ก็พอจะเห็นได้ว่าท่านเองเป็นโจทก์แกล้งใส่โทษข้าพเจ้าโดยความโกรธเคือง ก็ถ้าคดีเรื่องนี้ปรากฏไปถึงขุนนางชั้นสูงซึ่งมีอำนาจเหนือท่าน ท่านก็จะต้องถูกสำหมิโทษเป็นข้อใหญ่ อีกประการหนึ่งข้อหาก็คงหลอกลอยเป็นถ้อยคำของภูตปิศาจทั้งไม่มีพยานมายืนยันอย่างใดเลย นับว่าเป็นคดีนอกกฎหมายและผิดจากแบบแผนทั้งปวงคดีชนิดนี้ท่านจะลงโทษข้าพเจ้าเหมือนคดีผู้ร้ายสามัญนั้นควรแล้วหรือ อนึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้ที่อยู่ใต้อำนาจเปรียบเหมือนลูกไก่ในมือท่าน ถ้าท่านบีบเมื่อใดก็ตายเมื่อนั้น ข้าพเจ้าเป็นหญิงมีเลือดเนื้อแต่เพียงเท่านั้นไหนเลยจะทนอาญาทรมานของท่านได้ ท่านอยากให้พูดอย่างไรข้าพเจ้าก็ต้องพูดปรักปรำตัวข้าพเจ้าเอง ซึ่งท่านคิดบีบกันด้วยอาญาดังนี้จะเอาความยุติธรรมมาแต่ไหน พระเจ้าแผ่นดินตั้งแต่งตั้งให้ท่านมาชำระสะสางด้วยคุณธรรม ท่านควรจะพิจารณาให้แตกหักด้วยปัญญาจึงจะชอบ ถ้าท่านสืบสวนได้ความจริงว่าข้าพเจ้าทำผิดแล้ว ถึงท่านจะสับเนื้อข้าพเจ้าเป็นชิ้น ๆ ข้าพเจ้าก็หาไม่มีความน้อยใจไม่ ทั้งตัวท่านก็จะมีเกียรติยศปรากฏไปแก่คนทั้งปวงด้วย เด็กขี้นเกียดได้ฟังดังนั้นก็โกรธจนตัวสั่น แต่มีอางที่จะลงโทษนางจิวสี จึงนั่งนึกอยู่ในใจว่าหญิงคนนี้พูดจาฉลาดลึกลับซึ่งนัก ถึงเรารู้เท่าก็ไม่กล้าทำอะไรแก่มัน เพราะคนทั้งหลายที่มีได้รู้เรื่องราวจะลงเอาว่าเราบีบกันด้วยอาญาซึ่งหาใช่เป็นความสัตย์จริงไม่ ฝ่ายพวกเจ้าพนักงานซึ่งอยู่ในที่ชำระความเมื่อได้ฟังถ้อยคำของนางจิวสีแล้วก็กลอกหน้าไปตามกัน บางคนเห็นว่าเด็กขี้นเกียดกล่าวโทษนางจิวสีเปล่า ๆ บางคนเห็นว่าถึงแม้เป็นความจริงเด็กขี้นเกียดก็ไม่สามารถพิจารณาเอาความจริงให้ปรากฏได้ ขณะนั้นเด็กขี้นเกียดเลือดดาลใจยิ่งนัก ครั้นตรึกตรองการโดยตลอดแล้วจึงพูดว่า เมื่อเจ้าอยากจะให้เราพิจารณาเอาความจริงให้แตกหักด้วยปัญญาเราก็สามารถจะทำได้ ถ้าเราชำระความเรื่องนี้ไม่สำเร็จ จะลาออกจากตำแหน่งขุนนางไม่รับเบี้ยหวัดเงินเดือนให้เปลืองพระราชทรัพย์อีกต่อไป พูดแล้วก็สั่งให้นักการเอาตัวนางจิวสีไปขังไว้ก่อน แล้วออกมาหาไปเกาะตัวนางกังสีมารดาเปือกสุนมาชำระในวันรุ่งขึ้นและสั่งให้เจ้าพนักงานเตรียมการไว้ให้พร้อม ถ้าเห็นสมควรจะไปที่ป่าช้าออกเเค่เด็กขุดศพเปือกสุนขึ้นมาชันสูตรอีกชั้นหนึ่งด้วย

ฝ่ายพวกเจ้าพนักงานได้ฟังคำสั่งของเด็กขี้นเกียดแล้วก็ตกใจ ต่างคนเห็นว่าเด็กขี้นเกียดทำการโดยอำนาจโทษเพราะเปือกสุนตายไปตั้งปีแล้ว ถึงขุดศพขึ้นมาชันสูตรก็ไม่ได้ความจริงว่าถูกทำร้ายหรือถูกวางยาพิษ ถ้าชันสูตรไม่ได้ความ เด็กขี้นเกียดจะต้องมีโทษหนัก เพราะการขุดศพผู้ตายขึ้นมาทำประจานนั้นเป็นความผิดต่อกฎหมายบ้านเมืองแต่มีรูที่จะตัดทานประการใดก็ต้องนั่งอยู่

รุ่งขึ้นเด็กขี้นเกียดออกนั่งขังที่ชำระความ จึงสั่งให้นำตัวนางกังสีมารดาเปือกสุนเข้ามาหา นางกังสีเข้ามาคำนับ ครั้นเห็นหน้าเด็กขี้นเกียดจำได้ว่าเป็นชินแสปลอมไปก็โกรธ จึงบ่นว่าเด็กขี้นเกียดแกล้งหาความร้อใจมาให้ เด็กขี้นเกียดหัวเราะแล้วพูดว่า เจ้าจงตั้งใจฟังคำชี้แจงของเราให้เป็นที่เข้าใจเสียก่อน คือการที่เราปลอมตัวไปสืบสวนความลับก็เพราะเรื่องราวที่เจ้าเล่าให้ฟังทำให้เห็นว่ามีการทุจริตแอบแฝงอยู่ บัดนี้เราสืบสวนได้ความจริงว่าเปือกสุนบุตรชายของเจ้าตายโดยภรรยาของตนเองทำร้าย และวิญญาณของผู้ตายได้มาฟ้องร้องต่อเรา ขอให้เราแก้แค้นคนทุจริตตามกฎหมายบ้านเมือง เราให้หาเจ้ามาวันนี้เพื่อจะสอบถามเรื่องราวอีกครั้งหนึ่ง และเราคิดว่าจะขุดศพเปือกสุนขึ้นมาชันสูตรให้ความจริงปรากฏแก่คนทั้งหลาย เรื่องนี้เจ้ารู้เห็นอย่างไรจงแจ้งแก่เราตามความสัตย์จริง นางกังสีได้ฟัง

ดังนั้นก็ร้องไห้พลางตอบว่า ลูกข้าพเจ้าตายโดยอาการป่วยไข้ตามธรรมดา หาได้ตายโดยถูกใครทำร้ายไม่ เมื่อเวลา
อาศพลงโลงก็มีผู้รู้ผู้เห็นเป็นอันมากกว่ามิได้มีบาดแผลอาการโรคของมันเป็นเองทำให้นัยน์ตาลนไม่ใช้เพราะถูกยาพิษ
ดอก ซึ่งได้เอ่ยบอกว่าจะแก้แค้นแทนบุตรข้าพเจ้าโดยยุติธรรมนั้น ตัวข้าพเจ้าและบุตรข้าพเจ้าหาไม่มีความแค้นอันใดไม่
ได้เอ่ยเป็นใหญ่เปรียบเหมือนพ่อแม่ของราษฎร จะทำการอันใดควรสืบสวนให้มีหลักฐานโดยจะแจ้ง ซึ่งท่านจับเอา
ลูกสะไภ้ของข้าพเจ้ามาขังโดยฐานแกล้งเช่นนี้ หาเป็นยุติธรรมไม่ ทั้งเรื่องนี้ก็ไม่มีพยานและของกลางอย่างไรเลยใครๆ
ก็ต้องเห็นว่าท่านทำการเหลวไหลทั้งสิ้น อนึ่งบุตรข้าพเจ้าก็ตายไปตั้งปีแล้ว ป่านนี้มีเน่าเหลือแต่กระดูกหรือ ท่าน
จะขุดขึ้นมาทำประจานไม่เห็นมีประโยชน์อันใดเลย วันนี้ถ้าท่านไม่ปล่อยตัวนางจิวสบุตรสะไภ้ข้าพเจ้าให้กลับบ้าน
ข้าพเจ้าก็ไม่กลับไปเหมือนกัน ท่านจะลงโทษฆ่าฟันประการใด ข้าพเจ้าก็จะยอมตายอยู่ที่นี้ พูดเท่านั้นแล้วนางกังสี
ก็ร้องไห้ด้วยเสียงอันดัง เด็กขึ้นเถียงได้ฟังดังนั้นก็สลดใจยิ่งนัก โดยเห็นว่านางกังสีเป็นคนซื่อ พูดเข้าข้างบุตรสะไภ้
เพราะความโง่เขลาของตน จึงชี้แจงต่อไปว่าเรื่องนี้เราได้ตรองเห็นการโดยตลอดแล้ว จะต้องขี้เขี้ยวเอาความจริงให้
ปรากฏจงได้ มิฉะนั้นเราคงไม่กล้าขุดศพขึ้นมาชันสูตร เราทำการครั้งนี้โดยถือเอาความยุติธรรมเป็นที่ตั้ง ถ้าผิดไป
เราก็ต้องรับโทษ เมื่อเป็นเช่นนี้เราจะแกล้งขุดศพเปื่อยสุ่นขึ้นมาประจานเล่นเพื่อประโยชน์อันใดเล่า ถ้าเราพิจารณา
เอาความจริงในเรื่องนี้ไม่ได้แล้ว เราจะรับราชการสนองพระเดชพระคุณพระเจ้าแผ่นดินต่อไปอย่างไรได้ ตัวเจ้านั้น
หลงเชื่อลูกสะไภ้มันกบฏเราไม่ยากซักถามให้เสียเวลา จงคอยฟังการพิจารณาสืบสวนของเราต่อไปเถิด พูดแล้ว
ก็สั่งให้นักการเอาตัวนางกังสีไปคุมไว้ก่อน

รุ่งขึ้น เด็กขึ้นเถียงออกนั้งยังที่ชำระความ พวกเจ้าพนักงานต่างมายืนประจำตามตำแหน่งของตน เด็กขึ้นเถียง
จึงว่าแกล้งเหล่านั้นว่า ความเรื่องนางจิวสนี่ลึกลับผิดกับเรื่องธรรมดา หากเราขุดศพขึ้นมาชันสูตร ไม่ได้ความว่า
เปื่อยสุ่นตายโดยถูกทำร้าย เราก็จะหลุดจากตำแหน่งราชการทันที เพราะมีความผิดในฐานะที่ขุดศพขึ้นมาประจาน
เปล่า ๆ แต่เรามั่นใจแล้วว่าเรื่องนี้เป็นความจริงดังกล่าวหา เพราะฉะนั้นเทพยดาฟ้าดินซึ่งไม่เข้ากับคนทุจริตคงจะ
อาเภทให้มีร่องรอยปรากฏอยู่บ้าง ก็นี่เรื่องนี้ต้องถือเอาความสุจริตเป็นใหญ่ เมื่อจะเป็นประการใดแล้วแต่บุญและ
กรรมเถิด พูดแล้วก็สั่งให้นักการนำตัวนางกังสีและนางจิวสออกมา บอกว่าจะเอาตัวคนทั้งสองไปดูการชันสูตรศพ
ด้วย นางจิวสได้ฟังดังนั้นก็ร้องไห้ พลางพูดว่าท่านพิจารณาความโดยวิธีนี้เป็นการร้ายกาจ น่าเสียไว้มิใช่ข้าพเจ้า
ไม่มีอำนาจกักขังท่านดอก แต่ให้นักเวทนายผู้ตายเหลือที่จะระงับใจให้เป็นปกติ ซึ่งท่านทำดังนี้เหมือนหนึ่งท่าน
กับข้าพเจ้าเป็นคู่กรรมกัน ถ้าท่านชันสูตรศพเห็นมีบาดแผล ข้าพเจ้าก็ยอมให้ท่านลงโทษ แต่ถ้าท่านตรวจหาร่องรอย
อันใดมิได้ก็ขอให้ท่านลงโทษตัวของท่านเองตามกฎหมายเถิด เพราะข้าพเจ้าเป็นแต่ราษฎรไม่มีอำนาจที่จะทำอะไร
แก่ท่านได้ แต่ข้าพเจ้าขอเตือนสติท่านไว้สักหน่อย ว่าสามีข้าพเจ้าตายไปตั้งปีแล้ว ถ้าศพนั้นเน่ามีแต่กระดูกท่านจะ
ตรวจหาร่องรอยได้อย่างไร ฝ่ายท่านมิเสียเปรียบแก่ข้าพเจ้าหรือ ท่านก็เป็นผู้มีสติปัญญาลึกลับซึ่งสอบไล่ได้ถึงชั้นจอ
หงวน ควรจะตรึกตรองดูเสียก่อนให้จงดี เด็กขึ้นเถียงได้ฟังถ้อยคำเหม็บแนมของนางจิวสดังนั้นก็โกรธจนหน้าแดง
แต่มีรูที่จะทำประการใด ล้องแข็งใจระงับความโกรธแล้วพูดว่า เจ้านั้นเป็นหญิงปากกล้ามีถ้อยคำเฉียบแหลมดังปลาย
กระบี่ เราจะตีฝ่าปากกับเจ้าก็หาไม่ประโยชน์อันใดไม่ เจ้าจงคอยดูไปเถิด อีกไม่ช้าก็ทรงเห็นความจริงปรากฏขึ้นดอก
พูดแล้วก็สั่งให้นักการคุมตัวนางกังสีและนางจิวสไปที่ป่าช้าอกเที้ยกก่อน แล้วเด็กขึ้นเถียงก็ขึ้นเกี่ยวไปพร้อมกับ
เจ้าพนักงานทั้งปวง ในเวลานั้นฮ้อไค่นายแขวงและท้อไต้ฮี้ฮ้อไปคอยอยู่ที่ป่าช้าและเตรียมการทั้งปวงไว้เสร็จ
แล้ว ฝ่ายพวกราษฎรทั้งปวงได้ทราบข่าวเด็กขึ้นเถียงจะขุดศพเปื่อยสุ่นขึ้นมาชันสูตรก็มีความประหลาดใจ ต่างพากัน
ไปคอยดู ที่ป่าช้าเป็นอันมาก

ครั้นเด็กขึ้นเถียงไปถึงป่าช้าก็ลงจากเกี้ยวไปนั่งในที่พัก แล้วสั่งให้เอาตัวท้อไต้ฮี้ฮ้อกับนางจิวสเข้ามาถามว่า
ศพที่ฝังตรงนี้เป็นศพเปื่อยสุ่นแน่หรือ ถ้าผิดไปมิใช่ศพเปื่อยสุ่นเราจะเอาโทษแก่เจ้าส่วนหนึ่งให้จงหนัก แต่ถ้าใช่
ศพเปื่อยสุ่นการล่อไปเราจะเป็นผู้รับผิดชอบเองทั้งสิ้น ท้อไต้ฮี้ฮ้อตอบว่าข้าพเจ้าหาอาจนำความเท็จมาแจ้งแก้ไต่เอื้อ
ไม่ ศพเปื่อยสุ่นนี้ข้าพเจ้าได้ฝังไว้กับมือไม้หลงลืมไปได้ดอก เด็กขึ้นเถียงจึงว่าเราเชื่อแล้วว่าเป็นความจริง แต่หญิง
คนนี้มีความคิดลบลบสะแฉงนักเราต้องจัดการป้องกันเสียก่อน โดยจะให้เจ้าทำหนังสือรับรองลงลายมือไว้ค่อนหน้ากัน

ให้เห็นเป็นหลักฐานว่าชีพเพียกสุนแน่ ครั้นท้อได้สี่สัปดาห์หรือทำหนังสือรับรองเสร็จแล้ว เด็กยื่นเกลียดจึงว่าแก่นาง
จิวสีว่า การครั้งนี้เราถือเอาความสุจริตเป็นที่พึ่งเพื่อให้ความยุติธรรมตามกฎหมายบ้านเมืองปรากฏแก่คนทั้งหลาย
อันธรรมความสุจริตนั้นแม้จะปิดบังได้ในชั้นต้น ก็ต้องเปิดเผยออกวันหนึ่งในภายหลัง ถ้าหากว่าศพของสามีเจ้า
ไม่มีเนื้อหนังให้เราชันสูตร กระดูกของเขาก็คงร้องทุกข์ได้เป็นแน่ บัดนี้เราจะขุดศพสามีเจ้าขึ้นมาตรวจ เจ้าก็ต้อง
ไปกำนับเช่นไหว้บอกกล่าวเสียตามธรรมเนียมก่อน เพราะเรารู้ยู่ว่าตั้งแต่เอาศพมาฝัง เจ้ามิได้เคยมาเช่นไหว้เลย
แต่สักครึ่งเดียว บางทีปีศาจจะสำแดงความศักดิ์สิทธิ์ให้เห็นบ้างดอกกระมัง นางจิวสีได้ฟังดังนั้นก็แค้นใจยิ่งนัก แต่
มิได้ได้ดลอบประการใด ลุกขึ้นไปกำนับศพสามีตามธรรมเนียม ร้องไห้พรั่งพรูด้วยเสียงอันดังให้คนทั้งหลายได้ยิน
ว่า บัดนี้นายอำเภอผู้ยุติธรรมจะขุดศพท่านขึ้นมาชันสูตรโดยกล่าวหาว่าข้าพเจ้าเป็นคนทำร้ายให้ท่านถึงตาย ท่านเป็น
ปีศาจย่อมรู้ยู่แล้วหรือนายอำเภอแก่งไส้โทษข้าพเจ้า เพราะความแค้นที่ข้าพเจ้าว่ากล่าวให้ได้อายุ ข้าพเจ้ามีความ
เวทนาท่านในการที่ต้องถูกขุดเอาขึ้นมาประจานยิ่งนัก แต่ข้าพเจ้าไม่มีอำนาจที่จะขัดขวางได้ก็ขอให้ท่านทนกรรมเอา
เถิด ครั้นนี้ท่านต้องรับทุกเวทนาและเดือดร้อนประการใดก็ดี ค่อยไปเทพดาฟ้าดินคงจะแก้แค้นแทนท่านสักวันหนึ่ง
เป็นแน่ ครั้นแล้วนางจิวสีก็กล่าวปลอบโยนนางกั้งสีซึ่งนั่งร้องไห้อยู่ใกล้ ๆ นั้นว่าแม่ไม่ควรร้องไห้ให้เสียน้ำตาเปล่า ๆ
จงคิดเสียว่าเราเป็นราษฎร เขาเป็นขุนนางผู้มีอำนาจจะทำอะไรแก่เราก็ทำได้ เมื่อเราเกิดมามีกรรมแล้วจงทนเอาเถิด
ถ้าขุดศพขึ้นมาชันสูตรไม่ปรากฏพิรุณอันใดแล้ว พระเจ้าแผ่นดินคงจะทรงทราบว่าผู้ที่พระองค์ได้ทรงตั้งแต่งตั้งให้มา
ทะนุบำรุงราษฎรนั้นหาได้ทำการให้สมดังพระทัยไม่ ความผิดในข้อนี้ถึงจะเป็นขุนนางชั้นใจเสียงหรืออ่อง กฎหมาย
บ้านเมืองก็ไม่ยกเว้นโทษให้ดอก พวกราษฎรและเจ้าพนักงานซึ่งอยู่ในที่นั้นได้ฟังถ้อยคำของนางจิวสีแล้ว บางคนก็
สรรเสริญว่าเป็นคนกล้า บางคนก็สงสารโดยเห็นจริงตามคำนางจิวสี แต่เด็กยื่นเกลียดรู้สี่กระชายหูแทบทนฟังไม่ได้
ถึงกระนั้นก็ต้องอดกลั้นไว้แล้วสั่งให้ลงมือขุดเอาศพขึ้นมาโดยเร็ว พอช่วยกันเอาโลงขึ้นมาวางบนปากหลุม นางกั้งสี
เห็นศพลูกชายเข้าก็ร้องไห้ด้วยเสียงอันดังจนคนทั้งหลายมีความเวทนาแทบกลั้นน้ำตาไม่ได้ เด็กยื่นเกลียดจึงสั่งให้เปิด
ฝาโลงออกทันที แล้วยกศพเข้าไปในเวียงซึ่งทำไว้สำหรับเป็นที่ชันสูตร เมื่อตรวจดูก็เห็นว่าศพนั้นแห้งมิได้เน่าและ
เเทอะ ส่วนนัยน์ตาทั้งสองก็ถลนไปอยู่ดูน่ากลัวยิ่งนัก แล้วสี่สัปดาห์หรือจึงตรวจดูทั่วตัวทั้งข้างหน้าและข้างหลัง แต่หา
มีรอยบาดแผลปรากฏไม่ เด็กยื่นเกลียดเห็นดังนั้นก็หนักใจ จึงพูดว่าศพเพียกสุนแน่มิได้เน่าทั้งนัยน์ตาก็ถลนอยู่ดั่งนี้ยอม
เห็นเป็นอาเภทว่าไม่ได้ตายโดยบริสุทธิ์แต่เมื่อไม่มีบาดแผลคงจะตายโดยถูกวางยาพิษ เราต้องชันสูตรดูให้สิ้นสงสัย
พูดแล้วก็สั่งให้เอาเข็มเงินแทงเข้าไปในปากศพให้ถึงท้อง ถ้าผู้ตายถูกวางยาพิษเข็มนี้คงจะดำ นางจิวสีได้ฟังคำสั่ง
ดังนั้นก็ตะโกนด้วยเสียงอันดังว่า ท่านขุดเอาศพสามีข้าพเจ้าขึ้นมาทำกรรมดั่งนี้ก็เหลือกำลังอยู่แล้วยังจะทำอุจาด
ไปถึงไหนอีกเล่า ตามที่ท่านได้ชันสูตรปรากฏว่าข้าพเจ้ามิได้เป็นคนร้ายดังกล่าวหา ก็ควรจะยุติกันบ้าง ซึ่งท่านอ้าง
ว่าสามีข้าพเจ้าถูกวางยาพิษนั้นถึงแม้เป็นความจริงก็ไม่มีประโยชน์ เพราะยาพิษยังจะตกค้างอยู่จนปานนี้เฉียวหรือ
ท่านทำดั่งนี้เห็นว่าหาใช่เป็นการชันสูตรเพื่อจับผิดข้าพเจ้าไม่ ที่แท้ท่านเป็นคนปราศจากเมตตาจิต แก่งไส้โทษสามี
ข้าพเจ้าผู้มิได้มีความผิด ถึงแก่เอาเข็มแทงเข้าไปจนถึงท้อง ถ้าเขาเอาเข็มแทงท่านอย่างนั้นบ้างท่านจะทนได้หรือ
ครั้งนี้ข้าพเจ้าถูกข่มเหงเหลือที่จะทนได้แล้ว ขอพ่อแม่ทั้งหลายจงเห็นเป็นพยานเถิด พูดพลาถร้องไห้และฟาดเนื้อฟาด
ตัวกลิ้งเกลือกอยู่ไปมา คนทั้งหลายซึ่งอยู่ในที่นั้นเห็นแล้วต่างคนสลดใจจนน้ำตาตก ฝ่ายเด็กยื่นเกลียดได้เห็นฤทธิ์เดช
ของนางจิวสีแล้วก็โกรธแค้นจนตัวสั่น แต่สู้แข็งใจระงับโทสะจนสงบจึงประกาศแก่คนทั้งปวงว่า เราทำการครั้งนี้
เพื่อแสวงหาความยุติธรรมโดยสุจริต ถึงแก่ยอมเอาชีวิตและตำแหน่งยศของเราเข้าแลกโดยมิได้หวาดหวั่นต่ออัน
ตราย การชันสูตรเพียงเท่านี้ก็ปรากฏแล้วว่าเพียกสุนแน่ไม่ได้ตายโดยบริสุทธิ์ นัยน์ตาจึงถลนไปนออกมาจนผิดธรรมดา
เมื่อตรวจหาบาดแผลไม่พบก็ยอมสงสัยว่าคงถูกวางยาพิษ เราจะชันสูตรเพื่อต้องการความจริงหาใช่แก่งไส้โทษศพไม่
ศพนี้ตายเป็นผู้ไปแล้วมิใช่มนุษย์ ซึ่งจะรู้สึกเจ็บปวดนั้นหามิได้ อีกประการหนึ่งเราจำเป็นต้องกระทำตามหน้าที่มิ
ได้มีเจตนาจะลงโทษศพเพื่อประจานให้ได้อายุอย่างไรเลย ท่านทั้งหลายอย่าหลงด้วยล้นลมของหญิงปากกล้า จงตั้ง
ใจพิจารณาแต่ใจความที่เป็นยุติธรรมเถิด พูดแล้วก็สั่งให้สี่สัปดาห์หรือจัดการตามคำสั่งทันที ขณะนั้นนางกั้งสีและนาง
จิวสีก็ร้องไห้เสียงดังไปทั้งป่าช้า และพูดติเตียน เด็กยื่นเกลียดต่าง ๆ แต่เด็กยื่นเกลียดหาเอาใจใส่ไม่ครั้นสี่สัปดาห์หรือเอาเข็ม

เงินแขงลงไปจนถึงท้องศพและปล่อยไว้จนสมควรแก่เวลาแล้วก็ชักออกมาดู แต่เข็มเงินมิได้ผัดสืออย่างใดเลย เด็กขึ้น
เกิดเห็นดังนั้นก็เสียใจจนหน้าซีดด้วยหมคนหนทางที่จะคิดชั้นสูตรต่อไปอย่างไรอีกก็นั่งตะลึงตรึงตรองอยู่ ขณะนั้น
นางจิวสีตรงเข้าไปใกล้เด็กขึ้นเกิดเอามือชี้หน้าแล้วพูดว่า ท่านแพ้แก่ข้าพเจ้าแล้ว คนทั้งหลายได้รู้เห็นเป็นพยานทั่ว
กัน ถ้าข้าพเจ้าเป็นผู้แพ้ ท่านก็กลงโทษข้าพเจ้าถึงตาย บัดนี้ท่านจะตัดสินใจลงโทษตัวท่านเองประการใดเล่า ท่านเป็น
ผู้ใหญ่เมื่อได้ลั่นวาจาไว้แล้วอย่ากลับถ้อยกินคำจึงจะได้ชื่อว่าเป็นคนดี เด็กขึ้นเกิดเห็นนางจิวสีร้ายกาจนักก็โกรธ
ครั้นจะสั่งให้ลงโทษก็เกรงความครหา จึงสู้อดกลั้นไว้แล้วพูดว่า การชั้นสูตรศพเปือกสุนครั้งนี้ แม้มิได้ปรากฏว่ามี
บาดแผลหรือถูกยาพิษดังที่คาดไว้ คนทั้งหลายก็ยังได้เห็นพิรุณที่นัยน์ตาศพแสดงว่าเปือกสุนมิได้ตายโดยสุจริต เจ้า
จะว่าเราพ่ายแพ้แก่เจ้าที่เดียวยังไม่ถูก แต่เมื่อการเป็นไปเช่นนี้ เราก็มจะมีหนังสือบอกเข้าไปยังเมืองหลวงตามความ
สัตย์จริงทุกประการ พระเจ้าแผ่นดินจะลงโทษแก่เราประการใดเราก็จะยอมรับโทษอันนั้น แต่เจ้าอย่าเพ้อทะนงตัว
ว่าเราจะสิ้นปัญญาค้นหาความผิดของเจ้าไม่ได้ เจ้าจงเข้าใจว่าเทพดาฟ้าและดินย่อมไม่เข้าด้วยคนทุจริต อีกไม่ช้า
คงจะได้เห็นกันดอก พูดแล้วก็สั่งให้สัปเหร่อเอาศพลงหีบ และจัดการฝังเสียตามเดิม นางจิวสีได้ฟังดังนั้นก็มีความ
โกรธแค้นยิ่งนัก ร้องตะโกนด้วยเสียงอันดังว่า นี่หรือคือขุนนางผู้ดีธรรมซึ่งพระเจ้าแผ่นดินทรงตั้งแต่งตั้งให้มาระงับ
ความทุกข์ร้อนของราษฎรทั้งปวง ท่านกระทำข่มเหงสัดว์ผู้ยากจนกระทั่งศพอยู่ในหลุมท่านก็ขุดขึ้นมาทำประจาน
แล้วยังพูดกลบเกลื่อนความผิดของตนดังว่าไม่มีใครรู้เท่า ซึ่งท่านอ้างว่าจะมีหนังสือบอกเข้าไปยังเมืองหลวงนั้น
คือใครจะเป็นผู้รู้เห็นข้อความที่ท่านเขียน ท่านจะทำอย่างไรก็ทำได้ตามใจ พูดไว้ว่าถ้าชั้นสูตรไม่ได้ความจริงท่านจะ
ออกจากราชการไม่อยู่ให้เสียเบี้ยหวัดเงินปีของพระเจ้าแผ่นดิน แล้วท่านมากลับคำเสียเช่นนี้ไม่อายแก่คนทั้งปวงหรือ
เมื่อศพสามีข้าพเจ้าถูกลงโทษเปล่า ๆ ซึ่งนับว่าเป็นการผิดคอกฎหมายแผ่นดิน แต่ไม่มีใครลงโทษผู้กระทำผิดดังนี้
ข้าพเจ้าจะต้องขอแก้แค้นบ้าง และข้าพเจ้าไม่ยอมให้เอาศพลงฝังจนกว่าจะให้เห็นการลงโทษผู้ผิดเสียก่อนท่านได้อ้าง
ไว้ว่าจะเขียนดีและลงอาญาทรมานข้าพเจ้าบัดนี้ท่านเป็นผู้แพ้ ต้อง ถูกลงโทษอย่างนั้นเป็นการตอบแทนจึงจะยุติธรรม
พ่อแม่ทั้งหลายจงเห็นความเจ็บแค้นของข้าพเจ้าบ้าง วันนี้เป็นวันตายของข้าพเจ้าแล้ว เมื่อจะถูกเขียนฆ่าประการใด
ก็ให้เร่งทำตามอำนาจของท่านเถิด พูดแล้วก็ตรงเข้าไปกระชากเสื้อ และทุบตีเอาเด็กขึ้นเกิดโดยปราศจากความกลัว
เกรง เวลานั้นเด็กขึ้นเกิดได้แต่นั่งทนอ้าปากไม่ขึ้น และหาอาจลงโทษนางจิวสีประการใดไม่ นางกังสีเห็นฤทธิ์เดช
ของลูกสะใภ้ร้ายกาจดังนั้นก็ตกตะลึงหน้าซีดหุดร้องให้ทันที ฝ่ายพวกเจ้าพนักงานและพวกชาวบ้านที่เป็นผู้หลักผู้
ใหญ่เห็นนางจิวสีสู้อ่านางเหลือเกินนัก ก็ช่วยกันจูลากทั้งสี่น ท่านเองตัวออกมาเสียให้ห่าง แล้วบิกว่าท่านได้เอื้อ
ผู้อยู่ในยุติธรรมมิได้แกลังข่มเหงดังเจ้าเข้าใจดอก ซึ่งเจ้ากระทำอุกอาจกล้าปากกล้ามือถึงเพียงนั้นไม่สมควร เพราะ
ท่านได้เอื้อได้รับรองแข็งแรงว่าจะมีหนังสือเข้าไปยังเมืองหลวง ถ้าพระเจ้าแผ่นดินทรงเห็นผิดพระองค์ก็ต้องลงโทษ
ตามความยุติธรรมหาใช่เป็นหน้าที่ของเจ้าไม่ ซึ่งเจ้าจะแกลังปล่อยให้ฝีมืออนอูจาดตาอยู่เช่นนี้ไม่ถูกถึงอย่างไรก็
ต้องเอาลงฝังเสียตามเดิมให้เสร็จธุระใครผิดใครถูกต้องไว้ว่ากล่าวกันภายหลังจึงจะชอบ นางจิวสีได้ฟังคนเหล่านั้น
พูดเป็นเสียงเดียวกันจึงตอบว่า ข้าพเจ้ามิได้ตั้งใจจะแกลังสามีข้าพเจ้าให้ต้องทรมานอยู่เช่นนี้ดอก แต่ถ้าฝังศพเสีย
แล้วโทษทัณฑ์ของผู้กระทำผิดก็จะเลื่อนหายไป ความแค้นของข้าพเจ้าในครั้งนี้ใหญ่หลวงเหลือที่จะอดกลั้น แต่เมื่อ
ท่านทั้งหลายเห็นควรให้ฝังเสีย ข้าพเจ้าก็ต้องยอม แต่ขอบอกกล่าวไว้ว่าท่านทั้งปวงต้องเป็นพยานฝ่ายข้าพเจ้าใน
เรื่องนี้ทุก ๆ คน ครั้นสัปเหร่อจัดการเอาศพเปือกสุนฝังไว้ตามเดิมเสร็จแล้ว เด็กขึ้นเกิดจึงเรียกนางจิวสีมาบอกว่า
เจ้าเป็นหญิงเก่งกล้าสามารถไม่มีผู้ใดเสมอเหมือนแม้เจ้าได้กระทำลู่อำนาจแก่เรา ๆ ก็ให้อภัยเป็นส่วนตัวมิได้ถือโทษ
ตั้งแต่นี้เจ้ากับเราต้องเป็นคู่ความกันให้พระเจ้าแผ่นดินทรงตัดสินในเรื่องชั้นสูตรศพ แต่ในส่วนคดีเดิมของเจ้านั้น
ยังคงมีพิรุณอยู่เราต้องกักขังตัวไว้สืบสวนเอาความจริงต่อไปอีก เราไม่อาจลงโทษให้เจ็บปวดอย่างไรดอก แต่ในชั้น
นี้ถ้าเจ้าบังอาจขัดขืนอำนาจของเราหรือกล่าวคำหาบคายสยปรมาทประการใดก็ดี เราจะต้องลงโทษเจ้าตามความ
ผิด นางจิวสีได้ฟังดังนั้นก็รู้สึกตัวว่าถ้าขึ้นแก่งกล้าต่อไปคงเจ็บตัวเป็นแน่ จึงพูดว่าข้าพเจ้าเป็นคนอยู่ในปกครองของ
ท่านท่านจะเอาตัวไปกักขังลงโทษประการใดข้าพเจ้าก็ไม่มีอำนาจขัดขืน แต่ท่านได้เห็นหลักฐานแน่แท้ใจอย่างไรอีก
หรือ จึงยังคงกล่าวหาว่าข้าพเจ้าเป็นหญิงร้ายฆ่าตัว ก็เมื่อท่านค้นคว้าหาความจริงจนกระทั่งขุดเอาศพขึ้นมาชั้นสูตรก็

ไม่ได้ความดั่งนี้แล้ว ท่านยังจะให้ข้าพเจ้าต้องไปทนทุกข์อยู่ในขุมนรกเพื่อประโยชน์อันใดเล่า เด็กยื่นเกียดได้ฟังดั่งนั้นก็ไม่ได้คำตอบ รับสั่งนักการให้กุมตัวนางจิวสีไปยังเชิงเพ่งก๊วยโดยเร็ว ส่วนนางกังสีนั้นปล่อยให้กลับไปบ้าน ครั้นแล้วเด็กยื่นเกียดก็ไปพักอยู่ที่กังกวน

ครั้นเวลาค่ำเด็กยื่นเกียดก็นั่งคร่ำครวญถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ อยู่คนเดียว ให้มีความกลุ้มกลัดใจเป็นอันมาก ขณะนั้นอึ้งเหลียงเข้ามาคำนับ เด็กยื่นเกียดจึงถามว่าเราใช้ให้เจ้าไปสืบเอาความที่เฮงเซียวซึ่งอ้างว่าเป็นเพื่อนกับเปี่ยกสุนผู้ตายนั้นได้เรื่องราวอย่างไรหรือเปล่า อึ้งเหลียงตอบว่าข้าพเจ้าได้ไปพบกับเฮงเซียวแล้ว ได้ชักฟอกดูโดยละเอียดในชั้นแรกเฮงเซียวอิดเอื้อนจะไม่บอก ครั้นข้าพเจ้าชี้แจงผิดและชอบให้เข้าใจก็เลยยอม ข้าพเจ้าไล่เลียงคงได้ความแต่เพียงว่า เปี่ยกสุนตายเพราะเหตุใดเฮงเซียวมิได้ทราบ ข้อที่ทำให้มีความสงสัยก็เพราะได้เห็นนัยน์ตาศพถลนออกมา และเปี่ยกสุนตายไปมีทันนานลูกสาวอยู่ดี ๆ ก็เป็นไข้ อนึ่งยังมีมูลเหตุในชั้นเดิมประกอบกันอยู่ คือเมื่อเวลาเปี่ยกสุนยังมีชีวิตอยู่นั้น นางจิวสีได้เดินเล่นตามตรอกหน้าบ้านเป็นนิตย์ สังเกตการแต่งตัวและท่าทางเห็นได้ว่าไม่ใช่ภริยาสุภาพเรื่องนี้เปี่ยกสุนได้เคยกล่าวเตือนนางจิวสีจนเกิดทะเลาะวิวาทกันบ่อย ๆ ครั้นเปี่ยกสุนตายแล้วนางจิวสีกลับไม่ออกจากบ้านเลย ทั้งไม่ยอมพบกับคนภายนอกด้วย ข้าพเจ้าสืบได้ความดั่งนี้ก็เห็นว่านางจิวสีมีพิรุณอยู่ แต่ไม่สามารถจะตีความให้แตกจึงเป็นการจรรยาปัญญายิ่งนัก เด็กยื่นเกียดจึงว่าข้อความที่เจ้าสืบมาได้นี้ทำให้ความเข้าใจของเราแต่ก่อนมีน้ำหนักยิ่งขึ้น เรื่องนี้ต้องเกี่ยวกับการชูสาวเป็นแม่ แต่จับร่องรอยชายชูไม่ได้ ทั้งบาดแผลและพิษยาที่ศพเปี่ยกสุนก็มีได้ปรากฏ จึงเป็นคดีที่ยากเย็นยิ่งนัก ข้อที่นางจิวสีเฝ้าอยู่แต่ในห้องก็เห็นเป็นพิรุณ แต่หญิงคนนี้มีไหวพริบคลอบคล่องลึกซึ้ง บางทีจะแก้งทำกลบเกลื่อนให้มืดความ เพื่อป้องกันมิให้ใครสงสัยก็อาจเป็นได้ เพราะธรรมดาชายชูต้องลอบไปมาหาสู่กันแต่ในเวลากลางคืน ถึงกระนั้นก็ดีเรื่องนี้ก็เป็นมาช้านานแล้ว ว่ากระไรชายชุนั้นจะหายตัวไม่ให้คนเห็นได้บ้างเจ็วหรือ อีกประการหนึ่งชายแม่ก็อยู่ที่บ้านทั้งคน เหตุใดจึงไม่รู้ระแคะระคายบ้างเลย ตั้งแต่เราเกิดมาฟังได้เห็นคดีนี้ยุ่งยากแทบเหลือปัญญาที่จะแก้ไข แต่เราก็ได้พยายามคลำหาจนเห็นเงาไว ๆ ในกระจกดั่งนี้แล้ว จะทอดอวยยอมแพ้แก่หญิงกาลีหากวไร ถึงจะยากเย็นเพียงไรก็ต้องพยายามขู่เข็ญเอาความจริงให้ปรากฏ แต่ถ้าทำใจเร็วด่วนได้เห็นจะไม่สำเร็จเป็นมั่นคง อึ้งเหลียงจึงพูดว่า การที่ได้เอื้อขุดศพเปี่ยกสุนขึ้นมาชันสูตร ไม่ได้ความว่าถูกทำร้ายดั่งนี้ ถ้าว่ากันตามกฎหมายก็มีความผิดเป็นข้อใหญ่ ได้เอื้อจะนิ่งเสียไม่เร่งรัดเห็นจะไม่เป็นการ ข้าพเจ้าเห็นว่าตามทางสืบสวนก็ปรากฏว่านางจิวสีมีพิรุณอยู่มากแล้ว ถ้าลงโทษทรมาณให้นางจิวสีรับสารภาพเสียก็จะเสร็จเรื่องสันดานของมันเป็นแต่หญิงปากกล้าคงไม่ทนอาญาไปได้ดอก เด็กยื่นเกียดตอบว่าเราไม่เห็นด้วย ถ้าเราชันสูตรศพได้ร่องรอยดั่งที่คาดไว้ แต่หากนางจิวสีปากแข็งเราก็อาจจะลงโทษทรมาณได้ อันพิรุณของมันที่เราเห็นอยู่ในบัดนี้เป็นแต่เงา ๆ เราจะลงโทษทรมาณแก่มันให้รับสารภาพนั้นไม่เป็นยุติธรรมตามกฎหมาย ทั้งคนทั้งหลายก็จะเห็นว่าเราข่มขู่บังคับด้วยอำนาจ หาใช่โดยความสามารถและสติปัญญาไม่ หญิงคนนี้ปากคำของมันร้ายกาจสามหาวยิ่งนัก ต้องพิจารณาเอาความจริงออกมาตีแผ่ให้มันหมดข้อโต้เถียง เราจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ชำระความโดยยุติธรรม เจ้าอย่าเพ้อคิดวุ่นวายไปเลย จงสงบอารมณ์ไว้ให้เป็นปรกติก่อนเถิด ขณะนั้นมีเสียงคนร้องให้เดินเข้ามา เด็กยื่นเกียดนึกสงสัยว่านางกังสีจะมารังควานให้เป็นที่กวนใจ จึงใช้ให้อึ้งเหลียงออกไปดูพอดีหญิงแปลกหน้าคนหนึ่งเดินตรงเข้ามาหาใครจะห้ามปรามเท่าใดก็ไม่ฟังทั้งสิ้น หญิงนั้นอายุประมาณสี่สิบปีเศษผมยุ่งหน้าตาขมุกขมอม พอแลเห็นอึ้งเหลียงออกมาจากห้องที่นายอำเภอพักก็ส่งเสียงร้องให้ดังขึ้นกว่าแต่ก่อน อึ้งเหลียงยังมีทันออกปากถาม เด็กยื่นเกียดก็ออกมาถามเสียก่อนว่า เจ้าชื่อไรมาแต่ไหน เมื่อมีความทุกข์ร้อนสิ่งไรจงบอกแก่เราเถิด หญิงนั้นคุกเข่าลงคำนับแล้วพูดว่า ข้าพเจ้าแซ่ชิวสามีข้าพเจ้าแซ่ฮวนชื่อเผิง บ้านอยู่ตำบลลิวจูเกาห่างจากตำบลลี้ลี่ประมาณสามสิบลี่ สามีข้าพเจ้ารับจ้างขับเกวียนเลี้ยงชีวิต เมื่อไม่กี่วันมานี้มีคนมาว่าจ้างเกวียนของสามีข้าพเจ้าไปส่งที่ตำบลเคียงหูเป็นระยะทางประมาณร้อยลี่ โดยบอกว่าวันเดียวจะกลับ พอเวลาประมาณสามยามก็พากันออกจากบ้านไป ล่วงมาสองวันสามีข้าพเจ้าก็ไม่ได้กลับบ้าน ทำให้ข้าพเจ้าสงสัยว่าผู้จ้างคงจะหน่วงเหนี่ยวไว้ครั้นมีคนมาว่าจ้างเกวียนมาที่บ้านข้าพเจ้าจึงซักถาม เขาบอกว่าสามีข้าพเจ้ามีไปที่นั่นเลย ข้าพเจ้าคอยต่อมาอีกหลายวันก็ไม่ได้ข่าวจึงออกเที่ยวติดตาม ครั้น

ข้าพเจ้าสืบถามมาจนถึงตำบลลี้ลี้ปอกก็ได้ข่าวประกาศของเจ้าพนักงานสืบหาญาติของชายคนหนึ่งซึ่งถูกฆ่าตาย ข้าพเจ้า
ลองเชิญผู้รู้หนังสือไปอ่านประกาศให้ข้าพเจ้าฟัง ก็ได้ความชัดเจนว่าตำหนิรูปพรรณและเครื่องนุ่งห่มตรงกับอวนเผิง
สามี่ข้าพเจ้าทุกอย่าง สามี่ข้าพเจ้าถูกฆ่าตายครั้งนี้ไม่ทราบว่าเป็นด้วยเหตุผลประการใด ขอท่านได้เอียงไปรดระงับ
ความทุกข์ร้อนของข้าพเจ้าด้วย พุดแล้วก็ร้องไห้กลิ้งเกลือกอยู่ เด็กขึ้นก็เข็ดมีความสงสารนางชีวสียิ่งนักจึงพุดปลอบ
โยนด้วยถ้อยคำอันอ่อนหวาน และรับรองจะสืบจับเอาตัวคนร้ายมาลงโทษแก้แค้นแทนอวนเผิงให้จงได้ แล้วเอาเงิน
มาให้แก่นางชีวสีตามสมควร และสั่งให้จัดการฝังศพอวนเผิงเสียโดยรีบร้อน นางชีวสีคำนับขอบคุณแล้วก็ลาไป

เด็กขึ้นก็เข็ดกลับไปอยู่ในห้องแล้วจึงปรึกษากับอึ้งเหลียงล่อไปว่า เรื่องฆ่ากันตายที่ตำบลลี้ลี้ปอกซึ่งเรายังมิได้
รู้จักชายมีหนวดเคราที่ถูกฆ่าตายนั้น บัดนี้ก็ได้ความชัดเจนแล้วว่าชื่ออวนเผิงเป็นคนขับเกวียน อันเป็นเห็นได้ว่าเรื่อง
นี้เป็นกรฆ่ากันเพื่อแย่งชิงทรัพย์ ถ้าเราจับตัวชายแซ่กู่มาได้คนเดียว ถึงแม้ชายแซ่กู่มิใช่เป็นคนร้ายเราก็คงชักฟอก
จับเข้าเรือนได้ถนัด ตามที่ได้ความปรากฏดังนี้ ทำให้เรามีหลักที่จะสืบสวนง่ายขึ้น คือทรัพย์รายนี้น่าจะเป็น สินค้า
มากมายสักอย่างหนึ่งซึ่งไม่ใช่เงินทองของรูปพรรณ เหตุฉะนั้นจึงต้องจ้างเกวียนของอวนเผิงบรรทุกไป ถ้าเราแต่ง
คนไปสืบว่าในวันและเวลานั้นมีคนขับเกวียนไปทางไหนบ้างเห็นจะได้ความเป็นมั่นคง คดีเรื่องนี้เป็นอันว่ามีทางที่
จะค้นหาความจริงได้แล้ว แต่ส่วนเรื่องนางชีวสีนั้นเรายังมีความหนักใจนัก เพราะหญิงคนนี้ร้ายกาจเหลือกำลัง แต่
หากเราอยากจะแสดงความยุติธรรมให้ปรากฏแก่คนทั้งหลายจึงต้องอดใจไว้ เรากลับไปจะต้องทำหน้าที่บอกเข้า
ไปยังเมืองหลวง ชี้แจงเรื่องราวตามความสัตย์จริงโดยละเอียดแล้วจะได้ตรึงตรองหาอุบายจับความทุจริตของนางชีวสี
ให้จงได้

ครั้นเด็กขึ้นก็เข็ดกลับไปถึงเซงเฟ่งกู่ จึงแต่งหนังสือบอกตามที่คิดไว้ แล้วเบิกตัวนางชีวสีออกมาให้เจ้าพนักงาน
อ่านหนังสือบอกให้ฟัง ครั้นแล้วก็ให้ม้าใช้ถือไปยังเมืองหลวง พอถึงเวลาเย็นเด็กขึ้นก็เข็ดจึงเรียกตัวจวดฮินมาชี้แจง
เรื่องนางชีวสีภรรยาอวนเผิงคนขับเกวียนให้ฟังโดยละเอียดแล้วให้ไปสืบความตามที่คิดไว้ เมื่อจวนฮินคำนับลาไป
แล้วเด็กขึ้นก็เข็ดจึงเรียกอึ้งเหลียงมาปรึกษาว่า ธรรมดาคดีลี้ลี้ลี้เช่นนี้ ท่านตราการผู้ยุติธรรมแต่เก่าก่อนมักจะขอ
อาศัยอำนาจเทพดาให้ช่วยเหลือ บางทีโดยแรงอธิษฐานก็อาจจะสมความปรารถนา ถึงแม้ได้ความไม่แจ่มแจ้ง ก็คง
ได้หัวข้อทำให้เราเกิดความคิดได้บ้าง คันนี้เราจงไปที่ศาลเจ้าหลักเมืองด้วยกันเถิด อึ้งเหลียงได้ฟังดังนั้นก็เห็นชอบ
ด้วยแล้วไปจัดเครื่องบูชาเตรียมไว้ ครั้นเวลาค่ำเด็กขึ้นก็เข็ดก็อาบน้ำชำระกายให้สะอาด แล้วชวนอึ้งเหลียงไปที่ศาล
เจ้าหลักเมือง จุดธูปเทียนบูชาและตั้งอธิษฐานตามความปรารถนาของตนแล้วก็เอาตัวมาสัน ตัวตลกได้เลขที่ยี่สิบสี่
เด็กขึ้นก็เข็ดจึงพลิกหนังสือซึ่งเป็นเชียมซันหน้ายี่สิบสี่ออกอ่านดู เห็นเป็นคำโคลงสี่คำแปลความว่าไม่เห็นมีไก่อันใน
เวลาเช้ามีค แต่เหตุใดจึงอ่องจึงหลงไหลนางลี้ก อังกลมารยาของสตรีนั้นร้ายนัก ความลอบรักในที่นอนมิควรนำมา
กล่าว เด็กขึ้นก็เข็ดอ่านแล้วก็สันสิระระ ด้วยไม่เห็นทางที่จะทำให้เกิดความคิดแต่อย่างใดเลย จึงเรียกอึ้งเหลียงมาอ่าน
คำโคลงนั้นแล้วพุดว่า ตามความในโคลงนี้ก็คงเดินตามที่เราเข้าใจ แม้จะได้เห็นความศักดิ์สิทธิ์ก็หาได้ความคิดให้กว้าง
ขวางออกไปอีกไม่ เชียมซันนี้แสดงว่าเรื่องนางชีวสีเกี่ยวกับทางชู้สาว และบอก่านางชีวสีนั้นเป็นคนเจ้ามารยา ถ้าจะ
ตีความตามนี้ต้องว่าชายชู้นั้นไม่ได้มาหากันในเวลาเช้ามีคเพราะเชียมซันบอกไม่เห็นมีไก่อันแต่เหตุใดจึงอ่องจึง
หลงไหลนางลี้ก ถ้าจะว่าชายชู้มากลางวันมันจะเข้าไปหานางชีวสีทางไหน ข้อความในเชียมซันนี้ถ้าความเหลือที่เราจะ
เล่าให้เห็นเค้าเงื่อนส่วนอึ้งเหลียงก็ตรึงตรองอยู่เป็นนานแล้วบอกว่า ข้าพเจ้าจนปัญญาไม่เห็นมีช่องทางอย่างไรเลย
เด็กขึ้นก็เข็ดจึงว่าเชียมซันนี้แสดงความศักดิ์สิทธิ์ของเจ้าหลักเมืองให้เราเห็นแล้ว คงจะมีความหมายสักอย่างหนึ่งซึ่ง
เราตีความไม่แตกต้องเก็บไว้ตรึงตรองล่อไปอีก บางทีจะจับข้อความที่ยังแฝงอยู่ได้เป็นมั่นคง พุดแล้วก็คำนับลาเจ้า
หลักเมือง ชวนอึ้งเหลียงกลับไปยังที่อยู่

ฝ่ายจวนฮินซึ่งได้รับคำสั่งของเด็กขึ้นก็เข็ดไปสืบเรื่องอวนเผิงคนขับเกวียนนั้น ครั้นสืบสวนไปถึงตำบลลี้ลี้ลี้
ก็เข็ด เมื่อเป็นเวลาพลบค่ำจึงแวะเข้าไปพักอยู่ในโรงเคี่ยม ขณะนั้นมีพวกขับเกวียนกำลังกินโต๊ะเสพสุรากันอยู่ใน
นั้นหลายคน จวนฮินเห็นว่าทำทางเข้าที่ก็เสาะหาโอกาสเข้าไปรวมพวกจนได้ เมื่อสนทนากันถึงเรื่องอื่น ๆ แล้วจวนฮิน
จวดฮินก็คุยเขี่ยเรื่องฆ่ากันตายตำบลลี้ลี้ลี้ขึ้น ชายคนหนึ่งพุดว่าที่โรงเคี่ยมของชายแซ่กู่ใช่หรือไม่ จวดฮิน รับ

ว่าใช่ ชายคนนั้นจึงว่าเรื่องนี้เป็นพวกเดียวกันทำร้ายกันเองไม่ใช่ผู้ร้ายที่อื่นดอก จวดฮินจึงว่าคดีนี้นายอำเภอสืบจับโดย
แข็งแรงทั้งประกาศให้สืบบนด้วย เมื่อท่านรู้ความแล้วเหตุใดจึงไม่รับอาสาไปจับตัวคนร้ายมาที่บ้านเมืองลงโทษ
ตามความผิด แล้วท่านก็จะได้เงินรางวัลทั้งเป็นกุศลในการแก้แค้นแทนผู้ตายด้วย ชายคนนั้นหัวเราะแล้วตอบว่า พูดย
ง่ายแต่ทำยาก เพราะข้าพเจ้าไม่ใช่คนเก่ง ถ้าเห็นแก่เงินน่ะก็มากแล้วจะเป็นอันตราย ก็คืนวันหนึ่งข้าพเจ้าจับเกวียน
มาตามทางได้พบคนจับเกวียนมาสวนทางกับข้าพเจ้าแต่ชายคนนั้นมีอาการรีบร้อนยิ่งนักมิได้ระวังตัว ล้อเกวียนของ
เขาจึงมากระทบล้อเกวียนของข้าพเจ้าจนเกวียนสะทอนแต่เคราะห์ดีที่ไม่แตกหักด้วยกันทั้งสองฝ่าย เมื่อเกวียนกระทบ
กันนั้นห่อผ้าใหญ่ในเกวียนของเขาก็ตกลงมา เวลานั้นข้าพเจ้าเข้าใจว่าเขาคงโกรธมาก ถ้าไม่ฆ่าฟันก็คงทำร้ายข้าพเจ้า
ให้บาดเจ็บ แต่ทว่าเขาไม่พูดอะไรสักคำเดียวรีบกระโดดลงจวดยห่อผ้าขึ้นใส่เกวียนโดยเร็ว แต่อีกห่อหนึ่งแตก เช็ดไหม
ในห่อจึงกระจัดกระจายอยู่ที่พื้นดิน แล้วชายคนนั้นก็รีบรวบรวมเช็ดไหมเข้าห่อ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรจะช่วยเหลือบ้างจึง
ลงไปช่วย แล้วขอโทษที่ข้าพเจ้าไม่ได้แกล้ง ชายคนนั้นตอบว่าไม่เป็นไรดอก สาเหตุที่พุดนั้นข้าพเจ้าสังเกตได้ว่า
เป็นชาวเมืองโอจิ๋ว ครั้นเก็บของหมดแล้วก็ต่างคนต่างไป ต่อมาวันหลังข้าพเจ้าจึงได้รู้ความว่าคืนนั้นตรงกับคืนฆ่า
กันตายที่ตำบลล็กลี่ป้อ เมื่อเป็นเช่นนั้นข้าพเจ้าจึงได้ความได้ว่า ชายผู้นั้นคงเป็นคนร้ายฆ่าพวกเดียวกันเพื่อแย่งชิงเอา
เช็ดไหมสองห่อนั้นเอง เพราะเป็นของมีราคามากอยู่ จวดฮินเห็นได้เค้าเงื่อนดีก็แกล้งทำเป็นหัวเราะพลางถามเป็นที่
เล่นที่จริงว่า ท่านจับเกวียนมาจากไหนเล่าจึงได้เดินทางมาในเวลากลางคืนเช่นนั้น มิเป็นคนร้ายเหมือนกันหรือ ชาย
คนนั้นตอบว่า ข้าพเจ้ากลับมาจากตำบลซังโทวเจ้ซึ่งอยู่ห่างจากตำบลนี้ตั้งร้อยลี้ ข้าพเจ้าอยากจะกลับบ้านโดยเร็วจึง
จับเกวียนรุดมาในกลางคืน จวดฮินได้ความดังนั้นแล้วก็ดีใจ ครั้นจะซักไซ้ต่อไปอีกก็เกรงจะถูกสงสัย จึงชวนสนทนา
ถึงเรื่องอื่น ๆ

รุ่งขึ้นแต่เช้าจวดฮินก็กลับมายังตำบลเซ่งเฟ่งกุ้ย เข้าไปคำนับเด็กย่นเกลียดแล้วเล่าความตามที่ได้ฟังทุก
ประการ เด็กย่นเกลียดได้ทราบดังนั้นก็ดีใจยิ่งนัก พุดว่าเรื่องนี้ได้เค้าเงื่อนถนัดแล้ว ชายที่จับเกวียนบรรทุกไหมนั้น
ต้องเป็นชายแซ่กุแน่ ที่เรากล่าวไว้ว่าของที่มันแย่งชิงต้องเป็นของใหญ่โตก็คือเช็ดไหมสองห่อนั้นเอง การที่มันแย่ง
ชิงเอาไปก็เพื่อจะนำไปขาย ถ้าเราสืบรู้ว่าตำบลไหนเป็นตลาดขายไหมมากแล้ว ชายแซ่กุต้องอยู่ในที่นั้นเป็นมันคง
เจ้าที่อยู่ที่นี่มานานได้เคยไปที่ตำบลซังโทวเจ้ และรู้พื้นเพอย่างไรบ้างหรือเปล่า จวดฮินตอบว่าที่ตำบลซังโทวเจ้นั้นเป็น
ตลาดใหญ่มีพ่อค้ามาก แต่ข้าพเจ้าเคยเป็นแต่นักเลงไม่รู้ทางสินค้าจึงหาความรู้ความละเอียดไม่ ถึงกระนั้นก็พอจะอธิบายได้
ว่า ตามทางที่คนร้ายจับเกวียนบรรทุกไหมไปนั้นไม่มีตลาดใหญ่ที่ไหนอีกนอกจากที่ซังโทวเจ้แห่งเดียว เด็กย่นเกลียด
จึงว่าถ้ากระนั้นก็ไม่ต้องไปสืบที่อื่นอีกต้องตรงไปที่ซังโทวเจ้ทีเดียว ถ้าชายแซ่กุยังไม่หนีไปที่อื่นคงจับตัวได้เป็นแน่
แต่เรื่องนี้ถ้าเราซักไซ้ต่อไปก็จะพลาดเสีย จำเป็นต้องไปในพรุ่งนี้จึงจะทันการ ครั้นแล้วเด็กย่นเกลียดก็เตรียมเงินทอง
และสิ่งของที่จะใช้สอยไว้พร้อม ปลอมตัวเป็นพ่อค้าชวนเบเอี้ยงและเกาไถ่ไปด้วย

ครั้นไปถึงตำบลซังโทวเจ้ เด็กย่นเกลียดก็ไม่ไปพักที่โรงแรม เที่ยวเดินสืบหาพ่อค้าไหมทีเดียว เมื่อได้ทราบว่า
เดียวเล่าปึงเป็นพ่อค้าใหญ่มีลูกค้ามากทั้งทางบกและทางเรือก็พากันตรงไปหา บอกว่าพวกข้าพเจ้าเป็นพ่อค้ามาแต่
เมืองเซียงอานจะมาหาซื้อไหม ได้ทราบว่ายี่ห่อของท่านเป็นพ่อค้าใหญ่และมีที่ทางไว้รับรองพวกลูกค้า ข้าพเจ้าจึง
เสียมหาท่านไม่ไปพักที่โรงแรม เดียวเล่าปึงได้ทราบว่าเป็นพวกพ่อค้ามาแต่เมืองหลวงคงมีทุนรอนมากดีใจจึงรับรอง
โดยแข็งแรง จัดห้องหับให้พักแล้วจัดโต๊ะและสุรามาลีงเป็นอันดี เมื่อขณะสนทนากันอยู่นั้นเด็กย่นเกลียดบอกว่า
ข้าพเจ้าแซ่เนี้ยช็อกงเด็กเป็นพ่อค้าไหมก็จริงแต่มีสู้ช้านาญนิก ในเวลานี้สินค้าไหมในเมืองหลวงกำลังขาดตลาดข้าพเจ้า
จึงอุตส่าห์ฝ่าความลำบากมาจนถึงนี้ เพื่อจะได้ซื้อไปขายให้ได้ประโยชน์งอกเงยตามสมควร เดียวเล่าปึงได้ฟังดังนั้น
ก็คิดว่าเด็กย่นเกลียดเป็นคนซื่อพูดอะไรตรง ๆ จึงถามว่าท่านจะซื้อมากน้อยสักเท่าใด เด็กย่นเกลียดตอบว่าข้าพเจ้าตรวจ
ดูชอบใจแล้วจะซื้อจนหมดทุน ครั้นสนทนากันพอสมควรแล้ว เวลาเช้าของบ้านก็เชิญเด็กย่นเกลียดกับเบเอี้ยงและเกาไถ่
ไปพักยังห้องนอน

ครั้นรุ่งขึ้นเดียวเล่าปึงก็พาเด็กย่นเกลียดไปยังที่เก็บสินค้าของตน ให้ตรวจดูไหมซึ่งมีจำหน่ายในร้าน เด็กย่นเกลียด
ตรวจดูทั่วไปไม่เห็นมีร่องรอยเป็นพิรุณดังที่คิดไว้จึงบอกว่าไหมของท่านมีน้อยนักไม่พอต้องการ แต่ข้าพเจ้าจะรอกอย

อยู่นานนักก็ไม่ได้ ถ้าท่านช่วยสงเคราะห์พาข้าพเจ้าไปตรวจดูตามยี่ห้อต่าง ๆ ที่คุณใหม่ไว้ขายให้ทั่วแล้ว ข้าพเจ้าจะเลือกกวาดซื้อจนจุใจ แล้วจะคิดค่าป่วยการให้แก่ท่านตามสมควร ทั้งใหม่ของท่านก็จะรับซื้อไปให้หมดด้วยเดี๋ยวเล่า ปังได้ฟังดังนั้นก็ดีใจด้วยจะได้เงินค่าป่วยการคล่อง ๆ จึงบอกว่าเวลานี้ที่ร้านของโจวเซียวกั๋วคุณใหม่ไว้มาก ข้าพเจ้าจะพาท่านไปตรวจดูที่นั่นก่อน แล้วจึงไปดูที่อื่นจนกว่าจะทั่ว ส่วนค่าป่วยการของข้าพเจ้านั้นแล้ว แต่ท่านจะไปรดให้ตามแต่จะเห็นควรเถิด ครั้นได้เวลาเด็กยี่นเกียดจึงสั่งให้เกาไถ่อยู่เฝ้าห้อง เพราะมีเงินทองติดตัวมาด้วย แล้วชวนเบเอี้ยงไปด้วยกันกับเดี๋ยวเล่าปัง ครั้นไปถึงร้านโจวเซียวกั๋ว เดี่ยวเล่าปังก็แนะนำแก่โจวเซียวกั๋ว เดี่ยวเล่าปังก็แนะนำแก่โจวเซียวกั๋วว่าท่านพ่อค้าแซ่เนี่ยผู้นี้มาแต่เมืองหลวง จะมากวาดซื้อใหม่ไปขาย ข้าพเจ้าได้ทราบว่าคุณใหม่อยู่มากจึงพาท่านผู้นี้มาดู ถ้าชอบใจก็จะรับซื้อไปให้หมดโจวเซียวกั๋วก็รับรองเด็กยี่นเกียดเป็นอันดี เชิญให้นั่งและจัดหาน้ำชามาเลี้ยงแล้วถามเด็กยี่นเกียดว่ายี่ห้อร้านของท่านในเมืองหลวงนั้นชื่ออะไร โปรดบอกให้ข้าพเจ้าทราบเพื่อเป็นที่รู้จักไว้ด้วย เด็กยี่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็สะดุ้งด้วยไม่ทันคิดไว้ ครั้นแล้วนึกขึ้นมาได้ว่า เมื่อเราเข้าไปสอบไล่หนังสือในเมืองหลวง เคยไปซื้อแพรที่ยี่ห้ออยู่ จึงบอกแก่โจวเซียวกั๋วว่าร้านของข้าพเจ้ายี่ห้ออยู่ โจวเซียวกั๋วได้ทราบก็แสดงอาการบนอบดักว่าแต่ก่อน แล้วพูดว่ายี่ห้ออยู่ที่นี่ข้าพเจ้าเคยได้ยินชื่อเสียงมานานว่าเป็นพ่อค้าใหญ่ในเมืองหลวง มีนำเล่าท่านจึงออกมากวาดซื้อใหม่ตามหัวเมือง เด็กยี่นเกียดเห็นโจวเซียวกั๋วมีความเชื่อถือก็ดีใจ แล้วถามว่าเวลานี้ใหม่ของท่านเห็นจะมีมากและใหม่ของท่านมาจากเมืองไหนเป็นพื้น โจวเซียวกั๋วตอบว่าเวลานี้ใหม่ของข้าพเจ้าไม่มีเท่าไรดอก แต่ที่ว่าท่านมาเวลาสะดวก เพราะเมื่อเร็ว ๆ นี้มีพ่อค้าแซ่เดี๋ยวเป็นชาวเมืองโอจิ๋วเอาใหม่มาฝากไว้ที่นี้มาก แต่ตัวเขายังพักอยู่กับข้าพเจ้า เชิญท่านไปดูด้วยกันเถิด เมื่อชอบใจแล้วจึงค่อยพูดตกลงกันต่อภายหลัง เด็กยี่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็คิดอยู่ในใจว่า พ่อค้าใหม่ชาวเมืองโอจิ๋วคนนี้ควรจะเป็นแซ่กุ่ที่เราต้องการตัว แต่เหตุใดจึงกลับเป็นแซ่เดี๋ยวไปเล่า หรือมันจะเปลี่ยนแซ่หลายอย่างให้คนจำไม่ได้ดอกกระมังแต่ข้อสำคัญอยู่ที่ของกลาง ถ้าตรวจพบร่องรอยดังที่คิดไว้ มันจะเป็นแซ่อะไรก็ต้องเป็นผู้ร้ายแซ่กุ่โดยไม่ต้องสงสัย คิดดังนั้นแล้วเด็กยี่นเกียดกับเบเอี้ยงก็เดินตามเจ้าของร้านไปยังที่เก็บของพอดูใหม่ของโจวเซียวกั๋วเสร็จก็ไปตรวจใหม่ที่ว่า เป็นของฝาก เมื่อคุ้ยออกมาดูจนทั่วก็เห็นมีผงและดินติดอยู่ตามเข็ลใหม่เป็นอันมาก เด็กยี่นเกียดตรวจจนแน่แน่ใจว่าเป็นใหม่ที่ชายขับเกวียนทำตกดินในคืนวันนั้นแล้ว จึงแกล้งพูดกับโจวเซียวกั๋วว่าใหม่รายนี้แสนงามดี แต่เหตุใดเจ้าของจึงไม่ระวังทำให้ตกดินจนเปื้อนเปรอะเช่นนี้เล่า เจ้าของต้องลดหย่อนราคาให้เบาลงจึงจะซื้อขายกันได้ เบเอี้ยงจึงแกล้งพูดขึ้นอีกว่า ใหม่อย่างนี้ต้องลดราคาให้มากจึงจะสมควร เราต้องพบกับตัวเจ้าของใหม่เองจึงจะได้ เพราะท่านเจ้าของบ้านเป็นแต่ผู้รับฝากไหนเลยจะอาจตกลงราคา เด็กยี่นเกียดจึงถามโจวเซียวกั๋วว่า เจ้าของใหม่แซ่เดี๋ยวที่ท่านว่านั่นเวลานี้อยู่ที่ไหน ถ้าข้าพเจ้าไม่มีโอกาสพบกับเขาในวันนี้บางทีจะไม่ได้พบกันเลย เพราะข้าพเจ้าจะต้องไปตรวจดูที่อื่นอีก ถ้าได้ทางนั้นพอดต้องการแล้วก็เป็นอันพอใจ โจวเซียวกั๋วดีใจด้วยนึกว่าคงเป็นการซื้อขายคล่อง จึงเรียกคนใช้มาสั่งว่า เจ้าจงไปเชิญชายแซ่เดี๋ยวเจ้าของใหม่ที่หลังบ้านมาหาเราสักหน่อย บอกว่ามีพ่อค้ามาจากเมืองหลวงจะซื้อใหม่ของเขาทั้งหมด พูดแล้วก็พาเด็กยี่นเกียดกับเบเอี้ยงออกไปนั่งที่หน้าร้านตามเดิม ขณะนั้นเดี๋ยวเล่าปังบอกว่า ข้าพเจ้าต้องขอโทษเพราะข้าพเจ้าลืมธุระสำคัญเสียอย่างหนึ่ง จำเป็นต้องลาท่านทั้งหลายกลับบ้านในเดี๋ยวนี้ พูดแล้วเดี๋ยวเล่าปังก็คำนับลาคนเหล่านั้นกลับบ้าน

ฝ่ายเด็กยี่นเกียดในขณะนั้นมีความพลุกพล่านในใจเป็นอันมาก คิดว่าถ้าชายแซ่เดี๋ยวเจ้าของใหม่ไม่ใช่ตัวคนร้ายคงทำให้เราลำบากมาก หรือหากว่าเป็นผู้ร้ายที่มีฝีมือเข้มแข็ง ลำพังเบเอี้ยงคนเดียวไหนเลยจะจับตัวได้ เห็นจะต้องคิดผ่อนปรนให้จงดีอย่างหักหาญ แล้วจึงจับเอาด้วยอุบายให้อยู่มือต่อภายหลัง คิดแล้วจึงพูดกับเบเอี้ยงเป็นนัยว่า การที่เรามารับกวาดท่านเจ้าของบ้านในวันนี้รู้สึกเกรงใจเป็นอันมาก ถ้าพูดจากับชายเจ้าของใหม่ไม่ตกลงกันโดยเรียบร้อยก็เป็นการไม่ดี ถ้าเขาออกมาเราจะต้องพูดตกลงกับเขาเองเจ้าอย่าเป็นธุระเกี่ยวข้องด้วยเลย พูดแล้วก็แลดูตาให้รู้ที่ เบเอี้ยงเข้าใจความมุ่งหมายของเด็กยี่นเกียดโดยตลอดก็รับคำ ทันใดนั้นมีชายคนหนึ่งสูงประมาณแปดเชียว กิริยาท่าทางห้าวหาญเป็นลักษณะนักเลงหาใช่คนค้าขายไม่ พอชายคนนั้นเห็นหน้าเด็กยี่นเกียดก็ตกตะลึงพิจารณาดูตั้งแต่

สี่ระจนลลอลเท้า ทันใดมันโงวเซียวกั้วก็ลุกขึ้นเชื่อเชิญแล้วพูดว่า ครึ่งนี้ท่านมีลาภใหญ่ ด้วยท่านพ่อค้าแซ่เนี้ยมา
แลมีห้อยไว้ในเมืองเซียงฮาน จะมารับซื้อไหมของท่านให้หมด ท่านจะได้ขอเอาเงินกลับไปบ้านไม่ต้องคอยให้เสียเวลา
แต่การซื้อขายเช่นนี้ข้าพเจ้าจะจัดการแทนไม่ได้ จึงต้องเชิญท่านออกมาพูดตกลงกันเอง ชายผู้นั้นได้ฟังแล้วก็หัวเราะ
ด้วยเสียงอันดังพลางพูดว่า สินค้าของข้าพเจ้าทำไมจะไม่อยากขาย แต่ข้าพเจ้าไม่เชื่อหน้าท่านผู้นี้เลย ถึงหากว่าข้าพ
เจ้ายอมขายให้เขา เขาก็ไม่ซื้อโงวเซียวกั้วได้ฟังดังนั้นก็ประหลาดใจยิ่งนัก จึงตอบทันทีว่าท่านไม่ควรพูดเป็นเล่น
เพราะข้าพเจ้าได้พูดจากันกับท่านผู้นี้จนเป็นที่เข้าใจแล้วอันนี้ห้อยเงินนั้นใคร ๆ ก็รู้จักว่าเป็นพ่อค้าใหญ่ในเมืองหลวง
ไหมของท่านเพียงเท่านั้นไม่พอกับทุนรอนของเขาดอก เหตุใดท่านจึงพูดว่าท่านไม่เชื่อหน้า ส่วนเด็กยื่นเกล็ดได้ฟัง
ถ้อยคำของชายคนนั้นแล้วก็ลึกลับใจ คิดว่ามันพูดเช่นนี้ด้วยเหตุใดหนอ แต่ความจริงมันคงไม่เคยรู้จักเราเลย จำจะต้อง
ลองพูดฟังการมดูก่อนถ้ามันรู้จักเราจริงก็ต้องคิดอ่านไปตามการ เมื่อพลาคลั้งก็ต้องให้เบเอี้ยงลองฝีมือกับมันคู่สัก
พักหนึ่ง คิดแล้วลุกขึ้นกระทำความเคารพต่อชายผู้นั้น ชายนั้นก็กำนบตอบตามธรรมเนียม แล้วพูดว่าเชิญท่านได้
หอนั่งตามสบายเถิด เด็กยื่นเกล็ดได้ฟังก็ยิ่งตกใจมากขึ้น แต่แกล้งพูดว่า เหตุใดท่านจึงเรียกข้าพเจ้าเช่นนั้นเล่า ข้าพเจ้า
เป็นคนค้าขายเช่นเดียวกับท่านไม่ควรที่จะยกยกกันให้เกินวาสนาเลย ท่านเซโดชื่อใดบ้านอยู่ที่ไหน โปรดบอกให้ข้าพเจ้า
ทราบด้วย เมื่อวันหน้าวันหลังข้าพเจ้าไปมาซื้อขายจะได้พบปะกันอีก ชายคนนั้นตอบว่าข้าพเจ้าแซ่เดียวชื่อบ้านช้วน
บ้านอยู่เมืองโอจิ๋ว ท่านได้หอนมาที่นี่โดยกิจธุระสิ่งใดหรือ ท่านมีความประสงค์อย่างไรเชิญพูดตามตรงเถิด อย่าอำพราง
ข้าพเจ้าเลย ถ้าท่านขึ้นปิดบังค่อไปก็ไม่ใช่ใจนักเลง ข้าพเจ้าเป็นคนค้าขายได้ท่องเที่ยวมามาก และได้เคยทำให้คน
ทั้งหลายกลัวเกรงมาอีกมาก วันนี้เป็นบุญนักหนวจึงได้มาพบท่านที่นี่ ขอท่านจงโปรดบอกชื่อและแซ่ตามตรงของ
ท่านให้ข้าพเจ้าทราบบ้าง และเวลานี้ท่านได้เป็นขุนนางชั้นไหนแล้ว เด็กยื่นเกล็ดได้ฟังดังนั้นก็พูดไม่ออก ส่วนเบ
เอี้ยงก็ตกตะลึงอยู่ เดียวบ้านช้วนเห็นดังนั้นก็หัวเราะด้วยเสียงอันดังแล้วพูดว่า นัยน์ตาข้าพเจ้าแหลมมาก ถึงท่านจะ
ปิดบังอย่างไรก็ไม่พ้นความรู้ของข้าพเจ้าไปได้ ข้าพเจ้ารู้ว่าท่านเป็นขุนนางจึงได้เรียกท่านว่าได้หอน แต่ทว่ายศศักดิ์
ของท่านยังไม่สูง ข้าพเจ้าคาดว่าคุณจะได้เป็นเพียงชั้นนายอำเภอ ซึ่งข้าพเจ้าว่าดังนี้เป็นความจริงหรือไม่ เด็กยื่นเกล็ด
ต้องข่มสติอยู่เป็นครู่จึงพูดออกมาได้ว่า ท่านกับข้าพเจ้าตั้งแต่เกิดมายังไม่เคยพบหน้ากันสักครั้งหนึ่ง ท่านช่างพูดได้
ราวกับเป็นคนคุ้นเคย เมื่อท่านคิดว่าข้าพเจ้าปิดบังอะไรไว้ สิ่งที่ท่านปิดบังอยู่นั้นก็ควรเปิดเผยเสียตามจริงจะได้เสร็จ
ธุระกันทั้งสองฝ่าย ท่านพูดเช่นนี้เหมือนดังแกล้งขู่กันเล่นหาเป็นการสมควรไม่พูดแล้วก็ชาคาไปดูเบเอี้ยงบอกไว้
ให้รู้ที่เบเอี้ยงจึงตรงเข้าไปใกล้เดียวบ้านช้วนแล้วตวาดว่าอายใจใจร้าย ฤพยามสืบจับตัวมึงมานานแล้วฟังมาพบ
วันนี้ ฤจะจับตัวมึงไปลงโทษให้สมแก่ความผิดที่มึงได้ทำไว้ โงวเซียวกั้วได้ฟังดังนั้นก็ตกใจ ลุกขึ้นยืนขวางไว้แล้ว
พูดว่า เรื่องราวอะไรกันท่านจึงมาเกิดวิวาทดังนี้เล่า ขอท่านทั้งสองจงสงบโทสะเสียเถิด เพราะการซื้อขายต้องประนี
ประนอมกันทั้งสองฝ่ายจึงจะชอบ ขณะนั้นเดียวบ้านช้วนก็เปลื้องเสื้อนอกเตรียมตัวต่อสู้ ผลักโงวเซียวกั้วไปเสีย
ทางหนึ่งแล้วตวาดเบเอี้ยงว่าอายเดนมตายมึงมีตาเสียเปล่าแต่ไม่รู้จักเสีย ฤนี้มีความเกลียดชังร้ายพวกขุนนางทุจริตซึ่ง
เกี่ยวข้องกับพ่อค้าและราษฎรยิ่งนักตั้งใจจะปราบเสียมิให้มีเหลือ เมื่อมึงพากันเข้ามาหาที่ตายเองดังนี้ ฤก็จะช่วยสงเคราะห์
ให้สมความปรารถนา แต่ฤจะทำให้มึงเห็นฝีมือเสียก่อน ส่วนนายมึงนั้นฤจับหักคอเสียเมื่อไรก็ได้โดยง่าย พูดแล้ว
ตรงเข้าชกเบเอี้ยง แต่เบเอี้ยงเป็นคนมีฝีมือเข้มแข็ง เดียวบ้านช้วนจึงทำอะไรไม่ได้ต้องถอยออกห่าง เบเอี้ยงเห็นได้
ที่ถูกรุกเข้าไปตั้งใจจะจับตัวเดียวบ้านช้วนให้ได้ เดียวบ้านช้วนเห็นเบเอี้ยงมีฝีมือเข้มแข็งนักจึงแกล้งทำเป็นเสียหลักเซไป
เบเอี้ยงเห็นได้ที่เตะโดยแรง เดียวบ้านช้วนปัดไปเบเอี้ยงก็ล้มลงทันที ขณะนั้นมีคนเดินตามถนนมาหยุดยืนดูอยู่
หน้าร้านเป็นอันมาก ส่วนเด็กยื่นเกล็ดนั้นตกใจด้วยรู้สึกได้ว่า ถ้าเบเอี้ยงแพ้แล้วเดียวบ้านช้วนคงจะทำอันตรายแก่ตน
เป็นแน่ในทันใดมีชายหนุ่มคนหนึ่งรูปร่างสูงใหญ่อายุประมาณสามสิบปีกระโดดเข้ามาในร้าน พอเห็นเบเอี้ยงล้มลง
ก็ตรงเข้าไปป้องกันไว้ พูดว่าพี่แซ่เดียวจงหยุดก่อน แล้วหันมาประคองเบเอี้ยงให้ลุกขึ้น พูดว่าพี่แซ่เบมาที่นี่แต่เมื่อ
ไร เหตุใดจึงมาเกิดวิวาทกันเองดังนี้เล่า เราไม่ได้พบปะกันมาหลายปีแล้ว พ่ออยู่สบายดีหรือ เบเอี้ยงจึงว่าชายคนนั้น
จะเป็นพวกเดียวกับเราไม่ได้ ท่านต้องช่วยกันจับตัวมันไว้เพราะมันมีความผิดฐานฆ่าคนตาย ชายคนนั้นหัวเราะ
พลางตอบว่า เดียวบ้านช้วนนี้เป็นพวกของเรา เห็นจะไม่เป็นคนร้ายดังท่านว่าดอก ต้องคอย ๆ พูดยกันก่อนจึงจะรู้

ได้ว่าใครผิดใครถูก

ชายคนนี้เป็นศิษย์อาจารย์เดียวกับเบเอี้ยง แซ่เจียว ชื่อคงเป็นชาวเมืองชวตั้ง เจียวคงประพฤติตนเป็นนักเลง แต่ถือศีลย์มันคงยิ่งนัก ครั้นละทิ้งทางทุจริตเสียแล้วก็ตั้งตัวเป็นคนดี เวลานี้ได้เป็นนายแขวงตำบลชวโทเวเจ้ เมื่อคนใช้ของโจวเซียวแก้วไปตามตัวเดี๋ยวบ้านช้วนนั้น เดี่ยวบ้านช้วนไปนั่งสนทนากับที่บ้านเจียวคง คนใช้จึงเลยไปตามที่นั่นเพราะบ้านอยู่ใกล้กัน เจียวคงได้ทราบว่ามีพ่อค้าเมืองหลวงจะซื้อไหมของเดี๋ยวบ้านช้วนจึงตามมาลูกหมู่เฝ้าเฝ้ามาพบเดี๋ยวบ้านช้วนกำลังวิวาทกับเบเอี้ยงจึงเข้าไปห้ามปรามไว้

ฝ่ายเบเอี้ยงเห็นว่าจะปิดบังความจริงไว้ไม่ได้แล้วจึงชี้แจงให้เจียวคงฟังว่า เมื่อข้าพเจ้าจากท่านไปแต่ครั้งนั้นก็ต้องเที่ยวระเหเรหะนได้รับ ความลำบากเป็นอันมาก ภายหลังได้ไปพบท่านเด็กได้หยินนายอำเภอเซ่งเพ่งก๊วย ท่านผู้นั้นมีความยุติธรรมตั้งมั่นดังภูเขา มีสติปัญญาใสสว่างดังกระจก ข้าพเจ้าจึงเลิกละความประพฤติเดิมสมัครเป็นคนรับใช้สนิทของท่าน เมื่อเร็ว ๆ นี้เกิดคดีฆ่ากันตายที่ตำบลถักถักป้อถึงสองศพ ข้าพเจ้าจึงต้องสืบจับตัวผู้ร้ายมาจนถึงนี้ พุดแล้วชี้มือไปที่เด็กยื่นเกียดบอกว่าท่านผู้นี้คือเด็กได้หยินนายอำเภอเซ่งเพ่งก๊วย ซึ่งท่านคงเคยได้ยินชื่อเสียงมาแล้ว เจียวคงได้ฟังดังนั้นก็ค้ำับเด็กยื่นเกียดแล้วพุดว่า ข้าพเจ้าไม่รู้จักจึงมิได้ค้ำับท่านแต่แรกนั้นขอภัยโทษเสียเถิด ข้าพเจ้าเป็นนายแขวงในตำบลชวโทเวเจ้ ถึงแม้มิได้อยู่ในท้องที่ของท่านก็เคยได้ยินกิตติศัพท์ว่าท่านเป็นผู้ตั้งอยู่ในยุติธรรมหาผู้เสมอเหมือนมิได้ ข้าพเจ้ายังมิเคยไปค้ำับท่านก็จริง แต่ในใจให้รู้สึกเคารพนับถือท่านอยู่เสมอ ซึ่งท่านอุตส่าห์มาสืบจับเดี๋ยวบ้านช้วนสหายของข้าพเจ้าดังนี้ มีเหตุผลประการใดขอท่านจงแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบก่อน เด็กยื่นเกียดจึงชี้แจงเรื่องราวให้ฟังโดยตลอด แล้วพุดต่อไปว่าชายเจ้าของไหมคนนี้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้ร้ายฆ่าชายแซ่อ้อและอวนเผิงคนขับเกวียนตาย เพราะไหมของเขาเปื้อนเประเห็นพิรุณอยู่โดยกนด ท่านเป็นนายแขวงในตำบลนี้ก็ดีแล้วขอให้ท่านช่วยจับตัวคนร้ายมอบให้แก่เราด้วย เจียวคงยังไม่ทันตอบ เดี่ยวบ้านช้วนก็เข้ามากระทำค้ำับเด็กยื่นเกียดแล้วพุดว่า เรื่องนี้ข้าพเจ้าเข้าใจโดยตลอดแล้ว ผู้ร้ายแซ่กุ้นั้นไม่ใช่ข้าพเจ้าดอก แต่หากยังมีทันพุดกันให้เป็นที่เข้าใจจึงได้มีเหตุเกิดขึ้น ขอท่านอย่าได้ถือโทษข้าพเจ้าเลย แล้วข้าพเจ้าจะช่วยแนะนำให้ท่านจับตัวชายแซ่กุ้นั้นร้ายไปลงโทษตามความประสงค์ของท่าน เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็ไม่ใช่ คิดอยู่ในใจว่าลักษณะของชายคนนี้เป็นนักเลงหัวไม้มิใช่คนค้าขาย มันคงโกหกเพื่อเอาตัวรอดไปคราวหนึ่ง ครั้นนี้ถ้ามันหนีไปได้เรามีเสียทีหรือ คิดแล้วจึงว่าแก่เจียวคงว่า ซึ่งท่านอ้างว่าท่านรู้จักกับชายคนนี้ จงชี้แจงหลักฐานและความประพฤติของเขามาให้เราทราบก่อนแล้วต้องแสดงเหตุผลให้เราเชื่อได้ว่าไหมของกลางนั้นตกอยู่กับเขาโดยสุจริต อีกประการหนึ่งเหตุใดเขาจึงรู้จักเรตั้งแต่แรกว่าเราเป็นขุนนางไม่ใช่คนค้าขาย เจียวคงจึงตอบว่าเดี๋ยวบ้านช้วนผู้นี้เคยเรียนตำราหมอดูชานาญมากจึงทายชะดาราตีแม่ยันยันัก ข้าพเจ้ารู้จักกับเขามานานเพราะเคยไปมาก้าขายที่ตำบลนี้เสมอ แต่ก่อนเป็นคนชอบประพฤติทางนักเลงจึงมีฝีมือเข้มแข็ง ข้าพเจ้าขอรับรองว่าเดี๋ยวบ้านช้วนไม่ใช่ผู้ร้ายแซ่กุ้นั้นซึ่งท่านสงสัย ถ้าท่านยังไม่เชื่อขอให้ถามโจวเซียวแก้วเจ้าของร้านนี้ดูเถิดโจวเซียวแก้วก็รับรองตามคำของเจียวคงทุกประการ แล้วเจียวคงจึงว่าแก่เดี๋ยวบ้านช้วนว่า ท่านต้องแสดงความจริงใจของท่านให้เด็กยื่นทราบ ถึงแม้คนร้ายเป็นมิตรหรือญาติกับท่านก็ไม่ควรปิดบัง เพราะท่านต้องเห็นแก่ข้าพเจ้าและเจ้าของบ้านซึ่งมีความเชื่อถือรับรองท่านว่าเป็นคนสุจริต อีกประการหนึ่งท่านต้องเห็นแก่กฎหมายแผ่นดินและผู้ตายทั้งสองนั้นด้วย เดี่ยวบ้านช้วนจึงว่า อ้ายผู้ร้ายคนนี้แซ่กุ้นั้นชื่อลี้เป็นชาวเมืองเดียวกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเคยเห็นมันไปค้าไหมกับชายแซ่อ้อหลายเที่ยว และได้พบปะเป็นที่รู้จักเพราะข้าพเจ้าก็เป็นคนค้าไหมเหมือนกัน เมื่อเร็ว ๆ นี้ข้าพเจ้าเอาไหมมาขายที่นี้ เมื่อขายได้แล้วคิดว่าจะกลับไปเมืองโอจิวกั้เผอิญพบกับกฐลี้เข้า พอมันเห็นข้าพเจ้าก็ตรงเข้ามาค้ำับแล้วร้องให้จนข้าพเจ้ามีความเวทนามันกว่ามันเป็นหนุ่มมีสุชานาญในลู่ทางต่าง ๆ คงจะได้รับความเดือดร้อนอย่างใดเป็นแน่ แล้วมันเล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่ามันเอาไหมมาขายกับชายแซ่อ้อ มาตามทางชายแซ่อ้อเป็นโรคปัจจุบันตาย มันต้องจัดการฝังศพเงินสินเงินที่มีติดตัว จะกลับบ้านก็ยังขายไหมไม่ได้ มันจึงอ้อนวอนขอให้ข้าพเจ้ารับซื้อไหมของมันเป็นเงินสามร้อยตำลึง จะได้รับกลับไปแจ้งข่าวให้บิดามารดาและญาติของชายแซ่อ้อทราบ ข้าพเจ้าหลงเชื่อจึงต้องรับซื้อไหมนั้นแล้วขนมาฝากไว้ที่นี้ พอมันได้เงินจากข้าพเจ้าแล้วก็ลาไป เด็กยื่นเกียดจึงว่าถ้าเช่นนั้นมันคงไม่กลับไปเมืองโอจิวกั้ เราไปตามจับมันที่ไหนจึงจะได้ตัวเล่า เดี่ยวบ้านช้วนตอบว่าข้าพเจ้ารู้จักร่องรอยของมัน

อยู่ เห็นจะสืบจับตัวได้โดยง่ายเป็นมันคง คือครูสอนมวยของคูลีเป็นเพื่อนกับข้าพเจ้า ต่อมามันได้ลูกสาวของครูเป็นภรรยา แต่ตัวเมียมีนิสัยไม่ถูกกัน อยู่กินด้วยกันไม่กี่มากน้อยนางเมียก็ตาย ภายหลังข้าพเจ้าได้ทราบว่าคูลีลอบไปเป็นซู้กับภรรยาของชายคนหนึ่งตำบลที่ตำบลชัณฑวนไฉ่ แต่ตำบลชัณฑวนไฉ่นั้นข้าพเจ้าไม่รู้จัก เพราะไม่ได้อยู่ในแขวงเมืองโอจิ๋ว ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อมันทำการทุจริตขึ้นดังนี้แล้วคงจะไปซุ่มซ่อนอยู่ที่ไกล ๆ ซู้สาวของมัน ถ้าสืบรู้ว่าตำบลชัณฑวนไฉ่อยู่ที่ไหนก็คงจับตัวคูลีได้เป็นแน่ เด็กขึ้นเถียงจึงถามคนเหล่านั้นว่ามีใครรู้จักตำบลชัณฑวนไฉ่บ้าง แต่ไม่มีใครทราบเลยสักคนเดียว เด็กขึ้นเถียงจนใจยังนึก จึงกำชับคนเหล่านั้นมิให้แพร่งพรายว่าตนเป็นนายอำเภอปลอมตัวมาแล้วลาเจ้าของบ้านกับเจิวตงพาเบเอียงกับเตียวบัววันไปพักที่โรงเตี๊ยม เพราะเตียวบัววันรับรองจะเป็นคนนำตัวคูลีให้จงได้ ครั้นเภาไถ่ได้ทราบว่าเด็กขึ้นเถียงไปพักอยู่ที่โรงเตี๊ยมก็ลาเตียวเต่าปึงขนของไปพักอยู่ร่วมกัน พอวันรุ่งขึ้นก็ออกจากตำบลชัณฑวนไฉ่กลับไปยังเซ่งเฟ่งก๊วย เพื่อจะได้มีหนังสือสอบถามไปตามหัวเมืองใกล้เคียงต่าง ๆ ว่าตำบลชัณฑวนไฉ่นั้นอยู่แขวงเมืองใด

ครั้นเด็กขึ้นเถียงกลับไปถึงเซ่งเฟ่งก๊วยจึงเรียกอึ้งเหลียงมาถามว่า ตามที่เราสั่งให้เจ้ากับฮ้อได้ช่วยกันไปสืบเค้าเงื่อนเรื่องนางจิวสีนั้นได้ความประการใดมาบ้างหรือเปล่า อึ้งเหลียงถอนใจใหญ่แล้วตอบว่าข้าพเจ้ากับฮ้อได้ช่วยกันสืบสวนโดยแข็งแรงบางที่ต้องอดนอนคอยตรวจดูตามแคว้นนั้นจนตลอดรุ่งก็หาพบสิ่งใดผิดสังเกตแต่สักอย่างเดียวไม่ เด็กขึ้นเถียงได้ฟังดังนั้นก็นิ่งอยู่ แล้วออกนั้งยังที่ชำระความสั่งให้เบิกตัวนางจิวสีมาหา เด็กขึ้นเถียงยังมีทันออกปาก นางจิวสีก็พูดขึ้นก่อนว่า ท่านเบิกตัวข้าพเจ้ามาฟังหนังสือรับสั่งของพระเจ้าแผ่นดินหรือ พระเจ้าแผ่นดินทรงถอดถอนหรือลงโทษท่านประการใดขอให้เอามาอ่านให้ข้าพเจ้าฟังสักหน่อยเถิด เด็กขึ้นเถียงได้ฟังก็โกรธยิ่งนัก ลวาดด้วยเสียงอันดังว่า อีหญิงปากกล้า ดีแต่เจรจาถากถางหาความเกรงกลัวกูไม่ กูเรียกมาด้วยความเมตตาจะปล่อยตัวให้กลับไปอยู่บ้าน เพราะเห็นว่ากว่าหนังสือรับสั่งจะตกมาถึงก็ยิ่งอีกนาน กวหรือมาพูดเยอะเยี้ยกูได้ การที่พระเจ้าแผ่นดินจะทรงลงโทษประการใดนั้นกูไม่วันหวาดดอก มิฉะนั้นไหนเสยกูจะกล้ามีหนังสือไปกราบทูลตามความสัตย์จริง นางจิวสีได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะแล้วตอบว่า ข้าพเจ้าขอขอบคุณปากท่านที่กล่าวว่ามีความเมตตา แต่ข้าพเจ้าไม่ชอบใจท่านเพราะปากกับใจของท่านไม่ตรงกันเลย ท่านพยายามสืบสวนจับผิดข้าพเจ้าจนสิ้นปัญญาแล้วก็มีได้ร่องรอยอันใด ท่านจึงคิดอุบายทำเป็นเมตตาปล่อยตัวให้กลับไปอยู่บ้าน โดยคิดว่าถ้าชายซู้ของข้าพเจ้าลอบไปมาหาสู่กันตามเคยท่านคงจะดักจับตัวได้ อันความคิดของท่านนั้นยังดีนักจึงเห็นคนสุจริตกลายเป็นคนทุจริต ท่านจะใช้คนไปแอบซุ่มทรมาณภายใต้สาบึกทำไม จะแต่งใครขึ้นสักคนหนึ่งให้มาปรักปรำว่าเป็นชายซู้ของข้าพเจ้ามีง่ายกว่าหรือ เด็กขึ้นเถียงได้ฟังถ้อยคำของนางจิวสีก็โกรธจนตัวสั่น แต่มีรูที่จะพูดประการใด เพราะนางจิวสีรู้เท่าความคิดของตนทุกอย่าง ครั้นจะเอาตัวกักขังไว้อีกก็ได้อีกได้ลั่นปากว่าจะปล่อยไปเสียแล้ว นางจิวสีเห็นสีหน้าเด็กขึ้นเถียงโกรธมากจึงพูดต่อไปอีกว่า ธรรมดาเจ้าเลยที่ด้องหาว่าฆ่าคนตายแล้วถูกจับมากักขัง ท่านพิจารณาความยังมีเสร็จจะปล่อยตัวกลับไปบ้านนั้นมีธรรมเนียมหรือ ถ้าท่านจะปล่อยไปก็ต้องแสดง ให้เห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนสุจริตไม่มีมลทินจึงจะชอบ ถ้าข้าพเจ้ายังต้องคดีที่กล่าวหาว่าเป็นหญิงใจร้ายรักซู้ฆ่าตัวอยู่ดังนี้ ถึงแม้ข้าพเจ้าได้กลับไปอยู่บ้านก็เหมือนดังอยู่ในคุก ไหน ๆ ข้าพเจ้าได้ทนทุกข์ทรมาณนานแล้ว จะต้องขอทบทวนไปจนกว่าจะรอดหรือจะตาย ถึงข้าพเจ้ากลับไปอยู่บ้านก็ไม่มีความสุข เพราะใจคอจะต้องพะอืดพะอมด้วยไม่ว่าวันใดท่านจะไปลากเอาตัวมาอีก อันข้อหาของท่านนั้นร้ายกาจน่าสยดสยองยิ่งนัก ข้าพเจ้าได้คิดแล้วเห็นว่าร่างกายของข้าพเจ้าแต่ท่านี้ ยังเล็กน้อยหาพอเพียงกับการลงโทษไม่ ท่านอย่าปล่อยข้าพเจ้าไปเลย จงกักขังจงจำไว้จนกว่าฟ้าจะผ่าให้ข้าพเจ้าหรือท่านตายไปข้างหนึ่งดีกว่า บรรดาเจ้าพนักงานซึ่งอยู่ในที่นั้นได้ฟังถ้อยคำของนางจิวสีแล้วก็กลอกหน้าทุกคน ขณะนั้นอึ้งเหลียงจึงพูดขึ้นว่าซึ่งเจ้าเจรจาล้วนแต่กระทบกระแทกแตกตั้น ดังนี้หาเป็นการสมควรไม่ ท่านได้เอื้อเป็นผู้ตั้งอยู่ในยุติธรรมและรักษากฎหมายแผ่นดินโดยความสุจริตมิได้ทำโดยเกลียดชังเจ้าแต่อย่างใดเลย บัดนี้ท่านมีความเมตตาจะปล่อยตัวให้กลับไปอยู่บ้าน เพื่อจะได้รอฟังหนังสือรับสั่งไม่ต้องทรมาณอยู่ในที่คุมขัง เจ้าก็ได้คิดถึงบุญคุณ กลับพูดจาถากถางให้เจ็บใจ อีกประการหนึ่งได้เอื้อมีความสงสารแม่ผู้ของเจ้า เพราะไม่มีใครอยู่ปรนนิบัติจึงได้อ่อนนุญาติให้กลับไปบ้าน เมื่อมีหนังสือรับสั่งของพระเจ้าแผ่นดินมา ประการใดจึงจะได้ปฏิบัติไปตามนั้น ซึ่งเจ้าถือเอาแต่สันดานเย่อหยิ่ง จะยอม

อยู่ในคุกไปตามเดิมโดยความที่ขี้มานะนั้นไม่ยากดอกเจ้าจะอยู่หรือจะไปจงเร่งบอกมาเดี๋ยวนี้เราจะได้ปฏิบัติตามนาง
จิวสั่นในใจอยากจะกลับไปบ้านเป็นที่สุด แต่หากสันดานเป็นคนปากกล้าจึงมิได้ละลดต่อท่านผู้ใด ครั้นได้ฟังถ้อย
คำของอึ้งเหลียงก็เห็นเป็นโอกาส จึงแสรงบีบบ้าดาแล้วพูดว่า ข้าพเจ้าได้บอกท่านไว้แต่ก่อนแล้วมิใช่หรือว่าจับตัว
ข้าพเจ้ามานั้นง่าย แต่ถึงเวลาเซี่ยงถันจะยากอยู่ ข้าพเจ้าได้ตั้งใจไว้ว่าถ้าเรื่องนี้ไม่แตกหักกว่าข้าพเจ้าเป็นคนสุจริต ข้าพเจ้า
ก็จะยอมตายไม่ขอกลับบ้าน แต่เมื่อท่านพูดถึงมารดาขึ้นมาเช่นนี้ทำให้ข้าพเจ้ามีความสงสารจนน้ำตาไหล เพราะมี
หลานเล็กคนเดียวไหนเลยจะปรนนิบัติให้มีความสุข แต่จะปล่อยข้าพเจ้าไปผู้เดียวนั้นไม่เป็นการสมควร ต้องให้มี
เจ้าพนักงานควบคุมไปด้วยจึงจะถูกธรรมเนียม ชาวบ้านทั้งหลายจะได้เห็นว่าท่านได้เอื้อยจัดให้คนไปส่งข้าพเจ้าจน
ถึงบ้านโดยความกรุณา เด็กยี่นเกียดนั้นมีความเจ็บใจเพราะถ้อยคำของนางจิวสียงนัก เมื่อได้ฟังดังนั้นจึงสั่งเภาไถ่ว่า
เจ้าจงเร่งถอดโซ่ตรวนที่จำจองหญิงปากร้ายนี้เสีย แล้วเอาตัวมันออกไปให้พ้นตาเราโดยเร็ว เภาไถ่จึงตรงเข้าไปจุด
นางจิวสือออกมาข้างนอก แล้วจัดการตามคำสั่ง

ครั้นเด็กยี่นเกียดปล่อยตัวนางจิวสือไปแล้ว จึงเรียกพวกเจ้าพนักงานมาประชุมพร้อมกัน ถามว่าใครรู้จักตำบล
ซี้ทวนไถ่บ้าง เจ้าพนักงานเหล่านั้นตอบว่าตั้งแต่เกิดมายังไม่เคยได้ยินชื่อตำบลนี้เลย ขณะนั้นมีเจ้าพนักงานผู้เฒ่าคน
หนึ่งอายุประมาณเจ็ดสิบปีเข้ามาคำนับเด็กยี่นเกียดแล้วบอกว่า ชื่อตำบลนี้ข้าพเจ้าเคยได้ยินตั้งแต่ยังเป็นเด็กในเวลา
นี้เปลี่ยนชื่อเรียกว่าตำบลสีฉวน อยู่ในแขวนเมืองไฉ่จิวฮู้ อันเมืองไฉ่จิวฮู้นั้นข้าพเจ้าคิดว่าคงเอานามซี้ทวนไถ่นั้นเอง
มาตั้งขึ้น เด็กยี่นเกียดได้ฟังก็เห็นสมเหตุผลจึงถามเดี๋ยววันช้วนว่า ท่านไปจดจำเอาชื่อซี้ทวนไถ่มาแต่ไหน และท่าน
เคยไปมาที่ตำบลสีฉวนหรือเปล่า อนึ่งในตำบลนั้นมีพวกพ่อค้าไหมบ้างหรือไม่ เดี่ยววันช้วนตอบว่าชื่อซี้ทวนไถ่
นั้นกูสืบออกแก่ข้าพเจ้าเอง เห็นได้ว่ามันแก่งงกตลบเกลื่อนและประมาณหน้าว่าข้าพเจ้าคงไม่รู้จักที่ตำบลสีฉวนข้าพเจ้า
ได้เคยไปมาหลายครั้ง รู้จักว่ามีพ่อค้าไหมตั้งอยู่หลายร้าน ถึงแม้ข้าพเจ้ามิได้รู้จักบ้านซู้สาวของกุ๊กก็คงสืบหาตัวกุ๊ก
ตามร้านพ่อค้าไหมได้ เพราะมันชำนาญในทางนี้ไหนเลยจะทิ้งรอย คงจะมีพวกพ่อค้าไหมรู้จักมันบ้างเป็นแน่ เด็กยี่น
เกียดได้ฟังดังนั้นก็เห็นด้วย จึงพูดว่าซึ่งท่านจะคิดไปจับตัวกุ๊กครั้งนี้ ต้องคิดทำการโดยรอบคอบเพราะเมืองไฉ่จิวฮู้
ไม่ได้อยู่ในท้องที่ของเรา หนึ่งกุ๊กก็เป็นลูกศิษย์มีครูคงจะมีฝีมือป้องกันตัวบ้าง พูดแล้วเรียกเบเอี้ยงและเภาไถ่
มาสั่งว่า เจ้าทั้งสองก็เป็นคนมีฝีมือจงไปกับเดี่ยววันช้วนจับตัวกุ๊กคนร้ายให้มาจงได้ แต่จงช่วยกันหาอุบายให้เป็น
ไปโดยเรียบร้อย สั่งเสร็จแล้วเด็กยี่นเกียดก็ให้เจ้าพนักงานทำหนังสือไปถึงเจ้าพนักงานท้องที่ในเมืองไฉ่จิวฮู้ให้ช่วย
เหลือตามธรรมเนียม

ครั้นเดี่ยววันช้วน เบเอี้ยง เภาไถ่พากันเดินทางไปถึงเมืองไฉ่จิวฮู้ก็ไปพักในโรงเตี๊ยม เดี่ยววันช้วนจึงว่าแก่
คนทั้งสองว่า ข้าพเจ้าจะไปเที่ยวสืบหากุ๊กแต่ผู้เดียว เพราะข้าพเจ้าเกรงว่าถ้ามันเห็นเราไปหลายคนคงสงสัย ถ้าข้าพเจ้า
พบแล้วจะหาอุบายเกลี้ยกล่อมเอาตัวมาที่นี่ แต่เราต้องประจบประแจงให้มันตายใจเสียก่อน แล้วคิดจับตัวค้อกาย
หลังจึงจะได้โดยง่าย เบเอี้ยงกับเภาไถ่ได้ฟังดังนั้นก็เห็นด้วย ครั้นแล้วเดี่ยววันช้วนก็ออกจากโรงเตี๊ยมเที่ยวสืบตาม
ร้านใหม่หาใครรู้จักกับพ่อค้าชาวเมืองโอจิ่วบ้าง มีผู้บอก่าให้ไปสืบ ถามที่ร้านยี่ห้อลิ้มได้ดูเถิด เดี่ยววันช้วนจึงไป
จนถึงร้านยี่ห้อลิ้มได้ ครั้นเห็นที่หน้าร้านมีอักษรสีตัวว่าหลิมไต้ตัวนจึง เดี่ยววันช้วนจึงตรงเข้าไปถามคนที่นั่งอยู่
ในร้านนั้นว่าร้านนี้ยี่ห้อลิ้มไต้มิใช่หรือ ชายคนนั้นแสดงกิริยาโกรธเคืองแล้วตอบว่า เจ้าคนนี่เซอะนักเขาเขียนหนังสือ
บอกไว้ที่หน้าร้านว่าอย่างไรเจ้าตาบอดหรือจึงไม่แลเห็น เดี่ยววันช้วนได้ฟังดังนั้นก็โกรธ ร้องควาว่า ถ้ากูอ่าน
หนังสือออกจะต้องถามมึงทำไมเล่า มึงก็ไม่ได้เจ็บหนักจนขาดใจตายจะพูดกับกูสักสองคำก็ไม่ได้เจียวหรือ ชายผู้
นั้นเป็นคนมูทะลุ ครั้นถูกคำที่โกรธกระโดดออกมาวิ่งมาแต่ไหนจึงบังอาจมาหยามหน้ากูจน
ถึงดิน พอพูดขาดคำก็ชกไปทันที เดี่ยววันช้วนมีความโกรธยิ่งนักก็ป้องปัดและชกตอบไปบ้าง แต่ชายคนนั้นมีฝีมือ
เข้มแข็งก็ต่อสู้กันต่อไปได้หลายเพลงคนทั้งหลายเห็นดังนั้นก็มาล้อมดูกันแน่น ต่างชมว่าฝีมือเข้มแข็งด้วยกันทั้ง
สองฝ่าย ในทันใดนั้นมีชายหนุ่มคนหนึ่งกระโดดเข้ามาขวางหน้าคนทั้งสองมิให้สู้กันต่อไป แล้วพูดว่าพวกเดี่ยวกัน
ทำไมจึงมาวิวาทกันเองเล่า แล้วพูดกับเดี่ยววันช้วนว่าพี่แซ่เดี่ยวมาค้าขายถึงนี่เจียวหรือ เซี่ยงเข้าไปกินน้ำชาสนทนา
กันในร้านนี้ก่อนเถิด พูดแล้วก็ชวนเดี่ยววันช้วนกับชายคนนั้นเข้าไปข้างใน เดี่ยววันช้วนได้พบกับกุ๊กสมคิดก็ดี

ใจยิ่งนัก และสังเกตเห็นคู่มือมีความสนิทสนมกับที่ร้านล้มไต้นั้นมากคู่มือจึงบอกว่าชายที่ชกกับเด็วบ้านช้วนเป็นคนอยู่ในร้านล้มไต้นั้นเอง แล้วก็ชักนำให้กินดักันเสีย เด็วบ้านช้วนจึงถามคู่มือว่าท่านเห็นจะเอาไหมมาขายที่เมืองนี้แล้วยังไม่ได้กลับบ้านดอกกระมัง คู่มือรับคำแล้วถามเด็วบ้านช้วนว่า แต่ก่อนท่านไม่ค่อยจะได้มากำขายถึงเมืองนี้แต่ครั้งนี้เหตุใดจึงไม่ไปยังที่เคบค้าแล้ว เด็วบ้านช้วนทำเป็นถอนใจใหญ่แล้วตอบว่า ข้าพเจ้ามิได้ตั้งใจมากำขายดอกเป็นแต่ซัดเซมาโดยมีความทุกข์ร้อนในใจอย่างหนึ่งเป็นบุญนักหนาที่ได้มาพบท่าน ท่านคงจะช่วยเหลือข้าพเจ้าบ้างถ้าท่านไม่ช่วยข้าพเจ้าก็จะต้องครอมใจด้วยความแค้นจนตลอดชีวิต คู่มือก็สงสัยจึงถามว่า เรื่องราวของท่านเป็นประการใดโปรดชี้แจงให้ข้าพเจ้าทราบก่อนได้หรือไม่ เด็วบ้านช้วนทำเป็นกัณฑ์รำแล้วพูดว่า ตั้งแต่ข้าพเจ้าเกิดมายังไม่เคยมีใครข่มเหงเหมือนครั้งนี้เลย ข้าพเจ้าถูกมันโกงเอาไปปี เงินสามร้อยตำลึงที่ซื้อของของท่านไว้โดยคิดว่าจะได้กำไรงานนั้นกลับเข้าเนื้อจนหมด แต่เรื่องราวที่ยาวมากจะเล่าให้ท่านฟังโดยตลอดในเวลานี้ก็ไม่ควร ถ้าท่านมีใจกรุณาแก่ข้าพเจ้าบ้างเชิญไปกินโต๊ะเสปสุราสนทนากันที่โรงเตี๊ยมซึ่งข้าพเจ้าพักอยู่นั้นเถิด คู่มือนี้เป็นคนใจนักเลงรักเพื่อนฝูง ครั้นได้ฟังดังนั้นก็โกรธแทนเด็วบ้านช้วน และอยากรู้เรื่องราวว่าเป็นประการใดจึงรับคำว่าจะไปด้วย แล้วคนทั้งสองก็พากันไปที่โรงเตี๊ยม เด็วบ้านช้วนสั่งให้คนใช้จัดโต๊ะและสุราเข้ามาตั้ง แล้วเรียกเบเอี้ยง เกาไถ่มานั่งร่วมโต๊ะด้วย แนะนำให้รู้จักแซ่และชื่อซึ่งกันและกันแล้วจึงบอกให้คู่มือทราบว่า ท่านทั้งสองนี้เป็นสหายซื่อสัตย์ของข้าพเจ้าซึ่งข้าพเจ้าได้ชักชวนให้มาร่วมมือกัน ครั้นแล้วก็เล่าเรื่องให้ฟังว่าเมื่อข้าพเจ้าซื้อไหมไว้จากท่านแล้วก็เที่ยวออกขายตามพ่อค้าที่ซ่งโทวเงินนั่นเอง แต่เผอิญต่างคนคุณไหมไว้มากยังไม่มีเงินให้แก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าอยากกลับบ้านโดยเร็วจึงเอาไปขายที่ตำบลเซียงปอ พ่อค้าแซ่โอที่ตำบลนั้นตรวจดูแล้วชอบใจตกลงกันเป็นเงินสามร้อยเจ็ดสิบห้าตำลึง มันให้เงินข้าพเจ้าร้อยตำลึงโดยบอกว่าไปรับเงินในวันรุ่งขึ้น ข้าพเจ้าเชื่อใจมันจึงกลับไป ครั้นวันรุ่งขึ้นข้าพเจ้าไปขอรับเงิน มันกลับพูดว่าไหมนั้นสกปรกมาก มันต้องคิดให้เพียงร้อยตำลึงเท่านั้น ข้าพเจ้าขจัดใจจะขอไหมคืน มันกลับพูดว่า ซื่อขายกันเด็ดขาดแล้วจะมาเอาอะไรอีกเล่า ข้าพเจ้าอดโทสะไว้ไม่ได้จึงเกิดวิวาทกันขึ้น แต่พวกมันมากด้วยกันทั้งมีฝีมือเข้มแข็ง ข้าพเจ้าคนเดียวสู้ไม่ได้จึงต้องล่าหนี ครั้นจะไปฟ้องร้องก็จะต้องเปลืองเวลาและเสียเงินทองเข้าไปอีกจึงต้องคิดแก้แค้นตอบแทนมันบ้าง ที่จริงเรื่องนี้นับว่าเกี่ยวข้องกับท่านอยู่ ถ้าท่านไม่ช่วยเหลือข้าพเจ้าบ้างก็มีโชใจนักเลง ข้าพเจ้ามาเมืองนี้ตั้งใจจะมาหาเพื่อน ครูเดียวกันอีกสักสองคนไปช่วยกันแก้แค้น หากได้รู้สีกว่าจะมาพบกับท่านไม่ คู่มือนี้เป็นคนโทโสร้าย ครั้นได้ฟังเรื่องราวของเด็วบ้านช้วนก็มีความโกรธแค้นซาบซึ้งยิ่งนัก จึงพูดด้วยเสียงอันดังว่า ท่านไม่ต้องไปหาเพื่อนอีกสองคนให้เสียเวลาดอก เราสี่คนเท่านั้นก็พอแล้ว แต่ท่านต้องประมาณกำลังดูเสียก่อนว่าฝ่ายเราจะต่อสู้มันได้หรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่ได้จึงค่อยไปหากันเพิ่มเติมมาอีก เด็วบ้านช้วนเห็นคู่มือหลังซื่อก็ตั้งใจยิ่งนัก จึงตอบว่าเวลานี้มีเพื่อนคอยข้าพเจ้าอยู่ที่โน่นสองคนแล้ว ถ้าได้ท่านผู้มีฝีมือเข้มแข็งไปอีกคนหนึ่งก็พอแก่การทีเดียว เวลานั้นข้าพเจ้าสู้มันไม่ได้ก็เพราะมือเปล่าทั้งตัวคนเดียวด้วย เมื่อพลาดพลั้งลงใครจะช่วยแก้ไข จึงต้องล่าหนีมาคิดแก้ตัวเอาภายหลัง ซึ่งท่านมีน้ำใจจะช่วยเหลือข้าพเจ้านั้น เป็นบุญคุณใหญ่หลวงหาที่เปรียบมิได้ ถ้าชีวิตไม่ตายเสียข้าพเจ้าจะต้องสนองคุณท่านจนถึงขนาด ฝ่ายเบเอี้ยงและเกาไถ่สังเกตเห็นว่าคู่มือเป็นคนชอบยอ ก็ช่วยกันพูดยกยอต่าง ๆ และแสดงความเจ็บร้อนแทนเพื่อนให้คู่มือตายใจ คู่มือชอบอวยยศยกยอทั้งสองยิ่งนักก็รับรองโดยแข็งแรง เด็วบ้านช้วนจึงว่า เรื่องนี้ข้าพเจ้ามีความร้อนใจมาก อยากจะไปแก้แค้นมันเสียโดยเร็ว แต่ไม่ทราบว่าท่านจะคิดธุระอย่างไรหรือไม่ คู่มือตอบว่าข้าพเจ้าอยากจะขอผลัดสักสองวัน ถ้าจัดการที่คั่งค้างเสียให้สิ้นหวังแล้ว ข้าพเจ้าก็จะไปช่วยเหลือท่านโดยสะดวก เบเอี้ยงเกรงว่าเด็วบ้านช้วนจะเร่งรัดเกินไปทำให้คู่มือมีความสงสัยจึงว่าแก่เด็วบ้านช้วนว่า ท่านไม่ต้องร้อนใจให้เกินไปดอก เพราะท่านแซ่คู่มือมีฝีมือรับธุระแล้วก็ป็นอันนอนใจได้ว่าต้องสำเร็จ แม้จะช้าไปวันสองวันก็ไม่เห็นเป็นไร ควรจะให้สหายของเราจัดธุระเสียให้สิ้นหวังดีกว่า เด็วบ้านช้วนได้ฟังดังนั้นก็เห็นชอบด้วย จึงนัดแนะกันเป็นที่เรียบร้อย ครั้นเลี้ยงดูกันเสร็จแล้วคู่มือก็ลาคนทั้งสองกลับไป

รุ่งขึ้นเบเอี้ยงและเกาไถ่ก็พากันไปหาผู้รักษาเมือง ครั้นผู้รักษาเมืองได้ทราบหนังสือของเด็กขึ้นก็ยกแล้วก็จัดการให้ตามความประสงค์ของเบเอี้ยงทุกอย่าง

ครั้นถึงวันกำหนดนัดคู่มือก็มาที่โรงเตี๊ยม เด็วบ้านช้วนจับรองแข็งแรงและแสดงความชอบใจเป็นอันมากคู่มือจึงว่า

ความเคียดแค้นของท่านนั้นคิดดูก็เหมือนข้าพเจ้าเป็นต้นเหตุทำให้ท่านได้รับความเคียดแค้น ทั้งต้องเสียเงินทองไปเป็นอันมาก ข้าพเจ้าจะเป็นคนใจดำไม่ช่วยเหลือนานอย่างไรได้ขอท่านอย่าขอบุณข้าพเจ้าให้มากนักเลย ครั้นเตรียมตัวเสร็จแล้วเที่ยวบ้านชวน เบเอียง เกาไต้คูลีก็พากันออกจากเมืองไฉ่จิ่วฮู เดินทางจากเมืองไปได้ประมาณสิบสี่ถึงที่เปลี่ยวแห่งหนึ่ง เที่ยวบ้านชวนจึงพูดขึ้นว่า เราคิดอุบายล่อเสือออกจากถ้ำได้โดยง่ายเช่นนี้คันทัก คูลีได้ฟังดังนั้นก็สะอึ้งใจจึงพูดว่า พี่แซ่เดียวพูดอย่างไรข้าพเจ้าไม่เข้าใจเลย โปรดชี้แจงให้ข้าพเจ้าทราบด้วย เที่ยวบ้านชวนยังไม่ทันตอบ เบเอียงและเกาไต้ก็ขยับเข้าไปใกล้แล้วพูดว่า มีเสือร้ายตัวหนึ่งกินคนที่ตำบลล็กลี่ป้อเสียสองคนแล้วหลบหนีมาอยู่ที่เมืองไฉ่จิ่วฮู บัดนี้เราคิดตามรอยเสือดาวนั้นมาจนพบจึงได้ล่อมันออกมาจากถ้ำ เพื่อจะจับตัวไปส่งให้แก่เด็กยี่นเกียคนนายอำเภอเซ่งเฟ่งก๊วย เราขอถามว่าเจ้าได้ฆ่าชายแซ่อ้อและคนขับเกวียนที่ตำบลล็กลี่ป้อ เพื่อแย่งชิงเอาสิ่งของของเขาไปจริงหรือไม่ ถ้าเป็นความจริง เจ้าจงรับสารภาพต่อเราผู้เป็นเจ้าของเสียโดยดีเราจะได้อ่อนน้อมด้วยความกรุณาตามสมควร คูลีได้ฟังดังนั้นก็ตกใจจนหน้าซีดริบกระโดดออกไปเสียให้ห่าง แล้วชี้หน้าด่าเที่ยวบ้านชวนว่าอ้ายคนอวดดี ภูคิดว่ามีเป็นเพื่อน แต่มีงกลับแต่งอุบายล่อเอาตัวกูมาทำร้ายเช่นนี้สมควรแล้วหรือชายแซ่อ้อนั้นกูฆ่าตายเอง มีงจะจับภูก็เซ็งเถิด ภูหากกลัวไม่ พูดแล้วก็เตรียมตัวคอยต่อสู้ เที่ยวบ้านชวนเห็นดังนั้นก็หัวเราะแล้วพูดว่า มีงนั้นเท่ากับสุนัขจนตรอกยังจะอวดหาญว่าเป็นคนมีฝีมืออีกเล่า มีงทำแก่ผู้อื่นให้เขาเคียดแค้นอย่างไร ผลกรรมอันนั้นจะต้องติดตามมาทดแทน มีงควรจะยอมให้จับไปโดยดี มีงนั้นมีงจะต้องเจ็บตัวเปล่า ๆ ทันใดนั้นเบเอียงกับเกาไต้ก็ตรงเข้าไปจับ แต่คูลีเป็นคนมีฝีมือก็ต่อสู้โดยแข็งแรง เมื่อเห็นว่าจะหนีไปก็ไม่พ้น ครั้นจะต่อสู้ไปอีกก็สู้กันทั้งสองไม่ได้ จึงกระโดดถอยไปห่างแล้วชักกระบองคู่ที่ซ่อนไว้ในตัวออกมาสู้รบกับเบเอียงและเกาไต้ เที่ยวบ้านชวนเห็นดังนั้นก็ชักกระบองคู่ของตนสะอึกเข้าไปสกัดหน้าไว้ แล้วสู้รบกับคูลีได้หลายเพลง ทันใดนั้นพวกเจ้าพนักงานเมืองไฉ่จิ่วฮูซึ่งนัดกับเบเอียงและเกาไต้มาชุมนุมอยู่ที่นั่นก็ล้อมเข้ามาล้อมไว้ แล้วช่วยกันจับตัวคูลีได้ เบเอียงกับเกาไต้จึงเอาตัวคูลีใส่เกวียนนักโทษซึ่งพวกเจ้าพนักงานเมืองไฉ่จิ่วฮูเตรียมมาด้วย ครั้นแล้วก็พากันเดินทางตรงไปยังเซ่งเฟ่งก๊วย

ครั้นเด็กยี่นเกียได้ทราบว่าเที่ยวบ้านชวนจับตัวคูลีมาได้ก็ตั้งใจยิ่งนัก จึงออกมานั่งยังที่ว่าการ ให้เรียกเที่ยวบ้านชวนเข้ามาถ้อยคำชมเชยเป็นอันมาก แล้วให้นักการนำตัวคูลีเข้ามาหา เด็กยี่นเกียเห็นลักษณะท่าทางของคูลีแล้วก็เชื่อว่าเป็นผู้ร้ายฆ่าชายแซ่อ้อและคนขับเกวียนจริง ครั้นลองสอบถามดูคูลีกลับให้การว่า ข้าพเจ้าเป็นคนค้าขายโดยสุจริต ซึ่งจะได้คิดทำการดังกล่าวหานั้นหาไม่ได้ข้าพเจ้าไม่เคยไปมาที่ตำบลล็กลี่ป้อเลย เหตุที่เกิดขึ้นดังนี้เพราะเที่ยวบ้านชวนแกล้งใส่ความข้าพเจ้าโดยความเกลียดชัง ขอท่านจงโปรดวินิจฉัยให้ความยุติธรรมแก่ข้าพเจ้าด้วย เด็กยี่นเกียได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะ แล้วตอบว่าเจ้านี้ปากคำคมคายนัก อันผู้รู้ผู้เห็นว่าเจ้ากระทำผิดมิได้มีแต่เที่ยวบ้านชวนผู้เดียวดอก พูดแล้วก็สั่งให้เบิกตัวขงบ้านเด็กเข้ามาก่อน พอขงบ้านเด็กแลเห็นหน้าคูลีก็โกรธ ดำว่าด้วยถ้อยคำหยาบช้าต่าง ๆ แล้วให้การไปตามความสัตย์จริงดังได้กล่าวแต่คั้นนั้นทุกประการ และชี้แจงล่อไปว่า อ้ายผู้ร้ายคนนี้น่าพินด่าไม่เหมือนคนทั้งหลาย ถ้าท่านบังคับให้มันอ้าปากขึ้นดูก็จะต้องเห็นจริง เด็กยี่นเกียจึงให้นักการเลิกปากคูลีให้เห็นหน้าพิน ก็ได้ความจริงตามคำของขงบ้านเด็ก เด็กยี่นเกียจึงว่าแก่คูลีว่า ถ้อยคำของขงบ้านเด็กยี่นเกียควรเชื่อได้ว่าเจ้ามาพักอยู่ที่โรงเตี๊ยมของเขากับชายแซ่อ้อผู้ตายจริง ข้อแก้ตัวของเจ้าที่ว่าไม่เคยไปมาที่ตำบลล็กลี่ป้อนั้นเป็นอันฟังไม่ได้ แล้วเด็กยี่นเกียจึงให้เรียกนางชีวสีเข้ามาเบิกความเป็นพยานอีกคนหนึ่ง พอนางชีวสีเห็นหน้าคูลีก็พูดขึ้นด้วยเสียงอันดังว่า อ้ายคนนี้เป็นผู้ไปว่าจ้างอวนเผ่งสามี่ข้าพเจ้าจับเกวียนไปส่ง แล้วก็ออกจากบ้านไปด้วยกันตั้งแต่นั้นสามี่ข้าพเจ้าก็หายไป ต่อมาภายหลังข้าพเจ้าจึงทราบว่าสามี่ข้าพเจ้าถูกฆ่าตายอ้ายโจรคนนี้เป็นคนฆ่าสามี่ข้าพเจ้า ขอท่านจงลงโทษมันแก่คั้นแทนสามี่ข้าพเจ้าด้วย เด็กยี่นเกียจึงถามคูลีว่า พวกพยานเขายี่นเกียโดยมันคงดังนี้แล้ว เจ้าจงรับสารภาพเสียโดยดีว่าเรื่องราวเป็นอย่างไรมาตั้งแต่คั้นเราจะได้อ่อนน้อมความผิดของเจ้าให้เบาบางลงบ้าง แต่คูลีก็ยืนคำปฏิเสธอยู่ตามเดิม เด็กยี่นเกียมีความโกรธยิ่งนัก ตบโต๊ะตวาดว่าอ้ายผู้ร้ายใจแข็ง ภูพิจารณาจนได้ความจริงโดยต้องแท้ดังนี้แล้วมีงยังปฏิเสธอยู่อีกเมื่อมีงจินทำปากแข็งต่อไป ภูจะต้องทดลองดูว่ามีงจะทนอาญาได้หรือไม่ พูดแล้วสั่งให้นักการจับตัวคูลีเขี่ยนเสียดสองร้อยที่จนสลบ เมื่อแก้ไขฟื้นขึ้นแล้วเอาตัวมาซักถาม คูลีก็ยัง

ปฏิเสธอยู่ เด็กยื่นเกียดจึงให้เอาเครื่องทรมานต่าง ๆ มาทรมานคู่อีก คู่อื่นเจ็บปวดเหลือกำลังที่จะทนได้ก็ให้การรับ
สารภาพว่า ข้าพเจ้าเคยไปมาค้าขายกับชายแฉ้ออยู่เสมอ เมื่อปีที่แล้วมาข้าพเจ้าได้ไปลอบรักกับหญิงคนหนึ่งในเมือง
ได้ใจผู้ต้องเสียเงินทองไปจนสิ้นตัวจึงมีความเดือดร้อนยิ่งนัก ครั้นเมื่อต้นปีนี้ข้าพเจ้ามาค้าใหม่กับชายแฉ้ออีก เห็น
ชายแฉ้อมีเงินทองและสินค้าย่อยหลายร้อยตำลึง ก็มีความอยากได้เพื่อเอาไปแก้ร้อน เมื่อมานอนค้างอยู่ที่โรงเตี๊ยม
ของขงบ้วนเต็กคนหนึ่งแล้ว รุ่งเช้าก็พากันออกไปเที่ยวบอกขายใหม่ แต่ขายไม่ได้จึงตกลงกันว่าจะบรรทุกเกวียนไป
ขายที่อื่น ข้าพเจ้าจึงไปว่าจ้างเกวียนของอวนเต็งมาบรรทุกใหม่แล้วพากันไปในเวลากลางคืน พอถึงที่เปลี่ยวข้าพเจ้า
ก็ฆ่าชายแฉ้อและชายแฉ้อวนตายทั้งสองคนแล้วย้อนเอาศพมาทิ้งไว้ที่หน้าตลาดเพื่อให้ความผิดพันตัวข้าพเจ้า เมื่อ
ข้าพเจ้าขับเกวียนมาตามทางนั้นได้เกิดโดนกันกับเกวียนอีกคันหนึ่ง ทำให้ไหมในเกวียนตกดินเปื้อนเปรอะ ด้วยเหตุ
นี้เองท่านจึงสืบหาร่องรอยจนจับตัวข้าพเจ้าได้ บัดนี้ข้าพเจ้ารู้สำนึกตัวว่าทำผิดและขอมสารภาพโดยดีแล้วขอท่าน
จงกรุณาอย่าฆ่าฟันเสียให้ตายเลย เพราะมารดาข้าพเจ้าก็แก่แล้วหามีบุตรหลานปรนนิบัติไม่ เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้น
ก็หัวเราะแล้วพูดว่า เจ้ารู้จักรักแต่แม่ของเจ้าคนเดียว ส่วนแม่ของผู้อื่นเจ้ามิได้คิดถึง ชายแฉ้อที่เจ้าฆ่าตายนั้นเขา
ไม่มีมารดาหรือ คู่อื่นได้ฟังดังนั้นก็นิ่งอยู่หาอาจได้ตอบประการใดไม่ เด็กยื่นเกียดจึงให้จดทำสารภาพของคู่อื่นไว้
โดยตลอด แล้วให้เอาตัวไปขังไว้ในคุก ครั้นวันรุ่งขึ้นก็ทำหนังสือบอกส่งเข้าไปยังเมืองหลวง

อยู่มาวันหนึ่งเด็กยื่นเกียดจึงเรียกอึ้งเหลียงและจวดฮินเข้ามาถามว่า ตั้งแต่เราปล่อยตัวนางจิวสีกลับไปอยู่บ้าน
แล้วให้เจ้าคอยสะกดรอยสืบสวนนั้นเจ้าสืบได้ความประการใดบ้าง คนทั้งสองสั่นศีรษะแล้วตอบว่า คดีเรื่องนี้เห็น
จะเหลือปัญญามนุษย์จริง ๆ เพราะข้าพเจ้าทั้งสองได้พยายามจนสุดกำลังก็ไม่เห็นมีเค้าเงื่อนอะไรเลย เคยแต่ได้ยืมนาง
จิวสีตำแม่ผัวและลูกสาวที่เป็นโอบ้อย ๆ ส่วนจวดฮินนั้นชี้แจงว่าข้าพเจ้าอดสำห้ป็นขึ้นไปซ่อนตัวอยู่บนหลังคาบ้าน
นางจิวสีเป็นหลายคืนก็ไม่เห็นมีอะไรผิดสังเกต เด็กยื่นเกียดจึงว่าถ้ากระนั้นชายชู้ของนางจิวสีคงมีวิชาหายตัวได้
ตามที่เจ้าสืบสวนโดยแข็งแรงแต่ไม่พบปะผู้ใดเลยดังนี้ เราก็พอจะคาดการณได้บ้างแล้ว เจ้าจงชี้แจงลักษณะของบ้าน
ใกล้เคียงกันให้เราฟังว่าอยู่ห่างกันอย่างไรและบ้านนั้นเป็นบ้านใคร อึ้งเหลียงตอบว่าบ้านนั้นเป็นบ้านของขุนนางซึ่ง
สอบไล่ได้ชั้นก๊อหยินแซ่ทังชื่อติตตงเป็นครูสอนหนังสือมีลูกศิษย์มาก และข้าพเจ้าได้ทราบข่าวว่าทังติตตงเป็นคน
มีชื่อเสียงดี โทหนเลขจะประพฤติกวามชั่วถึงเพียงนั้น อีกประหนึ่งถึงแม้ว่าบ้านอยู่ติดกันทีเดียวก็คงต้องมีผู้รู้เห็น พบ
ปะเมื่อเวลาเข้าออกบ้าง เด็กยื่นเกียดจึงว่าเราไม่ได้ปรักปรำว่าทังติตตงเป็นคนชั่วซ้ำเช่นนั้นดอก แต่เราอยากจะสอบ
ถามอะไรสักสองสามอย่าง พรุ่งนี้เจ้าจงนำหนังสือเทียบของเราไปเชิญทังติตตงมาที่นี่ให้จงได้ ถ้าเขาซักถามจงบอก
ว่าเรามีธุระเล็กน้อยอยากจะสนทนาด้วย อึ้งเหลียงรับหนังสือเทียบแล้วก็ชวนจวดฮินไปด้วยกัน

ครั้นอึ้งเหลียงกับจวดฮินไปถึงตำบลสองฮิวเต็งก็นอนพักอยู่ที่โรงเตี๊ยม รุ่งขึ้นแต่เช้าคนทั้งสองก็พากันไปหาทัง
ติตตง มีชายแก่ออกมาเปิดประตูรับแล้วถามว่ามาด้วยธุระอันใด คนทั้งสองตอบว่าเราถือหนังสือเทียบมาเชิญท่าน
ซินแส ชายแก่นั้นจึงเชิญให้นั่งพักแล้วเดินไปเคาะประตูห้อง ๆ หนึ่ง สักครู่ก็มีชายหนุ่มเปิดประตูห้องออกมาพอแล
เห็นอึ้งเหลียงกับจวดฮินจึงตรงมาหาแล้วถามว่าท่านทั้งสองมีธุระสำคัญอย่างไรหรือ จึงมาหาท่านซินแสแต่เช้า อึ้ง
เหลียงตอบว่าท่านเด็กได้หยินนายอำเภอเซงเฟ่งกุ้ยใช้ให้ข้าพเจ้าถือหนังสือเทียบมาเชิญท่านซินแสไปสนทนาด้วย
สักหน่อย ชายหนุ่มได้ฟังก็ตกใจจนอึ้งเหลียงและจวดฮินสังเกตเห็นสักครู่หนึ่งชายหนุ่มนั้นจึงพูดว่า เมื่อคืนนี้ท่าน
ซินแสต้องสอนหนังสืออดนอนอยู่จนดึก เวลานี้ก็ยังไม่นอนเห็นจะต้องไปปลุก แต่ท่านควรบอกให้ข้าพเจ้าทราบเสีย
ก่อนว่าท่านได้หยินมีกิจธุระอย่างไร เมื่อท่านซินแสถามข้าพเจ้าจะได้แจ้งให้ทราบ อึ้งเหลียงจึงว่าท่านได้หยินไม่ได้
สั่งข้าพเจ้ามาว่าอย่างไรดอก แต่ข้าพเจ้าได้ทราบว่าจะคิดตั้งโรงเรียนขึ้นแห่งหนึ่ง ครั้นท่านได้หยินได้ทราบว่าท่านซิน
แสมีความรู้และมีชื่อเสียงดีก็อยากจะปรึกษาหารือด้วย ชายหนุ่มจึงว่าเชิญท่านนั่งคอยอยู่ที่นี้ก่อน พูดแล้วก็เดินเข้า
ไปข้างใน เป็นนานชายหนุ่มนั้นจึงออกมาบอกแก่คนทั้งสองว่าข้าพเจ้าต้องขอภัยโทษต่อท่านทั้งสองเสียก่อน คือ
ท่านซินแสของข้าพเจ้านั้นมีนิสัยถือทิฐิมานะไม่ชอบประจบประแจงใคร แม้เวลาอยู่บ้านนอกจากสอนหนังสือศิษย์
แล้วก็อยู่แต่ในห้องไม่ชอบพอบปะกับคนภายนอก ซึ่งท่านทั้งสองอดสำห้ถือหนังสือเทียบมาเชิญนั้นเห็นจะไม่สำเร็จ
เสียแล้ว ท่านซินแสขอให้ท่านทั้งสองนำความไปแจ้งแก่ท่านได้หยินว่าท่านซินแสเป็นผู้มีสติปัญญาน้อยไม่อาจเป็น

ที่ปรึกษาของท่านได้หยินได้ อีกประการหนึ่งก็ได้สอนหนังสือประจำอยู่ที่นั่นแล้วไม่ยากโยกย้ายไปอยู่ที่อื่น และเมื่อ
คืนนี้คนนอนเกือบคืนยังรุ่งให้อ่อนใจนักไปกับท่านไม่ไหว ขอให้ท่านได้หยินอดโทษสักครั้งหนึ่งเถิด อั้งเหลียงและ
จวดฮันได้ฟังดังนั้นก็ให้เห็นเป็นพิรุณ แต่มีรู้ว่าความจริงเป็นประการใด คนหนึ่งสงสัยศิษย์ อีกคนหนึ่งสงสัยชินแส
หรือมิฉะนั้นคนทั้งสองก็ต้องรู้กัน แต่เมื่อทั้งคิดคงไม่ยอมรับเชื่องจริง ๆ แล้วก็ต้องลาชายหนุ่มนั้นกลับไป

ครั้นอั้งเหลียงกับจวดฮันกลับมาถึงเซ่งเฟ่งก๊วย เด็กย่นเกียดซั๊กไซ้ไล่เลียงได้ความตลอดแล้วก็ตบมือหัวเราะ
พลางพูดว่าเรื่องนี้เราคิดตกแล้ว พรุ่งนี้เรากับพวกเจ้าต้องไปที่ตำบลฮ่องฮั่วเต่งด้วยกัน แล้วจะคิดอุบายทำการให้สำเร็จ
อั้งเหลียง จวดฮัน เบเอี้ยง เกาโตได้ฟังดังนั้นก็นึกสงสัยแต่ไม่อาจซักถาม วันรุ่งขึ้นเด็กย่นเกียดกับคนสนิททั้งสี่ก็พา
กันไปยังตำบลฮ่องฮั่วเต่ง แต่ไปโดยเงียบ ๆ มิให้เป็นการเอิกเกริกครั้นเข้าไปพักอยู่ในกงกวนแล้วก็ให้เรียกตัวฮ้อไค้
นายแขวงตำบลฮ่องฮั่วเต่งมาหา ชี้แจงความประสงค์ที่มาให้ฟังทุกประการ แล้วเรียกคนสนิททั้งสี่เข้ามารับคำสั่งตาม
อุบายที่คิดไว้ ฮ้อไค้กับคนสนิททั้งสี่ก็คำนับรับคำ

ฝ่ายเบเอี้ยงกับอั้งเหลียงสองคนพอกำลังได้เวลาก็พากันไปที่บ้านทั้งคิดคง ในเวลานั้นคนทั้งสองแต่งตัวเป็นผู้ร้าย
ย่องเบา ครั้นเห็นเงิบสงัดก็พากันป็นเข้ากำแพงเข้าไปในบ้านแล้วแอบซุ่มอยู่ในที่มืด เวลานั้นคนในบ้านยังไม่ปิด
ประตูนอนอั้งเหลียงเห็นชายหนุ่มคนนั้นเดินไปมาอยู่จึงกระซิบบอกแก่เบเอี้ยงว่า ชายหนุ่มคนหนึ่งที่ข้าพเจ้าบอกแก่
ท่านว่ามีพิรุณ ท่านจงสังเกตจับที่วงที่กิริยาคุให้ดีเถิด ส่วนทั้งคิดคงชินแส นั้นบัดนี้ข้าพเจ้าไม่นึกสงสัยเสียแล้วเพราะ
ทั้งคิดคงเป็นคนมีอายุโหนงเลียงนางจิวสีจะชอบใจมากกว่าคนหนุ่ม ๆ ถึงแม้ทั้งคิดคงมีพิรุณว่าเฝ้าอยู่แต่ในห้องก็เห็นจะ
เป็นนิสัยของเขาเอง หาใช่เพราะเหตุมีการเกี่ยวข้องกับนางจิวสีไม่ เบเอี้ยงจึงว่าข้าพเจ้าจะเข้าไปข้างในคนเดียวเอง
ส่วนท่านคอยอยู่ข้างนอกก็ได้ ถ้าเกิดอะอะขึ้นเมื่อใดท่านจงเปิดประตูต่างออกทั้งสองบานแล้วรีบหนีไปเสียให้พ้น
แล้วข้าพเจ้าจะหนีไปตามลำพังท่านไม่ต้องเป็นห่วงดอก อั้งเหลียงก็รับคำ เบเอี้ยงจึงย่องแฝงเงาเข้าไปในดึกแล้วแอบ
อยู่ในซอกมิดแห่งหนึ่ง แต่อาจมองเห็นทางที่มีแสงไฟได้ถนัด เบเอี้ยงแอบอยู่ที่นั่นช้านาน แล้วเห็นชายแก่เดินออก
มาเรียกชายหนุ่มว่า ท่านแซ่อ้อ บัดนี้ท่านชินแสอยากพบสั่งให้ท่านไปหาเดี๋ยวนี้ สักครู่หนึ่งชายหนุ่มแซ่อ้อกับชาย
แก่คนใช้ก็พากันเดินไปหาทั้งคิดคงชินแสซึ่งอยู่ที่ห้องห่างออกไปทางหลังดึก เบเอี้ยงเห็นได้ทีก็ค่อย ๆ ย่องออกมา
สังเกตคู่อทางเข้าออกจนทั่ว เมื่อเห็นว่าไม่มีใครจึงคืบตะเกียงที่ห้องรับแขกเสีย แล้วตรงเข้าไปในห้องของชายหนุ่ม
แซ่อ้อและคืบตะเกียงในห้องเสียอีก ครั้นแล้วก็กระซอกเตียงนอนของชายแซ่อ้อฟังลงและแกล้งรื้อข้าวของให้กระจัด
กระจายเสียงดังโครมครามขึ้น แล้ววิ่งออกจากห้องไปข้างนอกโดยเร็ว พออั้งเหลียงได้ยินเสียงดังโครมครามขึ้นใน
บ้าน จึงเปิดประตูใหญ่ต่างไว้สองบานแล้วหนีไป ทันใดนั้นคนที่อยู่ในบ้านก็วิ่งออกมาช่วยกันร้องตะโกนว่าขโมยลัก
ครู่หนึ่งก็จุดตะเกียงขึ้น ขณะนั้นเบเอี้ยงป็นขึ้นไปแอบคูดอยู่บนหลังคา เห็นคนในบ้านทั้งสามช่วยกันตรวจตราดูจนทั่ว
ว่ามีข้าวของสิ่งใดหายไปบ้าง สักครู่หนึ่งทั้งคิดคงพูดขึ้นว่าขโมยรายนี้หน้าประหลาดมาก คงจะมาด้วยกันหลายคน
จึงเปิดประตูต่างไว้ทั้งสองบาน แต่หาได้เอาข้าวของไปสักอย่างเดียวไม่ ชายหนุ่มแซ่อ้อจึงพูดขึ้นว่ามันแกล้งฟังเตียง
นอนและรื้อข้าวของในห้องข้าพเจ้ากระจัดกระจายหมด แต่ไม่ได้เอาอะไรไปสักอย่าง ข้าพเจ้าคิดเห็นว่าไม่ใช่ขโมย
ลักทรัพย์ มันคงเข้ามาเพื่อประสงค์อะไรสักอย่างหนึ่งเป็นแน่ แต่คิดไม่ออกเลยว่ามันทำเช่นนั้นเพื่อประสงค์อันใด แล้ว
หันไปดูชายแก่คนใช้ว่าไม่คูดแลบ้านช่องให้ทั่ว เพราะคนร้ายคงเข้ามาแอบซุ่มอยู่ก่อนแล้ว จึงได้สวนกันชั่วเวลาประ-
เดี๋ยวเดียวในขณะที่ตนไปหาชินแสทางหลังบ้าน ชายคนใช้ถูกคูดังนั้นก็ก้มหน้านั่งอยู่ไม่อาจโต้เถียง เบเอี้ยงแอบฟัง
โดยตลอดแล้วก็ไต่หลังคาไปกระโดดลงยังพื้นดินออกจากบ้านนั้นไป

ในขณะที่ทั้งคิดคงกับชายหนุ่มแซ่อ้อกำลังพูดกันอยู่นั้น ฮ้อไค้ นายแขวงกับจวดฮันจับตัวเบเอี้ยงมัดมายังบ้าน
ทั้งคิดคง เวลานั้นยังไม่ได้ปิดประตูเพราะกำลังอะอะเรื่องขโมยเข้าบ้านกันอยู่ ฮ้อไค้จึงเข้าไปถามว่าบ้านนี้ถูกขโมย
มิใช่หรือ บัดนี้ข้าพเจ้าจับตัวขโมยได้แล้ว จึงมัดตัวมาเพื่อจะถามว่าข้าวของสิ่งใดของท่านหายไปบ้าง คินนี่เป็นบุญ
หนักหนาผอญูให้ข้าพเจ้ามาตรวจท้องที่ในครอกนี้จึงจับตัวผู้ร้ายได้ มิฉะนั้นข้าพเจ้าผู้เป็นนายแขวงก็จะถูกตีโทษว่า
ไม่คูดแลทุกข์สุขของลูกบ้าน ทั้งคิดคงได้ฟังดังนั้นจึงว่าข้าวของในบ้านนี้มีได้หายไปเสีย ข้าพเจ้าคิดว่ามันคงเข้ามาค้น
หาเงินทองเมื่อไม่ได้สมความประสงค์จึงเลยหนีไป พูดแล้วเข้าไปพิจารณาคุหน้าเบเอี้ยง พลางพูดว่าอายหน้าขโมย

รูปร่างมิ่งสูงใหญ่ทั้งท่าทางก็แข็งแรงควรหรือไม่ก็อ่านทำมาหากินในทางที่ชอบ กลับมาประพฤติการทุจริตดังนี้ เบียดเบียนค้ำคั่งนั้นก็แก่งทำหุทวนลมมิ่งเสีย ส่อไ้จึ่งว่าถึงคนร้ายจะมีได้ฉกฉักสิ่งของ ๆ ท่านไปก็ดี แต่มันยังมีความ ผิดตามกฎหมายบ้านเมือง ข้าพเจ้าอยากทราบที่ท่านจะให้ข้าพเจ้าจัดการกับอ้ายผู้ร้ายคนนี้อย่างไรต่อไป ทั้งคิดคงจึ่ง คอบว่า ข้าพเจ้าเป็นคนชอบสงบเงียบไม่อยากหาความรำคาญใจใส่ตัวถึงศิษย์ข้าพเจ้าคนนี้ก็มีความรู้สึกร่วมกัน ความ จริตคนร้ายมิได้ทำความเดือดร้อนให้แก่เราเท่าใดขอท่านจงปล่อยตัวมันไปเสียเถิด ส่อไ้สันศรีชะแล้วคอบว่าท่าน พุดคั้งนั้นไม่ถูก เพราะอ้ายผู้ร้ายคนนี้ทำทางเหี้ยมโหดนัก ถ้าปล่อยตัวไปมันก็จะกำเริบใจเที่ยวทำร้ายผู้อื่นอีก ข้าพเจ้า ได้ทราบพุดนี้เด็กย่นเกียดนายอำเภอจะมาตรวจราชการในตำบลนี้ ข้าพเจ้าจะเอาตัวมันไปมอบให้แก่ นายอำเภอ เมื่อนายอำเภอจะปล่อยหรือจะลงโทษประการใดก็แล้วแต่บุญและกรรมของมัน ชายหนุ่มแซ่อ้อได้ฟังคั้งนั้นจึงพุดว่า ในเรื่องนี้ท่านชินแสและข้าพเจ้าไม่อยากจะเกิดความรำคาญต่อไปอย่างไรเลย ขอให้ท่านปล่อยตัวมันไปเพื่อเอาบุญ เถิด ประการหนึ่งข้าพเจ้าเห็นว่ามันยังมีทันฉกฉักเอาสิ่งอันใดไปและโทษทัณฑ์ของมันก็ไม่รุนแรงอะไรนัก ถ้าเอาตัว มันสัญญาเสียให้แข็งแรงมันคงไม่ประพฤติกการเช่นนี้ต่อไปอีกเป็นแน่ ส่อไ้จึ่งถามทั้งคิดคงว่าลูกศิษย์ใจดีของท่าน คนนี้แซ่ใดชื่อใด และข้าพเจ้าทราบว่าบ้านนี้ไม่ใช่เป็นบ้านของท่าน เห็นจะเป็นบ้านของศิษย์ผู้นี้ดอกกระมัง ทั้งคิดคง คอบว่าศิษย์ของข้าพเจ้าผู้นี้แซ่อ้อเป็นเชื้อสายขุนนางบ้านนี้เป็นบ้านของเขาแต่ครอบครัวหาได้อยู่ที่นี่ไม่ เพราะได้ตั้ง ขึ้นเป็นโรงเรียนและจ้างข้าพเจ้ามาเป็นชินแส จึงอยู่ด้วยกันแต่เฉพาะพวกผู้ชาย ต่อเวลากลางวันจึ่งจะมีพวกนักเรียน มาเรียนหนังสือ ส่อไ้จึ่งพุดว่ามีคดีฆ่ากันตายที่ตำบลลี้ป้อรายหนึ่งได้ความว่าผู้ตายเป็นแซ่อ้อ บัดนี้นายอำเภอจับ ตัวผู้ร้ายรายนั้นมาได้แล้ว กำลังสืบหาญาติพี่น้องอยู่ถ้าได้ทราบว่าท่านผู้นี้เป็นแซ่อ้อคงอยากสอบถามดูเผื่อจะเป็น พี่น้องกับคนตายบ้าง ชายหนุ่มได้ฟังคั้งนั้นก็ตกใจจนหน้าซีด พุดว่าข้าพเจ้าไม่อยากจะเกี่ยวข้องกับเรื่องผู้ร้ายขึ้นบ้านให้ เป็นเครื่องร้อนใจอยู่ชั้นหนึ่งแล้ว ท่านยังจะเอาเรื่องฆ่ากันตายมาพัวพันกับข้าพเจ้าอีกเล่า ชายคนที่ตายนั้นถึงแม้เป็น แซ่อ้อข้าพเจ้าก็ได้รู้จักและหาใช่ญาติพี่น้องของข้าพเจ้าไม่ ขอท่านจงเร่งปล่อยตัวคนร้ายนี้ไปเสีย และอย่าเอาชื่อ เสียงของข้าพเจ้าไปแจ้งต่อ นายอำเภอเลย ถ้าท่านโปรดกรุณาตามคำขอร้องของข้าพเจ้าแล้วข้าพเจ้าจะสนองคุณท่าน ให้ถึงขนาด ส่อไ้หัวเราะแล้วพุดว่าท่านไม่ควรร้อนใจไปเปล่า ๆ เรื่องผู้ร้ายคนนี้ถึงแม้ นายอำเภอจะลงโทษก็คงไม่ เกี่ยวข้องมาถึงท่านให้ได้รับความร้อนใจ ส่วนเรื่องชายแซ่อ้อที่ถูกฆ่าตายนั้นเล่าข้าพเจ้าก็พุดไปตามเรื่อง หาใช่จะ แก่งทำความเดือดร้อนให้แก่ท่านไม่ ทันใดนั้นอั้งเหลียงและเกาไ้ก็เข้าไปหาอ้อไ้ บอกว่าท่านเด็กได้หยินมาพัก อยู่ที่กงก๊วนสั่งให้หาท่าน ข้าพเจ้าเที่ยวตามหาท่านจนอ่อนใจ ต่อได้ทราบจากชาวบ้านว่าท่านจับผู้ร้ายได้แล้วพาตัว มาที่นี้ข้าพเจ้าจึงตามมา ส่อไ้จึ่งแก่งพุดว่าท่านเด็กได้หยินมาถึงเมื่อค้ำนี้เองหรือ ถ้ากระนั้นท่านจงกลับไปเชิญท่าน เด็กได้หยินมาที่นี้เถิด เพราะมีเรื่องผู้ร้ายลักลับเกิดขึ้นที่บ้านนี้มันเข้ามารื้อข้าวของกระจุยกระจายแต่กลับหนีไปเสีย เฉย ๆ หาได้เก็บอะไรไปแต่สักอย่างเดียวไม่ อีกประการหนึ่งชายหนุ่มผู้นี้เป็นแซ่อ้อ บางทีท่านได้หยินจะต้องการ สอบถามถึงเรื่องชายแซ่อ้อที่ถูกฆ่าตายดอกกระมัง อั้งเหลียงได้ฟังก็รีบกำชับพากันไปโดยเร็ว ปล่อยเกาไ้ไว้ให้ช่วย ควบคุมคนเหล่านั้นอีกผู้หนึ่ง

ขณะนั้นทั้งคิดคง มีความโกรธแค้นเป็นอันมากจึ่งว่าแก่อ้อไ้ว่า ท่านเป็นนายแขวงสำหรับช่วยเหลือลูกบ้าน ให้ได้รับความสุข บัดนี้ท่านกลับเอาความเดือดร้อนมาให้แก่เรา ท่านจับผู้ร้ายได้จะเอาไปตัดหัวมันหรืออย่างไรก็ไม่ ทำกลับไปเชิญนายอำเภอให้มาหาความยุ่งยาก ข้าจะเอาเรื่องฆ่ากันตายที่ตำบลลี้ป้อมาเกี่ยวข้องกับเราอีก ที่นี้เป็น บ้านข้าพเจ้าไม่ใช่ที่ชำระความดอก ทั้งเป็นเวลาคลั่งคลุ้มผิดธรรมดา ท่านควรพากันไปเสียเถิด ข้าพเจ้าจะได้หลับนอน บ้าง ในขณะที่ทั้งคิดคงพุดอยู่นั้น ชายหนุ่มแซ่อ้อนั่งงมหาพุดประการใดไม่ ส่อไ้ได้ฟังคั้งนั้นก็หัวเราะแล้วพุดว่า ข้า พเจ้าทำการตามหน้าที่มิได้ตั้งใจแก่งให้ท่านได้รับความเดือดร้อนอย่างไรดอก ก็เมื่อมีเหตุเกิดขึ้นที่บ้านท่านและข้า พเจ้าจับตัวคนร้ายได้คั้งนี้ จึ่งจำเป็นต้องชักพอกหาเหตุผลตามธรรมเนียม ซึ่งข้าพเจ้าจะปล่อยตัวผู้ร้ายไปตามใจท่าน นั้นไม่ได้ ส่วนเรื่องฆ่ากันตายที่ตำบลลี้ป้อก็ไม่เห็นจะทำให้ลำบากแก่ท่าน ว่ากระไรท่านจะไม่ยอมให้เจ้าพนักงาน พุดจาซักถามท่านบ้างเลยเจียวหรือ คั้งนี้ข้าพเจ้าทำให้ท่านต้องอดนอนก็จริงอยู่ แต่ข้าพเจ้าก็ต้องอดนอนเหมือนกัน

ที่ข้าพเจ้าผู้ทนมก็เพราะเห็นแก่ความสุขของภรรยาทั้งหลาย ขอท่านอย่าได้มีความน้อยใจข้าพเจ้าเลย ทั้งติดตงได้ฟังดังนั้นก็มิรู้ที่จะทำประการใดเลยต้องนั่งถอนนอนอยู่ด้วยกันทั้งสามคน

ครั้นจวนสว่างเด็กยื่นเกียด อึ้งเหลียงและพวกเจ้าพนักงานก็พากันไปที่บ้านทั้งติดตง ทั้งติดตงกับชายหนุ่มแซ่ อ้อก็ต้องคำนับรับรองตามธรรมเนียมทั้งติดตงจึงถามเด็กยื่นเกียดว่า เรื่องขโมยขึ้นบ้านข้าพเจ้าเป็นเรื่องเล็กน้อยและมันมิได้ฉกฉกเอาอะไรไปเลย ทั้งข้าพเจ้าก็ไม่ตั้งใจจะเป็นถ้อยร้อยความให้ลำบาก เหตุใดท่านจึงต้องอุตสาหามาถึงบ้านข้าพเจ้าในเวลาผิดปรกติเช่นนี้เล่า เด็กยื่นเกียดหัวเราะแล้วตอบว่า การที่เราทำให้ท่านได้รับความลำบากเล็กน้อยนั้น ขออภัยโทษเสียเถิด วันนี้เรามาตรวจท้องที่เพอญูได้ทราบว่ามีขโมยประหลาดขึ้นบ้านท่าน แต่หาได้ลักทรัพย์สิ่งของอย่างใดไม่ ทำให้เรามีความสนทน่ใจว่าคงจะมีความในสักอย่างหนึ่ง ครั้นจะรอไว้พรงนี้การก็จะเข้าไปไม่ทันท่วงทีอันตัวท่านนั้นเรารู้ว่าเป็นผู้มีชื่อเสียงและความประพฤติชอบ แต่ท่านจะกล้ารับรองสาธุศึษย์ของท่านได้หรือไม่ บัดนี้เราอยากจะทราบว่าชายหนุ่มศึษย์ท่านคนนี้แซ่ใดชื่อใดและมีความประพฤติเป็นอย่างไร ขอท่านจงชี้แจงให้ข้าพเจ้าทราบด้วย ทั้งติดตงจึงตอบว่า คนที่อยู่ในบ้านนี้ล้วนแต่รู้จักสงบเสงี่ยมเจียมตัวทั้งสิ้น แม้แต่่นอกบ้านก็ไม่มีใครอยากออกไปเที่ยวเล่น ตั้งหน้าแต่จะแสวงหาวิชาความรู้เท่านั้น ศึษย์ของข้าพเจ้าคนนี้แซ่อ้อชื่อตักไถ่เป็นเจ้าของบ้านนี้และเขาได้จ้างข้าพเจ้ามาเป็นชินแสข้าพเจ้าขอรับรองว่าเป็นคนเรียบร้อยมีความประพฤติถูกใจข้าพเจ้าทุกอย่าง ข้อที่ท่านกล่าวว่าเรื่องขโมยมีความในใจอยู่นั้น ข้าพเจ้ามิได้เข้าใจว่าท่านคิดเห็นเป็นอย่างไร หรือท่านเห็นว่าข้าพเจ้าและอ้อตักไถ่มีความผิดอย่างใดก็เชิญพูดออกมาให้แจ่มแจ้งเถิด เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะพลางพูดว่า เราจะพูดให้แจ่มแจ้งยังไม่ได้อีกก่อนเพราะเป็นความสงสัย ขอให้ท่านคิดดูเถิดว่า ถ้าคนร้ายไม่มีความประสงค์อะไรเลยมันจะเข้ามาในบ้านท่านทำไมหรือมันจะลักเอาของอย่างใดอย่างหนึ่งไปโดยท่านไม่รู้สึก็อาจเป็นไปได้ ครั้นเราจะซักฟอกเอาความจริงจากผู้ร้ายในเวลาไหนหนอยมันจะรับตามตรง จึงเห็นว่าควรตรวจตราจับร่องรอยอันเป็นพิรุชให้ได้เสียก่อนจะดีกว่า อนึ่งบ้านนี้ก็คืบ้านเก่าแก่ท่านเป็นผู้มาอยู่ใหม่จะรู้ได้หรือว่ามีอะไรชุกชอนแอมแฝงอยู่บ้าง เด็กยื่นเกียดพูดทำนั้นก็เหลียวหน้าตรวจดูจนทั่ว แล้วถามว่าขโมยเข้าไปกันทุกห้องหรือเข้าไปแต่ห้องเดียว เราอยากจะขอตรวจดูห้องที่ขโมยเข้าไปกันสักหน่อย เชื่อว่าคงจะพบอะไรเป็นที่สังเกตสักอย่างหนึ่ง ขณะนั้นอ้อตักไถ่หน้าซีดทาสีเลือดมิได้และทั้งติดตงก็ต้องนั่งอยู่ด้วยมิรู้ที่จะทำประการใด ครั้นเด็กยื่นเกียดถามอีกทั้งติดตงก็ต้องบอกความจริง เด็กยื่นเกียดกับพวกเจ้าพนักงานจึงพากันเข้าไปในห้องอ้อตักไถ่ ขณะนั้นเป็นเวลาสว่างแล้วจึงไม่ต้องจุดตะเกียงเที่ยวตรวจกัน เด็กยื่นเกียดสั่งให้พวกเจ้าพนักงานช่วยกันรื้อของหนัก ๆ ออกคู้ที่พื้นห้องจนทั่ว มิซ้าก็พบช่อง ๆ หนึ่งอยู่ใต้เตียงนอนกว้างขนาดตัวคนสอดลงไปได้โดยสะดวก มีกระดานปิดไว้มิดชิด เด็กยื่นเกียดเห็นดังนั้นก็สั่งให้อึ้งเหลียงกับอ้อไถ่จับทั้งติดตงกับอ้อตักไถ่กุมไว้ แล้วเรียกจวดฮินกับเกาไถ่เข้ามาสั่งว่า เจ้าจงพากันลงไปตามอุโมงค์นี้ เราเชื่อว่าคงจะได้พบนางจิวสี ณ ที่สุดทางโน้น ถ้าพบแล้วเจ้าจงจับตัวพาเลยไปที่กงก้วนทีเดียว เด็กยื่นเกียดสั่งแล้วก็พากันทั้งปวงกลับกงก้วน ขณะนั้นจวดฮินกับเกาไถ่ก็ลงไปตามช่องอุโมงค์ทีละคน เกาไถ่เป็นคนถือเทียนนำหน้า อุโมงค์นั้นกว้างพอคนเดินได้ ยาวประมาณสิบลวาเศษทะลุข้ามกำแพงไปอีกข้างหนึ่ง สองคนเดินไปสักครู่หนึ่งก็ถึงที่สุดเห็นมีกระดานปิดอยู่ข้างบน จึงช่วยกันค่อย ๆ ดันกระดานนั้นเคลื่อนออกไป เวลานั้นนางจิวสีไม่รู้สึกตัวกำลังนอนหลับอยู่บนเตียงจวดฮินค่อย ๆ เลื่อนกระดานไปพ้นแล้วก็รู้ว่าช่องนั้นอยู่ใต้เตียงนอน จึงสอดขึ้นมาโดยไม่ให้มีเสียงดัง แล้วกลานออกไปจากใต้เตียง เกาไถ่เห็นจวดฮินขึ้นได้แล้วก็สอดขึ้นมาอีกคนหนึ่ง ขณะนั้นนางจิวสีตื่นขึ้นพอเดเห็นจวดฮินกับเกาไถ่ก็กลานออกมาจากใต้เตียงก็ตกใจรีบลุกขึ้นทันที พลาจร้องดวาคว่าอ้ายขโมยมึงคัดช่องเข้ามาจะเอาอะไร กูจะให้เขาจับตัวมึงไปส่งอำเภอดีวนี้ จวดฮินกับเกาไถ่ได้ฟังก็ไม่ได้ตอบประการใด ตรงเข้าจับตัวนางจิวสีพาออกมาข้างนอก เวลานั้นนางก้งสีนั่งอยู่ในห้องอีกห้องหนึ่ง ครั้นได้ยินเสียงนางจิวสีบุตรสะไ้ร้องโวยวายขึ้นก็รีบออกมา พอจิวจวดฮินกับเกาไถ่กุมตัวนางจิวสีจะออกไปจากบ้าน นางก้งสีไม่รู้เรื่องก็ตกใจจนหมดสติ ครั้นแล้วก็เดินร้องให้ตามบุตรสะไ้ไปจนถึงกงก้วน

ฝ่ายเด็กยื่นเกียดมาถึงกงก้วนก็ขึ้นนั่งบนที่ชำระความพอดีจวดฮินกับเกาไถ่กุมนางจิวสีมาถึงเด็กยื่นเกียดจึงสั่งให้เอาตัวไปกุมขัวไว้ก่อน ขณะนั้นนางก้งสีก็เข้าไปคุกเข่าคำนับเด็กยื่นเกียดร้องให้พลาจพูดว่า ท่านจับเอาบุตรสะไ้

ข้าพเจ้ามาทำไมอีกเล่า แต่เดิมก็ได้ไล่สวนกันจนไม่มีมลทินแล้วจึงปล่อยให้กลับบ้าน ท่านทำทั้งนี้เท่ากับแกล้งข้าพเจ้าให้ตายเร็วเท่านั้น ท่านลองคิดดูเถิดว่าลูกข้าพเจ้าก็ตายหลานก็เป็นใบ้ มีหน้าข้าลูกสะโล้ก็เกิดถ้อยร้อยความไม่รู้จักสิ้นสุด อย่างนี้ข้าพเจ้าจะทนไหวหรือ ข้าพเจ้าบอกแล้วว่านางจิวสีเป็นคนคั่งจริง ๆ ชั้นแต่้นอกห้องก็ไม่อยากออก ด้วยความกตัญญูต่อสามีที่ตาย ขอท่านจงเลิกแล้วกันเสียเถิดข้าพเจ้าจะได้เป็นสุขบ้าง เด็กยื่นเกียดนั่งฟังนางกังสีพูดจบแล้วจึงว่า เราจะพูดกับเจ้าเวลานี้ก็ไม่มีประโยชน์เจ้าจงสงบออกสงบใจรอฟังความไปก่อน เวลาดีแตกเจ้าอย่าร้องว่าขมก้แล้วกัน เวลานี้เจ้าจงกลับไปบ้านเลี้ยงหลายเถิด อีกไม่ช้าก็คงรู้ความจริงดอก เด็กยื่นเกียดพูดแล้วก็สั่งให้พนักงานคุมตัวนางกังสีออกไปข้างนอก นางกังสีมีรูที่จะทำประการใดก็ต้องกลับไปบ้าน

ขณะนั้นเด็กยื่นเกียดจึงให้อึ้งเหลียงนำตัวทิ้งคิดลงเข้ามาแล้วพูดว่า เราไปจับขโมยเหยื่อได้เห็นของแปลกประหลาดในบ้านท่าน จึงต้องให้จับตัวท่านมาด้วย ขอท่านอย่าได้คิดอย่างโน้นอย่างนี้เลย นึกว่าเห็นแก่การแผ่นดินก็แล้วกัน เราอยากจะให้ท่านบอกมาตามตรงว่า ท่านปิดบังความจริงอะไรในเรื่องศิษย์ที่อยู่กับท่านบ้างหรือเปล่า ทิ้งคิดลงได้ฟังก็ให้ประหลาดใจ ด้วยความจริงตนเองหาไม่รู้เรื่องอะไรไม่ จึงตอบว่าท่านจะมารัดนาทาเร้นเอาอะไรกับข้าพเจ้าก็ไม่รู้ ข้าพเจ้ารู้เห็นอย่างไรก็บอกไปตามตรงหมดแล้ว เมื่อท่านไม่เชื่อข้าพเจ้าก็หมดปัญญาเท่านั้น เด็กยื่นเกียดได้ฟังจึงว่าเพราะเราไม่เชื่อจึงต้องถามท่านอีก ด้วยเห็นว่าท่านกับอ้อตักไถ่อยู่ด้วยกัน บางทีจะสมรู้ร่วมคิดกันก็เป็นได้ อนึ่งเป็นธรรมดาที่อาจารย์จะต้องปิดบังความชั่วของศิษย์ เพราะกลัวจะเสียชื่อถึงอาจารย์ด้วยเราจึงต้องพูดกับท่านให้มากหน่อยทิ้งคิดลงเห็นเด็กยื่นเกียดพูดชอบกลจึงตอบว่า ท่านพูดราวกับข้าพเจ้าเป็นคนร้ายเมื่อท่านจะหาว่าข้าพเจ้าไปปล้นสะดมใครก็ว่ามาเถิด ขอแต่อย่าพูดขยี้กขยี้อนอย่างนี้เลย ข้าพเจ้าอดอดใจยิ่งนัก เด็กยื่นเกียดเห็นทิ้งคิดลงบิดพริ้วจึงว่า เราไว้หน้าท่านจึงไม่ถามท่านออกไปตรง ๆ ด้วยประสงค์จะให้ท่านรับสารภาพเสียเอง แต่เมื่อท่านทำไม่รู้ไม่ชี้เราก็ต้องพูดกับท่านให้เป็นที่แจ่มแจ้งว่า ท่านเจาะพื้นกระดานชุดอุโมงค์ในห้องศิษย์ท่านเพื่อประสงค์อะไร ไม่ใช่โดยรู้เห็นเป็นใจกับศิษย์ดอกหรือ นี่หากว่าขโมยเข้าไปในห้องนั้นเราจึงได้ไปตรวจพบเข้า เห็นได้ว่าฟ้าดินไม่เข้ากับคนทูลจริตความลับจึงปรากฏขึ้น เท่านั้นท่านเห็นจะเข้าใจได้กระมัง ทิ้งคิดลงได้ฟังจึงว่า เรื่องชุดอุโมงค์ข้าพเจ้าไม่รู้อยู่เลยเป็นความสัตย์ แต่เมื่อเรามีขึ้นและท่านสงสัยว่าศิษย์ข้าพเจ้าทำข้าพเจ้าไม่ห้ามปรามก็ตกอยู่ในฐานะรู้เห็นเป็นใจด้วยเพราะข้าพเจ้าเป็นใหญ่อยู่ในที่นั้นแต่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ พรรณนี้ท่านจงโอโหสิเสียเถิด เด็กยื่นเกียดสังเกตเห็นทิ้งคิดลงไม่มีกิริยาพิรุณ ทิ้งพูดโดยพาเชื่อจึงว่า เมื่อท่านยังไม่ยอมรับก็ช่างเถิด เราไม่คาดกันท่านดอก แต่อย่างไรเสียท่านก็ตกอยู่ในเกณฑ์ผิดเป็นแน่ ท่านจงคอยดูไปเถิด พูดแล้วก็สั่งให้จวดฮินเอาตัวทิ้งคิดลงออกไปเสียก่อน แล้วให้นำตัวอ้อตักไถ่เข้ามาคุกเข่าค้ำบอยู่ตรงหน้า เวลานั้นอ้อตักไถ่รู้สึกเกรงกลัวเด็กยื่นเกียดยิ่งนัก ใจเต้นตัวสั่นไม่อาจเงยหน้าขึ้นมองดูอะไรหมด เด็กยื่นเกียดแกล้งร้องควาด้วยเสียงอันดังว่า เจ้าเจาะพื้นทำอุโมงค์ใต้เตียงนอนเจ้าไว้เพื่อเหตุอะไร เจ้าจงยอมรับสารภาพเสียแต่โดยดี หากไม่เจ้าจะต้องถูกทรมานลำบากเปล่า ๆ อ้อตักไถ่ได้ยินเด็กยื่นเกียดถามดังนั้นก็ตกใจแทบหมดสติ แต่แข็งใจตอบว่าข้าพเจ้ามิได้ทราบเลยเป็นความจริง อุโมงค์นั้นจะมีมาแต่ครั้งไหน ข้าพเจ้าหาทราบไม่ ฟังมาได้เห็นก็เมื่อท่านเข้าไปตรวจห้องเมื่อเช้านี้ แต่ข้าพเจ้ามาคิดเห็นว่าบางทีเจ้าของเดิมเขาขุดไว้สำหรับฝังทรัพย์สมบัติก็เป็นได้ ขอท่านอย่าได้สงสัยอะไรเลย เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะพลาจว่า เจ้าพูดขอไปที่เท่านั้น เราจะไม่ได้ตอบกับเจ้าให้เสียเวลาอีก เราเห็นว่าอุโมงค์นั้นไม่ใช่เป็นของเก่า เจ้าเองเป็นคนทำขึ้นสำหรับเป็นทางเดินไปทำชู้กับนางจิวสีได้สะดวก แล้วก็เลยช่วยกันฆ่าเปื่อยกระดูกเจ้าเสีย ที่เราพูดมานี้เจ้าต้องรับว่าเป็นความจริง หากไม่เราจะทรมานเจ้าเดี๋ยวนี้ อ้อตักไถ่เวลานั้นตกใจแทบสิ้นสติ แต่ทำปากแข็งตอบว่า ท่านหาความข้าพเจ้าเกินไป ข้าพเจ้าเป็นถึงบุตรขุนนางมีชื่อเสียงทั้งได้เล่าเรียนหนังสือมีความรู้อยู่ ข้าพเจ้าต้องรู้จักประพฤติดีดี อีกประการหนึ่งทิ้งคิดลงอาจารย์ข้าพเจ้ารับรองอยู่ทั้งคน นำใจท่านจะไม่เชื่อเจิวหรือเด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นจึงว่า ถ้าเราเชื่อจะต้องเอาตัวเจ้ามาชำระทำไม เมื่อเจ้าไม่ชอบน้ำเย็นจะชอบน้ำร้อนก็ตามใจเถิด พูดแล้วสั่งนักการให้จับตัวอ้อตักไถ่กว่าลงเขี่ยน อ้อตักไถ่ถูกเขี่ยนเนื้อแตกโลหิตไหลไหลทรมตัวก็ยังไม่ยอมรับเด็กยื่นเกียดเห็นบอบช้ำมากแล้วจึงสั่งให้หยุดเขี่ยน แล้วเอาตัวเข้ามาชกอีกว่า รูปร่างเจ้าไม่น่าจะเป็นคนใจแข็งอย่างนี้เลย เมื่อเขี่ยนไม่รับก็ต้องทรมานกันอย่างอื่น เด็กยื่นเกียดจึงให้พนักงานเอาเครื่องบีบออกมาแล้วสั่งให้จับตัวอ้อตักไถ่เข้าเครื่องบีบ อ้อตักไถ่มีความเจ็บ

ปวดแสบสาหัสถึงแก่สลบลง เด็กยื่นเกียดจึงให้คลายเครื่องบีบออกแล้วให้แก้ไขจนฟื้นขึ้น พนักงานจึงนำตัวออดักไต้เข้ามาให้เด็กยื่นเกียด เด็กยื่นเกียดจึงว่ารูปร่างเจ้าแบบบางเช่นนี้หาควรทำปากแข็งไปไม่ เรื่องนี้อย่างไรเสียเจ้าก็ต้องผิดจริงเราจึงทำทรมานเจ้าให้รับ ถ้าเจ้ายังไม่รับเราก็จะทรมานเจ้าอีก เจ้าจงตรึกตรองดูให้ดีเถิด เมื่อจริงแล้วก็ควรรับเสียจะต้องให้ลำบากแก่ตัวต่อไปทำไม เวลานั้นออดักไต้จับปวดแทบชีวิตจะออกจากร่าง พลังคิดแต่ในใจว่าถ้าเราจับปฏิเสธต่อไป เด็กยื่นเกียดก็ทรมานเราหนักขึ้นที่ไหนเราจะทนทุกขเวทนาอยู่ได้ จำเราจะรับเสียโดยดีเถิด คิดแล้วจึงร้องบอกว่าข้าพเจ้าได้ผิดไปแล้วขอท่านจงกรุณาด้วยเถิด ข้าพเจ้ายอมรับว่าเป็นชู้กับนางจิวสีจริง แต่เรื่องเป๊กสุนตายนั้นข้าพเจ้าไม่ได้รู้เห็นด้วยเลยเป็นความสัจ เด็กยื่นเกียดได้ฟังจึงว่า เมื่อเจ้ารับสารภาพแล้วก็ควรเล่าให้เราฟังจนตลอด เราจะได้จัดคำให้การของเจ้าไว้เป็นหลักฐาน ออดักไต้จึงเล่าว่า เดิมทีเป๊กสุนสามีนางจิวสีชายของอยู่ในตลาด ข้าพเจ้าเคยไปซื้อของที่ร้านเขาเสมอ เวลาไปซื้อของที่ไร่มักพบนางจิวสีเล่นตาทำกิริยารักใคร่ข้าพเจ้าทุกคราว แต่ข้าพเจ้าก็หาใส่ใจใสไม่ อยู่มาวันหนึ่งข้าพเจ้าเข้าไปซื้อของในร้าน เผอิญเป๊กสุนไม่อยู่ นางจิวสีจึงออกมาต้อนรับขับสู้สนทนากับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าถูกยั่ววนจนระงับสติไม่อยู่ เลยได้เสียกับนางจิวสีในเวลานั้นเอง ต่อมานางจิวสีเห็นว่าข้าพเจ้าไปมาหาสู่ไม่สะดวก ด้วยนางกังสีมารดาเป๊กสุนอยู่ข้างในทั้งตัวเป๊กสุนก็ไม่ใคร่จะไปจากบ้าน นางจิวสีจึงออกอุบายให้ข้าพเจ้าขุดอุโมงค์ไปขึ้นที่ห้องนอนที่เดียว เวลาบ่ายเลิกเรียนข้าพเจ้าก็แอบไปหานางจิวสีเสมอ ต่อมานางจิวสีพูดกับข้าพเจ้าว่า ถ้าจับลอบลักไปมาหากันอยู่อย่างนี้นานไปคงเกิดเหตุขึ้น ด้วยเป๊กสุนคงจับได้สักวันหนึ่ง ขอให้ช่วยคิดการกำจัดเป๊กสุนเสียให้สิ้นที่คิดขวาง แต่ข้าพเจ้าไม่ยอมเห็นด้วย จนถึงวันสารทกลางเดือนห้ารุ่งขึ้นข้าพเจ้าก็ได้ข่าวว่าเป๊กสุนตาย เวลานั้นใจข้าพเจ้าคิดอยู่อย่างเดียวว่านางจิวสีคงจะทำร้ายสามีเป็นแน่ ข้าพเจ้าเลยไม่ไปมาหาสู่เหมือนแต่ก่อน พอนางจิวสีเห็นว่าข้าพเจ้าหายไปจึงมาหาถึงห้องพูดว่าเขามาแล้วเสียเพราะรักข้าพเจ้าแล้วทำไมข้าพเจ้าจึงทอดทิ้งเขาให้ได้รับความลำบาก ถ้าข้าพเจ้าใจเขาใจออกห่างแล้วเขาจะหาความเรื่องเป๊กสุนตายใส่โทษข้าพเจ้า เวลานั้นข้าพเจ้าเท่ากับอยู่ในระหว่างเขาควย จึงต้องยอมรับปากคำทุกอย่าง ตั้งแต่นั้นมาก็ไปมาหาสู่กันตามเคย ข้าพเจ้ายอมรับว่ากระทำชู้ด้วยนางจิวสีจริง แต่หาได้ทำร้ายเป๊กสุนให้ถึงตายไม่ ความจริงเป็นดังที่ข้าพเจ้าเล่ามานี้ขอท่านจงกรุณาด้วยเถิด ออดักไต้พูดพลางเอาหน้าโขกลงกับพื้นไม่หยุดหย่อน เด็กยื่นเกียดให้พนักงานจดถ้อยคำออดักไต้ไว้แล้ว จึงให้กุมตัวถอยออกไป ครั้นแล้วสั่งให้เกณฑ์พานางจิวสีเข้ามา พอนางจิวสีเข้ามาถึงหน้าเด็กยื่นเกียดก็พูดขึ้นว่าท่านเห็นจะไม่มี ความซื่อแล้ว จึงเอาตัวข้าพเจ้ามาอีก อยากได้ความชอบจนไม่คิดถึงหัวอกราษฎรบ้างเลย ท่านต้องคิดบ้างว่าราษฎรก็ต้องกินข้าวเหมือนกับท่าน ซึ่งท่านจับ ๆ ปล่อย ๆ อย่างนี้รู้หรือว่าเสียเวลาทำมาหากินของเขาไปทำอะไร ท่านควรจะคิดถึงความข้อนี้อย่าง เด็กยื่นเกียดได้ฟังจึงร้องทวาดว่า เจ้าอย่าตีฝีปากดีไปเลย เจ้าทำมาหากินอะไรเดี๋ยวก็ได้ออกดอก เล่ห์กลมารยาของเจ้าเป็นอย่างไรเรารู้หมดแล้ว ด้วยออดักไต้ขู่เจ้ารับสารภาพกับเราทั้งสิ้น เรายังสงสัยอยู่แต่เจ้ามาฆ่าโดยวิธีใดเท่านั้น เจ้าจงรับสารภาพเสียโดยดี ชู้ของเจ้าเคยรู้รสปากแข็งมาแล้ว นางจิวสีเห็นเด็กยื่นเกียดถามดังนั้นจึงว่า ท่านเห็นอย่างไรจึงเหมวว่าข้าพเจ้าเป็นชู้กับออดักไต้ เรื่องชู้สาวต้องจับได้ภายหลังเขาจึงควรพูดซึ่งจะมาหาความกันล่อย ๆ เช่นนี้ควรแล้วหรือ เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็โกรธร้องทวาดว่า ทำไมจับชายชู้ต้องให้ได้ภายหลังเขาด้วยหรือ เพียงแต่มีอุโมงค์ไปหากันได้ก็เป็นหลักฐานพอแล้ว ทั้งชู้ของเจ้าก็รับสารภาพอยู่ทั้งคน เจ้าจะหน้าด้านเถียงไปถึงไหนเล่า นางจิวสีจึงว่า ข้าพเจ้าไม่หน้าด้านเถียงดอก แต่เห็นว่าท่านซื่อความไม่ยุติธรรมก็ต้องคัดค้านไว้ก่อนท่านรู้ตัวเองว่าออดักไต้เป็นนักเรียน แล้วท่านเขียนตักดขี่ให้เขารับนั้นควรแล้วหรือ คนเราเมื่อถูกเจ็บเกินไปไหนเลยจะครองสติได้ ท่านชักจูงไปทางใดก็ต้องตามไปทางนั้นท่านจะให้ข้าพเจ้ารับตามใจท่านไม่ได้ดอก เพราะข้าพเจ้าไม่ได้ความชอบกับท่านด้วย เด็กยื่นเกียดมีความโกรธยิ่งนัก จึงเอามือตบโต๊ะร้องทวาดว่าเจ้านี้เป็นหญิงเหลือร้ายเสียแล้ว ไม่พูดแต่เฉพาะเรื่องพลอยมาคุดหมิ่นเราด้วยเราจะทำโทษเจ้าก็ยิ่งอีกมาก เป๊กสุนผู้เจ้าตายอย่างไรเจ้าจงบอกมาเดี๋ยวนี้ หากไม่แล้วเราจะทรมานเจ้าให้รับจนได้นางจิวสีได้ฟังดังนั้นจึงตอบว่า ท่านจะต้องมาถามอะไรอีกเล่า ท่านได้ขุดศพขึ้นมาดูยังไม่พอใจอีกหรือ ข้าพเจ้าใจไม่รู้ว่าจะตอบท่านอย่างไรแล้ว เมื่อบอกว่าป่วยไข้ตายเองตามธรรมดาท่านก็ไม่เชื่อ ข้าพเจ้าเองก็หมดปัญญาเหมือนกัน แต่เมื่อท่านจะหาเหตุให้ได้จริง ๆ ข้าพเจ้าก็ต้องเอาชีวิตเข้าแลกเท่านั้น เด็กยื่นเกียดได้ฟังแล้วบันดาลโทสะยิ่งนัก จึงร้องทวาดด้วย

เสียงอันดังว่า สัญชาติหญิงกาลิไม่มียางอาย จนเขาจับความคลบตะแลงได้แล้วยังพูดเล่นลิ้นอวดคืออยู่อีก ถ้าเจ้ามีมานะปิดบังไม่ยอมรับสารภาพเราก็มีมานะได้สวนเอาความจริงให้ได้เหมือนกัน พูดแล้วส่งนักรการให้จับตัวนางจิวสีเข้าเครื่องบีบ นางจิวสีมีความเจ็บปวดเหลือทนถึงกับสลบนิ่งแค้นไม่รู้สีกตัว เวลานั้นออดักได้รู้สีกสงสารนางจิวสียังนึกมองดูนางจิวสีแล้วกลัมน้ำตาไว้ไม่ได้ เต็กยื่นเกียดเห็นออดักได้ร้องให้จึงว่า นางจิวสีคนนี้มีกรรมหนัก ถ้ายังไม่สิ้นเวรกรรมเมื่อใดก็ยังไม่ปากแข็งอยู่ เจ้ารู้ว่านางจิวสีฆ่าพ่ออย่างไรก็บอกมาเถิด เมื่อเราได้หลักฐานมั่นคงบางที่จะรับโดยค้ำข้าง เจ้าไม่ต้องเกรงกลัวอะไรดอก เราเชื่อแล้วว่าเจ้าไม่ได้ฆ่าเปือกสุนจริง ออดักได้ได้ยินเต็กยื่นเกียดตามดั่งนั้นก็ตกใจจนหน้าซีดด้วยกลัวว่าจะต้องถูกทรมานซ้ำอีก จึงคุกเข่าลงก้านบรื่องให้พลาญพูดว่า ข้าพเจ้าไม่ทราบเลยเป็นความสัตย์ เรื่องอะไร ๆ ข้าพเจ้าก็รับหมดแล้ว แต่เรื่องนี้ข้าพเจ้าไม่รู้จึงบอกไม่ได้ ขอท่านจงกรุณาข้าพเจ้าเถิด เต็กยื่นเกียดเห็นออดักได้ไม่ทราบความจริงก็นิ่งอยู่ เวลานั้นนางจิวสียังไม่ได้สติ เต็กยื่นเกียดจึงให้แก้ไขจนฟื้นขึ้น แต่นางจิวสีหมดกำลังนอนพับโลหิตไหลออกทางปาก ออดักได้เห็นดั่งนั้นก็หวั่นความเวทนาเหลือที่จะอดกลั้น จึงร้องบอกนางจิวสีว่า ท่านจงรับสารภาพเสียเถิด จะมานะอดทนความเจ็บปวดไปถึงไหน เรื่องราวเป็นอย่างไรเรารับเป็นสัตย์หมดแล้ว เมื่อวันก่อนถ้าท่านเชื่อฟังเรา ถึงจะไม่ได้อยู่กับดิ้นด้วยกัยขิดยาว ก็คงไม่มีกัยถึงตัวร้ายแรงอย่างนี้ นางจิวสีได้ฟังออดักได้พูดดั่งนั้นก็แค้นใจเป็นกำลัง จึงร้องตอบด้วยความโกรธว่า เจ้าเห็นอย่างไรจึงมาสอนให้เรารับสารภาพผู้ชายแท้ ๆ ช่างไม่มีน้ำอดน้ำทนเลย สู้แต่เราเป็นหญิงก็ไม่ได้ ตัวเองกลัวตายถึงกับซัดโทษให้ผู้อื่นเราเป็นหญิงก็จริงถ้าเรื่องไม่มีมูลแล้วเป็นตายก็ไม่ยอมรับ เรื่องนี้ไม่เป็นความจริงสักอย่างเดียว ซึ่งเจ้ารับสารภาพง่าย ๆ เช่นนี้เรานึกสงสัยเสียแล้ว ชะดีชะร้ายเจ้าคงจะกินสินบนให้ซัดเราดอกกรรมัง เต็กยื่นเกียดได้ฟังนางจิวสีพูดดั่งนั้นก็โกรธยิ่งนัก จึงร้องส่งนักรการให้ทรมานนางจิวสีอีก นางจิวสีสลบไปหลายครั้ง แต่ก็หาขอมรับไม่ เต็กยื่นเกียดเห็นเหลือกำลังที่จะลงโทษเลยสั่งให้นักรการหยุดทรมาน พลาญคิดแต่ในใจว่า อีหญิงชาติชั่วคนนี้มีนข้างอดทนผิดมนุษย์ เราทรมานมันถึงเพียงนี้แล้วยังไม่ยอมรับถ้าขึ้นลงโทษมันต่อไปก็หน้ากลัวจะตายเปล่า จะต้องลองปลอมถามมันโดยค้ำข้าง เมื่อไม่รับจึงต้องหาอุบายอย่างอื่นต่อไป เต็กยื่นเกียดคิดแล้วจึงว่าแก่นางจิวสีว่า เราจะลงโทษเจ้าอีกก็ให้คิดสงสาร แล้วเจ้าก็คงมีมานะไม่ยอมรับอีกด้วยคิดจะเอาชนะเราในเรื่องทรมาน เราตกลงยอมแพ้เจ้าในเรื่องนี้เป็นอันไม่ทรมานเจ้าอีกต่อไป แต่เจ้าจงรับสารภาพเสียเถิด แล้วเราจะผ่อนผันไม่ให้เจ้ามีโทษถึงสิ้นชีวิตเจ้าจงตรึกตรองดูให้ดี ถึงอย่างไรก็ควรคิดถึงแม่ผัวกับบุตรสาวของเจ้าบ้าง นางจิวสีได้ฟังเต็กยื่นเกียดพูดดั่งนั้นก็หัวเราะพลาญพูดว่า ท่านขุนนางผู้มีสติปัญญาสิ้นความคิดแล้วหรือ จงรู้สึกเถิดว่าคนที่มีความซื่อสัตย์นั้นท่านจะกดขี่เล่นไม่ได้ง่าย ๆ ท่านมีอำนาจทำอะไรแก่ข้าพเจ้าได้อีกก็เชิญเถิด อย่างมาทำเป็นคนใจดีเลย ข้าพเจ้ารู้เท่าทันปัญญาท่านอยู่ เรื่องนี้ถึงข้าพเจ้าจะตายก็ตายด้วยความซื่อสัตย์หามีความย่อท้อต่ออำนาจของท่านไม่ เต็กยื่นเกียดได้ฟังนางจิวสีพูดดั่งนั้นก็โกรธจนตัวสั่น แต่สู้อุตสาห์ระงับโกรธไว้พลาญพูดว่า เมื่อเราพูดกับเจ้าดี ๆ เจ้าไม่เชื่อก็ตามใจเถิด แล้วทีหลังเจ้าอย่าหาว่าเราดขี่ก็แล้วกัน เราให้เวลาเจ้าไปตรึกตรองอีกทีหนึ่ง บางทีเจ้าจะคิดได้บ้าง เต็กยื่นเกียดพูดแล้วสั่งให้นักรการคุมตัวนางจิวสี ทิ้งติดคง ออดักได้สามคนไปแยกขับไว้คนละแห่ง นักรการก็คุมตัวคนทั้งสามไปขังตามค้ำข้าง เต็กยื่นเกียดกลับเข้ามาข้างในแล้วจึงเรียกอั้ง-เหลียงเบเอียงเกาได้จวดฮันคนสนิททั้งสี่เข้ามาพูดว่า นางจิวสีคนนี้เรากลัวน้ำอดน้ำทนมันยิ่งนัก เห็นได้ว่ามันยอมตายมากกว่าขอมรับ ขันทรมานจนมันตายลงความจริงก็จะสูญเสีย เวลานั้นเราคิดอุบายได้อย่างหนึ่ง แต่ต้องหากคนที่มรูปร่างเหมือนเปือกสุนมาได้จึงจะสำเร็จ พวกเจ้าจะรับอาสาสืบหาให้ได้หรือไม่ เบเอียงตอบว่าเปือกสุนผู้นี้พวกข้าพเจ้าไม่เคยเห็นตัวแต่ได้เห็นเมื่อเปิดคูศพพอจะสังเกตเค้าได้บ้าง ถ้าจะต้องการคนที่คล้ายคลึงกันแล้วก็พอจะหาได้ เต็กยื่นเกียดจึงว่า เมื่อเจ้ารับว่าได้ที่ต้องรีบไปเดี๋ยวนี้ เราต้องการให้ได้มาก่อนเที่ยงคืนถึงจะไม่เหมือนนักก็ไม่เป็นไรดอกเรามาแต่งปลอมเอาอีกได้ เบเอียงรับคำแล้วก็กำนับลาไป เต็กยื่นเกียดจึงส่งคนสนิทอีกสามคนให้ไปจัดการตามอุบายที่คิดไว้ และกำนับให้แล้วเสร็จก่อนเที่ยงคืน อั้งเหลียง เกาได้ จวดฮันก็กำนับลารีบไป

ฝ่ายนางจิวสีครั้นนักรการคุมตัวมาขังแล้วก็ให้คิดแค้นออดักได้มาก คิดอยู่แต่ในใจว่าออดักได้มันช่างกระไรเลยถูกทรมานเล็กน้อยเท่านั้นก็รับสารภาพหมด ใจของมันคงไม่ใช่มนุษย์ จึงไม่คิดรักเราทั้งไม่รักชื่อเสียงของตัวด้วย ถ้าลองมานะอดทนให้จริงเข้า ๆ เต็กยื่นเกียดก็ทำอะไรไม่ได้เท่านั้น มันรับเป็นสัตย์แล้วยังมีหน้าเข้ามาสอนให้เรารับอีก

ด้วย แต่ข้อที่มันรับก็คงเป็นเรื่องชู้สาวอย่างเดียว เรื่องที่เราทำร้ายเป็ยกสุนมันหาไม่รู้ เมื่อเต็กยื่นเกียดขุดศพขึ้นตรวจ ไม่มีพิรุณก็เป็นรองเราแล้ว เราปฏิเสชเสียให้หมดเต็กยื่นเกียดก็ต้องเลิกกลับไปเองด้วยจะหาหลักฐานมาลงโทษเราไม่ได้ ถึงจะทรมานเร่อีกเราก็อยอมตาย นางจิ๋วสิดคิดแล้วให้มีความแค้นใจยิ่งนัก ครั้นลึกลงเข้าก็รู้สึกเจ็บปวดตามร่างกายจนไม่ได้สติ ขณะที่ใจกระวนกระวายอยู่นั้น นางจิ๋วสิดได้ยินเสียงปีศาจร้องขึ้น แล้วมีลมพัดเข้ามาเบียดเบียนผิประหลาด นางจิ๋วสิดมีความกลัวจนขนลุกซ่าไปทั้งตัว ขณะนั้นได้ยินเสียงประตูเปิดออก แล้วมีปีศาจหน้าดำมยุ่งตาพองเดินเข้ามา พอถึงตัวนางจิ๋วสิดก็จิกผมร้องควาว่า อีหญิงฆ่าผัว มึงจงไปแก้คดีเถิด ผัวมึงไปฟ้องกล่าวโทษมึงแล้ว เวลานี้กำลังคอยให้มึงไปจะได้ซักถาม กูจะมาพามึงไปส่งเดี๋ยวนี้ ปีศาจพูดแล้วก็ลุดมือนางจิ๋วสิดพาไป นางจิ๋วสิดมีความกลัวจนหมดสติ เดินตามปีศาจไปไม่ช้าก็มาถึงที่ว่าการแห่งหนึ่ง มีขมบาลหน้าเขียวหนวดเหลืองนั่งอยู่บนงั่งหมิงที่ชำระความ ด้านซ้ายขวามีปีศาจศีรษะกระบือศีรษะโคยื่นถืออาวุธเรียงรายอยู่ทั้งสองข้าง ตรงกลางห้องมีกระทะน้ำมันกับมีดรูปโค้งเป็นเขาวางอยู่ ข้างซ้ายขมบาลมีปีศาจหน้าดำตาโปนเหมือนลูกกะพรวน มือซ้ายถือสมุดมือขวาถือฟู่กันยื่นจ้องดูนางจิ๋วสิด ข้างบนงั่งหมิงมีใบฟ่องวางไว้กองหนึ่ง ในที่ว่าการจุดเทียนโตเท่าเม็ดถั่วเขียวสองเล่ม มองดูมีดกรัมน่ากลัวยิ่งนัก นางจิ๋วสิดเห็นดังนั้นก็ตกใจกลัวหาที่เปรียบมิได้ ด้วยรู้สึกตัวตกมาถึงที่ชำระความในเมืองนรก พลังคิดแต่ในใจว่า เราถูกทรมานจนบอบช้ำแสนสาหัสชะรอยจะถึงแก่ความตายในคุกเมื่อสักครู่นี้เอง ปีศาจจึงไปนำตัวเรามาเมืองนรก พอนางจิ๋วสิดคิดเท่านั้นก็ยิ่งประหม่ากลัวมากขึ้น คุกเข่าลงคำนับขมบาลแล้วก็นั่งนิ่งอยู่ ขณะนั้นปีศาจที่พาตัวนางจิ๋วสิดมาก็คุกเข่าลงบอกขมบาลว่า เรื่องเป็ยกสุนฟ้องหาว่าภรรยาทำร้ายถึงตาย ท่านให้ข้าพเจ้าไปจับตัวนางจิ๋วสิดมานั้น บัดนี้ข้าพเจ้าจับตัวมาได้แล้วขอท่านจงพิจารณาลงโทษเถิด ขมบาลได้ฟังก็ส่งปีศาจศีรษะกระบือว่า เวลานี้ตัวเป็ยกสุนอยู่ที่ไหน เจ้าจงไปพาตัวออกมาเดี๋ยวนี้ ปีศาจศีรษะกระบือคำนับถอยออกไปสักครู่หนึ่งก็นำปีศาจรูปร่างเล็กโลหิตไหลออกทางจุมอกและปากเข้ามา ปีศาจนั้นพอนเห็นนางจิ๋วสิดก็วิ่งตรงเข้ามาจับตัวร้องว่า อีหญิงใจร้ายจงเอาชีวิตของกูมาเดี๋ยวนี้ นางจิ๋วสิดเงยหน้าขึ้นดู เห็นเป็นเป็ยกสุนสามก็ตกใจล้มลงกับพื้น ขณะนั้นขมบาลจึงร้องบอกเป็ยกสุนว่า เจ้าไม่ต้องไปทวงชีวิตกับมันดอก ประเดี๋ยวเราจะชำระลงโทษให้เจ้าเอง เพราะมันจะทำปากแข็งไปอีกไม่ได้ ใครทำการทุจริตอะไรไว้บนเมืองมนุษย์มาถึงนี้ต้องรับตามตรงทั้งสิ้น อีจิ๋วสิดทำกับเจ้าอย่างไรเจ้าจงบอกมาให้มันได้ยินเสียในบัดนี้ด้วย แล้วเราจึงจะซักถามมันดู ปีศาจเป็ยกสุนได้ฟังดังนั้นก็เดินเข้าไปเอาศีรษะโขกกับงั่งหมิง แลปลิ้นออกมายาวประมาณหนึ่งเซี้ยวแล้วพูดว่า ขอท่านอย่าให้ข้าพเจ้าเล่าเลย พูดแล้วจะกลืนความแค้นไว้ไม่ได้ เรื่องราวมีอยู่ในใบยื่นฟ้องของข้าพเจ้าแล้ว ท่านจงเอามาซักถามมันตามนั้นเถิด ด้วยข้าพเจ้ากล่าวไว้ตามความจริงทั้งสิ้น ขมบาลได้ฟังก็คืนใบยื่นฟ้องออกมาดูใบหนึ่ง พอคล้อออกดูสักครู่ก็มีความโกรธยิ่งนักเอามือตบงั่งหมิงร้องควาว่า เสี่ยงลิ้นว่าในเมืองมนุษย์ทำไมจึงมีหญิงใจร้ายเช่นนี้ กิดอุบายฆ่าผัวลึกลับยิ่งนัก ถ้ามันอยู่เมืองมนุษย์ก็ไม่มีใครรู้ว่าฆ่าผัวตาย ทหารซ้ายขวาจงเตรียมกระทะน้ำมันไว้เถิดถ้ามันไม่รับจะได้จับตัวใส่ลงไปในทันที นางจิ๋วสิดเห็นดังนั้นก็ตกใจกลัวยิ่งนัก รีบร้องบอกขมบาลว่าข้าพเจ้ายอมรับสารภาพแล้ว ทำอย่างไรเอาข้าพเจ้าใส่กระทะน้ำมันเลย ขมบาลได้ฟังจึงร้องควาว่า เจ้าจะรับอย่างไรก็เร่งให้การมา เราจะได้จดปากคำไว้ความจริงเป็นอย่างใดต้องบอกให้หมด อย่าได้ปิดบังไว้เป็นอันขาด ถ้าคำสารภาพของเจ้าไม่ถูกถ้วนตามฟ้องของเป็ยกสุนแล้ว เราจะทำโทษเจ้าให้ถึงขนาด นางจิ๋วสิดจึงสารภาพว่า เดิมสามีข้าพเจ้าเปิดร้านค้าขายแห่งหนึ่ง เมื่อแต่งงานกับข้าพเจ้าแล้วการค้าขายทรุดโทรมลงทุกที ทั้งนางกำสืแม่ผัวก็เป็นคนขี้โรคเจ็บป่วยไม่เว้นวัน ข้าพเจ้าให้มีความระอายิ่งขึ้นทุกที เลยคิดจะหาสามีใหม่ เผอิญวันหนึ่งอดีตไถ่มาซื้อของในร้าน ข้าพเจ้าเห็นเป็นหนุ่มรูปงามก็มีความรักใคร่ภายหลังอดีตไถ่มาซื้อของในเวลาเป็ยกสุนไม่อยู่ข้าพเจ้าแสดงกิริยาให้เขารู้แล้วก็ได้เป็นชู้สาวกัน แต่การไปมาหาสูไม่สะดวก ข้าพเจ้าจึงบอกให้ขุดอุโมงค์มาขึ้นที่ห้องนอนข้าพเจ้า เพราะบ้านเขากับบ้านข้าพเจ้าอยู่ติดกัน ครั้นแล้วก็ไปมาหาสูกันทางอุโมงค์เสมอ ต่อมาข้าพเจ้าเกรงว่าเป็ยกสุนคงจะจับได้สักวันหนึ่งจึงได้คิดหาหนทางจะทำร้ายให้ถึงชีวิต ครั้นเมื่อวันสารทเดือนห้าปีกลายเป็ยกสุนไปคู่แข่งเรือ เวลากลับบ้านมีอาการเมาสุรามาด้วย ข้าพเจ้าเห็นได้ช่องจึงรองนอนหลับสนิท แล้วเอาเข็มเย็บรองเท้าดอกลงไปทีศีรษะ เป็ยกสุนร้องได้คำเดียวก็ขาดใจตาย ต่อมาข้าพเจ้าจึงจัดการฝังศพเป็ยกสุนตามธรรมเนียม ที่เล่ามานี้เป็นความจริงทั้งสิ้นข้าพเจ้าไม่ได้ปิดบังอำพรางไว้เลยขอท่านจงกรุณาข้าพเจ้าด้วย ขมบาลได้ฟังดังนั้นจึงร้องว่าเจ้านั้นโหด

ร้ายนัก ทำไมจึงต้องใช้เข็มดอกศรระเปือกสุน หรือจะแก้งให้เปือกสุนตายลำบากเล่น นางจิวสีตอบว่าข้าพเจ้าจะทำ
ร้ายอย่างอื่นก็กลัวเขาจับได้ เห็นว่าเข็มเย็บรองเท้าเป็นของเล็ก เมื่อดอกกลงไปในศรระแล้วผมก็บังมิดหมดคนไม่รู้
เค้าเงื่อนเป็นจับไม่ได้ ยมบาลจึงว่าสามเจ้าฟ้องว่าเจ้าไม่ได้ฆ่าคนเดียว อือตักได้ชูเจ้าร่วมมือด้วยข้อนี้ทำไมเจ้าจึงปิด
บังไว้ นางจิวสีตอบว่าเรื่องฆ่าเปือกสุนนั้นอือตักได้ไม่รู้ไม่เห็นด้วยเลย และเขาก็ได้เพียรถามข้าพเจ้าหลายครั้ง แต่
ข้าพเจ้าไม่ยอมบอกให้ทราบ ข้าพเจ้าไม่ได้ปิดบังท่านดอก ยมบาลเห็นนางจิวสีให้การจบแล้วจึงถามต่อไปว่า เรื่อง
ลูกสาวเป็นใบ้เจ้ายังไม่ได้สารภาพอีกข้อหนึ่ง เปือกสุนฟ้องหาด้วยว่าเจ้าเอายาให้กินจนเป็นใบ้ เท็จจริงอย่างไรจงเร่ง
บอกมาเดี๋ยวนี้ นางจิวสีเห็นยมบาลโกรธก็ตกใจยิ่งนัก กราบลงกับพื้นแล้วพูดว่าข้าพเจ้าแก้งทำให้บุตรสาวเป็นใบ้
จริง เพราะวันหนึ่งเมื่ออือตักได้เข้ามาในห้อง บุตรสาวข้าพเจ้ามาเห็นเข้า ข้าพเจ้ากลัวจะนำเอาเรื่องไปที่ขวพุดจึงเอา
ยาเบื่อประสมขี้หนูให้กินเลยเป็นใบ้ตั้งแต่นั้นมา นอกจากนี้แล้วหาเรื่องอื่นอีกไม่ ขอท่านจงลดหย่อนผ่อนโทษให้ข้าพ-
เจ้าด้วย ยมบาลให้พนักงานจดถ้อยคำนางจิวสีไว้แล้วจึงว่า เจ้านั้นเป็นหญิงกาลิชั่วร้าย ประพฤติคนเลวทรามผิดมนุษย์
ซึ่งจะให้ลดหย่อนผ่อนโทษนั้นไม่ได้ เจ้าทำกับผู้อื่นอย่างไรก็ต้องได้รับโทษอย่างนั้น ยมบาลพูดแล้วหันไปสั่งปีศาจ
ศรระโคว่า เจ้าจงพานางจิวสีออกไปข้างนอกแล้วเอาเหล็กแดงดอกศรระทรมานไว้กว่าจะสิ้นกรรม นางจิวสีได้ฟัง
ดังนั้นรู้สึกตกใจกลัวยิ่งนัก ขณะนั้นปีศาจนายบัญชาจึงแจ้งแก่ยมบาลว่า นางจิวสีผู้นี้อายุยังไม่ถึงที่ตายแต่ถูกเด็กขึ้น-
เกียดทรมานจนสลบ ปีศาจจึงได้นำตัวมาที่นี่ ข้าพเจ้าเห็นว่าควรปล่อยไปเมืองมนุษย์เสียก่อน เมื่ออายุถึงกำหนดแล้ว
จึงปล่อยเอาตัวมาลงโทษ ยมบาลได้ฟังดังนั้นจึงว่าแก่นางจิวสีว่าครั้งนี้เราจะปล่อยเจ้าไปเมืองมนุษย์แล้วเจ้าต้องรับสาร-
ภาพกับเด็กขึ้นเกียดเสียโดยดี บางทีเจ้าจะได้ลดหย่อนผ่อนโทษบ้าง หากไม่เราจะให้ปีศาจไปจับตัวเจ้ามาทรมานในเมือง
นรกทั้งเป็น เจ้าจงจำคำของเราไว้ ยมบาลกำชับสั่งนางจิวสีแล้วก็ให้ปีศาจนำตัวไปส่งยังเมืองมนุษย์ ปีศาจนำตัวนาง
จิวสีไปส่งยังที่คุมขังตามเดิม

ขณะนั้นเป็นเพลาจวนสว่าง เด็กขึ้นเกียดซึ่งปลอมเป็นยมบาลจึงว่าแก่คนที่ปวงว่า ถ้าเราไม่ออกอุบายทำอย่าง
นี้แล้วไหนเลยนางจิวสีจะยอมรับสารภาพ ที่นั่นมันคงไม่กล้าทำปากแข็งอีกเป็นแน่ พวกพนักงานที่ปลอมเป็นปีศาจก็
พากันสรรเสริญเด็กขึ้นเกียดว่า ท่านได้เอื้อมีปัญญาราวกับเทวดาอย่างนี้ คนทujurิดจะพันอาญาแผ่นดินไปได้หรือ บรรดา
พวกปีศาจนั้นเบเอียงแต่งตัวเป็นพนักงานบัญชา เกาได้แต่งเป็นปีศาจสำหรับพาคนมาชำระ อึ้งเหลียง จวดอินแต่งเป็น
ปีศาจศรระ โศศรระกระบือทหารซ้ายขวา พวกนักการแต่งเป็นทหารปีศาจต่าง ๆ กัน ครั้นแล้วเด็กขึ้นเกียดจึงสั่งให้
รือดอนสั่งต่าง ๆ ออกให้หมดพอดีเป็นเวลาสว่าง ต่างอาบน้ำชำระกายเสร็จแล้วเด็กขึ้นเกียดก็ให้เบเอียงไปนำตัวนาง
กังสีกับหลานสาวมาที่กงกวน เบเอียงคำนับลาไปมิช้าก็พาคนทั้งสองมาถึง เด็กขึ้นเกียดจึงให้คุมตัวไว้ข้างในครั้นแล้ว
จึงให้อึ้งเหลียงไปหาซื้อเครื่องขามาสองอย่าง คืออึ้งเนี้ยหนักสามสลึง ยืนฮ้วงหนักห้าหุน อึ้งเหลียงไปหาซื้อเครื่อง
ขามาได้ครบแล้ว เด็กขึ้นเกียดก็ให้ผสมเตรียมไว้แก่เด็กใบ้ แล้วจัดแจงออกนั่งยังที่ชำระความ พลาบสั่งให้นักการคุม
ตัวทั้งติดตง อือตักได้ นางจิวสีออกมา เด็กขึ้นเกียดเห็นนางจิวสีจึงบอกว่า เราให้เวลาเจ้าตรึกตรองคืนหนึ่งแล้ว ถ้า
อย่างไรจงรับสารภาพเสียโดยดีหากมีทางผันผ่อนเราจะช่วยเหลือเจ้าไปตามควร เวลานั้นนางจิวสีให้รู้สึกสะทก
สท้านยิ่งนัก ด้วยยังนึกหวาดกลัวเมืองนรกอยู่ไม่หาย ครั้นจะปฏิเสธก็จะต้องถูกจับไปเมืองนรกทั้งเป็น ด้วยยมบาล
กำชับให้รับสารภาพต่อเด็กขึ้นเกียดให้หมด นางจิวสีอึดอ้วนในใจคิดไม่ตก เสยคุกเข่าก้มหน้านั่งอยู่ เด็กขึ้นเกียดเห็น
นางจิวสีไม่ตอบจึงร้องดว่า เจ้าจะยอมรับสารภาพหรือ เมื่อจะรับก็รับเสียเถิดว่าเจ้าฆ่าตัวโดยวิธีเอาเข็มเย็บรอง
เท้าดอกศรระ ที่เราพูดมานี้จริงหรือไม่จงรีบบอกมาโดยเร็ว นางจิวสีได้ยินเด็กขึ้นเกียดถามดังนั้นก็ตกใจตัวสั่นไป
หมด เด็กขึ้นเกียดเห็นนางจิวสีแสดงกิริยาเป็นพิรุณ จึงเอามือตอบโต้ะร้องดว่าเจ้าเคยมีฝีปากดีเถียงคำไม่ตกปาก
บัดนี้ทำไมจึงนั่งอั้นอยู่เล่า เราอยากถามเจ้าอีกข้อหนึ่งว่า เจ้าเอายาเบื่อประสมขี้หนูให้บุตรสาวกินจึงเป็นใบ้ ข้อนี้จริง
หรือไม่ นางจิวสีถูกถามแทงใจคำถึงสองครั้งก็ยิ่งหวาดกลัวมากขึ้น ครั้นจะตอบปากก็สั่นพูดไม่ออก เด็กขึ้นเกียดจึง
พูดต่อไปว่า เรื่องนี้ถึงเจ้าจะปฏิเสธไปก็ไม่มีประโยชน์ เพราะยมบาลมาเข้าฝันบอกแก่เราเมื่อคืนนี้ว่าเวลาเจ้าสลบเขา
เอาตัวไปชำระยังเมืองนรก เจ้ารับเป็นสัตย์กับยมบาลทั้งสิ้น แล้วยมบาลยังให้เขาเรามาแก่บุตรสาวเจ้าด้วย เราจะทอด
ลองให้เจ้าดูเดี๋ยวนี้ก็ได้ มิฉะนั้นเจ้าจะหาว่าเราพูดปด เด็กขึ้นเกียดพูดแล้วสั่งให้เบเอียงนำตัวนางกังสีกับเด็กใบ้ ออก

มา นางกังสีเห็นบุตรสะโก้เข้าก็ร้องไห้ เด็กยื่นเกียดจึงว่าเจ้าอย่าร้องไห้รักลูกสะโก้เลย อีกประเดี๋ยวก็ได้รู้ความจริง
คอก เวลานั้นขมบาลชำระนางจิ๋วรับเป็นสัดย์หมด แล้วมาเข้าฝันบอกความจริงแก่เราทุกอย่าง กับบอกยาให้เราแก้เด็ก
ไขด้วยเราจะทดลองให้เจ้าดูเดี๋ยวนี้ พุดแล้วสั่งให้เกาโลให้หีบยาอึ้งเนี้ยที่ทำไว้ออกมา เด็กยื่นเกียดก็ให้อึ้งเหลียงกับ
จวดฮันจัดแจงให้เด็กไขกิน สักครู่หนึ่งเด็กนั้นก็อาเจียนออกมาเป็นโลหิตสด ๆ เด็กยื่นเกียดจึงให้กรอกน้ำชาเข้าไป
แล้วให้นอนพักเอาแรงเสียก่อน เด็กไขกลับไปครู่หนึ่งตื่นขึ้นก็ร้องเรียกพัวพัวแปลว่ายาย แล้วถามว่านี่เรามาอยู่ที่ไหน
กัน คนทั้งปวงเห็นเด็กไขพูดได้เป็นปรกติก็ประหลาดใจพากันสรรเสริญเด็กยื่นเกียดไม่หยุดปาก เวลานั้นนางจิ๋ว
มีความกลัวเด็กยื่นเกียดแทบชีวิตจะออกจากร่าง ด้วยเข้าใจว่าเรื่องขมบาลเป็นความจริงทั้งสิ้น หาไม้แล้วไหนเลยเด็ก-
ยื่นเกียดจะสามารถแก้โรคไขได้ เด็กยื่นเกียดมองดูนางจิ๋วแล้วพูดว่าเราทดลองให้ดูจนเห็นจริงแล้ว เจ้าคงไม่นึกว่า
เราพูดเล่นเป็นแน่ เจ้าทำความผิดอย่างไรไว้จึงรีบรับสารภาพเสียเถิด นางจิ๋วเห็นว่าปฏิเสธไปไม่ได้แล้วก็ยอมรับ
สารภาพหมดทุกอย่าง เด็กยื่นเกียดจึงให้พนักงานจดถ้อยคำไว้จนตลอด แล้วให้เอาตัวไปกุมขังไว้ตามเดิม นักการก็
คุมตัวนางจิ๋วออกไป เด็กยื่นเกียดจึงว่าแก่นางกังสีว่า เจ้าเป็นผู้ใหญ่แล้วช่างไม่มีความคิดบ้างเลย เป็นแม่ผัวปล่อย
ให้ลูกสะโก้ข่มขืนเล่นตามชอบใจแล้วมีหน้าซ้ำยังหลงผิดหลงถูกไม่เข้าเรื่อง ทั้งนี้ก็โดยเจ้ากลัวลูกสะโก้เกินไปนัก บัด
นี้เราคิดขี้เขี้ยวเอาความจริงเรื่องเปี้ยกสุนดาขมาได้แล้ว เจ้าจงตั้งสติอารมณ์ทำมาหากินเลี้ยงหลานต่อไปเถิด เด็กยื่น-
เกียดพูดแล้วก็เอาเงินให้นางกังสีห้าสิบตำลึง เวลานั้นนางกังสีรู้สึกสำนึกตัวได้คิดทุกอย่างพลาญคุกเข่าลงรับเงินกล่าว
คำขอบคุณตามธรรมเนียม ครั้นแล้วก็ค้ำบลาพาหลานสาวกลับไป เด็กยื่นเกียดมองดูทั้งคิดดงพลาญพูดว่า เรื่องนี้
ไม่ปรากฏว่าท่านรู้เห็นเป็นใจอะไรด้วย แต่ก็ต้องตำหนิโทษไว้บ้าง ธรรมเนียมเราเป็นผู้ใหญ่ในบ้านก็ต้องดูแลให้รอบ
คอบ ไม่ควรเพิกเฉยให้คนในปกครองกำเริบทุจริตขึ้นได้ ท่านเป็นทั้งผู้ปกครองบ้านทั้งอาจารย์ แคบพร่องในหน้าที่
ของตนทั้งสองอย่าง หากว่าท่านเคยเป็นคนประพฤติดีมีชื่อเสียงคนนับหน้าถือตามาก่อน หาไม้เราจะลงโทษเดือนสติ
เสียบ้าง ค่อไปภายหน้าอย่าทำหละหลวมเช่นนี้อีก เวลานั้นท่านหลุดพ้นจากคดีแล้ว จงกลับไปบ้านเถิด เด็กยื่นเกียด
จึงว่าแก่ออดักได้ว่า เราเห็นเจ้าแล้วให้คิดเสียคายนักเจ้าเป็นบุตรผู้ดีมีสกุลยังหนุ่มแน่น หากควรประพฤติชั่วเช่นนี้ไม่
ความจริงเรื่องนี้เจ้าเสียเพราะผู้หญิงเป็นต้นเหตุ แต่เป็นหน้าที่ของเจ้าจะต้องยับยั้งใจตนเองไว้ เมื่อเจ้าไม่มีสติสัมปชัญญะ
ก็ความผิดของเจ้าเอง โทษผิดภรรยาท่านมีอย่างไรเจ้าก็ทรงรู้แล้ว เจ้าอย่าได้คิดเสียออกเสียใจเลย เด็กยื่นเกียดพูดแล้วก็
ให้นักการคุมตัวอดักได้ไปจำขังไว้แล้วมีบอกส่งเรื่องราวให้ม้าใช้ถือไปเมืองหลวง

ในระหว่างที่เด็กยื่นเกียดออกมาเป็นนายอำเภอเซ่งเฟ่งก๊วยนั้น พระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้ทรงประชวรหนัก มีพระ
อาการทรุดหนักลงทุกวัน ลี้ตีไทจื่อเห็นพระอาการพระราชบิดาไม่ทุเลาเป็นแท้แล้ว จึงลอบให้คนสนิทไปบอกนางบู-
ไซ่หยินผู้รักที่วัดเองเล่งอ้า เพื่อให้เตรียมตัวสีกจากชี นางบูไซ่หยินคนนั้นเดิมชื่อว่าบูมีเนี่ยบุตรบุหุชาวเมืองเกงจิ๋ว เมื่อ
พระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้โปรดให้เลือกคัดหญิงสาวเข้ามารับราชการในวันนั้น ไก่บั้นตัดเห็นนางบูมีเนี่ยรูปงามก็คัดส่ง
ให้เข้าหลวง แต่ให้เปลี่ยนชื่อว่าบูเจี้ยวเพราะมีเนี่ยแปลว่าย้วยวนเป็นคำไม่น่าฟัง ครั้นพระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้ได้นางบู-
เจี้ยวมากก็ทรงโปรดปรานเป็นอันมาก จึงตั้งให้เป็นพระสนมประทานชื่อใหม่ว่าบูไซ่หยิน ลิชุ่นฮงขุนนางตำแหน่งโหร
เห็นดาวฤกษ์บนวิปลาศก็ทราบว่าจะดาวงศ์ถึงถึงคราวเสื่อม หญิงแซ่บูจะได้เป็นกษัตริย์ล้างผลาญราชวงศ์ถัง ลิชุ่นฮง
จึงกราบทูลพระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้ให้ทรงทราบ และขอให้กำจัดนางบูไซ่หยินเสีย พระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้จึงให้ลิชุ่นฮง
ทำนายถึงชื่อคนที่จะสอบไล่ได้เป็นจอหงวน ถ้าทายถูกจะยอมกำจัดนางบูไซ่หยิน ลิชุ่นฮงจึงทนายชื่อเด็กยื่นเกียดไว้
ในระหว่างนั้น พระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้ทรงประชวร ลี้ตีไทจื่อเสด็จมาเยี่ยมได้พบกับนางบูไซ่หยิน นางบูไซ่หยินแต่ง
จรีตย้วยวนไทจื่อ จึงเลยได้เป็นขู้สาวกันตั้งแต่นั้น พอพระเจ้าถังไทจงหายประชวรการสอบไล่ในเมืองหลวงก็แล้ว
เสร็จ ผู้ที่สอบได้จอหงวนชื่อเด็กยื่นเกียดสมคำทำนายของลิชุ่นฮง พระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้จึงให้ขับนางบูไซ่หยินออก
จากพระราชวัง แล้วยังขับให้ไปบวชเป็นช้อยู่ที่วัดเองเล่งอ้า นางบูไซ่หยินเป็นคนซุกซน จึงได้กระทำชู้กับหลวงจีน
เฮ่งฮวยหวังที่วัดเบ๊เบ๊ซึ่งอยู่ใกล้เคียงกันนั้น ส่วนลี้ตีไทจื่อตั้งแต่นางบูไซ่หยินถูกขับไล่ไปแล้วก็มีใจคิดถึงอยู่มิได้ขาด
ครั้นพระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้ประชวรอาการหนักไม่ฟื้นแน่ และเห็นว่าราชสมบัติอยู่ในมือแล้ว ลี้ตีไทจื่อก็ให้ไปบอก
นางบูไซ่หยินให้ไว้ผมเตรียมสีกจากชี ค่อมาไม่ช้าพระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้เสด็จสวรรคต ลี้ตีไทจื่อได้ราชสมบัติทรง

พระนามว่าพระเจ้าดังเกาจงฮ่องเต้ จึงไปรับนางบูเซ็กเทียนมาตั้งให้เป็นเช็กเทียนเจี๋ยวี่ นางบูเซ็กเทียนเลขคิดกำจัดนาง
เสงสองเฮากับพระราชบุตรเสีย แล้วได้เป็นสองเฮามเหสีเอกแทน ครั้นพระเจ้าดังเกาจงฮ่องเต้ตกจากพลับพลาโหวง-
ฮ่งเหลาสวรรคตเมื่อคราวชกั้งก่อเหตุวุ่นวาย นางบูเซ็กเทียนสองเฮาจึงยกสิทธิ์ไทจื่อราชบุตรของตนขึ้นครองราชสม-
บัติ ทรงพระนามว่าพระเจ้าดังจงฮ่องเต้ แต่ราชการบ้านเมืองสิทธิ์ขาดอยู่ในอำนาจนางบูเซ็กเทียนสองไทเฮาทั้งสิ้น
นางบูเซ็กเทียนสองไทเฮาจึงกำเรียบประพฤติการชั่วช้าลามกขึ้นทุกที ในเวลากลางคืนมักเรียกให้บรรดาขุนนางผู้ใหญ่
เข้าไปนอนร่วมด้วยเสมอ คนที่นางบูเซ็กเทียนสองไทเฮาโปรดปรานมากนั้นคือ เตียเซียงจง เตียเอ็กจือ เตียเทียนจ้อ
เตียเทียนอิว กับพวกแซ่บู บูเซ่งซือ บูเซ่งสือ เป็นต้น พระเจ้าดังจงฮ่องเต้ครองราชสมบัติได้ไม่ช้า นางบูเซ็กเทียน
สองไทเฮาก็ถอดออกจากพระเจ้าแผ่นดิน แล้วตั้งให้เป็นโสดเอ็งไปครองเมืองปังจิ๋ว ต่อจากนั้นก็ยกตัวขึ้นเป็นกษัตริย์
ทรงนามว่าบูเซ็กเทียนฮ่องเต้ และกระทำพิธีราชาภิเษกตามราชประเพณี แล้วเปลี่ยนนามแผ่นดินใหม่ว่าจิ๋วเฉียว ย้าย
 پایพระนามกษัตริย์วงศ์ตั้งออกจากหอไทเปี้ยว ตั้งบรรพบุรุษของตนเจ็ดชั่วคนขึ้นเป็นฮ่องเต้พร้อมทั้งสองเฮา แล้ว
ให้ทำป้ายบูชาไว้ในหอไทเปี้ยวด้วย ตั้งเตียเทียนจงเป็นมเหสีฝ่ายขวา เตียเอ็กจือเป็นมเหสีฝ่ายซ้าย และเลือกคัดชาย
หนุ่มที่มีรูปร่างงดงามมาเป็นสาวใช้ มเหสีและพวกสาวใช้เหล่านี้ให้แต่งตัวผัดหน้าอย่างผู้หญิงท้งสิ้น ขุนนางผู้ใหญ่
แต่ก่อนคนใดเคยมีตำแหน่งหน้าที่สำคัญก็ถูกถอดถอนออกหมด เวลานั้นราชการแผ่นดินฝ่ายพลเรือนสิทธิ์ขาดอยู่กับ
เตียเทียนจ้อ เตียเทียนอิว ฝ่ายทหารอยู่ในอำนาจบูเซ่งซือท้งสิ้น คนเหล่านี้ล้วนแต่เป็นขุนนางกังฉินไม่ซื่อตรงต่อแผ่นดิน
ขุนนางผู้ใหญ่ที่ยังระลึกถึงบุญคุณพระเจ้าแผ่นดินก่อนยังคงรับราชการก็มียู่บ้าง และคอยหาโอกาสที่จะให้พระ-
เจ้าดังจงกลับขึ้นครองราชสมบัติอยู่เสมอ แต่เมื่อยังไม่ได้ช่องกั้งรอรอยู่ บูเซ็กเทียนฮ่องเต้ประพฤติการชั่วช้าลามก
ครั้งนั้น ราษฎรในเมืองหลวงและขุนนางชุดเก่าท้งปวงพากันเศร้าสลดใจไปท้วกัน

ฝ่ายลิมกงขุนนางตำแหน่งขุนบูเมืองชวตั้งเป็นขุนนางครึ่งพระเจ้าดังไทจงฮ่องเต้ ลิมกงผู้นี้เป็นคนคงฉินน้ำใจ
ซื่อสัตย์มันคงขี้ขลาด เมื่อได้เห็นบูเซ็กเทียนฮ่องเต้ประพฤติการลามกต่าง ๆ ก็รู้สึกเศร้าใจเป็นที่ขึง พลังคิดแต่ในใจ
ว่า กษัตริย์วงศ์ตั้งเห็นจะสิ้นสูญเสียเพียงนี้แล้ว คนท้งปวงจึงไม่รู้สึกร้อนแทนแผ่นดินบ้างเลย ขุนนางผู้ใหญ่ที่เป็น
คงฉินต่างพากันนิ่งดูตายไปเสียหมด มีแต่เราคนเดียวที่เห็นแก่การแผ่นดิน ไหนเลยจะทำการได้สำเร็จแต่ลำพังตัว
บูเซ็กเทียนประพฤติการลามกเพียงไรขุนนางท้งปวงก็รู้อยู่ แต่เมื่อไม่คิดการใหญ่แล้วทำไมไม่ห้ามปรามตักเตือนไว้บ้าง
ปล่อยให้มันเป็นเสนียดจัญไรแก่พระราชวังอยู่ได้ ตัวเราเป็นขุนนางน้อยจะห้าวหาญไปก็ใช่ที่ ลังคิดอะไรไม่สำเร็จก็ได้
แต่ทนนิ่งอยู่ ภายหลังลิมกงได้รับใบบอกของเด็กยืนเกียดฉบับหนึ่ง มีใจความว่าได้ขุดศพเปือกสุนขึ้นชั้นสุตรด้วย
สงสัยว่าถูกฆ่าตาย แต่ตรวจไม่พบพิรุณอะไรที่ศพเลย จึงขอทำทัณฑ์บนว่าถ้าพิจารณาคนนางจิ๋วสไม่ไ้ความจริงแล้ว
เด็กยืนเกียดจะยอมออกจากตำแหน่งขุนนาง ใบบอกฉบับนี้มีมาถึงพระเจ้าแผ่นดิน แต่เป็นธรรมเนียมที่อำเภอต้องส่ง
ให้ขุนบูทำฎีกาถวายอีกล่อหนึ่ง ลิมกงดูใบบอกแล้วนึกในใจว่าเด็กยืนเกียดผู้นี้เป็นคนเอาใจใส่ต่อราชการมานานแล้ว
ท้งยังได้ขียนกลติศัพท์ว่าเป็นคนซื่อตรงขี้ขลาด ตั้งแต่เป็นนายอำเภอยังไม่เคยปรากฏว่าได้ทำให้ราษฎรเดือดร้อนเลย
เรื่องขุดศพเปือกสุนนี้ถ้าจะว่าไปแล้วเด็กยืนเกียดมีโทษผิดมาก เพราะการขุดศพผู้ตายขึ้นนั้นเป็นการผิดกฎหมาย นอก
จากมีเจ้าทุกข์ไปร้องเรียนเป็นหลักฐานจึงจะขุดได้ ซึ่งเด็กยืนเกียดกล้าทำครั้งนี้คงเนื่องด้วยเห็นแก่ทุกข์สุขของราษฎร
เป็นที่ตั้ง เลยกระทำทารุณแทบจะถลันตัว ถ้าเราทำฎีกาบอกส่งเข้าไปเด็กยืนเกียดก็น่ากลัวจะมีโทษถึงถูกถอด คนดี ๆ
เช่นนี้ควรให้อยู่ในราชการต่อไปจึงจะชอบ ถ้าเราจะงดใบบอกไว้ก่อนรอนจนเห็นว่าเด็กยืนเกียดพิจารณาไม่ไ้ความ
จริงแล้วจึงค่อยจัดการส่งไป ลิมกงคิดตกลงใจดังนั้นแล้วก็งดใบบอกเด็กยืนเกียดไว้เสีย

อยู่มาวันหนึ่งลิมกงออกว่าราชการ พนักงานก็เอาใบบอกของเด็กยืนเกียดมาส่งให้ ลิมกงเปิดผนึกออกอ่านทราบ
ความแล้วก็ดีใจนึกเอามือตบโต๊ะพูดว่า คนมีสติปัญญาอย่างนี้ไม่น่าจะมาป็นนายอำเภอ ควรไปเป็นใจเสียงจะดีกว่า ลิม-
กงพูดแล้วก็กลับเข้าข้างใน พลังนึกในใจว่า บูเซ็กเทียนฮ่องเต้กล้ากำเรียบทำการลามกขึ้นท้งนี้ก็เพราะไม่มีขุนนาง
คนใดขัดขวางให้ถึงเต็ม ถ้าโบราณยอมว่าพระมหากษัตริย์เปรียบด้วยงูพิษ ผู้ที่จะขัดขวางต้องไม่กลัวความตายจริง ๆ
ขุนนางผู้ใหญ่ชุดเก่าเลยพากันหลีกเลี่ยงหาความสุขส่วนตัวเสียหมด ทุกวันนี้เด็กยืนเกียดเป็นคนซื่อตรงต่อแผ่นดิน
ทำการตรงไปตรงมามีไ้เห็นแก่หน้าบุคคล แต่เวลานี้ยังเป็นขุนนางชั้นต่ำ ถ้าได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ขึ้นแล้ว เห็นว่าพอ

จะปราบพยศบูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ จ้าเราจะยกย่องความชอบเด็กยี่นเกียด แล้วขอให้ได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ ถ้าบ้านเมือง มีที่กลัวเกรงอยู่บ้างขุนนางกังฉินจะได้ไม่อาจฮึกเหิมมากขึ้น ลืมกงตรึกตรองในใจดังนั้นแล้วก็เขียนฎีกาลบบบ้างขึ้น ต้นแต่เด็กยี่นเกียดมาเป็นนายอำเภอเซ่งเฟ่งก๊วยได้เอาใจสอดส่องทุกข์สุขของราษฎรตลอดมา โจรผู้ร้ายเบาบางสงบ ลงด้วยสติปัญญาความสามารถของเด็กยี่นเกียด ในฎีกานั้นเล่าถึงอุปนิสัยของเด็กยี่นเกียดในการพิจารณาคดีต่าง ๆ ใน ลอนท้ายขอสำเนาให้เด็กยี่นเกียดได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ โดยชี้แจงว่ามีความรู้สูงเท่ากับใจเส่งหาควรจะมาเป็นขุน- นางค้าต้อยเช่นนั้นไม่ เขียนแล้วรวบรวมใบบอกของเด็กยี่นเกียดที่เก็บไว้แต่ก่อนรวมเข้ากับคำสารภาพของนางจิวสี แล้วมอบไปพร้อมกับฎีกาให้ม้าใช้ถือไปยังเมืองหลวงโดยเร็ว

วันหนึ่งบูเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จออกพระที่นั่งกิมล้วนเดิน ขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยเฝ้าอยู่พร้อมกันตามลำดับ ขณะ นั้นขุนนางข้างหน้าฎีกาใบบอกต่าง ๆ ขึ้นถวายบูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงรับมาทอดพระเนตรทุกฉบับ มีซ้ำก็ถึงฎีกาของ ลืมกงทูลขอให้เลื่อนเด็กยี่นเกียดเป็นขุนนางผู้ใหญ่ บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทอดพระเนตรเรื่องราวนั้นตลอดแล้วจึงนึกใน พระทัยว่า เด็กยี่นเกียดผู้นี้สอบไล่ได้จอหงวนตั้งแต่แผ่นดินพระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้ ปีเดียวกันกับเราออกไปบวชเป็น ซี นับว่าเป็นผู้ที่ได้รับราชการมาช้านาน สมควรที่เราจะแต่งตั้งให้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ได้ บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงดำริใน พระทัยดังนั้นแล้ว จึงตรว้แก่ขุนนางทั้งปวงว่า ลืมกงขุนบูเมืองซัวตั้งทำฎีกายกย่องความชอบของเด็กยี่นเกียดขอให้ เลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น เด็กยี่นเกียดผู้นี้มีวิชาความรู้สอบไล่ได้ชั้นจอหงวน เป็นขุนนางมาตั้งแต่แผ่นดินพระเจ้าถัง- ไทจงฮ่องเต้ เราเห็นควรให้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ได้แล้ว เวลานี้ท่านทั้งปวงเห็นมีตำแหน่งขุนนางชั้นไหนว่างอยู่บ้าง ขณะ นั้นจูลี้หยินขุนนางตำแหน่งอึ้งหมิงกราบทูลว่า กรมการเมืองเกงจิวมีบอกเข้ามาว่า เจ้าเมืองเกงจิวถึงแก่กรรม เวลา นี้ตำแหน่งยังว่างอยู่ ขอพระองค์ทรงโปรดให้เด็กยี่นเกียดออกไปเป็นเจ้าเมืองเกงจิวเถิด บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟัง จึงตรว้ว่ายศเจ้าเมืองยังไม่ถึงชั้นขุนนางผู้ใหญ่ ทั้งไม่มีตำแหน่งเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินด้วย ซึ่งลืมกงยกย่องเด็กยี่นเกียด มาขึ้น เราก็อยากจะได้เห็นสติปัญญาของเด็กยี่นเกียดอยู่ ถ้าจะให้เด็กยี่นเกียดเป็นเพียงแต่เจ้าเมืองแล้ว ทำไมเราจะ ได้รู้ความจริงเล่า ง่วนหังจงขุนนางผู้ใหญ่จึงกราบทูลว่า เวลานี้ตำแหน่งขุนนางผู้ใหญ่ในเมืองหลวงเต็มหมด ข้าพเจ้า เห็นว่าควรให้เป็นเจ้าเมืองไปก่อน ภายหลังเมื่อมีตำแหน่งว่างจึงเลื่อนขึ้นเป็นขุนนางผู้ใหญ่ ทั้งจะได้เป็นลำดับไปตาม ทำเนียบด้วย บูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็เห็นชอบด้วย จึงรับสั่งให้ทำหนังสือตั้งเด็กยี่นเกียดเป็นเจ้าเมืองเกงจิวฉบับหนึ่ง อีก ฉบับหนึ่งให้ประหารชีวิตคู่อี้อึดไต้ นางจิวสี เสร็จแล้วมอบให้ขุนนางไม่ปรากฏชื่อคนหนึ่งเป็นข้าหลวงถือไป พอ ได้เวลาบูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็เสด็จขึ้น ขุนนางทั้งปวงต่างพากันกลับบ้าน ข้าหลวงถือสายพระหัตถ์ออกมาเตรียมตัวพร้อม แล้วก็เดินทางออกจากเมืองหลวง

ในเมืองห้อหนานั้นมีขุนบูคนหนึ่งแซ่อั้ง ชื่ออึ้งย้ง อึ้งย้งผู้นี้เดิมทีเป็นคนสามัญพอมิพอกิน ไม่มีความรู้สิ่งใด ตั้งบ้านเรือนอยู่ใกล้เคียงกับวัดแป๊ะเบย์ เลยได้ชอบพอกับหลวงจีนเฮ้งฮวยหงีในวัดนั้นหลวงจีนเฮ้งฮวยหงีเป็นคน โปรด ปรานของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ผู้นี้ ในชั้นเดิมเป็นพระลูกวัดสามัญ แต่มีรูปร่างลักษณะงดงาม เมื่อครั้งบูเช็กเทียนฮ่อง- เต้ถูกขับออกมาบวชเป็นชีอยู่ที่วัดเซ่งเล่ออันนั้น นางชีผู้นี้ชักนำหลวงจีนเฮ้งฮวยหงีให้รู้จักกับบูเช็กเทียนฮ่องเต้ คน ทั้งสองจึงได้ลักลอบกระทำความรักกันอยู่เสมอ ครั้นเมื่อบูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ครองราชสมบัติจึงตั้งหลวงจีนเฮ้งฮวยหงีเป็น สมการใหญ่ในวันแป๊ะเบย์ ถึงเวลาบูเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จออกมาไหว้พระที่วัดก็เลียบรรทมค้างคืนกับหลวงจีนเฮ้งฮวย หงีเนื่อง ๆ หลวงจีนเฮ้งฮวยหงีรู้จักปรนนิบัติให้เป็นที่ต้องพระทัย บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงทรงโปรดปรานยิ่งนัก ต่อมา เลขอนุญาตให้เข้าออกในวังได้ตลอดเวลา บางคราวหลวงจีนเฮ้งฮวยหงีก็เล่นนอนค้างอยู่ในวังด้วย หลวงจีนเฮ้งฮวยหงี เห็นบูเช็กเทียนมีสาวใช้เป็นชายหนุ่มโดยมาก จึงคิดเอาลูกศิษย์รุ่นหนุ่มที่รูปร่างงามมาฝึกหัดให้มีจริตกิริยาเป็นผู้หญิง เมื่อเห็นว่ากิริยามารยาทเรียบร้อยแล้วก็ส่งเข้าไปในวัง ฝ่ายอึ้งย้งได้ทราบประพฤติกิริยาเช่นนี้ จึงนำบุตรชายของ ตนชื่ออั้งสุนมาถวายเป็นศิษย์ หลวงจีนเฮ้งฮวยหงีฝึกหัดเรียบร้อยแล้วก็ส่งเข้าไปอยู่ในวัง บูเช็กเทียนฮ่องเต้เห็นอั้งสุน รูปร่างมีจริตกิริยาช่วยงานใจก็ทรงโปรดปรานยิ่งนัก ครั้นอั้งสุนได้โอกาสจึงกราบทูลขอให้อึ้งย้งผู้บิดาเป็นขุนนาง บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงทรงตั้งให้เป็นขุนบูเมืองห้อหน่า ตั้งแต่อึ้งย้งได้มาเป็นขุนบูแล้วก็หาได้จัดการบ้านเมืองอย่าง ไรไม่ ด้วยตนเองไม่มีวิชาความรู้ ชั่วแต่กินแล้วก็นอนไปวันหนึ่ง ๆ เมื่อมีราชการสิ่งใดก็ต้องแล้วแต่ขุนนางรองจะ

จัดการ ขุนนางเหล่านั้นจึงมีโอกาสดำเนินการทุจริตได้ต่าง ๆ ราษฎรได้รับความเดือดร้อนเป็นอันมาก จึงชวนกันทำเรื่อง
ราวกล่าวโทษขุนนางเหล่านั้นคืออั้งยี่เตียนซึ่งเป็นขุนบู้ อั้งยี่เตียนไม่รู้ที่จะตัดสินอย่างไรจึงให้ขุนนางนายอำเภอชำระ
ขุนนางนายอำเภอตัดสินผิด ๆ ถูก ๆ ราษฎรไม่พอใจจึงยื่นเรื่องว่าขออั้งยี่เตียนได้รับแต่เรื่องราวทุกวัน ๆ ก็หนัก
ใจยิ่งนัก ครั้นรู้สึกจะทำอะไรไม่ได้ก็ยังไม่สบายใจมากขึ้น จึงให้คนสนิทเขียนหนังสือทูลลาออกจากราชการ มี
ความว่าข้าพเจ้าอั้งยี่เตียนขุนนางตำแหน่งขุนบู้เมืองห่อหน้า ขอทำเรื่องราวกราบทูลให้ทรงทราบ ด้วยข้าพเจ้าได้รับ
ราชการเป็นขุนบู้มาหลายปีแล้ว เวลานี้มีความชราโรคภัยเบียดเบียนอยู่เสมอ จึงรับราชการไม่ได้เต็มตามความสา-
มารถ เห็นว่าต่อไปอาจจะเป็นที่เสื่อมเสียเกียรติยศของพระองค์ จึงขอทูลลาออกจากราชการ ขอพระองค์ได้ทรงโปรด
อนุญาตให้แก่ข้าพเจ้าด้วย ครั้นอั้งยี่เตียนทำหนังสือแล้วก็ให้ม้าใช้ถือไปยังเมืองหลวง มาใช้มาถึงเมืองหลวงก็เข้าหา
จุฬาลักษณ์ นำหนังสือของอั้งยี่เตียนมอบให้ รุ่งขึ้นบูเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จออกพระที่นั่งกิมถ่วนเตี้ย จุฬาลักษณ์จึงนำ
หนังสือของอั้งยี่เตียนให้พนักงานข้างที่นั่งขึ้นถวาย บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงรับมาทอดพระเนตรจบแล้ว จึงรับสั่งแก่ขุน
นางทั้งปวงว่า อั้งยี่เตียนขุนบู้เมืองห่อหน้าขอลาออกจากราชการ อ้างเหตุว่ามีความชราโรคภัยเบียดเบียน ท่านทั้งปวง
เห็นควรให้ผู้ใดออกไปรับหน้าที่นี้ได้บ้าง จุฬาลักษณ์ได้ขึ้นรับสั่งดังนั้นจึงนึกอยู่ในใจว่า จุฬาลักษณ์น้องชายเราเวลานี้ยัง
เป็นขุนนางชั้นต่ำอยู่ ถ้าเราจะกราบทูลขอให้เป็นขุนบู้เทียบชั้นขุนนางผู้ใหญ่ อย่างไรเสียพระเจ้าแผ่นดินก็ทรงโปรด
ให้เป็นแน่ นึกแล้วจึงคุกเข่าลงถวายคำนับกราบทูลว่า จุฬาลักษณ์ได้รับราชการมานาน แต่ยังมีตำแหน่งเลื่อนให้สูงขึ้น
ไม่ ขอพระองค์ทรงโปรดตั้งให้เป็นขุนบู้เมืองห่อหน้าเถิด บูเช็กเทียนฮ่องเต้ยังไม่ทันรับสั่งประการใด เดียวชกจือขุน
นางผู้ใหญ่จึงกราบทูลว่าจุฬาลักษณ์พึ่งเข้ารับราชการได้ไม่นานนัก ทั้งเวลานี้ก็เป็นแต่เพียงขุนนางสำหรับรับหนังสือ
บอกถ้าเอามาเปรียบกับเด็กยี่นเกียดแล้วยังไกลกันนัก ความจริงเมืองห่อหน้าเป็นหัวเมืองเอก มีเมืองใหญ่น้อยขึ้นอยู่
เป็นอันมาก ผู้ที่จะเป็นขุนบู้ต้องมีสติปัญญาสามารถจึงจะสมควรแก่หน้าที่ ครั้นถ้าพระองค์ทรงโปรดให้เด็กยี่นเกียด
เป็นขุนบู้เมืองห่อหน้าจะเหมาะสมกว่าผู้อื่น ส่วนตำแหน่งเจ้าเมืองเกงจิวนั้น จะทรงตั้งให้ขุนนางอื่นออกไปแทนก็ได้
บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็ระลึกถึงเด็กยี่นเกียดขึ้นมาได้ จึงรับสั่งว่าเราไม่ทันนึกถึงเด็กยี่นเกียดต่อท่านพูดขึ้นจึง
นึกได้ เราก็ก็นึกได้ว่าถ้าได้เด็กยี่นเกียดเป็นขุนบู้เมืองห่อหน้าจะสมควรยิ่งนัก แต่ขุนบู้เมืองห่อหน้าคราวนี้ต้องมีหน้า
ที่นำข้อราชการขึ้นกราบทูลทุกวันด้วย เราจะได้ดูสติปัญญาเด็กยี่นเกียดได้ถนัด จุฬาลักษณ์เห็นบูเช็กเทียนฮ่องเต้โปรด
ตามคำเดียวชกจือก็เสียใจ ให้นึกผูกพยาบาทขุนนางพวกนั้นเป็นอันมาก จุฬาลักษณ์ผู้นี้เป็นขุนนางกึ่งฉิน เลิมเป็นพนักงาน
กรมวัง ภายหลังประจบประแจงฝากตัวกับเคียบเทียนจ้อ เคียบเทียนอิว ทั้งสองคนจึงทูลขอให้เป็นขุนนางตำแหน่ง
อั้งยี่มีหน้าที่เบิกขุนนางเข้าเฝ้า เลิมเป็นโอกาสให้จุฬาลักษณ์ทำการทุจริตได้สะดวก ขุนนางคนใดที่จะเข้าเฝ้าต้องเอา
เงินไปเสียให้สินบนแก่จุฬาลักษณ์เสียก่อน หากไม่จุฬาลักษณ์ก็ไม่เอาชื่อลงบัญชีเป็นอันเข้าเฝ้าไม่ได้ ซึ่งจุฬาลักษณ์ไม่ขอ
ให้จุฬาลักษณ์ได้เป็นเจ้าเมืองก็โดยเห็นว่าเจ้าเมืองอยู่ได้อำนาจขุม ตนเองจะคิดหาผลประโยชน์ด้วยไม่สะดวก ครั้นอั้งยี่
เตียนทูลลาออกจากราชการ จุฬาลักษณ์จึงได้ขอให้จุฬาลักษณ์น้องชายเป็นแทนเพราะขุนบู้มีอำนาจทำอะไรได้ทั้งสิ้น แต่
บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงเห็นตามเดียวชกจือเสีย จุฬาลักษณ์จึงมีความเสียใจบูเช็กเทียนฮ่องเต้รัศแล้วรับสั่งให้พนักงาน
ทำหนังสือตั้งเด็กยี่นเกียดเป็นขุนบู้เมืองห่อหน้า แล้วมอบให้ปึงสุนเป็นข้าหลวงถือไป ปึงสุนถวายคำนับรับรับสั่ง
ถอยออกมาข้างนอก พอได้เวลาก็เดินทางตรงไปเมืองซัวตัง

ฝ่ายข้าหลวงคนแรกเชิญลาพระหัตถ์เดินทางไปมีช้างก็ถึงเมืองซัวตัง ล้มกั้งได้แจ้งก็พาขุนนางทั้งปวงออกมารับ
แล้วเชิญเข้าไปพักที่กงกวนข้าหลวงจึงว่าแก่ล้มกั้งว่า ซึ่งท่านมีหนังสือกราบทูลขอให้เด็กยี่นเกียดเป็นขุนนางผู้ใหญ่
นั้นพระเจ้าแผ่นดินทรงเห็นชอบด้วยท่าน บัดนี้มีลาพระหัตถ์มาตั้งเด็กยี่นเกียดเป็นเจ้าเมืองเกงจิว ข้าพเจ้าจะได้เชิญ
ลาพระหัตถ์ออกไปที่อำเภอเซ่งเฟ่งก้วยพຽ່ນนี้ ล้มกั้งแจ้งว่าเด็กยี่นเกียดได้เลื่อนตำแหน่งก็มีความยินดี จึงให้พนักงาน
ตั้งโต๊ะเลี้ยงข้าหลวงแล้วจัดที่ให้พักในกงกวนคืนหนึ่ง รุ่งขึ้นเข้าข้าหลวงก็เดินทางต่อไปยังอำเภอเซ่งเฟ่งก้วย เด็กยี่น
เกียดทราบที่ข้าหลวงมาก็รีบออกมารับ แล้วให้ตั้งที่บูชารับลาพระหัตถ์ คุกเข่าลงถวายคำนับคอยฟังรับสั่ง ข้าหลวง
เชิญลาพระหัตถ์ออกอ่านความว่าเด็กยี่นเกียดเป็นขุนนางในพระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้ ได้รับราชการเป็นนายอำเภอมา
นานและมีความชอบในราชการเป็นอันมากเราจึงเลื่อนตำแหน่งให้เป็นเจ้าเมืองเกงจิว เด็กยี่นเกียดได้ทราบหนังสือ

รับสั่งเมื่อใด ให้รีบออกไปรับราชการตามหน้าที่โดยเร็ว อีกฉบับหนึ่งความว่า คดีเรื่องคู่สู้ฆ่าชายเช่อกับชายเช่อวน และเรื่องนางจิวสีเป็นชู้กับออดีกไถ่แล้วฆ่าเป็ยกสุนผู้สามี เด็กยื่นเกียดพิจารณาเป็นสัจแล้วนั้นให้เด็กยื่นเกียดจัดการประหารชีวิตคนทั้งสามเสีย ข้าหลวงอ่านลายพระหัตถ์จบแล้วก็เชิญขึ้นไ้บนที่บูชา เด็กยื่นเกียดถูกเข้าลงถวายกำนับอีกครั้งหนึ่ง แล้วสั่งให้พนักงานจัดโต๊ะมาเลี้ยงข้าหลวงตามธรรมเนียม คนทั้งสองก็เข้านั่งโต๊ะเสพสุราสนทนา กัน ครั้นแล้วข้าหลวงก็กำนับลากลับไปเย็นวันนั้นเด็กยื่นเกียดเรียกพนักงานมาพร้อมกัน แล้วสั่งให้ช่วยทำเครื่องประจานขึ้นอย่างหนึ่ง สิ่งนั้นมีลักษณะเป็นรูปลา เรียกว่าบั๊กหลือแปลว่าลาไม้รูปร่างสูงประมาณสามเชยะ ยาวสี่เชยะ กว้างหกถุ่น มีเท้าสี่เท้า ได้เท้ามีลูกล้อสำหรับให้เลื่อนไปได้ พวกพนักงานช่วยกันทำตั้งแต่เช็งก็แล้วเสร็จในคืนนั้น รุ่งขึ้นเช้าเด็กยื่นเกียดจึงสั่งให้นักการเบิกตัวคูสี นางจิวสี ออดีกไถ่ออกมา นักการเบิกเอาคนทั้งสามออกมาแล้ว เด็กยื่นเกียดก็ให้ยกบั๊กหลือมาตั้งไว้หน้าที่ว่าการ แล้วให้นางจิวสีขึ้นนั่งบนหลังบั๊กหลือ แล้วก็เดินขบวนไปยังสนามล่า คน เวลานั้นราษฎรพากันมาดูนางจิวสีแน่นไปตลอดทาง นางจิวสีถูกประจานมีความอาษาที่เปรียบมิได้ เด็กยื่นเกียดเห็นพนักงานคุมนักโทษสว่างหน้าไปแล้ว จึงพาพวกเจ้าพนักงานตามไปที่หลัง ครั้นถึงสนามล่าคนเด็กยื่นเกียดก็ลงจากเกี้ยวเข้าไปนั่งในล้อมวง พอได้เวลาบูชาก็ลงดาบตัดศีรษะคนทั้งสาม แล้วเอาศีรษะเสียบประจานไว้ เด็กยื่นเกียดจัดการประหารชีวิตคนทั้งสามแล้วก็กลับและให้เก็บบั๊กหลือไว้กับเครื่องทัณฑกรรมทั้งปวงการที่เด็กยื่นเกียดทำบั๊กหลือขึ้นทั้งนี้ ก็เพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่ขุนนางชั้นหลัง สำหรับประจานหญิงที่มีชู้ฆ่าผิดต่อไป คนทั้งปวงจะได้คิดยำเกรงไม่กล้าประพฤติชั่ว เด็กยื่นเกียดมอบหมายหน้าที่กับขุนนางรองเสร็จแล้ว จึงเรียกจวดอินเข้ามาพูดว่าครั้นนี้เราได้รับรับสั่งให้ไปเป็นเจ้าเมืองเกงจิว อยากจะพาเจ้าไปด้วย แต่เห็นว่าเจ้ามีภูมิลำเนาอยู่ในเมืองนี้ ถ้าเต็มใจเราจึงจะพาไปด้วย ทั้งนี้แล้วแต่ใจเจ้าเถิด จวดอินได้ฟังเด็กยื่นเกียดตามดังนั้นก็ถูกเข้าลงกำนับพูดว่า ท่านได้เอื้อมีบุญคุณกับข้าพเจ้าหาที่เปรียบมิได้ข้าพเจ้าไม่มีอะไรทดแทนนอกจากชีวิต จะขอติดตามรับใช้ท่านได้เอื้อไปจนกว่าจะสิ้นลมหายใจ ขอท่านได้เอื้อจงกรุณาด้วยเถิด เด็กยื่นเกียดได้ฟังก็มีความยินดี จึงสั่งให้เตรียมข้าวของไว้ให้พร้อม อีกสามวันจะได้ออกเดินทางไปเมืองเกงจิว

รุ่งขึ้นวันที่สองขณะที่เด็กยื่นเกียดกำลังนั่งอยู่ข้างในคนเฝ้าประตูเข้าไปแจ้งว่าข้าหลวงเชิญลายพระหัตถ์มาคอยอยู่หน้าที่ว่าการ เด็กยื่นเกียดได้แจ้งให้ตั้งที่บูชาแล้วรับสวมเครื่องยศออกมารับข้าหลวง เมื่อเชิญเข้าไปข้างในแล้วจึงถูกเข้าลงถวายกำนับคอยฟังรับสั่ง ปึงสุนเชิญลายพระหัตถ์ออกอ่านความว่า หนังสือรับสั่งฉบับแรกให้เด็กยื่นเกียดไปเป็นเจ้าเมืองเกงจิวนั้น บัดนี้เราเห็นว่าตำแหน่งเล็กน้อยหาสมกับความสามารถ จึงมีหนังสือฉบับนี้มาเลื่อนให้เด็กยื่นเกียดขึ้นเป็นขุนบุรีเมืองห้อหน้าเทียบชั้นขุนนางผู้ใหญ่ และให้มีหน้าที่ต้องนำข้าราชการขึ้นกราบทูลทุกวัน เด็กยื่นเกียดทราบหนังสือรับสั่งนี้แล้วให้รีบกลับเข้าเมืองหลวง ปึงสุนข้าหลวงอ่านลายพระหัตถ์จบแล้ว เด็กยื่นเกียดก็ถูกเข้าลงถวายกำนับอีกครั้งหนึ่ง ข้าหลวงจึงเชิญลายพระหัตถ์ขึ้นไ้บนที่บูชา แล้วขุนนางทั้งสองก็กำนับกินตามธรรมเนียม เด็กยื่นเกียดสั่งให้จัดโต๊ะมาเลี้ยงปึงสุนข้าหลวงปึงสุนจึงถามเด็กยื่นเกียดว่า ท่านไม่ต้องไปเมืองเกงจิวแล้วจะเสยเดินทางไปพร้อมกับข้าพเจ้าพร้อมด้วยหรือไม่ เด็กยื่นเกียดตอบว่า ชั้นเดิมข้าพเจ้ากะไว้ว่าอีกสองวันจะเดินทางไปเมืองเกงจิวด้วยเป็นหนทางไกลต้องรีบไปแต่ความจริงหน้าที่ทางอำเภอยังหาเสร็จเรียบร้อยไม่ บัดนี้มีรับสั่งให้กลับเมืองหลวงหนทางไกลกว่าเมืองเกงจิว ข้าพเจ้าจึงคิดว่า จะจัดการทางนี้ให้เรียบร้อยเสียก่อน ประมาณอีกสักเจ็ดวันก็เห็นจะเสร็จ ปึงสุนข้าหลวงจึงว่า ข้าพเจ้ามีราชการทางเมืองหลวงจำต้องรีบกลับในวันพรุ่งนี้ เมื่อท่านเสร็จธุระแล้วจงตามไปโดยเร็วเถิด เด็กยื่นเกียดก็รับคำ ซึ่งเด็กยื่นเกียดพูดบิตพลั่วทั้งนี้ก็เพราะเห็นว่า คนออกจากเมืองหลวงมานาน ไม่ทราบว่ราชการบ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง ขึ้นพรวดพราดเข้าไปเกลือกพลาตทำลงจะได้รับความอัปยศ ขุนนางทั้งปวงก็จะติเตียนว่าหุป่าคาเถื่อน เด็กยื่นเกียดคิดเห็นเช่นนั้นจึงแกล้งบิตพลั่วเสีย เมื่อเสร็จการกินโต๊ะแล้ว เด็กยื่นเกียดก็จัดให้ข้าหลวงพักอยู่คืนหนึ่งรุ่งขึ้นปึงสุนก็ลาเด็กยื่นเกียดเดินทางกลับเมืองหลวง

ครั้นปึงสุนข้าหลวงไปได้สองวัน เด็กยื่นเกียดก็ออกเดินทางพร้อมด้วยคนสนิททั้งสี่ บรรดาราชฎในอำเภอเซ่งเพ่งกั๊ยพากันมาส่งเนื่องแน่นไปทั้งสองข้างทาง ต่างคนมีความอาลัยเด็กยื่นเกียดถึงแก่ร้องไห้กันทั่วหน้า เด็กยื่นเกียดก็พูดจาเอาใจเป็นอันดี แล้วจึงออกเดินทางไปตามระยะทาง วันหนึ่งมาถึงเมืองชัวตัวหัวเมืองใหญ่ เด็กยื่นเกียด

จึงคิดแต่ในใจว่า เราจะกลับเข้าเมืองหลวงครั้งนี้จำต้องไปคำนับลี้มกงเสียก่อน แล้วจะได้เลขชวนสนทนากันด้วยข้อ
ราชการ เพราะลี้มกงเป็นขุนบุ๋มเข้าใจขนบธรรมเนียมดี ทั้งจะได้ฟังข่าวคราวในเมืองหลวงด้วย เด็กขี้นเกียดคิดแล้วก็
ให้เบเอี้ยงถือหนังสือไปบอกล่วงหน้า ลี้มกงได้แจ้งว่าเด็กขี้นเกียดมาก็คมีความยินดี จึงให้คนใช้เปิดประตูตงหมิงจัด
แจงออกมาต้อนรับ เด็กขี้นเกียดเห็นดังนั้นก็คุกเข่าลงคำนับพูดว่า ท่านเป็นนายข้าพเจ้าหาควรต้องออกมาต้อนรับด้วยตน
เองครั้งนี้ไม่ ลี้มกงได้ฟังเด็กขี้นเกียดพูดดังนั้นจึงว่าแต่ก่อน ท่านเคยเป็นขุนนางอยู่ในปกครองของข้าพเจ้าจริงแต่เดี๋ยว
นี้ท่านได้เลื่อนเป็นถึงขุนบุ๋มเมืองห้อหน่า สมควรที่ข้าพเจ้าจะต้องออกมาต้อนรับแล้วทั้งข้าพเจ้าเป็นคนรักใคร่นับถือ
ผู้มีสติปัญญาอยู่ด้วยจึงเต็มใจออกมาต้อนรับท่าน ลี้มกงพูดพลางนำเด็กขี้นเกียดเข้าไปข้างใน แล้วจัดที่นั่งตามสมควร
เด็กขี้นเกียดจึงพูดว่า ตั้งแต่ข้าพเจ้าสอบไล่ได้จอหงวนพระเจ้าดั่งไทจงส่งเต็กโปรดให้ออกมาเป็นนายอำเภอเซเฟ่งก๊วย
นับว่าเป็นเวลานานหลายปีแล้วบัดนี้โปรดให้ข้าพเจ้ากลับไปฟังราชการในเมืองหลวง แต่ข้าพเจ้าเวลานี้ก็เปรียบด้วย
กนหุป่าตาเถื่อน หาทราบไม่ว่าราชการบ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง ขอท่านได้กรุณาชี้แจงให้ข้าพเจ้าทราบ
ด้วยเถิด ลี้มกงได้ยินเด็กขี้นเกียดถามดังนั้นก็ถอนใจใหญ่ตอบว่าท่านออกไปอยู่เสียไกล จึงไม่ทราบว่าเมืองหลวงเป็น
ป่วนอย่างไรบ้าง ถ้าท่านได้ทราบความจริงแล้ว ท่านคงจะรู้สึกสลดใจเหมือนกัน ลี้มกงพูดแล้วก็ร้องให้ เด็กขี้นเกียด
เห็นลี้มกรร้องไห้ก็ประหลาดใจ พลางนึกในใจว่าลี้มกงผู้นี้นิสัยเป็นตรงซื่อตรงต่อแผ่นดิน ชะรอยในเมืองหลวงจะ
มีเหตุสำคัญเกี่ยวแก่วงศ์กษัตริย์ ลี้มกงจึงได้ร้องให้ คิดแล้วจึงว่าแก่ลี้มกงว่า ซึ่งท่านร้องไห้ครั้งนี้ทำให้ข้าพเจ้าคิดว่า
เมืองหลวงคงมีเหตุร้ายแรงสักอย่างหนึ่งข้าพเจ้าไปอยู่ที่เซงเฟ่งก๊วยเสียหลายปี หาได้รู้เหตุการณ์ในเมืองหลวงไม่ถ้า
เรื่องที่ทำให้ท่านร้องไห้ไม่เป็นเรื่องที่ควรปิดบังแล้ว ขอท่านได้บอกเล่าให้ข้าพเจ้าทราบบ้าง ลี้มกงได้ฟังเด็กขี้นเกียด
ถามดังนั้นจึงตอบว่า ข้าพเจ้าได้ตั้งใจจะเล่าให้ท่านฟังอยู่แล้ว ทั้งเชื่อว่าต่อไปท่านจะเป็นหลักของบ้านเมืองคนหนึ่ง
บางทีพระเจ้าแผ่นดินตลอดจนขุนนางทั้งปวงจะต้องเกรงกลัวท่านด้วย เด็กขี้นเกียดได้ฟังดังนั้นจึงตอบว่าท่านยกย่อง
ข้าพเจ้าเกินไ้ไปนัก ข้าพเจ้ามีสติปัญญาแต่น้อยคงไม่เป็นใหญ่โตถึงเพียงนั้นดอก เพียงแต่เป็นขุนบุ๋มขึ้นเท่านั้นก็ต้องมาขอ
รับโอวาทจากท่านเสียอีก ลี้มกงจึงว่าท่านอย่าพูดถ่อมตัวไปเลย ข้าพเจ้ามองหาผู้มีสติปัญญามานานแล้ว เมื่อแน่ใจว่า
คนที่ข้าพเจ้าต้องการคือตัวท่านข้าพเจ้าจึงช่วยกราบทูลขอให้ท่านเป็นขุนนางผู้ใหญ่ ด้วยหวังว่าถ้าท่านมีอำนาจขึ้น
แล้ว ความชั่วร้ายในบ้านเมืองจะได้สงบลงบ้าง เด็กขี้นเกียดจึงว่า นิสัยข้าพเจ้าเป็นคนซื่อตรง คิดทำนุบำรุงแผ่นดิน
อยู่เสมอ แต่เวลานี้ข้าพเจ้าทำกำบ่ออยู่ในที่มือ ถ้าท่านจงออกสู่ที่สว่างได้แล้ว ข้าพเจ้าก็พอจะมองเห็นหนทางบ้างแต่
การข้างหน้าจะเป็นอย่างไรนั้นยังทายไม่ถูก ลี้มกงจึงว่าการข้างหน้าเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นตั้งแต่บุญแต่กรรมเกิด
พูดแล้วก็เล่าความชั่วร้ายของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ให้เด็กขี้นเกียดฟังทุกประการ แล้วพูดต่อไปว่า เวลานี้ราชการในเมือง
หลวงตกอยู่ในมือพวกกังฉินหมด ขุนนางซูดเก่าที่ซื่อตรงต่อแผ่นดินมีบ้างก็น้อยตัว บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงกล้าประ
พฤติความชั่วช้าลามกได้ต่าง ๆ ด้วยไม่มีผู้ใดกล้าขัดขวางได้ ครั้นนี้ข้าพเจ้ามองเห็นแต่ท่านผู้เดียว จึงคิดอ่านสนับ
สนุนให้มีอำนาจขึ้น ท่านจะช่วยทำนุบำรุงแผ่นดินได้ถนัด ถ้าท่านเห็นแก่การแผ่นดินก็จะได้เป็นที่สรรเสริญแก่คน
ทั้งปวงทั้งพระเจ้าแผ่นดินที่ล่วงลับไปแล้วยังต้องนึกถึงบุญคุณท่านอีกด้วย เด็กขี้นเกียดจึงตอบว่าบูเช็กเทียนฮ่องเต้
หลงใหลจนถึงเพียงนี้แล้ว ขุนนางผู้ใหญ่ซูดเก่ายังพากันนั่งอยู่ได้ ข้าพเจ้าไปฟังข้อราชการในเมืองหลวงครั้งนี้ คงจะ
ได้เห็นดีกันกับคนจำพวกนี้ดอกเมื่อจะต้องตายด้วยมือสตรีก็ตามเถิด ลี้มกงเห็นเด็กขี้นเกียดเจ็บร้อนแทนแผ่นดินก็มีความ
ยินดีพูดว่า ถ้าคิดได้ดังนั้นข้าพเจ้าก็ไม่เสียแรงเปล่า พูดแล้วสั่งคนใช้ให้ยกโต๊ะจัดสุราอาหารมาตั้ง คนทั้งสองก็
เข้านั่งโต๊ะเสพสุราสนทนากันเป็นที่สบาย คินนั้นลี้มกงจัดให้เด็กขี้นเกียดนอนในห้องหนังสือ รุ่งขึ้นเด็กขี้นเกียดเตรียม
ตัวพร้อมแล้วก็ไปคำนับลาลี้มกงเดินทางออกจากเมืองชว้ตัง ครั้นถึงเมืองเซียงอานก็เข้าไปพักในโรงเตี๊ยมแห่งหนึ่ง
รุ่งขึ้นเด็กขี้นเกียดจึงไปเที่ยวหาบ้านจูหลิหยินขุนนางตำแหน่งอั้งหมิง เพื่อขอเฝ้าตามธรรมเนียมครั้นพบแล้วก็ส่ง
หนังสือเทียบให้คนเฝ้าประตูนำไปข้างใน จูหลิหยินรับเทียบมาครั้นรู้ว่าเด็กขี้นเกียดจึงนึกแต่ในใจว่า จูหลิหยินน้องชายเรา
ไม่ได้เป็นขุนบุ๋มก็เพราะเด็กขี้นเกียดคนนี้เรายังคิดพยาบาทมันอยู่ ซึ่งเด็กขี้นเกียดขอเฝ้าครั้งนี้เหมาะนักจำจะต้องเรียก
เอาให้ได้พันตำลึง หากไม่จะทำให้มันลำบากแทบเลือกตาไหล วันนี้นั้นมันมือเปล่าต้องแก้งกรรมเสียก่อน คิดแล้ว
จึงสั่งคนเฝ้าประตูว่า เจ้าจงไปบอกคนที่มาหาว่าวันนี้เรายังไม่คอยสบาย ต่อวันหลังจึงค่อยมาใหม่เถิด คนเฝ้าประตูก็

เอาเนื้อความมาบอกแก่เด็กยื่นเกียด เด็กยื่นเกียดสำคัญว่าจริงก็กลับโรงเดิม รุ่งขึ้นจึงไปบ้านจุฬาลักษณ์เอาหนังสือ
เทียบส่งให้คนเฝ้าประตูนำเข้าไปมีข้า คนเฝ้าประตูกลับออกมาบอกว่า นายข้าพเจ้ายังไม่หายปรกติ สั่งให้ท่านมาพรุ่ง
นี้ใหม่ เด็กยื่นเกียดได้ฟังก็กลับโรงเดิม ครั้นเพลาคืนวันรุ่งขึ้นเด็กยื่นเกียดแต่งตัวเสร็จแล้วจึงตรงไปบ้านจุฬาลักษณ์
คนเฝ้าประตูเห็นเด็กยื่นเกียดก็บอกว่าคินนี้ นายข้าพเจ้าไปอยู่ในวังจนดึกกลับมาเลยไม่สบายไปอีก สั่งให้บอกกับท่าน
ว่าพรุ่งนี้เวลาบ่ายจึงจะพบท่านได้ เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็กลับโรงเดิม รุ่งขึ้นเวลาบ่ายก็มาบ้านจุฬาลักษณ์คนเฝ้า
ประตูรับหนังสือเทียบเข้าไปสักครู่หนึ่งก็กลับออกมาบอกว่าเวลานี้ นายข้าพเจ้ากำลังเล่นหมากรุกอยู่ สั่งให้ท่านคอย
สักครู่หนึ่งก่อน เด็กยื่นเกียดก็นั่งคอยอยู่ข้างนอก พลังคิดในใจว่าจุฬาลักษณ์คนนี้เป็นขุนนางแต่ครั้งไหนหนอจึงไว้ยศ
อย่างมากนัก เรามาหารวากับคอยเฝ้าพระเจ้าแผ่นดิน เด็กยื่นเกียดนั่งคอยอยู่จนค่ำ คนใช้จึงออกมาบอกให้เข้าไปข้าง
ใน เด็กยื่นเกียดเห็นชายผู้หนึ่งนั่งอยู่บนเก้าอี้สังเกตเห็นท่าทางเยอหยิ่งก็เข้าใจว่าจุฬาลักษณ์ จึงประสานมือคำนับพูดว่า
ข้าพเจ้าเด็กยื่นเกียดขุนนางตำแหน่งขุนบุรีเมืองห่อหน้ามาบอกขอเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินต่อท่านตามธรรมเนียม จุฬาลักษณ์
หาลุกขึ้นคำนับตอบไม่ นั่งเก้าอี้มองดูเด็กยื่นเกียดตั้งแต่ศีรษะตลอดเท้า พลังถามว่าเจ้าเป็นนายอำเภอไม่ใช่หรือเด็ก
ยื่นเกียดตอบว่าเดิมข้าพเจ้าเคยเป็นนายอำเภอเซ่งเพ่งก๊วย เวลานี้มีตำแหน่งเป็นขุนบุรีเมืองห่อหน้า จุฬาลักษณ์จึงถามว่า
เจ้าเดินทางมาจากไหน เด็กยื่นเกียดตอบว่าข้าพเจ้ามาจากตำบลเซ่งเพ่งก๊วย มาถึงเมืองหลวงได้ห้าวันแล้ว จุฬาลักษณ์จึง
ว่าเราได้ยินบอกว่าเป็นขุนบุรีเมืองห่อหน้าจึงเข้าใจว่าจากเมืองห่อหน้า ที่แท้ก็มาจากเซ่งเพ่งก๊วย ดูท่าทางจะยังไม่ได้เคย
เห็นเมืองห่อหน้าดอกกระมัง ที่หลังควรจะให้ชัดเจน อันตำแหน่งขุนบุรีนั้นไม่มีหน้ามีตาอะไรนักดอกไม่จำเป็น
ต้องคอยอดกันได้ เราอยากทราบว่าได้เป็นขุนนางแต่ครั้งไหน เด็กยื่นเกียดเห็นจุฬาลักษณ์พูดจาถากถางดังนั้นก็โกรธ
อยู่ในใจ แต่เห็นว่าตนมีหน้าที่จำเป็นต้องพูดกับจุฬาลักษณ์จึงสงบใจไว้ แล้วตอบว่าข้าพเจ้าเป็นขุนนางตั้งแต่แผ่นดิน
พระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้ จุฬาลักษณ์ได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะด้วยเสียงอันดังพลังพูดว่า เจ้าทำราชการแต่ครั้งพระเจ้าถังไทจง
ฮ่องเต้เจียวหรือ มีน้ำเล้าพอได้เลื่อนยศขั้นนิดหน่อยจึงเห่อนัก เจ้าจะเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินนั้นเจ้ารอบรู้ขนบธรรมเนียม
ดีแล้วหรือ เด็กยื่นเกียดนั่งฟังจุฬาลักษณ์พลังคิดในใจว่า วันนี้ต้องปล่อยให้ยายจุฬาลักษณ์วางอำนาจดูสักทีหนึ่ง
ฟังเสียงดูว่ามันจะไปได้แค่ไหน คิดแล้วจึงตอบว่าข้าพเจ้าจากเมืองหลวงไปนาน หาไม่รู้วาระการบ้านเมืองเปลี่ยน
แปลงไปอย่างไรบ้าง ขอท่านจงช่วยแนะนำให้ข้าพเจ้าด้วยเถิด จุฬาลักษณ์ได้ฟังจึงตอบว่า ขุนนางคนใดจะเข้าเฝ้าพระ
เจ้าแผ่นดินต้องนำเงินมาเสียต่อเราผู้เป็นขุนนางตำแหน่งอั้งมิ่งเสียก่อน ธรรมเนียมนี้ตั้งขึ้นไว้นานแล้วบางที่เจ้าจะ
ยังไม่รู้ ถ้าใครไม่นำเงินมาเสียค่าธรรมเนียมก็เฝ้าไม่ได้ เด็กยื่นเกียดจึงถามว่าค่าธรรมเนียมจะต้องเสียคนละเท่าไร
ท่านโปรดบอกให้ข้าพเจ้าทราบด้วย จุฬาลักษณ์ตอบว่าค่าธรรมเนียมต้องเสียต่างกันตามยศขุนนาง ชั้นต่ำเสียน้อย ชั้น
สูงก็เสียมาก แต่สำหรับเจ้ามีตำแหน่งเป็นขุนบุรี เราจึงเรียกแต่เพียงพันตำลึง เด็กยื่นเกียดได้ฟังก็มีความประหลาดใจ
ยิ่งนัก จึงตอบว่าธรรมเนียมนี้ข้าพเจ้าไม่เคยได้ยินเลย ถ้ามีขึ้นแล้วก็ต้องปฏิบัติตาม แต่ท่านเรียกเอาถึงพันตำลึงนั้น
แรงเกินไป ข้าพเจ้าจะไปหาที่ไหนมาให้ท่าน ถ้าต้องเสียเพียงสิบตำลึงก็สิบตำลึงข้าพเจ้าก็พอจะมีให้ จุฬาลักษณ์ได้ฟัง
ดังนั้นก็โกรธ พุดด้วยเสียงอันดังว่า เงินยี่สิบตำลึงคิดเป็นค่าน้ำหมึกลงชื่อเจ้าก็ไม่พอเสียแล้ว จุฬาลักษณ์พูดเท่านั้นก็
ลุกขึ้นกลับเข้าข้างใน เด็กยื่นเกียดเห็นจุฬาลักษณ์ลุกไปแล้วก็กลับโรงเดิม พลังคิดในใจว่าเรื่องเงินนี้ยายจุฬาลักษณ์คง
คิดเรียกร้องเอาเอง หาใช่โดยขนบธรรมเนียมอะไรไม่ ถ้าเราไม่ยอมเสียก็ได้ พรุ่งนี้เราตรงไปเฝ้าในวังก็แล้วกัน ครั้น
รุ่งขึ้นเข้าเด็กยื่นเกียดแต่งตัวสวมเสื้อยศแล้วก็เข้าวังเวลานั้นบุเช็กเทียนฮ่องเต้ยังไม่เสด็จออก ขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยทั้ง
ปวงจึงอยู่ข้างนอกเป็นอันมาก พอจนเวลาเสด็จออก ขุนนางทั้งปวงต่างก็เตรียมตัวเข้าไปในท้องพระโรง จุฬาลักษณ์
เห็นเด็กยื่นเกียดจึงแกล้งร้องถามว่า ท่านผู้นั้นเป็นขุนนางชั้นไหน ทำไมจึงเข้ามาพลุกพล่านในที่นี้ เด็กยื่นเกียดจึง
ตอบว่าข้าพเจ้าเป็นขุนนางตำแหน่งขุนบุรีเมืองห่อหน้ามีรับสั่งพระเจ้าแผ่นดินให้หาเข้ามาเฝ้า จุฬาลักษณ์จึงถามว่า ท่าน
จะเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินทำไมไม่บอกเราผู้เป็นขุนนางตำแหน่งอั้งมิ่งเสียก่อน ท่านไม่รู้จักขนบธรรมเนียมหรือ เด็ก
ยื่นเกียดตอบว่าข้าพเจ้าไปบอกท่านแต่วานนี้แล้ว วันนี้จึงได้เตรียมตัวเข้ามาเฝ้า จุฬาลักษณ์แกล้งควาดว่า ทำไมท่านจึง
ต้องมาโกหกเราด้วย ถ้าท่านไปหาเราทำไมเราจะไม่รู้ ท่านไม่รู้จักขนบธรรมเนียมแล้วยังจะพูดอวดดีอีก วันนี้จะให้
ท่านเข้าเฝ้าไม่ได้ พรุ่งนี้ท่านต้องไปหาเราที่บ้าน บอกนามและตำแหน่งยศให้เรา รู้จักเสียก่อน ท่านเป็นขุนนางจะทำ

อะไรต้องทำตามธรรมเนียมจึงจะชอบ เด็กยื่นเกียดจะได้ตอบก็เห็นเป็นในวังทั้งเวลานั้นขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยก็อยู่พร้อมกัน จึงเอาใจดีเข้าต่อตอบว่าเมื่อท่านจำไม่ได้จริง ๆ ข้าพเจ้าก็ขอบอกเสียเดี๋ยวนี้ว่า ข้าพเจ้าชื่อเด็กยื่นเกียด เป็นขุนนางตำแหน่งขุนบุรีเมืองห่อหน้า จะขอเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินตามหนังสือรับสั่ง ท่านเป็นขุนนางตำแหน่งอึ้งหมิงโปรดนำข้าพเจ้าเฝ้าด้วย จุฬลียินจึงตอบว่า ชื่อเด็กยื่นเกียดเราเคยได้ยินแล้วว่าเป็นนายอำเภอ ทำไมจึงมาอวดอ้างว่าเป็นขุนบุรี เด็กยื่นเกียดตอบว่าข้าพเจ้าเป็นนายอำเภอเซ่งเพ่งก้อยู่ก่อนจริง แต่ได้เลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นขุนบุรีเมืองห่อหน้าแล้ว ท่านเป็นถึงขุนนางตำแหน่งอึ้งหมิง มัวไปหลับตาอยู่ไหนเล่าจึงไม่รู้ จุฬลียินได้ฟังดังนั้นก็โกรธร้องทวาดว่า ตัวได้ออกไปรับตำแหน่งแล้วหรือจึงอวดว่าเป็นขุนบุรีเมืองห่อหน้า ที่แท้เพียงแต่เงาเมืองห่อหน้าก็ยังไม่ได้เห็น อ้ายขุนนางบ้านนอกก็แค้นมาพูดอวดคลั่งกับเขาด้วย ตัวเป็นแค่เพียงนายอำเภอเท่านั้นก็องหองหาญจึกประมาณตัวไม่ เด็กยื่นเกียดมีความอายขุนนางทั้งปวงยิ่งนัก จึงพูดด้วยเสียงอันดังว่าเจ้าจะแกล้งแค้นเราที่เรียกเองเงินไม่ได้หรือการเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินต้องเสียเงินค่าธรรมเนียมพันตำลึงนั้นมีขนบธรรมเนียมที่ไหน ถ้าใครไม่รู้ก็จะตีเตียนพระเจ้าแผ่นดินว่าตั้งธรรมเนียมนอกคอก แต่ที่แท้ก็อ้ายพวกกัณฉินบังอาจคิดตั้งขึ้นทั้งนั้น อ้ายข้าชายเจ้าชนิดนี้เลี้ยงไว้ก็หนักแผ่นดินเปล่า เราเป็นขุนบุรีมีตำแหน่งพอทัดเทียมกับเจ้า มิวันใดก็วันหนึ่งคงจะได้เห็นดักันดอกจุฬลียินได้ฟังเด็กยื่นเกียดพูดดังนั้นก็โกรธจนตัวสั่น ร้องทวาดว่าอ้ายขุนนางนายอำเภอก็บังอาจมาอวดหมิ่นเชิดพระวงศ์ ศักดิ์เจ้านั้นเป็นแต่ไพร่จะมาเปรียบกับเราที่เดียวหรือเจ้าเจรจาสามหาเวเกินตัวนักหาญจึกความตายไม่ ขณะนั้นระฆังในท้องพระโรงดังขึ้น ขุนนางทั้งปวงก็พากันรีบเข้าไปเฝ้า ส่วนเด็กยื่นเกียดเห็นว่าตนได้วิวาทกับจุฬลียินเสียแล้วก็กลับไปโรงเดิม เบเอียงเห็นว่าเด็กยื่นเกียดมีอาการโกรธแค้นกลับมาก็ประหลาดใจ จึงเข้าไปกำนับถามว่า ท่านเข้าไปเฝ้าวันนี้มีเรื่องอะไรหรือ จึงมีกิริยาโกรธเคืองมาดังนี้ เด็กยื่นเกียดจึงเล่าความให้เบเอียงฟังทุกประการ แล้วพูดต่อไปว่าบ้านเมืองแทบจะไม่มีชื่อมีแปเสียแล้ว แม้แต่ในร่มชายคาพระที่นั่งแท้ ๆ ก็ห้ามกำหนดแบบแผนไม่ ขุนนางเก่า ๆ หมดอำนาจเสียเช่นนี้ราชสมบัติเมืองเซียงอันจะไม่ตกอยู่ในมือสตร้อย่างไรเล่า อ้ายพวกกัณฉินแต่ละคนล้วนเป็นเชิดพระวงศ์ไปตามกันมันจึงได้ใจคิดกำเริบหนัก เรามาถึงไม่ทันไรก็ถูกสยประมาทเสียแล้ว แต่เราหาเกรงกลัวมันไม่ เด็กยื่นเกียดพูดแล้วก็เข้าไปในห้องพลางคิดในใจว่า พรุ่งนี้เราต้องเข้าเฝ้าให้จงได้หาไม่อ้ายพวกกัณฉินจะหัวเราะว่าเราเกรงกลัว อยากรู้แน่กว่าอ้ายจุฬลียินคนนี้เป็นเชิดพระวงศ์โดยอย่างไรมันจึงได้เยอหยิ่งนักหนา เวลานี้ขุนนางทั้งปวงล้วนแต่หน้าใหม่ ๆ เราหาญจึกใครเป็นใครไม่ จำจะต้องหาเพื่อนดังเดิมถามดูให้รู้จึกไว้บ้าง ใครดีใครชั่วจะได้พูดกันได้เต็มปาก เด็กยื่นเกียดนั่งนึกอยู่ครู่หนึ่งก็ระลึกถึงง่วนหังซงขึ้นมาได้จึงคิดว่าง่วนหังซงผู้นี้เราเคยรู้จักเมื่ออยู่เมืองหลวงนิสสัยเป็นคนคงฉินชื่อตรงต่อแผ่นดิน จำเราจะไปสนทนาคด้วย เด็กยื่นเกียดคิดแล้วก็ไปเที่ยวหาบ้านง่วนหังซงในเย็นวันนั้น ครั้นพบจึงบอกคนเฝ้าประตูให้เข้าไปแจ้งข้างในง่วนหังซงได้ทราบว่าเป็นเด็กยื่นเกียดมาหา ก็ออกมาต้อนรับ ทั้งสองฝ่ายกำนับกันตามธรรมเนียมแล้ว ง่วนหังซงก็จัดที่ให้นั่งตามสมควร แล้วว่าแก่เด็กยื่นเกียดว่า ท่านออกไปเป็นนายอำเภอคราวนี้มีความชอบมาก แต่ก่อนเคยโปรดให้ขุนนางไปรับราชการตำแหน่งนี้หลายคน แต่ไม่มีใครมีความสามารถเหมือนท่านซึ่งท่านได้เป็นขุนบุรีขึ้นคราวนี้สมควรแล้ว ข้าพเจ้าพลอยมีความยินดีด้วย ท่านมาเมืองหลวงครั้งนี้ได้เข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินหรือยัง เด็กยื่นเกียดได้ยินง่วนหังซงถามดังนั้นก็รู้ว่าคงยังไม่ทราบเรื่อง จึงตอบว่าข้าพเจ้าไปจนถึงหน้าพระที่นั่งก็มีส่วนแต่ แต่หาได้เฝ้าพระเจ้าแผ่นดินไม่ เมื่อเช้านี้ท่านคงไม่ได้เข้าเฝ้าจึงไม่รู้เรื่อง ง่วนหังซงตอบว่าข้าพเจ้าป่วยไม่ได้เข้าเฝ้ามาสามวันแล้ว วันนี้หายเกือบเป็นปรกติแต่หาได้เข้าเฝ้าไม่ ท่านไปเกิดเรื่องอะไรขึ้นในวังหรือ เด็กยื่นเกียดจึงว่าข้าพเจ้าไปถึงหน้าพระที่นั่ง เกิดเป็นปากเสียงกับขุนนางตำแหน่งอึ้งหมิงก็เลยกลับมาเสีย พูดแล้วก็เล่าความตั้งแต่ไปหาจุฬลียินที่บ้านจนเกิดเรื่องให้ง่วนหังซงฟังทุกประการ แล้วพูดต่อไปว่าอ้ายจุฬลียินคนนี้ทำทางจงหองนัก ข้าพเจ้าอยากทราบว่ามันเป็นเชิดพระวงศ์โดยอย่างไร ง่วนหังซงตอบว่าเวลานี้ใคร ๆ ก็เกือบจะเป็นเชิดพระวงศ์ไปตามกัน บรรดาลูกหลานเหลนอ้ายกัณฉินที่ไหนต่อที่ไหนดกัณฉินเข้ามาเป็นขุนนางหมด จุฬลียินเป็นลูกพี่ลูกน้องกับภรรยาบูซ่าซือ บูซ่าซือนั้นเป็นลูกพี่ลูกน้องกับพระเจ้าแผ่นดินตามธรรมดาที่ห่างกันจนจะไม่นับว่าเป็นญาติอยู่แล้ว หากเขามีบุญวาสนาขึ้นจึงนับกันว่าญาติอีก เดิมบูซ่าซือพาจุฬลียินเข้ามาเป็นพวกกรมวังในแผ่นดินก่อน ครั้นบูซ่าซือได้ว่าราชการทหารสิทธิ์ขาด จุฬลียินจึงเข้าประจบประแจงเตี้ยเทียมจอกับเตี้ยเทียมอิว ไม่ช้าเลยได้เป็นขุนนาง

ผู้ใหญ่ราชการบ้านเมืองทุกวันนี้แปรปรวนวิปริตไปต่าง ๆ บางที่ท่านก็คงจะได้ทราบอยู่แล้ว ยิงนานเข้าอายุพวกกังฉิน ก็ยิ่งกำเริบหนักขึ้นทุกวัน พวกข้าพเจ้ามีกำลังและอำนาจน้อยนักสู้มันหาได้ไม่ จึงต้องนิ่งให้มันทำเล่นตามชอบใจ ที่ใครเขาไม่รู้ก็หาว่าพวกข้าพเจ้าไม่เห็นแก่การแผ่นดิน เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นจึงว่า ขุนนางผู้ใหญ่ชุดเก่าไม่ใช่คนสองคน ทั้งพวกอ่องก็ยังมีอีกเป็นอันมาก แต่ทำไมจึงหักพวกกังฉินลงไม่ได้ ข้าพเจ้าเห็นควรตำหนิในข้อนี้ยิ่งนักง่วนหึ่งซงตอบว่า ขุนนางตงฉินทั้งหลายได้พยายามกันมาก แต่ทว่ามีความในอยู่จึงต้องปล่อยไปตามเรื่อง ท่านลองคิดดูเถิดว่า คนนั่งพูดกับคนนอนพูดใครจะได้เปรียบกว่ากัน เขาย่อมว่าเจ้าวัดไม่ดีหลวงซีกี่สกปรก ครั้นนี้ท่านได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ขึ้นแล้ว ขอให้คิดอ่านปราบปรามอายุพวกกังฉินคู่สักพักหนึ่งเถิด ข้าพเจ้ารับจะเป็นคนช่วยเหลือท่าน เด็กยื่นเกียดได้ฟังจึงว่าข้าพเจ้าเป็นขุนนางกินเบี้ยหวัดเงินเดือน ใจคิดจะทำนุบำรุงแผ่นดินอยู่เสมอ เมื่อแผ่นดินมีเหตุเดือนร้อนขึ้นเช่นนี้ ข้าพเจ้าจะนิ่งเสียก็เท่ากับเป็นคนไม่มีความกตัญญู เป็นดาบอย่างไรก็ต้องบากบั่นไปจนถึงที่สุด คนทั้งสองนั่งสนทนากันต่อไปจนเพลากลางคืน ครั้นแล้วเด็กยื่นเกียดก็ลากลับโรงเตี๊ยม รุ่งขึ้นเช้าเด็กยื่นเกียดแต่งตัวเสร็จแล้วก็เข้าวัง เวลานั้นขุนนางทั้งปวงกำลังคอยเฝ้าอยู่หน้าห้องพระโรง พร้อมกับ เมื่อเห็นเด็กยื่นเกียดขุนนางที่เป็นตงฉินก็เข้ามาทักทายปราศรัยด้วย เพราะเมื่อวานนี้ยังไม่มีใครรู้จักตัวเด็กยื่นเกียด สักครู่หนึ่งพนักงานคนหนึ่งออกมาร้องประกาศว่า วันนี้พระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งให้ขุนนางที่มีชื่อในบัญชีเข้าเฝ้า ถ้าไม่มีชื่อจะเข้าเฝ้าไม่ได้เป็นอันขาด ผู้ใดขัดขืนต้องมีโทษถึงประหารชีวิต ประกาศแล้วอ่านชื่อตามที่มีอยู่ในบัญชีทุกคน แต่ชื่อเด็กยื่นเกียดคนเดียวหาไม่มี เด็กยื่นเกียดนึกรู้ว่าเป็นหนังสือรับสั่งปลอม จึงรีบเข้าไปถามพนักงานคนนั้นว่า ในบัญชีทำไมจึงไม่มีชื่อข้าพเจ้าพระเจ้าแผ่นดินรับสั่งให้หาข้าพเจ้ามาขังเมืองหลวง ข้าพเจ้าก็ได้ไปบอกขุนนางตำแหน่งอึ่งหมิงตามระเบียบแล้ว ควรจะต้องมีชื่ออยู่ในบัญชีจึงจะถูก เจ้าพนักงานผู้นั้นพิจารณาดูเด็กยื่นเกียดแล้วหัวเราะพลาถตอบว่า ซึ่งท่านว่าควรจะมีชื่อท่านอยู่ในบัญชานั้นข้าพเจ้ารู้ด้วยไม่ได้ จุฬลียินขุนนางตำแหน่งอึ่งหมิงกราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน พระเจ้าแผ่นดินจึงรับสั่งให้ข้าพเจ้ามาจัดการ ถ้าท่านสงสัยจงถามจุฬลียินดูเถิด เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นจึงถามว่าเวลานี้จุฬลียินไปไหนเล่า พนักงานผู้นั้นตอบว่าจุฬลียินอยู่ข้างในกับพระเจ้าแผ่นดิน บางทีจะออกมาไม่ได้ จึงสั่งให้ข้าพเจ้ามาจัดการแทนเด็กยื่นเกียดจึงว่าถ้าเช่นนั้นก็ดีแล้ว ท่านจงนำข้าพเจ้าเข้าไปเฝ้าด้วย เพราะเรื่องนี้ข้าพเจ้าได้ไปบอกแก่จุฬลียินแล้ว แต่บางทกจุฬลียินจะลืมใส่ชื่อข้าพเจ้าเสียก็เป็นได้ เมื่อข้าพเจ้าบอกกล่าวขุนนางตำแหน่งอึ่งหมิงตามธรรมเนียมแล้วก็เป็นอันเข้าเฝ้าได้ไม่ผิดร้ายอะไรดอก พนักงานผู้นั้นตอบว่า ท่านพูดกับข้าพเจ้าก็เสียเวลาเปล่าเพราะข้าพเจ้าเป็นขุนนางในจุฬลียินต้องถือคำสั่งของจุฬลียินเป็นใหญ่ ท่านอยากเฝ้าจงคอยอยู่ข้างนอกเถิด บางทีจะมีโอกาสได้เข้าเฝ้าก็อาจเป็นได้ เด็กยื่นเกียดไม่ทันตอบประการใดระฆังในท้องพระโรงก็ดังขึ้น บรรดาขุนนางทั้งปวงต่างพากันเข้าไปเฝ้า ง่วนหึ่งซงมาถึงในขณะนั้นก็เลยเข้าเฝ้าที่เดียว เด็กยื่นเกียดเห็นขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยเข้าไปหมดแล้วจึงเดินตามเข้าไปบ้าง พนักงานผู้นั้นจึงวิ่งตามไปร้องทูลว่า ท่านเป็นขุนบู้เทียบชั้นขุนนางผู้ใหญ่แล้วเหตุใดจึงไม่รู้จักขนบธรรมเนียมบ้างเลย พระเจ้าแผ่นดินรับสั่งมาอย่างไรเราก็ประกาศให้ทราบแล้ว ทั้งชื่อท่านก็ไม่มีอยู่ในบัญชีด้วย ทำไมท่านจึงบังอาจฝ่าฝืนพระกระแสรับสั่ง ยังไม่รีบกลับออกไปตามคำของเราหรือ พุดพลาถดูชายเสื้อเด็กยื่นเกียดให้กลับออกมา เด็กยื่นเกียดบันดาลโทสะจนอดกลั้นไว้ไม่อยู่จึงเอาป้ายงาสำหรับเข้าเฝ้าติดอกมือพนักงานผู้นั้น พลาถร้องทูลด้วยเสียงอันดังว่า พระเจ้าแผ่นดินตั้งคุณเป็นขุนนางผู้ใหญ่ แล้วรับสั่งให้หาคุณเข้าเฝ้า คุณก็ได้ไปบอกจุฬลียินนายมิ่งแล้ว แต่นายมิ่งมีเจตนาเกลี้ยไม่ให้คุณเข้าเฝ้า มีหน้าขำบังอาจปลอมรับสั่งมาห้ามกุกอีก ซึ่งมันเกลี้ยสบบประมาทขุนนางผู้ใหญ่ถึงเพียงนี้มีความผิดเป็นอันมาก ถ้าหากว่าพระเจ้าแผ่นดินมีหนังสือรับสั่งออกมาจริง กุกก็จะยอมรับโทษฐานฝ่าฝืนข้อรับสั่ง แต่กุกจะต้องเข้าเฝ้าสู้ความกับจุฬลียินเสียก่อนเด็กยื่นเกียดพูดแล้วก็เอาป้ายงาตีพนักงานผู้นั้นอีก พนักงานผู้นั้นเป็นคนของจุฬลียินใช้มาครั้นเห็นเด็กยื่นเกียดเอาจริงก็กลัวความผิด จึงเกลี้ยกลบเกลื่อนร้องขึ้นด้วยเสียงอันดังว่า ท่านผู้นี้กุกอาจทำร้ายขุนนางในพระราชวังไม่ยำเกรงพระเดชานุภาพของพระเจ้าแผ่นดิน คงมีเจตนาร้ายเข้ามาเป็นแน่ เวลานั้นบุเช็กเทียบฮ้องเสด็จออกประทับพระที่นั่งกิมถ่วนเตี้ยแล้ว ครั้นได้ยินเสียงอะอะก็รับสั่งให้จุฬลียินออกมาดู ด้วยจุฬลียินเป็นขุนนางตำแหน่งอึ่งหมิงมีหน้าที่ดูแลในเวลาเสด็จออกด้วย จุฬลียินถวายคำนับถอยออกมาสักครู่หนึ่งกลับเข้าไปกราบทูลว่าข้าพเจ้าไปสอบถามพนักงานซึ่งรักษาหน้าที่ ได้ความว่ามีชายผู้หนึ่ง

หักหาญจะเข้ามาในท้องพระโรง อ้างว่าเป็นขุนนางผู้ใหญ่และพระองค์มีรับสั่งให้เข้ามาเฝ้าพนักงานเห็นไม่มีหลักฐาน จึงไม่ยอมให้เข้ามา ชายผู้นั้นกลับใช้อาวุธทำร้ายพนักงานถึงแก่ป่วยเจ็บการที่มีผู้ออกมาเข้ามาทำร้ายเจ้าพนักงานใน พระราชวังเช่นนี้ นับว่ามีความผิดเป็นข้อใหญ่ ทั้งหมิ่นประมาทพระเดชานุภาพทำให้เสื่อมเสียพระเกียรติยศ โทษ ต้องถึงประหารชีวิต

ต้องถึงประหารชีวิต ขอพระองค์ทรงโปรดให้ลงพระราชอาญาตามกฎหมายบ้านเมืองเถิด บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรง พังดังนั้นก็ทรงพระพิโรธรับสั่งให้จูหลี่หยินเอาตัวชายผู้นั้นไปประหารชีวิตเสีย ง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้รับ สั่งดังนั้นก็รีบกราบทูลขึ้นว่า ถ้าพระองค์จะโปรดให้ประหารชีวิตชายผู้นั้นแล้ว ต้องให้ประหารชีวิตจูหลี่หยินเสียก่อน บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสถามว่า ทำไมท่านจึงพูดเหลวไหลดังนี้เล่า จูหลี่หยินเป็น ขุนนางตำแหน่งอั้งหมิงมีหน้าที่ดูแลการในเวลาเสด็จออก เมื่อมีคนบังอาจเข้ามาทำการล่วงละเมิดจนถึงในพระราช วังดังนี้ ย่อมเป็นหน้าที่ที่เขาจะต้องปรึกษาโทษแต่เหตุใดท่านจะให้ประหารชีวิตจูหลี่หยินเสียเล่า ง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสถามว่า ขุนนางตำแหน่งขุนบูเมืองห้อหน่านั้นพระองค์ทรงแต่งตั้งขึ้นและมีรับสั่งให้เข้ามายังเมืองหลวง พระองค์ควร จะโปรดให้เข้าเฝ้าได้หรือไม่ บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังจึงตรัสว่า เรากำลังนึกถึงท่านผู้นี้เหมือนกันเรามีหนังสือ หมายให้เข้ามาเมืองหลวงนานแล้วก็หายไปท่านพูดถึงขุนนางคนนี้มีคุณสมบัติอย่างไรหรือ ง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่า ผู้ที่เอะอะวุ่นวายอยู่หน้าท้องพระโรงเดี๋ยวนี้คือเด็กยื่นเกียดขุนนางตำแหน่งขุนบูเมืองห้อหน่า ผู้นี้เดินทางมาถึงเมือง หลายวันแล้ว บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังจึงตรัสว่า เด็กยื่นเกียดมาถึงเมืองหลวงแล้วหรือ ทำไมจูหลี่หยินจึงไม่บอกให้ เรารู้เล่า หรือเด็กยื่นเกียดไม่ไปบอกจูหลี่หยินตามธรรมเนียมดอกกระมัง ขุนนางชั้นนอกมาถึงเมืองหลวงต้องบอก กล่าวให้ขุนนางตำแหน่งอั้งหมิงกราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน เมื่อพระเจ้าแผ่นดินโปรดให้เข้าเฝ้าแล้วขุนนางตำแหน่งอั้งหมิง ก็ต้องนำเฝ้าตามระเบียบ ขนบธรรมเนียมของบ้านเมืองเช่นนี้มีมาแต่ดั้งเดิมแล้ว ท่านไม่ทราบดอกหรือ ง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่า เด็กยื่นเกียดมาถึงเมืองหลวงก็ได้ไปบอกจูหลี่หยิน แต่จูหลี่หยินเข้าใจเสียว่าเด็กยื่นเกียดเป็นขุนนางบ้านนอกจึงวาง อำนาจขูให้เด็กยื่นเกียดกลัวเกรง และเรียกเอาเงินพันตำลึงเป็นค่าธรรมเนียมนำเฝ้า แล้วหลอกลวงว่าเป็นระเบียบใหม่ ของ บ้านเมือง เด็กยื่นเกียดไม่ยอมให้ จูหลี่หยินจึงมีใจอาฆาตไม่กราบทูลให้ทรงทราบ ทั้งแก้งัดขังขวางไม้ให้เด็กยื่นเกียดเข้า เฝ้า ซึ่งจูหลี่หยินใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตบังอาจอ้างอิทธิพลพระเดชานุภาพเป็นเครื่องกำบัง ทั้งล่วงเกินขุนนางผู้ใหญ่ เช่นนี้มีความผิดใหญ่หลวงนัก ข้าพเจ้าจึงได้กราบทูลขอให้ประหารชีวิตจูหลี่หยินเสียก่อน นอกจากนี้จูหลี่หยินยัง ประพฤติหยาบคายต่อขุนนางผู้ใหญ่อีกเป็นอันมาก แต่ขุนนางผู้ใหญ่ทั้งปวงไม่ถือโทษ จึงมิได้นำความกราบทูลให้ ทรงทราบ การที่จูหลี่หยินประพฤติดังประเพณีเช่นนี้ ต่อไปอาจจะทำให้เสื่อมเสียพระเกียรติยศยิ่งขึ้น เพราะขุนนาง ตำแหน่งอั้งหมิงมีหน้าที่ทำการในส่วนพระองค์ ซึ่งข้าพเจ้ากราบทูลมาทั้งนี้ ขอพระองค์ทรงดำริดูจงควรเถิด บุษเช็ก เทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็รำพึงในพระทัยว่า จูหลี่หยินคนนี้เป็นลูกพี่ลูกน้องกับภรรยาบุช่าซือ นับว่าเป็นญาติของเราอยู่ บุช่าซือชักนำเข้ามาทำราชการ แล้วเตี้ยเทียนจ้อ เตี้ยเทียนอิว ขอให้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ เราจึงตั้งให้เป็นขุนนางตำแหน่ง อั้งหมิงถ้าเราจะลงโทษจูหลี่หยินตามคำง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้แล้ว คนทั้งสามก็จะน้อยใจ ทั้งตัวเราก็จะพลอยเสื่อมเสียด้วย จำจะ ต้องหาหนทางผ่อนผันอย่าให้มีเหตุจึงจะควร ทรงดำริในพระทัยดังนั้นแล้ว จึงตรัสแก่ง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้ว่า จูหลี่หยินเป็นขุน นางผู้ใหญ่ทั้งเป็นญาติของเราไม่ควรจะมักได้ ทำให้ขุนนางได้รับความเดือดร้อน แต่เราจะให้คนออกไปดูก่อนถ้าใช่ เด็กยื่นเกียดแน่แล้วก็อนุญาตให้เข้ามาหาเราที่เดียว บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ตรัสแล้วก็รับสั่งให้บุช่าซือออกไปดู บุช่าซือคุก เข่าลงถวายคำนับถอยออกจากท้องพระโรงพลางคิดแต่ในใจว่า อ้ายง่วนทั้งชงไต้ยิบบุเช็กเทียนฮ่องเต้บังอาจใจนัก จนหัวหงอกแล้วยัง ไม่รู้จักเจียมตัวบ้าง คนอย่างมันกับเตี้ยชกจือเป็นขุนนางอยู่ได้ก็มันนับว่าเป็นบุญหนักหนาแล้ว แต่หารู้จักประมาณตัว ไม่ ซึ่งมันทำให้เรากับพวกพ้องพลอยมัวหมองไปด้วยกันครั้งนี้ ต่อไปจะต้องทำให้เห็นฝีมือเสียบ้าง บุช่าซือนึกคำอยู่ในใจจนออกมาถึงข้างนอก เมื่อเห็นเด็กยื่นเกียดกับพนักงานผู้นั้นยังได้เถียงกันอยู่ จึงเดินเข้าไปหาเด็กยื่นเกียดประสาน มือคำนับแล้วพูดว่า ท่านหรือชื่อว่าเด็กยื่นเกียดขุนบูเมืองห้อหน่า ถ้าใช่แล้วจงคอยฟังข้าพเจ้าพูดก่อน คือท่านนั้นก็เป็นถึงขุนนางผู้ใหญ่แต่ทำไมจึงมาเป็นปากเสียงกับผู้น้อยดังนี้เล่า มิทำให้เสื่อมเสียเกียรติยศของท่านหรือ ความจริง ถึงคนจำพวกนี้จะล่วงเกินท่านอย่างไร ท่านก็ควรนำความขึ้นกราบทูลให้ทรงทราบ หากควรจะมีได้เถียงกันให้เป็นที่

ขุนเคืองพระทัยไม่ บัดนี้พระเจ้าแผ่นดินรับสั่งให้หาท่านเข้าไปเฝ้าแล้วท่านจงตามข้าพเจ้ามาเถิด เด็กขึ้นเกียดเหลียวไปดู เห็นชายผู้หนึ่งรูปร่างหนุ่มน้อยใส่เสื้อยศสีเขียว คาดสายรัดเอวผิงหยก สวมหมวกสีดำ เด็กขึ้นเกียดเห็นดังนั้นก็มักรู้ว่าบุช่าซือ แต่แสร้งทำเป็นไม่รู้จักจึงพูดด้วยเสียงอันดังว่า ข้าพเจ้าไม่อยากเป็นปากเสียงกับคนชนิดนี้ดอก แต่ต้องพูดให้มันรู้สำนักตัวเสียบ้าง มิฉะนั้นมันจะเหยียบจุมุกข้าพเจ้าเล่นตามชอบใจ ข้าพเจ้าเป็นขุนนางข้อมเข้าใจขนบธรรมเนียมทั้งปวงอยู่ การที่พระเจ้าแผ่นดินรับสั่งให้หาเข้ามาเฝ้าต้องเสียเงินเข้าหลวงนั้นมีแบบแผนมาแต่ครั้งไหน ถ้าจริงมิเป็นพระเจ้าแผ่นดินเบียดเบียนขุนนางหรือแต่ที่แท้ก็อ้ายพวกกังฉินชายเจ้าคิดขึ้นเองทั้งสิ้น ขุนนางเดินเลือกคนนี้เป็นลูกน้องจูหลิหยิน จูหลิหยินเป็นพี่น้องนอกกำนของบุช่าซือ บุช่าซือเป็นวงศ์วานนอกเครื่องกับพระเจ้าแผ่นดินล้วนแต่พวกคั่นลกสำพองตัวว่าเป็นพระญาติพระวงศ์ ซึ่งมีนกล้ำกำเริบข่มขู่ขุนนางผู้ใหญ่ดังนี้ชอบแต่จะตัดศีรษะเสียบประจานจึงจะสม พระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งให้ท่านออกมาหาข้าพเจ้าเข้าเฝ้าก็ดีแล้ว ข้าพเจ้าจะได้เข้าไปดูหน้าอ้ายพวกนี้สักหน่อย ดูที่ว่ำนำนามันจะแกล้งไม่ให้ข้าพเจ้าเข้าเฝ้าได้อีกหรือไม่ ท่านชื่อใดแซ่ใดเป็นขุนนางตำแหน่งไหน โปรดบอกให้ข้าพเจ้าทราบไว้ด้วย เวลาที่เด็กขึ้นเกียดด่าอยู่นั้น นิ่งนึกอยู่ในใจว่า คนคนนี้ใจคอห้าวหาญผิดกว่าคนทั้งหลาย ชินให้อยู่ในเมืองหลวงนานไปคงไม่เหมาะเป็นแน่ เรายืนตำดาอยู่อย่างนี้มันยังแกล้งด่าใส่หน้าเล่นเฉย ๆ ชินละไว้ต่อไปพวกเราคงนอนตาไม่หลับ ขณะนั้นพอดีเด็กขึ้นเกียดถามชี้ขึ้น บุช่าซือจึงพูดกลเกลื่อนว่า พระเจ้าแผ่นดินกำลังคอยพบท่านอยู่ท่านจงเร่งเข้าไปเฝ้าโดยเร็วเถิด ท่านกับข้าพเจ้าเป็นข้าเข้าเดียวกัน วันอื่นคงมีเวลาสนทนากันดอก บุช่าซือพูดแล้วควาดพนักงาญนั้นให้ถอยออกไป แล้วเดินนำเด็กขึ้นเกียดเข้าไป พอถึงหน้าลับแลจึงบอกว่าท่านจงคอยอยู่ที่นี้ก่อนข้าพเจ้าจะเข้าไปกราบทูลให้ทรงทราบ บุช่าซือส่งแล้วก็เข้าไปถวายคำนับบูเช็กเทียนฮ่องเต้กราบทูลว่า ผู้ที่อะอะอยู่ข้างนอกนั่นคือเด็กขึ้นเกียด ถ้าพระองค์โปรดให้เข้าเฝ้าเดี๋ยวนี้แล้วจะได้บอกแก่พนักงาญตำแหน่งเบิกเฝ้าตามธรรมเนียม บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงอนุญาตแล้ว พนักงาญตำแหน่งก็ออกมาร้องบอกว่า พระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งให้เด็กขึ้นเกียดขุนนางตำแหน่งขุนบูเมืองห้อหน้าเข้าเฝ้าเด็กขึ้นเกียดได้ทราบรับสั่งก็เข้าไปนั่งยังหน้าพระที่นั่ง ลูกเข้าลงถวายคำนับกราบทูลว่า ข้าพเจ้าเด็กขึ้นเกียดขุนนางตำแหน่งขุนบูเมืองห้อหน้าเข้ามาเฝ้าพระองค์แล้ว ขอพระองค์จงเจริญพระชันษานับได้หมื่นปีเถิด บูเช็กเทียนฮ่องเต้ประทับอยู่บนพระที่นั่ง ทอดพระเนตรดูเด็กขึ้นเกียด พลังนึกสรรเสริญอยู่ในพระทัยว่า เด็กขึ้นเกียดผู้รูปร่างประกอบด้วยลักษณะเป็นอันดี กิริยามารยาทก็ได้ระเบียบเรียบร้อย ทั้งท่าทางผิงผายมีสง่าควรแก่ตำแหน่งใจเสียงโดยแท้ทรงดำริดังนั้นแล้วจึงตรัสว่า ลืมกงขุนบูเมืองชัวตั้งบอกมาว่า ตั้งแต่ท่านไปอยู่อำเภอเซงฟ่งก๊วยก็เอาใจใส่ต่อราชการ ปราบปรามผู้ทุจริตให้ราษฎรได้รับความร่มเย็นเป็นสุขทั่วหน้ากัน นับว่ามีความสามารถในหน้าที่ยิ่งนักเราจึงตั้งให้ท่านเป็นขุนบูเมืองห้อหน้า ท่านเดินทางมาจากอำเภอเซงฟ่งก๊วยมาเมืองหลวง ยังได้เห็นราษฎรทำไร่ไถนาหว่านพืชได้ผลบริบูรณ์คืออยู่หรือ เด็กขึ้นเกียดได้ฟังดังนั้นก็กราบทูลว่า ข้าพเจ้าเป็นขุนนางชั้นต่ำสติปัญญาน้อย ซึ่งพระองค์ตั้งแต่งตั้งให้เป็นขุนนางชั้นผู้ใหญ่ขึ้นครั้งนี้ นับว่าพระองค์ทรงพระกรุณาแก่ข้าพเจ้าใหญ่หลวงนัก ข้าพเจ้าจะขอตั้งใจรับราชการฉลองพระเดชพระคุณจนสุดความสามารถ แต่ถ้การสิ่งใดเหลือปากว่าแรงแล้วต้องขอขบารมีพระองค์เป็นที่พึ่งด้วย เมื่อข้าพเจ้าออกจากตำบลเซงฟ่งก๊วยมาตามระยะทางนั้น ได้เห็นราษฎรเก็บเกี่ยวได้ผลอุดมอยู่ ทั้งนี้ก็เพราะบุญญาธิการของพระองค์ปกแผ่เป็นที่พึ่งแก่คนทั้งหลาย บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงฟังเด็กขึ้นเกียดกราบทูลก็ชอบพระทัย แยมั้สรวลพลาถตรัสว่า เมื่อบ้านเมืองอุดมด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารเราก็มีความยินดี แต่ส่วนขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยต่าง ๆ เล่า ท่านเห็นว่ายังประพฤติดองด้วยท่านองกลองธรรมอยู่หรือไม่ เด็กขึ้นเกียดกราบทูลว่าตามระยะทางที่ข้าพเจ้าผ่านมานั้น ไม่ปรากฏว่าขุนนางคนใดประพฤติการอันทุจริตคิดฉ้อราษฎ์บังหลวง แต่ข้าพเจ้าไม่ได้สืบสวนให้แน่ตระหนัก เพราะตั้งหน้าแต่จะเดินทางมาให้ถึงเมืองหลวงโดยเร็ว ส่วนหัวเมืองอื่นนอกจากที่ข้าพเจ้าผ่านมานั้น ได้ยินแต่เรื่องจิวปกเส็ง นายอำเภอเซงห้อก๊วยเมืองห้อหนารายเดียว จิวปกเส็งผู้นี้ข่าวว่าประพฤติการล่วงละเมิดกฎหมายบ้านเมือง เทียวกดขี่ข่มเหงราษฎรให้ได้รับความเดือดร้อนสาหัส เป็นต้นว่าคคโกงไร่นาของราษฎรและแย่งชิงบุตรภรรยาชาวบ้านมาทำเล่นตามชอบใจ ซึ่งจิวปกเส็งบังอาจทำการกำเริบขึ้นทั้งนี้ ก็เพราะถือดีว่าเป็นคนของเตี้ยเซียงจงขุนนางฝ่ายใน เตี้ยเซียงจงนั้นเป็นขุนนางที่ไว้วางพระทัยของพระเจ้าแผ่นดิน แต่เมื่อกลับเป็นใจด้วยคนในปกครองของตนปล่อยให้ประพฤติการล่วงละเมิดกฎหมายบ้านเมืองดังนี้

นับว่ามีความผิด ถ้าพระองค์ไม่ลงโทษเสียบ้างก็จะเป็นเยี่ยงอย่างสืบไปภายหน้า บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังเด็กขี้
เกียดกราบทูลพาดพิงไปถึงเตี้ยเซียงจง จึงมีรับสั่งกลบเกลื่อนว่าท่านเป็นคนเอาใจใส่ต่อราชการแผ่นดินคืออยู่ เมื่อใด
ท่านออกไปเมืองห้อหน่าควรจะสืบดูให้ถ่องแท้ด้วย เราอยากถามท่านอีกข้อหนึ่งว่า เมื่อท่านถึงเมืองหลวงแล้ว ทำไม
ท่านจึงไม่ไปบอกกล่าวขุนนางตำแหน่งอั้งมิ่งตามธรรมเนียม ระเบียบราชการข้อนี้ท่านรู้อยู่ดีแล้วมิใช่หรือ เด็กขี้
เกียดกราบทูลว่า ข้าพเจ้ามาถึงเมืองหลวงก็ได้ไปหาจุฬหิยอินทันที แต่จุฬหิยอินวางอำนาจข่มขู่ข้าพเจ้าต่าง ๆ โดยไว้
ตัวว่าเป็นพระญาติพระวงศ์ แล้วบังอาจเรียกเงินพันตำลึงเป็นค่าธรรมเนียมแก่ข้าพเจ้า อ้างว่าเป็นระเบียบราชการใหม่
ตั้งแต่ข้าพเจ้าได้รับราชการเป็นนายอำเภอมาเป็นหลายปี เงินทองสักอึแปะเดียวก็ไม่เคยเรียกร้องเอาจากราษฎร นอก
จากได้รับเบี้ยหวัดเงินปีที่พระราชทานให้แล้วก็ไม่มีผลประโยชน์รายได้ทางอื่น เมื่อเป็นเช่นนี้ข้าพเจ้าจะมีเงินที่ไหน
มาให้แก่จุฬหิยอินตั้งพันตำลึง จุฬหิยอินเห็นว่าจะริดเอาเงินแก่ข้าพเจ้าไม่ได้ จึงปลอมรับสั่งออกไปเป็นเชิงห้ามไม่ให้
ข้าพเจ้าเข้าเฝ้า ครั้นนี้ถ้าพระองค์ไม่ทรงเมตตาแล้ว ข้าพเจ้าคงไม่มีโอกาสเข้ามาเฝ้าพระองค์ได้เป็นแน่ การที่จุฬหิยอิน
กำเรบใจกดขี่ขุนนางต่าง ๆ คั่งนี้ ก็เพราะทะนงตัวว่าเป็นเชื้อพระวงศ์ ทั้งมีพรรคพวกแซ่บูแซ่เตี้ยสนับสนุนอยู่ คนจำ
พวกนี้ถ้าไม่ลงพระอาญาเสียบ้างแล้ว บ้านเมืองจะเกิดยุคเข็ญขึ้นสักคราวหนึ่ง ข้าพเจ้าเป็นขุนนางรับพระราชทานเบี้ย
หวัดเงินปีในพระองค์จำเป็นต้องฝ่าอันตรายนำข้อความขึ้นกราบทูลให้ทรงทราบขอพระองค์ทรงพระดำริจงดีเถิด บุษเช็ก
เทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังเด็กขี้เกียดกราบทูลสิ้นข้อความแล้ว จึงทรงรำพึงอยู่ในพระทัยว่า เด็กขี้เกียดคนนี้มีนิสัยใจ
คอกล้าหาญยิ่งนัก รู้แล้วว่าพวกแซ่บูแซ่เตี้ยเป็นที่รักใคร่ชอบพอของเราแต่ถึงเช่นนั้นก็ยังไม่กล้ากล่าวโทษมิได้เกรงกลัว
ต่ออันตรายเห็นได้ว่าเป็นผู้ที่เอาใจใส่ต่อราชการแผ่นดินจริง แต่การที่เราจะลงโทษคนจำพวกนี้ค่อนข้างยากใจอยู่ ถ้า
เราสั่งพวกแซ่บูแซ่เตี้ยเสียแล้วเราจะต้องว่าเหวใจหรือ แต่ครั้นจะไม่ทำเสียเลยขุนนางผู้ใหญ่ที่ซื้อตรงต่อแผ่นดินก็จะ
คิดเคียดเราได้ เพราะเรื่องนี้ใคร ๆ ก็ย่อมรู้อยู่ด้วยกัน หากไม่มีใครมาค้ำเขี่ยขึ้นเท่านั้น บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงดำริอยู่ครู่
หนึ่งแล้วครั้นว่า ตามถ้อยคำที่ท่านกล่าวมานี้ เราเห็นว่าจุฬหิยอินคนเดียวเป็นต้นเหตุ คนอื่น ๆ นอกนั้นเป็นแต่พลอย
ฟ้าพลอยฝนไปด้วย เราจึงจะว่าผิดไปทุกคนนั้นมิถนัด เราจะลงโทษจุฬหิยอินได้เข็ดหลาบ ต่อไปวันหน้าคงไม่กล้าทำ
การเช่นนี้อีก จึงมีรับสั่งให้ถอดจุฬหิยอินออกจากขุนนางตำแหน่งอั้งมิ่ง และให้ลดยศลงมาสองชั้น ส่วนคนอื่น ๆ
ให้ภาคทัณฑ์ไว้ครั้งหนึ่งก่อน เด็กขี้เกียดได้ยินรับสั่งดังนั้นก็ถูกเขาดวาศำนับกล่าวขอบคุณตามธรรมเนียม บุษเช็ก
เทียนฮ่องเต้ครัสด้วยข้อราชการอย่างอื่นเสร็จแล้วก็เสด็จขึ้น ขุนนางทั้งปวงต่างก็พากันกลับบ้าน ง่วนหึ่งขงออกมา
จากท้องพระโรงแล้ว จึงว่าแก่เด็กขี้เกียดว่า ถ้อยคำที่ท่านกราบทูลวันนี้ แต่ไหนแต่ไรมาซึ่งไม่มีใครกล้ากราบทูลเลย
ถึงหากว่าจะไม่สามารถกำจัดพวกแซ่บูกับแซ่เตี้ยได้ ก็คงทำให้มันขำเกรงไม่อาจดูหมิ่นพวกเราอีก แต่คนจำพวกนี้จะ
ปล่อยปละละเลยเสียทีเดียวไม่ได้ เวลานี้มันมักขยาดข้อย้อต่อแต่วันหลังมันอาจก่อการกำเรบให้เป็นอันตรายแก่เราได้
เมื่อมีคนคอยปราบปรามมันอยู่เช่นนี้มันก็ยังมิมานะหนักขึ้น ท่านจงระมัดระวังตัวให้ดี แล้วรีบคิดกำจัดมันให้สำเร็จ
ก่อน เด็กขี้เกียดจึงตอบว่า เรื่องนี้ขอท่านจงวางใจเสียเถิด ข้าพเจ้ามิใช่คนขลาดจะได้ออมแพ้มันง่าย ๆ อย่างที่แต่อาัย
พวกกังฉินเหล่านี้เลย ถึงตัวบุษเช็กเทียนฮ่องเต้เองถ้าพลาดพลั้งลงวันใด ข้าพเจ้าจะต้องว่ากล่าวกันให้หักโค่นจงได้ คน
ทั้งสองเดินสนทนากันมาตามทางได้พักหนึ่ง แล้วเด็กขี้เกียดก็แยกทางกลับไปโรงเคี่ยม รุ่งเช้าก็ออกจากเมืองหลวง
ตรงไปเมืองห้อหน่า

ฝ่ายบุษเช็กเทียนฮ่องเต้ครั้นเสด็จขึ้นแล้วก็เลยมาประทับในตำหนัก จึงรับสั่งให้หาอั้งสุนเข้ามาครัสว่า อั้งยูเตียน
บิดาเจ้ามีหนังสือมาทูลลาออกจากตำแหน่งขุนบูเมืองห้อหน่า ที่จริงเราก็ไม่เต็มใจให้ออก ด้วยเห็นว่าพึ่งออกไปรับ
ราชการได้ไม่กี่ปี แต่อั้งยูเตียนอ้างเหตุผลว่ามีโรคภัยประจำตัวเราจึงอนุญาตให้ แล้วตั้งให้เด็กขี้เกียดนายอำเภอเซง
เฟ่งกั๊ยกออกไปเป็นขุนบูรับหน้าที่แทน เด็กขี้เกียดคนนี้เป็นผู้ซื่อสัตย์กล้าหาญยิ่งนัก เจ้าควรบอกให้บิดาเจ้าระวังตัวจง
ดี หากไม่ให้เกิดผิดฟ้องหมองใจกับเด็กขี้เกียดขึ้น ครัสแล้วก็เล่าความตามที่ได้ยินเด็กขี้เกียดกราบทูลกล่าวโทษขุนนาง
ทั้งปวงให้อั้งสุนฟัง อั้งสุนจึงเขียนหนังสือถึงอั้งยูเตียนผู้บิดาฉบับหนึ่ง มีความว่าตามที่บิดาลาออกจากตำแหน่งขุนบู
นั้น พระเจ้าแผ่นดินโปรดตั้งให้เด็กขี้เกียดออกมารับตำแหน่งแทน เด็กขี้เกียดคนนี้เป็นนายอำเภอเซงเฟ่งกั๊ยกนิสัย
ใจคอซื่อสัตย์กล้าหาญนัก เวลาเข้าเฝ้าพระเจ้าแผ่นดินได้กราบทูลกล่าวโทษขุนนางต่าง ๆ จุฬหิยอินถึงกับต้องออกจาก

ตำแหน่งอึ้งหมิง เตี้ยเซียงจงก็ต้องถูกภาคทัณฑ์ไว้ ถ้าเตี้ยเซียงจงก็เลยออกมาถึงเมืองห้อหน่าแล้วบิดาคงระวิงตัวให้ค้นหาไม่จะมีเรื่องร้อนใจเกิดขึ้น แล้วบิดาก็จะได้รับความอภัยแก่ขุนนางทั้งปวงด้วย อึ้งสุนเขียนหนังสือเสร็จแล้วก็ให้คนสนิทถือไปเมืองห้อหน่าโดยเร็ว คนสนิทรีบเดินทางมาถึงเมืองห้อหน่าจึงตรงไปที่บ้านอึ้งยูเตียนแจ่งแก่นายประตูให้ทราบ นายประตูเข้าไปข้างในมิช้าก็กลับออกมานำคนถือหนังสือเข้าไป คนสนิทคำนับแล้วส่งหนังสือให้ อึ้งยูเตียนรับมาอ่านทราบความตลอดแล้วจึงถามทุกข์สุขของสุนและเรื่องราวในเมืองหลวงต่าง ๆ คนถือหนังสือก็เล่าความให้ฟังทุกประการ อึ้งยูเตียนจึงคิดอยู่ในใจว่า ครั้งนี้พวกแซ่เตี้ยและแซ่บู ถูกบูเซ็กเทียนฮ่องเต้คาดโทษ มีหน้าซ้ำอายเตี้ยเซียงจงก็ถูกเข้าด้วยอายคนนี้เป็นตัวโปรดขอดเยี่ยมมัก มันถูกตำหนิครั้งนี้นับว่าแต่จะอับลงเป็นแน่แล้ว อึ้งสุนบุตรชายเราคงจะได้ขึ้นหน้าเป็นแน่ เวลามันเฟื่องฟูอยู่นั้นถึงจะไปรดปรานลูกเราสักปานใดก็ยังคงต้องเป็นรองมันอยู่ เวลานี้ถึงเตี้ยเซียงจงจะอวดทำเป็นคนกล้า เราก็คงต้องกลัวเกรงไม่ อึ้งยูเตียนคิดแล้วก็หยิบเงินส่งให้คนถือหนังสือสิบตำลึง คนถือหนังสือก็คำนับลากลับไปเมืองหลวง

ฝ่ายจิวกเส็งตั้งแต่ได้ออกมาเป็นนายอำเภอเซงเฟ่งก๊วยก็กำเรียบทะเลนางตัวต่าง ๆ ด้วยถือว่าเป็นคนของเตี้ยเซียงจง ในท้องที่นั้นมีชาวนักเลงคนหนึ่งชื่อจ้งอิวไซ้เป็นคนหาเลี้ยงชีพโดยทางทุจริต จิวกเส็งเลยคบไว้เป็นพรรคพวกแล้วร่วมมือกันฉ้อโกงที่ไร่นารามฎรไว้เป็นอาณาประโยชน์ส่วนตัว ถ้าเห็นบุตรภรรยาใครงดงามก็ให้คนไปฉุดคร่าแย่งชิงมาไว้ แต่การทุจริตเหล่านี้จิวกเส็งไม่ออกนอกหน้า เป็นแต่ใช้ให้จ้งอิวไซ้จัดการทั้งสิ้น เมื่อได้มาจิวกเส็งก็แบ่งปันให้จ้งอิวไซ้บ้างตามมากตามน้อย รามฎรพากันมาฟ้องร้องอำเภอ จิวกเส็งก็แก้งกลบเกลื่อนเล็กน้อยความเสียทุกรายไป บรรดารามฎรเห็นจิวกเส็งโลเลเช่นนั้นก็ไปร้องต่อขุนบู อึ้งยูเตียนไม่มีวิชาความรู้เลยกตคตนิ่งเสียไม่ชำระ จิวกเส็งได้ใจกำเรียบขึ้นทุกวัน รามฎรทั้งปวงพากันได้รับความเดือนร้อนทั่วทุกหนแห่ง

ยังมีชายคนหนึ่งชื่อเจี้ยนเถงเป็นชาวเมืองเกงจิวแต่มาตั้งบ้านเรือนอยู่ในตำบลเซงห้อก๊วยได้สองปี มีบุตรชายคนหนึ่งชื่อเจี้ยนชิว เจี้ยนชิวแต่งงานกับนางฮุนสีแล้วก็ไปค้าขายตามหัวเมือง นางฮุนสีจึงอยู่บ้านกับเจี้ยนเถงวันหนึ่งนางฮุนสีออกมาเยี่ยมประตูอยู่หน้าบ้าน พอดีจ้งอิวไซ้กับพวกเดินผ่านมาทางนั้น กรันเห็นนางฮุนสีรูปร่างงดงามก็มีความยินดี พลังนึกในใจว่าหญิงนี้รูปร่างงามกว่านางสองคนที่เราพาไปไว้บ้านเมื่อเดือนก่อน ถ้าเราฉุดไปให้จิวกเส็งคงจะได้รางวัลไม่น้อย เวลานี้คงไม่มีใครอยู่ในบ้านนางจึงออกมาเยี่ยมประตูอยู่ข้างนอก ถ้าเราเข้าฉุดพาไปเดี๋ยวนี้ก็คงได้ จ้งอิวไซ้คิดตกลงใจดังนั้นแล้ว จึงเดินเข้าไปที่หน้าประตูนางฮุนสีเห็นจ้งอิวไซ้กุมพรรคพวกเข้ามาก็ตกใจ พอจะปิดประตูจ้งอิวไซ้ก็เอามือดันไว้ แล้วเดินเข้าไปพูดว่า เจ้าเห็นจะอยู่บ้านคนเดียวดอกกรรมมังนี่คนในบ้านพากันไปไหนเสียหมดแล้ว นางฮุนสีบอกว่าบิดาข้าพเจ้าไปธุระยังไม่กลับ ท่านอยากพบพรั่งนี้จึงค่อยมาใหม่ จ้งอิวไซ้บอกว่าเราไม่อยากพบบิดาเจ้าดอก เจ้าอยู่คนเดียวเหมาะแล้วเราจะได้พาไปง่าย ๆ นางฮุนสีได้ฟังดังนั้นก็ตกใจ แต่เห็นจวนตัวจะหลบหนีมิได้ จึงแก้งทำใจดีหัวเราะพลาถตอบว่า ท่านเห็นจะเข้าใจว่าข้าพเจ้ายังสาวอยู่กรรมมัง ความจริงข้าพเจ้ามีลูกมีผัวแล้วท่านอย่าคิดวุ่นวายเลย จ้งอิวไซ้ตอบว่า เจ้าจะมีผัวหรือไม่มันไม่สำคัญดอก เมื่อชอบใจเราแล้วก็ป็นอันใช้ได้ นางฮุนสีจึงว่าทำไมท่านจึงคิดอย่างนี้เล่า ผู้หญิงไซ้จะมีแต่ข้าพเจ้าคนเดียวจะได้มาช่วงชิงกัน ท่านทำเช่นนั้นไซ้แต่จะผิดกฎหมายบ้านเมืองอย่างเดียว ชื่อเสียงท่านก็จะพลอยมัวหมอง ทั้งยังเป็นบาปกรรมอีกส่วนหนึ่งด้วยขอท่านจงตรึกตรองดูให้ดีเถิด จ้งอิวไซ้หัวเราะแล้วตอบว่าเจ้าไม่ต้องมาสั่งสอนเราดอก ดีชั่วอย่างไรเรารู้หมดทุกอย่างแล้ว ว่าแต่เจ้าจงไปกับเราเดี๋ยวนี้เถิด ขืนพูดชักความยากต่อไปบิดาเจ้ามาถึงก็จะเกิดเป็นปากเสียงกันขึ้นเปล่า ๆ จ้งอิวไซ้พูดแล้วก็ให้คนช่วยกันฉุดนางฮุนสีออกจากบ้านไป นางฮุนสีร้องให้พลาถเรียกให้คนช่วย แต่ชาวบ้านหาอาจช่วยเหลือไม่เพราะกลัวเกรงอำนาจจ้งอิวไซ้อยู่ จ้งอิวไซ้ฉุดนางฮุนสีไปถึงบ้านก็ให้คนไปตามจิวกเส็งที่อำเภอ จิวกเส็งมาเห็นรูปร่างนางฮุนสีงดงามก็ชอบใจจึงว่าแก่จ้งอิวไซ้ว่า หญิงคนนี้รูปร่างเป็นที่ต้องใจเรามากคนนี้เพลาดีกสงัดท่านจงนำไปให้เราที่อำเภอด้วย เราจะรางวัลท่านร้อยตำลึง จิวกเส็งส่งแล้วก็กลับที่พัก กรันถึงเพลาดีกจ้งอิวไซ้จึงพาตัวนางฮุนสีไปส่งให้จิวกเส็ง จิวกเส็งให้คนกุมตัวนางฮุนสีไว้ แล้วออกมาหยิบเงินส่งให้จ้งอิวไซ้ร้อยตำลึง จ้งอิวไซ้ก็คำนับลากลับบ้าน

ฝ่ายเจี้ยนเถงพ่อผัวนางฮุนสีกลับบ้านจนดีกรันไม่เห็นนางฮุนสีก็ตกใจเป็นกำลัง เที้ยวสืบถามตามชาวบ้าน

ใกล้เที่ยงได้ความว่า ถูกจิ้งอ้วใช้ลูดเอาไปก็มีความเศร้าโศกยิ่งนัก พวกชาวบ้านเห็นดังนั้นก็มีความสงสารเป็นอันมาก จึงพุดเอาใจว่าท่านจะร้องไห้ไปทำไม พรุ่งนี้เช้าจงรีบไปร้องเรียนต่อนายอำเภอได้แล้วกัน เมื่อไม่สำเร็จจึงลองทำฎีกาขึ้นต่อขุนบิฑูรย์คราวหนึ่ง เจียกันเองได้ฟังก็ค่อยคลายความเศร้าโศก รุ่งขึ้นเช้าจึงรีบไปที่อำเภอเซงห้อย แต่จิวปกเส่งยังไม่ออกนั้งว่าการ เจียกันเองคอยอยู่จนเพลากลางวัน สักครู่หนึ่งจิวปกเส่งก็ออกมานั้งที่เหง่หมิง เจียกันเองจึงตรงเข้าไปคุกเข้าลงค้ำนับแล้วบอกว่าข้าพเจ้าเจียกันเองได้รับความทุกข์ร้อนอย่างสาหัส ขอท่านไท้เอี้ยได้โปรดกรุณาด้วย จิวปกเส่งถามว่า เจ้ามาร้องทุกข์ต่ออำเภอได้เสียเงินค่าธรรมเนียมแล้วหรือ เจียกันเองจึงว่า เงินค่าธรรมเนียมต้องเสียเท่าใด ขอท่านได้บอกให้เข้าเจ้าทราบด้วย ถ้าไม่มากนักข้าพเจ้าก็พอจะมีให้ จิวปกเส่งได้ฟังแกล้งร้องตวาดว่า เจ้ามาร้องทุกข์ต่ออำเภอทำไมจึงพุดจาหมิ่นประมาทเราด้วย คำพุดของเจ้าเป็นที่ว่าเราเรียกร้องเอาเงินลูกบ้านมากเกินสมควร เราทำงานตามตรงต่อหน้าที่ ค่าธรรมเนียมต้องเสียเท่าไรเราก็บอกไปตามอัตราหลวง มิใช่ที่เราเรียกร้องเอาตามอำเภอใจถ้าเจ้ากลัวเสียเงินเพียงยี่สิบตำลึงก็จงกลับบ้านเสียเถิดเจียกันเองเห็นจิวปกเส่งโกรธก็ตกใจเป็นกำลัง ค้ำนับพลางเอาหน้าโขกลงกับพื้นแล้วพุดว่า ข้าพเจ้าเป็นคนจนพุดไปโดยซื่อ ซึ่งจะได้มีเจตนาประมาทหมิ่นท่านนั้นหาไม่ได้เรื่องเงินทองควรเสียก็ต้องเสียเป็นธรรมดา ขอแต่ให้สัตว์ผู้ยากได้รับความยุติธรรมด้วยเถิด พุดแล้วก็หยิบเงินออกส่งให้จิวปกเส่งยี่สิบตำลึง จิวปกเส่งรับเงินไว้แล้วพุดว่า เจ้ามี่มีความเดือดร้อนอะไรก็พุดมาโดยเร็ว เจียกันเองจึงเล่าความที่จิ้งอ้วใช้ลูดลากนางอุสนิบุตรสะไก้มาให้จิวปกเส่งฟังทุกประการแล้วพุดต่อไปว่า เรื่องนี้ขอท่านจงเรียกตัวจิ้งอ้วใช้มาชำระโทษตามกฎหมาย แล้วให้ส่งตัวนางอุสนิบุตรสะไก้มาให้ข้าพเจ้าด้วย จิวปกเส่งจึงว่าเจ้ากล่าวหาจิ้งอ้วใช้เป็นคดีร้ายแรงเราจะให้เอาตัวมาชำระเดี๋ยวนี้พุดแล้วส่งนัการให้ไปตามตัวจิ้งอ้วใช้มา นัการค้ำนับลาไปมิช้าก็นำตัวจิ้งอ้วใช้มาที่อำเภอ จิ้งอ้วใช้เข้าไปค้ำนับจิวปกเส่งพลางถามว่าท่านให้เรียกตัวข้าพเจ้ามาโดยกิจธุระอะไรหรือ จิวปกเส่งจึงว่าเจียกันเองมาร้องทุกข์ว่าท่านลูดคร่านางอุสนิบุตรสะไก้เขามา เท็จจริงอย่างไรท่านจงให้การไปโดยเร็วจิ้งอ้วใช้ตอบว่าเรื่องนี้ไม่จริงเลย เจียกันเองแกล้งหาความใส่ข้าพเจ้าเปล่า ๆ ขอท่านจงให้คนไปดูที่บ้านข้าพเจ้าเถิด ถ้าพบนางอุสนิบุตรสะไก้ที่นั่นแล้วข้าพเจ้าจะยอมรับโทษทุกอย่างจิวปกเส่งได้ฟังก็ให้นัการสี่คนไปค้นบ้านจิ้งอ้วใช้นัการค้ำนับลาไปสักครู่หนึ่งกลับมาบอกจิวปกเส่งว่า ข้าพเจ้าไปค้นบ้านจิ้งอ้วใช้แล้ว ไม่พบผู้หญิงชื่อนางอุสนิบุตรสะไก้เลย จิวปกเส่งได้ฟังดังนั้นก็ดบโตะร้องตวาดเจียกันเองว่า เรื่องนี้ชะรอยบุตรสะไก้เจ้าหนีตามชู้ไปเสียแล้ว เจ้าเลยแกล้งหาความมีดีมีร้ายใส่จิ้งอ้วใช้ครั้งนี้นับว่าเจ้ามีโทษผิดมาก แต่เราจะลงโทษเจ้าก็เห็นว่าเป็นคนชรา จงรีบออกไปให้พ้นเดี๋ยวนี้ที่หลังขืนเอาความเท็จมาว่ากล่าวอีกเราจะทำโทษเจ้าให้ถึงขนาด จิวปกเส่งพุดแล้วส่งให้นัการช่วยกันลูดเจียกันเองออกไปจากอำเภอ นัการได้รับคำสั่งก็ช่วยกันลูดตัวออกไป เจียกันเองมีรูที่จะทำประการใดก็ต้องร้องไห้กลับบ้าน

ฝ่ายเด็กยื่นเกียดตั้งแต่ออกจากเมืองหลวงก็แต่งตัวเป็นราษฎรเดินทางมา ครั้นใกล้จะถึงอำเภอเซงห้อย ขณะนั้นเด็กยื่นเกียดเห็นชายผู้หนึ่งเดินร้องไห้มาตามทาง จึงนึกแต่ในใจว่า ชายคนนี้นคงจะได้รับความเดือดร้อนสักอย่างหนึ่ง จำเราจะเข้าไปถามเรื่องราวดู คิดแล้วเดินตรงเข้าไปถามว่าท่านมีทุกข์ร้อนอะไรหรือจึงเดินร้องไห้มาดังนี้ เจียกันเองมองดูเด็กยื่นเกียด เห็นลักษณะผั่งผายท่าทางมีสง่าก็เข้าใจว่าเป็นผู้ดี จึงตอบว่าข้าพเจ้านึกน้อยใจจิวปกเส่งนายอำเภอเซงห้อยนัก คนอย่างนี้ไม่น่าเอามาเป็นนายอำเภอเลย ชำระความง่าย ๆ เหมือนทำเล่น มีหน้าซ้ำกลับจะมาหาว่าข้าพเจ้าฟ้องเท็จอีก เจียกันเองพุดแล้วเล่าความให้เด็กยื่นเกียดฟังตั้งแต่ต้นจนปลาย เด็กยื่นเกียดมีความสงสารเจียกันเองยิ่งนัก จึงถามว่าแล้วท่านจะคิดอย่างไรต่อไปเล่า เจียกันเองตอบว่าข้าพเจ้าก็ไม่รู้ที่จะคิดอย่างไรแล้ว ชินไปร้องเรียนต่ออำเภออีก จิวปกเส่งก็คงลงโทษข้าพเจ้าเป็นแน่ ครั้นจะไปยื่นเรื่องราวต่อขุนบิฑูรย์ก็ไมไหว ถูกแต่เสียเบี้ยไม้รายทางเงินก็จะไม่พอเสียแล้ว ความจริงเชื่อว่าขุนบิฑูรย์ไม่ผิดอะไรกับนายอำเภอนัก คนที่ได้รับความทุกข์ร้อนไปยื่นฎีกามาแล้วมากกว่ามาก แต่ไม่เห็นสำเร็จสักรายหนึ่ง บ้านเมืองทุกวันนี้เดือดร้อนยิ่งนัก เด็กยื่นเกียดเห็นจะสับสนเอาเรื่องราวจากเจียกันเองได้ จึงชวนนั้งลงสนทนากันที่ใต้ต้นไม้แห่งหนึ่ง แล้วพุดกับเจียกันเองว่า ชะรอยขุนบิฑูรย์ที่นี่จะไม่ตั้งอยู่ในยุติธรรมคอกกระมัง ท่านจึงว่าบ้านเมืองเดือดร้อน เจียกันเองตอบว่าข้าพเจ้าฟังมาตั้งบ้านเรือนอยู่ในอำเภอเซงห้อยได้สองปี นับว่าเป็นคนใหม่ไม่ค่อยรู้เรื่องราวอะไรนักแต่ได้ยินจากชาวบ้านพุดกันว่าขุนบิฑูรย์นี่ไม่ค่อยเอาใจ

ใส่ต่อการบ้านเมือง ดูเหมือนตั้งแต่ออกมาเป็นขุนบุรีราษฎรก็ได้รับความเดือดร้อนมากขึ้น ขุนนางในปกครองจะทำอะไรขุนบุรีก็ไม่นำพาว่ากล่าวทั้งสิ้นราษฎรเดือดร้อนไปขึ้นเรื่องราวร้องทุกข์ ขุนบุรีก็นิ่งเสียไม่ชำระให้ พวกขุนนางทุจริตจึงได้มีใจกำเริบเบียดเบียนราษฎรหนักขึ้น ถึงเวลานี้ก็ยังมีราษฎรไปร้องทุกข์ต่อขุนบุรีอยู่เสมอ ด้วยคนได้รับความเดือดร้อนมิรู้ที่จะหันหน้าไปพึ่งใครก็ต้องทำเรื่องราวไปขึ้นตามบุญตามกรรม เด็กยื่นเกียดจึงถามว่าขุนบุรีคนนี้เป็นขุนนางชั้นอะไรอยู่ก่อน แล้วย้ายมาจากไหนท่านรู้หรือไม่ เจียกันเองตอบว่าข้อนี้ข้าพเจ้าไม่ทราบความละเอียดนัก เป็นแต่รู้ว่ามาจากเมืองหลวงเท่านั้นข้าพเจ้ามาอยู่เมืองนี้ที่หลังขุนบุรี ทั้งไม่ก่อกองจะได้เอาใจใส่จึงไม่ทราบเรื่อง เด็กยื่นเกียดได้ฟังจึงนึกในใจว่าเรื่องนี้บางที่วันหนึ่งคงจะรู้ จำจะต้องถามดูให้ได้ความ อย่าไรเสียอึ้งอยู่เดียนก็คงเป็นพวกอ้ายกังฉิน ถ้าจริงแล้วจะต้องทำเสียให้ได้ความอภัยแก่ราษฎรทั้งปวง ขึ้นปล่อยให้กลับไปนวล ๆ ก็จะไม่รู้สำนึกตัว คิดแล้วจึงว่าแก่เจียกันเองว่า เมื่อขุนบุรีเป็นคนเหลวไหลอย่างนี้ก็เป็นกรรมของราษฎร แต่เรื่องของท่านนี้ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยควรต้องไปขึ้นฟ้องต่อขุนบุรีดูเถิดเถิดว่าเป็นบุญของท่านเมื่อขุนบุรีจะชำระให้บ้าง เราจะให้ค่าเดินเห็นแก่ท่านนัก สักยี่สิบตำลึง พูดแล้วก็หยิบเงินส่งให้เจียกันเอง เจียกันเองรู้สึกขอบคุณเด็กยื่นเกียดยิ่งนัก ลูกเข้าสงก้านับแล้วพูดว่าท่านผู้มีความเมตตาจงบอกนามให้ข้าพเจ้าทราบด้วย วันหน้าข้าพเจ้าจะได้คิดลอบคุณท่านบ้าง เด็กยื่นเกียดตอบว่าท่านไม่ต้องรู้จักชื่อเราดอกจงรีบกลับไปบ้านเสียเถิด แล้วอีกสามวันจงจัดแจงไปขึ้นเรื่องราวต่อขุนบุรีให้ได้ เจียกันเองจึงว่ายังมีคนที่รู้จักกับข้าพเจ้าอีกสองคนชื่อโอได้แก่งกับเห้งเสียวต่างได้รับความเดือนร้อนเช่นเดียวกับข้าพเจ้า แต่เรื่องของเขาเกิดขึ้นสักสองสามเดือนมาแล้ว เขาบอกว่าเขาขึ้นเรื่องราวไว้ต่อขุนบุรีเหมือนกัน แต่จนบัดนี้ยังไม่ได้รับข่าวคราวว่าอย่างไรบางที่ข้าพเจ้าจะชวนเขาไปฟังด้วย เด็กยื่นเกียดได้ฟังจึงว่าเรื่องนั้นแล้วแต่ใจของท่านเถิด ยิ่งมาเรื่องกันมาก ๆ ก็ยิ่งดีขุนบุรีจะได้สำนึกเสียบ้าง เจียกันเองก้านับเด็กยื่นเกียดอีกครั้งหนึ่งแล้วก็ไป เด็กยื่นเกียดออกเดินทางไปได้สักพักหนึ่ง ครั้นจวนถึงเมืองห่อหนาก็จัดแจงสวมเสื้อยศจนเดินขบวนไป พวกเจ้าเมืองกรมการได้ทราบก็รีบออกมาต้อนรับขุนบุรีใหม่ แล้วเชิญเข้าไปพักที่กงกวนในเมือง ขณะนั้นพอดีเป็นเพลาค่ำ เด็กยื่นเกียดจึงให้ขุนนางกรมการทั้งปวงกลับไปก่อน พนักงานสำหรับกงกวนจึงจัดที่ให้เด็กยื่นเกียดพักนอนคืนหนึ่ง รุ่งขึ้นเช้าเด็กยื่นเกียดก็ไปที่บ้านอึ้งอยู่เดียนขุนบุรีคนเก่า ส่งหนังสือเทียบให้นายประจักษ์เข้าไปข้างในอึ้งอยู่เดียนได้ทราบข่าวขุนบุรีใหม่มาก็ออกมาต้อนรับแล้วเชิญเข้าไปข้างใน ทั้งสองฝ่ายต่างก้านับกันตามธรรมเนียมเมื่อนั่งลงเรียบร้อยแล้วอึ้งอยู่เดียนจึงว่า ข้าพเจ้าได้ทราบว่าท่านออกมาเป็นขุนบุรีแทนข้าพเจ้าก็มีความยินดี ท่านจะรับตราเมื่อไรโปรดบอกให้ข้าพเจ้าทราบด้วย เด็กยื่นเกียดตอบว่าข้าพเจ้าคิดจะรับเสียในวันพรุ่งนี้ ถ้ารอช้าไปก็ป่วยการเวลาเปล่า แต่ข้าพเจ้าเป็นคนมีสติปัญญาน้อย เกรงว่าจะไม่มีความสามารถในการงาน จึงได้รับมาค้ำับท่านเสียก่อน ขอท่านจงให้อิวาทแนะนำข้าพเจ้าด้วยเถิด อึ้งอยู่เดียนเห็นเด็กยื่นเกียดอ่อนน้อมเช่นนั้นก็คิดแต่ในใจว่า เด็กยื่นเกียดคงจะไม่ใช่คนมีสติปัญญาอะไรนัก ดูแต่พูดจาทำทางก็บอกว่าโง่ ไม่สมกับบุตรชายเรามีหนังสือบอกยกย่องมาเลย ชะลี้ชะร้ายกงได้ยื่นแต่เขาพูดกันก็ออกมาตามข่าวเล่าลืออึ้งอยู่เดียนคิดแล้วก็มีประกายประกายเด็กยื่นเกียด จึงตอบว่าการในหน้าที่ขุนบุรีไม่มีอะไรน่ากลัว เพราะมีขุนนางรองในปกครองจัดการทั่วไปอยู่แล้ว ท่านเป็นแต่ขุนนางชั้นอำเภอจึงไม่ทราบระเบียบ อันหน้าที่ขุนบุรีนั้นถ้าใครได้เป็นก็นับว่าบุญ มีแต่คนอนกินเบี้ยหวัดเงินป้ออย่างเดียวกับท่านนั้น เด็กยื่นเกียดได้ฟังอึ้งอยู่เดียนพูดดังนั้นก็นึกหัวเราะอยู่ในใจ จึงแกล้งถามว่า ก็เมื่อขุนบุรีได้รับความสุขเช่นนี้เหตุใดท่านจึงลาออกเสียเล่า อนึ่งท่านก็ไม่แก่เฒ่าอะไรนัก ยังพอจะนอนกินเบี้ยหวัดเงินเดือนได้อีกหลายปีมิใช่หรือ อึ้งอยู่เดียนได้ฟังดังนั้นก็นึกโกรธอยู่ในใจจึงตอบว่าข้าพเจ้ายังไม่แก่ก็จริง แต่ร่างกายทุพพลภาพมีโรคภัยเบียดเบียนอยู่เสมอจึงได้ลาออกเสีย ถ้าข้าพเจ้าไม่ลาออกท่านก็ต้องคงเป็นแต่ นายอำเภออยู่อย่างนั้นเอง เด็กยื่นเกียดจึงว่า คนอย่างข้าพเจ้าไม่ได้เป็นขุนบุรีก็ไม่ใช่ไรเพราะข้าพเจ้าเป็นคนชอบทำงาน นี้ก็ยกมานอนกินเบี้ยหวัดเงินป้ออยู่เปล่า ๆ ถ้าขุนนางในปกครองทำดีก็ได้อยู่หากว่าทำชั่วก็ต้องร้อนถึงตัวด้วยชะรอยในเมืองห่อหนานี้ขุนนางชั้นรอง ๆ คงเป็นคนดีมีความสามารถด้วยกันทุกคน ท่านจึงไม่ต้องเดือดเนื้อร้อนใจอะไรเลย ตั้งแต่ท่านออกมาเป็นขุนบุรี เคยมีขุนนางประพฤติกุจริตบ้างหรือไม่อึ้งอยู่เดียนตอบว่าตั้งแต่ข้าพเจ้าออกมาปกครองอยู่ ยังไม่เคยปรากฏว่าใครประพฤติกุชัวยุ้ยอย่างไรเลย ราษฎรต่างทำมาหากินเป็นสุขทั่วหน้ากัน ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าการที่ท่านได้มาเป็นขุนบุรีเมืองห่อหนานี้เป็นบุญของท่านอย่างยิ่ง เด็กยื่นเกียดจึงว่า ข้าพเจ้าเดินทางมาจากเมืองหลวง

พอข้ามแม่น้ำอิงโหก็ไต่บันข่าว่าจิวปกเส่งนายอำเภอเซงหื้อกั๊ยเป็นคนทุจริตฉ้อโกงราษฎรให้ได้รับความเดือดร้อนต่าง ๆ มาช้านาน จิวปกเส่งคนนี้เป็นขุนนางในปกครองของท่านเหตุใดท่านจึงไม่ได้ยื่นข่าคราวบ้างเล่าอั้งยู๋เตียนจึงตอบว่า ท่านทราบเพียงแต่หนึ่งยังไม่ถึงสองเพราะเช่นนั้นท่านควรจะทราบไว้ดีกว่า จิวปกเส่งนั้นเป็นคนของเฉียเซียงจง เฉียเซียงจงเป็นคนโปรดปรานของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ คนทั้งแผ่นดินย่อมต้องกลัวเกรง ก็เมื่อจิวปกเส่งเป็นคนของเฉียเซียงจงแล้ว น้ำใจท่านจะไม่กลัวเกรงเขาบ้างเจียวหรือ จิวปกเส่งจะทำอะไร ๆ เราก็ต้องอนุโลมตามเราเป็นไม้ซีกมิควรไปกัดไม้ซุง ทำอะไรต้องรู้จักผ่อนผันสั้นยาวไว้บ้าง ต่อไปเมื่อเขาเห็นคุณความดีของเราก็คงจะไปบอกแก่เฉียเซียงจงให้ช่วยอุดหนุนเราได้เป็นใหญ่เป็นโตยิ่งขึ้นไปอีก เด็กยี่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะพลาญพูดว่า ถ้าเช่นนั้นท่านคงจะประจบจิวปกเส่งมาหลายปีแล้ว แต่ทำไมจึงไม่ได้เป็นใหญ่เป็นโตขึ้นเล่า อั้งยู๋เตียนตอบว่า ข้าพเจ้าแก่แล้วไม่อยากจะเยอทะยานดังท่านว่าดอก ข้าพเจ้าช่วยแนะนำด้วยความเอื้อเฟื้อแก่ท่านต่างหากคำโบราณย่อมว่ารู้หลบเป็นปีกรู้หลีกเป็นหาง คนฉลาดย่อมไม่หาภัยใส่ตัวท่านไม่รู้ดอกหรือ เด็กยี่นเกียดเห็นอั้งยู๋เตียนพูดจาเหลวไหลเช่นนั้นก็มีได้โต้ตอบ คิดแต่ในใจว่าเราขึ้นสนทนาคด้วยคนชนิดนี้ต่อไปก็ไร้ประโยชน์ แต่อยากรู้ว่ามันเป็นขุนนางได้โดยอย่างไรหนอ ครั้นแล้วเด็กยี่นเกียดก็คำนับลากลับกงถวน เวลานั้นคนสนิททั้งสี่คนกำลังนั่งสนทนากันอยู่ ครั้นเห็นเด็กยี่นเกียดกลับมาจึงถามว่าท่านไปสนทนากับอั้งยู๋เตียนได้เรื่องราวเป็นประการใดบ้าง เด็กยี่นเกียดหัวเราะแล้วตอบว่า เราหมายว่าอั้งยู๋เตียนเป็นขุนบู้จะมีวิชาความรู้ดี แต่ความจริงเป็นคนเหลวไหลไม่เป็นชิ้นเป็นอันอย่างไรเลย แต่เหตุใดหนอมันจึงได้เป็นถึงตำแหน่งขุนบู้พวกเจ้าเหล่านี้เคยรู้จักอั้งยู๋เตียนมาแต่ก่อนบ้างหรือเปล่า เบเอียงตอบว่า ข้าพเจ้าไม่เคยรู้จักแต่ได้ยื่นจิวหยกพนักงานประจำกงถวนเล่าเรื่องให้ฟัง จิวหยกมานั่งสนทนาอยู่ด้วยพวกข้าพเจ้า พอเห็นท่านกลับมาจึงหลบไปเสีย เด็กยี่นเกียดจึงให้เบเอียงไปตามตัวจิวหยกมา จิวหยกมาถึงก็คำนับเด็กยี่นเกียดแล้วยื่นฟังคำสั่งอยู่ข้างหนึ่ง เด็กยี่นเกียดจึงว่า เราไปสนทนากับอั้งยู๋เตียนเมื่อสักครู่ ให้นึกสงสัยว่าอั้งยู๋เตียนคงไม่ได้เป็นคนเล่าเรียนมาแต่ก่อน ทำให้เรานึกประหลาดใจว่าเหตุใดอั้งยู๋เตียนจึงได้เป็นขุนนาง เจ้าเป็นคนอยู่ที่นี้คงจะรู้เรื่องราวอยู่บ้าง ถ้ารู้แล้วจงเล่าให้เราฟังโดยละเอียดด้วย จิวหยกจึงตอบว่าข้าพเจ้าไม่รู้จักอั้งยู๋เตียนเพียงแต่เมื่ออยู่ที่นี้ดอก ข้าพเจ้าทราบเรื่องมาตั้งแต่อยู่เมืองหลวง พูดแล้วก็เล่าเรื่องที่อั้งยู๋เตียนเอาบุตรชายไปฝากหลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่ จนได้เข้าไปอยู่ในวังเป็นที่โปรดปรานของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ให้เด็กยี่นเกียดฟังทุกประการ แล้วพูดต่อไปว่าซึ่งอั้งยู๋เตียนได้เป็นขุนบู้ก็เพราะบูเช็กเทียนฮ่องเต้โปรดอั้งสุนบุตรชาย ความจริงเรื่องนี้ข้าพเจ้าไม่ทราบพูด แต่เห็นว่าคนทั้งแผ่นดินใคร ๆ ก็รู้ที่อยู่ทั่วกัน ข้าพเจ้าจึงเล่าให้ท่านฟังตามตรง เด็กยี่นเกียดได้ฟังดังนั้นจึงว่า เรารู้เรื่องหลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่แต่เรื่องอั้งยู๋เตียนหาทราบไม่ อั้งยู๋เตียนได้เป็นขุนนางเพราะเหตุนี้ดอกหรือ ครั้นเด็กยี่นเกียดซักถามสิ้นเรื่องราวแล้วจิวหยกก็คำนับถอยออกไป

ครั้นวันรุ่งขึ้น เด็กยี่นเกียดก็แต่งตัวสวมเครื่องยศออกมาขึ้นเกี้ยวเดินเป็นขบวนออกจากกงถวนที่ไปยังว่าการ เวลานั้นเจ้าเมืองกรมการทั้งปวงต่างก็สวมเสื้อยศออกมาขึ้นเรียงรายเป็นลำดับ พอขบวนเด็กยี่นเกียดมาถึงที่ว่าการ ขุนนางทั้งปวงก็ออกมาต้อนรับพร้อมกัน เด็กยี่นเกียดลงจากเกี้ยวแล้วเดินเข้าไปข้างใน อั้งยู๋เตียนก็สวมเสื้อยศเชิญตราตำแหน่งขุนบู้ออกมามอบให้แก่เด็กยี่นเกียด แล้วขุนนางทั้งปวงก็คำนับขุนบู้ใหม่ตามธรรมเนียมอีกครั้งหนึ่งเด็กยี่นเกียดจึงพูดกับอั้งยู๋เตียนและขุนนางทั้งปวงว่า วันนี้เป็นวันพิธีรับตราตำแหน่งตามประเพณี พรุ่งนี้จึงจะได้จัดการมอบหมายหน้าที่แก่กันต่อไป ให้ขุนนางทั้งปวงมาพร้อมกันด้วย ขุนนางทั้งปวงได้ฟังดังนั้นก็คำนับลากลับไป ซึ่งเด็กยี่นเกียดกำหนดวันดังนี้เพราะจะแกลังงานอั้งยู๋เตียน ด้วยรุ่งขึ้นเป็วันที่เจ็ดกันเองกับคนทั้งปวงจะมายื่นเรื่องราว ถ้ามอบหมายกันเสียให้เสร็จในวันนี้ อั้งยู๋เตียนกับขุนนางทั้งปวงก็จะแยกย้ายกันไปหมด เมื่อเด็กยี่นเกียดรับตราตำแหน่งขุนบู้เสร็จแล้ว ก็ให้ทำใบบอกถวายบูเช็กเทียนฮ่องเต้แล้วมอบให้มาใช้รับถือไปยังเมืองหลวงโดยเร็ว

รุ่งขึ้นเข้าอั้งยู๋เตียนกับขุนนางทั้งปวงก็มาพร้อมกันยังที่ว่าการ สักครู่หนึ่งเด็กยี่นเกียดก็มาถึง ขุนนางทั้งปวงจึงนำเรื่องราวในหน้าที่ของตนมาส่งให้อั้งยู๋เตียนตามลำดับอั้งยู๋เตียนดูแล้วก็หาว่าจะทำอย่างไรจึงมอบให้แก่เด็กยี่นเกียดทั้งสิ้น เด็กยี่นเกียดจึงแกลังพูดกับอั้งยู๋เตียนว่าเรื่องราวที่ตกค้างมีอะไรบ้างก็ควรชี้แจงให้ข้าพเจ้าทราบบ้างซึ่งท่านส่งมาให้ข้าพเจ้าเฉย ๆ ดังนี้ ชะรอยราชการบ้านเมืองในระหว่างท่านเป็นขุนบู้จะเรียบร้อยดีดกกระมัง อั้งยู๋เตียนจึงว่า ตั้งแต่ข้าพเจ้าออกมาเป็นขุนบู้ไม่มีเหตุเดือดร้อนอะไร หากจะมีบ้างขุนนางในหน้าที่ก็จัดการเรียบร้อยทั้งหมด ถึงท่าน

ไม่เคยเป็นขุนบุรีก็ไม่ต้องวิตก เด็กขึ้นเกียดได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะแต่หาได้อตอบประการใดไม่ ขณะนั้นพนักงานเข้ามาคำนับบอกว่า มีราษฎรประมาณสิบกว่าคนจะมาขึ้นเรื่องราว ข้าพเจ้าบอกว่าท่านได้เอี้ยกำลังติดธุระก็ไม่ฟัง คนที่เป็นหัวหน้าบอกว่าได้เอี้ยสั่งให้มาในวันนี้ข้าพเจ้าจึงเข้ามาแจ้งให้ทราบ อังยูเตียนได้ฟังดังนั้นก็โกรธเอามือตบโต๊ะร้องว่า อ้ายพวกนี้กำเริบใหญ่เสียแล้ว เราได้ไปสั่งให้มาแต่ครั้งไหน เจ้าจงบอกให้มันไปขึ้นต่ออำเภอกันแล้วกัน ถึงเรื่องราวเป็นอย่างไรนายอำเภอก็จำระได้ดอก เด็กขึ้นเกียดจึงว่าท่านพูดเช่นนั้นไม่ถูก เราเป็นขุนบุรีมีหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของราษฎรเมื่อราษฎรเดือดร้อนมาเราจะบอกปิดเสียเช่นนั้นไม่ควร ซึ่งราษฎรพากันมาขึ้นเรื่องราวต่อขุนบุรีเองดังนั้นคงจะมีข้อความสำคัญอะไรสักอย่างหนึ่งเป็นแน่อังยูเตียนตอบว่าราษฎรเมืองนี้นิสัยเป็นเช่นนั้นเสมอเปิดหายไก่อหายก็ต้องร้อนถึงขุนบุรี เห็นว่านายอำเภอไม่ยุติธรรมไปเสียทั้งนั้น ท่านขึ้นไปเอาธุระกับคนจำพวกนั้นก็เหนื่อยเปล่า เด็กขึ้นเกียดจึงว่าอย่าแต่เปิดไก่อหายเลย ต่อให้อีแปะเคียวหายถ้าไม่ชำระให้เขาก็ไม่ยุติธรรม เด็กขึ้นเกียดพูดแล้วหันมาสั่งให้พนักงานนำคนที่มาเป็นหัวหน้าเข้ามาก่อน พนักงานถอยออกไปมีข้าก้นำเจียนแดงเข้ามาคุกเข้าคำนับอยู่ตรงหน้าโต๊ะ เด็กขึ้นเกียดเห็นเจียนแดงจึงถามว่า เจ้าชื่ออะไรแซ่ไรบ้านอยู่ที่ไหน มีเรื่องเดือดร้อนอะไรจึงต้องมาขึ้นเรื่องราวต่อเรา เจียนแดงเคยได้ยินขุนบุรีไม่ใครเอาใจใส่ต่อราษฎร ครั้นได้ยินเด็กขึ้นเกียดถามดังนั้นก็ตกใจ รีบคุกเข่าลงคำนับพูดว่าข้าพเจ้าแซ่เจี้ยนชื่อกันแดงอยู่ในท้องที่อำเภอเซงห้อยก๊วย ได้รับความเดือดร้อนเพราะมีคนมาแย่งชิงเอาบุตรสะใภ้ของข้าพเจ้าไปแต่นายอำเภอเซงห้อยก๊วยพิจารณาว่าข้าพเจ้าฟ้องเท็จไม่มีมูลข้าพเจ้ามีรูที่จะหันหน้าไปพึ่งใคร จึงต้องทำเรื่องราวมาขึ้นต่อท่านได้เอี้ย ซึ่งข้าพเจ้าบังอาจรบกวนท่านทั้งนี้มีโทษผิดหนักหนา แต่ขอท่านจงกรุณาสักครั้งหนึ่งเถิด เด็กขึ้นเกียดจึงว่าเจ้าเป็นโจทก์พูดเคลือบคลุมเช่นนั้นได้หรือ ใครเป็นคนแย่งชิงก็ต้องบอกชื่อเสียมาให้ชัดเจน เจียนแดงคำนับแล้วตอบว่าเรื่องราวมีปรากฏอยู่ในคำร้องทุกข์แล้วข้าพเจ้าขอแต่เพียงให้ได้ลูกสะใภ้คืนอย่างเดียว นอกจากนั้นไม่เอาด้วย ความอะไรหมด ขึ้นว่ากล่าวกันต่อไปก็จะทำให้ท่านพลอยเป็นอันตรายด้วย เด็กขึ้นเกียดได้ฟังดังนั้นก็โกรธจึงพูดว่าเจ้าพูดราวกับเราเป็นคนฉลาดมิได้เห็นแก่การแผ่นดิน เจ้าจงเงยหน้าขึ้นดูเราเสียก่อนเถิด ภายหลังจะได้พูดอะไรให้เต็มปากเจียนแดงเงยหน้าขึ้นดูเห็นเด็กขึ้นเกียดก็ตกใจยิ่งนักพลางนึกในใจว่าท่านผู้นี้ได้พบกับเราตามทางเมื่อวันก่อนแล้วบอกให้เรามาขึ้นเรื่องราวต่อขุนบุรี ชะรอยท่านผู้นี้คงเป็นขุนนางออกมารับตำแหน่งแทนอังยูเตียนเป็นแน่ คิดดังนั้นแล้วก็เอาน้ำโขลกกับพื้นพูดว่า ข้าพเจ้ามีตาแต่ไม่มีแววจึงหารู้จักท่านไม่ ครั้นนี้นับว่าข้าพเจ้ามีโทษผิดมาก ขอท่านจงกรุณาขโทษให้ข้าพเจ้าด้วยเด็กขึ้นเกียดจึงว่าคดีเรื่องนี้โจทก์จงบอกชื่อจำเลยมาทุกคน จำเลยคนใดทำความผิดอย่างใดจงชี้แจงมาให้คนทั้งปวงที่อยู่ที่นี่ได้ยินทั่วกัน ซึ่งเจ้าจะขึ้นแต่เรื่องราวคลุม ๆ มาเหมือนแต่ก่อนนั้นไม่ได้คนทั้งหลายไม่รู้เรื่องก็จะเข้าใจผิด เจียนแดงจึงว่า เรื่องนี้เดิมจึงอ้วไ้กุมพรรคพวกไปลุดลากนางอุณสิบุตรสะใภ้ของข้าพเจ้ามา ข้าพเจ้าจึงไปฟ้องร้องต่อจิวปกเส็งนายอำเภอเซงห้อยก๊วย จิวปกเส็งกลับหาว่าข้าพเจ้าใส่ความเท็จจึงอ้วไ้ให้นักการขับไล่ข้าพเจ้าไปเสียข้าพเจ้าต้องเสียเงินค่าธรรมเนียมไปยี่สิบตำลึงเปล่า ๆ ด้วยความอะไรมิได้ว่ากล่าวกันให้ถึงแตกหัก ข้าพเจ้าได้รับความเดือดร้อนเช่นนี้จึงต้องมาขึ้นเรื่องราวต่อท่าน ขอท่านจงช่วยพิจารณาให้เด็ดขาดด้วย เด็กขึ้นเกียดได้ฟังดังนั้นก็ทำเป็นโกรธเอามือตบโต๊ะร้องทวาดว่า จิวปกเส็งนายอำเภอเซงห้อยก๊วยเหลวไหลเช่นนี้ต่อไปจะเป็นที่พึ่งของราษฎรได้หรือ ต้องจับตัวมาชำระโทษเสียเดี๋ยวนี้ ขุนนางทั้งปวงเห็นเด็กขึ้นเกียดพูดเช่นนั้นก็ตกตะลึงต่างคนมองดูตากันนิ่งอยู่ เวลานั้นอังยูเตียนมีความตกใจยิ่งนัก หันมาพูดกับเด็กขึ้นเกียดว่า ท่านย่อมรู้อยู่แล้วว่าจิวปกเส็งเป็นคนของเตี้ยเซียงจง ท่านจะให้จับตัวมาชำระลงโทษอย่างไรได้ท่านทำอะไรควรต้องคิดหน้าคิดหลังดูบ้างจึงจะชอบเด็กขึ้นเกียดได้ฟังดังนั้นก็โกรธพูดด้วยเสียงอันดังว่าเตี้ยเซียงจงเป็นอะไรมาเราจึงจะต้องกลัวเกรง อย่างไรก็ตามแต่อ้ายจิวปกเส็งซึ่งเป็นแต่เพียงข้าของเตี้ยเซียงจงเลยต่อให้เป็นพ่อของเตี้ยเซียงจงก็ต้องเอาตัวมาชำระให้จนได้ ท่านได้เป็นขุนบุรีครั้งนี้ชะรอยจะได้รับตราตั้งจากเตี้ยเซียงจงดอกกระมัง อังยูเตียนได้ฟังเด็กขึ้นเกียดพูดดังนั้นก็มีความอับยศต่อขุนนางทั้งปวงยิ่งนัก แต่มีรูที่จะทำการใดก็ต้องทำใจดีพูดว่า ซึ่งข้าพเจ้าตกเดือนดังนี้ก็เพราะเห็นแก่ท่าน เพราะคนเราจะคิดทะนงตัวให้เกินนักไม่ได้ คำโบราณย่อมน่าสูงนักมักล้ม ท่านได้เป็นถึงขุนบุรีก็ได้อยู่แล้วควรที่จะเสียลาตำแหน่งยศไว้บ้าง เด็กขึ้นเกียดจึงว่าข้าพเจ้าเป็นคนตรง ผิดก็ว่าผิดถูกก็ว่าถูก ถือแต่ความยุติธรรมเป็นที่ตั้งมิได้อาลัยแก่ตำแหน่งยศดอก อย่างคู่อื่นไกลเลยแม้แต่ท่านเองก็ยังยอมลาออกจากตำแหน่งง่าย ๆ ส่วนหาอะไรกับคนอย่างข้าพเจ้าจะ

มันเป็นห่วงอยู่ อังยูเตียนเห็นว่ายิ่งพูดยิ่งเข้าตัวก็มีได้โต้ตอบประการใด นิ่งนิ่งอยู่ครู่หนึ่งแล้วจึงว่า เวลานี้ข้าพเจ้าไม่มี
หน้าที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว ต้องลาท่านกลับไปเตรียมตัว เพราะกำหนดจะเดินทางกลับเมืองหลวงพรุ่งนี้เช้า เด็กขึ้นเถียง
จึงว่า ท่านอย่าท้อใจเกรงจิวปกเส็งจะไปฟ้องเตี้ยเซียงจงหรือ ข้าพเจ้ายังให้ท่านกลับไปไม่ได้ ต่อเมื่อชำระเรื่องจิวปกเส็ง
แล้วจึงค่อยกลับ อังยูเตียนได้ฟังเด็กขึ้นเถียงพูดแทงใจดำเช่นนั้นจึงว่า ข้าพเจ้ามอบหน้าที่ให้ท่านเสร็จแล้ว ต่อเมื่อ
ชำระเรื่องจิวปกเส็งแล้วจึงค่อยกลับเถิด อังยูเตียนได้ฟังเด็กขึ้นเถียงพูดแทงใจดำเช่นนั้นจึงว่า ข้าพเจ้ามอบหน้าที่ให้
ท่านเสร็จแล้ว ค่อยไปนี้ท่านจะชำระความก็เป็นหน้าที่ของท่านจะต้องให้ข้าพเจ้าอยู่ด้วยทำไมเล่า ข้าพเจ้ามิใช่เป็นคนต้อง
คดีไม่ควรมานั่งคอยให้เสียเวลา เด็กขึ้นเถียงได้ฟังดังนั้นจึงแกล้งทวาดว่า คดีนี้เกิดขึ้นในระหว่างท่านยังเป็นขุนบุญอยู่
เมื่อขุนนางในความปกครองของท่านประพฤติกฎการทุจริตเช่นนี้ คดีก็ต้องพาดพิงไปถึงตัวท่านอยู่เอง อังยูเตียนนิ่งอยู่
ครู่หนึ่งจึงว่า เมื่อท่านจะให้ข้าพเจ้าอยู่ก็อยู่ได้ แต่เวลานี้ก็ร่วมครึ่งวันเข้ามาแล้ว กว่าจะได้ตัวจำเลยมาก็เย็นชำระไม่
ทัน วิ ไม่ควรหยุดพักเสียก่อนขุนนางตำแหน่งอื่นที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะได้ไม่ต้องมาทนลำบากอยู่ด้วย ต่อพรุ่งนี้
เช้าค่อยชำระเถิด เด็กขึ้นเถียงจึงว่า เวลาเย็นหรือค่ำจะเป็นใหญ่กว่าราชการไปได้หรือ ถ้ามีดเราก็จะให้จุดตะเกียง
งน เด็กขึ้นเถียงพูดแล้วหันมาสั่งคนสนิททั้งสี่ว่า พวกเจ้าจงคุมนักการสักยี่สิบคนรีบไปจับตัวจิวปกเส็งกับจิงอ้วใช้
มาเดี๋ยวนี้ คนสนิททั้งสี่ได้รับคำสั่งก็ค้ำบถอยออกมาข้างนอก จันนักการได้ตามจำนวนแล้วรีบไปยังศาลเซ่งห้อก้วย
ครั้นแล้วเด็กขึ้นเถียงจึงว่าแก่พนักงานซึ่งอยู่ในที่นั้นว่า ข้างนอกยังมีราษฎรอีกหลายคนมิใช่หรือเจ้าจงไปนำเข้ามาให้
หมด พนักงานค้ำบถอยออกไปสักครู่หนึ่งก็นำราษฎรเข้ามาสิบคน ราษฎรพวกนั้นคุกเข่าลงค้ำบเด็กขึ้นเถียงแล้ว
ยื่นเรื่องราวให้พร้อมกัน เด็กขึ้นเถียงให้พนักงานรีบขึ้นไปดูที่ละคนจนหมด ในเรื่องราวแปลฉบับมีข้อความคล้ายกัน
ว่าจิงอ้วใช้ฉ้อโกงเงินทองและที่ไร่นา อีกสองฉบับเป็นของไอโต้แก๊งฟ้องว่าจิงอ้วใช้ฉ้อบุตรสาว ของแห่งเสียวฟ้องว่า
แย่งชิงภรรยา เรื่องราวเหล่านี้มีใจความต้องกันว่าเคยยื่นต่อขุนบุญครั้งหนึ่งแล้ว แต่ยังไม่ได้รับความจึงยื่นซ้ำอีกครั้งหนึ่ง
เด็กขึ้นเถียงเอาเรื่องราวทั้งหมดส่งให้อังยูเตียนแล้วพูดว่า เรื่องเหล่านี้เจ้าทุกข์ร้องว่าได้มายื่นต่อท่านแล้วแต่เหตุใด
ท่านจึงไม่ชำระให้เขาเล่า อังยูเตียนได้ฟังดังนั้นจึงแก้ตัวว่า เรื่องราวเหล่านี้ข้าพเจ้าตรวจดูหมดแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่อง
เหลวไหลจึงไม่ชำระ เด็กขึ้นเถียงจึงว่า ท่านรู้ได้อย่างไรว่าเป็นเรื่องเหลวไหล ท่านได้จัดการสืบสวนทวนพยานแล้ว
หรืออังยูเตียนตอบว่าเรื่องชนิดนี้ไม่ต้องสืบพยานก็ได้ ท่านจงคิดถึงจิวปกเส็งเสียก่อนว่าเป็นใคร ถ้าเป็นเรื่องจริงเขา
มีชำระให้แล้วหรือ ถ้าข้าพเจ้าไม่รู้อะไรเสียเลยคงเป็นขุนบุญไม่ได้ดอก เด็กขึ้นเถียงได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะด้วยเสียงอัน
ดังพลางพูดว่า ท่านเป็นขุนบุญเพราะความรู้หรือเพราะเป็นลูกศิษย์วัด ถ้ายอมรับกับเราว่าเพราะเป็นลูกศิษย์วัดเราก็จะให้
อภัย หากไม่ท่านจะต้องมีความผิดหลายกระทง กระทงที่หนึ่งขุนบุญต้องมีหน้าที่ดูแลความประพฤติของขุนนางในปกครอง
แต่ท่านหากกระทำเช่นนั้นไม่ ใครจะทำอย่างไรก็ปล่อยปละละเลยไม่ว่ากล่าว มีหน้าซ้ำเกรงกลัวขุนนางในปกครอง
ของตนเช่นจิวปกเส็งเสียด้วย ทั้งนี้ก็เพราะเห็นว่ามันเป็นคนของเตี้ยเซียงจง ถ้าเตี้ยเซียงจงซุบเสียงให้เบี้ยหวัดเงินปี
ท่านกินเราก็จะไม่พูด แต่นี้ก็เปล่าทั้งสิ้น เห็นว่าท่านเป็นคนหาความคิดมิได้เลย กระทงที่สองขุนบุญต้องตรวจตราราชการ
บ้านเมืองทั่วไปทุกหน้าที่ ข้อนี้นั้นไม่เอาเป็นธุระเสียทีเดียว การทุกอย่างจะมัวถือว่ามีขุนนางในหน้าที่จัดทำแล้วไม่ได้
ถ้าบ้านเมืองเห็นว่าขุนนางเช่นนั้นทำการได้ดีแล้ว จะต้องให้ท่านออกมาเป็นขุนนางตำแหน่งขุนบุญทำไมเล่า เมื่อขุน
นางชั้นรอง ๆ กระทำผิด ท่านจะต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น กระทงที่สามขุนบุญต้องเอาใจใส่สอดส่องทุกข์สุขของราษฎร
ทั่วไป ข้อนี้นั้นท่านมิได้คิดถึงเลยเห็นว่าตัวของตัวสบายแล้วก็แล้วกัน คนอื่นจะอย่างไรก็ช่าง ท่านมีความผิดฐานปล่อย
ให้คนไปปกครองเบียดเบียนราษฎร ครั้นราษฎรได้รับความเดือดร้อนมาร้องทุกข์ต่อท่าน ท่านก็แกล้งกคคคคคคคคคค
ไม่ชำระให้ ถ้าท่านไม่มีภูมิรู้ชำระไม่ได้หรือเพราะกลัวเตี้ยเซียงจงก็ทำเนาเถิด แต่นี้ท่านกลับเห็นไปว่าเป็นเรื่องไม่
จริง ท่านทำการเช่นนี้ราษฎรจึงต้องพากันเดือดร้อนเป็นอันมาก ความผิดของท่านมีอยู่ดังกล่าวมาแล้ว ท่านจงรู้สำนึก
ตัวไว้เถิด ซึ่งจะเข้าใจเสียว่าตำแหน่งขุนบุญสำหรับนั่งกินนอนกินอย่างท่านนี่มันไม่ได้ดอก ความประพฤติของท่าน
เป็นการส่อตัวเองทำให้ขุนนางทั้งปวงดูหมิ่นได้ โดยเห็นว่าท่านคงโง่เขลาไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ใช่แต่เท่านั้น ยังนับว่าเป็น
การเสื่อมเสียพระเกียรติยศของพระเจ้าแผ่นดินด้วย ท่านจงรู้สำนึกตัวไว้เถิด อังยูเตียนถูกเด็กขึ้นเถียงประจานดังนั้น
ก็มีความอับอายแก่ขุนนางทั้งปวงยิ่งนัก ครั้นจะได้ตอบก็มีรู้ที่จะพูดประการใดเลยก็มัวหน้านิ่งอยู่ ขณะนั้นเป็นเพลายัน

พอดี คนสนิทกับนักการนำตัวจิวปกเส็งกับจิ้งอ้วไ้มาจนถึงที่ว่าการ เบเอียงจึงเข้าไปกำนับเตี้ยนเกียดบอกว่า ข้าพเจ้าไปจับตัวจิวปกเส็งกับจิ้งอ้วไ้มาได้แล้ว เวลานี้ยังคอยอยู่ข้างนอก เตี้ยนเกียดได้แจ้งก็มีความยินดีจึงสั่งให้เบเอียงนำตัวจิวปกเส็งเข้ามาก่อน ขณะนั้นจิวปกเส็งรู้สึกครั้นคร้ามอยู่ในในยิ่งนัก คุณเขาลงกำนับเตี้ยนเกียดแล้วแจ้งใจพูดว่า ข้าพเจ้าจิวปกเส็งขอแสดงความเคารพต่อท่านขุนบู้ ท่านให้หาข้าพเจ้ามาโดยธุระอะไรหรือ เตี้ยนเกียดเห็นจิวปกเส็งก็แสร้งทำหัวเราะพลาญพูดว่า เราสำคัญว่าลักษณะของเจ้าจะเป็นคนประเสริฐอย่างไร ที่แท้ก็หูเล็กตากลม มีสัณฐานทรลัทธิอย่างนี้เองดอกหรือ มีน้ำเล้าใจคอจึงไม่สุจริต กิดแต่จะกดขี่ข่มเหงราษฎรให้ได้รับเดือดร้อน เจ้าได้เคยฉ้อโกงเงินทองไร่นาและแย่งชิงลูกเมียใครมาบ้างหรือเปล่า จึงให้การไปตามตรงในเดี๋ยวนี้ จิวปกเส็งเห็นกิริยาทำทางเตี้ยนเกียดดูร้ายนักก็มีความกลัวเป็นกำลัง แต่แจ้งใจให้การแก้ตัวว่าตั้งแต่ข้าพเจ้าออกมาเป็นนายอำเภอยังไม่เคยประพฤติผิดต่อกฎหมายบ้านเมืองเลย ท่านกล่าวหาข้าพเจ้าลอบ ๆ เช่นนี้ดูอย่างไรอยู่ตัวใจทักอยู่ที่ไหนควรจะนำมาว่ากล่าวกันให้แตกหักเสียดีกว่า เตี้ยนเกียดจึงว่าเจ้าอยากเห็นตัวใจทักหรือ เรายื่นแหละเป็นตัวใจทักอยู่คนหนึ่งแล้ว นอกนั้นยังมีพวกราษฎรพากันมาฟ้องร้องว่าจิ้งอ้วไ้ฉ้อโกงกดขี่ต่าง ๆ ครั้นไปฟ้องร้องต่ออำเภอเจ้าก็แกล้งล้มคดีเสียทุกรายไป มีหน้าซ้ำยังเรียกเอาเงินทอง แล้วพาสจับใส่เขาด้วย ความผิดของจิ้งอ้วไ้ใช้นั้นเป็นอันฟังได้ว่าเจ้าเป็นตัวการร่วมมือด้วยทั้งเรารู้ระแคะระคายอยู่นานแล้ว ทั้งนี้เจ้าจะแก้ตัวอย่างไรก็ว่ามาเถิด จิวปกเส็งได้ฟังดังนั้นจึงตอบว่า ราษฎรเคยไปฟ้องร้องจิ้งอ้วไ้ต่อข้าพเจ้าจริง แต่เป็นคดีไม่มีมูลทั้งสิ้น ข้าพเจ้าจึงไม่อาจลงโทษจิ้งอ้วไ้เตี้ยนเกียดถามว่า คดีชนิดไหนจึงเรียกว่าไม่มีมูล เจ้าได้สอบปากคำใจทักจำเลยและจัดการสืบสวนทวนพยานบ้างหรือเปล่า จิวปกเส็งตอบเมื่อใจทักฟ้องข้าพเจ้าก็เรียกตัวจำเลยมาถามปากคำทุกเรื่อง เมื่อจำเลยปฏิเสธข้อหาโดยมีหลักฐานควรฟัง ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ต้องสืบพยานจึงยกฟ้องเสียทีเดียวระเบียบเช่นนี้ข้าพเจ้ามีอำนาจทำได้ เตี้ยนเกียดจึงว่าข้อแก้ตัวอย่างนี้เจ้าเก็บไว้แก้ตัวกับคนอื่นเถิด จะเอามาแก้ตัวกับเราไม่ได้ดอก ก็เรื่องนี้ราษฎรร้องว่าจิ้งอ้วไ้กุมพรรคพวกลูกกร้านบุตรสาวเข้ามา จำเลยปฏิเสธขอให้คนไปดูที่บ้าน เจ้าให้คนไปดูไม่เห็นจริงก็ตัดสินยกฟ้องหลักฐานของจำเลยอย่างนี้ฟังได้หรือ จิวปกเส็งตอบว่าจิ้งอ้วไ้เป็นใครท่านยังไม่รู้จัก จิ้งอ้วไ้คนนี้เคยฝากตัวอยู่กับเตี้ยเซียงจง เมื่อจิ้งอ้วไ้เป็นคนมีหลักฐานมั่นคงดังนี้จะไม่ให้ข้าพเจ้าเชื่อฟังอย่างไรได้ เตี้ยนเกียดได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะด้วยเสียงอันดัง พลาญพูดว่า จิ้งอ้วไ้ก็เป็นคนของเตี้ยเซียงจงเหมือนกันหรือ เราสำคัญว่าจะเป้นแต่เจ้าคนเดียว บางทีจิ้งอ้วไ้จะเป็นแต่เพียงตามหลังเจ้าเข้าไปในบ้านเตี้ยเซียงจงสักครั้งเดียวดอกกระมัง เงามบ้านเตี้ยเซียงจงถูกตัวเข้าหน่อยหนึ่งก็เลยเป็นข้าพ้บุญของเตี้ยเซียงจง ซึ่งเจ้าเอาชื่อเตี้ยเซียงจงมาข่มขู่เช่นนี้เราก็ไม่กลัวดอก เราจะทดลองดูเดี๋ยวนี้ว่าอำนาจของเตี้ยเซียงจงจะดีกว่าอำนาจกฎหมายบ้านเมืองหรือไม่ เตี้ยนเกียดพูดแล้วก็สั่งให้จิวคฮันนำตัวจิ้งอ้วไ้เข้ามา จิ้งอ้วไ้มาถึงก็ถูกเขาลงกำนับอยู่หน้าโต๊ะ เตี้ยนเกียดจึงว่า เจ้าหรือชื่อจิ้งอ้วไ้เป็นข้าพ้บุญของเตี้ยเซียงจง แต่เหตุใดเจ้าจึงเคราะห์ร้ายถูกเขารุมกันฟ้องกล่าวโทษว่าฉ้อโกงเงินทองและแย่งชิงลูกเมียเขา เรื่องนี้เรายังไม่เชื่อว่าเป็นจริง แต่ต้องเอาตัวมาสอบถามดูก่อน เรื่องราวเป็นอย่างไรเจ้าต้องบอกมาตามตรง อย่าให้เราต้องชำระสะสางให้ลำบากเลย จิ้งอ้วไ้ตอบว่าข้าพเจ้าหาได้ประพฤติกการทุจริตอย่างใดไม่ พวกใจทักแกล้งฟ้องร้องปรักปรำใส่ความข้าพเจ้าเปล่า ๆ ทั้งสิ้น ถ้าจริงแล้วจิวปกเส็งคงลงโทษไหนเลยจะยกฟ้องปล่อยตัวข้าพเจ้ามา ขอท่านจงตรึกตรองดูเถิด เตี้ยนเกียดแสร้งหัวเราะพลาญพูดว่า ถ้าเช่นนั้นเจ้าก็เป็นคนเคราะห์ร้ายมาก เจ้าอยู่ดี ๆ ก็ถูกคนทั้งหลายพากันเกลียดชังรุมกันฟ้องแต่เจ้าคนเดียว เรื่องเหล่านี้ดูท่าจะจริงอย่างเขาฟ้องดอกกระมัง แต่จิวปกเส็งคงเคยหากินกับเจ้าจึงยกฟ้องของพวกใจทักเสีย เราจะลองเข้ยนถามเจ้าดูสักยกหนึ่งก่อน ถ้าเป็นเรื่องไม่จริงคนที่แกล้งฟ้องเจ้าคงนึกสมเพชขอโทษให้เองเตี้ยนเกียดพูดแล้วสั่งทหารซ้ายขวาให้ลงมือเข้ยนจิ้งอ้วไ้ ทหารซ้ายขวาก็จับตัวจิ้งอ้วไ้เข้ยนด้วยเชือกน้ำมัน จิ้งอ้วไ้ถูกเข้ยนโลหิตไหลโชยไปทั้งกายถึงแก่สลบลง เวลานั้นจิวปกเส็งมีความเกรงกลัวเตี้ยนเกียดยิ่งนัก บรรดาขุนนางซึ่งอยู่ในที่นั้นก็พากันสะคั่งสะเทือนไปตามกัน เตี้ยนเกียดเห็นเป็นเพลาก็ก๊ให้จุดเทียนขึ้นสว่างทั่ว แล้วให้แก๊ใจจิ้งอ้วไ้ชันพื้นขึ้น จิ้งอ้วไ้มีความเจ็บปวดสาหัสก๊นอนครางอยู่ เตี้ยนเกียดจึงว่าบัดนี้เจ้าคงรู้จักอาญาบ้านเมืองสำหรับลงโทษคนทุจริตแล้ว ถ้าเจ้าไม่รับสารภาพเสียโดยดี เจ้าจะต้องถูกลงโทษอีกพวกใจทักที่ฟ้องเจ้าเขาอยู่ที่นี้พร้อมกันแล้วเจ้าจงดูหน้าเสียให้ทั่ว แล้วสารภาพมาโดยดีว่าเจ้าเอาบุตรสะไ้ภ้ของเข้ยน

แดง และบุตรภรรยาของโอได้แก๊งกับเห้งเสียวไปซ่อนไว้ที่ไหน ส่วนเรื่องถือโกงเงินทองไร่นาเจ้าก็ต้องให้การมาตามตรงด้วย เวลานั้นจ้งอ้วไช้มีความเจ็บปวดเหลือกำลัง พลังคิดแต่ในใจว่า ถ้าเราไม่ยอมรับก็คงถูกลงอาญาอีกไหนเลย เราจะทนได้ เพียงแต่ถูกเมียนยกเดียวเท่านั้นก็แทบจะขาดใจเสียแล้ว ถึงจิวปกเส็งจะว่าเราก็ไม่ได้ เพราะเราทนไม่ไหวจริง ๆ ลองตัวเองถูกเข้าบ้างก็ทนไม่ได้เหมือนกัน จ้งอ้วไช้คิดดังนั้นแล้วก็ยอมรับสารภาพสิ้นทุกข้อ แล้วพูดต่อไปว่าความผิดเหล่านี้จิวปกเส็งเป็นตัวการทุกเรื่อง ข้าพเจ้าเป็นแต่เพียงลูกมือให้เขา และได้รับสินจ้างรางวัลบ้างตามมากและน้อย บุตรสาวโอได้แก๊งกับภรรยาเห้งเสียวอยู่ที่บ้านข้าพเจ้า ส่วนบุตรสะไภ้ของเจียกันเองนั้นจิวปกเส็งเอาตัวไว้ที่อำเภอ ที่ข้าพเจ้าให้การทั้งนี้เป็นความจริงทุกข้อ เวลานั้นข้าพเจ้ารู้สำนึกตัวแล้ว ขอท่านได้โปรดยกโทษให้ข้าพเจ้าสักครั้งหนึ่งเถิด เด็กยื่นเกล็ดให้จดด้อยคำจ้งอ้วไช้ไว้แล้วพูดว่าเรื่องนี้ต้องนับว่าเป็นตัวการอย่างเดียวกับจิวปกเส็งเพราะเจ้าเป็นคนลงมือ เด็กยื่นเกล็ดพูดแล้วสั่งให้คนคุมตัวจ้งอ้วไช้ไปขังไว้ก่อน นัการก็นำตัวจ้งอ้วไช้ไปขังตามคำสั่ง ครั้นแล้วเด็กยื่นเกล็ดจึงหันมาพูดกับจิวปกเส็งว่า ข้าพเจ้ายุของเตี้ยเซียงจงไม่ใช่เป็นคนต่ออย่างเจ้าว่าเสียแล้ว เราลองเมียนคุดก็เดียวก็รับเป็นสัจย์หมด มิหนำซ้ำซัดเอาเจ้าว่าเป็นตัวการ ทำให้เราสงสัยว่าเจ้าก็คงพลอยเสียไปด้วยอีกคนหนึ่ง เราจะต้องลองเมียนคุดสักห้าสิบ มิฉะนั้นเจ้าจะหาว่าเราล้าเอียงเมียนแต่จ้งอ้วไช้คนเดียว เด็กยื่นเกล็ดพูดแล้วหันมาสั่งทหารให้เมียนจิวปกเส็งห้าสิบที ทหารได้รับคำสั่งก็จุดตัวจิวปกเส็งลงกว่าเมียนในทันใดนั้น จิวปกเส็งมีความเจ็บปวดก็ร้องให้ครวญครางด้วยเสียงอันดัง ทหารซ้ายขวาเมียนครบห้าสิบแล้วก็จุดตัวขึ้นมาคุกเข้าค้ำนับอยู่หน้าโต๊ะ เด็กยื่นเกล็ดจึงถามว่าเจ้าถูกเมียนรู้สึกละอย่างไรบ้าง เจ้าจงรู้สำนึกว่าเจ้าทำให้คนอื่นได้ทุกข์ร้อนอย่างไร เจ้าก็ต้องรับทุกข้ออย่างนั้น เราลงอาญาท่านนี้เพียงแต่เดือนสติไว้ที่ก่อน ถ้าเจ้ารู้สึกเข็ดหลาบจงรับสารภาพต่อเราเสียโดยดี เวลานั้นจิวปกเส็งมีความเกรงกลัวเด็กยื่นเกล็ดยิ่งนัก พอเด็กยื่นเกล็ดพูดขาดคำก็ค้ำนับแล้วตอบว่า ข้าพเจ้ายอมให้การตามความจริงทุกอย่างแล้ว ขอท่านจงกรุณาแก่ข้าพเจ้าด้วย แล้วก็รับสารภาพความผิดของตน ตั้งแต่ต้นจนปลายให้ฟังทุกประการ ครั้นจิวปกเส็งให้การจบแล้วเด็กยื่นเกล็ดจึงพูดว่า ความผิดที่เจ้ากระทำลงนั้นร้ายกาจนักเรื่องนี้ถึงเจ้าจะไม่ออกนอกหน้า แต่ก็ต้องเรียกว่าเจ้ากระทำโดยอุกอาจหาเกรงอาญาแผ่นดินไม่ ซึ่งเจ้าถือดีเช่นนี้เห็นจะเป็นเพราะเตี้ยเซียงจงให้ท้ายอยู่เป็นมันคง ข้อนั้นจริงหรือไม่เจ้าจงให้การมาโดยเร็ว หากไม่เราจะทรมานเจ้าให้ยิ่งกว่านี้ จิวปกเส็งได้ฟังดังนั้นก็ตกใจยิ่งนัก จึงรีบให้การว่าชั้นเดิมข้าพเจ้าเป็นคนอยู่ในบ้านเตี้ยเซียงจง ภายหลังเตี้ยเซียงจงออกขุนให้ได้ออกมาเป็นนายอำเภอ เมื่อหาผลประโยชน์ได้ก็เอาไปก้ำนัตเตี้ยเซียงจงบ้าง และเตี้ยเซียงจงรับปากว่าถ้ามีเหตุอะไรขึ้นจะช่วยแก้ไขข้าพเจ้าจึงได้กล้าทำการทุจริตต่าง ๆ เด็กยื่นเกล็ดให้เสมียนจดด้อยคำของจิวปกเส็งไว้แล้วพูดว่า สันดานเจ้าเป็นคนพาล บังอาจทำการทรยศต่อแผ่นดิน เบียดเบียนราษฎรของท่านให้ได้รับความเดือดร้อนถึงเจ้าจะถืออำนาจเตี้ยเซียงจงก็ไม่ควรประพฤติทุจริต เจ้าทำผิดมากมายเช่นนี้เตี้ยเซียงจงจะช่วยเจ้าได้จริงหรือ ถึงตัวเตี้ยเซียงจงเองจะเป็นอย่างไรในวันหน้าก็ยังไม่รู้ เด็กยื่นเกล็ดพูดแล้วก็สั่งให้คนนำตัวจิวปกเส็งไปขังไว้แล้วว่าแก่อังอยู่เดียนว่า ขุนนางในปกครองของท่านบังอาจทำการเบียดเบียนราษฎรให้ได้รับความเดือดร้อนถึงเพียงนี้ ท่านยังมีหน้าบอกแก่เราว่าราษฎรมีความสุข ทั้งพวกขุนนางก็ประพฤติตัวดีทุกคน เรื่องเหล่านี้เกิดขึ้นเพียงในระหว่างปีสองปีที่แล้วมาแต่ก่อนนั้นขึ้นไปคงจะมีอีกมิใช่น้อยท่านเป็นขุนบุรีประพฤติดัวไม่อยู่ในท่านองครองธรรมเช่นนี้จะเรียกว่ามีความผิดหรือไม่ แต่ท่านคงรู้สึกตัวว่ามีความผิดจึงคิดจะหลบหน้าเราไปเสียเรารู้เท่าทันความคิดท่านอยู่จึงได้หวังเหนียวไว้ก่อน ด้วยอยากจะให้คนทั้งปวงเห็นประจักษ์ว่าท่านเป็นเหลวไหลหาสติปัญญาความคิดสักอย่างเดียวมิได้ ท่านควรไปอยู่วัดปฏิบัติพระดีกว่าที่จะมาเป็นขุนบุรี ครั้งนี้เราจะลงอาญาแก่ท่านก็ได้ แต่เห็นว่าเป็นคนมีอายุก็สงสารจึงยกโทษให้ท่านจะได้กลับไปเข้าวัดตัดสันดานของตนเสียใหม่ อังอยู่เดียนได้ฟังดังนั้นรู้ว่าเด็กยื่นเกล็ดแก๊งประจาน ก็มีความอายคนทั้งปวงแทบจะแทรกแผ่นดินหนี แต่เป็นความจริงใจจึงมิอาจปริปากเอียง ขณะนั้นเด็กยื่นเกล็ดจะหันหน้ามองไปทางไหน ขุนนางซึ่งอยู่ทางนั้นก็สะทกสะท้านเกรงขามหาอาจเงยหน้าขึ้นให้สบตาไม่ ครั้นแล้วเด็กยื่นเกล็ดจึงว่าแก่ราษฎรทั้งปวงว่า เราชำระความให้พวกท่านเสร็จแล้ว ท่านจงกลับไปพักผ่อนเสียก่อน พรุ่งนี้เจ้าจงพากันมาที่นี่ เราจะให้นักการไปบริบทร์พย์และนำตัวพวกผู้หญิงมาจากบ้านจิวปกเส็งกับจ้งอ้วไช้ด้วย แล้วจะได้จัดการให้เสร็จเด็ดขาดไป ราษฎรทั้งปวงก็ค้ำนับเด็กยื่นเกล็ดพากันกลับไปสิ้น เด็กยื่นเกล็ดจึงว่าแก่ขุนนางทั้งปวง

ว่า พวกท่านเป็นขุนนางได้รับเบี้ยหวัดเงินปี ควรคิดถึงบุญคุณพระเจ้าแผ่นดินที่ทรงชุบเลี้ยง อุตสาห์รับราชการสนองพระเดชพระคุณให้สมกับตำแหน่งหน้าที่ของตน อย่าคิดจ้อราษฎรบังหลวงไว้เป็นอาณัติประโยชน์ให้ไพร่บ้านพลเมืองเดือดร้อน อนึ่งต้องมีความเคารพยำเกรงบ้านเมืองให้มาก เมื่อใครทำผิดความผิดนั้นจะต้องตอบสนองให้เห็นผลสักวันหนึ่ง ท่านจงจิวปกเส็งกับจ้งอ้วไซ้เป็นตัวอย่างเถิด ถึงจะถืออำนาจเตี้ยเซียงจงตัวโปรดของพระเจ้าแผ่นดินก็คุ้มครองหาได้ไม่ ผู้ใดเคยประพฤติชั่วมาแต่ก่อนจงละเลิกเสีย เราให้โอกาสแก่ท่าน ทั้งนี้โดยความกรุณาของท่านจงจำเอาใส่ใจไว้เถิด เด็กขึ้นเกียดตักเดือนพวกขุนนางเสร็จแล้วกลับไปที่พัก ขุนนางทั้งปวงต่างพากันกลับบ้าน ส่วนอั้งยูเตียนพอมายังบ้านก็รีบรวบรวมเงินทองเครื่องใช้ต่าง ๆ แล้วพาป่าวไพร่ออกจากเมืองห้อหน่ารีบไปยังเมืองหลวงในคืนนั้น

รุ่งขึ้นเช้าเด็กขึ้นเกียดออกนั้งยังที่ชำระความ พวกขุนนางพนักงานอินเรียงรายอยู่พร้อมกันตามตำแหน่ง เด็กขึ้นเกียดจึงเรียกเบเอี้ยง เกาไถ่ อั้งเหลียง จวดฮันคนสนิททั้งสี่เข้ามาสั่งว่า พวกเจ้าจงแยกกันไปที่บ้านจิวปกเส็ง และจ้งอ้วไซ้แห่งละสองคน เอานักการไปด้วยพวกละยี่สิบแล้วจงรีบทรัพย์สินของทั้งปวงและนำตัวหญิงที่ถูกกักขังทั้งสามคนกลับมาโดยเร็ว คนสนิททั้งสี่ก็คำนับลาคุมพวกนักการรีบไป ขณะนั้นพวกราษฎรพากันมาถึง เด็กขึ้นเกียดจึงสั่งให้อยู่ข้างนอกก่อน ครั้นเวลาบ่ายคนสนิทกับพวกนักการก็มาถึงที่ว่าการ ทั้งสี่คนจึงเข้าไปแจ้งให้เด็กขึ้นเกียดทราบทุกประการ เด็กขึ้นเกียดได้ฟังก็มีความยินดี สั่งให้นำตัวหญิงทั้งสามเข้ามาแล้วให้บอกพวกราษฎรพากันเข้ามาข้างใน พวกราษฎรก็เข้ามาคุกเข่าคำนับพร้อมกัน เด็กขึ้นเกียดจึงว่าแก่เจ๊กกันเถง โอไต่เก็ง เหง่เสี่ยวว่า เราให้คนไปนำตัวหญิงทั้งสามมาแล้ว บุตรภรรยาของใครก็จงไปหากันเถิด คนทั้งสามได้ฟังดังนั้นก็มีความยินดีหาที่เปรียบมิได้ต่างคนเข้าไปหาบุตรภรรยาของตนในทันใดนั้น แล้วเด็กขึ้นเกียดจึงเอาเรื่องราวของราษฎรอีกแปดคนตรวจดูผู้ใดฟ้องเรียกทรัพย์สินของเงินทองอย่างใดก็จัดการคืนให้โดยถูกต้อง ส่วนที่ไร่นาก็ให้นำพนักงานไปตรวจสอบคืนให้ เจ๊กกันเถงกับราษฎรทั้งปวงมีความชอบคุณเด็กขึ้นเกียดยิ่งนัก ต่างพากันกราบลงเอาหน้าโขกลงกับพื้นพลางพูดว่า ท่านมีเมตตาจิตทำคุณแก่ข้าพเจ้ามากมายนัก พวกข้าพเจ้าเกิดมาชาติใดขอให้ได้แทนคุณท่านทุกชาติเถิด ตั้งแต่บัดนี้ต่อไปราษฎรจะพากันร่มเย็นเป็นสุขทั่วหน้ากันแล้ว เด็กขึ้นเกียดจึงว่าแก่ราษฎรว่า ต่อไปภายหน้าท่านได้รับความเดือดร้อนอย่างไร เช่นถูกเจ้าเมืองกรมการอำเภอบีบคั้นกักขังหรือขุนนางคนใดชำระความลำเอียงกลับชอบเป็นผิดให้ผิดชนบธรรมเนียมที่ดี ท่านจงมาฟ้องร้องต่อเรา เราจะชำระลงโทษผู้กระทำผิดให้เห็นเป็นตัวอย่าง เจ๊กกันเถงกับราษฎรทั้งปวงก็รับคำแล้วคำนับลาพากันกลับบ้าน เด็กขึ้นเกียดจึงให้พนักงานเก็บทรัพย์สินเงินทองของจิวปกเส็งกับจ้งอ้วไซ้ที่เหลือนั้นไว้ แล้วให้ออกประกาศมีความว่าราษฎรคนใดถูกจิวปกเส็งนายอำเภอเซงห้อยกักขังจ้งอ้วไซ้ฉ้อโกง ไม่ว่าจะป็นทรัพย์สินเงินทองหรือที่ไร่นาอย่างใด ๆให้นำเรื่องราวไปยื่นต่อขุนบูเมืองห้อหน่าภายในกำหนดสามเดือน แต่ต้องนำหลักฐานไปสำแดงให้ชัดเจนด้วยเมื่อเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเห็นถูกต้องแล้วจะได้จัดการคืนทรัพย์สินให้ เจ้าพนักงานก็เขียนประกาศให้นักการไปปิดไว้ตามที่ต่าง ๆ แล้วเด็กขึ้นเกียดจึงให้ทำใบบอกฉบับหนึ่งเสร็จแล้วรวมเข้ากับคำสารภาพของจิวปกเส็งและจ้งอ้วไซ้มอบให้ม้าใช้ถือไปยังเมืองหลวงโดยเร็ว

ฝ่ายบูเช็กเทียนฮ่องเต้ตั้งแต่ได้ครอบครองราชสมบัติเป็นปรกติแล้ว ก็แสวงหาแต่ความสนุกสำราญต่าง ๆ ยิงนานวันก็ยังมีพระทัยกำเริบ อยู่มาคืนหนึ่งบูเช็กเทียนฮ่องเต้เสวยโต๊ะชมเดือนอยู่กลางแจ้ง ครั้นเสพสุรามันเมาเพลินพระทัยก็ทรงดำริเห็นว่า ผู้ที่ได้รับตำแหน่งเป็นฮ่องเต้ขึ้นเพราะฟ้าได้คบบแต่งตั้งให้ลงมาเกิด จึงมีอำนาจและบุญญาธิการหนักหนา แม้แต่ผีศาจเทวดาก็ต้องยำเกรง ทุกวันนี้ตัวเราถึงเป็นหญิงก็มีบุญสูงเทียมฟ้าจึงได้เป็นถึงฮ่องเต้สามารถครองราชสมบัติไว้ได้โดยศัตรูทั้งภายในและภายนอกต่างกันเกรงขาม เราต้องหาความสุขสนุกสบายให้อิ่มหน้าสมแก่เกียรติยศและอำนาจของฮ่องเต้จึงจะควร ถึงแม้ตัวเราเป็นหญิงก็เป็นมนุษย์อย่างเดียวกับฮ่องเต้แต่ก่อน ๆ ก็เมื่อเรามีอำนาจอยู่เหนือคนทั้งแผ่นดิน จะคิดตั้งชนบธรรมเนียมขึ้นใหม่จะไม่ได้เจิวหรือ ถ้าใครบังอาจติเตียนขัดขวางต่อธรรมเนียมของเรา ควรเขี่ยก็เขี่ยควรฆ่าก็ตัดหัวมันเสียมิช้าก็จะเข็ดหลาบทั่วกัน แต่เราจะฝ่าฝืนความนิยมของคนทั้งแผ่นดินในขณะที่เวลานั้นไม่ได้ ต้องผ่อนผันสั้นยาวไปที่ละเล็กละน้อยจึงจะสำเร็จ ในขั้นต้นต้องคิดทำการออกหน้าแต่ในราชวังไปก่อน ต่อไปเราจึงจะออกประกาศให้พวกผู้หญิงที่มีความรู้มาเข้าสอบไล่ทั้งฝ่ายบูและฝ่ายบูน แล้วแต่งตั้งให้มีสเป็นขุนนางอย่างพวกผู้ชาย บรรดาขุนนางผู้หญิงเหล่านี้เราจะเลือกล้วนแต่ผู้มีสติปัญญาความ

รู้จักสามารถรับราชการให้เป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองได้ดีเท่ากับพวกขุนนางผู้ชาย ถ้าเราจัดการได้เรียบร้อยเช่นนี้ ถึงใครจะติเตียนเราก็ขัดข้องอยู่ ครั้นบูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงดำริเห็นการโดยตลอดแล้วก็เปิดบานพระทัยยิ่งนัก รุ่งขึ้น จึงเสด็จออกประทับยังหน้าพระที่นั่งฝ่ายใน ให้คนทั้งปวงที่อยู่ในพระราชวังมาเข้าเฝ้าพร้อมกันแล้วรับสั่งว่า อันเกียรติยศของพระมหากษัตริย์ผู้เป็นใหญ่ในแผ่นดินนั้น ย่อมเป็นประเพณีมาแต่โบราณว่าต้องมีสองเสนาพระมหาลี้กับกษัตริย์ พระสนมเอกและพวกสนมกำนัลประจำอยู่ครบทั้งสามสิบหกตำแหน่ง แต่ทว่าพระมหากษัตริย์ก่อน ๆ ท่านเป็นชาย จึงมีสองเสนาเป็นผู้หญิง ส่วนตัวเรานี้เป็นผู้หญิง จะมีสองเสนาและสนมกำนัลเป็นผู้หญิงคั้งนั้นหาเป็นการสมควรไม่ บัดนี้เราจะตั้งธรรมเนียมใหม่ให้พวกเจ้าทั้งหลายทำการ โดยออกหน้าถ้าใครบังอาจติเตียนว่ากล่าวจะลงโทษแก่มันตาม โทษานุโทษ ตั้งแต่บัดนี้ต่อไปให้ให้กำหวัหน้าขันทีทุก ๆ ตำแหน่งฝึกหัดจริตกิริยาและดูแลการแต่งตัวคนที่เข้ามาอยู่ใหม่ ให้สมแก่ที่เป็นสนมกำนัล ถ้าใครบังอาจแต่งตัวเป็นชายในพระราชวังเราจะลงโทษให้จงหนัก คนทั้งหลายได้ฟังคั้งนั้นก็ถูกเขาลงถวายกำนัลรับสั่งพร้อมกัน ครั้นแล้วบูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงทรงดำริอยู่ในพระทัยว่า ตำแหน่งสองเสนานั้นสำคัญ มากเราได้เสาะหาคนที่สมควรแก่ตำแหน่งนี้มานานแล้วก็ยังไม่สำเร็จ ชะรอยผู้ที่เกิดเป็นกุ่มบุญบารมีกับเรายังไม่ถูก เทพดาชักนำมาให้พบกันเป็นมันคง อันเตี้ยเซียงจงกับเตี้ยเอ็กจือจั้น ถึงแม้เป็นคนสวยมีจริตกิริยาน่ารักใคร่เหมือน ผู้หญิงก็ยังอ่อนแก่ราชการอยู่ จะเป็นได้ก็แต่เพียงกษัตริย์หาสมแก่ตำแหน่งสองเสนาไม่ เมื่อทรงดำริคั้งนั้นแล้วจึงโปรด ตั้งให้เตี้ยเซียงจงกับเตี้ยเอ็กจือเป็นกษัตริย์ชายชวาและประธานตราสำหรับตำแหน่งให้แก่คนทั้งสอง แล้วมีรับสั่งให้ บูชาซือเสาะหาชายหนุ่ม ๆ มาอยู่ประจำตำแหน่งสนมกำนัลทั้งสามสิบตำแหน่งให้ครบโดยเร็ว

ครั้นบูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงจัดราชการฝ่ายในเสร็จแล้ว จึงทรงดำริต่อไปว่า พวกสนมกำนัลของเราเหล่านี้ล้วน แต่เป็นผู้ชาย ธรรมดาผู้ชายย่อมมีนิสัยร้ายไม่โอบอ้อม ถ้าเกิดหึงหวงถึงแก่ฆ่าฟันกันขึ้นรู้ไปถึงไหนเราก็ขายหน้า จำเราจะต้องใช้อุบายปกครองด้วยอำนาจคมกระบี่ คนเหล่านี้จึงจะเกรงกลัว ตั้งแต่บัดนั้นมาบูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็ตั้งขนบ ธรรมเนียมให้กวาดขันขึงขึ้นถ้าใครทำชอบเป็นที่ถูกพระทัยก็ได้รับบำเหน็จรางวัลตามสมควร แต่ถ้าใครทำผิดแม้แต่ ไม่ชอบพระทัยนิดหนึ่งก็มักจะถูกรัดคอตายหรือถูกตัดศีรษะเสียโดยมก ครั้นนั้นพวกผู้ชายหนุ่ม ๆ ถูกฆ่าตายเสียมาก มากก่ายกอง แต่ราชการฝ่ายในของบูเช็กเทียนฮ่องเต้เป็นที่เรียบร้อยหามีเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดไม่

ยังมีชายหนุ่มคนหนึ่งชื่อซิเง่าเฉ่า ตั้งบ้านเรือนอยู่นอกกำแพงเมืองหลวง ซิเง่าเฉ่าเป็นคนพาลชอบประพฤติ แต่การทุจริตอยู่เนื่อง ๆ วันหนึ่งซิเง่าเฉ่านั่งเล่นอยู่ที่หน้าบ้านของตน เห็นหญิงสาวคนหนึ่งเดินผ่านมาซิเง่าเฉ่าจึงคิด แต่ในใจว่า หญิงคนนี้มีรูปร่างงดงามพอใช้ได้ กวจะต้องลองพูดจาเลียบเคียงดู ถ้าเป็นที่จะพูดตัวเข้ามาถักไว้ในบ้าน สักพักหนึ่ง ต่อเวลาเย็นจึงปล่อยตัวกลับไป ซิเง่าเฉ่ามองดูไม่เห็นมีผู้คนเดินไปมา จึงเดินตามหญิงนั้นไปข้างหลังแล้ว พูดเกี่ยวพาราศัพท์วางตรงเข้าจับมือไว้ หญิงนั้นตกใจสะบัดมือแต่หาหลุดไม่จึงร้องเรียกให้ชาวบ้านช่วย ซิเง่าเฉ่าตกใจ กว่าจะมีคนได้ยินจึงตรงเข้าอุ้มเอามือหนึ่งอุดปากไว้จะพาเข้าไปในบ้านของตน ขณะเมื่อซิเง่าเฉ่าจับมือหญิงคนนั้น มีชายคนหนึ่งชื่อยุเต็กยื่นอยู่แต่ไกลมองเห็นเข้า ยุเต็กจำได้ว่าเป็นหญิงคนไช้อยู่ในบ้านห้อซ่าไต้เพื่อนของตน จึง วิ่งไปที่บ้านห้อซ่าไต้บอกความให้ฟังทุกประการ ห้อซ่าไต้เป็นคนมีฝีมือ ครั้นได้ทราบว่ซิเง่าเฉ่าข่มเหงหญิงคน ไช้ของตนก็โกรธนัก ลวยได้กระบองอันหนึ่งรีบวิ่งมาที่บ้านซิเง่าเฉ่า ขณะนั้นซิเง่าเฉ่ากำลังลากตัวหญิงคนนั้นเข้าไป ในบ้าน พอดีห้อซ่าไต้มาถึงก็ร้องทวาดว่า อ้ายโจรมึงถือคืออย่างไรจึงบังอาจมาลุดลากคนของกู พูดแล้วก็เอาไม้กระ บองตีซิเง่าเฉ่าที่หนึ่ง ซิเง่าเฉ่ามีความโกรธยิ่งนักรีบปล่อยหญิงนั้นแล้วหันมาชกห้อซ่าไต้โดยกำลังแรง ห้อซ่าไต้เซ ออกมากลางถนน ซิเง่าเฉ่าก็วิ่งตามมาจะชกซ่า ยุเต็กเห็นเพื่อนเสียทีก็เข้าช่วย คนทั้งสามต่อสู้กันเป็นสามารต แต่ ซิเง่าเฉ่าเป็นคนมีกำลังเข้มแข็งจึงต่อสู้กับคนทั้งสองหาเพลียงพล้าไม่

ฝ่ายบูชาซือออกมาธุระนอกเมือง เผอิญเดินผ่านมาทางนั้น ครั้นเห็นคนทั้งสามต่อสู้กันก็หยุดยืนดูอยู่ พลางคิด แต่ในใจว่า เราเที่ยวเสาะหาได้ชายหนุ่มที่มีกำลังไปถวายหลายคนแล้ว แต่ยังไม่พบใครทำทางเข้มแข็งเหมือนคนนี้ เลย ชะรอยชายคนนี้จะมิกำลังพล้งมากกว่าคนธรรมดาเป็นมันคง จึงสามารถต่อสู้คนมีฝีมือได้ถึงสองคน ถ้าเราเกลี้ย กด้อมได้ตัวไปถวายบูเช็กเทียนฮ่องเต้คงเป็นที่โปรดปรานเป็นแน่ บูชาซือคิดคั้งนั้นแล้วจึงเดินเข้าไปใกล้คนทั้งสาม ร้องถามว่า เรื่องราวเป็นอย่างไร ท่านทั้งสามจึงมาวิวาทกันเช่นนี้ ห้อซ่าไต้กับยุเต็กเหลียวไปเห็นบูชาซือก็ตกใจ

เพราะห่อซ่าได้เป็นพนักงานอยู่ในศาลส่วนขุยกเด็กเป็นผู้คุมนักโทษจึงรู้จักว่าบุช่าชื่อเป็นขุนนางผู้ใหญ่ คนทั้งสองถูก
เขาลงค่านับบุช่าชื่อ แล้วห่อซ่าได้จึงว่าข้าพเจ้าให้หญิงคนใช้มาชื่อของ ชิเง่าเจ้าบังอาจใจจะฉลาดเข้าไปในบ้าน
ข้าพเจ้าตามมาห้ามจึงเกิดวิวาทกันขึ้น ขอท่านจงจับตัวชิเง่าเจ้าไปลงโทษให้เช็ดหลานด้วย บุช่าชื่ออยากจะได้ตัว
ชิเง่าเจ้าจึงพูดไถ่เกลี้ยว่า เรื่องเล็กน้อยเท่านั้นไม่ควรจะวิวาทกันดอก เจ้าได้ตัวคนกลางคืนแล้วก็กลับไปเสียเถิด คดี
เอาเป็นเลิกแล้วต่อกันอย่าเอาถ้อยร้อยความให้ลำบากเลย ห่อซ่าได้เกรงใจบุช่าชื่อมิรู้ว่าจะทำอย่างไร ก็ชวนขุยกเด็ก
ค่านับลาบุช่าชื่อพาหญิงคนใช้กลับไปบ้าน บุช่าชื่อจึงถามชิเง่าเจ้าว่า เจ้าแซ่ใดชื่อใด ทำมาหากินอย่างไร ชิเง่าเจ้า
เป็นคนหาเลี้ยงชีพโดยทางคดโกงปลิ้นปล้อนต่าง ๆ ครั้นจะบอกว่าไม่ได้ทำการงานอะไรก็นึกอาย จึงตอบว่าข้าพเจ้า
แซ่ชิวชื่อเง่าเจ้า เป็นพ่อค้าขายของตามหัวเมืองต่าง ๆ บุช่าชื่อจึงว่า การไปเที่ยวค้าขายตามหัวเมืองนั้นลำบาก จะเดิน
ทางไปมาต้องระวังตัวทุกฝีก้าวเกลือกพบปะโจรผู้ร้ายก็อาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตถ้าเจ้าคิดอยู่ให้เป็นที่มิดีกว่าหรือ
ชิเง่าเจ้าตอบว่า ข้าพเจ้าก็นึกอยากอยู่ให้เป็นที่อยู่เหมือนกันด้วยทนตรากตรำลำบากมานานแล้ว แต่การทำมาหากิน
ที่นี้ฝืดเคือง ข้าพเจ้ามิรู้ที่จะทำกินอย่างอื่นจึงจนใจอยู่ บุช่าชื่อจึงว่า เราเห็นเจ้ายังหนุ่มแน่น ทั้งลักษณะก็เป็นคนมี
สติปัญญา เราคิดว่าจะอุทหนุนเจ้าให้ได้มีความสุข ถ้าเจ้าสมัครให้เราช่วยสงเคราะห์เราก็จะช่วย ชิเง่าเจ้านั้นไม่รู้
จักบุช่าชื่อ เป็นแต่เคยได้ยินชื่อ ครั้นเห็นบุช่าชื่อแต่งตัวเป็นขุนนางผู้ใหญ่และรับจะช่วยเหลือก็ดีใจยิ่งนักจึงตอบว่า
ข้าพเจ้าเป็นคนอึดคัดขัดสน มีที่ทำกินก็ลำบากพลัดที่นาคาคาที่อยู่ เมื่อท่านเต็มใจสงเคราะห์ข้าพเจ้าแล้วก็บุญคุณ
หาที่สุดมิได้ ท่านผู้มีเมตตาจิตชื่อแซ่อย่างไร โปรดบอกแก่ข้าพเจ้าให้ทราบด้วย บุช่าชื่อตอบว่าเราชื่อบุช่าชื่อคิดจะ
ชักนำให้เจ้าเข้ารับราชการในพระเจ้าแผ่นดิน ถ้าเจ้าสมัครจงไปกับเราเดี๋ยวนี้เถิด ชิเง่าเจ้ารู้ว่าเป็นบุช่าชื่อก็มีความ
ยินดีหาที่เปรียบมิได้ รีบคุกเข่าลงค่านับพูดว่า ชึ่งข้าพเจ้ามิได้ค่านับท่านแต่แรกนั้นมีความคิดเป็นอันมาก บัดนี้ท่าน
ยังมีแก่ใจจะสงเคราะห์เกื้อหนุนข้าพเจ้าต่อไปอีก นับว่าท่านทำคุณแก่ข้าพเจ้าใหญ่หลวงนัก ข้าพเจ้าขอสมัครเป็นข้า
ช่วงใช้ของท่านต่อไปจนกว่าจะหาชีวิตไม่ ชิเง่าเจ้าพูดแล้วก็กลับไปแต่งตัวในบ้านออกมาหาบุช่าชื่อข้างนอก แล้ว
บุช่าชื่อก็พาชิเง่าเจ้าไปไว้ที่บ้านของตน ให้ฝึกหัดทำกิริยาอย่างผู้หญิง และสอนให้เข้าใจขนบธรรมเนียมในวังทุกอย่าง
ชิเง่าเจ้าเป็นคนปัญญาไว ก็เปลี่ยนกิริยาของตนให้เหมือนผู้หญิงได้โดยสนิทสนม ครั้นเห็นว่าชิเง่าเจ้าฝึกหัดกิริยา
มารยาทได้เรียบร้อยแล้ว บุช่าชื่อก็พาเข้าไปเฝ้าถวายตัวต่อบูเช็กเทียนฮ่องเต้ยังตำหนักชั้นใน บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทอด
พระเนตรเห็นชิเง่าเจ้ารูปร่างเข้าท่วงท่าก็มีพระทัยยินดียิ่งนัก จึงโปรดให้รับไว้ตั้งแต่นั้นชิเง่าเจ้าก็ปรนนิบัติบูเช็กเทียน
ฮ่องเต้ให้เป็นที่ถูกพระทัยทุกอย่าง บูเช็กเทียนฮ่องเต้รู้สึกเบิกบานพระทัยยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก ทรงเห็นว่าผู้
ที่เกิดมาเป็นคู่บุญบารมีกับพระองค์นั้นคือชิเง่าเจ้า จึงทรงตั้งให้เป็นสองเฝ้าพระมเหสี และทรงเรียกว่าผู้ถือคนแปลว่า
สนประสงค์ ตั้งแต่ชิเง่าเจ้าเข้าไปอยู่ในวังเป็นที่โปรดปรานของบูเช็กเทียนฮ่องเต้แล้ว พวกสนมกำนัลก็ไม่ค่อยถูกจำ
พินเหมือนแต่ก่อน มีคำกลางกล่าวว่ชิเง่าเจ้าคนนี่คือลาบนสวรรค์ ด้วยเง็กเซียงฮ่องเต้ทรงทราบว่าบูเช็กเทียนฮ่องเต้
ซึ่งได้เป็นใหญ่ตามดวงชะตาของบ้านเมืองนั้นครุร้ายนัก จึงทรงจัดให้ลาบนสวรรค์ลงมาเกิดเป็นชิเง่าเจ้า สำหรับจะ
ได้ช่วยชีวิตคนทั้งปวงไว้ อนึ่งชิเง่าเจ้า เดียเซียงจง เดียเอ็กจือสามคนนี้ ต่างคนต่างปรองดองหาหิ้งหวงกันไม่ ถ้ามี
เวลาว่างเมื่อใดก็ชวนกันลอบออกมานอกวัง เที่ยวกค้ำข่มเหงบุตรภรรยาชาวบ้านตามชอบใจ ราษฎรที่ได้รับความ
เดือดร้อนจะไปฟ้องร้องก็เกรงกลัวอำนาจ ด้วยรู้ว่าเป็นคนโปรดปรานของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ ใครมีเรื่องเดือดร้อน
อะไรก็ต้องทนนิ่งไว้ในใจ ต่างพากันซุบซิบนินทาทั่วทั้งเมือง

ฝ่ายม้าใช้ของเด็กขึ้นเกียดครั้นมาถึงเมืองหลวงก็ไปที่บ้านง่วนหังซง เอาหนังสือส่งให้แล้วค่านับลากลับไป
เมืองห่อหน้า รุ่งขึ้นเช้าง่วนหังซงก็เข้าไปในวัง พอบูเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จออกขุนนาง ง่วนหังซงก็เข้าไปถวายค่านับ
แล้วเอาหนังสือบอกส่งให้แก่ขุนนางข้างที่ ขุนนางข้างที่ก็นำขึ้นถวาย บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงรับมาทอดพระเนตรมี
ความว่า ข้าพเจ้าเด็กขึ้นเกียดได้รับมอบหมายหน้าที่ขุนนางเมืองห่อหน้าตามรับสั่งเสร็จแล้ว บัดนี้มีราษฎรประมาณ
สิบคนมายื่นเรื่องราวกล่าวโทษจิวปกเส็งน ยออำเภอเซงหื้อกั๊กกับจิงอ้วไซ้หาว่าคนทั้งสองคบคิดกันฉ้อโกงที่ไร่นาและ
อุคคร่าบุตรภรรยาชาวบ้านไปจีนใจ แล้วยังเบียดเบียนราษฎรให้ได้รับความเดือดร้อนต่าง ๆ ข้าพเจ้าจึงจับตัวคนทั้ง
สองมาชำระ จิวปกเส็งกับจิงอ้วไซ้ให้การรับเป็นสัตย์หมดทุกข้อ แล้วยังให้การชัดทอดมาถึงเดี่ยเซียงจงด้วย การที่จิว

ปกเสื่งกับจิ้งอิ้วไ้บังอาจคบคิดกันทำการทุจริตล่วงละเมิดกฎหมายบ้านเมืองเช่นนี้ ก็โดยมีเตี้ยเซียงจงสนับสนุนอยู่
อย่างหนึ่ง กับอีกอย่างหนึ่งอั้งยี่เตียนซุนบูคนเก่าเป็นคนอ่อนแอไม่สามารถในหน้าที่ ทั้งมีความโหดเขลารู้เท่าไม่ถึง
การณ์ด้วย ถ้าจะว่าไปแล้วครั้งนี้อั้งยี่เตียนก็มีโทษผิด แต่ครั้งจะลงโทษก็เห็นว่าไม่เป็นประโยชน์ เท่ากับทำโทษคน
ตาบอดกลางถนน ข้าพเจ้าเข้าใจว่าอั้งยี่เตียนเป็นซุนบูเพราะได้รับความสนับสนุนจากขุนนางประจบสอพลอโดยพระ
องค์ไม่ทรบทราบเป็นมั่นคง หากไม่ไหนเลยพระองค์จะทรงแต่งตั้งคนชนิดนี้ออกมารับราชการต่างพระเนตรพระกรรณ
ด้วยอั้งยี่เตียนหามีสติปัญญาความรู้สมควรแก่ตำแหน่งไม่ บัดนี้ข้าพเจ้าได้ปล่อยอั้งยี่เตียนให้กลับมาขังเมืองหลวงแล้ว
ส่วนจิวปกเสื่งกับจิ้งอิ้วไ้มีความผิดฐานฉ้อราษฎ์ระบัดสีนหลวง กดขี่ข่มเหงพลเมืองท่านให้ได้รับความเดือดร้อน
โทษถึงประหารชีวิต ข้าพเจ้าจึงมีหนังสือบอกมาขอพระกระแสรบสั่งให้จัดการตามประเพณี ส่วนเตี้ยเซียงจงนั้นมี
ความผิดฐานเป็นตัวการด้วยคนหนึ่ง แต่ในเวลาได้รับราชการอยู่ในเมืองหลวง ขอให้พระองค์ทรงปรึกษาโทษเตี้ยเซียงจง
ให้เป็นไปตามพระราชกำหนดกฎหมายด้วย บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทอดพระเนตรโอบอกของเตี้ยนเกียดและกำให้การ
ของจิวปกเสื่งกับจิ้งอิ้วไ้ตลอดแล้ว จึงทรงดำริแต่ในพระทัยว่า เตี้ยนเกียดคนนี้สมควรชุบเลี้ยงไว้ช่วยทำนุบำรุง
แผ่นดินโดยแท้ ทำราชการงานเมืองเป็นที่ไว้วางใจต่างหูต่างตาได้ทุกอย่าง ถ้าเราไม่ชุบเลี้ยงคนอย่างเตี้ยนเกียดไว้
จะใช้แต่พวกกังฉินประจบสอพลอแล้ว ไหนเลยเราจะสามารถครอบครองราชสมบัติอยู่ได้ ถึงแม้เตี้ยนเกียดจะทำ
การเป็นศัตรูต่อเราในเรื่องขุนนางชุดใหม่ก็ต้องยอมให้อภัย แล้วจึงค่อยคิดอ่านหาหนทางผ่อนปรนอย่าให้เสียทั้งประ
โยชน์ของเราและประโยชน์ของแผ่นดิน บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงดำริดังนั้นแล้วก็พบบนหนังสือบอกของเตี้ยนเกียดเก็บ
ไว้เสียครั้นตรัสด้วยข้อราชการอย่างอื่นจนได้เวลาแล้วก็เสด็จขึ้นเลยเข้าไปประทับยังตำหนักข้างใน พลางตำริในพระ
ทัยว่าเตี้ยนเกียดนั้นถึงจะเป็นคนกล้าหาญไม่ย่อท้อต่อความตายก็จริง แต่ลักษณะเป็นคนมีสัวมมาการะรู้จักอ่อนน้อม
เกรงกลัวผู้มีบุญคุณ สมแก่นิสัยของนักปราชญ์ผู้มีสติปัญญา จำจะต้องคิดอุบายทำให้เตี้ยนเกียดรู้สึกเห็นใจเราบ้าง
เรื่องนี้จึงจะสงบอยู่ได้ บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงดำริแล้วจึงมีรับสั่งให้ขันทีไปตามตัวเตี้ยเซียงจงมาเฝ้ารับสั่งว่าเตี้ยน
เกียดไปเมืองห้อหน่าได้ชำระความเรื่องจิวปกเสื่งกับจิ้งอิ้วไ้เป็นสัจย์ คนทั้งสองรับสารภาพให้การชัดทอดมาถึง
เจ้าว่าเป็นตัวการด้วย เตี้ยนเกียดจึงมีโอบอกมาขอคำสั่งประหารชีวิตจิวปกเสื่งกับจิ้งอิ้วไ้ ส่วนตัวเจ้านั้นให้เราจัด
การลงโทษตามกฎหมาย บูเช็กเทียนฮ่องเต้รับสั่งพลางขึ้นหนังสือบอกของเตี้ยนเกียดกับคำสารภาพของจิวปกเสื่ง
และจิ้งอิ้วไ้ให้เตี้ยเซียงจงดู เตี้ยเซียงจงอ่านจบแล้วก็ตกใจยิ่งนัก รีบคุกเข่าลงถวายคำนับร้องไห้กราบทูลว่า ครั้ง
นี้ข้าพเจ้ามีโทษผิดมาก ขอพระองค์ทรงกรุณาไว้ชีวิตข้าพเจ้าสักครั้งหนึ่งเถิด บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงรับสั่งว่าเรื่องนี้เดิม
เตี้ยนเกียดก็ได้บอกเราไว้ครั้งหนึ่ง เราเห็นว่าเจ้าคงเกี่ยวข้องอยู่ด้วยจึงทูลหาให้เขาไปไต่สวนให้ได้ความจริง เมื่อเขา
พิจารณาเป็นสัจย์ได้ดังนี้ เจ้าก็ต้องถูกประหารชีวิต เรามีความสงสารเจ้านัก แม้เราจะแกลังนึ่งเสียก็เท่ากับผิดผ่อน
ไปคราวหนึ่งถ้าภายหลังเตี้ยนเกียดหรือความขึ้นมาอีก ไหนเลยเราจะทำนิงอยู่ได้ บัดนี้เราคิดว่าจะให้เจ้าไปกำนับเด็ก
ยิ่นเกียดที่เมืองห้อหน่า แต่เจ้าต้องบอกเตี้ยนเกียดว่าเราใช้ให้ไปราชการอย่างหนึ่งแล้วเราสั่งให้เจ้าเลยไปกำนับเด็ก
ยิ่นเกียดด้วยขออย่าบอกว่าเราให้ไปกำนับตรง ๆ มิฉะนั้นเตี้ยนเกียดจะรู้เท่าถึงความคิดของเรา อุบายนี้จะทำให้เตี้ยน
เกียดเห็นใจว่าเรามีความรักใคร่นับถือ แล้วเราจะทำลิมเรื่องของเจ้าเสีย ถึงเตี้ยนเกียดจะรื้อความขึ้นอีกก็คงเกรงใจ
เราไม่กล้าว่ากล่าว ค่อไปเรื่องของเจ้าจะเจียบหายไปเอง เรื่องนี้สำคัญอยู่ที่เตี้ยนเกียดคนเดียว เพราะเตี้ยนเกียด
หัวหาญไม่กลัวใคร ถ้าเขาไม่คู้เข้ขึ้นก็ไม่มีเรื่อง เตี้ยเซียงจงได้ฟังรับสั่งดังนั้นก็นึกครั้นคร้ามยิ่งนัก จึงกราบทูล
เบี่ยงบ่ายว่า เตี้ยนเกียดมีความเกลียดชังข้าพเจ้าอยู่ เคยกราบทูลใส่โทษข้าพเจ้าต่าง ๆ ครั้งนี้เตี้ยนเกียดได้ช่องที่
จะทำแก่ข้าพเจ้าแล้ว ถ้าข้าพเจ้าขึ้นไปคงมีภัยเป็นแน่ ขอพระองค์ทรงดำริจงดีเถิด บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่าเรื่อง
นี้เราได้คิดตลอดแล้วหากไม่ไหนเลยจะกล้าให้เจ้าไป เราจะมีหนังสืออนุญาตให้เตี้ยนเกียดฆ่าจิวปกเสื่งกับจิ้งอิ้วไ้
เสียก่อน ส่วนตัวเจ้าเราจะบอกว่าไปราชการหัวเมือง ค่อกลับมาจึงจะลงโทษ เตี้ยนเกียดเห็นหนังสือของเราก็คงไม่
นำสงสัย แล้วไหนเลยจะกล้าลงโทษเจ้าโดยผลการเพราะข้อที่เราสั่งให้เจ้าไปกำนับเตี้ยนเกียดนั้น เตี้ยนเกียดคง
จะกตัญญูรู้คุณเราอยู่ชั้นหนึ่งแล้ว เจ้าไปครั้งนี้ถึงอย่างไรก็ไม่มีอันตรายเจ้าจงวางใจเสียเถิด บูเช็กเทียนฮ่องเต้ตรัส
แล้วรับสั่งให้ทำหนังสือถึงเตี้ยนเกียดฉบับหนึ่งความว่า เตี้ยนเกียดออกไปเป็นซุนบูเมืองห้อหน่า ได้จัดราชการ

บ้านเมืองเป็นที่เรียบร้อยนั้นมีความชอบเป็นอันมาก เราอนุญาตให้ลงโทษจิวปกเส่งกับจิงอ้วไซ้ตามความผิด ส่วน เตียเซียงจงนั้นเราใช้ให้ไปราชการหัวเมืองยังไม่กลับ ต่อกลับเราจึงจะจัดการลงโทษตามกฎหมายบ้านเมือง ครั้นทำ หนังสือรับสั่งเสร็จแล้วก็มอบให้ม้าใช้ไปเมืองห้อหน่า

ฝ่ายเตียเซียงจงก็ทูลลาพาว่าไพร่เดินทางออกจากเมืองหลวง ครั้นมาถึงอำเภอเซงห้อก้วยใกล้ที่ว่าการเมืองห้อหน่า เตียเซียงจงก็ให้นักขยาตเด็กยื่นเกียดขี้งัก จึงคิดแต่ในใจว่า ครั้นนี้ถ้าเราตรงไปพักที่กงถันรับแขกเมืองที่เคียวเกลือกเด็กยื่นเกียดแก่ตั้งให้คนมาจับเราไปลงโทษเราก็จะได้รับความอับยศแก่คนทั้งปวง จำจะต้องเลี้ยงไปพักเสียที่โรงเตียมก่อน ภายหลังจึงค่อยไปหาเด็กยื่นเกียดที่บ้าน การทั้งปวงจึงจะเป็นที่เรียบร้อย เตียเซียงจงคิดตกลงดังนั้นแล้วก็พาว่าไพร่ทั้งปวงไปพักที่โรงเตียมครั้นเพลาค่ำก็พาคนใช้ห้าหกคนไปที่บ้านเด็กยื่นเกียด

ฝ่ายเด็กยื่นเกียดเมื่อได้รับหนังสือรับสั่งของบูเช็กเทียนฮ่องเต้แล้ว จึงกำหนดว่าอีกสามวันจะเอาตัวจิวปกเส่งกับจิงอ้วไซ้ไปฆ่า ถิ่นนั้นเด็กยื่นเกียดนั่งเล่นอยู่ในห้องหนังสือ พลังคิดแต่ในใจว่า ซึ่งบูเช็กเทียนฮ่องเต้รับสั่งว่าเตียเซียงจงเป็นขุนนางฝ่ายในถ้าจะเปรียบก็เป็นพวกผู้หญิง ไม่มีหน้าที่ต้องไปราชการหัวเมืองนอกจากตามเสด็จ หากว่าจะมีราชการฝ่ายใน ก็เป็นหน้าที่ของไท่ก่าหัวหน้าชั้นที่ต่างหากอีกประการหนึ่งเตียเซียงจงเป็นคนโปรดปรานสนิทสนมไหนเลขบูเช็กเทียนฮ่องเต้จะปล่อยให้ไปห่าง ครั้นนี้น่าจะเป็นอุบายคิดเบี่ยงมิให้เตียเซียงจงต้องรับโทษ บูเช็กเทียนฮ่องเต้แก้งบอกมาดังนี้เพื่อว่าภายหลังจะเลขทำนึ่งเสีย เรานึกรู้อยู่แล้วว่าบูเช็กเทียนฮ่องเต้คงไม่ลงโทษเตียเซียงจง แต่เราก็แก้งบอกเมื่อไปกระนั้นเอง เมื่อบูเช็กเทียนฮ่องเต้ไม่ลงโทษ เราจะหักหาญไปก็ไม่เหมาะ สู้แก้งนึ่งทำเป็นไม่รู้เสียดีกว่า ถ้าได้ช่องเมื่อใดจึงจะทำเสียให้เจ็บ ขณะนั้นคนใช้เข้าไปคำนับแล้วแจ้งว่า เตียเซียงจงจะขอเข้ามาคำนับท่านเวลานี้กำลังคอยอยู่ข้างนอก เด็กยื่นเกียดได้ยินชื่อเตียเซียงจงก็ประหลาดใจยิ่งนัก จึงถามคนใช้ว่า คนที่มานั้นชื่อเตียเซียงจงแม่หรือ ชะรอยเจ้าจะฟังผิดไปดอกกระมัง คนนั้นลักษณะท่าทางเป็นอย่างไรจงบอกมาให้เราฟังก่อน คนใช้ตอบว่าผู้นั้นรูปร่างเล็กมีกิริยาคลายสตรี ลักษณะเป็นคนมีทรัพย์สินเงินทองมาก มีคนใช้ตามมาด้วยห้าหกคน เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็นึกรู้ว่าเป็นเตียเซียงจงแม่ จึงคิดในใจว่า เตียเซียงจงมาหาเราครั้งนี้คงมีธุระสำคัญสักอย่างหนึ่ง จำเราจะต้องหลบเสียไม่ให้พบหน้า รอฟังดูเสียก่อนว่ามีธุระอะไรแน่แล้วจึงค่อยแก้ไขต่อภายหลัง คิดแล้วจึงสั่งคนใช้ว่า เจ้าจงไปบอกเตียเซียงจงว่าเราอนหลับเสียแล้ว ให้เตียเซียงจงมาหาเราต่อคืนพรุ่งนี้เถิด เมื่อเจ้าบอกแล้วจงไปตามเบเอี้ยงมาหาเราด้วย คนใช้รับคำออกไปแจ้งแก่เตียเซียงจงให้ทราบ เตียเซียงจงก็พาว่าไพร่กลับไปโรงเตียม อีกครู่หนึ่งเบเอี้ยงก็เข้าไปคำนับเด็กยื่นเกียดในห้องหนังสือ เด็กยื่นเกียดจึงว่าแก่เบเอี้ยงว่า บูเช็กเทียนฮ่องเต้มีหนังสือรับสั่งมาให้ฆ่าจิวปกเส่งกับจิงอ้วไซ้ ส่วนเตียเซียงจงนั้นอ้างว่าใช้ให้ไปราชการหัวเมืองต่อกลับ มาจึงจะจัดการลงโทษ เรื่องนี้เรานึกสงสัยอยู่แล้วว่าจะไม่จริง ครั้นเมื่อสักครู่เตียเซียงจงมาหาเรา เรารู้สึกแปลกใจ จึงแก้งหลบเสีย ด้วยอยากรู้ความจริงเสียก่อนว่าเตียเซียงจงมาหาเราด้วยเรื่องอะไร ถ้าเตียเซียงจงมาโดยทางราชการจริงคงว่า ตามธรรมเนียมก็ต้องมาเป็นเกียรติยศอย่างข้าหลวง ซึ่งแอบมาเจิบ ๆ เช่นนี้น่าประหลาดนัก ถิ่นพรุ่งนี้เตียเซียงจงจะมาหาเราอีก เจ้าจงนำเข้ามาในห้องหนังสือแล้วลวงถามเอาความจริงให้ได้และต้องสืบให้ได้ความว่าเตียเซียงจงพักอยู่ที่ไหนด้วย เด็กยื่นเกียดแนะนำคำพูดให้เบเอี้ยงฟังทุกประการแล้วเบเอี้ยงก็คำนับลาออกไป

ครั้นเพลาค่ำวันรุ่งขึ้น เตียเซียงจงก็พาว่าไพร่มาขังบ้านเด็กยื่นเกียด ขณะนั้นเบเอี้ยงยืนอยู่กับคนเฝ้าประตู เตียเซียงจงมาถึงก็บอกให้คนเฝ้าประตูนำความเข้าไปแจ้งข้างใน เบเอี้ยงจึงว่าแก่เตียเซียงจงว่า ถ้าท่านมาหาเด็กยื่นเกียดก็เชิญเข้าไปข้างในกับข้าพเจ้าเถิด พูดแล้วนำเตียเซียงจงเข้าไปในบ้าน เมื่อจัดที่ให้นั่งเรียบร้อยแล้วเบเอี้ยงจึงพูดขึ้นว่า เด็กยื่นเกียดไปราชการที่ตำบลเพ็งหออเมื่อบ่ายวันนี้ อีกสักวันหรือสองวันจึงจะกลับ ท่านตั้งใจมาหาโดยมีธุระอะไรหรือ เตียเซียงจงรู้ว่าเด็กยื่นเกียดไม่อยู่ก็เสียใจ จึงตอบว่าข้าพเจ้าตั้งใจมาหาเด็กยื่นเกียด เมื่อไม่พบก็จะลาท่านไปเดี๋ยวนี้ ถ้าเด็กยื่นเกียดกลับข้าพเจ้าจึงจะมาใหม่ เบเอี้ยงจึงว่า เด็กยื่นเกียดจะกลับช้าหรือเร็วยังรู้ไม่ได้ถ้าท่านมีธุระร้อนมิต้องคอยเสียเวลาหรือ เมื่อเด็กยื่นเกียดจะไปได้สั่งข้าพเจ้าไว้ว่า ถ้าใครมีธุระร้อนมาหากก็ให้ข้าพเจ้ารับไปตาม ท่านมีธุระอะไรจงบอกมาให้ข้าพเจ้าทราบก็ได้ ข้าพเจ้าเป็นคนสนิทของเด็กยื่นเกียดชื่อเบเอี้ยง ขอท่านจงไว้วางใจเถิด เตียเซียงจงได้ฟังดังนั้นก็หาไม่กระแวงอย่างใดไม่ จึงตอบว่าข้าพเจ้าไม่มีธุระร้อนดอกเป็นแต่ครั้งนี้มาราชการของบู

เช็กเทียนฮ่องเต้ บูเช็กเทียนฮ่องเต้รับสั่งให้ข้าพเจ้าเสวยมาแวะกำนั้มเด็กยื่นเกียด ชุนบูด้วย ข้าพเจ้าเสร็จราชการจึง
มากำนั้มตามรับสั่ง เมื่อไม่พบข้าพเจ้าก็จะพักอยู่ในเมืองนี้กว่าเด็กยื่นเกียดจะกลับมา คืนนี้ข้าพเจ้าต้องลาท่านกลับไป
ไปก่อน เดี๋ยวเที่ยงงพุดแล้วก็ลากลับไป เเบเอียงเดินตามออกไปส่งถึงนอกบ้าน พอกลับเข้ามาก็พบเด็กยื่นเกียดนั่งอยู่
ในห้องหนังสือ เเบเอียงจึงว่าเดี๋ยวจึงงมาครั้งนี่ต้องการจำกำนั้มท่าน ซึ่งบูเช็กเทียนฮ่องเต้มีพระทัยนับถือท่านถึงเพียง
นี้ ข้าพเจ้าพลอยดีใจด้วย เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะพลางพุดว่า บูเช็กเทียนฮ่องเต้จะให้มากำนั้มเราโดยจริง
ใจเจียวหรือ ที่จริงเป็นวิธีใช้อุบายจะให้เราลอบหน้าปะจุมุกต่างหาก ครั้งนี้เรารู้เท่าทันความคิดบูเช็กเทียนฮ่องเต้ที่อยู่
ความจริงคงใช้ให้เดี๋ยวจึงงตรงมาหาเรา แต่เกรงว่าเราจะสงสัยจึงต้องบอกมาเช่นนั้น ซึ่งบูเช็กเทียนฮ่องเต้ให้เดี๋ย
จึงงออกมากครั้งนี่เป็นอุบายเพื่อจะผูกใจเราไว้ เราจะได้ไม่กล้าคิดเดือนขอให้ส่งโทษเดี๋ยวจึงงต่อไปอีก ด้วยบูเช็ก
เทียนฮ่องเต้คิดจะทำสิ่งเรื่องนี้เสีย ความคิดของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ฉลาดลึกซึ้งนักเจ้าจงรู้ไว้เถิด เเบเอียงจึงว่าก็เมื่อบู
เช็กเทียนฮ่องเต้ไม่ส่งโทษเดี๋ยวจึงง ท่านจะเอาตัวมาส่งโทษเสียเองไม่ได้หรือ เวลานั้นมันก็คงไปพักอยู่ตามโรงเตี๊ยม
ข้าพเจ้าจะไปจับมาให้ก็ได้ เด็กยื่นเกียดจึงว่าความคิดของเจ้ายังตื้นนัก ถ้าเราจับทำอุกอาจเช่นนั้นบูเช็กเทียนฮ่องเต้
ก็ต้องมีทางพุดได้ถนัดว่าเราทำการนอกเหนือรับสั่งของพระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งบูเช็กเทียนฮ่องเต้ออกบัญชาสั่งตัวเดี๋ยวจึง
งมาครั้งนี่ เราต้องใช้วิธีวิ้วพันหลักส่งโทษเดี๋ยวจึงง บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงจะรู้สึกคันพระทัยพุดไม่ออก เราได้กะ
การไว้ตลอดแล้ว เจ้าจงคอยดูเถิด เเบเอียงก็กำนั้มถอยออกไป

รุ่งขึ้นเช้าเด็กยื่นเกียดออกมานั่งยังที่ว่าการ จึงให้จวดฮินกับเกาไถ่ช่วยกันทำธงใหญ่ขึ้นคันหนึ่ง แล้วให้เขียน
อักษรลงบนธงว่า จิวปกเส็งเป็นคนใช้ของเดี๋ยวจึงง เดี๋ยวจึงงอุคหนุนให้ได้มาเป็นนายอำเภอแขงห้อกั๊ย จิวปกเส็ง
จึงกำเรียบกระทำการทูลจรดหยาบข้าต่าง ๆ ทั้งเดี๋ยวจึงงก็พลอยเป็นใจกับจิวปกเส็งด้วย บัดนี้เด็กยื่นเกียดชำระจิว-
ปกเส็งเป็นสัตย์ทุกข้อ จึงให้เอาตัวมาตระเวนประจานเพื่อมิให้คนทั้งปวงเอาเยี่ยงอย่างต่อไป แล้วจะได้ลงอาญาประ-
หารชีวิตตามกฎหมายบ้านเมือง แล้วเด็กยื่นเกียดจึงให้เอาตัวจิวปกเส็งกับจิงอ้วไช้ออกมา พนักงานก็คุมคนทั้งสอง
มากุกเข้ากำนั้มอยู่หน้าโตะ เด็กยื่นเกียดจึงว่าแก่จิวปกเส็งว่า เจ้าเป็นนายอำเภอมีหน้าที่ดูแลทุกข์สุขของราษฎร แต่
กลับทำให้ราษฎรเดือดร้อนเช่นนี้ โทษของเจ้าย่อมหนักกว่าธรรมดาสองเท่า ต้องเอาตัวออกตระเวนประจานให้คน
ทั้งปวงรู้เห็นทั่วกัน เราจะให้พนักงานคุมตัวเจ้ากับจิงอ้วไช้ออกไป จิงอ้วไช้จะต้องเป็นคนตีฆ้อง พอดีสามที่แล้วเจ้า
ต้องอ่านหนังสือที่เขียนไว้ในธงให้ดัง ๆ ต้องทำดังนี้ไปตลอดทางจนกว่าจะกลับ เด็กยื่นเกียดสั่งแล้วหันมาพุดกับจิง-
อ้วไช้ว่า ความผิดของเจ้าก็เสมอด้วยจิวปกเส็ง แต่เจ้าเป็นราษฎรสามัญจึงผ่อนผันให้บ้างเล็กน้อย เพียงแต่เป็นคนตี
ฆ้องสัญญาให้แก่จิวปกเส็ง แต่เจ้าต้องระวังตัวคอยรับคำสั่งผู้คุม ถ้าผู้คุมสั่งให้ตีฆ้องเมื่อใดเจ้าต้องตีขึ้นสามที่ จิวปก-
เส็งจะได้ร้องประกาศข้อความในธงให้คนทั้งหลายได้ยินทั่วกัน แล้วเด็กยื่นเกียดจึงสั่งเบเอียงกับจวดฮินว่า เจ้าทั้งสอง
จงเป็นพนักงานกำกับไปด้วย ถ้าจิวปกเส็งหรือจิงอ้วไช้ขัดขืนไม่ทำตามคำสั่งเจ้าต้องจับตัวลงกว่าเข็มนเสี้ยนในที่นั้น
จวดฮินกับพวกพนักงานก็คุมตัวจิวปกเส็งจิงอ้วไช้ออกไปหน้าที่ว่าการ แล้วจัดตะกร้าใหญ่ใบหนึ่งมาให้จิวปกเส็งลง
นั่งในนั้น เอาธงปักติดไว้กับปากตะกร้าให้ผู้คุมสั่นเป็นคนหาม จิงอ้วไช้ถือฆ้องเดินนำหน้าตะกร้า ขณะนั้นเด็กยื่น-
เกียดเรียกเบเอียงมากระซิบสั่งว่า เจ้าจงพาตระเวนไปหน้าโรงเตี๊ยมที่เดี๋ยวจึงงพัก เมื่อพวกเดี๋ยวจึงงเห็นเข้าคงมี
ความโกรธแค้น พวกมันออกมาหาเหตุวิวาทโดยถืออำนาจนุญมัน แล้วพวกเจ้าต้องจับเอาคนเหล่านั้นมาให้จงได้ เเบ-
เอียงก็รับคำสั่งแล้วออกมาเดินนำขบวนไปตามถนน เมื่อถึงที่ใดมีคนมากก็ให้จิงอ้วไช้ตีฆ้องขึ้นสามที่ ส่วนจิวปกเส็ง
ก็ร้องประกาศข้อความตามที่เขียนไว้ในธงนั้น พวกราษฎรพากันมามุงดูแน่นไปตลอดทั้งสองข้างทาง จิวปกเส็งกับ
จิงอ้วไช้มีความอายคนทั้งปวงราวกับจะแทรกแผ่นดิน แต่มีอาจขัดขืนคำสั่ง ครั้นเดินมาถึงโรงเตี๊ยมที่เดี๋ยวจึงงพัก
เบเอียงก็ให้หยุดอยู่หน้าโรงเตี๊ยม และให้หนักโทษทั้งสองตีฆ้องร้องป่าวไม่หยุดปาก

ฝ่ายพวกคนใช้ของเดี๋ยวจึงงอยู่ในโรงเตี๊ยมได้ยินเสียงผู้คนจอแจอยู่ข้างนอกก็พากันออกมาดู คนใช้พวกนี้ล้วน
มีนิสัยเป็นพาลจองหงอน คัวยถือดีว่าเป็นคนของเดี๋ยวจึงงตัวโปรดของพระเจ้าแผ่นดินจึงไม่กลัวเกรงใคร พอได้ยิน
เสียงร้องประกาศเสียดสีมาถึงนายของตน ต่างก็มีความโกรธแค้นยิ่งนัก ในจำพวกคนเหล่านี้มีชายคนหนึ่งชื่อจิวปก-
เฮง เป็นน้องชายของจิวปกเส็งที่ถูกทำโทษ จิวปกเฮงเป็นคนสนิทของเดี๋ยวจึงง เดี๋ยวจึงงรักใคร่มากกว่าคนอื่น ๆ

จิวปกเฮงจึงมีใจกำเริบ เวลาอยู่เมืองหลวงเคยถืออำนาจเตี้ยเซียงจงที่ช่วงมเหศวบ้านจนได้ใจ ครั้นได้เห็นพี่ชายของตนถูกประจานก็โกรธจนตัวสั่นวิ่งออกไปร้องทวาดว่า อ้ายพวกสัตว์เดรัจฉาน มึงถือด้อย่างไรจึงมาทำแก่พี่กูเช่นนี้ ยังไม่รีบปล่อยตัวออกมาหรือ พวกพนักงานและผู้คุมได้ฟังดังนั้นก็ร้องตอบ อ้ายชาติไพร่มาจากไหนจึงกำเริบใจนัก มึงจะทะนงตัวอวดคึกกับเจ้าพนักงานได้หรือ พวกกูเป็นเจ้าพนักงานของเตี้ยฮั่นเกียดซุนบูจิ่งรู้ไว้ด้วยเถิด จิวปกเฮงได้ฟังก็โกรธร้องขึ้นด้วยเสียงอันดังว่า มึงเอาชื่ออ้ายซุนบูมาขู่ เข้าใจว่ากูจะกลัวหรือ อ้ายซุนบูจะคึกว่าเตี้ยเซียงจงนายของกูไปไม่ได้ดอก กูจะทำให้มึงรู้จักอำนาจของกูไว้บ้าง จิวปกเฮงพูดแล้วตรงเข้าผลักคนที่ห้ามตะกร้าล้มลง แล้วฉวยเอาธงที่ปักไว้ปากตะกร้ามาฉีกเสียบทันที พวกผู้คุมเห็นจิวปกเฮงอุกอาจดังนั้นก็ช่วยกันทุบตีไม่ละลด ส่วนพวกคนใช้ของเตี้ยเซียงจงก็ออกมาช่วยจิวปกเฮงต่อสู้กับพวกพนักงานและผู้คุม เวลานั้นเตี้ยเซียงจงอยู่ที่ห้องชั้นในจึงไม่ทราบเรื่อง เบเอียงกับจวดฮั่นเห็นพวกเตี้ยเซียงจงมากจึงตรงเข้าช่วยพวกของตน พวกเตี้ยเซียงจงสู้ฝีมือเบเอียงไม่ได้ก็พากันหลบหนี เบเอียงจับได้สองสามคนรวมทั้งจิวปกเฮงด้วย แล้วพากันรีบกลับไปยังที่ว่าการ พวกเตี้ยเซียงจงก็กลับเข้าไปในโรงเตี๊ยม พอดีพบกับเตี้ยเซียงจงจึงเล่าความให้ทราบทุกประการ เตี้ยเซียงจงได้ฟังดังนั้นก็ตกใจ พุดว่าเรามีธุระจะมาหาเตี้ยฮั่นเกียด พวกเจ้ากลับไปวิวาทกับเตี้ยฮั่นเกียดขึ้นอีก มิทำให้การของเราเสียไปหรือ พวกคนใช้ได้ฟังจึงว่าเตี้ยฮั่นเกียดคงกลับมาแล้ว คินนี้ท่านควรรีบไปหาเตี้ยฮั่นเกียดออกตัวให้ลี้เถิด บางทีเรื่องราวที่เกิดขึ้นจะสงบเงียบไปได้ เตี้ยเซียงจงได้ฟังก็นิ่งตรึงตรองอยู่

ฝ่ายเบเอียงกุมตัวจิวปกเฮงกับพวกรีบมารู้หนึ่งก็ถึงที่ว่าการ เวลานั้นเตี้ยฮั่นเกียดยังไม่ได้กลับที่พักเบเอียงจึงนำคนเหล่านั้นเข้าไปกำนบเล่าความให้ฟังทุกประการ เตี้ยฮั่นเกียดแกล้งทำเป็นโกรธ เอามือตบโต๊ะร้องทวาดจิวปกเฮงว่าเจ้าเป็นใครมาจากไหน เหตุใดจึงทำการอุกอาจถึงเพียงนี้ ถ้าเจ้าไม่บอกมาตามตรงเราจะลงโทษให้ถึงขนาด จิวปกเฮงนั้นเป็นคนเย่อหยิ่ง ถือดีว่าอยู่กับเตี้ยเซียง จึงไม่รู้สึกเกรงกลัวเตี้ยฮั่นเกียดพอได้ฟังดังนั้นก็ข้อนถามว่า พี่ชายเรามีโทษผิดอย่างไรท่านจึงเอาไปประจานเช่นนั้น เตี้ยฮั่นเกียดแสร้งทำเป็นหัวเราะ ตอบว่าเมื่อเจ้าไม่รู้เราจะบอกให้อันพี่ชายของเจ้านั้นเป็นคนคลโกงปลิ้นปล้อนฉ้อราษฎ์บังหลวงพิจารณาเป็นสัจย์พระเจ้าแผ่นดินมีรับสั่งให้ประหารชีวิตเสีย เราจึงเอาตัวออกตระเวนประจานเพื่อมิให้คนทั้งปวงเอาเยี่ยงอย่างสืบไป บัดนี้เราชี้แจงให้เจ้าฟังตลอดแล้ว เจ้าจงตอบข้อที่เราถามนั้นเถิด จิวปกเฮงจึงว่า เราชื่อจิวปกเฮงเป็นน้องชายจิวปกเส็ง อยู่กับเตี้ยเซียงจงในเมืองหลวง ท่านประจานพี่ชายเราแล้วมีหน้าซ้ำล่วงเกินไปถึงนายเราด้วย นายเราเป็นขุนนางผู้ใหญ่ในบูเช็กเทียนฮ่องเต้มีกนเกรงกลัวทั้งแผ่นดิน ท่านหาควรทำการดูถูกถึงเพียงนี้ไม่ เตี้ยฮั่นเกียดหัวเราะพลาญพุดว่า เตี้ยเซียงจงกับเราชอบพอกันเคยเป็นที่เกรงใจกันอยู่ ชะรอยเจ้าจะรู้เรื่องนี้จึงโกหกเราว่าเป็นคนของเตี้ยเซียงจงความข้อนนี้เราหาเชื่อเข้าไม่ เจ้าคงเป็นน้องชายจิวปกเส็งจริง และครั้งนี้ก็ตั้งใจจะช่วยพี่ชายให้พ้นโทษ หากเราจับได้เจ้ากลัวผิดจึงอวดอ้างว่าเป็นคนของเตี้ยเซียงจงเพื่อให้เราเกรงใจ ถ้าเจ้าเป็นคนของเตี้ยเซียงจงจริงเราก็ต้องผ่อนผันให้เพราะเห็นแก่เตี้ยเซียงจง แต่นี้เจ้าคงแกล้งกล่าวเท็จจะสงเราเราต้องลองเข้มนเจ้าดูจึงจะรู้ว่าความจริงเป็นอย่างไร จิวปกเฮงเข้าใจว่าเตี้ยฮั่นเกียดพูดจริงจึงร้องขึ้นว่า ท่านอย่าปล่อยโทษข้าพเจ้าก่อนข้าพเจ้าเป็นคนของเตี้ยเซียงจงจริง ๆ ถ้าท่านไม่เชื่อจงถามคนที่ถูกจับมาพร้อมกับข้าพเจ้าเถิดเพราะคนเหล่านั้นเป็นป่าวอยู่ในบ้านเตี้ยเซียงจงด้วยกันทั้งสิ้น เวลานั้นเตี้ยเซียงจงมาราชการ พวกข้าพเจ้าจึงตามมาด้วย เตี้ยฮั่นเกียดแกล้งทำเป็นโกรธร้องทวาดว่า มึงนี่โกหกจนเกินตัว อันเตี้ยเซียงจงนั้นเป็นขุนนางฝ่ายในใกล้ชิด ไหนเลยจะมีหน้าที่ออกมาราชการหัวเมือง แม้ว่าจะมีราชการมาเมืองห้อหน่าจริง เราเป็นขุนบูก็ควรรู้ตามหน้าที่ อนึ่งเราประจานจิวปกเส็งครั้งนี้ก็พาดพิงไปถึงเตี้ยเซียงจงด้วย ถ้าเตี้ยเซียงจงมาเมืองนี้เราก็ทำไม่ได้เพราะเป็นคนชอบพอรักใคร่กัน เราจะต้องลงหวายจับเอาความจริงให้จงได้ เมื่อเจ้าจะปากแข็งทนอาญาได้ก็ทำตามใจเถิด จิวปกเฮงจึงว่า เตี้ยเซียงจงมาเมืองห้อหน่าจริง ๆ เมื่อสองสามคืนก่อนยังได้ไปหาท่านถึงบ้าน แต่คนใช้บอกว่าคุณไม่อยู่ เวลานั้นเตี้ยเซียงจงยังอยู่ที่โรงเตี๊ยมเพื่อจะรอพบท่าน ท่านไปราชการเสียจึงไม่ทราบว่าเตี้ยเซียงจงมา ถ้าไม่เชื่อจงให้คนไปสืบถามที่โรงเตี๊ยมเถิด เตี้ยฮั่นเกียดทำเป็นนิ่งอยู่ครู่หนึ่งแล้วพุดว่า เจ้าพูดจาแข็งแรงฟังดูก็น่าจะเป็นความจริง เจ้าบอกว่าเตี้ยเซียงจงรอพบเรามีใช่หรือ ถ้าเช่นนั้นในวันนี้หรือพรุ่งนี้คงได้รู้กันเมื่อเรื่องของเราตกอยู่ในเกณฑ์สงสังคังนี้เราจะยังไม่ลงโทษเจ้าก่อน มิฉะนั้นเตี้ยเซียงจงจะติเตียนเราได้ ถ้าเตี้ยเซียงจงมาจริงก็เป็นบุญของ

เจ้า เราตกลงจะรอไว้จนถึงเช้าพรุ่งนี้ ถ้าเคียดเซียงจงไม่มาก็ต้องชำระกันให้เห็นเท็จและจริง เด็กยื่นเกียดพูดแล้วส่งพนักงานให้เอาตัวจิวปกเฮงกับพวกไปคุมขังไว้ พนักงานก็พาคนเหล่านั้นไปขังตามคำสั่ง เด็กยื่นเกียดจึงเรียกเถาไต้เข้ามากระซิบบอกอุบายที่คิดไว้ เถาไต้เข้าใจตลอดแล้วก็กำนับถอยออกไป

ฝ่ายจิวปกเฮงต้องขังอยู่ให้เป็นทุกข์ร้อนยิ่งนัก คิดอยู่ในใจว่า เราทำการพลาดลงครั้งนี้เด็กยื่นเกียดคงตั้งใจจะเอาโทษแก่เราให้จงได้ หากแต่เกรงใจเคียดเซียงจงจึงต้องรออยู่ ถ้าเคียดเซียงจงได้พบกับเด็กยื่นเกียดแล้วอย่างไรเสียเราก็ต้องพ้นโทษ แต่ทว่ามิเวลาคันนี้คืนเคียดเซียงจงมาไม่พบกับเด็กยื่นเกียด เด็กยื่นเกียดก็คงลงอาญาแก่เราในวันพรุ่งนี้ อนึ่งเคียดเซียงจงนั้นคงไม่มาหาเด็กยื่นเกียดในเวลากลางวันเป็นแน่ นอกจากจะรู้เรื่องที่เด็กยื่นเกียดผิดก่อนไว้เท่านั้น ก็เมื่อเราถูกขังอยู่เช่นนี้จะมีหนทางบอกไปให้เคียดเซียงจงทราบได้อย่างไรเล่า จิวปกเฮงคิดแล้วก็เป็นที่ทุกข์ร้อนยิ่งนัก ขณะนั้นเป็นเวลาเย็นเถาไต้จึงยกสุราอาหารเข้าไปให้ แล้วแกล้งทำเป็นพูดว่าเด็กยื่นเกียดให้ข้าพเจ้าจัดสุราอาหารมาให้ท่าน เชิญท่านรับประทานให้สบายเถิด เวลานั้นเด็กยื่นเกียดกำลังคอยรับรองนายท่านอยู่ ถ้านายท่านมาถึงเมื่อใด ท่านก็พ้นทุกข์เมื่อนั้น จิวปกเฮงมองเห็นสุราอย่างดีก็มีได้สงสัยว่าเป็นอุบายของเด็กยื่นเกียดจึงคิดแต่ในใจว่า ชะดีชะร้ายเด็กยื่นเกียดคงเกรงกลัวเคียดเซียงจงนายเราจริง จึงต้องเอาอกเอาใจเราเป็นอันดี ถ้าเราชักชวนชายผู้นี้ให้สนทนาด้วยคงจะได้รู้เรื่อง คิดแล้วจิวปกเฮงจึงถามเถาไต้ว่าท่านเป็นคนใช้ของเด็กยื่นเกียดหรือมิใช่ เถาไต้ตอบว่าข้าพเจ้าเป็นผู้คุมอยู่ในคุกนี้ ไม่ได้เป็นคนใช้เด็กยื่นเกียดดอก แต่ก็เหมือนคนใช้ของเด็กยื่นเกียดเหมือนกัน ด้วยเด็กยื่นเกียดมีหน้าที่ใช้สอยข้าพเจ้าอยู่เสมอ จิวปกเฮงจึงถามว่า พรุ่งนี้เด็กยื่นเกียดเดี๋ยวจะชำระเรื่องข้าพเจ้าจริงหรือไม่ ท่านเป็นผู้คุมอยู่ในนี้คงจะรู้ เถาไต้ตอบว่าเด็กยื่นเกียดจะรอเคียดเซียงจงนายท่านก่อน ถ้าไม่มาจนถึงพรุ่งนี้ก็เห็นจะชำระ จิวปกเฮงจึงว่า ข้าพเจ้าสังเกตเห็นเด็กยื่นเกียดมีความเกรงใจนายข้าพเจ้าอยู่ แต่เหตุใดจึงรีบร้อนจะชำระนักเล่า ถ้านายข้าพเจ้าคิดธุระมาหาเด็กยื่นเกียดไม่ได้พรุ่งนี้เด็กยื่นเกียดก็คงชำระข้าพเจ้าตามอาญาบ้านเมือง ต่อไปเมื่อรู้ถึงเคียดเซียงจง นายท่านมิเสียหนทางข้างหน้าหรือ ข้าพเจ้าเห็นว่าต้องผ่อนเวลารอไปอีกจึงควร เถาไต้ตอบว่าความจริงเด็กยื่นเกียดกลัวเกรงนายท่านมาก แต่เรื่องนี้เด็กยื่นเกียดเข้าใจว่าท่านพูดปลงจึงสังเลใจอยู่ เมื่อท่านมาแล้วเด็กยื่นเกียดยังพูดว่าให้ขังท่านรอไว้คืนเดียวเท่านั้น ถ้าเคียดเซียงจงมาเมืองห้อหน่าจริงก็คงรีบร้อนมาช่วยท่านเป็นแน่ จิวปกเฮงจึงว่า เคียดเซียงจงมาเมืองห้อหน่าจริงข้าพเจ้าหาได้เอาเท็จมากล่าวไม่ เรื่องนี้เด็กยื่นเกียดควรจะสืบสวนให้รู้จึงจะถูกถ้าหากเคียดเซียงจงคิดธุระไม่ได้มาหาเด็กยื่นเกียดภายในกำหนด พรุ่งนี้ข้าพเจ้ามิต้องถูกลงโทษเปล่า ๆ หรือเถาไต้จึงว่า ข้าพเจ้าก็พลอยเห็นอกท่านอยู่ แต่เรื่องนี้ท่านควรรีบบอกให้เคียดเซียงจงทราบเสียก่อนจึงจะพ้นภัย จิวปกเฮงตอบว่า ข้าพเจ้าต้องกักขังอยู่เช่นนี้จะออกไปอย่างไรเล่า เถาไต้จึงว่า ข้าพเจ้าจะช่วยรับเป็นธุระ ท่านจงเขียนหนังสือให้ข้าพเจ้าถือไปเถิด จิวปกเฮงได้ฟังดังนั้นก็ดีใจยิ่งนัก แต่กลับถามว่า ซึ่งท่านมีน้ำใจจะสงเคราะห์ข้าพเจ้าครั้งนี้ท่านไม่กลัวความจะแพร่พรายไปถึงเด็กยื่นเกียดดอกหรือ เถาไต้ตอบว่า ข้าพเจ้าช่วยท่านเท่านี้ไม่ผิดร้ายอะไร ไหนเลยเด็กยื่นเกียดจะว่ากล่าว อนึ่งเด็กยื่นเกียดก็คอยจะเอาใจนายท่านอยู่เสมอ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าหาเป็นอะไรไม่ จิวปกเฮงมีความยินดียิ่งนัก พูดว่าท่านทำคุณกับข้าพเจ้าในครั้งนี้ใหญ่หลวงเหลือขนาด ถ้าชีวิตข้าพเจ้าไม่ตายเสียจะต้องตอบแทนคุณท่านให้จงได้ แล้วเถาไต้จึงเอาเครื่องเขียนมาให้จิวปกเฮงเขียนหนังสือฉบับหนึ่งมีความว่า ข้าพเจ้าจิวปกเฮงขอกำนับท่านได้เฝ้าด้วยข้าพเจ้าถูกจับไปเมื่อเช้านี้ เด็กยื่นเกียดซุนบูชำระได้ถามต่าง ๆ ข้าพเจ้าบอกมากกว่ากับท่าน แต่เด็กยื่นเกียดหาเชื่อถือไม่ พูดว่าถ้าท่านมาจริงเด็กยื่นเกียดคงรู้ และต้องจัดการรับรองตามธรรมเนียม จึงให้ขังข้าพเจ้าไว้รอท่านถ้าท่านไม่มาจริงพรุ่งนี้จะชำระลงอาญาแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าสังเกตดูกิริยาเด็กยื่นเกียดเห็นว่ามีความอ่อนน้อมต่อท่านอยู่ ครั้นสอบถามพวกผู้คุมก็ได้รับความจริง ขอท่านจงรีบมาหาเด็กยื่นเกียดช่วยชีวิตข้าพเจ้าไว้ด้วย จิวปกเฮงเขียนเสร็จแล้วมอบให้เถาไต้ เถาไต้ก็รีบไปที่โรงเคียม พวกคนใช้ของเคียดเซียงจงจึงนำเข้าไปข้างใน เถาไต้กำนับเคียดเซียงจงแล้วส่งหนังสือให้ เคียดเซียงจงรับมาอ่านทราบความตลอดแล้วจึงถามว่า จิวปกเฮงติดอยู่ในที่ขัง เหตุใดจึงเขียนหนังสือมาถึงเราได้ เถาไต้ตอบว่า เด็กยื่นเกียดไม่ได้กวัดขั้นอะไรนัก จิวปกเฮงจะทำอะไรก็พอทำได้ ข้าพเจ้าเป็นผู้คุมอยู่ที่นั่น จิวปกเฮงจึงวานถือหนังสือมาให้แก่ท่าน เคียดเซียงจงจึงว่า คืนนี้เราจะไปหาเด็กยื่นเกียดที่บ้าน อย่าให้จิวปกเฮงทุกข์ร้อนไปเลย เจ้าจงกลับไปเถิด เถาไต้กำนับลาไป

ครั้งเพลากลางคืนเดียวเชิงจงก็ไปที่บ้านเต็กยื่นเกียด ขณะนั้นเบเอียงออกมาค้ำบแล้วบอกว่า เต็กยื่นเกียดฟังกลับจากราชการเมื่อคืนนี้ ทั้งมีธุระมากข้าพเจ้าจึงยังไม่ทันบอกว่าท่านมาเมื่อคืนก่อน เมื่อเช้านี้จิวปกเฮงบอกถึงเรื่องท่าน แต่เต็กยื่นเกียดยังไม่เชื่อแน่แท้ จึงให้ขังไว้รอท่านจนถึงพรุ่งนี้ เผอิญเวลานั้นทางอำเภอเซงห้อยมีราชการสำคัญเกิดขึ้น เต็กยื่นเกียดจึงต้องไปจนบัดนี้ยังไม่กลับ ท่านมีธุระร้อนจะคอยพบข้างในก็ได้ เบเอียงพูดพลาจนนำเต็กเชิงจงเข้าไปข้างใน แล้วจัดที่ให้นั่งตามสมควร เต็กเชิงจงจึงถามเบเอียงว่า เต็กยื่นเกียดจะกลับในคืนนี้ไม่ใช่หรือ เบเอียงตอบว่าข้าพเจ้านึกว่าคงกลับ ด้วยพรุ่งนี้ก็จะต้องชำระเรื่องจิวปกเฮง ซึ่งจิวปกเฮงอ้างว่าเป็นคนของท่านนั้นจริงหรือ เต็กเชิงจงตอบว่า จิวปกเฮงเป็นคนของข้าพเจ้าจริง ข้าพเจ้ามาก็หมายจะขอให้เต็กยื่นเกียดลดหย่อนผ่อนโทษด้วยเบเอียงจึงว่า ข้าพเจ้าสังเกตเห็นท่านเต็กยื่นเกียดมีความเกรงใจท่านมาก ถ้าท่านออกปากขอเต็กยื่นเกียดคงยกให้ แต่เรื่องนี้เต็กยื่นเกียดไม่เชื่อว่าท่านมาจริง จึงให้ขังจิวปกเฮงไว้เพื่อจะฟังข่าว ถ้าท่านไม่มาก็จะได้จัดการลงโทษจิวปกเฮง เต็กเชิงจงจึงว่าข้าพเจ้ามาจริงท่านก็เห็นแล้ว หากคืนนี้ไม่มีโอกาสได้พบกับเต็กยื่นเกียด พรุ่งนี้ช่วยชี้แจงให้ฟังก็คงได้ เบเอียงจึงว่า นิสัยเต็กยื่นเกียดนั้นไม่เชื่อใครง่ายข้าพเจ้าเกรงว่าจะไม่สำเร็จ อนึ่งท่านไม่ได้มาออกปากขอเอง ไทนเลขเต็กยื่นเกียดจะยินยอม ถ้าคืนนี้ไม่ได้พบกันพรุ่งนี้ท่านจงไปยังที่ว่าการชุมนุมเถิด เต็กเชิงจงได้ฟังก็มีได้ว่าประการใด ครั้นเห็นเป็นเพลาดึกแล้วก็ลากลับไปโรงเตียม

รุ่งขึ้นเช้า เต็กเชิงจงคิดถึงแต่ในใจว่า ครั้งนี้เรามาเพื่อจะค้ำบเต็กยื่นเกียด หากแต่เกรงว่าเต็กยื่นเกียดจะลงโทษเรา จึงคิดไปค้ำบที่บ้านในเพลากลางคืน บัดนี้กลับได้ความว่าเต็กยื่นเกียดมีความเกรงใจเราอยู่ ถึงจะไปค้ำบยังที่ว่าการชุมนุมก็หาเป็นไรไม่ อนึ่งเราก็ต้องไปขอโทษจิวปกเฮงด้วย ควรไปที่นั่นให้เสร็จเสียทีเดียวดีกว่า เต็กเชิงจงคิดแล้วก็เข้าไปแต่งตัวในห้อง ตามเขยนั้นในเวลาเช้าเฝ้าบูเช็กเทียนฮ่องเต้ เต็กเชิงจงต้องผัดหน้าทาแป้งแต่งตัวอย่างสตรี เต็กเชิงจงจึงประพาศิเช่นนั้นจนเป็นนิสัยติดตัว เลยไม่ทันคิดว่าจะไปหาเต็กยื่นเกียด ถึงแม้ในเวลานี้เต็กเชิงจงแต่งตัวเป็นชายก็ผัดหน้าทาแป้งเหมือนเวลาเช้าเฝ้า ครั้นแต่งตัวเสร็จแล้วก็พาบ่าวไพร่ออกจากโรงเตียมไปยังที่ว่าการชุมนุม เวลานั้นเต็กยื่นเกียดนั่งอยู่บนงั่งหมิง มีพนักงานยื่นประจำตามตำแหน่งทั้งซ้ายขวาเป็นลำดับ จิวปกเฮงจิวปกเฮง จึงอ้วใช้สามคนคุกเข่าค้ำบอยู่ตรงกลาง พอเต็กเชิงจงมาถึงก็ส่งหนังสือเทียบให้เจ้าพนักงานนำไปให้เต็กยื่นเกียด เต็กยื่นเกียดรู้ว่าเต็กเชิงจงมาก็ดีใจยิ่งนัก ส่งพนักงานผู้นั้นให้นำเต็กเชิงจงเข้ามาข้างใน พนักงานก็ออกไปนำเต็กเชิงจงเข้ามา เต็กเชิงจงเห็นเต็กยื่นเกียดมีได้ออกมาต้อนรับก็กลนครั้งเดินเข้ามาเห็นเต็กยื่นเกียดนั่งอยู่บนงั่งหมิงดูท่าทางเป็นสง่าก็นึกครั้นคร้าม เมื่อเห็นเต็กยื่นเกียดยังนั่งเฉยอยู่จึงประสานมือค้ำบพูดว่า ท่านเต็กยื่นเกียดชุมนุม ข้าพเจ้าขอแสดงความเคารพต่อท่านด้วย เต็กยื่นเกียดจึงแกล้งร้องถามว่า ท่านที่เข้ามาหาเรานี้แซ่ใดชื่อใด ทำไมจึงไม่คุกเข่าลงค้ำบ ท่านไม่รู้จักขนบธรรมเนียมบ้างเลยหรือ เต็กเชิงจงได้ฟังดังนั้นก็ประหลาดใจยิ่งนัก จึงตอบว่าข้าพเจ้าชื่อเต็กเชิงจงได้ส่งหนังสือเทียบบอกชื่อข้าพเจ้ามาให้ท่านแล้วเหตุใดท่านจึงยังไม่รู้จักอีกเล่า เต็กยื่นเกียดแสร้งหัวเราะขึ้นด้วยเสียงอันดังพลาจนพูดว่า เจ้าออกอุบายลวงเราสนิทนัก เข้าใจว่าเราจะไม่รู้เท่าทันหรือ เจ้าชื่ออะไรจงบอกมาตามตรง เพราะความผิดแต่เพียงเท่านี้เราพอจะให้ภัยได้หาไม่เจ้าจะได้รับความลำบาก เต็กเชิงจงได้ฟังเต็กยื่นเกียดพูดแปลกหูก็ประหลาดใจยิ่งขึ้น แล้วตอบว่าท่านพูดเช่นนั้นมีความประสงค์อย่างไรหรือ ท่านก็รู้อยู่แล้วว่าข้าพเจ้าชื่อเต็กเชิงจง ข้าพเจ้าเป็นอะไรอยู่ที่ไหนท่านก็ทราบโดยตลอด จะต้องพูดกันให้ชัดเจนทำไมเล่า เต็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็ทำเป็นโกรธร้องตวาดว่า อ้ายชาติไพร่ทาสาปบุญญาจนจับได้เห็นแก่ตาแล้วยังจะพูดอวดดีต่อไปอีก ตัวเราเป็นขุนนางในบูเช็กเทียนฮ่องเต้ เราจะไม่รู้จักคนอย่างเต็กเชิงจงเจิวหรือ เจ้าคบคิดกันปลอมตัวเป็นเต็กเชิงจงมาลวงเราครั้งนี้ รู้หรือเปล่าว่ามีโทษผิดสถานใดบ้าง เต็กเชิงจงคิดว่าเต็กยื่นเกียดไม่เชื่อจึงพูดว่า ข้าพเจ้าไม่ได้ปลอมตัวมาลวงท่านเลย ท่านจงถามคนเหล่านี้ดูเถิดข้าพเจ้าชื่อเต็กเชิงจงจริง ๆ เต็กยื่นเกียดหัวเราะพลาจนพูดว่า เจ้าอ้างพวกเหล่านี้เป็นพยานหรือ ถ้าดังนั้นก็เดาความคิดของเจ้าได้ คือในชั้นเดิมเราจับจิวปกเฮง จังอ้วใช้มาลงโทษ จิวปกเฮงผู้น้องกับพวกบังอาจแย่งชิงคนทั้งสอง ครั้นเจ้าพนักงานจับตัวมาได้ พวกเจ้าเห็นว่าจะไม่พ้นผิด จึงคบคิดให้เจ้าปลอมเป็นเต็กเชิงจงมาขอโทษ ด้วยรู้ที่อยู่ว่าเรามีความเกรงใจเต็กเชิงจง ซึ่งเราพูดคั่งนี้จริงหรือไม่ เต็กเชิงจงจึงตอบว่าท่านเห็นการเกินกว่าเหตุ บางทีจะเป็นเพราะจำข้าพเจ้าไม่ได้เป็นแน่ข้าพเจ้าคือเต็กเชิงจงจริง ๆ ท่านจงเชื่อ

เกิด ซึ่งมาครั้งนี้เพื่อจะขอโทษจิวปกเฮงก็จริงอยู่ แต่หาได้ปลอมตัวมาอย่างท่านว่าไม่ เต็กย่นเกลียดจึงว่า เตียเซียงจงกับเราเคยรู้จักกันอยู่ทำไมเราจะจำไม่ได้ เมื่อเจ้าส่งหนังสือเทียบมาให้เรานั้นเรานึกที่อยู่แล้ว พอเห็นหน้าเจ้าก็แน่ใจทีเดียว ถ้าเป็นเตียเซียงจงจริงเราก็ต้องคำนับรับรองทันที เพราะเตียเซียงจงเป็นขุนนางชั้นสูงกว่าเรามากเราเห็นว่าเจ้าไม่ใช่เตียเซียงจงจึงนั่งเฉยเสีย เจ้าก็อธิบายทั้งนี้ก็ดีดอก แต่ไม่ตรึกรองให้รอบคอบเสียก่อน อันคนอย่างเตียเซียงจงนั้นเป็นที่โปรดปรานของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ มีอำนาจวาสนามากกว่าคนทั้งแผ่นดิน ซึ่งเขาจะถ่อมตัวลงมาหาเราซึ่งเป็นแค่เพียงขุนบู้จนถึงเมืองห้อหนำนั้นผิดไป ถึงหากว่าเตียเซียงจงคิดจะช่วยพวกพ้องของตน ทำไมจะต้องบากหน้ามาหาเราให้เสื่อมเสียเกียรติยศ เขากราบทูลต่อบูเช็กเทียนฮ่องเต้คำเดียวก็สำเร็จ ปัญหาเจ้ายังคั่นนักจงรับสารภาพต่อเราเสียโดยดีเถิด เตียเซียงจงนั่งฟังเต็กย่นเกลียดพูดพลางคิดอยู่ในใจว่า เต็กย่นเกลียดคนนี้เป็นคนเจ้าเล่ห์เพทุบายครั้งนี้จะจำเราไม่ได้จริง ๆ หรือแกล้งทำเป็นไม่รู้จำก็รู้ไม่ได้ อนึ่งถ้อยคำของเต็กย่นเกลียดก็เป็นทีเยาะเย้ยเราอยู่ แต่เวลานี้ต้องเอาใจดีเข้าต่อไว้ก่อนหาไม่เราจะได้รับความอภัยแก่คนทั้งปวงคิดแล้วจึงตอบว่า ท่านยังไม่รู้ความจริง ข้าพเจ้าจะต้องชี้แจงให้ท่านฟัง ชั้นแรกบูเช็กเทียนฮ่องเต้ให้ข้าพเจ้าไปราชการหัวเมือง แล้วรับสั่งว่าจากลับเมื่อผ่านเมืองห้อหนำให้ข้าพเจ้าแวะมาคำนับท่านด้วย ข้าพเจ้าจึงไปหาที่บ้านเพื่อคำนับท่านตามรับสั่ง แต่ก็หาพบท่านสักครั้งหนึ่งไม่ เพลิดเพลินจิวปกเฮงคนของข้าพเจ้าถูกพวกเจ้าพนักงานจับมาเมื่อวานนี้ ข้าพเจ้าจึงได้มาขอโทษ ทั้งจะได้คำนับท่านตามรับสั่งด้วย ที่ข้าพเจ้าพูดนี้เป็นความจริงทั้งสิ้น เต็กย่นเกลียดจึงว่า คำชี้แจงของเจ้าฟังไม่ขึ้นดอก เพราะเหตุผลไม่สมต้นสมปลายสักข้อเดียว อันเตียเซียงจงนั้นเป็นขุนนางผู้หญิง ไม่มีธรรมเนียมที่จะต้องไปราชการหัวเมืองหน้าพื้นที่เป็นของไท่ก่าหัวหน้าชนที่ต่างหาก อนึ่งเราเป็นขุนนางเพียงชั้นขุนบู้ไม่มีอำนาจวาสนามาอะไรนักบูเช็กเทียนฮ่องเต้จะต้องเกรงใจเรา ถึงแก่ให้เตียเซียงจงมาคำนับจนถึงบ้านเจิวหรือ ส่วนเตียเซียงจงก็เป็นคนโปรดปรานของบูเช็กเทียนฮ่องเต้มีคนเคารพนับถือเกรงกลัวทั้งแผ่นดิน ซึ่งจะยอมมาคำนับขุนนางชั้นขุนบู้นั้นดูอย่างไรอยู่ ถ้าเจ้าเป็นเตียเซียงจงก็คงไม่ยอมมา ซึ่งเราอุตสาหะชี้แจงให้เจ้าฟังดังนี้ ถ้าเจ้าตรึกรองดูก็คงจะเห็นจริงเจ้าคบคิดกันปลอมตัวมาอย่างไรจงรับสารภาพเสียแต่โดยดีเถิดเราจะได้ลดหย่อนผ่อนโทษให้บ้าง เตียเซียงจงได้ฟังดังนั้นก็นึกรอดสู่อีกยิ่งนัก ครั้นจะไม่ได้อบายแก่คนทั้งปวง จึงตอบว่าข้าพเจ้าชื่อเตียเซียงจงอยู่แล้ว จะให้รับสารภาพว่าอย่างไรอีกเล่า ข้าพเจ้าพูดอะไรท่านก็ไม่เชื่อครั้นขอให้สืบสวนท่านก็ไม่สืบ เมื่อเป็นเช่นนี้จะหาว่าข้าพเจ้าทุจริตได้หรือ เวลานี้ข้าพเจ้าเปรียบเหมือนจ้าวเลยของท่านผู้เป็นตุลาการ ท่านจะพูดอะไรก็พูดได้ตามชอบใจ ถ้าท่านขึ้นเชื่อดีเช่นนี้ วันหลังจะต้องคิดถึงตัว ข้าพเจ้าเป็นขุนนางมีตำแหน่งสูงกว่าท่าน ซึ่งเป็นแค่เพียงขุนบู้ตามระเบียบผู้น้อยต้องเคารพนับถือผู้ใหญ่จึงจะชอบ ซึ่งท่านใช้อำนาจกดขี่ข้าพเจ้าเช่นนี้จะไม่เป็นความผิดดอกหรือ อนึ่งข้าพเจ้ามาครั้งนี้ก็เป็นข้าหลวงถือรับสั่งของพระเจ้าแผ่นดิน แต่ท่านหารับรองข้าพเจ้าให้สมแก่เกียรติยศไม่ โทษของท่านนั้นใหญ่หลวงนักจงรู้สำนึกตัวไว้เถิด เต็กย่นเกลียดได้ฟังดังนั้นก็ร้องทวาดว่า เจ้ามีหลักฐานอะไรของพระเจ้าแผ่นดินมาจึงบังอาจยกข้อผิดของเรา ถ้าจะถือว่าเป็นเตียเซียงจงเป็นข้าหลวงออกมาจริง เจ้าได้มีหนังสือบอกมาให้เราทราบตามธรรมเนียมหรือเปล่า เจ้าอ้างตัวเป็นเตียเซียงจงขึ้นต่อเมื่อมีเหตุแล้วดังนี้คือใครจะเชื่อได้ว่าเจ้าเป็นเตียเซียงจง ซึ่งเจ้าทำให้เราสืบพยานนั้นเรารู้เท่าทันเจ้าอยู่เพราะเจ้าหลอกลวงคนอื่นให้เขาเชื่อเสียแล้ว เมื่อสอบถามเขาก็ต้องบอกว่าเจ้าเป็นเตียเซียงจงสมดังข้ออ้างเราจะซักฟอกอย่างไรเจ้าก็คงปากแข็งไม่ยอมรับ ต้องลงหวายคู่สักยกหนึ่งจึงจะเห็นความจริง เตียเซียงจงได้ฟังดังนั้นก็ตกใจยิ่งนัก คิดแต่ในใจว่าเราพูดอย่างไรเต็กย่นเกลียดก็ไม่อ่อนลงเลย คราวนี้จะต้องพูดให้แข็งขึ้นไปอีก คิดแล้วจึงว่าแก่เต็กย่นเกลียดว่า ซึ่งท่านจะให้ลงโทษข้าพเจ้าครั้งนี้ควรจะคิดหน้าคิดหลังเสียให้รอบคอบก่อน ถึงท่านจะถือตัวอย่างไรก็ไม่ควรลืมคำโบราณที่ว่า พระมหากษัตริย์นั้นเปรียบด้วยงูพิษ ข้าพเจ้าขอพูดกับท่านแต่เท่านี้ท่านจงตรึกรองดูเสียให้ดีเถิด เต็กย่นเกลียดจึงร้องทวาดว่า อ้ายผู้ร้ายปากแข็งจนจะลงหวายอยู่แล้วยังพูดอวดดีอีกเล่า ทหารซ้ายขวาจ้วงจับตัวเข้มนเสียดสีสับที่เดี้ยวนี้ ทหารซ้ายขวาก็ตรงเข้าจับตัวเตียเซียงจงลงกว่าเข้มนตามคำสั่ง เตียเซียงจงถูกเข้มนเนื้อแตกโลหิตไหลโชยไปทั้งกาย ก็ร้องให้ครวญครางด้วยความเจ็บปวดแทบชีวิตจะออกจากร่าง บรรดาพวกของเตียเซียงจงเห็นนายของตนถูกเข้มนก็พากันหวาดกลัวเต็กย่นเกลียดยิ่งนัก แล้วเต็กย่นเกลียดจึงว่าแก่เตียเซียงจงว่า อาญาบ้านเมืองเป็นเช่นนี้เจ้าจงรู้สำนึกตัวไว้เถิดภายหลังจงคิดอ่านกลับใจอย่าทำการทุจริตขึ้นอีก ทั้งนี้จงให้การแต่โดยสัตย์จริง

ถ้าฉันเอาความเท็จมากล่าวเราจะลงโทษเจ้าให้ยิ่งขึ้น เวลานั้นเตี้ยเซียงจงรู้สึกเกรงกลัวเด็กยื่นเกียดยิ่งนัก ร้องให้พลาญ
คุกเข่าลงคำนับพูดว่า ข้าพเจ้าชื่อเตี้ยเซียงจงจริง ๆ ไม่ได้เอาความเท็จมากล่าวเลย ถ้าท่านลงโทษข้าพเจ้าก็ตายเปล่า
ถึงท่านจะไม่เห็นแก่ข้าพเจ้าก็จงเห็นแก่บุเช็กเทียนฮ่องเต๋บ้างเถิด เด็กยื่นเกียดจึงว่าเจ้าเป็นคนทujurิต เราจะเห็นแก่เจ้า
ไม่ได้ดอกถ้าเจ้ายังไม่ยอมรับสารภาพเราก็ต้องเขียนเจ้าอีก พูดแล้วสั่งทหารให้เขียนเตี้ยเซียงจงอีกสี่สิบที เตี้ยเซียง-
จงทนความเจ็บปวดไม่ได้ก็ร้องไห้ครวญครางจนสลบไป เด็กยื่นเกียดจึงให้แก้ไขจนฟื้นขึ้นแล้วถามว่า เจ้าจะยอมรับ
สารภาพตามตรงหรือยัง ถ้าฉันทำปากแข็งต่อไปอีกจะให้ทรมานเจ้าอย่างอื่น เด็กยื่นเกียดพูดแล้วส่งพนักงานให้เอา
เครื่องทรมานนักโทษออกมา แล้วให้จับตัวเตี้ยเซียงจงเข้าเครื่องบีบในเดี๋ยวนั้น เตี้ยเซียงจงเห็นเครื่องบีบก็มีความกลัว
ยิ่งนักคิดอยู่ในใจว่า เพียงแต่เขียนเราขังทนไม่ไหว ถ้าถูกทรมานด้วยเครื่องบีบเข้าอีกคงตายแน่ เห็นจะต้องโกหกเอา
ตัวรอดไว้ทีเถิด คิดแล้วจึงร้องบอกว่า ข้าพเจ้ายอมรับสารภาพแล้ว ขอท่านอย่าลงโทษข้าพเจ้าเลย เด็กยื่นเกียดจึงว่า
ถ้าเจ้ายอมรับเราก็จะยกโทษให้ จงบอกไปตามตรงว่าเจ้าชื่ออะไรได้ปลอมตัวเป็นเตี้ยเซียงจงมาเพื่อช่วยพรรค-
พวกเราจะได้จดคำให้การของเจ้าไว้ เตี้ยเซียงจงจึงให้การว่า ข้าพเจ้าแซ่หั่งชื่อเทียว เป็นพรรคพวกของจิวกเฮง จิว-
ปกเส็ง และจ้งอ้วไช้ เดิมจิวกเฮงกับจ้งอ้วไช้ถูกทำโทษตระเวน จิวปกเฮงกับข้าพเจ้าและพวกจึงเข้าแย่งจะแก้เอา
คนทั้งสอง แต่จิวกเฮงกับพรรคพวกบางคนถูกเจ้าพนักงานจับตัวมาได้ ข้าพเจ้าจึงปลอมตัวเป็นเตี้ยเซียงจงมาขอโทษ
คนเหล่านั้น ด้วยเห็นว่าเตี้ยเซียงจงเป็นคนโปรดปรานของบุเช็กเทียนฮ่องเต๋ เด็กยื่นเกียดคงจะยอมยกโทษให้ เด็กยื่น-
เกียดจึงให้จดคำให้การไว้ แล้วให้เตี้ยเซียงจงลงลายมือไว้เป็นสำคัญ เมื่อขณะเตี้ยเซียงจงถูกทำโทษนั้น ทั้งหั่งอั้ง
นำดาไหลออกอาบหน้า แป้งที่ผัดอยู่จึงละลายเห็นเป็นคราบ เด็กยื่นเกียดเห็นเข้าก็นึกหัวเราะอยู่ในใจแล้วแกล้งร้อง
ควาว่า เราได้สั่งให้เจ้าสารภาพทุก ๆ ข้อมิใช่หรือ แต่เหตุใดเจ้ายังอำพรางความจริงไว้อีกเล่า พวกพนักงานจงเร่ง
จับตัวทรมานเสียเดี๋ยวนี เตี้ยเซียงจงได้ฟังดังนั้นก็ตกใจแทบสิ้นสติ รีบคุกเข่าลงคำนับพูดว่า ซึ่งข้าพเจ้าให้การแล้ว
นั้นเป็นความจริงทั้งสิ้น ท่านยังมีความสงสัยอย่างไรอีก เด็กยื่นเกียดจึงว่า เจ้าเป็นผู้หญิงปลอมตัวมาข้อนีเจ้าหารับ
สารภาพตามจริงไม่ เราจะต้องลงโทษเจ้าอีกกระทงหนึ่งต่างหาก เตี้ยเซียงจงไม่ทันคิดจึงรีบตอบว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ชาย
หาใช่ผู้หญิงไม่ขอท่านจงพิจารณาดูให้ดีเถิด นิสัยผู้หญิงกับผู้ชายนั้นผิดกันไกลนัก เด็กยื่นเกียดจึงแกล้งควาว่าเจ้าเป็น
ผู้หญิงเห็นอยู่กับดาซึ่งไม่ยอมรับผู้ชายผัดหน้าทาแป้งมีธรรมเนียมที่ไหนด่าง เพราะการแต่งตัวพรรณนี้เป็นของผู้หญิง
ไม่ใช่หรือ เตี้ยเซียงจงได้ฟังดังนั้นก็กระดากใจยิ่งนัก แล้วตอบว่าข้าพเจ้าได้ยืนยันว่าเตี้ยเซียงจงชอบผัดหน้าทาแป้งเหมือน
ผู้หญิง เวลาปลอมตัวข้าพเจ้าจึงต้องทำให้เหมือนเตี้ยเซียงจงเพื่อมิให้ท่านสงสัย เด็กยื่นเกียดจึงว่าเตี้ยเซียงจงผัดหน้า
ทาแป้งแต่เวลาเข้าวังดอก เวลาอื่นเขาคงไม่ผัดให้คนหัวเราะเขาเล่น มึงนี่ลักเพศแต่งตัวคัจฉจริตให้เป็นผู้หญิงเข้ามา
ในที่ว่ราชการบ้านเมือง จะต้องลงโทษเสียให้สาแก่ใจ เด็กยื่นเกียดพูดแล้วส่งเจ้าพนักงานให้เอา โกลนทาหน้าเตี้ย-
เซียงจงจนทั่วพวกพนักงานก็ช่วยกันทำตามคำสั่ง เด็กยื่นเกียดเห็นเตี้ยเซียงจงไม่กล้าเงยหน้าจึงพูดว่า ผู้ชายที่คัจฉจริต
ให้เป็นผู้หญิงควรรับโทษอย่างนี้ เจ้าจงเงยหน้าให้คนทั้งปวงดูเป็นเยี่ยงอย่างไว้ เตี้ยเซียงจงไม่กล้าขัดคำสั่งก็เงยหน้าขึ้น
คนทั้งปวงเห็นหน้าเตี้ยเซียงจงต่างก็หัวเราะขื่นพร้อมกัน เตี้ยเซียงจงมีความอายแทบจะแทรกแผ่นดิน พลาญคิดเสีย
ใจว่าบุเช็กเทียนฮ่องเต๋ไม่ควรจะใช้ให้เราออกมาเลย หากไม่เราคงไม่ถูกเด็กยื่นเกียดทำเอาจนสาหัสถึงเพียงนี้ ถ้าเรา
อยู่ในเมืองหลวงถึงจะผัดร้ายอย่างไรเด็กยื่นเกียดก็ทำอะไรแก่เราไม่ได้ เตี้ยเซียงจงคิดแล้วให้จับแน่นในใจยิ่งนัก เด็ก-
ยื่นเกียดแกล้งทำโทษประจานเตี้ยเซียงจงพอแล้วจึงพูดว่า เจ้าไม่มีความผัดร้ายแรงอะไร เราจึงกรุณาลงโทษเป็นการ
สั่งสอนแต่เล็กน้อย ภายหลังถ้าฉันปลอมเป็นเตี้ยเซียงจงมาอีก เราจะลงโทษเจ้าให้ยิ่งกว่านี้ บัดนี้เราปล่อยตัวเจ้าแล้ว
จงเร่งไปเสียให้พ้นเถิด เตี้ยเซียงจงก็คำนับถอยออกมาข้างนอก พวกบ่าวไพร่เห็นนายของตนบอบช้ำหมดกำลังจึงช่วย
กันพยุงพากลับไปโรงเคี่ยม เด็กยื่นเกียดเห็นเตี้ยเซียงจงไปแล้วก็ให้เจ้าพนักงานเชิญลาขพระหัตถ์ออกมาวางไว้บนที่
บูชา แล้วให้จิวกเฮงกับจ้งอ้วไช้คุกเข่าลงถวายคำนับคอยฟังรับสั่ง เด็กยื่นเกียดอ่านลายพระหัตถ์จบแล้วจึงให้ทหาร
นำตัวคนทั้งสองไปประหารชีวิตเสีย เวลานั้นจิวกเฮงมีความกลัวเด็กยื่นเกียดยิ่งนัก ด้วยไม่รู้ว่าเด็กยื่นเกียดจะปรักษา
โทษตนอย่างไร พอดีแลไปสบตาเด็กยื่นเกียดก็ตกใจจนหมดสติ เด็กยื่นเกียดจึงว่า เจ้าบังอาจมาแย่งจิวกเฮงนักโทษ
ทั้งต่อสูเจ้าพนักงานนับว่ามีโทษผิดมาก แต่เห็นว่าจิวกเฮงเป็นญาติสนิทของเจ้า ตามธรรมเนียมยอมเสียกันมิได้

เราจะลดหย่อนผ่อนโทษให้บ้าง เด็กยื่นเกียดจึงสั่งให้ทหารเขียนจิวปกเสงร้อยทีแล้วปล่อยตัวไป ครั้นแล้วเด็กยื่นเกียดก็ทำหน้าที่สอบถามมาให้มาใช้ถือไปยังเมืองหลวง

ฝ่ายเตี้ยเซียงจงกลับมาถึงโรงเคี่ยมก็จัดแจงเอายาทาแผลที่ถูกเขียน สักครู่หนึ่งจิวปกเสงก็มาถึง เตี้ยเซียงจงเห็นจิวปกเสงก็โกรธ พูกว่าอ้ายบ่าวขายนาย เพราะมึงคนเดียวทำให้กูเกือบสิ้นชีวิต ถ้าไม่คิดถึงความหลังอยู่นิดหนึ่งแล้ว กูจะฆ่ามึงเสียเดี๋ยวนี้ จิวปกเสงตกใจกลัวขยับงอนอกขอโทษต่าง ๆ แล้วเตี้ยเซียงจงก็ให้รวบรวมข้าวของพรว้าวไพร่กลับไปเมืองหลวง

ฝ่ายบูเช็กเทียนฮ่องเต้ตั้งแต่ให้เตี้ยเซียงจงไปกำนับเด็กยื่นเกียดแล้วก็ทรงคิดถึงอยู่ทุกวันมิได้ขาด วันหนึ่งเสด็จออกว่าราชการ ณ พระที่นั่งกิมล้วนเตี้ย ครั้นได้เวลาเสด็จขึ้นยังตำหนักชั้นในก็รับสั่งให้ขันทีตั้งโต๊ะในสวนดอกไม้แล้วเสด็จไปประทับเสวยสุราเพื่อให้สำราญพระทัย เวลานั้นบุช่าชื่อเข้าเฝ้าด้วยข้อราชการ ครั้นเพลาจวนเย็นขันทีเข้าไปคุกเข่าถวายคำนับกราบทูลว่า เตี้ยเซียงจงกลับจากเมืองห้อหน่า จะขอเข้าเฝ้าพระองค์เดี๋ยวนี้ บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงทราบว่าเตี้ยเซียงจงกลับมาก็ดีพระทัยนักจึงรับสั่งให้ขันทีสองนายออกไปรับ เวลานั้นเตี้ยเซียงจงถูกเขียนแผลยังไม่หายสนิท จะมาในวังจึงต้องนั่งเก้าอี้ห้าม ครั้นลงจากเก้าอี้ก็เดินหาหนัดไม้ ขันทีทั้งสองจึงต้องพุงเข้าไปเฝ้า บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทอดพระเนตรเห็นดังนั้นก็ตกพระทัย รับตรัสถามว่าเข้าเฝ้าเป็นอะไรไปหรือ จึงคุกหน้าตาเสร์้าสลดนักพอเตี้ยเซียงจงได้ยื่นรับสั่งถามดังนั้นก็เลยร้องไห้ด้วยเสียงอันดัง สะอื้นพลากราบทูลว่าตั้งแต่ข้าพเจ้าเข้ามารับราชการสนองพระเดชพระคุณก็ได้ฟังพระบารมีร่มเย็นเป็นสุขหาอันตรายสิ่งใดมิได้ ครั้นข้าพเจ้าออกไปเมืองห้อหน่าตามพระกระแสรับสั่งครั้งนี้ เด็กยื่นเกียดมิได้ยำเกรงพระเดชานุภาพบังอาจหาว่าข้าพเจ้าแกล้งปลอมตัวไปหลอกลวง แล้วลงโทษให้ข้าพเจ้าได้รับความเจ็บอายยิ่งนัก ทูลพลากร้อให้คร่ำครวญไม่ขาดเสียง บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังเตี้ยเซียงจงทูลดังนั้นก็หลากพระทัยเป็นที่ยิ่ง รับสั่งถามว่า เด็กยื่นเกียดแกล้งโทษเจ้าหรือว่าเจ้าไปก่อเหตุอะไรขึ้น จึงเล่าเรื่องมาให้เราฟังโดยตลอดก่อน เตี้ยเซียงจงจึงเล่าเรื่องตั้งแต่ไปถึงเมืองห้อหน่า ไปหาเด็กยื่นเกียดไม่พบแล้วเกิดเรื่องจิวปกเสงขึ้น จนถูกเด็กยื่นเกียดลงโทษตั้งแต่ต้นจนปลายให้ทรงทราบทุกประการ บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่า เด็กยื่นเกียดสงสัยอย่างไรจึงลงโทษเจ้าเช่นนั้นเรารู้สึกผิดใจนัก ชะคี่ชะร้ายจะมีเลศนัยอะไรสักอย่างหนึ่งเป็นมันคง เวลานั้นบางทีไบบอกของเด็กยื่นเกียดคงมีมาถึงแล้วเราจะต้องพิจารณาดูเสียก่อน ครั้นแล้วทรงพระอักษรถึง่วนหังซงความว่า ไบบอกของเด็กยื่นเกียดขุนบูเมืองห้อหน่าสำหรับถวายพรุ่งนี้มีหรือไม่ ถ้ามีให้่วนหังซงมอบไปกับขันทีด้วย หรือ่วนหังซงจะนำมาเองก็ได้ ขันทีรับลายพระหัตถ์ไปไม่ช้าก็นำตัว่วนหังซงเข้ามาเฝ้า บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่าไบบอกของเด็กยื่นเกียดที่จะส่งเราพรุ่งนี้มีหรือเปล่า ่วนหังซงคุกเข่าลงถวายคำนับกราบทูลว่า ไบบอกของเด็กยื่นเกียดฟังตกเข้ามาถึงเมื่อบ่ายวันนี้เอง ข้าพเจ้าจึงเก็บไว้ตั้งใจจะถวายต่อวันพรุ่งนี้ตามระเบียบ หากทราบว่ามึราชการอื่นสิ่งใดไม่ ขอพระองค์ได้โปรดยกโทษให้ข้าพเจ้าด้วย ทูลแล้วส่งไบบอกให้ขันทีนำถวาย บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงรับสั่งว่า เราต้องการรู้เรื่องเล็กน้อยในไบบอกเท่านั้น หากไซ้โดยมีราชการอื่นอย่างใดไม่ ท่านจงกลับไปเสียเถิด่วนหังซงก็ถวายคำนับถอยออกไป บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงเปิดผนึกออกทอดพระเนตรมีความว่า ข้าพเจ้าได้รับลายพระหัตถ์ให้ฆ่าจิวปกเสงกับจั้งอ้วไซ้ ครั้นถึงกำหนดจึงให้เจ้าพนักงานนำตัวออกตระเวนเพื่อจะเอาไปประหารชีวิตตามรับสั่ง เวลานั้นมีชายคนหนึ่งชื่อจิวปกเสงคุมพรรคพวกออกมาจากโรงเคี่ยม จิวปกเสงตรงเข้าแย่งชิงนักโทษแล้วต่อสู้ทำร้ายพนักงานผู้คุม แต่พวกพนักงานมากกว่าจึงจับตัวจิวปกเสงกับพวกมาได้สองคน ข้าพเจ้าได้สวนได้ความว่าเป็นน้องชายจิวปกเสงซึ่งกระทำการบังอาจทั้งนี้ก็เพราะจะช่วยพี่ชายให้พ้นโทษ ครั้นรุ่งขึ้นมีชายคนหนึ่งไปยังที่ว่าการขุนบู อ้างว่าเป็นเตี้ยเซียงจงจะเข้าไปหาข้าพเจ้าซึ่งอยู่ ๆ ก็มีตัวเตี้ยเซียงจงขึ้นดังนั้นทำให้ข้าพเจ้าสงสัยนัก ข้าพเจ้าจึงให้พนักงานรับรองเข้าไปข้างใน ครั้นเห็นชายผู้นั้นผัดหน้าทาแป้งก็ยิ่งสงสัยมากขึ้น ด้วยตามธรรมดาผู้ชายผัดหน้าทาแป้งไม่ ซึ่งแต่งตัวดังนั้นน่าจะทำให้เหมือนเตี้ยเซียงจงสนิทเข้า เพราะรูปหน้าถ้าไม่แต่งจะทำให้เหมือนได้โดยยาก เรื่องนี้หากจะมีเค้าว่าเตี้ยเซียงจงเคยผัดหน้าทาแป้ง ก็คงผัดแต่เฉพาะเวลาเข้าเฝ้า ในเวลาอื่นไหนเลยเตี้ยเซียงจงจะทำเช่นนั้น ข้าพเจ้าเห็นมีพิรุธดังนั้นจึงสอบถาม คนนั้นบอกว่าชื่อเตี้ยเซียงจงจะมาขอโทษจิวปกเสง ทั้งจะมากำนับข้าพเจ้าตามรับสั่งด้วย ข้าพเจ้าจึงว่าขุนนางตำแหน่งขุนบูเป็นชู้ต่ำ ถ้าจะเปรียบกับเตี้ยเซียงจงก็ไกลกันคู้ฟ้ากับดิน ทั้งข้าพเจ้าก็หามีความดี

ความชอบต่อแผ่นดินไม่ ซึ่งพระองค์จะให้เคียดเข็ญจงออกมาค้ำบ้ำข้าให้เสื่อมเสียเกียรติยศของเคียดเข็ญจงนั้นเห็นจะผิดไป ชายผู้นั้นตอบว่าพระองค์โปรดให้ออกมาราชการหัวเมือง เมื่อผ่านเมืองหื้อหน้าให้เข้ามาค้ำบ้ำข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเห็นผิดธรรมเนียมจึงชี้แจงว่าเคียดเข็ญจงเป็นขุนนางฝ่ายในใกล้ชิดหาภิราชการต้องไปตามหัวเมืองไม่ แม้ว่าจะมีราชการจำเป็นเกี่ยวข้องกับหัวเมืองก็เป็นหน้าที่ของไท้กำหื้อหน้าชั้นที่ ไท้หนเลขพระองค์จะรับสั่งใช้ให้เคียดเข็ญจงมา ชายผู้นั้นก็ยังยืนยันว่าเป็นเคียดเข็ญจง ข้าพเจ้าจึงไล่เลียงต่อไปว่า ถ้าเป็นเคียดเข็ญจงมาราชการจริงแล้ว เหตุใดจึงไม่มีหนังสือบอกล่วงหน้าตามระเบียบ ข้าพเจ้าขุนบู้จะได้รับรองตามหน้าที่ ซึ่งแอบมาเช่นนี้หาถูกขนบธรรมเนียมไม่มีหน้าซ้ำยังไปเที่ยวพักตามโรงเตี๊ยมให้เสียเกียรติยศอีก ชายผู้นั้นจนแก่ด้อยค่าแล้วยังไม่ยอมรับ ข้าพเจ้าจึงให้ลงอาญาตามกฎหมายชายนั้นจึงรับเป็นสัตย์ว่าชื่อเหี้ยมเป็นพรรคพวกของจิวปกเฮง ได้สมคบกันจะเข้าช่วยจิวปกเฮงกับจิงอิวไซ้ ครั้นจิวปกเฮงถูกเจ้าพนักงานจับตัวได้ เหี้ยมจึงปลอมเป็นเคียดเข็ญจงไปขอโทษ ด้วยเห็นว่าเคียดเข็ญจงเป็นคนโปรดปรานของพระองค์ ขุนนางทั้งปวงมีความยำเกรงนับถือ ถ้าอ้างเป็นเคียดเข็ญจงไปขอแล้วข้าพเจ้าคงยกโทษให้ ข้าพเจ้าเห็นว่าเหี้ยมเป็นแต่ผู้สมรู้ร่วมคิด ถึงจะมีเจตนาทุจริตก็ยังไม่ทำกรรมไม่สมประสงค์ ซึ่งให้ลงอาญาโดยแปลสืบทักก็พอควรแก่โทษแล้ว แต่ครั้นจะปล่อยตัวไปเปล่า ๆ ก็จะไม่เข็ดหลาบ ข้าพเจ้าจึงลงโทษเอาโคลนทาหน้าประจานฐานปลอมตัวอีกกระทงหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้คนทั้งปวงจดจำเป็นเยี่ยงอย่างต่อไป ส่วนจิวปกเฮงนั้นมีความผิดฐานแย่งชิงจิวปกเฮงนักโทษถึงตาย ทั้งต่อสู้เจ้าพนักงานด้วย แต่จิวปกเฮงเป็นญาติร่วมสายโลหิตยอมเสียกันมิได้ โดยธรรมดาข้าพเจ้าจึงลดหย่อนผ่อนโทษให้โทษแต่ร้อยละ พรรคพวกอีกสองคนให้ลงอาญาคนละห้าสืบทักแล้วปล่อยตัวไปทั้งสามคน ส่วนจิวปกเฮงกับจิงอิวไซ้ นั้นข้าพเจ้าได้จัดการประหารชีวิตตามลายพระหัตถ์แล้ว คงเหลือแต่เคียดเข็ญจงยังไม่ได้รับโทษตามที่ข้าพเจ้าได้กราบทูลไว้แต่ก่อน ขอพระองค์ทรงโปรดให้ลงอาญาแก่เคียดเข็ญจงตามกฎหมายบ้านเมืองด้วย บุษิกเทียนฮ่องเต้ทรงอ่านใบบอกของเต็กยิ่นเกียดจบแล้วก็อดอันตันพระทัยมีรู้ที่จะตรัสประการใด ยิ่งทอดพระเนตรเห็นเคียดเข็ญจงร้องไห้สะอึกสะอื้นก็ทรงสงสารยิ่งนัก พลาทงดำริในพระทัยว่า เราคิดจะให้เคียดเข็ญจงรอดตัว เคียดเข็ญจงกลับถูกลงโทษแสนสาหัส ครั้นนี้เราคิดผิดเอง เท่ากับใช้ให้เคียดเข็ญจงไปชิมรสหวาน เต็กยิ่นเกียดคงจะเข้าใจว่าเราไม่ทำโทษเคียดเข็ญจง จึงได้ออกอุบายลงโทษเสียเอง ซึ่งเราเสียที่ให้เต็กยิ่นเกียดทำได้ ครั้นนี้ เรากลับเจ็บแสบยิ่งกว่าเคียดเข็ญจงเสียอีก ถึงแม้เราแพ้รู้พูดไม่ออกก็ต้องยอมสรรเสริญเต็กยิ่นเกียดว่าเขาดีจริง บุษ่าซือเห็นบุษิกเทียนฮ่องเต้ประทับนั่งอยู่จึงทูลถามว่า ใบบอกของเต็กยิ่นเกียดมีเนื้อความประการใด บุษิกเทียนฮ่องเต้จึงส่งหนังสือบอกของเต็กยิ่นเกียดให้แก่บุษ่าซือ บุษ่าซือรับมาอ่านตลอดแล้วจึงทูลถามว่า ซึ่งเต็กยิ่นเกียดทำแก่เคียดเข็ญจงครั้งนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการพาลหาเหตุโดยแท้ จะฟังเป็นจริงว่าจำไม่ได้มันเห็นผิดไป เรื่องนี้พระองค์ควรเรียกตัวเต็กยิ่นเกียดมาชำระให้เห็นเท็จและจริง มิฉะนั้นต่อไปภายหน้าเต็กยิ่นเกียดจะมีใจกำเริบยิ่งขึ้น บุษิกเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่า เรื่องเป็นที่ให้เขาทำเขาจึงทำได้ เราไม่ควรจะพินสอยหาตะเข็บให้เขาหน้าต่อไปอีก เมื่อเสียรู้แล้วควรนิ่งเสียดีกว่า บุษ่าซือได้ฟังรับสั่งดังนั้นก็นิ่งอยู่ บุษิกเทียนฮ่องเต้จึงตรัสพลอยโยนเคียดเข็ญจงเป็นอันดี แล้วรับสั่งว่า เจ้าไม่สบายจงไปพักผ่อนเสียเถิด อีกไม่ช้าก็คงหายเป็นปรกติออก ตรัสแล้วรับสั่งให้ขันทีสองคนพุงเคียดเข็ญจงขึ้นไปบนตำหนัก บุษ่าซือเฝ้าอยู่ควรแก่เวลาแล้วก็ถวายค้ำบ้ำดอยออกไป บุษิกเทียนฮ่องเต้จึงทรงดำริในพระทัยว่า เต็กยิ่นเกียดคนนี้เป็นขุนนางซื่อสัตย์ต่อแผ่นดินยิ่งนัก จะทำอะไรถือเอาแต่ความยุติธรรมไม่เห็นแก่ใครทั้งสิ้นเป็นที่ยำเกรงแก่คนทั้งหลายมากอยู่ เวลานี้บ้านเมืองก็ไม่ค่อยจะปรกติราบคาบ เพราะต่างคนต่างดูหมิ่นเราโดยเห็นว่าเป็นสตรี อนึ่งพวกที่อยู่ตามหัวเมืองชั้นนอกก็กระด้างกระเดื่องพาลจะก่อการกำเริบอยู่เสมอ ถ้าหากมีเหตุขึ้นเราจะพึงสติปัญญาใครก็ยากถึงบุษ่าซือจะมีสติปัญญาอยู่บ้าง ขุนนางและราษฎรก็พากันเกลียดชัง ไท้หนเลขจะสามารถเหนี่ยวรั้งเอาใจคนทั้งปวงไว้ได้ ถ้าเราตั้งเต็กยิ่นเกียดขึ้นเป็นใหญ่เสียคนหนึ่ง บรรดาขุนนางในเมืองหลวงคงจะไม่แก่งแย่งกันเหมือนแต่ก่อน ส่วนพวกหัวเมืองภายนอกที่คิดประทุษร้ายต่อเราก็คงจะสงบเพราะเห็นว่ามีขุนนางดงฉินเป็นหลักบ้านเมืองอยู่ อีกประการหนึ่งเราจะได้เต็กยิ่นเกียดไว้เป็นที่ปรึกษาการบ้านเมืองในเวลาถูกเฉินด้วยทรงดำริดังนั้นแล้วก็เสด็จขึ้น รุ่งเช้าบุษิกเทียนฮ่องเต้เสด็จออกจากราชการ ณ พระที่นั่งพิมลมังคละ ขุนนางทั้งปวงเฝ้าอยู่พร้อมกันตามตำแหน่ง บุษิกเทียนฮ่องเต้จึงรับสั่งให้ขุนนางตำแหน่งอาลักษณ์ทำหนังสือรับสั่งเรียกตัวเต็กยิ่นเกียดกลับมายังเมืองหลวงเสร็จแล้ว

โปรดให้ขุนนางคนหนึ่งเป็นข้าหลวงถือไปเมืองห่อหน้า

ครั้นข้าหลวงเดินทางไปถึงเมืองห่อหน้า เด็กขึ้นเกียดได้ทราบก็แต่งตัวสวมเครื่องยศออกมารับรองตามธรรมเนียม แล้วให้ตั้งที่บูชารับลายพระหัตถ์ที่แซ่เสี่ยคือที่ว่าราชการ เด็กขึ้นเกียดคุกเข่าลงถวายคำนับคอยฟังรับสั่ง ข้าหลวงเชิญลายพระหัตถ์ออกอ่านมีความว่า เด็กขึ้นเกียดออกมาเป็นขุนบู้กำกับเมืองห่อหน้า ได้ปฏิบัติราชการมีความชอบต่อแผ่นดินเป็นอันมาก จึงโปรดให้มารับราชการในเมืองหลวง จะได้แต่งตั้งให้มียศสูงขึ้นไปอีก ข้าหลวงอ่านลายพระหัตถ์จบแล้วก็นำขึ้นไว้บนที่บูชา เด็กขึ้นเกียดถวายคำนับอีกครั้งหนึ่งแล้วคนทั้งสองจึงคำนับกันตามธรรมเนียม ครั้นเด็กขึ้นเกียดจัดโต๊ะมาเลี้ยงดูข้าหลวงเสร็จแล้ว เจ้าพนักงานก็นำข้าหลวงไปพักที่กงกวน ต่อมาอีกสามวันเด็กขึ้นเกียดกับข้าหลวงก็เดินทางออกจากเมืองห่อหน้าตรงไปยังเมืองหลวง เมื่อมาถึงเมืองหลวงนั้นเผชิญเป็นเพลลาเย็นจนจำเข้าเฝ้าไม่ได้ เด็กขึ้นเกียดจึงคำนับลาข้าหลวงแยกไปบ้านง่วนหังซง ครึ่งดึกก็บอกแก่นายประตูให้นำความไปแจ้งข้างใน ง่วนหังซงได้ทราบว่าเด็กขึ้นเกียดมาทีลึใจนัก รีบออกมาต้อนรับถึงบ้านแล้วเชิญเข้าไปพักในห้องหนังสือ ทั้งสองฝ่ายต่างคำนับกันตามธรรมเนียม เมื่อได้ถามถึงทุกข์สุขซึ่งกันและกันแล้ว ง่วนหังซงก็ให้คนใช้ยกโต๊ะเข้ามาตั้ง แล้วนั่งเสพสุราสนทนากันเป็นที่สบาย ง่วนหังซงจึงว่า ท่านออกไปเป็นขุนบู้เมืองห่อหน้าไม่ว่าไรก็ถูกเรียกเข้ามาเมืองหลวง ครึ่งนี้คงจะได้เลื่อนยศสูงขึ้นไปเป็นแม่ ข้าพเจ้าพลอยมีความยินดีด้วย ชะรอยไปบอกของท่านเมื่อวันก่อนคงถูกพระทัยบูเช็กเทียนฮ่องเต้จะไรสักอย่างหนึ่ง พูดแล้วก็เล่าความที่บูเช็กเทียนฮ่องเต้ให้ขันทีถือลายพระหัตถ์มาเรียกเอาไปบอกให้เด็กขึ้นเกียดฟังทุกประการ เด็กขึ้นเกียดหัวเราะเพลางพูดว่า ข้าพเจ้าเล่นหมากรุกกับบูเช็กเทียนฮ่องเต้คราวนี้คงจะเดินแต้มถูกพระทัย ท่านไม่ทราบเรื่องบ้างดอกหรือ ง่วนหังซงตอบว่า ข้าพเจ้าได้ทราบมาหลายวันแล้วพอเคียดเซียงจงมาถึงรุ่งขึ้นก็ได้ยินข่าวว่าถูกท่านเจียนจนสลบ แต่จะมีโทษอย่างไรนั้นฟังไม่ถนัด เด็กขึ้นเกียดจึงเล่าความตั้งแต่ต้นจนปลายให้ง่วนหังซงฟังทุกประการแล้วพูดต่อไปว่า เรื่องนี้ข้าพเจ้าก็รู้ที่อยู่แล้วว่าบูเช็กเทียนฮ่องเต้คงไม่ลงโทษเคียดเซียงจง แต่เทพยดาฟ้าดินไม่เข้าด้วยคนคิดจึงเผชิญให้บูเช็กเทียนฮ่องเต้ส่งตัวเคียดเซียงจงออกไปหาข้าพเจ้าเอง ความจริงบูเช็กเทียนฮ่องเต้ฉลาดหลักแหลมนัก ถ้าข้าพเจ้าหลงรับรองเคียดเซียงจงก็ลงโทษมันหาได้ไม่มีหน้าข้าบูเช็กเทียนฮ่องเต้จะดูหมิ่นว่าแพ้รู้เสียด้วย ข้าพเจ้าจึงแกล้งทำไม่รู้จักจับตัวมันลงโทษเสีย แล้วทำไปบอกส่งมาถวายให้พูดไม่ออก ถึงบูเช็กเทียนฮ่องเต้จะกริ้วโกรธข้าพเจ้าก็ต้องนั่งเพราะจีนพูดไปก็ขายหน้า เด็กขึ้นเกียดพูดแล้วก็หัวเราะ ง่วนหังซงได้ฟังดังนั้นก็สรรเสริญเด็กขึ้นเกียดด้วยถ้อยคำต่าง ๆ แล้วพูดว่า ถ้าท่านสามารถทำให้อายพวกกังฉินเห็นสติปัญญาความสามารถเสียเช่นนี้ ต่อไปมันก็คงเข็ดขยาดไม่กล้ากำเริบเหมือนแต่ก่อน แต่ทุกวันนี้ดูเหมือนจะมีพวกกังฉินมากขึ้นทุกที ง่วนหังซงพูดแล้วก็เล่าเรื่องบูเช็กเทียนฮ่องเต้ตั้งซีเง่าเจ้าเป็นสองเฮากับจัดหาพวกผู้ชายมาเป็นสนมให้ครบสามสิบหกตำหนักตามประเพณีขัตติย์ และคนเหล่านี้ประพฤติการุจริตต่าง ๆ ให้เด็กขึ้นเกียดฟังทุกประการ เด็กขึ้นเกียดจึงว่าอายพวกกังฉินกำเริบกล้าแข็งขึ้นทั้งนี้เพราะถือตัวว่าเป็นคนโปรดปรานของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ ทั้งไม่มีผู้ใดอาจว่ากล่าวมันด้วย ข้าพเจ้ามาอยู่เมืองหลวงครั้งนี้คงจะได้เห็นลี้กันดอก ทั้งสองคนนั่งสนทนากันอยู่จนดึก ครั้นแล้วง่วนหังซงก็จัดให้เด็กขึ้นเกียดพักนอนในห้องหนังสือ รุ่งเช้าเด็กขึ้นเกียดจึงไปหาขุนนางตำแหน่งอั้งหมิง แล้วเลยเข้าไปในวัง เวลานั้นบูเช็กเทียนฮ่องเต้ยังไม่เสด็จออก ขุนนางทั้งปวงกำลังรออยู่หน้าห้องพระโรงพร้อมกัน บรรดาขุนนางที่เป็นตงฉินก็พากันเข้ามาทักทายเด็กขึ้นเกียดทั่วหน้า ขณะนั้นบุช่าซืออยู่ข้างหนึ่งเมื่อเห็นขุนนางรุ่นเก่าเข้าไปทักทายเด็กขึ้นเกียดทุกคนแล้ว จึงคิดอยู่ในใจว่า พรรคพวกของเราที่เป็นขุนนางผู้ใหญ่ก็มีโดยมาก แต่หาใครทักทายเด็กขึ้นเกียดไม่ จะเป็นด้วยไม่รู้จักหรือจะคอยตามเรากันไม่รู้ได้ เราเป็นหัวหน้าคนทั้งปวงทั้งอยู่ในที่นี้ด้วย ถ้าจะแกล้งทำเฉยไม่ทักทายเด็กขึ้นเกียดก็ไม่ใช่สมควร บุช่าซือคิดแล้วจึงเดินทางเข้าไปหาเด็กขึ้นเกียด ประสานมือคำนับพลาญพูดว่า เมื่อท่านมาเมืองหลวงคราวก่อน ได้พบกับข้าพเจ้าครู่เดียวเท่านั้น ข้าพเจ้าตั้งใจจะไปคำนับที่ที่พักท่านก็รีบไปเมืองห่อหน้าเสีย ครั้นนี้ท่านมาอยู่เมืองหลวงคงจะได้มีโอกาสพบปะกันบ่อย ๆ เป็นแน่ เด็กขึ้นเกียดรู้ว่าบุช่าซือแกล้งพูดจึงตอบว่า ถ้อยคำของท่านทำให้ข้าพเจ้าปลื้มใจนัก แต่ความจริงท่านกับข้าพเจ้าหารู้จักกันไม่ เมื่อข้าพเจ้ามาเมืองหลวงคราวก่อนได้เป็นปากเสียงกับพนักงานของจูลีหยิน ข้าพเจ้าจำได้ว่าท่านเป็นคนออกได้สวน ข้าพเจ้าจึงชี้แจงถึงเรื่องจูลีหยินทำการทุจริตด้วยถือตัวว่าเป็นพี่น้องกับบุช่าซือ แล้วข้าพเจ้า

ได้ถามชื่อแซ่ของท่าน แต่ท่านอ้างว่าจะรีบเข้าไปเฝ้า หาบอกให้ข้าพเจ้าทราบไม่ รุ่งขึ้นข้าพเจ้าก็ไปเมืองห่อหน้าเสีย
เลยไม่รู้ท่านคือใคร วันนี้ได้มาพบท่านก็ดีแล้วขอท่านจงโปรดบอกชื่อและแซ่ให้ข้าพเจ้าทราบด้วยเถิด บุษ่าชื่อได้ฟัง
ดังนั้นก็รู้สึกอดสูใจยิ่งนัก ครั้นจะแกล้งอดเอื้อนไม่บอกก็ไม่ได้ นิ่งอันอยู่สักครู่หนึ่งจึงตอบว่า ข้าพเจ้าคิดว่าท่านรู้จัก
ข้าพเจ้าอยู่แล้ว แต่เมื่อจะให้บอกอีกครึ่งหนึ่งก็ได้ข้าพเจ้าแซ่บุชื่อซ่าชื่อ เป็นขุนนางฝ่ายบู เต็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้น
ก็แกล้งทำเป็นลึกลับ รับย่อตัวลงคำนับพลางพูดว่า ข้าพเจ้ามีตาก็จริงแต่ไม่มีแก้ว จึงไม่รู้จักท่านซึ่งเป็นขุนนางผู้ใหญ่
ที่ข้าพเจ้าได้ล่วงเกินท่านมาแต่หลังนั้น ขอท่านจงโปรดยกโทษให้ข้าพเจ้าด้วย ในขณะที่บุษ่าชื่อขบคิดหาคำพูดได้
ตอบอยู่นั้น ได้ยินเสียงพูดขึ้นข้างหลังว่าท่านขุนบูเมืองห่อหน้าพูดจาเหลวไหลนัก ความจริงมิใช่ที่ท่านเป็นขุนนาง
รุ่นใหม่ ท่านได้รับราชการมาตั้งแต่แผ่นดินพระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้จนถึงแผ่นดินนี้ ซึ่งท่านแก้ตัวว่าไม่รู้จักบุษ่าชื่อ
นั้นฟังไม่ได้คอก กษัตริย์นี้ชอบแต่ให้ลงอาญาฐานดูหมิ่นขุนนางผู้ใหญ่เสียบ้างจึงจะรู้สำนึกตัว เต็กยื่นเกียดเหลือว
ไปดูก็เห็นขุนนางคนหนึ่งอายุประมาณสี่สิบปีเศษ แต่หารู้จักว่าชื่อแซ่อย่างไรไม่ จึงร้องถามออกไปว่า ท่านที่จะเจรจ
กับข้าพเจ้านี้ชื่อใดแซ่ใดจงบอกให้ข้าพเจ้าทราบไว้ด้วยเถิด มิฉะนั้นท่านก็จะว่าข้าพเจ้าดูหมิ่นท่านต่อไปอีก โทเก็งจง
จึงว่า ข้าพเจ้าชื่อโทเก็งจงเป็นขุนนางรักษาควังหลวง ท่านจงรู้จักไว้เถิดอันโทเก็งจงผู้นี้เป็นขุนนางตั้งแต่ครั้งแผ่นดิน
พระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้ นิสัยเป็นคนกึ่งฉินชอบประจบสอพลอ ครั้นในแผ่นดินพระเจ้าถังเกาจงฮ่องเต้รับเอานางบู
เช็กเทียนเข้ามาไว้ในวัง โทเก็งจงเห็นบูเช็กเทียนมีอำนาจยิ่งกว่าเส่งฮองเฮา พระมเหสีจึงประจบประแจงเข้าเป็นพวก
แซ่บูแซ่เดียวซึ่งเป็นฝ่ายข้างนางบูเช็กเทียน ต่อมาพระเจ้าถังเกาจงฮ่องเต้ปรึกษาขุนนางจะถอดเส่งฮองเฮาแล้วตั้ง
นางบูเช็กเทียนขึ้นเป็นฮองเฮาแทน พวกขุนนางผู้ใหญ่พากันคัดค้านต่าง ๆ แต่โทเก็งจงได้แย่งถ้อยคำขุนนางเหล่านั้น
ว่าเป็นการสมควรแล้ว พระเจ้าถังเกาจงฮ่องเต้ได้โอกาสเลยถอดเส่งฮองเฮา ตั้งนางบูเช็กเทียนขึ้นแทนที่ โทเก็งจงมี
ความชอบต่อบูเช็กเทียนฮ่องเต้ดังนี้จึงได้เลื่อนขึ้นเป็นขุนนางผู้ใหญ่มีหน้าที่รักษาควังหลวงเต็กยื่นเกียดได้ยื่นชื่อ โท
เก็งจงก็หัวเราะพลางพูดว่า ท่านชื่อโทเก็งจงคอกหรือ ท่านได้ทำความชอบไว้ต่อแผ่นดินมากมานาน เวลานี้ควรเป็น
ถึงตำแหน่งใจเสียงจึงสะสมแก่ความชอบของท่าน แต่เหตุใดจึงยังเป็นภูตผีอำอยู่อยู่อีกเล่า ข้าพเจ้าเคยได้ยินชื่อ
เสียงท่านมานานแล้ว แต่หารู้จักตัวไม่ วันนี้ได้มาพบท่านนับว่าเป็นบุญของข้าพเจ้านักหนา โทเก็งจงได้ฟังเต็กยื่นเกียด
พูดเสียดแทงดังนั้นก็โกรธจนหน้าแดง พูดด้วยเสียงอันดังว่า เวลานี้ท่านเป็นขุนนางมีตำแหน่งแต่เพียงชั้นขุนบูเท่า
นั้น ซึ่งท่านบังอาจดีเสมอขุนนางผู้ใหญ่ในเมืองหลวงเช่นบุษ่าชื่อ พูดอะไรเป็นเล่นเช่นนี้สมควรแล้วหรือ เรุกเห็น
ว่าท่านไม่มีสัมมาคารวะจึงช่วยตักเตือน หาใช่อยากจะเจรจาตีฝีปากกับท่านไม่ เต็กยื่นเกียดหัวเราะแล้วพูดว่า อันบู
ซ่าชื่อนั้นเป็นใหญ่กว่าขุนนางทั้งปวงในที่นี้ ถ้าหากข้าพเจ้าเป็นคนไม่มีสัมมาคารวะแล้ว บุษ่าชื่อก็คงจะช่วยตักเตือน
เอง หรือมิฉะนั้นจะลงโทษข้าพเจ้าก็ได้ ซึ่งท่านพลอยเดือดร้อนถึงแก่อกได้เถียงเป็นตุ๊กตาเสียเองดังนี้ ชะรอยท่าน
จะเคยได้รับความชอบในทางนี้มาแต่ก่อนคอกกระมัง โทเก็งจงมีรูที่จะได้ตอบประการใดก็นิ่งอยู่

ฝ่ายอึ้งย้งเตียน ตั้งแต่ออกจากตำแหน่งขุนบูกลับมาเมืองหลวง บูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็ทรงตั้งให้เป็นขุนนางผู้ใหญ่
ว่าการวัง อึ้งย้งเตียนยังคิดพยาบาทเต็กยื่นเกียดอยู่เสมอ เมื่อขณะเต็กยื่นเกียดเกิดโต้เถียงกับโทเก็งจงนั้นอึ้งย้งเตียนนั่ง
ฟังเห็นได้โอกาสจึงเดินออกมาจากท้องพระโรงร้องควาว่า ขุนบูคนนี้กำเริบโอหังยิ่งนัก ซึ่งมาหาเหตุทะเลาะวิวาท
กับขุนนางผู้ใหญ่จนถึงหน้าท้องพระโรงดังนี้ตัวยังรู้จักอาญาวังบ้างหรือไม่ เต็กยื่นเกียดเหลือวไปเห็นอึ้งย้งเตียนแต่ง
ตัวสวมเสื้อยศขุนนางผู้ใหญ่ฝ่ายกรมวัง จึงประสานมือคำนับแล้วพูดว่า ท่านมาจากเมืองห่อหน้าคราวนั้นเป็นเพล
กลางคืน ข้าพเจ้าไม่ทันทราบจึงหาได้ตามมาส่งท่านให้สมเกียรติยศไม่ ขอท่านจงให้อภัยแก่ข้าพเจ้าด้วย เมื่อท่าน
เป็นขุนบูอยู่เมืองห่อหน้านั้นท่านได้ทำความชอบไว้เป็นอันมาก ข้าพเจ้าคิดว่าคงจะทรงโปรดแต่งตั้งให้ท่านเป็นขุน
นางผู้ใหญ่ว่าการวัด ที่แท้กลับทรงโปรดให้ท่านว่าการวังคอกหรือ ขุนนางทั้งปวงเคยรู้เรื่องเก่าแก่ของอึ้งย้งเตียนอยู่
โดยมาก ครั้นได้ยินเต็กยื่นเกียดพูดดังนั้นก็หัวเราะขึ้นพร้อมกัน อึ้งย้งเตียนมีความอดสูใจยิ่งนักก็นิ่งอันอยู่ ขณะนั้น
ระฆังในท้องพระโรงดังขึ้น บรรดาขุนนางก็พากันเข้าไปถวายคำนับบูเช็กเทียนฮ่องเต้ แล้วยืนเฝ้าอยู่พร้อมกันตามลำดับ
ขณะนั้นขุนนางตำแหน่งอึ้งหมิงก็ออกมาเบิกเต็กยื่นเกียดเข้าไปเฝ้า เต็กยื่นเกียดจึงเข้าไปคุกเข่าลงถวายคำนับตรง
หน้าที่นั่ง บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทอดพระเนตรเห็นเต็กยื่นเกียดจึงรับสั่งว่า ตั้งแต่เราได้ขึ้นครองราชสมบัติเมืองเซียงอานนี้

ยังไม่เห็นขุนนางคนใดมีน้ำใจซื้อสัตว์ต่อราชการเหมือนท่านเลย ซึ่งเราได้ทำไว้ใช้ต่างหูต่างตานั้น เหมือนดังเราได้อาวุธวิเศษของเทพดา จะใช้ไหนก็ได้ตั้งใจทุกอย่าง ตั้งแต่ท่านออกไปอยู่เมืองห้อหน้า เราให้มีใจคิดถึงมิได้ขาด อนึ่งเราเห็นว่าตำแหน่งขุนบุนั้นหาสมแก่ความสามารถของท่านไม่ บัดนี้เราเลื่อนยศให้ท่านเป็นตำแหน่งเซ่งเสียง ท่านจงอยู่รับราชการในเมืองหลวงต่อไปเถิด เด็กขึ้นเกียดได้พึงรับสั่งดังนั้นก็คุกเข่าลงถวายคำนับรับตำแหน่ง แล้วกราบทูลว่าซึ่งพระองค์ทรงชุบเลี้ยงข้าพเจ้าถึงเพียงนี้ นับว่าเป็นพระเดชพระคุณหาที่สุคติได้ ข้าพเจ้าจะตั้งใจรับราชการสนองพระเดชพระคุณจนสุดความสามารถ กราบทูลแล้วก็ถอยออกมาเฝ้าอยู่ตามตำแหน่ง บูเช็กเทียนฮ่องเต้ ครัสต์ด้วยข้อราชการอย่างอื่นต่อไป พอได้เวลาก็เสด็จขึ้น ขณะนั้นบรรดาขุนนางที่เป็นตงฉินก็พากันเข้ามาอวยพรแก่เด็กขึ้นเกียดสิ้นทุกคน ส่วนพวกที่มีความเกลียดชังเด็กขึ้นเกียดนั้นต่างมีความวิตกเป็นอันมาก ครั้นแล้วต่างคนก็ต่างกลับไปบ้าน ส่วนเด็กขึ้นเกียดไปพักอยู่ที่บ้านง่วนหังซง ต่อมามิซำบูเช็กเทียนก็สร้างบ้านให้เด็กขึ้นเกียดอยู่ในเมือง

ฝ่ายหลวงจีนเซ่งฮวยหังแต่ได้เป็นสมภารวัดแป๊ะเบย์ก็มีใจกำเริบ ประพฤติตัวดังว่ามีใช้ผู้มีศีล อนึ่งห้องที่อยู่ก็ประดับประดาให้งดงามเหมือนบ้านขุนนาง สำหรับรับรองบูเช็กเทียนฮ่องเต้เมื่อเพลาสด็จมาประทับ วันไหนบูเช็กเทียนฮ่องเต้ไม่เสด็จ หลวงจีนเซ่งฮวยหังก็ไปพานางชีที่วัดเซ่งเล่งอำมาอยู่ด้วยเสมอ วัดเซ่งเล่งอำมาอยู่ใกล้เคียงกับวัดแป๊ะเบย์ นางชีชื่อเห็งเต้าพัวเป็นเจ้าวัด หลวงจีนเซ่งฮวยหังกับนางชีเห็งเต้าพัวต่างผูกสมัครรักใคร่กันมานานแล้ว ภายหลังนางชีเห็งเต้าพัวก็ชักนำพวกนางชีอื่น ๆ มาให้หลวงจีนเซ่งฮวยหังมิได้ขาด เมื่อครั้งนางบูเช็กเทียนถูกขับออกมาบวชเป็นชีอยู่ที่วัดเซ่งเล่งอำมา นางชีเห็งเต้าพัวก็ได้ชักนำมาให้แก่หลวงจีนเซ่งฮวยหัง บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงทรงโปรดปรานหลวงจีนเซ่งฮวยหังมาแต่ครั้งนั้น ครั้นเมื่อบูเช็กเทียนฮ่องเต้ขึ้นครองราชสมบัติแล้วก็ตั้งให้หลวงจีนเซ่งฮวยหังเป็นสมภาร เคยเสด็จออกมากำกับที่วัดนั้นเอง ๆ หลวงจีนเซ่งฮวยหังเห็นว่าวัดแป๊ะเบย์เป็นที่ที่ราษฎรเคยมาประชุมกันอยู่เสมอ เกรงว่าถ้าปล่อยให้ผู้คนเข้าออกตามอำเภอใจเหมือนแต่ก่อน ก็จะทำให้การทุจริตของตนเข้า หลวงจีนเซ่งฮวยหังจึงทูลขออาญาสิทธิต่อบูเช็กเทียนฮ่องเต้ห้ามไม่ให้คนเข้าวัดตามลำพัง ต่อได้รับอนุญาตจากหลวงจีนเซ่งฮวยหังจึงจะเข้าไปได้ ถ้าหากผู้ใดขัดขืนจะต้องถูกลงอาญาถึงประหารชีวิต ตั้งแต่นั้นมาหลวงจีนเซ่งฮวยหังก็ประพฤติกว้างร้ายมากขึ้น เพราะคิดว่าไม่มีใครล่วงรู้ถึงความทุจริตของตน

ยังมีชายผู้หนึ่งแซ่ห้วมชื่อลิวจื่อ ตั้งบ้านเรือนอยู่ตำบลเห็งเก็งใกล้เคียงกับวัดแป๊ะเบย์ ห้วมลิวจื่อเป็นคนมั่งมีทรัพย์สินเงินทองคนทั้งปวงนับหน้าถือตามาก เมื่อครั้งแผ่นดินพระเจ้าถังไทจงฮ่องเต้ขึ้นนั้น ห้วมลิวจื่อยังหนุ่มเคยเข้าสอบไล่หนังสือได้ชั้นจินสือ แต่หาสมัครทำราชการไม่ ห้วมลิวจื่อมีภรรยาชื่อนางกังสี่ มีบุตรชายคนหนึ่งชื่อห้วมปิ่น ห้วมปิ่นได้แต่งงานกับนางหลี่สี่แล้วไปค้าขายตามหัวเมือง นางหลี่สี่จึงอยู่กับห้วมลิวจื่อที่บ้าน นางหลี่สี่มีรูปร่างงดงามเป็นที่ต้องตาคนทั้งปวง หลวงจีนเซ่งฮวยหังได้ยืมกิตติศัพท์เรื่องนางหลี่สี่จึงคิดแต่ในใจว่า ตั้งแต่บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ซิเง่าเจ้าไปอยู่ในวังก็ไม่ใคร่จะเสด็จมาหาเรา เวลานี้มีแต่นางชีเห็งเต้าพัวกับลูกศิษย์อยู่สองสามคนเท่านั้น นางชีพวกนี้ถึงแม้รูปร่างจะงดงามเราก็เบื่อหน่ายเต็มที เพราะจริตกิริยาเป็นหลวงซีไม่ชวนใจเลย ส่วนบูเช็กเทียนฮ่องเต้นั้นแม้ชันษามากแล้วแต่จริตกิริยาเป็นชาววังจึงยังงดงามอยู่ พวกนางชีสาว ๆ เหล่านี้สู้หาได้ไม่ เมื่อบูเช็กเทียนฮ่องเต้ไม่เสด็จมา เราก็ต้องแสวงหาความสนุกสนานตามลำพังของเราบ้าง เวลานี้ได้ยืมกิตติศัพท์ว่านางหลี่สี่ลูกสะใภ้ห้วมลิวจื่อสวยนัก จำจะต้องคิดอุบายเอาตัวเลี้ยงไว้ปรนนิบัติเราให้จงได้ หลวงจีนเซ่งฮวยหังคิดแล้วก็ตรองหาอุบายที่จะล่อให้นางหลี่สี่มาวัดแล้วจะจับเอาตัวไว้ มิซำก็คิดขึ้นได้ว่า ต้องทำเป็นขอเรียไรเงินห้วมลิวจื่อมาสร้างวัด แล้วเชิญตัวห้วมลิวจื่อกับคนในบ้านทั้งหมดมาอนุโมทนาการกุศลห้วมลิวจื่อเป็นคนใจบุญคงต้องชักชวนครอบครัวมาด้วยเป็นแน่ หลวงจีนเซ่งฮวยหังตรองเห็นอุบายตลอดแล้วก็แต่งตัวไปที่บ้านห้วมลิวจื่อครั้นถึงจึงบอกกับคนเฝ้าประตูให้เข้าไปแจ้งข้างใน ห้วมลิวจื่อรู้ว่าหลวงจีนเซ่งฮวยหังมาก็รีบออกมาต้อนรับ เชิญเข้าไปในบ้าน จัดที่ให้นั่งตามสมควรแล้วส่งคนใช้ให้ยกเครื่องแจออกมาตั้ง หลวงจีนเซ่งฮวยหังเห็นห้วมลิวจื่อเต็มใจรับรองดังนั้นก็นึกดีใจนักแล้วพูดว่า ท่านกับข้าพเจ้าไม่ใช่คนอื่น หากจะต้องง่วนวายให้ลำบากไม่ ข้าพเจ้ามาวันนี้ตั้งใจมาเยี่ยมเยียนถามทุกข์สุขแล้วจะเลอบอกการกุศลให้ท่านทราบเท่านั้น ห้วมลิวจื่อตอบว่า ท่านกับข้าพเจ้าอยู่ใกล้กันก็จริง แต่ข้าพเจ้าเป็นราษฎรสามัญ ส่วนท่านเป็นสมภารเจ้าวัดมีตราตั้งของพระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งข้าพเจ้าจะไม่รับรองท่านหาเป็นการสมควรไม่ ขอท่าน

อย่าได้เกรงใจเลย เมื่อมีธุระอะไรเชิญบอกเถิดหลวงจีนเฮงฮวยหวังจึงว่า วัดแป๊ะเบย์เป็นวัดเอกในเมืองหลวงตามธรรมดา
ใครเป็นสมภารขึ้นต้องทำงานฉลองวัด ประเพณีเช่นนี้เคยมีมาแต่ก่อนส่วนตัวข้าพเจ้าตั้งแต่ได้เป็นสมภารขึ้นก็มีธุระ
อื่นยุ่งอยู่ บังหาได้จัดการฉลองไม่ บัดนี้ข้าพเจ้าว่างธุระจึงคิดว่าจะทำการเสียให้เสร็จ แต่เห็นควรให้ราษฎรชาวบ้าน
ทำการกุศลร่วมด้วย เพราะต่างได้อาศัยกันและกันอยู่เสมอ ข้าพเจ้าจึงตกลงจะเรียไรชาวบ้านตามกำลัง ตัวท่านนับ
ว่าเป็นคนใหญ่คนโตมีหน้าตาอยู่ในบ้านห้วมเถิง ข้าพเจ้าจึงต้องมาหาท่านก่อนคนอื่น ๆ ท่านจะทำบุญสักเท่าใดก็
ตามแต่ศรัทธาเถิด แต่ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าได้สักห้าร้อยตำลึงก็จะดี เพื่อท่านจะได้มีหน้ามีตากว่าคนอื่น ๆ เพราะบุญช
เรียไรจะต้องส่งไปถวายพระเจ้าแผ่นดินด้วย ห้วมเถิงจึงว่า เรื่องทำการกุศลในวัดแป๊ะเบย์ข้าพเจ้าไม่เคยขาดเลย
เมื่อถึงเวลาข้าพเจ้าก็ต้องช่วยตามสติกำลังหาความรังเกียจไม่ ห้วมเถิงพูดแล้วเข้าไปหยิบเงินออกมาให้หลวงจีน
เฮงฮวยหวังห้าร้อยตำลึงหลวงจีนเฮงฮวยหวังรับเงินแล้วพูดว่า ข้าพเจ้ากำหนดจะทำการวันขึ้นสิบห้าค่ำเดือนนี้ อนึ่ง
พระเจ้าแผ่นดินก็จะเสด็จมาที่วัดในวันนั้นด้วยขอท่านจงพาบุตรภรรยาญาติพี่น้องไปอนุโมทนาการกุศลให้พร้อมกัน
เถิด ห้วมเถิงรับคำแล้วหลวงจีนเฮงฮวยหวังก็ลาไป

ครั้นถึงวันขึ้นสิบห้าค่ำเพลายัน ห้วมเถิงเตรียมตัวพร้อมแล้วก็พานางกำสักรรยา กับนางหลี่สีบุตรสะใภ้พร้อม
ด้วยคนในบ้านประมาณห้าสิบคนไปที่วัดแป๊ะเบย์หลวงจีนเฮงฮวยหวังรีบออกมาต้อนรับเชิญเข้าไปในวัด ขณะนั้นห้วม
เถิงเห็นในวัดตั้งที่บูชาไว้สองสามโต๊ะมีพวกหลวงจีนมาประชุมอยู่มากด้วยกัน ส่วนราษฎรชาวบ้านหามีไม่ห้วม
เถิงใจประหลาดใจจึงพูดกับหลวงจีนเฮงฮวยหวังว่า วันนี้เป็นวันฉลองวัดควรจะมีผู้คนมากมาย แต่เหตุใดจึงเงียบหงอย
เช่นนี้เล่า หลวงจีนเฮงฮวยหวังตอบว่า ข้าพเจ้าไม่อยากจะเอกราชจึงไม่ได้บอกให้ทราบทั่วกัน ข้าพเจ้าเชิญแต่คนที่
นับถือเท่านั้นเมื่อตอนเช้าก็มีผู้คนมากันมากแต่พอเพลายากก็กลับไปหมด ท่านมาเช่นจึงไม่พบคนเหล่านั้นเชิญท่าน
นั่งพักสนทนากันให้สบายเถิด หลวงจีนเฮงฮวยหวังพูดแล้วส่งหลวงจีนลูกวัดให้นำคนทั้งปวงแยกย้ายไปเที่ยวชม
ตามที่ตั้งต่าง ๆ เวลานั้นเหลือแต่ห้วมเถิงกับบุตรภรรยาและคนใช้อีกสองสามคนนั่งอยู่ หลวงจีนเฮงฮวยหวังจึงถาม
ว่า ห้วมป็นบุตรชายท่านไปไหนวันนี้จึงไม่มาด้วย ห้วมเถิงตอบว่า บุตรข้าพเจ้าไปค้าขายตามหัวเมืองยังไม่กลับ
มาแต่นางหลี่สีบุตรสะใภ้ข้าพเจ้าคนเดียว หลวงจีนเฮงฮวยหวังพิศดูรูปร่างนางหลี่สีเห็นงดงามก็มีความรักใคร่ยิ่งนัก
จึงพูดว่านางหลี่สีบุตรสะใภ้ท่านข้าพเจ้าหารู้จักไม่ ชะรอยจะไม่เคยมาเที่ยววัดแป๊ะเบย์เป็นมั่นคง วันนี้มาแล้วควร
ไปเที่ยวชมเสียให้ทั่ว ท่านทั้งสามจงไปกับข้าพเจ้าเถิด หลวงจีนเฮงฮวยหวังพูดแล้วก็พาห้วมเถิงนางกำสักรรยา
เข้าไปเที่ยวชมตามที่ขึ้นใน คนทั้งสามได้เห็นของประดับประดาล้วนแต่มีค่าก็ดูจนเพลินเพลิน มีข้าทັงสี่คนก็มาถึง
ห้องสำหรับเป็นทางเข้าอุโมงค์ แต่ประตูปิดสนิทอยู่ หลวงจีนเฮงฮวยหวังรอให้ห้วมเถิงกับนางกำสักรรยาเดินไปข้างหน้า
เมื่อเห็นว่ามัวดูของต่าง ๆ เพลินอยู่ จึงเปิดประตูห้องนั้นแล้วชวนนางหลี่สีเข้าไป นางหลี่สีมิได้นึกระแวงก็ตามเข้า
ไปด้วย หลวงจีนเฮงฮวยหวังดับตะเกียงกลับออกมาปิดประตูเสียดังเก่า รีบเดินตามห้วมเถิงกับนางกำสักรรยาไปข้างหน้า
แล้วเดินนำออกมาข้างนอกทางด้านหลัง ห้วมเถิงไม่เห็นนางหลี่สีจึงถามหลวงจีนเฮงฮวยหวัง หลวงจีนเฮงฮวยหวัง
ตอบว่าข้าพเจ้าก็มัวเดินมิได้เหลียวหลังมามันสังเกตุเห็นนางหลี่สีไม่ บางทีจะเพลินดูอะไรอยู่ข้างในดอกกระมังควร
จะกลับเข้าไปดูอีกทีหนึ่ง หลวงจีนเฮงฮวยหวังพูดแล้วก็นำคนทั้งสองกลับเข้าไปอีก แต่พาเดินไปเสียอีกทางหนึ่ง ด้วย
ข้างในนั้นเป็นชั้นเชิงลดเลี้ยวมีทางไปได้มาก สักครู่หนึ่งก็กลับออกมายังที่เดิม ห้วมเถิงกับนางกำสักรรยาใจยิ่งนัก จึง
ว่าแก่หลวงจีนเฮงฮวยหวังว่า บุตรสะใภ้ข้าพเจ้าคงจะยังหลงดูอะไรเพลินอยู่ในนั้น ขอท่านจงนำข้าพเจ้าไปค้นดูอีก
ครั้งหนึ่งเถิด หลวงจีนเฮงฮวยหวังก็นำห้วมเถิงกลับเข้าไปค้นอีก แต่แกล้งลดเลี้ยวไปตามทางใหม่อีกทางหนึ่งห้วม
เถิงเห็นว่ามีไช้ทางเก่าทั้งสองทางจึงพูดว่า ทางที่ข้าพเจ้ามานี้เป็นทางใหม่ทั้งสองเที่ยว ขอท่านจงพาไปทางเก่าเถิด
หลวงจีนเฮงฮวยหวังรู้ว่านางหลี่สีคงจะฉันทนออกจากห้อง โหนเลยจะสงบเสงี่ยมอยู่ได้ ชินพาไปทางเก่าห้วมเถิงคง
จะจับได้ คิดแล้วจึงตอบเบี่ยงปายว่า ทางเหล่านี้เดินตลอดถึงกันหมด ถ้านางหลี่สียังอยู่คงพบแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่าคง
ออกไปเที่ยวข้างนอกกับคนอื่น ๆ เป็นแน่ ห้วมเถิงจึงบอกคนใช้ให้ไปตามคนในบ้านกลับมาหมด แต่ก็ไม่มีใคร
เห็นนางหลี่สี ห้วมเถิงเป็นทุกข์ร้อนยิ่งนักจึงว่าแก่หลวงจีนเฮงฮวยหวังว่า ข้าพเจ้าสงสัยว่านางหลี่สีคงหลงอยู่ข้าง
ใน ขอท่านจงให้พวกข้าพเจ้าไปช่วยกันค้นดูให้ทั่วเถิด หลวงจีนเฮงฮวยหวังตอบว่าข้าพเจ้าพาท่านเข้าไปค้นถึงสอง

ครั้งแล้วก็ไม่พบ ถึงคนอื่นไปค้นอีกก็ป่วยการเวลาเปล่า บางทีถูกสะก๊าท่านจะกลับบ้านเสียแล้วก็ไม่ได้ ท่านจงรีบตามไปลูที่บ้านเถิด ห้วมลิวจ้อจึงว่า นางหลี่สี่จะกลับบ้านคนเดียวไม่ได้ดอกเมื่อไม่อยู่ที่นี้ก็ต้องอยู่ข้างในเท่านั้น ขอท่านได้กรุณาให้ค้นจนทั่วถึงสักหน่อยเถิด หลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่สร้างทำเป็นโกรธตอบว่า ท่านเข้าไปค้นถึงสองครั้งแล้วยังไม่ทั่วอีกหรือ ความจริงข้างในนั้นเป็นที่ห้าม คนทั้งปวงจะเข้าไปพลุกพล่านไม่ได้เป็นอันขาด ที่ข้าพเจ้ายอมให้ท่านตรวจค้นก็เพราะเกรงใจท่านที่จริงข้าพเจ้าจะไม่ยอมให้ท่านค้นเลยก็ได้ ห้วมลิวจ้อได้ฟังดังนั้นจึงนึกแต่ในใจว่า ชะคี่ชะร้ายหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่คงกักเอาตัวนางหลี่สี่ไว้เสียแล้ว ซึ่งออกอุบายไปเชงูเรามากก็เพราะเหตุนี้เอง เราเสียทีแล้วเงินเอะอะไปก็จะพลาดท่าลงอีก เพราะหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่ถืออำนาจตามรับสั่งของพระเจ้าแผ่นดิน คิดแล้วจึงตอบว่า บุตรสะก๊าท่านข้าพเจ้ามาหาไปในที่ของท่านข้าพเจ้าเห็นว่าท่านควรเอาเป็นธุระจึงได้ร้องขอเมื่อท่านไม่อนุญาตก็เป็นการจวนใจ ห้วมลิวจ้อพูดแล้วก็ลาหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่พาคนทั้งปวงออกจากวัดแป๊ะเบย์กลับบ้าน

ฝ่ายเด็กย่นเกียด ตั้งแต่มาอยู่ในเมืองหลวงก็ได้ยินข่าวเรื่องหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่ กับซิเง่าเจ้าอยู่เสมอจึงคิดแต่ในใจว่าคนทั้งสองนี้ทะนงตัวว่าเป็นคนโปรดปรานของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ จึงกล้าประพฤติกว้างขวางไม่กลัวเกรงผู้ใดทั้งพวกที่ได้รับความเดือดร้อนก็ไม่กล้ามาคิดขึ้นฟ้องร้องคนเหล่านี้จึงได้ใจกำเริบยิ่งขึ้นทุกวัน ถึงเรารู้เรื่องอยู่โดยตลอดก็เอาตัวมาชำระลงโทษไม่ได้ ด้วยไม่มีตัวโจทก์มาว่ากล่าว จำจะต้องสืบหาหลักฐานให้มั่นคงแล้วปราบปรามมันให้รู้จักอาญาบ้านเมืองเสียสักครั้งให้จงได้ เด็กย่นเกียดคิดดังนั้นแล้วจึงให้เภาไถ่กับเบเอี้ยงคอยสืบเรื่องหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่กับซิเง่าเจ้าอยู่เสมอ วันหนึ่งเบเอี้ยงเภาไถ่เดินมาทางวัดแป๊ะเบย์ เห็นมีหญิงชายพากันออกมาจากวัดประมาณห้าสิบเศษก็ประหลาดใจนัก เบเอี้ยงจึงว่าแก่เภาไถ่ว่า วัดแป๊ะเบย์มีข้อห้ามกวดขันไม่ให้คนเข้าออกเหตุใดวันนี้จึงมีคนมามากมายผิดปกติ เภาไถ่จึงว่า วันนี้เป็นวันขึ้นสิบห้าค่ำกลางเดือน ชาวบ้านคงจะมาทำบุญกันเป็นแน่ เบเอี้ยงตอบว่าคนมาในการกุศลทำไมจึงดูกริยาเป็นทุกข์ร้อนดังนั้นเล่า ชะรอยจะมีเหตุอะไรเกิดขึ้นในวัดแป๊ะเบย์เป็นมั่นคงครั้งนี้เราต้องสืบเอาความจากคนแถวนี้ให้จงได้ เบเอี้ยง เภาไถ่ปรึกษากันตกลงแล้วก็แวะเข้าไปซื้อสุราที่โรงเตี๊ยมเจ้าของโรงเตี๊ยมตักสุรามานำให้เบเอี้ยงเภาไถ่คนละถ้วยแล้วออกไปยืนดูคนเหล่านั้นอยู่ เบเอี้ยงเห็นได้ช่องจึงออกมาขึ้นดูบ้าง พลาดถามเจ้าของโรงเตี๊ยมว่าคนเหล่านี้เป็นอะไรจึงดูเศร้าโศกผิดธรรมดาหนักเห็นจะเป็นคนอยู่ในตำบลนี้ดอกกระมัง เจ้าของโรงเตี๊ยมตอบว่าท่านอยู่ที่ไหนจึงไม่รู้จักห้วมลิวจ้อเศษษฐิตำบลบ้านห้วมเกจิงคนที่แต่งตัวเป็นจีนสีอนั้นคือห้วมลิวจ้อ พวกที่มาด้วยเป็นคนในบ้านทั้งสิ้น แต่วันนี้ทำไมจึงดูเศร้าโศกน่าประหลาด เบเอี้ยงพูดว่า ข้าพเจ้าเป็นคนอื่นจึงไม่รู้จักห้วมลิวจ้อ เมื่อข้าพเจ้าเดินผ่านวัดแป๊ะเบย์มาสักครู่ เห็นห้วมลิวจ้อกับพวกพากันออกมาจากวัดทั้งสิ้น เจ้าของโรงเตี๊ยมจึงว่า ถ้ากระนั้นคงจะเกิดเรื่องอะไรขึ้นในวัดแป๊ะเบย์สักอย่างหนึ่งเป็นแน่ ที่ร้านข้าพเจ้านี้มีพวกคนใช้ของห้วมลิวจ้อเคยมาซื้อสุรากินเสมอ ข้าพเจ้าจะเรียกมาถามดูก็ได้ เจ้าของโรงเตี๊ยมพูดแล้วก็กวักมือเรียกคนใช้ที่ตนรู้จักมาคนหนึ่ง พลาดถามถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้น คนใช้ก็เล่าความให้เจ้าของโรงเตี๊ยมฟังทุกประการแล้วชายผู้นั้นก็ลาเจ้าของโรงเตี๊ยมวิ่งตามพวกห้วมลิวจ้อไป เบเอี้ยงสืบได้เรื่องราวตลอดแล้วก็มีความยินดียิ่งนัก คิดเงินค่าสุราให้เจ้าของโรงเตี๊ยมแล้วชวนเภาไถ่กลับบ้าน เวลานั้นเด็กย่นเกียดนั่งอยู่ในห้องหนังสือ เบเอี้ยงเภาไถ่ก็เข้าไปกำนับเล่าความให้ฟังทุกประการ เด็กย่นเกียดจึงว่า เรื่องนี้นับว่าสำคัญอยู่ เราต้องตรึกตรองดูให้ดี เจ้าจงออกไปพักเสียก่อนเถิด เบเอี้ยงเภาไถ่ก็กำนับถอยออกไป เด็กย่นเกียดจึงคิดแต่ในใจว่า เรื่องนี้ถ้าห้วมลิวจ้อมีความเกรงกลัวไม่กล้าฟ้องร้อง หลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่ก็คงรอดจากอาญาแผ่นดินไปได้อีก แต่ถ้าห้วมลิวจ้อนำคดีขึ้นว่ากล่าว เรื่องก็ต้องตกไปที่บูเซ่งเจี๋ยขุนนางตำแหน่งแห่งไปซึ่งเป็นอ้ายพวกกังฉินเหมือนกันกว่าจะให้เรามีช่องพูดได้เห็นจะไม่ทันการ เราต้องคิดอ่านลงมือชำระมันเองจึงจะได้ แต่เวลานี้เราไม่มีหน้าที่ชำระความ ครั้นจะทำการก้าวก้าวไปก็ไม่เหมาะสมต้องคิดหาหนทางให้มีช่องทำอะไรเกี่ยวข้องกับหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่สักอย่างหนึ่งจึงจะสำเร็จ เด็กย่นเกียดคิดแล้วจึงเรียกเบเอี้ยงกับเภาไถ่เข้ามาบอกว่า ความประพฤติกว้างขวางของหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่นั้นเราเคยได้ยินมานานแล้ว ส่วนเรื่องห้วมลิวจ้อนั้นนับว่าเพิ่งเกิดขึ้นใหม่ถ้าได้เข้าไปเห็นการในวัดบางทีจะรู้เรื่องได้ตลอด การที่มีข้อห้ามไม่ให้คนเข้าไปในวัดแป๊ะเบย์ คงเป็นด้วยจะป้องกันไม่ให้คนเข้าไปเห็นการภายใน ข้อห้ามนอกคอกเช่นนี้คงเป็นความคิดหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่เป็นแน่ คินนี้เจ้าจงเสด็จลัดเข้าไปสืบดูในวัด ถ้าได้ความอย่างไรจงรีบกลับมาบอกเราโดยเร็ว เบเอี้ยง

เขาได้รับคำแล้วก็ออกมาข้างนอก แล้วพากันตรงไปยังวัดแป๊ะเบะ วัดแป๊ะเบะนี้ภายนอกเป็นคูมือน้ำล้อมรอบ ตรงหน้า
วัดมีสะพานหินใหญ่ทำเป็นแก่งสลักรูปสัตว์งดงามนัก ปลายสะพานฝั่งวัดมีประตูใหญ่แน่นหนา เพลานั้นเป็นกลางคืน
ผู้คนเงียบสงัด เบเอียงเขาได้ปีนขึ้นไปบนหลังคาแก่งแล้วข้ามประตูลงไปข้างใน ขณะนั้นได้ยินเสียงคนท่องคำโคลง
อยู่ในแก่งริมประตูวัด เบเอียงเขาได้ค่อยย่องเข้าไปดู เห็นในแก่งนั้นจุดเทียนสว่าง มีหลวงจีนองค์หนึ่งกำลังนั่งท่อง
โคลงมีความว่า ธรรมดาเกิดมาเป็นมนุษย์เมื่อไม่รักเป็นฆราวาสก็ต้องปลงผมจำศีลอยู่วัดหาความสุข แต่คนโง่หัว
แข็ง ไม่คิดเหมือนเราทั้งชายและหญิง คนชนิดนี้ตายไปมดปลวกก็ไม่อยากกินเนื้อ เบเอียงนั่งฟังจนหลวงจีนองค์
นั้นกล่าวคำโคลงจบลง จึงหันมาพูดกับเขาได้ว่า หลวงจีนองค์นี้แต่งโคลงแบบกายอยู่ ชะรอยจะไม่ใช้พวกหลวงจีน
เฮงฮวยหงี่เป็นแม่ ถ้าเราสืบเอาความคงจะรู้เรื่องได้โดยตลอด เขาได้ตอบว่า ข้าพเจ้าก็นึกเหมือนกับท่าน แต่ทำอย่างไร
จึงจะเข้าสืบเอาความได้เล่า เรามาผิดเราต้องเข้าไปทำเป็นขู่ว่าจะฆ่าเสีย หลวงจีนกลัวตายก็ต้องยอมบอกเราอยู่เอง
สองคนปรึกษากันตกลงแล้วก็ชักกระบือออกถือไว้ เบเอียงเอาเท้าถีบบานประตูเปิดออก แล้วคนทั้งสองก็ตรงเข้าจับ
หลวงจีนไว้คนละมือพลางขู่ว่าอย่าหลวงจีนปากร้าย เมื่อตะกี้เจ้าพูดว่าอะไร จงเร่งบอกเรามาตามตรง หากไม่เราจะ
ฆ่าเสียเดี๋ยวนี้ หลวงจีนองค์นั้นมิได้มีความสะทกสะท้านนั่งนิ่งเป็นปกติ พลางพูดเป็นคำโคลงว่า คนเราเกิดมาต้อง
ตายเหมือนกันทุกรูปทุกนามคมกระบี่จึงมีแต่เงาขาวปลาบหน่ากลัวไม่ อันตัวเรานี้ถึงจะไม่เคารพต่อสงฆ์ก็เคารพ
ต่ออาราม เมื่อพูดไปไม่เป็นประโยชน์ควรนั่งเสียดีกว่า เบเอียงเห็นหลวงจีนมีกิริยาเป็นปกติมิได้กลัวตาย และ
พูดเป็นคำโคลงดังนั้นจึงร้องทวาดว่า อ้ายหลวงจีนบ้า เราถามดี ๆ หากจะพูดบิดพลิ้วดังนี้ไม่ ถ้าเจ้าขึ้นอำพรางอยู่
เราจะตัดศีรษะเสีย หลวงจีนองค์นั้นหัวเราะพลางพูดเป็นโคลงอีกว่า ของวิเศษตกอยู่กับคนโง่เขลาจึงไม่รู้จักใช้ เรา
ถือเพศสมณะจะต้องกลัวตายด้วยเหตุใด เบเอียงเห็นหลวงจีนองค์นั้นมิได้ขู่ท้อจึงคิดแต่ในใจว่า ท่านผู้นี้เป็นคนมี
สติปัญญาทั้งใจคอก็มั่นคงยิ่งนัก ถ้าเราข่มขู่เอาด้วยอำนาจที่ไหนจะบอกความแก่เรา คิดแล้วพยักหน้าให้เก้โล่วางมือ
ทั้งสองคนคุกเข่าลงคำนับแล้วพูดว่า ซึ่งข้าพเจ้าได้ล่วงเกินต่อท่านนั้นขอท่านจงยกโทษให้ข้าพเจ้าด้วยเถิด หลวงจีน
องค์นั้นหัวเราะพลางพูดว่า เจ้าจะล่วงเกินเราหรือไม่เราก็ไม่ถือมาโทษ เจ้าชื่อแซ่ใดเหตุใดจึงอุกอาจเข้ามาในวัดนี้
เบเอียงตอบว่า ข้าพเจ้าแซ่เบชื่อเอียง เพื่อนข้าพเจ้าแซ่เกาชื่อโล่ว เข้ามาในวัดนี้เพื่อจะสืบเรื่องสำคัญอย่างหนึ่ง ข้าพเจ้า
เข้าใจว่าท่านเป็นผู้รู้เหตุการณ์ในวัดโดยตลอดจึงมาขู่เพื่อให้บอกความแก่ข้าพเจ้า ความจริงข้าพเจ้าหาได้ตั้งใจจะทำ
ร้ายท่านไม่ ท่านอาจารย์มีชื่อแซ่อย่างไรขอได้บอกให้ข้าพเจ้าทราบด้วย หลวงจีนตอบว่าเราชื่อเจิ้งซิม เป็นคนเฝ้า
ประตูอยู่ในวัดแป๊ะเบะนี้เอง เจ้าจะเข้ามาสืบเรื่องอะไรในวัดนี้หรือ เบเอียงตอบว่า ข้าพเจ้าไม่ได้มาสืบเองดอก ท่าน
เด็กยื่นเกียดเซ่งเสียงใช้ให้มาอีกทีหนึ่ง ข้าพเจ้าฟังเสียงท่านเห็นว่าเป็นคนอยู่ในศีลในธรรม ก็คิดว่าจะได้ความจริง
จากท่านบ้าง พูดแล้วเล่าความที่หลวงจีนเฮงฮวยหงี่ก่นนางหลี่สืบุตรสะโก้ว้มลิ่วจื่อไว้ จนเด็กยื่นเกียดใช้ให้มาสืบ
เรื่องราวให้หลวงจีนเจิ้งซิมฟังทุกประการ หลวงจีนเจิ้งซิมจึงว่า หลวงจีนเฮงฮวยหงี่เป็นคนโปรดของบูเช็กเทียนฮ่อง
เต้มาแต่ดั้งเดิม ซึ่งคนอื่นจะคิดหักโค่นนั้นยากนัก แต่ถ้าเด็กยื่นเกียดนายเจ้าเอาเป็นธุระเราก็เชื่อว่าคงสำเร็จ อันเรื่อง
ราวในวัดแป๊ะเบะนั้น โด่งดังแพร่หลายมานานแล้วคนทั้งปวงก็ทราบกันอยู่โดยมาก แต่เราจะบอกกับเจ้าเองหาเป็น
การสมควรไม่ เมื่อเจ้าพากันมาสืบจงไปสืบให้เห็นด้วยตาเถิด แต่ต้องระวังตัวให้ดี หากไม่จะเป็นอันตรายด้วยข้อบังคับ
ของวัดแป๊ะเบะก็กวาดขันนั้ก เวลาก็เหมาะอยู่แล้วเจ้าจงไปแอบอยู่ในสวนดอกไม้เถิด มิช้าคงจะได้เห็นอะไรสักอย่าง
หนึ่ง เบเอียงเขาได้กล่าวคำขอบคุณหลวงจีนเจิ้งซิมแล้ว ทั้งสองคนก็คำนับลาพากันไปที่สวนดอกไม้ เวลานั้นเดือน
หงายสว่างด้วยเป็นข้างขึ้นกลางเดือน คนทั้งสองยืนอยู่ครู่หนึ่งก็เห็นหลวงจีนองค์หนึ่งเดินออกมาจากประตูใหญ่ แล้ว
ไปนั่งที่แท่นริมประตูมีนางชีสองคนเดินออกมาจากที่มิดทางหนึ่ง นางชีคนที่เดินหลังถือเทียน ขณะนั้นเบเอียง
เขาได้ได้ยินหลวงจีนพูดขึ้นว่า เราเห็นได้เวลาทีออกมาคอยรับเจ้า ก็นึกเราอยากจะปรึกษาอะไรกับเจ้าสักอย่างหนึ่ง
นางชีคนหน้าตอบว่า ท่านจะปรึกษาอะไรข้าพเจ้าก็รู้แล้ว ข้าพเจ้าเกรงอย่างเดี๋ยวแต่ว่าข้าพเจ้าเกลี้ยกล่อมนางหลี่สื
ให้ท่านสำเร็จแล้ว ท่านก็จะลืมข้าพเจ้าเสีย หลวงจีนหัวเราะแล้วตอบว่า เรากับเจ้าเคยร่วมสุขร่วมทุกข์ด้วยกันมาแต่
เก่าก่อน ไหนเลยเราจะลืมเจ้าเสียง่าย ๆ ใจเราเป็นอย่างไรเจ้าก็รู้อยู่แล้วจะตัดพ้อกันอีกทำไมเล่า หลวงจีนพูดพลาง
นำนางชีทั้งสองเข้าไปข้างใน แล้วปิดประตูใหญ่เสียเบเอียงจึงว่าแก่เขาได้ว่า หลวงจีนนั้นคงเป็นเฮงฮวยหงี่แม่แล้ว

แต่ไม่รู้ว่ามีนางชีทั้งสองชื่ออะไร เราจะตามเข้าไปฟังอีกก็ไม่ได้เพราะประตูชั้นนี้แน่นหนาแน่นจนนัก เภาได้ตอบว่า หลวงจีนแจ้งчимคงรู้จักนางชีทั้งสองเป็นแน่ ถ้าเรากลับไปตามคงได้เรื่อง เมื่อได้ความอย่างไรเราเลยไปบอกท่านเซ่งเสียงที่เคียว เบเอียงได้ฟังดังนั้นก็เห็นชอบด้วย ทั้งสองคนจึงเดินกลับมาที่เก้งริมประตูชั้นนอก ขณะนั้นหลวงจีนแจ้งчимยังจุดเทียนดูหนังสืออยู่ เบเอียงเภาได้จึงเข้าไปกำนั้มแล้วเล่าความที่ได้เห็นให้หลวงจีนแจ้งчимฟังแล้วพูดต่อไปว่า นางชีนั้นข้าพเจ้าคุ้นเคยสนิทสนมกับหลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นัก ทั้งพูดจากันน่าจะอย่างไรกันสักอย่างหนึ่ง ทั้งสองคนชื่ออะไรอยู่วัดไหน ขอท่านจงบอกให้ข้าพเจ้าทราบด้วย หลวงจีนแจ้งчимจึงตอบว่า นางชีคนเดินหน้าคงชื่อเห้งเต้าพั้ว เป็นผู้ปกครองวัดเซ่งเล่งอำเภอกลับกับวัดแป๊ะเบะนี่ ส่วนคนที่ถือเทียนคงเป็นนางชีลูกศิษย์ แต่คนนั้นจะชื่อไรเราหาทราบไม่ ตามธรรมเนียมนางชีเห้งเต้าพั้วมาที่นี้เสมอ แล้วมีนางชีลูกศิษย์ถือเทียนตามมาด้วยคนหนึ่ง คนถือเทียนมักจะผลัดเปลี่ยนกันทุกคืน เจ้าจงไปเล่าความให้เด็กขึ้นเกียดฟังโดยถนัดเถิด เบเอียงเภาได้ฟังเรื่องราวดังนั้นก็มีความยินดียิ่งนัก คำนับลาหลวงจีนแจ้งчимป็นข้ามประตูลับออกมาข้างนอก แล้วพากันรีบมาถึงบ้าน เมื่อทราบว่าได้เด็กขึ้นเกียดยังอยู่ในห้องหนังสือทั้งสองคนก็เข้าไปกำนั้มเล่าความให้ฟังทุกประการเด็กขึ้นเกียดจึงว่า หลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นักกับนางชีเห้งเต้าพั้วประพฤติกว้างร้ายยิ่งนัก มิได้รู้สึกละอายแก่ผีสงและเทพดาบ้างเลย มีหน้าซำเป็นคัวการชำนำให้คนอื่น ๆ ประพฤติชั่วไปด้วยเจ้าสืบเรื่องราวมาได้เท่านี้ก็ดีแล้ว เราจะได้ครีกครองหาอุบายต่อไป เบเอียงเภาได้ก็กำนั้มถอยออกมาข้างนอก เด็กขึ้นเกียดจึงคิดแต่ในใจว่า ถ้าเราจะชำระหลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นักให้ได้ ก็ต้องหาหนทางให้มีอำนาจเข้าไปตรวจค้นในวัดแป๊ะเบะนี่ เมื่อหาหลักฐานพยานให้ได้สักอย่างหนึ่งจึงค่อยประกอบเป็นรูปคดีขึ้นภายหลัง เด็กขึ้นเกียดนั่งคิดอยู่มิช้าก็มองเห็นอุบายอย่างหนึ่งจึงเรียกเบเอียงเภาได้เข้ามาบอกว่า เราจะให้เจ้าฆ่าคนสักคนหนึ่งจะได้หรือไม่ ถ้าเจ้ารับได้อุบายที่จะกำจัดหลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นักสำเร็จ เบเอียง เภาได้ตอบว่า ท่านมีบุญคุณกับข้าพเจ้าหาที่สุดมิได้ เมื่อจะให้ข้าพเจ้าทำอะไรข้าพเจ้าก็ต้องยอมรับทำทั้งสิ้น เด็กขึ้นเกียดหัวเราะแล้วพูดว่า คนที่เราให้ฆ่า นั้นคือนางชีเห้งเต้าพั้ว เพราะมันมีความผิดโทษถึงตายอยู่แล้ว ถึงเจ้าจะฆ่าเสียก็ไม่เป็นไรดอก คนดี ๆ เราหาอาจใช้ให้เจ้าไปฆ่าเขาไม่ ซึ่งต้องทำดังนี้ก็เพราะเราจะเอาตัวหลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นักมาชำระไม่ได้ เหตุว่าเราเป็นขุนนางตำแหน่งอื่น ถึงหากห้วงมลิวจิจะกล้านำคดีขึ้นฟ้องร้อง เรื่องก็ต้องตกไปที่บูเซ่งเจียบขุนนางตำแหน่งเห้งโปบูเซ่งเจียบกับบูเซ็กเทียนฮองเต้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไหนเลยจะลงโทษหลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นัก เราต้องคิดหาอำนาจชำระมันเองจึงจะสำเร็จ เมื่อเจ้าฆ่านางชีเห้งเต้าพั้วตายแล้ว บูเซ็กเทียนฮองเต้ทรงทราบคงดกพระทัยรับสั่งให้เราสืบสวนหาตัวคนร้าย เพราะเราเป็นนายอำเภอเคยมีชื่อเสียงในทางนี้อยู่ เมื่อเราได้รับรับสั่งแล้วก็คงมีช่องที่จะทำแก่หลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นักตามอุบายที่คิดไว้ คินพรงั้นเจ้าจงเร่งจัดการให้สำเร็จเถิด เบเอียง เภาได้ฟังดังนั้นก็สรรเสริญเด็กขึ้นเกียดว่า ท่านมีสติปัญญาความคิดราวกับเทพดาดังนี้ หลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นักจะรอดอาญาแผ่นดินไปไม่ได้ พูดแล้วคนทั้งสองก็กำนั้มถอยออกไป เด็กขึ้นเกียดจึงเรียกจวดฮั้นเข้ามาสั่งว่าพรงั้นเจ้าจงไปบ้านห้วงมลิวจิ เชิญตัวมาหาเราให้จงได้ จวดฮั้นรับคำแล้วก็กำนั้มถอยออกไป

ฝ่ายห้วงมลิวจิครั้นกลับมาถึงบ้านก็มีความเสียใจนัก คิดว่าหลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นักคิดว่าตัวเป็นคนโปรดของบูเซ็กเทียนฮองเต้ จึงประพฤติกการทุจริตเบียดเบียนราษฎรให้ได้รับความเดือดร้อนต่าง ๆ เราสิ้นความนับถือมิได้ไปมาหาสู่ชำนานแล้ว ครั้นนี้คิดว่าเป็นการฉลองวัดจริงจึงได้พากันไป หาว่าเป็นอุบายจะเอาตัวนางหลี่สีไม้ ครั้นเราจะฟ้องร้องขึ้น ขุนนางตำแหน่งเห้งโปบูเซ็กเทียนฮองเต้ก็เป็นพรรคพวกของหลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นักทั้งสิ้น ขึ้นพูดไปก็จะแพ้กั้วหาเอาชนะหลวงจีนเซ่งฮวยหงั้นักได้ไม่ คนชนิดนี้ทำไมฟ้าและดินจึงไม่ลงโทษมันเสียบ้างหนอ ห้วงมลิวจิคิดแล้วให้มีความโกรธแค้นเป็นกำลัง ยิ่งนึกถึงห้วงป็นบุตรชายจะกลับมาอีกยังทุกข์ร้อนมากขึ้น คินนั้นห้วงมลิวจิอนอนหาหลับไม่ พอรุ่งสว่างก็ออกมานั่งในห้องหนังสือ สักครู่หนึ่งคนเฝ้าประตูเข้ามาแจ้งว่า มีชายคนหนึ่งชื่อจวดฮั้นมาจากบ้านเด็กขึ้นเกียดเซ่งเสียงจะขอเข้ามากำนั้มท่าน ห้วงมลิวจิได้แจ้งดังนั้นก็ให้คนเฝ้าประตูนำเข้ามา จวดฮั้นกำนั้มห้วงมลิวจิแล้วบอกว่า เด็กขึ้นเกียดให้ข้าพเจ้ามาเชิญท่านไปที่บ้านเคียวนี้ ขอท่านจงเตรียมตัวไปกับข้าพเจ้าเถิด ห้วงมลิวจิได้ฟังดังนั้นก็จึงว่า ท่านเซ่งเสียงมีธุระอะไรเกี่ยวข้องกับข้าพเจ้าท่านทราบหรือไม่ จวดฮั้นตอบว่าข้าพเจ้าไม่ทราบ แต่คิดว่าคงจะมีเรื่องสำคัญสักอย่างหนึ่งห้วงมลิวจิจึงคิดแต่ในใจว่า เด็กขึ้นเกียดผู้นี้เป็นคนคงฉินมีชื่อเสียงโด่งดัง คนทั้งปวงนิยม

นับถือมาก แต่เราหารู้จักตัวไม้มี่ครั้งนี้ให้คนมาเชิญเราถึงบ้านควรเราจะต้องไปคำนับ กิดแล้วก็เข้าไปแต่งตัวออกจากบ้านมากับจวดฮัน ครั้นถึงจวดฮันก็นำเข้าไปในห้องหนังสือ ห้วมลิวจื่อเห็นชายผู้หนึ่งนั่งอยู่บนเก้าอี้ท่าทางมีสง่ากึ่งนี้กรู๊วว่าเด็กขี้นเก็ยคจึงเข้าไปคุกเข่าลงคำนับพูดว่า ข้าพเจ้าห้วมลิวจื่อขอคำนับท่าน เด็กขี้นเก็ยคลุกขึ้นรับรองตามธรรมเนียม จัดให้มันยังที่สมควรแล้วพูดว่า ข้าพเจ้าได้ยิ่นว่าหลวงจีนเฮ่งฮวยหงังออกอุบายเอาตัวบุตรสะเก้ของท่านไปขังไว้ในวัด ความข้อนี้อจริงหรือไม่ท่านจงบอกข้าพเจ้าให้ทราบด้วย ห้วมลิวจื่อตอบว่า ข้าพเจ้าทราบที่ท่านเป็นขุนนางตงฉินซื่อสัตย์ต่อแผ่นดิน จึงเต็มใจจะบอกแก่ท่านตามความจริงทุกอย่าง พูดแล้วก็เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้เด็กขี้นเก็ยคฟังตั้งแต่ต้นจนปลาย เด็กขี้นเก็ยคจึงว่า หลวงจีนเฮ่งฮวยหงังคนนี้ ข้าพเจ้าได้ยิ่นว่าเคยประพฤติกการทุจริตมานานแล้ว ท่านอยู่ใกล้กับวัดแป๊ะเบयीไม่รู้เรื่องบ้างดอกหรือ ห้วมลิวจื่อตอบว่า ข้าพเจ้าก็เคยรู้เรื่องอยู่เหมือนกัน ถึงกับไม่ไปมาหาสู่มานานแล้ว ครั้นนี้หลวงจีนเฮ่งฮวยหงังมาหาข้าพเจ้าถึงบ้าน อ้างว่าจะทำการฉลองวัด ข้าพเจ้าหลงเชื่อจึงได้เกิดเหตุขึ้นเช่นนี้ เด็กขี้นเก็ยคจึงว่า หลวงจีนเฮ่งฮวยหงังข่มเหงท่านถึงเพียงนี้แล้ว น่าใจท่านจะไม่คิดฟ้องร้องกล่าวโทษขึ้นหรือ ห้วมลิวจื่อตอบว่า พวกขุนศาลตุลาการทุกวันนี้เป็นขุนนางก่งฉิน ล้วนแต่คอยประจบสอพลอบูเช็กเทียนฮ่องเต้ อันหลวงจีนเฮ่งฮวยหงังนั้นเป็นคนโปรดปรานของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ไหนเลยจะชำระกันให้เห็นเท็จและจริง ขิ่นวุ่นวายไปก็น่าจะเป็นภัยแก่ตัวข้าพเจ้าจึงยังมิรู้ว่าจะทำประการใดดี เด็กขี้นเก็ยคจึงว่า ข้าพเจ้าเป็นขุนนางกินเบयीหวัดเงินปี กิดแต่จะทำนุบำรุงแผ่นดินอยู่เสมอ เมื่อมีเสี้ยนหนามแผ่นดินเกิดขึ้นก็นั่งอยู่ไม่ได้ เรื่องนี้ท่านจงทำเรื่องราวมายื่นต่อข้าพเจ้าเถิดข้าพเจ้าจะชำระให้ ถึงแม้ข้าพเจ้าไม่ใช่ขุนนางตำแหน่งแห่งไป แต่เมื่อมีเจ้าทุกข์มาฟ้องร้องต่อข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็มีทางที่จะพูดขึ้นได้ ท่านจงเขียนเรื่องราวมาเถิด เด็กขี้นเก็ยคพูดแล้วหยิบพู่กันกับกระดาษมาส่งให้ ห้วมลิวจื่อเห็นเด็กขี้นเก็ยครับธุระก็มีความยินดียิ่งนักจึงพูดว่า ข้าพเจ้าเคยได้ยิ่นแต่กิดติศัพท์ชื่อเสียงของท่าน ยังหาเคยรู้จักตัวไม้มี่มาวันนี้ได้เห็นประจักษ์แก่ตา นับว่าเป็นบุญของข้าพเจ้ายิ่งนัก ขอท่านจงมีอายุยืนตั้งหมื่นปีเถิดจะได้เป็นที่พึ่งของอาณาประชาราษฎรสืบไป ห้วมลิวจื่อพูดแล้วก็เขียนเรื่องราวความว่า ข้าพเจ้าห้วมลิวจื่อ เป็นจีนสือโนแผ่นดินพระเจ้าถังไท่จงฮ่องเต้ บัดนี้ข้าพเจ้าได้รับความเดือดร้อนเพราะหลวงจีนเฮ่งฮวยหงังจนเหลือสติกำลังที่จะทนได้ จึงต้องทำเรื่องราวมาฟ้องร้องต่อท่าน คือเมื่อวันขึ้นสิบห้าค่ำหลวงจีนเฮ่งฮวยหงังมาหาข้าพเจ้าที่บ้าน บอกว่าจะทำการฉลองวัดแป๊ะเบयी ขอเรียไรเงินห้าร้อยตำลึง ข้าพเจ้าสำคัญว่าจริงก็ให้เงินไป แล้วหลวงจีนเฮ่งฮวยหงังบอกว่าในวันฉลองพระเจ้าแผ่นดินก็จะเสด็จไปด้วย ให้ข้าพเจ้าพาคนในบ้านไปที่วัดพร้อมกัน ครั้นถึงวันกำหนดข้าพเจ้าก็พาคนในบ้านไปที่วัดแป๊ะเบयी หลวงจีนเฮ่งฮวยหงังจึงล่อลวงข้าพเจ้ากับนางก่งสิกรรยาและนางหลี่สิบุตรสะเก้ให้เข้าไปขังที่ข้างใน แล้วเสยกักเอาตัวนางหลี่สิบุตรสะเก้ข้าพเจ้าซ่อนไว้เสีย ข้าพเจ้าจะขอค้นให้ทั่วหลวงจีนเฮ่งฮวยหงังก็หายอมไม่ ข้าพเจ้ามิรู้ที่จะทำประการใดก็ต้องกลับบ้าน ซึ่งหลวงจีนเฮ่งฮวยหงังทำกับข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นอุบายทุจริต กิดจะเอานางหลี่สิบุตรสะเก้ข้าพเจ้ากักขังไว้ มีหน้าซ้ำแอบอ้างพระเดชานุภาพพระเจ้าแผ่นดินมาข่มขู่ข้าพเจ้าด้วย ข้าพเจ้ามิรู้ที่จะหันหน้าไปพึ่งผู้ใด เห็นมืออยู่แต่ท่านผู้เดียวเท่านั้น ขอท่านจงนำตัวหลวงจีนเฮ่งฮวยหงังมาชำระให้เห็นเท็จและจริงด้วย ห้วมลิวจื่อเขียนเสร็จแล้วก็ส่งให้เด็กขี้นเก็ยคตรวจดู เด็กขี้นเก็ยคอ่านตลอดเห็นถูกต้องดีแล้วจึงพูดว่า ข้าพเจ้าจะเก็บเรื่องราวของท่านไว้ก่อน ถ้ามีโอกาสชำระหลวงจีนเฮ่งฮวยหงังเมื่อใดจึงจะบอกให้ทราบ ท่านจะได้มาเป็นพยานในคดีด้วย ห้วมลิวจื่อรับคำแล้วก็คุกเข่าลงคำนับลากลับไป

ครั้นเวลาค่ำ เบเอียง เกาไต้ก็พากันไปที่วัดแป๊ะเบयी สองคนลงว้ายน้ำข้ามคูไปขึ้นที่ริมกำแพงวัดด้านหนึ่ง แล้วป็นข้ามกำแพงลงไปสวนดอกไม้มี่ต่างแอบซุ่มอยู่ในที่มืดแห่งหนึ่ง ครั้นเพลาดึก นางซีเห็งเต้าพัวกับลูกศิษย์ก็เดินมาทางหลังวัดเบเอียง เกาไต้แลเห็นแต่ไกลจึงชักกระบี่ออกถือคอยที่อยู่ พอนางซีเห็งเต้าพัวกับนางซีลูกศิษย์เดินมาใกล้จะถึงตัว เบเอียง เกาไต้ก็โดดเข้าไปเอากระบี่ตัดศีรษะนางซีทั้งสองเสีย แล้วช่วยกันหามศพไปวางไว้บนแท่นศิลาหน้าประตูใหญ่ ส่วนศีรษะก็เอาไปวางไว้ริมสะพาน แล้วพากันป็นกำแพงออกมาข้างนอก ลงว้ายน้ำข้ามคูรีบกลับไปบ้านแจ้งเหตุให้เด็กขี้นเก็ยคทราบทุกประการ เด็กขี้นเก็ยคได้ฟังก็มีความยินดี

ฝ่ายหลวงจีนเฮ่งฮวยหงังเมื่อได้ตัวนางหลี่สิไว้สมคิดแล้วก็เข้าไปพูดจาเกี่ยวพานต่าง ๆ นางหลี่สิเป็นคนใจคอมั่นคงจึงมิได้ปลงใจด้วย หลวงจีนเฮ่งฮวยหงังให้นางซีเห็งเต้าพัวมาช่วยว่ากล่าวก็ไม่สำเร็จ คินนั้นหลวงจีนเฮ่งฮวย

หลังเข้าไปทานางหลี่สีบอกว่า เราผ่อนผันให้เจ้าตริกตรองก็สมควรแก่เวลาแล้ว บัดนี้เจ้าคงจะกลับใจได้คิด จงยอมเป็นภรรยาเราเสียโดยดีเถิด นางหลี่สีจึงตอบว่า ข้าพเจ้าเกิดมาเป็นหญิง เมื่อยังไม่มีสามีตามธรรมดาก็ต้องอยู่ในโอวาทบิดามารดา ครั้นออกเรือนแล้วก็ต้องมีความซื่อสัตย์ต่อสามี ใจข้าพเจ้ารู้สึกอยู่เช่นนี้ท่านจะมาขึ้นใจข้าพเจ้าอย่างไรเล่า หลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วเราะพลางพูดว่า เจ้ายังเป็นเด็กอ่อนความคิดมากนัก มิได้รู้สำนึกตนว่าธรรมดาเกิดมาเป็นสตรี ย่อมมีแต่ความเสียหายเป็นที่ตั้ง ถึงจะเป็นคนซื่อสัตย์ต่อสามีสักเพียงใด แต่เมื่อตกไปอยู่กับชายอื่นแล้ว ซึ่งคนทั้งปวงจะเชื่อว่าคงบริสุทธิ์อยู่นั้นหาไม่ได้ เวลานี้เจ้าจะยอมหรือไม่ยอมก็เหมือนกัน ถึงเจ้าจะทำเป็นคนดีก็หาไม่ประโยชน์ไม่ เราตัดเดือนทั้งนี้ก็เพื่อจะให้มีความสุขแก่เจ้า เจ้าจงเชื่อเราเถิด นางหลี่สีจึงตอบว่า คนทั้งหลายจะเชื่อหรือมิเชื่อก็แล้วแต่ใจเขา ส่วนใจเราถ้าตั้งมั่นอยู่ในความสุจริตแล้วก็ไม่ต้องหวาดหวั่นต่อความนินทา ท่านอย่ามาพูดเข้าซี่ให้ป่วยการเลย จงเร่งปล่อยตัวข้าพเจ้าไปเสียเถิด หลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้ว จึงว่า ซึ่งเราอุทิศสำชี้แรงให้เจ้าฟังก็โดยความกรุณาแก่เจ้า เวลานี้ตัวเจ้าเปรียบเหมือนลูกไก่ในมือบีบเข้าก็ต้องตาย เจ้าจงกลับความคิดปลงใจด้วยเราโดยดีเถิด นางหลี่สีได้ฟังดังนั้นก็โกรธยิ่งนักตวาดด้วยเสียงอันดังว่า อ้ายหลวงจีนทูลสโมไม่มียางอายุ มึงประพฤติการชั่วร้ายยิ่งกว่าพวกโจรเสียอีก เมื่อเดิมกูยังเห็นแก่เพศสมณะจึงไม่กล้าพูดให้เต็มปาก บัดนี้สิ้นความเคารพนับถือหมดแล้ว อันสันดานของมึงนั่นเหมือนดังสัตว์เดรัจฉาน กูยอมตายเสียดีกว่าที่จะยอมปลงใจด้วยมึง หลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วได้ฟังดังนั้นก็ห้วยเราะพลางพูดว่า เจ้าเป็นคนโมโหมากเราหาถือโทษไม่ เมื่อเจ้ายังเห็นการไม่ตลอดเราจะผ่อนผันให้เวลาต่อไปอีก มิช้าเจ้าก็คงจะได้คิดออก หลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วพูดแล้วกลับออกมาจากห้องพลางคิดแต่ในใจว่า นางหลี่สีเป็นห่วงถึงสามีจึงใจแข็งไม่ยินยอมโดยง่าย ครั้นเราจะหักโหมเอาด้วยกำลังเกลือกว่าถ้านางฆ่าตัวตายเสีย เราจะไปหาคนรูปร่างงดงามเช่นนี้ที่ไหนได้อีกเล่า เห็นจะต้องอดใจไปก่อนภายหลังจึงค่อยคิดหาหนทางแก้ไข หลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วคิดพลางเดินออกมาเปิดประตูใหญ่ก็ว่าจะได้พบกับนางชีเห่งเต้าพั้วตามเคย พอเดินออกมาถึงแท่นศิลา ก็เห็นศพวางอยู่สองศพ ขณะนั้นเป็นเพลาคเดือนหงายส่องสว่าง หลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วจำได้ว่าเป็นนางชีเห่งเต้าพั้วกับลูกศิษย์ก็มีความตกใจยิ่งนัก จึงวิ่งเข้าไปเรียกหลวงจีนเจียมสุขคนสนิทมาเล่าความให้ฟัง หลวงจีนเจียมสุขกับหลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วก็พากันออกมาดูศพนางชีทั้งสอง แล้วหลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วจึงว่า ใครหนอเป็นคนฆ่านางชีทั้งสองเราคิดไม่ตกเลย จะเดาว่าเป็นคนร้ายมาแต่อื่นก็ผิดที่ไป อนึ่งพวกที่อยู่ในวัดแป๊ะเบะยี้ก็ล้วนแต่เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันทั้งสิ้น เว้นแต่หลวงจีนเจ็งชิมคนเดียวที่มีได้เป็นพรรคพวก เราให้นึกสงสัยหลวงจีนเจ็งชิมยิ่งนัก หลวงจีนเจียมสุขตอบว่า หลวงจีนเจ็งชิมเป็นคนมีอายุ ทั้งรักษาพรหมจรรย์เคร่งครัดอยู่ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลวงจีนเจ็งชิมคงไม่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้เป็นแน่ คนร้ายต้องมาจากที่อื่น แต่ข้าพเจ้าก็ไม่เห็นเค้าเงื่อนว่าจะไปใครที่ไหน ขอท่านจงนึกดูให้ดีก่อนเถิด หลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วจึงว่า เราคิดไม่ออกเลย แต่เห็นว่าเรื่องนี้ต้องนำความขึ้นกราบทูลบูเช็กเทียนฮ่องเต้ ขอให้ส่งขุนนางออกมาสืบสวนเอาคนร้ายให้จงได้ พวกเราจึงจะพ้นมลทิน หลวงจีนเจียมสุขได้ฟังดังนั้นจึงว่าข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ใจข้าพเจ้าคิดว่าถ้าเอาศพไปทิ้งเสียแล้วปิดเนื้อความนิ่งไว้ดีกว่า ด้วยเรื่องชนิดนี้เป็นราศีแก่วัด หากควรทำให้เอกราชขึ้นไม่ เมื่อเราเอาศพไปทิ้งเสียให้สูญความแล้ว ใครจะมาสืบสวนว่านางชีทั้งสองถูกฆ่าที่ไหน อนึ่งวัดแป๊ะเบะยี้ก็มีข้อห้ามกวดขันอยู่แล้วท่านไม่ต้องวิตกดอก หลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วตอบว่า เจ้าเห็นการยังไม่รอบคอบ ซึ่งเจ้าคิดเพียงแต่จะปิดพอให้พ้นตัวอย่างเดียวเท่านั้นไม่ได้ เพราะนางชีเห่งเต้าพั้วลอบมาหาเราทางหลังวัด พวกชีลูกศิษย์ย่อมรู้ที่อยู่ทั่วกัน เมื่อนางชีเห่งเต้าพั้วถูกฆ่าตาย พวกชีลูกศิษย์มิสงสัยว่าเราทำร้ายหรือ ต่อไปภายหลังนางชีพวกนั้นคงเกรงกลัวไม่กล้าคบค้ากับเราอีก ประการหนึ่งเห็นว่าความเรื่องนี้ถึงจะปิดไว้ก็ไม่ผิด ถ้าทรงทราบถึงบูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็จะกริ้วโกรธเราเป็นเรื่องใหญ่โตขึ้น แล้วพวกเราจะได้รับความสุขอย่างนี้อีกหรือ ถ้าเรานำความขึ้นกราบทูลบูเช็กเทียนฮ่องเต้และคนทั้งปวงก็จะเห็นความสุจริตของเรา ส่วนที่จะให้จัดการอย่างไรมัน บูเช็กเทียนฮ่องเต้ย่อมรู้อยู่แล้ว เราหาต้องเกรงกลัวอันใดไม่ ความจริงเรื่องฆ่ากันตายครั้งนี้เราก็มิได้รู้เห็น ถ้าขึ้นปกปิดไว้ก็เท่ากับส่อพิรุณให้คนทั้งปวงคิดเห็นไปต่าง ๆ หลวงจีนเจียมสุขได้ฟังคำชี้แจงดังนั้นก็เห็นจริง พอรุ่งเช้าหลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วจึงให้หลวงจีนเจียมสุขไปตามตัวหลวงจีนเจ็งชิมมา หลวงจีนเจ็งชิมเห็นนางชีทั้งสองถูกฆ่าตายก็ประหลาดใจนัก หลวงจีนเฮ่งฮวยหงั้วห้วจึงว่าแก่หลวงจีนเจ็งชิมว่า เราออกมาพบนางชีเห่งเต้าพั้วกับลูกศิษย์ถูกฆ่าตายเมื่อคืนนี้ แต่ไม่รู้ว่าใครเป็นคนร้าย ท่านเป็น

คนเฝ้าประตูยังรู้เรื่องบ้างหรือไม่ หลวงจีนเงิงฉิมตอบว่า เมื่อกินนี้ข้าพเจ้าดูหนังสืออยู่จนดึก แต่ไม่มีวีแววอะไรสักอย่างหนึ่ง ท่านสงสัยว่าคนร้ายมาแต่ข้างนอกหรือ หลวงจีนเฮงฮวยหงจึงว่า คนในวัดก็มีแต่พวกเรา แล้วใครเล่าจะเป็นคนฆ่านางชีทั้งสอง ท่านเป็นคนเฝ้าประตูไม่ควรปล่อยให้เกิดเหตุเช่นนี้ขึ้นเลย ใครไม่รู้เรื่องก็จะลงร้ายว่าเราเป็นคนฆ่า หลวงจีนเงิงฉิมจึงว่า ข้าพเจ้าเฝ้าประตูก็ทำการตามควรแก่หน้าที่แล้ว แต่เมื่อมีเหตุเกิดขึ้นเช่นนี้ตามธรรมดาก็ต้องนับว่าเป็นการเหลือวิสัย ข้าพเจ้าอยู่วัดแป๊ะเบะมาตั้งแต่หนุ่มยังหาเคยมีเรื่องเกิดขึ้นเช่นนี้ไม่ ข้าพเจ้ารู้สึกสลดใจยิ่งนัก หลวงจีนเฮงฮวยหงได้ฟังดังนั้นก็นึกเคืองอยู่ในใจ จึงตอบว่า ท่านต้องตีโทษตัวท่านเองว่าไม่ดูแลให้เรียบร้อยจึงมีเหตุเรื่องนี้เราจะกราบทูลบูเช็กเทียนฮ่องเต้ ให้จัดขุนนางออกมาสืบสวนเอาตัวคนร้ายให้จงได้ ท่านเป็นคนเฝ้าประตูบางทีจะต้องถูกชำระไล่สวนด้วย หลวงจีนเงิงฉิมจึงว่า ซึ่งจะได้สวนข้าพเจ้านั้นฉันนึก ขอท่านจงกราบทูลให้ทรงทราบโดยเร็วเถิด หลวงจีนเฮงฮวยหงจึงสั่งหลวงจีนเจียมสุขให้ตระหนักรับประชุมหลวงจีนลูกวัด หลวงจีนทั้งปวงก็มาประชุมพร้อมกัน หลวงจีนเฮงฮวยหงเล่าเรื่องให้ฟังแล้วพูดว่า เรื่องนี้เราจะกราบทูลบูเช็กเทียนฮ่องเต้ ให้จัดขุนนางมาสืบสวนหาตัวคนร้าย หากไม่จะเป็นที่มัวหมองแก่พวกเราท่านทั้งปวงบริสุทธิ์อยู่แล้วไม่ต้องหวาดกลัวอะไรทั้งสิ้น บรรดาหลวงจีนลูกวัดก็รับคำหลวงจีนเฮงฮวยหงจึงกลับไปข้างใน แล้วให้หลวงจีนเจียมสุขเขียนหนังสือฉบับหนึ่งความว่า ข้าพเจ้าหลวงจีนเฮงฮวยหงสมภารวัดแป๊ะเบะเบะมีเรื่องราวสำคัญจะขอกราบทูลให้ทรงทราบด้วยเมื่อกินนี้ข้าพเจ้าออกเดินตรวจตามที่ต่าง ๆ ในวัด ได้พบศพนางชีหึ่งเต้าพิ้วกับนางชีลูกศิษย์ทั้งอยู่ในสวนดอกไม้ศพนั้นถูกตัดศีรษะขาดทั้งคู่ นางชีสองคนนี้อยู่ในวัดเฮงเล่งอา แต่ไม่ทราบว่าเหตุใดจึงถูกฆ่าตายในวัดแป๊ะเบะ ข้าพเจ้าสืบตามบรรดาหลวงจีนลูกวัดก็หาได้ความประการใดไม่ เรื่องนี้คงเป็นว่านางชีทั้งสองถูกฆ่าตายจากที่อื่นแล้วคนร้ายนำศพมาทิ้งไว้ ข้าพเจ้าเห็นว่าวัดแป๊ะเบะเป็นวัดที่พระองค์เคยเสด็จมามิได้ขาด เมื่อมีเหตุเกิดขึ้นเช่นนี้ก็น่าจะเป็นที่เสื่อมเสียพระเกียรติยศ ข้าพเจ้าจึงต้องทำเรื่องราวขึ้นกราบทูลให้ทรงทราบ ขอพระองค์ทรงโปรดให้ขุนนางออกไปไล่สวนเอาตัวคนร้ายให้จงได้ วัดแป๊ะเบะกับพวกหลวงจีนที่อาศัยอยู่จึงจะไม่มีมลทินต่อไป กรันเขียนเสร็จหลวงจีนเฮงฮวยหงก็เอามาตรวจดูอีกชั้นหนึ่ง เมื่อเห็นว่าถูกต้องเรียบร้อยแล้ว จึงเรียกคนใช้เข้ามาส่งหนังสือให้แล้วสั่งว่า เจ้าจงรีบถือไปให้แก่อังยูเตียน บอกว่าเราให้นำขึ้นถวายบูเช็กเทียนฮ่องเต้เดี๋ยวนี้ กรันคนใช้ถือหนังสือไปแล้ว หลวงจีนเฮงฮวยหงก็ให้หลวงจีนลูกวัดช่วยกันหาหีบมาใส่ศพนางชีทั้งสอง แล้วหามไปวางไว้ในสวนดอกไม้

ฝ่ายอังยูเตียนได้รับหนังสือหลวงจีนเฮงฮวยหงแล้วก็รีบเข้าไปในวัง เวลานั้นบูเช็กเทียนฮ่องเต้กำลังประทับอยู่ที่ตำหนักชั้นใน อังยูเตียนจึงให้ขันทีนำความไปกราบทูลบูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็โปรดให้ขันทีนำอังยูเตียนเข้าไปเฝ้าในตำหนัก อังยูเตียนคุกเข่าลงถวายคำนับแล้วถวายหนังสือของหลวงจีนเฮงฮวยหง บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงรับมาทอดพระเนตรก็ตกพระทัยยิ่งนัก รับสั่งแก่อังยูเตียนว่า หนังสือนี้ไม่มีราชการเกี่ยวข้องกับท่านดอก ท่านจงกลับไปออกเฝ้า อังยูเตียนก็คุกเข่าลงถวายคำนับถอยออกไป บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงทรงดำริอยู่ในพระทัยว่า อันนางชีหึ่งเต้าพิ้วนั้นเกี่ยวข้องกับข้าพเจ้ากับหลวงจีนเฮงฮวยหง เคยลอบไปมาหาสู่กันอยู่เสมอ คราวนี้คงจะถูกฆ่าตายในวัดแป๊ะเบะเมื่อเพลามาหากัน ซึ่งหลวงจีนเฮงฮวยหงว่าถูกฆ่ามาจากที่อื่นนั้นไม่จริงเพราะหนทางเข้าวัดแป๊ะเบะไม่ใช่สะดวกเหมือนที่อื่นไหนเลยคนร้ายจะสามารถเอาศพเข้าไปทิ้งในวัดได้ แต่เรื่องนี้หลวงจีนเฮงฮวยหงคงไม่ได้เกี่ยวข้องกับเป็นแน่ มิฉะนั้นคงไม่ขอให้ส่งขุนนางไปไล่สวน เมื่อหลวงจีนเฮงฮวยหงมิได้กระทำความผิด ทั้งมานะจะเอาตัวคนร้ายเพื่อมิให้มีมลทินแก่ตนดังนี้เราก็ต้องจัดการให้ตามความประสงค์ เวลานั้นขุนนางที่มีสติปัญญาสามารถจะสืบเอาตัวผู้ร้ายได้ก็เห็นแต่เด็กยี่นเกียดคนเดียวเท่านั้น ด้วยเมื่อครั้งเป็นนายอำเภอเคยมีชื่อเสียงในทางนี้อยู่ ซึ่งจะให้ขุนนางอื่นไปจัดการคงไม่สำเร็จเป็นแน่ และถ้าเราสั่งให้หลวงจีนเฮงฮวยหงคอยระวังปิดบังเรื่องมิดีมีร้ายในวัดเสีย ถึงเด็กยี่นเกียดจะสอดส่องอย่างไรก็คงไม่รู้เรื่องอื่น ๆ ด้วยเราเรียนผูกเรียนแก้อยู่ในตัวไว้เสร็จแล้ว บูเช็กเทียนฮ่องเต้ดำริแล้วจึงรับสั่งให้ขันทีไปตามตัวบูซ่าซือเข้ามาเฝ้าแล้วตรัสแก่บูซ่าซือว่า หลวงจีนเฮงฮวยหงบอกมานางชีหึ่งเต้าพิ้วกับลูกศิษย์ถูกฆ่าตายอยู่ในวัดแป๊ะเบะ ขอให้เราส่งขุนนางไปสืบสวนหาตัวคนร้าย เราคิดจะให้เด็กยี่นเกียดไปไล่สวน แต่เกรงว่าเด็กยี่นเกียดจะทำการลามปรางไปถึงเรื่องอื่น ๆ เจ้าจงรีบไปบอกหลวงจีนเฮงฮวยหงให้คอยระวังป้องกันไว้เสียก่อน บูซ่าซือจึงทูลว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวข้องกับตัวหลวงจีนเฮงฮวยหง พระองค์หากควรปล่อย

ให้เด็กยื่นเกียดเข้าไปวุ่นวายด้วยไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าให้ขุนนางอื่นไปสืบสวนจะดีกว่า บุษเช็กเทียนฮ่องเต้จึงรับสั่งว่า เรื่องนรกนั้นหลวงจีนเฮงฮวยหงมีได้รู้เห็นเป็นใจด้วย หากไม่คงจะไม่ขอให้เราจัดการดังนี้ ก็เมื่อหลวงจีนเฮงฮวยหงอยากให้เห็นความบริสุทธิ์ของตนประจักษ์แก่คนทั้งปวง เราจะส่งขุนนางอื่นไปก็คงทำการไม่สำเร็จ อนึ่งคนอื่นที่เราจะใช้ไปก็มีแต่พรรคพวกของเราไหนเลยคนทั้งปวงจะเชื่อถือ เรื่องนี้เรารู้ยู่ที่ว่าบรรดาหลวงจีนในวัดไม่มีใครกล้าทำร้ายนางซีทั้งสอง คนร้ายนั้นต้องมาจากที่อื่นแล้วแอบเข้าไปซ่อนอยู่ในวัด ตามเค้าเงื่อนคงเป็นด้วยเจตนาจะให้ร้ายแก่ใครในวัดนั้นสักอย่างหนึ่ง เรื่องนี้เราตรงเห็นการโดยตลอดแล้วจึงกล้าใช้เด็กยื่นเกียดไปสืบสวน อีกประการหนึ่งเมื่อคนทั้งปวงเห็นเราใช้เด็กยื่นเกียด ก็ต้องสรรเสริญว่าเราทำการเป็นยุติธรรมอีกด้วย เจ้าจงเร่งไปจัดการตามคำของเราเถิด บุษเช็กเทียนฮ่องเต้จึงรับสั่งว่า ครั้นแล้วบุษเช็กเทียนฮ่องเต้จึงดำริในพระทัยว่า เรื่องนี้เป็นเหตุธรรมดาไม่จำเป็นต้องปกปิดก็จริง แต่หาควรแพร่พรายให้เอกเกริกไม่เพราะเป็นคดีเกี่ยวกับวัดแป๊ะเบะและวัดเฮงเล้งอ้า บางทีจะทำให้คนทั้งปวงติฉินนินทาได้ต่าง ๆ ควรจะเรียกตัวเด็กยื่นเกียดเข้ามาสั่งการในนี้เสียก่อนจะดีกว่า บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงดำริดังนั้นแล้ว จึงรับสั่งให้ขันทีไปตามตัวเด็กยื่นเกียดเข้ามาเฝ้า

ฝ่ายเด็กยื่นเกียดตื่นนอนเช้าก็ออกมานั่งในห้องหนังสือ ขณะนั้นคนเฝ้าประตูเข้าไปกำนบแจ้งว่ามีขันทีมาจากพระราชวังคนหนึ่ง จะขอเข้ามาพบกับท่าน เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นจึงคิดในใจว่า หลวงจีนเฮงฮวยหงคงทราบทูลเรื่องนางซีแห่งเต้าพั้วแล้ว ชะดิชะรายบุษเช็กเทียนฮ่องเต้คงเรียกเราเข้าไปพูดถึงเรื่องนี้ ด้วยไม่อยากแพร่พรายต่อหน้าขุนนางทั้งปวงในห้องพระโรง เราควรจะหลบเสียไม่เข้าไปเฝ้า ต้องให้สั่งเราต่อหน้าขุนนางทั้งปวงในเวลาเข้าเฝ้าพร้อมหน้ากันจะดีกว่า เด็กยื่นเกียดคิดแล้วเรียกอั้งเหลียงเข้ามาสั่งว่า เจ้าจงออกไปบอกแก่ขันทีว่าเราไม่อยู่ออกจากบ้านไปไหนแต่เช้าหาทราบไม่ กว่าจะกลับก็คงถึงเวลาเข้าเฝ้า อั้งเหลียงกับคนเฝ้าประตูก็พากันออกมาข้างนอก ครั้นเห็นขันทียืนอยู่หน้าประตู อั้งเหลียงก็ตรงเข้าไปกำนบบอกว่าท่านแข่งเสียงออกจากบ้านไปตั้งแต่เช้า คนในบ้านหาทราบว่าจะไปแห่งใดไม่ ท่านมีธุระอะไรหรือ ขันทีจึงว่าบุษเช็กเทียนฮ่องเต้รับสั่งให้ท่านแข่งเสียงเข้าไปเฝ้าเดี๋ยวนี้ ท่านทราบหรือไม่ว่าเมื่อไรจึงจะกลับ อั้งเหลียงตอบว่า ท่านแข่งเสียงจะกลับเวลาใดข้าพเจ้าหาทราบไม่ แต่ถึงอย่างไรก็คงกลับทันเวลาเข้าเฝ้าเป็นแน่ ขันทีได้ฟังดังนั้นก็ลาไป เด็กยื่นเกียดเห็นขันทีไปแล้วก็แต่งตัวสวมเสื้อยศ รีบไปที่ประตูโง้วหมิงเลยเข้าไปแอบอยู่ในวังก่อนขุนนางทั้งปวง

ฝ่ายขันทีกลับมาถึงก็รีบตรงไปยังตำหนัก เวลานั้นบุษเช็กเทียนฮ่องเต้กำลังเสวยโต๊ะพร้อมด้วยชิงเง่าเจ้า เตียเซียงจง เตียเอ๊กจื่อ ขันทีจึงเข้าไปถวายคำนับกราบทูลว่าเด็กยื่นเกียดไม่อยู่บ้านคนในบ้านก็ไม่ทราบว่าไปแห่งใด แต่เข้าใจว่ากว่าจะกลับคงถึงเวลาเข้าเฝ้า ข้าพเจ้าจึงกลับมากราบทูลให้ทรงทราบ บุษเช็กเทียนฮ่องเต้จึงรับสั่งว่า เจ้าจงออกไปคอยเด็กยื่นเกียดที่หน้าประตูโง้วหมิงเถิด เมื่อพบตัวจงบอกให้เข้ามาหาเราก่อน ขันทีก็ถวายคำนับออกมาคอยอยู่หน้าประตูโง้วหมิงตามรับสั่ง บุษเช็กเทียนฮ่องเต้เสวยโต๊ะแล้วก็คอยเด็กยื่นเกียดจนได้เวลาเสด็จออก แต่หาเห็นเด็กยื่นเกียดมาเฝ้าไม่ จึงทรงดำริในพระทัยว่า เราให้ขันทีไปคอยเด็กยื่นเกียดอยู่แล้ว ถ้าเด็กยื่นเกียดกลับมาขันทีก็คงพาเข้ามาในนี้เอง ทรงดำริดังนั้นแล้วจึงเสด็จออกพระที่นั่งพิมานด้วย พนักงานตำแหน่งเกาะระฆังตั้งขึ้น บรรดาขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยก็พากันเข้าไปในห้องพระโรงเด็กยื่นเกียดได้ยินเสียงระฆังก็ออกจากที่ซ่อน เดินตามพวกขุนนางเข้าไปเฝ้าตามตำแหน่ง บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ทอดพระเนตรเห็นเด็กยื่นเกียดก็ประหลาดพระทัย ขณะนั้นเด็กยื่นเกียดก็เข้าไปลงถวายคำนับกราบทูลว่า เมื่อเช้านี้ข้าพเจ้ามีธุระไปทางวัดแป๊ะเบะ เวลากลับมาคนใช้ที่บ้านบอกว่าพระองค์มีรับสั่งให้ขันทีไปตามตัวข้าพเจ้าซึ่งข้าพเจ้ามิได้มาเฝ้าตามรับสั่งให้ทันเวลานั้นมีความผิดเป็นอันมากขอพระองค์ทรงโปรดยกโทษให้แก่ข้าพเจ้าด้วย บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังดังนั้นก็สะดุ้งพระทัย พลาญดำริว่า เด็กยื่นเกียดไปทางวัดแป๊ะเบะบางทีจะรู้เรื่องนางซีแห่งเต้าพั้วเสียแล้วดอกกระมัง ครั้นนี้เด็กยื่นเกียดต้องเข้าใจว่าเรามีเรื่องสำคัญจะต้องพูดด้วย ถ้าเราไม่บอกเสียเดี๋ยวนี้เกลือกเด็กยื่นเกียดรู้เรื่องมาแล้วจะมีเข้าใจไปอย่างอื่นหรือ ทรงดำริดังนั้นแล้วจึงรับสั่งแก่เด็กยื่นเกียดว่า เราให้หาท่านเพื่อจะพูดเรื่องวัดแป๊ะเบะเหมือนกัน ด้วยเมื่อคืนนี้หลวงจีนเฮงฮวยหงออกตรวจวัดได้พบศพอยู่ในสวนดอกไม้ ศพทั้งสองนั้นถูกตัดศีรษะขาดได้ความว่าเป็นศพนางซีแห่งเต้าพั้วกับลูกศิษย์ซึ่งอยู่ในวัดเฮงเล้งอ้า หลวงจีนเฮงฮวยหงมีหนังสือบอกมาถึงเราขอให้ส่งขุนนางออกไปไต่สวน เราได้ทราบเรื่องให้มีความประหลาดใจยิ่งนัก

เพราะนางซีเห็งเต้าพัวกับลูกศิษย์อยู่วัดเฮงเล่งอ้า ซึ่งมาถูกฆ่าตายในวัดแป๊ะเบย์เช่นนี้ดูอย่างไรอยู่ ความจริงคนร้าย
คงจะฆ่านางซีทั้งสองที่อื่น แล้วเอาศพมาทิ้งไว้ที่วัดแป๊ะเบย์ เพื่อจะแกล้งใส่ร้ายใครในวัดเป็นแน่ อันวัดแป๊ะเบย์
นั้นเป็นวัดหลวงสำหรับเราไปนมัสการพระอยู่เสมอ เมื่อมีคนบังอาจทำให้วัดเป็นมลทินเช่นนี้ย่อมเป็นการเสื่อม
เสียเกียรติยศมากนัก ทั้งทำให้เป็นที่มัวหมองแก่ผู้รักษาพรหมจรรย์ด้วย เราเห็นท่านเคยเป็นนายอำเภอ มีชื่อเสียง
ในทางสืบจับโจรผู้ร้าย จึงคิดว่าจะให้ท่านไปจัดการสืบสวนเอาตัวคนร้ายมาลงโทษให้จงได้ เด็กอินเกียคจึงทูลว่า เมื่อ
เช้าข้าพเจ้ามีธุระไปทางวัดแป๊ะเบย์ แต่หาทราบว่ามีเรื่องราวอะไรเกิดขึ้นไม่ ความจริงวัดแป๊ะเบย์เป็นวัดหลวงสำหรับ
พระเจ้าแผ่นดินเสด็จไปทำการกุศล มีข้อห้ามมิให้ราษฎรสามัญเข้าไปพลุกพล่าน ซึ่งคนร้ายมิได้ยำเกรงพระเดชานุภาพ
บังอาจฆ่าผู้มีศีลแล้วเอาศพเข้าไปทิ้งไว้ให้เป็นมลทินดังนี้นับว่ามีความผิดใหญ่หลวงนัก ครั้งนี้ข้าพเจ้าขอรับอาสา
สืบเอาตัวคนร้ายมาลงโทษเสียให้จงได้ เด็กอินเกียคทูลแล้วก็ถวายคำนับถอยออกมาข้างนอก ครั้นจัดผู้คนพร้อมแล้ว
ก็เดินขบวนรีบไปวัดแป๊ะเบย์

ฝ่ายบุช่าซือถือรับสั่งบุเช็กเทียนฮ้องเต๋ไปที่วัดแป๊ะเบย์ หลวงจีนเฮงฮวยหงักรับรองตามธรรมเนียมอันคนทั้ง
สองนี้รักใคร่ชอบพอกันสนิทมาแต่ก่อน เมื่อมาพบกันเข้าก็สนทนากันด้วยเรื่องต่าง ๆ ครั้นบุช่าซือแจ้งข้อรับสั่งให้
หลวงจีนเฮงฮวยหงักรับ หลวงจีนเฮงฮวยหงักรู้ว่าบุเช็กเทียนฮ้องเต๋ยอมทรงทราบการในวัดแป๊ะเบย์อยู่เต็มพระทัย
ซึ่งใช้ให้เด็กอินเกียคมาไล่สวนก็คงจะทรงดำริโดยรอบคอบแล้ว แต่ถึงอย่างไรข้าพเจ้าก็เชื่อว่าเด็กอินเกียคมีอำนาจ
เพียงไล่สวนไปตามเหตุที่เกิดขึ้น เมื่อเราไม่มีพิรุณก็ทำอะไรหาได้ไม่ บุช่าซือตอบว่า ท่านพูดดังนั้นก็จริงอยู่ แต่ควร
ระวังตัวอย่าให้พลั้งพลาด เพราะเด็กอินเกียคคนนี้เจ้าเล่ห์เพทุบายสำคัญนัก ข้าพเจ้ามานานแล้วจะอยู่ข้างต่อไปอีกไม่ได้
เก็ลือกว่าเด็กอินเกียคมาพบเข้าจะเห็นเป็นพิรุณ บุช่าซือพูดแล้วคำนับลาหลวงจีนเฮงฮวยหงักรับเดินออกมา พอพ้นประตู
วัดก็พอลี้ขบวนเด็กอินเกียคมาถึง เวลานั้นราษฎรชาวบ้านพากันมาขึ้นดูอยู่เป็นอันมาก บุช่าซือรู้ว่าเด็กอินเกียคมาก็
ตกใจเป็นกำลัง รีบแหวกคนที่มาขึ้นดูหนีไปซ่อนอยู่ข้างหลัง เด็กอินเกียคนั่งอยู่ในเกี้ยวเหลือบเห็นแต่ไกลก็โกรธ พลัง
คิดแต่ในใจว่าเรามาพบบุช่าซือเวลานี้เหมาะนัก จะต้องแกล้งหน่วงเหนี่ยวเอาตัวไว้ให้เห็นฝีมือเราเสียบ้าง คิดแล้วสั่ง
ให้หยุดเกี้ยวออกมาร้องตวาดด้วยเสียงอันดังว่า ใครเถิดลอดออกมาจากวัดแป๊ะเบย์เมื่อคืนนี้ พวกทหารจงเร่งจับตัวมา
ให้เราโดยเร็ว บุช่าซือได้ยินเด็กอินเกียคร้องสั่งให้จับก็ตกใจแทบสิ้นสติเหงื่อออกเปียกชุ่มไปทั้งตัว รีบวิ่งหนีไปแอบ
ซุกอยู่ในพุ่มไม้ พวกทหารค้นพบบุช่าซือนั่งตัวสั่นอยู่ก็จับเอาตัวมาให้เด็กอินเกียค เด็กอินเกียคเห็นบุช่าซือก็นำเป็น
ตกใจพูดว่า ท่านบุได้หยินลอกหรือ ข้าพเจ้าเห็นแต่ไกลจำไม่ได้คิดว่าใครเถิดลอดออกมาจากวัดจึงให้จับตัวไว้ พวก
ทหารจงขอโทษท่านบุช่าซือเสียเถียวนี้ เวลานั้นบุช่าซือมีความอายแก่คนทั้งปวงดังจะแทรกแผ่นดินไป ทั้งมีรูที่จะ
พูดประการใดก็ต้องนั่งอยู่ เด็กอินเกียคจึงว่าแก่บุช่าซือว่า ท่านมาวัดแป๊ะเบย์ก็ดีแล้ว จงเสวยอยู่ช่วยข้าพเจ้าสืบสวน
หาตัวคนร้ายด้วย บุช่าซือได้ฟังดังนั้นก็ตอบว่า ข้าพเจ้ามาธุระของข้าพเจ้าดอก บัดนี้เสร็จธุระแล้วจะต้องรีบกลับ
ข้าพเจ้าขอลาท่านไปเถียวนี้ เด็กอินเกียคจึงแกล้งถามว่า ท่านมาธุระส่วนตัวหรือราชการของพระเจ้าแผ่นดิน ถ้า
ท่านมาทางราชการข้าพเจ้าก็จะยอมให้ท่านกลับ แต่ถ้ามาธุระส่วนตัวข้าพเจ้าต้องขอให้ท่านอยู่ช่วยกันก่อน ข้าพเจ้า
ออกปากแต่เพียงเท่านี้ท่านจะขัดได้เขี้ยวหรือ อนึ่งเรื่องนี้ก็เกี่ยวข้องกับการแผ่นดิน ท่านเป็นขุนนางผู้ใหญ่ควรจะรู้
เห็นไว้ด้วย บุช่าซือได้ฟังดังนั้นก็คิดแต่ในใจว่าเด็กอินเกียคคงจะหน่วงเหนี่ยวเอาตัวเราไว้เป็นแน่ ถ้าเราตอบว่ามา
โดยราชการก็คงได้กลับ แต่จะตอบให้เห็นเป็นพิรุณเช่นนั้นไม่ได้ ต้องหาหนทางเบี่ยงบ่ายไปอย่างอื่นคิดแล้วจึงตอบว่า
ข้าพเจ้ามาธุระส่วนตัวไม่ได้เกี่ยวข้องกับราชการอย่างใด แต่จะอยู่ช่วยท่านไม่ได้ เพราะมีธุระสำคัญอย่างอื่นอีก ทั้งข้าพเจ้า
ก็ไม่ทราบเรื่องราวอะไรด้วย เด็กอินเกียคหัวเราะพลาญพูดว่า ท่านออกมาจากวัดแป๊ะเบย์เถียวนี้ ซึ่งตอบว่าไม่รู้เรื่อง
ดูยังกระไรอยู่ ที่จริงถ้าเป็นคนอื่นไม่ใช่ตัวท่านออกมาจากวัดแป๊ะเบย์ผิดเวลาเช่นนี้แล้ว ข้าพเจ้าก็ต้องเอาตัวท่านไว้
ไล่สวนตามธรรมเนียม แต่เห็นว่าเป็นท่านจึงเลยขอร้องให้อยู่ช่วยกันก่อนท่านอย่าเกียจงอนไปเลย ข้าพเจ้าเห็นว่า
ท่านมาธุระส่วนตัวคงอยู่ได้ ถ้าท่านมาด้วยข้อราชการ ข้าพเจ้าก็ไม่อาจหน่วงเหนี่ยวท่านไว้ดอก บุช่าซือได้ฟังดังนั้นก็
ก็นิ่งใจนึก จึงว่าความจริงเรื่องชนิดนี้ข้าพเจ้าไม่มีความสามารถเหมือนกับท่าน แต่เมื่อท่านขอให้อยู่ช่วยเหลือ ข้าพเจ้า
ก็ต้องตามใจท่าน เด็กอินเกียคจึงว่า ข้าพเจ้าให้ท่านอยู่ก็เพื่อจะให้เป็นหลักแก่การชำระคดี เพราะหลวงจีนเฮงฮวยหงักรับ

นับบุญเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงโปรดปรานมาแต่เก่าก่อน ย่อมเป็นที่เกรงกลัวแก่บรรดาขุนนางทั้งปวง ข้าพเจ้านับว่าโชคดีแล้ว ถ้าข้าพเจ้าชำระความพลาดพลั้งลงไปอย่างไรคนทั้งปวงก็จะหาว่าข้าพเจ้าลำเอียง ท่านจงอยู่เป็นเพื่อนให้ข้าพเจ้าอุ่นใจเถิด เด็กยี่นเกลียดพูดแล้วชวนบุช่าซื้อเดินข้ามสะพานไปที่ประตูวัด ส่งหนังสือเทียบให้ทหารนำเข้าไปแจ้งหลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่ หลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่รู้ว่าเด็กยี่นเกลียดมาถึงก็ให้หลวงจีนลูกวัดออกมารับที่ประตูชั้นนอก เด็กยี่นเกลียดกับบุช่าซื้อก็พากันเดินเข้าไปในวัด เวลานั้นหลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่ออกมาคอยรับที่ประตูชั้นใน พลาดสังเกตดูเด็กยี่นเกลียด เห็นรูปร่างได้ลักษณะท่าทางเป็นสง่าก็รู้สึกกรันกร้ามยิ่งนัก กรันรับรองกันตามธรรมเนียมแล้วเด็กยี่นเกลียดจึงว่าแก่หลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่ว่า เรื่องนางชีหึ่งเต้าพัวถูกฆ่าที่ท่านทำหนังสือกราบทูลไปนั้น บุญเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงโปรดให้ข้าพเจ้าออกมาสืบสวนหาตัวคนร้าย ท่านจงพาข้าพเจ้าไปดูศพด้วยกันเถิด หลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่จึงว่าศพทั้งสองนั้น ข้าพเจ้าเอาใส่หีบไปไว้สวนดอกไม้แล้วด้วยเกรงว่าทั้งไว้จะเป็นการทุเรศแก่ศพ ข้าพเจ้าจะนำท่านไปดูตรวจดูเดี๋ยวนี้ หลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่พูดแล้วนำเด็กยี่นเกลียดไปดูศพนางชีทั้งสอง เด็กยี่นเกลียดตรวจศพแล้วหันมาถามหลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่ว่า ท่านพบศพนางชีทั้งสองคนนี้ตรงไหนจงนำข้าพเจ้าไปดูด้วยหลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่ก็นำเด็กยี่นเกลียดไปที่แท่นศิลาใหญ่ริมประตูพลางเล่าความที่เป็นมาแล้วให้เด็กยี่นเกลียดฟังทุกประการ เด็กยี่นเกลียดจึงว่า ท่านว่านางชีทั้งสองอยู่วัดเฮ้งเล่งอ้า ข้าพเจ้าขอมพิงคำท่านเป็นอันไม่ต้องสืบสวน แต่ข้าพเจ้าอยากทราบว่า เมื่อต่างคนต่างอยู่คนละวัดมิได้เกี่ยวข้องกับเช่นนี้ เหตุใดท่านจึงรู้จักเล่า หลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่ตอบว่านางชีหึ่งเต้าพัวกับลูกศิษย์เคยมาทำบุญที่วัดแป๊ะเบย์สองสามครั้ง ข้าพเจ้าจึงรู้จักมาแต่นั้นข้าพเจ้าหาควรสงสัยอะไรไม่ ด้วยวัดเฮ้งเล่งอ้ากับวัดแป๊ะเบย์อยู่ใกล้เคียงกัน ลามธรรมดาที่ย่อมจะรู้จักกันอยู่เอง เด็กยี่นเกลียดจึงว่า ตามคำของท่านคงฟังได้ว่านางชีหึ่งเต้าพัวเคยมาที่วัดแป๊ะเบย์ และเป็นคนคุ้นเคยชอบพอกับท่านด้วยจึงทำให้เข้าใจว่านางชีหึ่งเต้าพัวคงจะเคยมาที่วัดแป๊ะเบย์มากกว่าสองสามครั้ง ข้าพเจ้ายังจะนึกได้บ้างหรือไม่ หลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่เห็นเด็กยี่นเกลียดตั้งใจไล่เลียงเช่นนั้นก็ให้อิดออดยิ่งนัก แล้วตอบว่าวัดแป๊ะเบย์เป็นวัดหลวงสำหรับพระเจ้าแผ่นดินเสด็จมาทำการกุศล จึงมีข้อห้ามมิให้คนทั้งปวงเข้าออกพลุกพล่านเหมือนวัดอื่น ข้าพเจ้าเป็นสมภารจึงกวาดขันเรื่องผู้คนเข้าออกโดยเข้มงวด ถ้าไม่มีการทำบุญในวัดแล้วก็ไม่ยอมให้ใครล่วงล้ำเข้ามาเป็นอันขาด ข้อบังคับของวัดเป็นเช่นนั้นนางชีหึ่งเต้าพัวจะเข้ามาบ่อย ๆ อย่างไรได้ ท่านเห็นจะนึกระแวงเกินกว่าเหตุไปเสียแล้ว อันเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่างนี้ท่านไม่ควรหยมหยมให้เสียเวลาเลย เด็กยี่นเกลียดหัวเราะพลางพูดว่า ข้าพเจ้าซักถามท่านตามวิธีไต่สวนความ มิพอกที่ท่านจะร้องตัวไปก่อนเลย เรื่องนี้ต้นเหตุอยู่ที่นางชีหึ่งเต้าพัวถูกฆ่าตายตามปกตินางชีหึ่งเต้าพัวอยู่วัดเฮ้งเล่งอ้า แต่ศพอยู่ในวัดแป๊ะเบย์ข้าพเจ้าตั้งใจอยู่ที่ตรงนี้จึงต้องไล่เลียงหาเค้าเงื่อนถ้านางชีหึ่งเต้าพัวเคยไปมาในวัดแป๊ะเบย์อยู่เสมอก็ไม่ประหลาด แต่นี่ท่านยืนยันว่าหาเป็นเช่นนั้นไม่เรื่องจึงเป็นเสี้ยนหนามให้ข้าพเจ้าต้องพิถีพิถันอยู่เองหลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่จึงว่า ข้าพเจ้าถือเพศเป็นสมณะย่อมอยู่ในศีลธรรม รู้เห็นอย่างไรก็ต้องพูดไปตามตรง แต่ท่านพูดดูเป็นที่ว่าข้าพเจ้าปิดบังอะไรไว้ ท่านเคยเป็นนายอำเภอมีชื่อเสียงในทางชำระความมาแล้ว โฉนจึงเขลาด้วยเรื่องง่าย ๆ เช่นนี้เล่า ข้าพเจ้าไม่เคยชำระความเหมือนท่านก็จริง แต่ก็พอจะจับร่องรอยในเรื่องนี้ได้อยู่ ถอนางชีหึ่งเต้าพัวนั้นอยู่ถึงวัดเฮ้งเล่งอ้าส่วนวัดแป๊ะเบย์นี้มีข้อห้ามมิให้คนเข้า กรันถูกฆ่าตายมาพบศพในวัดแป๊ะเบย์ ศพจะเข้ามาได้อย่างไรท่านจงตรึกตรองดูเถิด ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องชี้แจงท่านก็คงเข้าใจได้ เด็กยี่นเกลียดหัวเราะด้วยเสียงอันดังพลางพูดว่า ท่านเจรจาฟังนัก ถ้าคิดแต่เผิน ๆ ก็เป็นอันว่าในเวลาเกิดเหตุนางชีหึ่งเต้าพัวไม่ได้อยู่ในวัดแป๊ะเบย์ซึ่งท่านบอกไปว่าคนร้ายฆ่านางชีทั้งสองที่อื่น แล้วเอาศพเข้ามาทั้งในวัดนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นจริงด้วยจึงได้ไล่เลียงว่านางชีหึ่งเต้าพัวเกี่ยวข้องกับท่านอย่างไร ทั้งนี้ก็เพราะข้าพเจ้าเห็นมีข้อพิรุธอยู่บ้าง หลวงจีนเฮ้งฮวยหงี่ได้ยินเด็กยี่นเกลียดพูดดังนั้นก็สะดุ้งใจ กรันแล้วจึงว่า บุญเช็กเทียนฮ่องเต้โปรดให้ท่านมาสืบสวนหาตัวคนร้าย ท่านควรจัดการไปตามรับสั่ง ซึ่งมาพูดเป็นเล่นกับข้าพเจ้าเช่นนี้มีบังควร ท่านจะทำอย่างไรก็เร่งจัดการเถิด อย่ามัวพูดกันให้เสียเวลาเลย ถ้าท่านคิดเอาง่าย ๆ ว่าศพอยู่ที่ไหนก็ต้องถูกฆ่าที่ตรงนั้นข้าพเจ้ากับหลวงจีนทั้งปวงก็ต้องอยู่ในฐานะเป็นคนร้ายหรือ ท่านจงพิเคราะห์หาหลักฐานเสียใหม่เถิด มิฉะนั้นจะเป็นที่มัวหมองแก่พวกข้าพเจ้าเปล่า ๆ เด็กยี่นเกลียดจึงว่า ข้าพเจ้าเคยไต่สวนเรื่องราวมากมายไม่ทำมั่งง่ายดอก เรื่องนี้จะเข้าใจว่านางชีหึ่งเต้าพัวถูกฆ่าที่อื่นไม่ได้ เพราะทางเข้าวัดแป๊ะเบย์มีแต่ทางสะพานและทางน้ำ ถ้าคนร้ายฆ่าแล้วเอาศพมาทางสะพาน

รอยโลหิตก็ต้องมีปรากฏให้เห็น แต่นี่รอยโลหิตมีไปทางสวนดอกไม้ชัดเจนอยู่ หนึ่งทางสะพานนั้นต้องเป็นขึ้นบน
หลังคาแก่งก่อนจึงจะข้ามกำแพงเข้าวัดได้ เมื่อต้องเอาศพเข้ามาถึงสองศพเช่นนี้ย่อมเกินกำลังของคนร้าย ถ้าจะว่า
เอาศพมาทางน้ำก็ต้องลงว่บข้ามคู ตามธรรมดาเสื้อผ้าต้องเปียก แต่เสื้อผ้าที่ศพทั้งสองก็เป็นปกติอยู่เมื่อเหตุผลปรากฏ
อยู่เช่นนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่านางชีแห่งเต้าพัวกับลูกศิษย์ถูกฆ่าในวัดแป๊ะเบย์นี้เอง หลวงจีนเฮงฮวยหวังได้ฟังดังนั้นก็มีความ
จะพูดประการใด ครั้นเกิดความคิดขึ้นอย่างหนึ่งจึงพูดว่า ถ้าท่านได้เห็นว่านางชีแห่งเต้าพัวถูกฆ่าในวัดแป๊ะเบย์แล้ว
คนร้ายก็ต้องพาตัวเข้ามาฆ่าในวัด มิฉะนั้นศพคงจะเข้ามาอยู่ในวัดไม่ได้ เด็กยืนเกียดจึงว่าคนร้ายคงไม่พยายามทำการ
ถึงเพียงนั้นดอก เพราะเอาไปฆ่าที่อื่นมิสะดวกกว่าหรือ ถ้าหากว่าคนร้ายสามารถพาเข้ามาในวัดโดยทางสะพาน คน
ร้ายก็ต้องฆ่าบนแท่นศิลา หรือในที่ใด ๆ แต่นี่รอยโลหิตปรากฏว่าที่ฆ่าอยู่ริมทางข้างสวนดอกไม้หลังวัดตามธรรมดา
คนร้ายคงไม่รู้จักที่นั่น ด้วยเป็นเปลวกลางคืน ทั้งทางไปก็ออกย้อนเดินลำบากก็เมื่อเห็นได้ชัดเจนอยู่แล้วดังนี้ ท่าน
จะได้แย้งอย่างไรเล่า หลวงจีนเฮงฮวยหวังจนแก้ถ้อยคำดังนั้นก็รู้สึกกระวนกระวายในใจยิ่งนัก ครั้นจะได้เถียงก็ไม่
มีทำพูด เลยหันไปว่าแก่บูซ่าชื่อว่าเรื่องนี้ท่านเห็นอย่างไรก็ควรพูดบ้างคนเราต่างใจก็ต่างความคิด ถ้าไปเอออวยไม่
คัดค้านกันบ้างไหนเลยจะได้ความจริง ข้าพเจ้าอุตส่าห์คัดค้านมาคนหนึ่งแล้วก็ไม่เป็นประโยชน์ บูซ่าชื่อยังมีทันตอบ
ประการใด เด็กยืนเกียดจึงว่า ท่านบูได้หยินหาทราบเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างไรไม่ ข้าพเจ้าพบเข้ากลางทางก็เลยชวนมาด้วย
ท่านเป็นสมภารใหญ่อยู่ในวัดแป๊ะเบย์ เมื่อท่านแก้ตัวไม่ตกก็ต้องฟังว่านางชีแห่งเต้าพัวถูกฆ่าในวัดแป๊ะเบย์นี้เอง เพราะ
ท่านยืนยันว่าคนทั้งปวงสว่างล่าเข้ามาในวัดนี้ไม่ได้ เรื่องนี้ท่านอ้างว่ามีข้อบังคับเข้มงวดในเรื่องคนเข้าวัดนั่นเองเป็น
เหตุให้เห็นข้อพิรุณขึ้น ข้าพเจ้าคาดคั้นถามท่านถึงเรื่องนางชีแห่งเต้าพัวในที่แรกก็เพราะเหตุนี้ เมื่อคืนวานนี้นางชีแห่ง
เต้าพัวคงเข้ามาในวัดโดยทางใดทางหนึ่ง ท่านเป็นสมภารเจ้าวัดต้องรับรู้ ส่วนคนร้ายก็ต้องรู้ลาดเลาโดยตลอดเหมือน
กัน แต่เมื่อท่านยืนยันว่าคนอื่นสว่างล่าเข้ามาในวัดไม่ได้ คนร้ายจึงต้องเป็นคนในวัดนี้เอง หลวงจีนเฮงฮวยหวังได้ฟัง
ดังนั้นก็ตกใจยิ่งนัก คิดแต่ในใจว่า ความจริงนางชีแห่งเต้าพัวถูกฆ่าตายในวัด ส่วนคนร้ายนั้นคงมาจากที่อื่น เพราะ
คนในวัดเป็นพวกเราทั้งสิ้นวันแต่หลวงจีนเจิ้งจิมคนเดียวทั้งเป็นคนเฝ้าประตูวัดด้วย แต่เราจะซัดความผิดไปให้
หลวงจีนเจิ้งจิมก็ไม่ได้ ด้วยหลวงจีนเจิ้งจิมรู้การในวัดโดยตลอด ถ้าเราซัดไปให้เด็กยืนเกียดชำระ เกลือกว่าหลวงจีน
เจิ้งจิมให้การไปตามรู้ตามเห็นเราก็จะเสียที หลวงจีนเฮงฮวยหวังนั่งตรึกตรองอยู่ครู่หนึ่งจึงว่าแก่เด็กยืนเกียดว่า คนใน
วัดแป๊ะเบย์มีแต่หลวงจีน ท่านจะสงสัยว่าเป็นคนร้ายอย่างไรได้ท่านซักถามได้ความยังไม่ชัดเจนก็ไม่ควรที่จะพูด
ปรักปรำถึงเพียงนั้นเลย ขอท่านจงคิดดูให้ดีก่อนเถิด เด็กยืนเกียดหัวเราะพลางพูดว่า ข้าพเจ้าพูดไปตามเหตุผล มิได้
แกล้งใส่ร้ายพวกท่านดอกเมื่อเรื่องยังมีหมองอยู่เช่นนี้ข้าพเจ้าก็ต้องขอท่านให้สิ้นสงสัย หลวงจีนเฮงฮวยหวังได้ฟัง
ดังนั้นก็ตกใจเป็นกำลัง พูดว่าคนร้ายไม่ได้อาศัยอยู่ในวัดดอก ท่านอย่าคั้นให้เสียเวลาเลย ขึ้นทำไปก็จะเป็นที่เสื่อมเสีย
แก่วัดเปล่า ๆ เด็กยืนเกียดจึงตอบว่า คนร้ายจะซุกซ่อนอยู่หรือไม่ท่านก็ทรงรู้ไม่ได้ ข้าพเจ้าจึงต้องขอท่านดูก่อน เพื่อ
บางทีจะได้ร่องรอยอย่างอื่นอีก เมื่อท่านรับรองว่าหลวงจีนทั้งปวงบริสุทธิ์แล้วก็หาควรจะเกีย่งงอนไม่ บูซ่าชื่อเห็น
หลวงจีนเฮงฮวยหวังไม่สามารถจะคัดค้านเด็กยืนเกียดได้จึงคิดว่า ถ้านเด็กยืนเกียดคั้นวัดแป๊ะเบย์แล้ว น่ากลัวหลวงจีน
เฮงฮวยหวังจะเอาตัวไม่รอด จันเราจะต้องพูดคัดง้างไว้บ้าง คิดแล้วจึงว่าแก่เด็กยืนเกียดว่า เรื่องนี้ท่านได้สวนว่าคนร้าย
อยู่ในวัดแป๊ะเบย์ แต่จะจริงหรือไม่ก็ยังเป็นข้อสงสัย ข้าพเจ้าเห็นว่าวัดแป๊ะเบย์เป็นวัดหลวงสำหรับพระเจ้าแผ่นดิน
เสด็จมาบำเพ็ญกุศล เมื่อต้องถูกตรวจค้นเหมือนที่ธรรมดาแล้วจะเป็นการเสื่อมเสียหาหน่อยไม่ ขอท่านจงนึกดูให้ดีก่อน
เด็กยืนเกียดจึงตอบว่า เหตุใดท่านบูได้หยินจึงสำคัญผิดดังนั้นเล่า เรื่องนี้เพราะข้าพเจ้าเห็นแก่วัดจึงต้องตรวจค้นเสีย
ให้สิ้นราศี ด้วยนางชีแห่งเต้าพัวถูกฆ่าตายมีมลทินอยู่ ขึ้นปล่อยไว้ก็จะเป็นที่หมองงอนไม่สิ้นสุด ถ้าข้าพเจ้ายอมฟัง
คำหลวงจีนเฮงฮวยหวังไม่ตรวจค้น ภายหลังปรากฏว่าคนร้ายอยู่ในวัดนี้ พระเจ้าแผ่นดินก็จะทรงติเตียนว่าข้าพเจ้าทำการ
สะเพร่า แล้วข้าพเจ้าจะพ้นความผิดไปได้หรือ ครั้นนี้ข้าพเจ้าจำเป็นต้องทำตามหน้าที่ ขอท่านจงเห็นเถิด เด็กยืน
เกียดพูดแล้วสั่งให้ทหารเข้าไปค้นตามที่อยู่ของหลวงจีนลูกวัดจนทั่ว ครั้นแล้วก็เข้าค้นที่ข้างในตลอดทุกห้อง เด็กยืน
เกียดเห็นห้องหนึ่งเปิดประตูไว้แน่นหนา จึงว่าแก่หลวงจีนเฮงฮวยหวังว่าห้องนี้เป็นห้องอะไรท่านจงเปิดให้ข้าพเจ้าดู
ด้วย เวลานั้นหลวงจีนเฮงฮวยหวังออกใจสันตติไม่อยู่กับตัว พอได้ยินเด็กยืนเกียดถามก็สะดุ้งหน้าซัดผิปกติ ตอบว่า

ห้องนี้ก็เหมือนกับห้องอื่น ๆ ท่านไม่ต้องเข้าไปค้นหาให้เสียเวลาดอก ข้าพเจ้าขอรับประกันว่าคนร้ายไม่ได้เข้าไปอยู่ในนั้นเลย ท่านจะให้ข้าพเจ้าทำสัตย์สาบานอย่างไรก็ได้ เด็กยื่นเกียดหัวเราะพลางพูดว่า ท่านเป็นผู้มีสติไม่สมควรที่ข้าพเจ้าจะให้ทำสัตย์สาบานดอก ก็เมื่อท่านรับรองว่าไม่มีคนร้าย ท่านจะเปิดให้ข้าพเจ้าค้นเสียมิดีหรือ ไหน ๆ ท่านก็ให้ข้าพเจ้าค้นจนทั่วแล้ว ยังอีกห้องเดียวเท่านั้นหาควรเกียดกันไว้ไม่ซึ่งข้าพเจ้าพูดเช่นนั้นท่านบูได้หยินเห็นอย่างไรบ้าง บุช่าซือรู้สึกว่เด็กยื่นเกียดแก้งถาม จึงตอบว่า เรื่องนี้ข้าพเจ้าไม่ได้เป็นผู้ถือรับสั่งจะพูดอะไรด้วยไม่ได้ ขอท่านอย่าปรึกษาข้าพเจ้าเลย หลวงจีนเฮ่งฮวยหวังได้ฟังบุช่าซือพูดดังนั้น จึงนั่งอยู่แต่ในใจว่า เมื่อบุช่าซือไม่กล้าคัดค้านเด็กยื่นเกียดแล้วเราก็จนปัญญา จำจะต้องเปิดให้โดยดีดีกว่า ต่อไปจึงค่อยคิดแก้ตัวเอาภายหลัง หลวงจีนเฮ่งฮวยหวังคิดแล้วก็เปิดประตูห้องให้เด็กยื่นเกียด เด็กยื่นเกียดเห็นเป็นอุโมงค์ก็พากันทั้งปวงเข้าไป ในนั้นมีห้องเล็กห้องน้อยต่าง ๆ ล้วนประดับประดางดงาม ขณะนั้นเด็กยื่นเกียดได้ยินเสียงคนร้องไห้อยู่ในห้องหนึ่ง จึงพากันทั้งปวงเข้าไปดู นางหลี่สี่สำคัญว่าหลวงจีนเฮ่งฮวยหวังพาพรรคพวกเข้ามากร้องดำว่ อ้ายหลวงจีนทุกสี่มึงพากันเข้ามาข่มเหงกูหรือถึงกูคนเดียวก็อย่าหนักเลยว่กูจะยอมปลงใจด้วย เด็กยื่นเกียดนึกว่ว่าใช้นางหลี่สี่แน่จึงพูดว่ เราชื่อเด็กยื่นเกียดเป็นที่เซ่งเสียง ไม่ใช่พรรคพวกหลวงจีนเฮ่งฮวยหวังดอก เจ้ามีเรื่องเดือดร้อนอย่างไรจงบอกมาเถิด นางหลี่สี่ว่ว่าเด็กยื่นเกียดก็ถูกเข้าลงค้ำบร้องไห้พลางพูดว่ ข้าพเจ้าชื่อนางหลี่สี่ได้รับความเดือดร้อนแสนสาหัส ท่านมาวันนี้นับว่เป็นบุญของข้าพเจ้ายิ่งนัก ขอท่านจงเป็นพยานในความซื่อสัตย์ของข้าพเจ้าด้วยเถิด นางหลี่สี่เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้เด็กยื่นเกียดฟังทุกประการแล้วพูดต่อไปว่ ซึ่งหลวงจีนเฮ่งฮวยหวังทำกับข้าพเจ้าครั้งนี่ย่อมเป็นราศีคิดตัวอยู่จนสิ้นชีวิต ข้าพเจ้าได้รับความอภัยยิ่งนัก ถึงท่านจะช่วยให้พ้นจากเงื้อมมือหลวงจีนเฮ่งฮวยหวัง ข้าพเจ้าก็มีโอกาสกลับไปดูหน้าบิดามารดาของสามีได้ นางหลี่สี่พูดขาดคำก็วิ่งเข้าไปเอาศิระกระแทกฝาผนังสมองแตกถึงแก่ความตายในทันใดนั้น คนทั้งปวงเห็นดังนั้นก็พากันตกใจตะลึงอยู่ เด็กยื่นเกียดมีความสงสารนางหลี่สี่ยิ่งนัก ถอนใจใหญ่พลางว่แก่บุช่าซือว่ นางหลี่สี่ตายเพราะเหตุอะไรท่านก็รู้อยู่เต็มใจแล้ว คดีเรื่องนี้เห็จะไม่ว่าแก่การพิจารณาเป็นแน่ บุช่าซือมีว่ที่จจะโต้ตอบประการใดก็นั่งอยู่ ขณะนั้นเด็กยื่นเกียดหันไปพูดกับหลวงจีนเฮ่งฮวยหวังว่ นางหลี่สี่ฟ้องกล่าวโทษท่านเช่นนี้ท่านจะว่อย่างไรเล่า หลวงจีนเฮ่งฮวยหวังจึงตอบว่บุเช็กเทียนฮ้องได้รับสั่งไห้ท่านมาได้สวนเรื่องนางชีเห่งเต้าพัว หาได้เกี่ยวข้องกับนางหลี่สี่ไม่ว่ ท่านซักถามเช่นนี้มีเป็นการก้าวก่ายเกินรับสั่งไปหรือ ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องตอบท่านดอก เด็กยื่นเกียดจึงว่ นางหลี่สี่ให้การพาดพิงไปถึงนางชีเห่งเต้าพัวในข้อที่ท่านใช้ไห้มาเกลี้ยกล่อม คดีทั้งสองเรื่องจึงต้องเกี่ยวเนื่องกันอยู่เอง ท่านหาควรพูดบิดพลิ้วเช่นนั้นไม่ว่ ความจริงเป็นอย่างไรจงรับเสียแต่โดยดี หลวงจีนเฮ่งฮวยหวังตอบว่ นางหลี่สี่หาว่าข้าพเจ้าทำร้ายก็จริงอยู่ แต่เป็นโจทก์พูดข้างเดียว ท่านจะฟังเอาเป็นจริงนั้นหาต้องด้วยกระบวนการความไม่ว่ เมื่อคดีไม่มีตัวโจทก์แล้ว ท่านมาว่ากล่าวขึ้นก็ผิดธรรมเนียม เด็กยื่นเกียดจึงว่ เรื่องนี้ห้วมลิวจือบิดาของสามีนางหลี่สี่ไปยื่นเรื่องราวต่อข้าพเจ้าไว้แล้ว แต่ข้าพเจ้าเห็นว่ไม่ใช่หน้าที่จึงนึ่งเสียมิได้นำความขึ้นกราบทูลพระเจ้าแผ่นดินไห้ทรงทราบ กรั้นเกิดเรื่องนางชีเห่งเต้าพัวท่านนำความขึ้นกราบทูล จึงรับสั่งไห้ข้าพเจ้ามาได้สวน คดีทั้งสองเรื่องกลับมาเกี่ยวพันกันเข้า เพราะนางหลี่สี่กล่าวว่ นางชีเห่งเต้าพัวเป็นผู้สมรู้ด้วย ข้าพเจ้าได้สวนเรื่องนางชีเห่งเต้าพัวจึงต้องเลยมาถึงเรื่องนางหลี่สี่อยู่เอง ท่านอย่าแก้ตัวไห้ยุ่งยากไปเลย เรื่องเป็นอย่างไรจงรับเสียโดยดีเถิด หาไม่ว่ข้าพเจ้าจะต้องชำระท่านตามจารีตกฎหมายบ้านเมือง หลวงจีนเฮ่งฮวยหวังจึงตอบว่ท่านมีเหตุผลอย่างไรจึงจะชำระข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามิพิรุช้อย่างใดที่ไห้ท่านเห็นว่เป็นคนร้ายฆ่านางชีเห่งเต้าพัว อีกประการหนึ่งคนในวัดนี้ก็มียากด้วยกัน ซึ่งท่านจะจงจะชำระแต่ข้าพเจ้าคนเดียวนั้นดูอย่างไรอยู่ ขอท่านจงตรึกตรองดูก่อนเถิด เด็กยื่นเกียดจึงว่ เรื่องนางหลี่สี่ซึ่งท่านเอาตัวมากักขังไว้วันนี้เป็นพิรุชสำคัญมากส่อไห้เห็นว่ท่านเป็นคนร้าย ส่วนคนอื่นถึงจะมีพิรุชก็น้อย ข้าพเจ้าต้องชำระท่านก่อนคนอื่น เมื่อท่านยังปากแข็งไม่ยอมรับมิช้าก็คงได้เห็นเท็จจริงกันดอก เด็กยื่นเกียดพูดแล้วสั่งทหารไห้จัดที่ชำระความขึ้นในลานวัด เสร็จแล้วก็ขึ้นนั่งบนงั่งหมิง ไ้ทหารนำตัวหลวงจีนเฮ่งฮวยหวังเข้ามาหน้าโต๊ะ ขณะนั้นหลวงจีนเฮ่งฮวยหวังมีความกลัวเด็กยื่นเกียดจนตัวสั่น เด็กยื่นเกียดแก้งถามมอดบโตะร้องทวาดว่ บัดนี้ท่านเป็นคนต้องคดีตามรับสั่งแล้ว จะทะนงตัวถืออำนาจเหมือนแต่ก่อนไม่ได้ จงคุกเข่าลงสารภาพความจริงต่อเราเสียเดี๋ยวนี้ หลวงจีนเฮ่งฮวยหวังเห็นท่าทางเด็กยื่นเกียดดูร้ายนักก็ไห้หนักกรั้นกร้ามเป็นที่สุด แต่แข็งใจตอบว่ ข้าพเจ้าเป็นสมภารวัดหลวงมิตราตั้งของพระเจ้าแผ่นดินซึ่งจะถูกเข่าค้ำบท่านดูอย่างไรอยู่ ท่านเป็นขุนนางผู้ใหญ่รู้ขนบธรรมเนียมแล้วจึงนึกถึงข้อนี้บ้าง เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็โกรชยิ่งนักร้องทวาดด้วยเสียงอันดังว่ อ้าย

หลวงจีนโง่บาปจนกระนั้นแล้วยังอวดดีตีฝีปาก เวลาตัวทำชั่วเหตุใดจึงไม่คิดถึงตราตั้งบ้างเล่า พวกทหารเร่งจับตัวเยียน
เสียบทศปณิกเดี๋ยวนี้ บุช่าซือเห็นเด็กยื่นเกียดสั่งให้เยียนหลวงจีนเฮงฮวยหวังก็ตกใจยิ่งนัก ครั้นจะกัดก้านก็เห็นว่าเด็ก
ยื่นเกียดคงไม่ฟังเลยต้องนั่งอยู่ ขณะนั้นทหารชายชวาก็จับตัวหลวงจีนเฮงฮวยหวังเยียนทศปณิกตามคำสั่ง หลวงจีน
เฮงฮวยหวังถูกเยียนเนื้อแตกโลหิตไหลโชมกาย ก็ร้องไห้ครวญครางไม่ขาดเสียง บุช่าซือเห็นแล้วให้มีความเวทนายิ่งนัก
ทั้งรู้สึกขยาดเด็กยื่นเกียดจนไม่อาจมองดูหน้า ครั้นแล้วเด็กยื่นเกียดจึงว่าแก่หลวงจีนเฮงฮวยหวังว่า อาญาบ้านเมือง
สำหรับลงโทษคนร้ายเป็นเช่นนี้ ตัวจงรู้สึกไว้เถิด ถ้าจีนทำปากแข็งไม่ยอมรับเราก็จะลงอาญาอย่างอื่นให้ยิ่งกว่านี้
หลวงจีนเฮงฮวยหวังมีความเจ็บปวดจนตั้งสติไว้ไม่อยู่พอได้ยินเด็กยื่นเกียดพูดดังนั้นก็รีบตอบว่าเรื่องนางหลี่สีนั้น
ข้าพเจ้ายอมรับสารภาพแล้ว ตามที่ห้ามลิวจือกกล่าวไว้เป็นความจริงทั้งสิ้น ส่วนเรื่องนางซีเหิงเต้าพี่ความสัตย์จริง
ข้าพเจ้ามิได้ฆ่าใครจะเป็นคนร้ายข้าพเจ้าหาทราบไม่ ขอท่านจงกรุณาด้วยเถิด เด็กยื่นเกียดจึงคิดแต่ในใจว่า ซึ่งหลวงจีน
เฮงฮวยหวังยอมรับสารภาพเรื่องนางหลี่สีนั้น เราพอมิทางทูลขอให้ประหารชีวิตได้อยู่ แต่บูเช็กเทียนฮ่องเต้จะฆ่า
หรือไม่ก็แล้วแต่ใจเถิด เพราะเราลงโทษเยียนมันพอจะปราบพยศลงได้บ้างแล้ว อนึ่งเรื่องนางซีเหิงเต้าพี่ก็เป็นเพราะ
เราคิดขึ้น หากควรที่จะลงโทษหลวงจีนเฮงฮวยหวังให้บาปกรรมไม่ เรื่องนี้เราแกล้งยั่วให้บูเช็กเทียนเอาไปชำระดีกว่า
เด็กยื่นเกียดคิดแล้วจึงว่าแก่หลวงจีนเฮงฮวยหวังว่า วันนี้ตัวถูกเยียนบอบช้ำมาก เราจึงจะคลายไว้ยังไม่ชำระเรื่องนางซี
เหิงเต้าพี่ ต่อวันพรุ่งนี้จึงจะชำระใหม่ ส่วนเรื่องนางหลี่สีเราจะได้จดคำให้การของตัวไว้ชั้นหนึ่งก่อน คืนนี้จงไปนอน
ตรึกตรอกเสียให้ดีเถิด เด็กยื่นเกียดให้พนักงานจดถ้อยคำไว้แล้ว ก็ให้ทหารคุมตัวหลวงจีนเฮงฮวยหวังไปจำขังไว้ยัง
ที่ขังนักโทษ ส่วนหลวงจีนอื่น ๆ ให้คงอยู่ในวัดแป๊ะเบย์ แต่จัดทหารคอยควบคุมมิให้เล็ดลอดหนีไปได้ แล้วเด็กยื่น
เกียดก็ชวนบุช่าซือกลับไป เมื่อขณะเดินมาตามทางนั้น เด็กยื่นเกียดคิดแต่ในใจว่า เราชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังวันนี้
ชะดิชะร้ายบุช่าซือคงรับนำเอาเนื้อความไปกราบทูลบูเช็กเทียนฮ่องเต้ บางทีการที่เราคิดไว้จะไม่สำเร็จ จำจะต้องออก
อุบายยู่ให้บุช่าซือขยายเราไม่กล้าเข้าไปกราบทูลให้ทรงทราบในทันทีจึงจะได้ พอขบวนเดินมาถึงหน้าบ้านบุช่าซือ
บุช่าซือจึงว่าแก่เด็กยื่นเกียดว่าข้าพเจ้ามาถึงบ้านแล้วต้องขอลาท่าน เด็กยื่นเกียดหัวเราะพลางพูดว่า ท่านบูได้หยิน
ไม่เลยทำการร่วมมือกับข้าพเจ้าเลยวันนี้ได้ไปเหน้อยยากมาด้วยกันแล้ว ควรจะไปกินโต๊ะเสปสุราที่บ้านข้าพเจ้าให้
สบายสักพักหนึ่งก่อน ขอท่านอย่าได้บิดพลิ้วเลย บุช่าซือมีรู้ที่จะเบี่ยงบ่ายประการใดก็ต้องยอม เด็กยื่นเกียดพูดแล้ว
สั่งทหารให้เดินขบวนต่อไปจนถึงบ้านแล้วชวนบุช่าซือเข้าไปนั่งพักในห้องหนังสือ สั่งให้คนไต่มาตั้ง ทั้งสองคน
ก็เข้านั่งเสปสุราสนทนากัน บุช่าซือจะรับนำความเข้าไปกราบทูลบูเช็กเทียนฮ่องเต้ จึงคิดแต่ในใจว่า เด็กยื่นเกียด
เหนียวหน่วงเราไว้เช่นนี้ ไม่รู้ว่าจะได้กลับเร็วหรือช้า ถ้าคิดไปไม่ทันเผ่าบูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็จะเสียที เราต้องแกล้ง
ทำเป็นเมาสุราแล้วลาไปเสีย เด็กยื่นเกียดคงไม่กล้าหน่วงไว้เป็นแน่ บุช่าซือคิดแล้วแกล้งทำเมาสุราขบลงกับโต๊ะ
เอานิ้วมือถ่วงคออาเจียนออกมาในทันทีใดนั้น เด็กยื่นเกียดเห็นบุช่าซือแกล้งทำเมาสุราสมคิดก็ดีใจนัก เลยทำเป็นหัวเราะ
แล้วพูดว่าท่านบูได้หยินเสปสุราเล็กน้อยก็เมาเสียแล้ว คืนนี้จงนอนกับข้าพเจ้าที่นี่เถิด บุช่าซือลืมหูลิ้นพูดว่า คืนนี้
ข้าพเจ้าเสปสุราเมาเกินขนาดขอท่านจงให้อภัยแก่ข้าพเจ้าด้วย อนึ่งข้าพเจ้ามีธุระร้อนทางบ้านจะอยู่ค้างไม่ได้ดอก
จำเป็นจะต้องลาท่านกลับไปเดี๋ยวนี้ บุช่าซือพูดแล้วทำหลับตาประคองคนเมาไม่ได้สติ เด็กยื่นเกียดจึงว่า เมื่อท่านจำเป็น
ต้องกลับ ข้าพเจ้าก็จะให้คนไปส่ง พูดแล้วเรียกจวคฮันกับเบเอียงเข้ามาข้างในพลางแกล้งทำเป็นกระซิบสั่งว่า บุช่าซือ
เมาไม่ได้สติ เจ้าจงพาตัวไปส่งที่บ้านแล้วเลยชุ่มอยู่ในแถบนั้นจนรุ่งเช้า ถ้าเห็นบุช่าซือหรือใครจะเข้าไปในวัง จงจับ
เอาตัวมาให้เราทันที เบเอียงจวคฮันจึงว่า บุช่าซือเป็นขุนนางผู้ใหญ่ ข้าพเจ้าจะจับตัวมาให้ท่านอย่างไรได้ เด็กยื่นเกียด
หัวเราะแล้วพูดว่า ข้อนั้นเจ้าอย่าวิตกเลยผิดชอบอย่างไรเราจะรับเองทั้งสิ้น เจ้าจงคอยจับตัวมาให้ได้ก็แล้วกัน เพราะ
คืนนี้เมื่อเพลยาบุช่าซือสร้างเมาแล้ว บางทีจะเข้าไปกราบทูลเรื่องหลวงจีนเฮงฮวยหวังเมื่อเจ้าจับมาแล้วบุช่าซือว่าอะไร
เรา เราก็จะอ้างว่าบุช่าซือมีพิธีนำสงฆ์ ด้วยออกมาจากวัดแป๊ะเบย์เมื่อเช้านี้ อย่างไรก็ตามเสียบุช่าซือก็แก้ตัวไม่หลุด
เจ้าจะเอาคนไปด้วยสักยี่สิบก็ได้ และจงสังเกตดูว่าถ้าถึงเวลาบูเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จออกแล้วจึงค่อยกลับมา บุช่าซือ
นั่งฟังเด็กยื่นเกียดสั่งดังนั้นก็สะดุ้งใจ พลังคิดว่าเด็กยื่นเกียดสำคัญว่าเราเมาสุราจึงพูดเช่นนี้ นับว่าอุบายของเขามี
เสียที่เปล่า หากไม่เราคงจะต้องเดือดร้อนอีกเป็นแน่ คิดแล้วแกล้งทำเป็นคั่นขื่นพูดว่า ข้าพเจ้าเมาสุราแทบไม่ได้สติ

จับอยู่ก็จะเป็นที่ลำบากแก่ท่าน ข้าพเจ้าขอลาท่านไปเดี๋ยวนี้ บูชาซื้อพุดแล้วลุกขึ้นกำนับลาเด็กยื่นเกียด เด็กยื่นเกียด ก็ให้จวดฮั้นกับเบเอียงช่วยพุงไปส่งบ้าน เบเอียงจวดฮั้นพาบูชาซื้อไปส่งถึงบ้านแล้ว คนทั้งสองก็ออกมาคอยช่มอยู่ข้างนอกพร้อมด้วยคนทั้งปวง

ครั้นถึงเพลเช้าวันรุ่งขึ้น เบเอียงจวดฮั้นก็คอยคูดอยู่จนถึงเวลาที่เด็กยื่นเกียดส่ง เมื่อไม่เห็นบูชาซื้อออกมาคนทั้งสองก็ชวนกันกลับบ้านเข้าไปกำนับเด็กยื่นเกียดแล้วบอกว่า ข้าพเจ้าไปคูดบูชาซื้ออยู่จนเวลากลับ หาเห็นผู้หนึ่งผู้ใดออกมาจากบ้านไม่ ข้าพเจ้าคิดว่าถ้าไม่คอยดักจับในคืนนี้ก็คงได้ตัว เด็กยื่นเกียดหัวเราะพลางพูดว่าเราไม่ได้ให้เจ้าไปจับจริง ๆ คอก ซึ่งแกล้งใช้ให้ไปก็เพื่อจะขูให้บูชาซื้อกลัวเท่านั้น วานนี้เราชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังรับเป็นสัตย์เรื่องนางหลี่สีแล้ว ส่วนเรื่องนางซีเห่งเต้าพัวเราเป็นต้นเหตุเองจึงไม่ชำระเลยคิดจะขูให้บูเซ่งเจียบขันอาสาไปจัดการเผื่อบางที่จะมีหนทางปราบพยศมันได้บ้าง เมื่อวานนี้บูชาซื้อไปเห็นเราชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังโดยตลอดคงต้องนำเรื่องราวขึ้นกราบทูลบูเช็กเทียนฮ่องเต้ เมื่อบูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงทราบคงจะรีบกลับเกลื่อนอย่างใดอย่างหนึ่ง ไหนเลยเราจะพูดต่อหน้าที่นั่งได้เต็มปาก อุบายที่จะปราบบูเซ่งเจียบก็คงไม่สำเร็จ เราคิดเห็นเช่นนี้จึงเหนียวเอาบูชาซื้อไว้เสพสุราด้วย บูชาซื้อก็ออกอุบายให้เราซ่อนกลได้โดยสะดวก เด็กยื่นเกียดพุดแล้วรีบแต่งตัวเข้าไปในวังพอดีบูเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จออก ณ พระที่นั่งกิมถ่วนเดี่ย ขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยต่างเข้าไปถวายกำนับอยู่พร้อมกัน บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทอดพระเนตรเห็นเด็กยื่นเกียดจึงตรัสถามว่าเราให้ท่านไปไล่สวนเรื่องนางซีเห่งเต้าพัวเมื่อวานนี้ท่านยังได้ตัวคนร้ายหรือไม่ เด็กยื่นเกียดคุกเข่าลงถวายกำนับกราบทูลว่า คนร้ายรายนี้ข้าพเจ้าสงสัยว่าจะเป็นหลวงจีนเฮงฮวยหวังจึงได้จับเอาตัวมาจำขังไว้แล้ว บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังดังนั้นก็ตกพระทัยยิ่งนัก รับสั่งว่าหลวงจีนเฮงฮวยหวังไม่ใช่เป็นคนพาลคร้าย ซึ่งจะประพฤติดังเช่นนั้นเห็นผิดไป เด็กยื่นเกียดกราบทูลว่า ชั้นต้นข้าพเจ้าก็ไม่ได้สงสัยหลวงจีนเฮงฮวยหวัง เพราะเห็นว่าเป็นสมภารเจ้าวัดมิตราตั้งของพระองค์ ถ้าหลวงจีนเฮงฮวยหวังมีนิสัยชั่วแล้ว ไหนเลยพระองค์จะทรงแต่งตั้งให้มียศศักดิ์ถึงเพียงนั้น แต่เรื่องนี้คงเป็นด้วยฟ้าดินไม่เข้าด้วยคนผิด จึงบันดาลให้ความชั่วร้ายของหลวงจีนเฮงฮวยหวังปรากฏขึ้น เพราะเมื่อวานนี้ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องนางหลี่สีเป็นสัตย์อีกเรื่องหนึ่ง บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็ประหลาดพระทัยตรัสถามว่า เรื่องนางหลี่สีนั้นเป็นอย่างไรท่านจงชี้แจงให้เราฟังด้วย เด็กยื่นเกียดกราบทูลว่า ข้าพเจ้าไปพบนางหลี่สีที่ห้องอุโมงค์ในวัดแปะเบยี่ นางหลี่สีร้องทุกข์ว่า หลวงจีนเฮงฮวยหวังล่อลวงเข้าไปจะข่มขืนเอาเป็นภรรยา แล้วยังให้นางซีเห่งเต้าพัวช่วยเกลี้ยกล่อมให้ปลงใจอีกด้วย ข้าพเจ้าจึงจัดการชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังในเวลานั้น ชั้นแรกหลวงจีนเฮงฮวยหวังปฏิเสธ ครั้นข้าพเจ้าให้เขียนหกลสิบทักขอมรับสารภาพ บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็ตกพระทัยให้มีความขัดเคืองเด็กยื่นเกียดยิ่งนัก จึงรับสั่งว่า เราใช้ให้ท่านไปไล่สวนหาตัวคนร้ายนางซีเห่งเต้าพัว ไม่ได้ให้ท่านไปชำระความเลย เรื่องด้อยความทั้งปวงนั้นขุนนางแห่งไปเขามิหน้าที่จัดการอยู่แล้ว ท่านควรจะบอกให้เขามาฟ้องร้องตามธรรมเนียมจึงจะถูก เด็กยื่นเกียดกราบทูลว่า ข้าพเจ้าไม่ได้ชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังเพราะเรื่องนางหลี่สีให้เป็นการนอกรับสั่ง แต่หลวงจีนเฮงฮวยหวังเป็นพิรุณอยู่ที่ค่านางหลี่สี ข้าพเจ้าจึงชำระในข้อนั้นเพื่อหาตัวคนร้ายที่นางซีเห่งเต้าพัว หลวงจีนเฮงฮวยหวังก็รับสารภาพเรื่องนางหลี่สี บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังดังนั้นจึงรับสั่งว่า ถ้าจะฟังก่านางหลี่สีมาเป็นหลักพิจารณาหลวงจีนเฮงฮวยหวังในเรื่องนางซีเห่งเต้าพัว ต้องฟังได้ต่อเมื่อพิจารณาหลวงจีนเฮงฮวยหวังเป็นสัตย์ในเรื่องนางหลี่สีแล้วเสียก่อน เรื่องนี้ท่านชำระความกำกวม เอาเรื่องใหม่เข้ามาปนกับเรื่องเก่าเช่นนี้หาเป็นยุติธรรมแก่หลวงจีนเฮงฮวยหวังไม่เพราะฉะนั้นถ้าสารภาพของหลวงจีนเฮงฮวยหวังจึงเป็นอันฟังไม่ได้ ท่านต้องให้นางหลี่สีไปยื่นฟ้องต่อขุนนางตำแหน่งแห่งไปเสียก่อน เมื่อพิจารณาเป็นสัตย์แล้วจึงฟังเอาค่านั้นมายืนยันหลวงจีนเฮงฮวยหวังได้ เด็กยื่นเกียดกราบทูลว่า พระองค์รับสั่งดังนั้นก็ถูกต้องตามระเบียบ แต่นางหลี่สีได้ฆ่าตัวตายเสียในเวลานั้นแล้ว บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็ขัดเคืองพระทัยนัก รับสั่งว่า เมื่อนางหลี่สีฆ่าตัวตายแล้ว เหตุใดท่านจึงชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังแต่ลำพังเล่า ถ้าให้การของมันอาจจะเป็นเท็จก็ได้ กัดไม่มีตัวโจทก์เช่นนี้ท่านเก็บเอามาชำระได้หรือ เด็กยื่นเกียดทูลว่า เรื่องนี้ในชั้นเดิมห้วมลิวจือบิดาของสามีของนางหลี่สีมายื่นเรื่องราวต่อข้าพเจ้าไว้แล้ว มีเนื้อความว่าในวันขึ้นสิบค่ำหลวงจีนเฮงฮวยหวังไปที่บ้าน ขอเรียไรเงินห้าร้อยตำลึงอ้างว่าจะเอามาทำบุญฉลองวัดในวันขึ้นสิบห้าค่ำ ทั้งให้ห้วมลิวจือพาบุตรภรรยาไปที่วัดในวันนั้น เพราะพระองค์ก็จะเสด็จไปทำ

การกุศลด้วย กรันห้วมลิวจื่อพานางกังสีนางหลีสักกับคนโนบ้านไปที่วัด หลวงจีนเฮ้งฮวยหวังจึงใช้อูบายล่อลวงเอา นางหลีสักบุตรสะไภ้เข้าไปขังไว้ห้วมลิวจื่อขอให้ส่งตัวคืน หลวงจีนเฮ้งฮวยหวังก็บิดเบือนด้วยประการต่าง ๆ ห้วมลิวจื่อ มีรู้ที่จะทำประการใดจึงมายื่นเรื่องราวต่อข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเห็นว่ามิใช่หน้าที่จึงชี้แจงให้ไปยื่นต่อขุนนางตำแหน่งแห่งไป แต่ห้วมลิวจื่อกลับว่าบูเซ่งเจียบแห่งไปชำระความมิเป็นธรรม ขอให้ข้าพเจ้าช่วยชำระให้ด้วย ข้าพเจ้าไม่รับชำระ ห้วมลิวจื่อก็เอาเรื่องราวทั้งไว้ที่บ้านข้าพเจ้าแล้วกลับไปเสียเฉย ๆ ข้าพเจ้าคิดว่าจะนำความขึ้นกราบทูล ก็เกรงว่าจะ เป็นการก้าวก่ายเกินหน้าที่ของตนจึงได้เก็บเรื่องราวนี้เสีย พอดีพระองค์มีรับสั่งให้ข้าพเจ้าไปไต่สวนเรื่องนางซีแห่งเต้าพัว ข้าพเจ้าก็ได้พบตัวนางหลีสักสมดังเรื่องราวของห้วมลิวจื่อ เมื่อความจริงปรากฏขึ้นดังนี้ คดีก็เป็นอันมีเค้ามูลแล้ว ถ้า พระองค์ไม่ทรงเชื่อถือข้าพเจ้าจะให้นำเรื่องราวของห้วมลิวจื่อมาถวาย บูเซ่งเจียบฮองเต้ได้ทรงฟังก็อึดอันตันพระทัยนึก สักครู่หนึ่งจึงรับสั่งว่า เมื่อท่านชำระหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังเป็นสัจย์ได้ก็นับว่าเป็นความดีความชอบอย่างหนึ่ง แต่เรื่อง นางซีแห่งเต้าพัวที่เราสั่งนั้นท่านชำระไปถึงไหนเล่า เด็กยื่นเกล็ดพูดว่าข้าพเจ้าชำระเรื่องนางหลีสักเสร็จก็พอดีเป็นเพลลา เกือบค่ำ เลยให้เอาตัวหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังจำขังไว้ก่อน วันนีจึงจะชำระต่อไปใหม่ บูเซ่งเจียบฮองเต้จึงรับสั่งว่า เมื่อ ท่านจับหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังได้ก็หมดหน้าที่ การชำระต่อไปต้องเป็นหน้าที่ของแห่งไป ท่านจงส่งตัวหลวงจีนเฮ้งฮวยหวัง ให้แก่แห่งไปเถิด เด็กยื่นเกล็ดจึงทูลว่า คดีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมิใช่ชำระได้ง่าย ๆ แม้ข้าพเจ้าคุ้นเคยอยู่แล้วก็ยังมิวาย งวยง ซึ่งพระองค์จะทรงโปรดให้บูเซ่งเจียบชำระข้าพเจ้าเกรงว่าจะทำไปมิตลอด อันหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังนั้นเป็นคน มีพิรุณแล้วข้าพเจ้าจึงจับตัวมา ถ้าหากบูเซ่งเจียบพิจารณาเห็นว่าหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังไม่มีความผิด ข้าพเจ้ามิเสียไปหรือ ถ้าข้าพเจ้าเป็นผู้ชำระเอง ถึงจะไม่ได้ความว่าหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังมีความผิดข้าพเจ้าก็คงไล่เลียงเอาตัวคนร้ายจนได้ ส่วนบูเซ่งเจียบนั้นก็จะต้องตั้งหน้าพิจารณาแล้วว่าหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังเป็นคนบริสุทธิ์หาอาจไล่เลียงเอาตัวคนร้ายได้ไม่ ขอพระองค์ทรงโปรดให้ข้าพเจ้าชำระต่อไปให้สิ้นกระแสะความเถิด บูเซ่งเจียบได้ยินเด็กยื่นเกล็ดทูลดังนั้นก็โกรธยิ่งนัก จึงว่าแก่เด็กยื่นเกล็ดว่า เหตุใดท่านเซ่งเสียงจึงดูถูกข้าพเจ้าถึงเพียงนี้ ข้าพเจ้าเคยชำระความมากกว่ามากยังไม่ปรากฏ ว่าคนร้ายรอดอาญาบ้านเมืองไปได้สักคนหนึ่ง เด็กยื่นเกล็ดได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะพลาญพูดว่า ท่านไม่ควรจะทำใจฉุนเฉียว ไปเลย ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้จะเป็นที่ลำบากใจท่านจึงรับชำระเสียเอง เพราะคดีนี้มีเลศนัยลึกซึ้ง พอดีพอร้ายจะชำระ เอาความจริงหาได้ไม่ ท่านสละชำระความจนมีชื่อเสียงโด่งดัง ถ้ามาพลาดพลั้งลงในคราวนี้ชื่อเสียงของท่านก็จะเสียไป บูเซ่งเจียบได้ฟังดังนั้นก็ยิ่งโกรธจนหน้าแดง จึงพูดด้วยเสียงอันดังว่า ท่านนี้รอดตัวเกินนัก ท่านพูดดูเป็นที่ว่าคน ทั้งเมืองชำระความไม่ได้คืออย่างท่าน เรื่องนี้ข้าพเจ้าชำระเอาตัวคนร้ายมาได้ท่านจะว่าอย่างไรเล่า เด็กยื่นเกล็ดตอบว่า ถ้าท่านชำระเอาตัวคนร้ายมาได้แล้ว ข้าพเจ้าจะยอมคุกเข่าลงคำนับท่านต่อหน้าคนทั้งปวง แต่ถ้าท่านชำระเอาตัวคนร้าย ไม่ได้ท่านจะยอมคุกเข่าคำนับข้าพเจ้าหรือ บูเซ่งเจียบตอบว่าถ้าข้าพเจ้าชำระไม่ได้ตัวคนร้าย ข้าพเจ้าจะยอมลาออก จากตำแหน่งแห่งไปไม่ชำระความอีกต่อไป บูเซ่งเจียบฮองเต้เห็นขุนนางทั้งสองโต้เถียงกันจึงรับสั่งว่า เรื่องนี้เป็น หน้าที่ของบูเซ่งเจียบอยู่แล้วหาควรที่จะมาพนันขันสู้กันไม่ ให้บูเซ่งเจียบชำระไปตามหน้าที่เถิด บูเซ่งเจียบกราบทูลว่า เด็กยื่นเกล็ดพูดจาอุหมิ่นข้าพเจ้ามากนัก ข้าพเจ้าจะต้องให้เด็กยื่นเกล็ดเห็นความสามารถเสียบ้าง มิฉะนั้นขุนนาง ทั้งปวงจะพลอยหมิ่นประมาทได้ ในเรื่องนี้ขอพระองค์จงเป็นพยานให้แก่ข้าพเจ้าด้วยเถิด เด็กยื่นเกล็ดจึงทูลว่า เรื่อง นี้ในชั้นเดิมบูเซ่งเจียบไม่ได้เป็นผู้ไปไต่สวน ย่อมไม่รู้เรื่องราวทั้งปวงโดยตลอด ข้าพเจ้าจึงขอชำระเสียเองแต่บูเซ่งเจียบ กลับเห็นไปว่าข้าพเจ้าอุหมิ่นจึงกล้าทำพนัน เมื่อข้าพเจ้าได้เปรียบอยู่เช่นนี้แล้ว บูเซ่งเจียบจะยอมเลิกพนันขันสู้กับ ข้าพเจ้าก็ได้ บูเซ่งเจียบจึงทูลว่า นิสัยเด็กยื่นเกล็ดเป็นคนชอบคุยโตข่มขู่ผู้อื่น ด้วยนึกว่าคนทั้งปวงสู้ไม่ได้บัดนี้รู้สำนึก ตัวกลับจะมาขอเลิกข้าพเจ้าหายอมไม่ ขอพระองค์ทรงโปรดให้เป็นไปตามสัญญาเถิด บูเซ่งเจียบฮองเต้มีรับสั่งว่า ประการใดจึงรับสั่งว่า เมื่อบูเซ่งเจียบไม่ยอมเลิกก็ตามใจให้เด็กยื่นเกล็ดมอบตัวหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังไปชำระตามหน้าที่ บูเซ่งเจียบฮองเต้ตรัสแล้วก็เสด็จขึ้นขุนนางทั้งปวงต่างพากันกลับบ้าน เด็กยื่นเกล็ดออกอุบายสมนึกดังนั้นก็ดีใจนัก ครันกลับมาถึงบ้านก็เขียนหนังสือบอกไปให้ขุยมเด็กผู้กุมทราบในทันใดนั้น

ฝ่ายบูซาซือออกจากท้องพระโรงแล้วก็เสด็จเข้าไปเฝ้ายังตำหนักชั้นใน บูเซ่งเจียบฮองเต้ทอดพระเนตรเห็นบูซาซือ จึงรับสั่งถามว่า วานนี้เราสั่งเจ้าให้ไปบอกแก่หลวงจีนเฮ้งฮวยหวังให้รู้ตัวแล้วเหตุใดจึงปล่อยให้เด็กยื่นเกล็ดเข้าไปตรวจ

กันจนถึงข้างในดั่งนั้นเล่า มีหน้าซำยังถูกเด็กยื่นเกียดเขยื้อนเอาป็นปี บูชาชื่อจึงทูลถึงเรื่องที่เป็มาแล้วให้บูเช็กเทียนฮ่องเต้ ฟังทุกประการ แล้วทูลต่อไปว่า เรื่องนี้ใครจะเป็นคนร้ายข้าพเจ้าตรองไม่เห็น แต่ตามทางใต้สวนของเด็กยื่นเกียดนั้น แยกคายนำฟิงหลวงจีนเฮงฮวยหวังจึงต้องจนแก่ถ้อยคำแก้ตัวไม่ได้ ครั้นเรื่องนางหลี่สีมาปรากฏขึ้นอีก เด็กยื่นเกียด จึงมั่นใจว่าหลวงจีนเฮงฮวยหวังเป็นคนร้าย เวลานั้นข้าพเจ้าจะพูดอะไรก็ไม่ถนัด ด้วยเด็กยื่นเกียดคอยจับไหวพริบอยู่ เสมอ บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็ตันพระทัย พลางดำริว่าครั้งนี้จะว่าเป็นเพราะเราใช้เด็กยื่นเกียดไปก็ไม่ได้ เพราะ หลวงจีนเฮงฮวยหวังไปก่อเหตุเรื่องนางหลี่สีขึ้นเอง หากไม่ก็จะไม่มีเค้าเงื่อนให้เด็กยื่นเกียดจับพิรุชได้ แต่ความจริงเรา จะโทษหลวงจีนเฮงฮวยหวังก็ไม่ถูก ด้วยตั้งแต่เราได้ซิเง่าเจ้ามาแล้วเรากับหลวงจีนเฮงฮวยหวังก็ไม่ได้พบปะกันเสียนับ ว่าเป็นความผิดของเราที่ทำห่างเหินหลวงจีนเฮงฮวยหวังเสียช้านาน ครั้นนี้หลวงจีนเฮงฮวยหวังจะรอดตัวได้ก็ที่บูเซ่งเจี๊ยะ แต่ต้องกำชับบูเซ่งเจี๊ยะให้ระวังตัวจงดีหาไม่จะเสียทีแก่เด็กยื่นเกียดอีก บูเช็กเทียนฮ่องเต้ดำริพลางรับสั่งแก่บูชาชื่อ ว่าครั้งนี้เรารู้สึกหนักใจด้วยเรื่องหลวงจีนเฮงฮวยหวังยิ่งนัก เดิมหมายว่าถ้าให้บูเซ่งเจี๊ยะเป็นผู้ชำระเรื่องราวก็คงสงบ บัดนี้บูเซ่งเจี๊ยะเกิดไปพัวพันกับเด็กยื่นเกียดขึ้น เมื่อด่างคนต่างจะเอาชนะกันแล้ว เรื่องก็คงยืดยาวไม่สิ้นสุดลงได้ ถ้า เราได้รู้เรื่องเสียแต่วานนี้ เราก็คงเรียกเด็กยื่นเกียดเข้ามาสั่งเสียเสร็จแล้ว เข้าไปม้วนอนใจจึงทำให้เกิดเรื่องราวใหญ่โต ขึ้น บูชาชื่อได้ฟังดั่งนั้นก็จำต้องนั่ง ด้วยไม่กล้าเล่าเรื่องไปบ้านเด็กยื่นเกียดให้บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงทราบ แล้วจึงทูลว่า บูเซ่งเจี๊ยะกับเด็กยื่นเกียดพัวพันกันครั้งนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกหนักใจนัก ถ้าบูเซ่งเจี๊ยะชำระเอาตัวคนร้ายไม่ได้ เห็นจะต้อง คิดอุบายเอาชนะเด็กยื่นเกียดโดยทางใดทางหนึ่ง มิฉะนั้นพวกเราก็จะพากันยับเยินเสีย บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่า เจ้าจงคอยดูบูเซ่งเจี๊ยะไปก่อน ถ้าเห็นว่าจนปัญญาแล้วจึงค่อยปรึกษากันต่อภายหลัง บูชาชื่อก็ถวายคำนับถอยออกไป

ฝ่ายบูเซ่งเจี๊ยะออกจากเผ้าก็ตรงไปยังที่ว่าการแห่งไปแล้วสั่งทหารให้ไปเบิกตัวหลวงจีนเฮงฮวยหวังที่ขุยกเด็ก ขุยกเด็ก ก็ส่งตัวหลวงจีนเฮงฮวยหวังมาให้แก่บูเซ่งเจี๊ยะ บูเซ่งเจี๊ยะจึงให้ขังหลวงจีนเฮงฮวยหวังไว้ แต่ให้ปลดเครื่องจำจองออก สิ้น แล้วบูเซ่งเจี๊ยะก็กลับบ้าน พอถึงเพลากลางคืนจึงมาหาหลวงจีนเฮงฮวยหวัง ทั้งสองฝ่ายคำนับกันตามธรรมเนียม แล้วบูเซ่งเจี๊ยะจึงว่า ข้าพเจ้าได้ทราบเรื่องของท่านแล้วให้รู้สึกเป็นทุกข์ใจนัก แต่บัดนี้บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงโปรด ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ชำระ ถึงอย่างไรก็คงได้ช่วยเหลือกันไปตามสติกำลัง ขอท่านอย่าได้ทุกข์ร้อนไปเลย หลวงจีนเฮงฮวยหวัง จึงตอบว่า ครั้นนี้เป็นคราวเคราะห์ของข้าพเจ้า จึงบันดาลให้ได้รับความทุกข์ร้อนแสนสาหัส ความจริงข้าพเจ้ามิได้ เป็นคนร้ายฆ่านางซีเหิงเค้าพั่วเลย แต่เด็กยื่นเกียดจะปรักปรำเอาข้าพเจ้าเป็นคนร้ายให้ได้ซึ่งท่านรับจะช่วยข้าพเจ้า ครั้นนี้เป็นบุญคุณยิ่งนัก บูเซ่งเจี๊ยะจึงว่า เด็กยื่นเกียดถือตัวว่าเป็นคนมีสติปัญญา มักทำการดูหมิ่นผู้อื่น ทั้งคอยแต่ จะเหยียบย่ำพวกเรายู่เสมอ เมื่อเช้านี้ก็เกิดพัวพันกับข้าพเจ้า ถ้าข้าพเจ้าชำระเอาตัวคนร้ายได้ เด็กยื่นเกียดจะยอมคำนับ ข้าพเจ้าต่อหน้าขุนนางทั้งปวง ถ้าไม่ได้ตัวคนร้ายข้าพเจ้าจะยอมออกจากตำแหน่งแห่งไป เรื่องนี้ข้าพเจ้าจะต้องเอาชนะ เด็กยื่นเกียดให้จงได้ ท่านเห็นหนทางอย่างไรจงแนะนำข้าพเจ้าด้วย หลวงจีนเฮงฮวยหวังจึงว่า เรื่องนี้ข้าพเจ้าจนปัญญา จริง ๆ ด้วยมีผู้ที่สงสัยใคร ความจริงบูชาชื่อก็ไปด้วยกันกับเด็กยื่นเกียดในวันนั้น ถ้าท่านลองไปปรึกษากับบูชาชื่อ ดูน่าจะได้เค้าเงื่อนบ้าง บูเซ่งเจี๊ยะจึงว่า ข้าพเจ้าก็คิดจะไปปรึกษาบูชาชื่อเหมือนกัน ถ้าได้ความอย่างไรจะมาบอกกับ ท่าน บูเซ่งเจี๊ยะพูดแล้วก็คำนับลงกลับบ้าน คืนนั้นบูเซ่งเจี๊ยะนึกแต่เรื่องหลวงจีนเฮงฮวยหวังนอนไม่หลับ ยิ่งคิด ก็ยิ่งเป็นทุกข์ถึงตัวมากขึ้น พลางถอนใจใหญ่นึกเสียใจตนเองว่า เรื่องนี้ไม่พอที่เราจะทำจนเฉียวไปเลย ความจริง ถึงแม้เราจะรู้ว่าหลวงจีนเฮงฮวยหวังเป็นคนร้าย เราก็จำระให้เป็นสัจย์ไม่ได้ถ้ายังไม่มีเค้าเงื่อนเสียเลยดั่งนี้ เราจะไป ใต้สวนเอาคนร้ายที่ไหนเล่า บูเซ่งเจี๊ยะนั่งตรึกตรองอยู่จนสว่างก็มองเห็นอุบายอันหนึ่ง จึงรีบแต่งตัวไปบ้านบูชาชื่อ บูชาชื่อเห็นบูเซ่งเจี๊ยะมาหาจึงพูดว่า วานนี้เจ้าไม่ควรไปขันสู้กับเด็กยื่นเกียดเลย แต่เราเองเป็นคนไปกับเด็กยื่นเกียด ยังมองไม่เห็นเค้าเงื่อนว่าใครเป็นคนร้าย บูเซ่งเจี๊ยะตอบว่า เด็กยื่นเกียดพูดจาดูหมิ่นข้าพเจ้าต่อหน้าที่นั่ง ไหนเลยข้าพเจ้า จะอดทนอยู่ได้จึงต้องไว้สง่าของเราบ้าง ถึงหากว่าจะพลาดพลั้งก็ต้องคิดแก้ไขจนสำเร็จ บูชาชื่อจึงว่า ซึ่งเจ้าจะสืบสวน เอาตัวคนร้ายคงไม่ได้เป็นแน่ ในที่สุดก็ทำให้เด็กยื่นเกียดหัวเราะเยาะเล่นอีก เจ้าจงตรึกตรองดูให้ดีเถิด บูเซ่งเจี๊ยะตอบว่า ข้าพเจ้าเห็นเช่นนั้นจึงต้องมาปรึกษาท่าน ด้วยข้าพเจ้าคิดจะหาคนใดคนหนึ่ง ให้มารับสมอ้างว่าเป็นคนร้ายพอเราได้ นำเรื่องราวกราบทูลบูเช็กเทียนฮ่องเต้เสียแล้ว การภายหลังก็จะไม่ยากอะไรนัก บูชาชื่อจึงว่า อุบายของเจ้าแยกคายดี

จรีบไปจัดการเกิด บูเซ่งเจียบก็กำนันลากลับมาบ้าน แล้วเรียกต้นเหล็งคนสนิทเข้ามากระซิบบ้างเป็นความลับ ต้นเหล็งก็กำนันลาไป

ยังมีชายคนหนึ่งชื่อเนียมชก ภรรยาชื่อนางลิมสี่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในตำบลเคียดเกจิงนอกเมืองหลวง สามภรรยาผู้นี้เป็นคนยากจน ทำมาหากินทางทำเต้าหู้ขาย เนียมชกกับนางลิมสี่เกิดบุตรด้วยกันคนหนึ่งชื่อเนียมอันอายุยี่สิบปี เนียมอันเป็นคนมีนิสัยพาลเถร ชอบเที่ยวเสพสุราวิวาทชกต่อกกับคนในตลาดอยู่เนือง ๆ เนียมชกจะสั่งสอนเท่าใดก็หาเชื่อฟังไม่ วันหนึ่งเนียมอันลักเงินของบิดาได้ก็ไปที่โรงเตี๊ยม ร้องบอกเจ้าของโรงเตี๊ยมว่า วันนี้พี่งชายขนมเปาให้เราสักหน่อยเถิด เราอยากกินมานานแล้ว เจ้าของโรงเตี๊ยมจึงว่า ถ้าเจ้าอยากกินขนมเปาจงเอาเงินค่าสุรามาให้เราก่อน ถ้ายังไม่ใช้เราก็กินขนมเปาให้เจ้า เนียมอันจึงว่า วันนี้เราได้เงินมาสี่ตำลึงยังไม่พอใช้ค่าสุราของพี่ดอก รอไว้วันหลังจึ่งค่อยเอาเถิด วันนี้พี่งชายขนมเปาให้เราก่อน เรากินแล้วจะให้เงินทันที เจ้าของโรงเตี๊ยมจึงตอบว่า เจ้าจงเอามาให้เราตำลึงหนึ่งก่อน แล้วเจ้าจะกินขนมเปาสักเท่าใดก็ได้ เนียมอันหยิบเงินออกให้เจ้าของโรงเตี๊ยมดูแล้วพูดว่า เงินของเรามีจริง ๆ พื่อย่าได้วิตกเลข เรากินแล้วไม่ให้ติดค้างออก เจ้าของโรงเตี๊ยมขัดไม่ได้ก็หยิบขนมเปามาให้ยี่สิบลูก เนียมอันกินขนมเปาหมดแล้วบอกว่า พี่งเอามาให้เราอีกยี่สิบลูก ขนมเท่านั้นเรายังกินหาอิ่มไม่ เจ้าของโรงเตี๊ยมก็หยิบขนมเปามาให้อีกยี่สิบลูก เนียมอันกินพลากร้องบอกเจ้าของโรงเตี๊ยมว่า เรากินขนมเปาคอแห้งนัก ขอพี่งตักสุราให้เราสักสามจอกเถิด เจ้าของโรงเตี๊ยมจึงว่า เงินค่าสุราของเรายังติดค้างอยู่ จะขายให้เจ้าอีกไม่ได้ เนียมอันจึงว่า เงินค่าสุราวันนี้จงคิดรวมกับค่าขนมเปา เราจะใช้ให้เสร็จไปด้วยกัน ขอพี่งเชื่อเราเถิด เจ้าของโรงเตี๊ยมตอบว่า ถ้าเจ้าให้เงินเราในวันนี้ เราจะแถมให้เป็นสิ่งจอก เจ้าของโรงเตี๊ยมพูดแล้วก็ตักสุราให้เนียมอันสิ่งจอก เนียมอันกินขนมเปาเสพสุราหมดแล้วก็ลุกเดินจะออกจากโรงเตี๊ยม เจ้าของโรงเตี๊ยมเห็นดังนั้นก็โกรธจึงพูดด้วยเสียงอันดังว่า เจ้าจงเอาเงินค่าขนมเปามาให้เราก่อน ถ้าเจ้าไม่ให้เราก็กินขนมเปาให้เจ้าไปเหมือนกัน เนียมอันจึงว่า เงินค่าขนมเปาของพี่เล็กน้อย จงคิดไว้ก่อนก็แล้วกัน อีกสองสามวันเราจะใช้ให้หมดทีเดียว เจ้าของโรงเตี๊ยมตอบว่าเงินค่าขนมเปากับสุราเจ้าบอกว่าจะใช้ให้วันนี้ เราจึงขอมายให้ เจ้าจะบิดพลิ้วไปไม่ได้ดอก จงเอาเงินมาให้เราตำลึงหนึ่งก่อน เนียมอันจึงว่า เงินเรามีอยู่สี่ตำลึงจะเอาไปใช้ที่อื่น ถ้าให้พี่เสียก็ขาดไป พื่อย่าเพื่อเร่งรัดนักเลย เจ้าของโรงเตี๊ยมได้ฟังดังนั้นก็โกรธยิ่งนักจึงพูดว่า ที่แห่งอื่นเจ้าเอาไปใช้ได้ของเราติดค้างมาเป็นนานเจ้าไม่รู้จักใช้บ้าง วันนี้ถ้าเราไม่ได้เงินสองตำลึงเราก็กินขนมเปาให้เจ้าไป เจ้าของโรงเตี๊ยมพูดแล้วก็ตรงเข้าแย่งเอาเงิน เนียมอันก็ผลักเจ้าของโรงเตี๊ยมเซไป ทั้งสองคนเลยเกิดวิวาทกันขึ้น ขณะนั้นต้นเหล็งเดินผ่านมาทางหน้าโรงเตี๊ยม ครั้นเห็นคนทั้งสองวิวาทกันก็แฉะเข้าไปดู พลาถามเรื่องราวจากชายที่ยืนดูอยู่ด้วย ชายผู้นั้นเล่าเรื่องให้ต้นเหล็งฟังแล้วพูดว่า ย้ายเนียมอันคนนี้โกงนัก พวกเจ้าของโรงเตี๊ยมพากันระอาหมด ครั้นจะไม่ขายให้มันก็กลัว ด้วยมันเป็นคนมีฝีมือมักพาลหาเหตุเอาง่าย ๆ ต้นเหล็งได้ทราบเรื่องดังนั้นก็ตั้งใจเดินเข้าไปร้องบอกว่า ท่านทั้งสองจงเลิกกันเถิด เงินค่าสุราอาหารเราจะเป็นผู้ใช้ให้เอง ทั้งสองคนได้ยืนต้นเหล็งห้ามก็หยุด ต้นเหล็งจึงว่าแก่เจ้าของโรงเตี๊ยมว่า เงินค่าสุราของท่านเท่าไรจงบอกมาเถิด เราจะใช้ให้ท่านจนหมด เจ้าของโรงเตี๊ยมเข้าไปหยิบบัญชีมาดูพลาบอว่า เงินค่างเก่าห้าตำลึงเศษรวมทั้งวันนี้เป็นหกตำลึงด้วยกัน ต้นเหล็งก็หยิบเงินออกส่งให้หกตำลึง แล้วชวนเนียมอันไปที่โรงขายอาหารแห่งหนึ่งเป็นเหล่าสูง ต้นเหล็งขึ้นไปชั้นบนแล้วบอกให้เจ้าของเอาสุรารอย่างดีมาตั้ง ต้นเหล็งจึงชวนเนียมอันเข้านั่งโต๊ะเสพสุราด้วยกัน เนียมอันได้เสพสุราอาหารอย่างดีก็มีความยินดียิ่งนัก จึงว่าแก่ต้นเหล็งว่า ซึ่งท่านมีความกรุณาข้าพเจ้าถึงเพียงนี้นับว่าเป็นบุญคุณใหญ่หลวง แต่ข้าพเจ้าหารู้จักท่านไม่ ขอท่านจงบอกชื่อแซ่ให้ข้าพเจ้าทราบด้วย ต้นเหล็งตอบว่า เราแซ่ต้นชื่อเหล็ง นิสัยเรารักคนมีฝีมือ เมื่อเห็นเจ้าต่อสู้กับเจ้าของโรงเตี๊ยมก็มีความพอใจ ด้วยอยากจะได้เจ้าไปทำการสักอย่างหนึ่ง ถ้าเจ้ารับได้เราจะให้รางวัลห้าร้อยตำลึง เนียมอันได้ฟังดังนั้นก็ตั้งใจยิ่งนักตอบว่า ท่านเป็นผู้มีบุญคุณต่อข้าพเจ้าเป็นอันมาก เมื่อท่านจะให้ทำอะไรข้าพเจ้าก็ยอมรับทำทั้งสิ้น ต้นเหล็งจึงว่า ชูระเรื่องนี้มิใช่ของเราดอก แต่เราจะนำเจ้าไปอีกต่อหนึ่ง ถิ่นนี้เจ้าจงมาคอยเราอยู่ที่นี้ เราจะมารับเจ้าไป ต้นเหล็งพูดแล้วก็หยิบเงินออกส่งให้เนียมอันยี่สิบตำลึง เนียมอันดีใจหาที่เปรียบมิได้ รับเงินพลาบอขอบคุณต้นเหล็งต่าง ๆ ต้นเหล็งก็กลับไปหาบูเซ่งเจียบเล่าความให้ฟังทุกประการ แล้วพูดต่อไปว่าข้าพเจ้าเห็นว่าคนอย่างเนียมอันเหมาะแก่ฐานะของเรายิ่งนักทั้งเสียเงินเพียงห้าร้อยตำลึงเท่านั้น ถิ่นนี้ข้าพเจ้า

จะไปรับตัวมาพูดจากกลางกับท่าน บุษ่งเจียบได้ฟังก็มีความยินดี ครั้นถึงเพลากลางคืนต้นหลังก็ไปรับเนียมอันมาบ้าน แล้วนำไปหาบุษ่งเจียบในห้องหนังสือ เนียมอันกำนับบุษ่งเจียบแล้วนั่งลงข้างหนึ่ง บุษ่งเจียบจึงว่าหลวงจีนเฮงฮวยหวังสมภารวัดเป๊ะเบย์ถูกหาว่าเป็นคนร้ายฆ่านางชีเห่งเต้าพี่ ความจริงหลวงจีนเฮงฮวยหวังหาได้เป็นคนร้ายไม่ แต่เมื่อจับตัวคนร้ายไม่ได้ความผิดก็ต้องตกอยู่กับหลวงจีนเฮงฮวยหวัง เพราะไม่มีหลักฐานพยานจะต่อสู้คดีได้ หลวงจีนเฮงฮวยหวังเป็นคนโปรดปรานของพระเจ้าแผ่นดิน ทั้งเป็นผู้ประพุดิพรหมจรรย์ เมื่อเรารู้ว่าไม่มีความผิด จะพิจารณาปรับปรุ้งเอาเป็นโทษก็ไม่ได้ จึงต้องหาใครมารับสมอ้างว่าเป็นคนร้ายเสียคนหนึ่ง หลวงจีนเฮงฮวยหวังจึงจะพันโทษ ถ้าเจ้ารับธุระในเรื่องนี้ได้เจ้าก็ได้ชื่อว่าทำคุณไว้กับผู้มีศีล ส่วนเราจะให้รางวัลเจ้าห้าร้อยตำลึง เมื่อเจ้ารับสมอ้างเป็นคนร้ายแล้ว เราจะพิพากษาลงโทษเจ้าไปตามความผิดก่อน ภายหลังจึงจะหาอุบายบายเบี่ยงปล้อยตัวเจ้าไป ซึ่งต้องทำดังนี้ก็เพื่อป้องกันความครหานินทาเท่านั้น เจ้าจะรับเป็นคนร้ายได้หรือไม่ เนียมอันจึงนึกแต่ในใจว่าเรื่องนี้น่าจะเป็นความจริงเพราะหลวงจีนเฮงฮวยหวังเป็นคนโปรดปรานของบุษ่งเจียบเทียบสองเตี้ยงนัก ถ้าเราขอรับสมอ้างเป็นคนร้ายถึงอย่างไรก็คงไม่ต้องถูกลงโทษ ทั้งจะได้เงินห้าร้อยตำลึงด้วย เนียมอันคิดแล้วจึงตอบว่าข้าพเจ้าขอรับจะทำตามคำท่าน แต่ภายหลังท่านต้องช่วยเหลืออย่าให้ข้าพเจ้าต้องรับโทษ บุษ่งเจียบจึงว่าข้อนั้นเจ้าอย่าวิตกเลย ด้วยมีคนคอยช่วยเหลืออยู่พร้อมแล้ว คืนพรุ่งนี้เจ้าจงมาหาเราซ่อมปากคำไว้ก่อน ถึงเวลาชำระได้ให้การโดยถูกต้อง บุษ่งเจียบพูดแล้วเข้าไปข้างในหยิบเงินมาให้เนียมอันห้าสิบตำลึง บอกว่าเงินห้าสิบตำลึงนี้เจ้าจงเอาไปใช้สอยพลาถก่อน เมื่อเราชำระเจ้าวันใดจึงจะให้ห้าร้อยตำลึง เนียมอันรับเงินแล้วก็กำนับลาไป บุษ่งเจียบจึงไปหาบุษ่าซือเล่าความที่เนียมอันยอมรับเป็นคนร้ายให้ฟังทุกประการ แล้วพูดต่อไปว่าท่านเคยไปวัดเป๊ะเบย์กับเด็กยื่นเกียด คงรู้เค้าเงื่อนที่เกิดขึ้น โศดลตลอดของท่านจงช่วยชักซ่อมเนียมอันให้กล่องแคล่วด้วยถึงวันชำระจะได้ให้การสมเหตุสมผล บุษ่าซือจึงว่าเรื่องนี้เราจะแนะนำหนทางให้ แล้วเจ้าไปชักซ่อมเอาเองก็แล้วกัน แต่ขอกำชับอย่างเดียวว่าเจ้าต้องคอยระวังตัวให้ดีเท่านั้น บุษ่งเจียบก็กำนับลาไป คืนรุ่งขึ้นเนียมอันมาถึง บุษ่งเจียบก็แนะนำเงื่อนที่บุษ่าซือสอนมาให้เนียมอันเข้าใจ เมื่อชักซ่อมกันเรียบร้อยดีแล้วบุษ่งเจียบจึงว่า อีกสามวันเจ้าจงไปคอยอยู่ที่โรงเคี่ยมในเพลาะเข้า เราจะให้คนไปจับเจ้ามาแล้วเลยชำระในวันนั้นทีเดียว แต่เจ้าอย่าหลงลืมถ้อยคำที่สอนไว้เป็นอันขาด เนียมอันรับคำแล้วก็ลาไป

ครั้นถึงกำหนดวันนัดเพลาะเข้า บุษ่งเจียบจึงเรียกต้นหลังเข้ามาสั่งว่า วันนี้เนียมอันจะมาคอยอยู่ที่โรงเคี่ยมเจ้าจงหากคนสักสี่ห้าคนไปจับเนียมอัน เมื่อจากกลับต้องให้พอดีได้เวลาเราเข้าวัง แล้วนำตัวเนียมอันไปที่ประตูโง้วหมิง ส่วนเจ้าต้องทำเป็นเข้าไปบอกเราที่หน้าพระที่นั่งกิมล้วนเตี้ย เพราะเวลานั้นบุษ่งเจียบเทียบสองเตี้ยงยังไม่เสด็จออก เด็กยื่นเกียดกับขุนนางทั้งปวงได้เห็นก็คงต้องเชื่อ หากไม่จะเข้าใจว่าเราได้ตัวคนร้ายมาเจียบ ๆ ขวนให้สงสัยไปว่าเราแกล้งแต่งอุบายขึ้น ต้นหลังรับคำสั่งแล้วก็รีบไป ครั้นถึงเวลาเฝ้าบุษ่งเจียบจึงแต่งตัวเข้าไปในวัง ขณะนั้นขุนนางทั้งปวงกำลังคอยอยู่หน้าพระที่นั่งกิมล้วนเตี้ยพร้อมกัน บุษ่งเจียบก็เข้าไปสนทนาด้วยขุนนางทั้งปวง

ฝ่ายต้นหลังจับได้เนียมอันก็พามาที่ประตูโง้วหมิงแล้วเข้าไปที่หน้าพระที่นั่งกิมล้วนเตี้ย ขุนนางทั้งปวงเห็นต้นหลังเป็นคนแปลกหน้าเข้ามา ก็พากันประหลาด ขณะนั้นต้นหลังเข้าไปกำนับบุษ่งเจียบแจ้งว่า ซึ่งท่านได้เอื้อสั่งให้ข้าพเจ้าไปสืบจับคนร้ายฆ่านางชีเห่งเต้าพี่นั้น บัดนี้ข้าพเจ้าจับตัวมาได้แล้ว บุษ่งเจียบได้ฟังดังนั้นก็หัวเราะด้วยเสียงอันดังพลาถพูดว่า คนใดประพุดิพรหมจรรย์และคินยอมไม่เข้าด้วย จึงบันดาลให้เราจับตัวคนร้ายได้ เจ้าจงคุมไปคอยเรายังที่วาระการแห่งไปก่อนเถิด เราออกจากเฝ้าแล้วจะรีบไปชำระ ต้นหลังก็กำนับถอยออกไป เวลานั้นเด็กยื่นเกียดรู้สึกเป็นทุกข์ถึงเบเอียงกับเกาไถ่ยิ่งนัก บุษ่งเจียบจึงว่าแก่เด็กยื่นเกียดว่า ข้าพเจ้านอนเป็นทุกข์อยู่หลายวัน คิดว่า จะต้องออกจากตำแหน่งแห่งไปเสียแล้ว เด็กยื่นเกียดจึงว่า เมื่อท่านจับคนร้ายได้แล้ว จงตั้งหน้าชำระต่อไปให้เป็นสัจย์เถิด ข้าพเจ้าจะคอยคุกเข่ากำนับท่าน บุษ่งเจียบหัวเราะพลาถพูดว่า ข้าพเจ้าจะชำระในวันนี้ ทั้งจะขอให้ขุนนางทั้งปวงไปดูด้วย ถ้าท่านเต็มใจไปด้วยก็ยิ่งดี เด็กยื่นเกียดยังไม่ทันตอบก็พอดัระฆังดังขึ้น ขุนนางทั้งปวงจึงพากันเข้าไปคุกเข่าลงถวายกำนับพร้อมกัน บุษ่งเจียบเทียบสองเตี้ยงด้วยข้อราชการอย่างอื่นเสร็จแล้ว บุษ่งเจียบก็เข้าไปคุกเข่าถวายกำนับกราบทูลว่าเมื่อเช้านี้ข้าพเจ้าให้คนไปจับตัวคนร้ายฆ่านางชีเห่งเต้าพี่มาได้ เวลาออกจากเฝ้าจะได้จัดการชำระยังที่ว่าการแห่งไป แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้ได้พันกันกับเด็กยื่นเกียด ครั้นจะชำระแต่ลำพังก็เกรงจะเป็นที่ครหา ขอพระองค์

ทรงโปรดให้ขุนนางทั้งปวงไปดูเป็นพยานด้วย บุชชกเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็ดีพระทัย จึงรับสั่งให้ขุนนางทั้งปวงไป
ดูบุชชกเทียนฮ่องเต้ ครั้นเสร็จขึ้นแล้วขุนนางทั้งปวงก็พากันไปยังที่ว่าการแห่งไป ขณะที่เดินมาตามทางนั้น ง่วน
หังซงพูดกับเด็กย่นเกียดว่า บุชชกเทียนฮ่องเต้จะจับตัวคนร้ายมาได้จริง หากไม่ไหนเลยคนของมันจะรีบร้อนเข้าไปบอกถึง
หน้าพระที่นั่ง เด็กย่นเกียดจึงว่า ข้าพเจ้าก็คิดเช่นนั้นเหมือนกัน แต่ใครจะเป็นคนร้ายข้าพเจ้ายังไม่กล้าสงสัย ครั้นพากัน
มาถึงที่ว่าการแห่งไป ขุนนางทั้งปวงก็เข้าไปนั่งข้างใน บุชชกเทียนฮ่องเต้รับสั่งให้พนักงานนำตัวคนร้ายเข้ามา
พนักงานก็นำเนียมอันเข้ามาคุกเข่าอยู่หน้าง่หมิง เด็กย่นเกียดมองเห็นเนียมอันก็ค่อยคลายวิตก ขณะนั้นบุชชกเทียน
ฮ่องเต้ตอบโต้เรื่องตวาดว่า เจ้าชื่อนิยมอันเป็นลูกศิษย์หลวงจีนเฮงฮวยหงี่ใช่หรือไม่ เนียมอันตอบว่า ข้าพเจ้าชื่อนิยม
ชื่อนี้ เป็นลูกศิษย์หลวงจีนเฮงฮวยหงี่จริง แต่ข้าพเจ้าออกไปนานแล้ว ซึ่งท่านให้จับข้าพเจ้ามาครั้งนี้มีเรื่องราวอย่างไร
หรือ บุชชกเทียนฮ่องเต้ตวาดว่า มึงเป็นคนร้ายรู้ตัวอยู่แล้ว ยังจะมาไกลถามอีกเล่า มึงนางชื่อนี้เห็นเจ้าพี่กับลูกศิษย์ตาย
จริงหรือไม่ จึงรับสารภาพเสียแต่โดยดี เนียมอันจึงว่าท่านมีหลักฐานอย่างไรจึงมาสงสัยข้าพเจ้า นางชื่อนี้เห็นเจ้าพี่
ถูกฆ่าตายถึงในวัด แล้วข้าพเจ้าจะเป็นคนร้ายอย่างไรเล่า ด้วยวัดแป๊ะเบย์นี้มีข้อห้ามกวาดขันนิก บุชชกเทียนฮ่องเต้จึงว่ามึง
นางชื่อนี้เห็นเจ้าพี่จำเพาะจะต้องไปฆ่าในวัดด้วยหรือ ถึงนางชื่อนี้เห็นเจ้าพี่เองก็เข้าไปในวัดไม่ได้ เพราะวัดแป๊ะเบย์
ห้ามมิให้คนเข้าออก มึงนางชื่อนี้เห็นเจ้าพี่ที่อื่น แล้วนำเอาศพเข้าไปทิ้งในวัด ด้วยคิดจะให้ร้ายหลวงจีนเฮงฮวยหงี่
เพราะได้ความว่าในวันนั้นมึงเข้าไปขอเงินหลวงจีนเฮงฮวยหงี่ แต่หลวงจีนเฮงฮวยหงี่ไม่ให้ มึงโกรธจึงแกล้งใส่ร้าย
หลวงจีนเฮงฮวยหงี่ เนียมอันจึงแก้ตัวตามคำสอนว่าท่านคิดลึกลับซึ่งเกินไปนิก ข้าพเจ้าจะฆ่านางชื่อนี้เห็นเจ้าพี่จริงก็เอา
ศพเข้าไปทิ้งไม่ได้ เพราะวัดแป๊ะเบย์มีทางเข้าได้แต่ทางสะพานและทางน้ำ ถ้าจะเข้าทางสะพานต้องป็นหลังคาแกง
แล้วข้ามกำแพงไปจึงจะเข้าวัดได้ แต่คนจะเข้าคนเดียวยังลำบาก แล้วข้าพเจ้าจะแบกศพเข้าไปได้ทั้งสองศพเที่ยวหรือ
อนึ่งถ้าข้าพเจ้าเข้าทางสะพานก็คงมีรอยโลหิตอยู่บ้างถ้าจะเข้าทางน้ำเสื้อผ้าที่สกปรกต้องเปียก ข้าพเจ้าไม่มีข้อพิรุณอันใด
ท่านจะหาว่าเป็นคนร้ายอย่างไรเล่า บุชชกเทียนฮ่องเต้ตวาดว่า มึงให้การแก้ตัวสำคัญนิก ถ้ามึงไม่ได้ฆ่านางชื่อนี้
เห็นเจ้าพี่ที่อื่นก็ต้องพาเข้าไปฆ่าในวัด ไม่อย่างนั้นศพจะไปอยู่ในวัดได้หรือ เนียมอันตอบว่าข้าพเจ้าเป็นคนนอกวัด
ถ้าข้าพเจ้าจะพยายามพาเข้าไปฆ่าข้างใน ทางเข้าก็มีแต่ทางสะพานหน้าวัดเท่านั้นแล้วที่ฆ่าจะต้องอยู่ทางหน้าวัดใกล้
กับที่พบศพ แต่เรื่องนี้ข้าพเจ้าได้ทราบฆ่ากันทางหลังวัด ซึ่งผิดธรรมดาที่คนร้ายนอกวัดจะทำการเช่นนั้น ท่านก็
เคยชำระความมามาก เหตุใดไม่ได้สอบสวนคนในวัดดูบ้างเล่า ข้าพเจ้าเห็นว่าคนร้ายรายนี้ต้องเป็นคนในวัดท่านหาควรร
มาสงสัยข้าพเจ้าให้ผิดไปไม่ เด็กย่นเกียดได้ฟังเนียมอันให้การแปลกหูเช่นนั้นก็ฆ่าเลื่องดูบุชชกเทียนฮ่องเต้ แต่บุชชกเทียนฮ่องเต้ไม่อาจ
รอน้ำก็แกล้งเหลียวไปเสียทางอื่น บุชชกเทียนฮ่องเต้จึงว่าแก่เนียมอันว่าคนในวัดแป๊ะเบย์ล้วนแต่เป็นหลวงจีน ไหนเลยจะ
เป็นผู้ร้ายฆ่าคน ที่ฆ่ากันหลังวัดนั้นสื่อให้เห็นว่ามึงเป็นคนร้าย เพราะมึงเคยอยู่วัดแป๊ะเบย์มาก่อนย่อมรู้จักลู่ทางโดย
ตลอด ถ้าเป็นคนอื่นที่ไม่เคยอยู่ในวัดคงไม่ทำเช่นนั้น ครั้นนี้ถึงมึงจะแก้ตัวอย่างไรก็ไม่พ้นผิด ถ้าไม่ยอมรับโดยดลก็
ต้องเขี่ยตาม บุชชกเทียนฮ่องเต้ตวาดแล้วสั่งทหารให้เขี่ยเนียมอันห้าสิบที่ ทหารซ้ายขวาก็ตรงเข้าจับตัวเนียมอันคว่ำลงจะ
เขี่ย ขณะนั้นเนียมอันร้องขึ้นว่าข้าพเจ้ายอมรับสารภาพแล้ว ขอท่านอย่าเขี่ยตีข้าพเจ้าเลย บุชชกเทียนฮ่องเต้จึงว่า มึง
จะรับสารภาพอย่างไรจงเร่งให้การมาเดี๋ยวนี้ ถ้ายังอำพรางความจริงไว้ก็จะให้เขี่ยร้อยหนึ่ง เนียมอันจึงให้การว่า
เดิมข้าพเจ้าอยู่กับหลวงจีนเฮงฮวยหงี่ ภายหลังลาออกไปอยู่บ้าน แต่เคยเข้าไปขอเงินหลวงจีนเฮงฮวยหงี่เสมอ ก็นั้น
ข้าพเจ้าไปหาหลวงจีนเฮงฮวยหงี่ในวัด พอหลวงจีนเฮงฮวยหงี่เห็นหน้าข้าพเจ้าก็ดำว้ไม่ทำมาหากิน คอยแต่จะเขี่ย
เขี่ยอยู่เสมอ แล้วไล่ข้าพเจ้าให้ออกจากวัดไปทันที ข้าพเจ้าแค้นใจหลวงจีนเฮงฮวยหงี่จึงนิกก็ออกมาซ่อนอยู่ในสวน
ดอกไม้ คิดว่าจะคอยฆ่าหลวงจีนเฮงฮวยหงี่เสีย เวลาที่แอบอยู่ในสวนดอกไม้ข้าพเจ้าเห็นนางชื่อนี้เห็นเจ้าพี่กับลูกศิษย์
เดินมาทางหลังวัด ข้าพเจ้าเคยรู้จักนางชื่อนี้เห็นเจ้าพี่จึงเข้าไปถาม นางชื่อนี้เห็นเจ้าพี่บอกว้นางชื่อนี้คนหนึ่งไม่สบาย จึงลอบ
เข้ามาเก็บใบไม้ไปทำยาแก้โรค ด้วยเคยได้ยินว่ามีอยู่ในสวนดอกไม้วัดแป๊ะเบย์ การที่ไม่ได้เข้ามาขอต่อหลวงจีน
เฮงฮวยหงี่ก็เพราะเกรงข้อบังคับของวัดแป๊ะเบย์ซึ่งเป็นเพลากลางคืนด้วย จึงต้องลอบเข้ามาเก็บทางหลังวัด ข้าพเจ้า
เห็นอุบวชที่จะแกล้งใส่ความหลวงจีนเฮงฮวยหงี่ได้ จึงได้ฆ่านางชื่อนี้เห็นเจ้าพี่กับลูกศิษย์เสีย เอาศพกับศีรษะคนทั้ง
สองไปวางไว้บนแท่นศิลา แล้วข้าพเจ้าก็ป็นข้ามกำแพงออกจากวัดกลับบ้าน ซึ่งท่านจับข้าพเจ้าได้ครั้งนี้เป็นด้วย

เพราะร้ายของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้าจึงยอมให้การตามความสัตย์ความจริง ขอท่านจงลดหย่อนผ่อนโทษให้ข้าพเจ้าด้วย
ครั้นเมื่อหมอนั้นให้การจบแล้วบุเช่งเจียบจึงว่า ความคิดของเจ้าฉลาดลึกซึ้ง ทำให้คนทั้งหลายพากันหลงเดาไปต่าง ๆ
นี้หากว่าเราแคะไค้เอาความจริงออกมาได้ หากไม่หลงเงินเฮงฮวยหงี้ก็ต้องตายโดยไม่มีความคิด บุเช่งเจียบพูดแล้ว
ให้พนักงานจดจำให้การหมอนไว้ ขุนนางทั้งปวงเห็นบุเช่งเจียบชำระเอาตัวคนร้ายได้ก็ประหลาดใจนัก ต่างพากัน
มองดูเด็กยื่นเกียดแทบทุกคน เด็กยื่นเกียดสังเกตเห็นกิริยาของขุนนางทั้งปวงก็นึกหัวเราะอยู่ในใจ พลังคิดว่าบุช่าซือ
เข้าใจป็นเรื่องแบบคายนัก ถ้าเราไม่รู้ตัวคนร้ายอยู่แล้วก็แทบเชื่อว่าเป็นความจริง บุเช่งเจียบเห็นเด็กยื่นเกียดนั่งเป็น
ปกติอยู่จึงพูดว่า ข้าพเจ้าชำระคนร้ายเป็นสัตย์ค่อนหน้าขุนนางทั้งปวงแล้ว พรุ่งนี้จะได้นำความขึ้นกราบทูลพระเจ้าแผ่นดิน
ขอท่านจงรีบไปให้ทันเฝ้าด้วย เด็กยื่นเกียดจึงตอบว่า ข้าพเจ้าเป็นกังวลด้วยเรื่องนี้มากกว่าท่านเสียอีก ซึ่งจะบิดพลิ้ว
ไม่ไปให้ทันเฝ้าไม่เป็นที่จริงข้าพเจ้าอยากให้ท่านกราบทูลเสียในวันนี้ด้วยซ้ำ บุเช่งเจียบได้ฟังดังนั้นก็ไม่ได้ตอบ
แล้วสั่งให้พนักงานเอาตัวหมอนไปจำขังไว้ ขุนนางทั้งปวงก็พากันกลับบ้าน

รุ่งขึ้นเช้าบุเช่งเจียบยื่นซองเต้เสด็จออกพระที่นั่งพิมานด้วย ขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยก็เข้าไปถวายคำนับพร้อมกันครั้น
แล้วบุเช่งเจียบจึงกราบทูลว่า ตามที่พระองค์ทรงโปรดให้ข้าพเจ้าชำระความเรื่องหลงเงินเฮงฮวยหงี้ ข้าพเจ้าก็รับจัด
การตามรับสั่ง เรื่องนี้เมื่อพิจารณาตามหลักฐานชวนให้เห็นว่าคนร้ายเป็นคนในวัดนั่นเองก็จริง ส่วนข้อที่เด็กยื่นเกียด
เห็นว่าผู้มีศีลเป็นคนร้ายนั้นข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย แต่เมื่อเด็กยื่นเกียดจับหลงเงินเฮงฮวยหงี้มาชำระเสียแล้วข้าพเจ้าจึง
ต้องไต่สวนหลงเงินเฮงฮวยหงี้ไปตามรูปความหลงเงินเฮงฮวยหงี้ให้การปฏิเสธสมหลักฐาน ข้าพเจ้าเห็นว่าควรฟัง
ได้จึงซักถามถึงผู้ที่อยู่ในวัดต่อไป หลวงเงินเฮงฮวยหงี้บอกว่าเคยมีลูกศิษย์อยู่ด้วยหลายคนแต่เวลานี้ พากันออกไป
หมดแล้ว ข้าพเจ้าจึงได้ถามถึงเรื่องราวของคนพวกนั้น หลวงเงินเฮงฮวยหงี้ก็ชี้แจงให้ข้าพเจ้าฟังหมดทุกคนเวลานั้น
ข้าพเจ้านึกสงสัยคนที่ชื่อหมอนั้น ด้วยหลงเงินเฮงฮวยหงี้ให้การว่า เมื่อคืนวันเกิดเหตุหมอนั้นเข้าไปขอเงิน หลวงเงิน
เฮงฮวยหงี้คำว่าแล้วได้ออกจากวัด เมื่อมีสาเหตุต่อกันอยู่ดังนี้ หมอนั้นก็น่าจะเป็นคนร้าย ข้าพเจ้าจึงให้คนไปสืบจับ
ตัวหมอนั้นที่บ้าน ครั้นเมื่อเช้าวันนี้คนของข้าพเจ้าไปจับตัวหมอนั้นได้ที่โรงเตี๊ยมตำบลเคียบเก็ง ข้าพเจ้าจึงได้นำ
ความขึ้นกราบทูล แล้วขอให้ขุนนางทั้งปวงไปนั่งเป็นพยานในเวลาชำระชั้นแรกหมอนั้นให้การปฏิเสธ ต่อเมื่อข้าพเจ้า
จะให้ลงอาญาจึงรับสารภาพ ตามคำหมอนั้นให้การว่าได้เข้าไปขอเงินหลวงเงินเฮงฮวยหงี้จริงครั้นหลวงเงินเฮงฮวยหงี้
ขับไล่ก็โกรธ หมอนั้นจึงออกมาคอยดักทำร้ายหลวงเงินเฮงฮวยหงี้ที่สวนดอกไม้ เวลานั้นเสอญนางชีหั่งเต้าพัวกับ
ลูกศิษย์เดินมาทางหลังวัด หมอนั้นเคยรู้จักนางชีหั่งเต้าพัวจึงเข้าไปถาม นางชีหั่งเต้าพัวบอกว่ามาเก็บใบไม้ไปทำ
ยาแก้โรคนางชีคนหนึ่ง ซึ่งนางชีหั่งเต้าพัวไม่เข้าวัดแป๊ะเบือ่ทางหน้าวัดเป็นด้วยติดข้อบังคับ ทั้งมีความเกรงกลัว
หลวงเงินเฮงฮวยหงี้ด้วยเป็นเพลากลางคืน จึงต้องลอบเข้าไปทางหลังวัด หมอนั้นเห็นช่องจะแก้แค้นหลวงเงินเฮงฮวย
หงี้ได้ จึงฆ่านางชีทั้งสองเสีย แล้วป็นกำแพงหนีออกจากวัดกลับบ้าน หลวงเงินเฮงฮวยหงี้ออกมาเห็นคนทั้งสองตาย
ก็นำความกราบทูลให้ทรงทราบ เรื่องนี้ถ้าหลวงเงินเฮงฮวยหงี้เป็นคนร้ายจริงแล้วคงจะปกปิดเนื้อความไว้ ไหนเลย
จะกล้านำความขึ้นกราบทูลขอให้พระองค์ส่งขุนนางไปไต่สวน ด้วยเพลงนั้นหาว่ามีผู้หนึ่งผู้ใดรู้เห็นไม่ ซึ่งหลวงเงิน
เฮงฮวยหงี้ทำไปโดยความซื่อป็น ย่อมสำแดงให้เห็นความบริสุทธิ์อยู่แล้ว เด็กยื่นเกียดเคยเป็นนายอำเภอมีชื่อเสียง
โด่งดังมีควรที่จะเขลาด้วยเรื่องง่าย ๆ เช่นนี้เลย มีหน้าซ้ำหลวมตัวถึงแก่ลงโทษ หลวงเงินเฮงฮวยหงี้ผู้ไม่มีความผิด
ซึ่งเด็กยื่นเกียดดลาลงครั้งนี้ควรมีโทษหนัก เวลานั้นข้าพเจ้าให้จำขังหมอนั้นไว้แล้วขอพระองค์จงปรึกษาโทษตาม
กฎหมายด้วย ส่วนหลวงเงินเฮงฮวยหงี้ไม่มีความผิดควรปล่อยตัวไป อนึ่งเรื่องนี้ข้าพเจ้าได้พินันไว้กับเด็กยื่นเกียดใน
เวลาชำระขุนนางทั้งปวงก็รู้เห็นด้วยกันทั้งสิ้น เมื่อข้าพเจ้าสามารถชำระเอาตัวคนร้ายมาได้แล้ว เด็กยื่นเกียดต้องแพ้
พินันแก่ข้าพเจ้า ขอพระองค์บังคับให้เด็กยื่นเกียดคุกเข่าคำนับข้าพเจ้าต่อหน้าที่นั่งตามสัญญาด้วย บุเช่งเจียบยื่นซองเต้
ได้ทรงฟังดังนั้นก็ดีพระทัยแยมสรวลพลางรับสั่งว่าบุเช่งเจียบชำระคดีได้เรื่องราวแจ่มแจ้งมีความชอบเป็นอันมาก
ท่านเซ่งเสียงเป็นผู้แพ้นั้นควรต้องทำตามสัญญา เด็กยื่นเกียดยิ้มพลางกราบทูลว่า บุเช่งเจียบกับข้าพเจ้าเป็นคู่พินัน
กัน ตามธรรมดาต้องสำแดงความสามารถด้วยกันทั้งสองฝ่าย บัดนี้บุเช่งเจียบเป็นผู้อวดสติปัญญาฝ่ายเดียว ส่วน
ข้าพเจ้ายังหาได้ทำอะไรไม่ แล้วพระองค์จะด่าว่าให้ข้าพเจ้าเป็นผู้แพ้นั้นดูกระไรอยู่เสมือนหนึ่งบุเช่งเจียบกับข้าพเจ้า

ลองฝีมือยิงเกาทัณฑ์กัน ถึงบูเซ่งเจียบจะยิงถูกเกาทัณฑ์ถูกใจกลางเป้าได้ก่อน แต่ถ้าข้าพเจ้ายังไม่ได้ยิงให้เห็นฝีมือบ้างแล้ว จะปรับว่าข้าพเจ้าเป็นผู้แพ้ยังหาถูกไม่ เรื่องนี้ต้องขอให้ข้าพเจ้าชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังเสียก่อน เมื่อข้าพเจ้าชำระเอาตัวคนร้ายอย่างบูเซ่งเจียบไม่ได้แล้ว ข้าพเจ้าจึงจะยอมค้ำขันบูเซ่งเจียบตามสัญญา บูเซ็กเทียนฮองเต้ได้ทรงฟังดังนั้นจึงตรัสว่า ก็ท่านชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังเสร็จไปแล้ว ท่านจะมาชำระอะไรอีกเล่า เต็กยิ่นเกียดทูลว่า ข้าพเจ้าชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังด้วยเรื่องนางหลี่สีต่างหาก ส่วนเรื่องนางซีเหิงเต้าพี่ยังหาได้ชำระไม่ ครั้นข้าพเจ้านำความขึ้นกราบทูลขอชำระ พระองค์ก็โปรดให้เป็นหน้าที่ของบูเซ่งเจียบเสีย ข้าพเจ้ากับบูเซ่งเจียบจึงเกิดพนันกันขึ้น บัดนี้บูเซ่งเจียบชำระเสร็จแล้วแต่ข้าพเจ้าเห็นว่ามีไช้เป็นความจริง จะต้องขอสอบสวนให้แน่นอนเสียก่อน มิฉะนั้นก็หาเป็นยุติธรรมแก่ข้าพเจ้าไม่ บูเซ็กเทียนฮองเต้ได้ทรงฟังเต็กยิ่นเกียดกราบทูลถูกต้องถึงจนพระทัย สักครู่หนึ่งจึงรับสั่งว่าคดีเรื่องเดียวกันจะต้องชำระถึงสองครั้งคุณกระไรอยู่ เมื่อบูเซ่งเจียบชำระได้ความแจ่มแจ้งสมเหตุผลแล้วก็เป็นอันใช้ได้ ทั้งเวลานั้นขุนนางทั้งปวงกับตัวท่านก็อยู่ด้วย แล้วท่านจะไม่เชื่อว่าเนียมอันเป็นคนร้ายอย่างไรเล่า เต็กยิ่นเกียดทูลว่า คำนีเยมอันกับค่านางหลี่สีขึ้นกันอยู่ คือเนียมต้นว่านางซีเหิงเต้าพี่ไม่กล้าเข้าไปในวัดเป๊ะเบยี่ ถึงแก่ต้องลอบเข้าไปเก็บใบไม้ทางหลังวัดส่อให้เห็นว่าคนทั้งสองนี้กลัวเกรงกันมาก ส่วนนางหลี่สีว่าหลวงจีนเฮงฮวยหวังให้หานางซีเหิงเต้าพี่ช่วยเกลี้ยกล่อม เค้เงื่อนกลับบ่งให้เห็นว่าเป็นคนชอบกัน เมื่อคำคนทั้งสองขัดกันอยู่ดังนี้จะเชื่อถือเอาเป็นจริงไม่ได้ ขอพระองค์ทรงดำริดูก่อนเถิด บูเซ็กเทียนฮองเต้จึงตรัสว่าเมื่อท่านไม่เชื่อค่านีเยมอันแล้วท่านก็ไม่ควรเชื่อถือค่านางหลี่สี เต็กยิ่นเกียดทูลว่าถ้าพระองค์เห็นว่าค่านางหลี่สีเชื่อไม่ได้ คำของเนียมอันก็ต้องเชื่อไม่ได้เหมือนกัน บูเซ็กเทียนฮองเต้จึงตรัสว่า ค่านีเยมอันให้การต่อหน้าขุนนางทั้งปวง ต้องถือว่าเป็นอันฟังได้ ส่วนนางหลี่สีบอกท่านแต่ลำพังหาควรถือเอาเป็นหลักฐานไม่ เต็กยิ่นเกียดได้ฟังดังนั้นจึงทูลว่า นางหลี่สีให้การต่อข้าพเจ้าก็จริง แต่เวลานั้นบูซ่าซืออยู่ด้วยนับว่ามีหลักฐานเหมือนกัน ขอพระองค์รับสั่งถามบูซ่าซือเถิด บูเซ็กเทียนฮองเต้รับสั่งว่าเรื่องนี้บูเซ่งเจียบชำระต่อหน้าขุนนางทั้งปวง ทั้งตัวท่านเองก็อยู่ในที่นั้นด้วย เมื่อท่านเห็นผิดทำไมจึงไม่ทักท้วงเสียในขณะนั้นเล่า ซึ่งท่านนิ่งเสียก็เท่ากับรับรองแล้ว ครั้นบัดนี้ท่านกลับมาคัดค้านขึ้นหาควรไม่ เต็กยิ่นเกียดทูลว่าข้าพเจ้าได้เปรียบความให้พระองค์ทรงเห็นแล้ว บูเซ่งเจียบกับข้าพเจ้าต่างฝ่ายต่างจะอวดสติปัญญากัน ถ้าข้าพเจ้าคัดค้านขึ้นในเวลานั้นก็จะเป็นคนอจฉาริชยา ข้าพเจ้าเห็นว่าพระองค์เป็นประธานอยู่แล้ว คงจะทรงจัดการโดยยุติธรรม ข้าพเจ้าจึงมากราบทูลเพื่อขอให้ข้าพเจ้ามีโอกาสแสดงฝีมือของข้าพเจ้าบ้าง บูเซ็กเทียนฮองเต้ได้ทรงฟังก็อดอันตันพระทัยนึกครั้นแล้วจึงรับสั่งกลบเกลื่อนว่า เรื่องนี้เอาเป็นเลิกแล้วต่อกัน ท่านเซ่งเสียงไม่ต้องค้ำขันบูเซ่งเจียบ บูเซ่งเจียบมีความชอบที่ชำระเอาตัวคนร้ายได้เราจะให้เป็นบำเหน็จอย่างอื่นเสีย เต็กยิ่นเกียดจึงทูลว่า ถ้าบูเซ่งเจียบสามารถชำระเอาตัวคนร้ายได้จริงแล้ว ข้าพเจ้าก็เต็มใจคุกเข่าค้ำขันบูเซ่งเจียบหาความรังเกียจอย่างใดไม่ ด้วยข้าพเจ้าถือว่าค้ำขันสติปัญญาที่มีไช้ค้ำขันร่างกายบูเซ่งเจียบ ขณะนั้นบูเซ่งเจียบก็ทราบทูลขึ้นว่า เต็กยิ่นเกียดพูดจาอุหมั่นข้าพเจ้าหน้าที่นี้เมื่อวันก่อนข้าพเจ้าจึงมานะไล่สวน เอาตัวคนร้ายจนได้ บัดนี้เต็กยิ่นเกียดจนปัญญาจึงพูดเบี่ยงบ่ายไปต่าง ๆ ด้วยกลัวเสียเกียรติยศที่ต้องค้ำขันข้าพเจ้า ครั้นนี้ถ้าเต็กยิ่นเกียดไม่ต้องค้ำขันข้าพเจ้า ค่อไปภาชหน้าเต็กยิ่นเกียดก็จะทะนงตัวพูดจาสามท้าวหนักขึ้น เต็กยิ่นเกียดเห็นบูเซ่งเจียบพูดสมความคิดของตนดังนั้นก็ใจนักห้าวเราะพลางพูดว่า ซึ่งข้าพเจ้าทูลขอชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังครั้งนี้นับว่าเป็นบุญของท่านอยู่แล้ว ถ้าหากว่าข้าพเจ้าไม่ขอชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังจะขอชันสูตรว่าเนียมอันเป็นคนร้ายจริงหรือไม่ ท่านจะรู้สึกลำบากมากขึ้นการที่ข้าพเจ้าไม่อาจชันสูตรเนียมอันก็โดยเห็นว่าไม่ได้พนันกันไว้ พระเจ้าแผ่นดินคงไม่โปรดให้ชำระบูเซ็กเทียนฮองเต้ได้ทรงฟังเต็กยิ่นเกียดพูดดังนั้นจึงดำริในพระทัยว่า เรื่องนี้เต็กยิ่นเกียดคงต้องการชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังอย่างเดียว จึงได้พูดโต้แย้งต่าง ๆ ซึ่งความจริงก็ถูกของเต็กยิ่นเกียดทั้งสิ้น แต่เราไม่ยอมก็เพราะสงสารหลวงจีนเฮงฮวยหวัง ถ้าจะเบี่ยงบ่ายให้หลวงจีนเฮงฮวยหวังรอดตัว ก็ต้องยอมให้เต็กยิ่นเกียดชันสูตรเนียมอัน ถึงจะพลาดพลั้งอย่างไรก็เพียงแต่บูเซ่งเจียบต้องออกจากตำแหน่งแห่งไปเท่านั้น แต่ถ้าขึ้นให้ชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังแล้ว เรื่องราวอาจจะลุกลามใหญ่โตขึ้นอีกทำให้เราพลอยขายหน้าด้วย ครั้นดำริดังนั้นแล้วจึงรับสั่งว่า ท่านเซ่งเสียงกับบูเซ่งเจียบไม่ตกลงกันก็ด้วยเรื่องตัวคนร้าย ฝ่ายเราก็เห็นว่าข้อใหญ่ใจความอยู่ที่ว่าเนียมอันจะเป็นคนร้ายหรือไม่เท่านั้น ซึ่งท่านเซ่งเสียงขอชำระหลวงจีนเฮงฮวยหวังครั้งนี้ ก็เพื่อ

จะชั้นสูตรว่าเนียมอันไม่ใช่คนร้าย ถ้ากระนั้นก็อย่าทำการให้อ้อมก้อมไปเลย ท่านเซ่งเสียงจงชั้นสูตรเนียมอันเถิด ไม่ต้องไปชำระหลวงจีนเฮงฮวยหงี้ให้เสียเวลาออก เด็กยื่นเกียดเห็นอุบายของตนสมคิดก็ดีใจนักจึงกราบทูลว่า ซึ่งข้าพเจ้าโต้แย้งนั้นชี้ว่าจะเอาชนะแก่บุเซ่งเจียบถ่ายเดียวก็หาไม่ได้ ข้าพเจ้าเห็นแก่การแผ่นดิน ตั้งใจจะปราบคนทujurิตเท่านั้น เมื่อพระองค์จะโปรดให้ข้าพเจ้าชั้นสูตรเนียมอัน ข้าพเจ้าก็ไม่อาจขัดพระทัย จะได้จัดการตามรับสั่งในวันพรุ่งนี้ แต่ขอพระองค์ทรงโปรดให้ขุนนางทั้งปวงไปเป็นพยานอีกครั้งหนึ่งด้วย บุเซ่งเจียบเห็นข้อนี้จึงรับสั่งให้ขุนนางทั้งปวงไปเป็นพยาน ครั้นแล้วก็เสด็จขึ้น เด็กยื่นเกียดรีบไปยังที่ว่าการแห่งไป แล้วส่งพนักงานให้ไปตามตัวอึ้งเหลียงที่บ้าน มิช้าอึ้งเหลียงก็มาถึงเด็กยื่นเกียดจึงสั่งว่า เจ้าจงคอยเฝ้าอยู่ที่นี้ ระวังอย่าให้คนไปมาหาสู่เนียมอันเป็นอันขาด ถึงบุเซ่งเจียบมาให้เข้าไม่ได้ เด็กยื่นเกียดสั่งแล้วก็กลับบ้าน

ฝ่ายบุเซ่งเจียบออกจากเฝ้าก็รีบจะไปยังที่ว่าการแห่งไป ครั้นเห็นเด็กยื่นเกียดไปทางนั้นก็ไม่อาจไป บุเซ่งเจียบจึงเลยกลับบ้าน พอเพลยาเย็นก็นับเงินห้าร้อยตำลึงคิดจะเอาไปให้เนียมอัน ครั้นมาถึงที่ว่าการแห่งไป บุเซ่งเจียบก็พบกับอึ้งเหลียง อึ้งเหลียงจึงบอกว่าท่านเซ่งเสียงห้ามไม่ให้ใครเข้าไปพบกับเนียมอัน ข้าพเจ้าจะยอมให้ท่านเข้าไปไม่ได้ บุเซ่งเจียบจึงว่า เราเป็นขุนนางตำแหน่งแห่งไปมีราชการต้องไปมาในที่นี้อยู่เสมอ ท่านจะมาห้ามเราได้อย่างไร อึ้งเหลียงตอบว่า ท่านเซ่งเสียงสั่งไว้ว่าไม่ให้ใครเข้าไปทั้งสิ้น ถึงตัวท่านเองก็ให้เข้าไม่ได้ ถ้าท่านอยากเข้าไปก็ต้องขออนุญาต ท่านเซ่งเสียงเสียก่อน บุเซ่งเจียบเห็นอึ้งเหลียงไม่ยอมให้เข้าจริง ๆ ก็ใจนึก เสรีไปหาบุชาซือที่บ้าน คำนับแล้วเล่าความที่เด็กยื่นเกียดให้คนมาคุมที่ว่าการแห่งไปไว้ บุชาซือจึงว่า เรื่องนี้เรานึกแล้วว่าเด็กยื่นเกียดคงโต้แย้งชำระบ้าง ที่จริงบุเซ่งเจียบจะไม่โปรดให้ชำระก็ได้ แต่เด็กยื่นเกียดฉลาดพูดโต้ตอบทำให้จนพระทัยพูดไม่ออก เมื่อไม่มีทางเบี่ยงบ่ายก็ต้องทรงโปรดให้ชั้นสูตรเนียมอัน เพื่อหลวงจีนเฮงฮวยหงี้จะได้รอดตัว แต่เจ้าหาควรเป็นทุกข์ไม่ ด้วยพรุ่งนี้เด็กยื่นเกียดชำระความต่อหน้าขุนนางทั้งปวง ถึงอย่างไรก็คงไม่กล้าลงอาญาแก่เนียมอัน โดยเกรงเราจะกลับเกี่ยวแก่ว่าเด็กยื่นเกียดบังคับให้เนียมอันให้การ เนียมอันทนเจ็บไม่ได้จึงต้องพูดตามประสงค์ของเด็กยื่นเกียด ถ้าชำระสอบถามกันโดยดีไหนเลยเนียมอันจะยอมเปิดเผยความจริงขึ้น บุเซ่งเจียบได้ฟังดังนั้นก็ค่อยคลายความวิตก ครั้นแล้วก็คำนับลาบุชาซือกลับบ้าน

ฝ่ายเด็กยื่นเกียดมาถึงบ้านก็เข้าไปในห้องหนังสือ พลังนึกแต่ในใจว่า บุชาซือออกความคิดให้เนียมอันมารับสมอ้างคราวนี้แบบคายนัก ฟังดูเหตุผลสมต้นสมปลายทุกข้อ แม้เรารู้จักตัวคนร้ายอยู่แล้วยังแทบจะเห็นจริงด้วย ส่วนคนอื่น ๆ ที่ไม่รู้เรื่องมิเชื่อสนิทหรือ พรุ่งนี้เราต้องชำระเนียมอันต่อหน้าคนทั้งปวง ถึงเรารู้ว่ามันให้การเท็จเราก็ชำระลงอาญาเขี่ยนตีไม่ได้ ถ้าทำเช่นนั้นถึงมันจะยอมให้การตามจริง บุเซ่งเจียบก็จะแก้ว่าเนียมอันยอมให้การตามความคิดของเราเพราะทนอาญาไม่ได้ แล้วคนทั้งปวงก็จะพลอยเห็นจริงกลับมาตีเตียนเรา ครั้นนี้ต้องชำระเอาความจริงด้วยอุบายจึงจะชอบ เด็กยื่นเกียดคิดแล้วจึงเรียกเอาเอียงเข้ามากระซิบสั่งตามอุบายที่คิดไว้ เบเอียงก็คำนับลารีบไปยังที่ว่าการแห่งไป ขณะนั้นอึ้งเหลียงกำลังนั่งสนทนาอยู่กับผู้คุม เบเอียงจึงเข้าไปบอกแก่อึ้งเหลียงว่า ท่านเซ่งเสียงให้ข้าพเจ้ามาเปลี่ยนท่าน ท่านจงกลับไปบ้านเถิด อึ้งเหลียงได้ฟังดังนั้นก็กลับบ้าน เบเอียงจึงแกล้งพูดกับผู้คุมว่า ข้าพเจ้ารับคำสั่งให้มาคุมเนียมอันแทนอึ้งเหลียง เนียมอันอยู่ห้องไหนขอท่านจงบอกให้ข้าพเจ้าทราบด้วย ผู้คุมตอบว่า ที่ตรงนี้เป็นหน้าห้องขังเนียมอัน ข้าพเจ้ากับอึ้งเหลียงคุยกันอยู่นานแล้ว เบเอียงจึงให้ผู้คุมเปิดประตู เห็นเนียมอันนั่งอยู่ข้างในแล้วก็เสยสนทนากันด้วยเรื่องต่าง ๆ เบเอียงจึงแกล้งพูดด้วยเรื่องอื่นแล้วจึงทำเป็นถามว่า วันนี้บุเซ่งเจียบชำระเนียมอันท่านได้เห็นหรือไม่ผู้คุมตอบว่าข้าพเจ้าฟังอยู่จนชำระเสร็จ อ้ายคนนั้นฉลาดแก้ตัวคล่องแคล่วยิ่งนัก ถ้ามันทำใจแข็งเสียสักหน่อยก็จับผิดไม่ได้ เบเอียงจึงว่า ธรรมดาฟ้าและดินย่อมไม่เข้าด้วยคนผิด ถึงอย่างไรก็ต้องมีพิรุณให้เขาจับได้ ผู้คุมตอบว่า ข้าพเจ้าไม่เห็นมันมีพิรุณเลย มันกลัวถูกเขี่ยนจึงยอมรับ ความจริงคดีเรื่องนี้ลึกซึ่งชำระไม่ได้ง่าย ๆ ถ้ามันยื่นคำปฏิเสธรออยู่ก็คงต้องปล่อยตัวไป เพราะหลวงจีนเฮงฮวยหงี้มีพิรุณยิ่งกว่า ข้าพเจ้าได้ยื่นข่าวว่าจะชำระกันอีกหรือเบเอียงจึงว่า บางทีเนียมอันจะไม่ได้เป็นคนร้ายจริงแต่กลัวถูกเขี่ยนอย่างท่านว่าก็เลยยอมรับ ท่านเซ่งเสียงสงสัยเช่นนี้จึงขอชำระใหม่ ผู้คุมได้ฟังดังนั้นจึงว่า ถ้าท่านเซ่งเสียงชำระ บางทีมันจะกล้าให้การปฏิเสธก็ได้ คนเราเกิดมาใครจะอยากตายบ้างเบเอียงตอบว่า ถ้ามันปฏิเสธหลวงจีนเฮงฮวยหงี้ก็กลับตลึง แต่มันคงไม่ปฏิเสธ ด้วยมันยอม

รับสมอ้างก็เพราะได้เงินค่าจ้าง ผู้คุมได้ฟังดังนั้นก็ประหลาดใจจึงพูดว่า ท่านพูดแบบคายน้ำฟัง มีน้ำเล้ามันจึงยอมรับ
สารภาพง่าย ๆ เรื่องนี้ใครเป็นคนจ้างท่านรู้หรือไม่ เบเอียงตอบว่าใครเป็นคนจ้างข้าพเจ้าไม่ทราบ แต่ท่านแข่งเสียงรู้
จักตัวอยู่แล้ว พรุ่งนี้คงจะได้เห็นกันดอก ผู้คุมจึงว่า วานนี้มันให้การสมเหตุสมผล ใครได้ยินก็ต้องเชื่อว่าเป็นความ
จริง แต่จะชำระกันใหม่นั้นมีไข่ง่ายเลย บางทีท่านแข่งเสียงก็จะเอาชนะมันไม่ได้ เบเอียงหัวเราะพลาญพูดว่า เรื่องนี้
ไม่ยากดอก คนเราถ้าไม่ได้เห็นแก่หูรู้แก่ตาอย่าอย่าไม่รู้ความจริง ข้าพเจ้าเห็นว่ามันคงให้การไปตามคำเสี้ยมสอนเท่านั้น
ถ้าไล่เสียงให้จริงจึงเข้ามันก็ต้องจนแก่ด้อยค่า ถ้าหากลองถามว่าหน้าตานางซีหึ่งเต้าพั้วเป็นอย่างไรมันคงตอบไปตาม
นึก เพราะนางซีหึ่งเต้าพั้วคนนี้ไม่ค่อยจะมีคนเห็น ข้าพเจ้าได้เห็นต่อเมื่อไปชั้นสูตรสพกับท่านแข่งเสียงเท่านั้น ผู้คุม
จึงว่าคนที่ไม่รู้จักจะตอบได้ถูกอย่างไรเล่า แต่นางซีหึ่งเต้าพั้วนั้นเห็นจะสาวสวยดอกกระมัง เบเอียงตอบว่า รูปร่าง
ค่อนข้างสวย แต่เป็นคนมีอายุแล้ว หน้ามีไฝดำที่หางตาซ้ายสองเม็ด ข้าพเจ้าเป็นคนพลิกศพจึงได้เห็นโดยถนัด พรุ่ง
นี้ท่านแข่งเสียงมาชำระ ท่านก็คงได้เห็นเท็จและจริงดอก คนทั้งสองนั่งสนทนากันจนดึกจึงเข้านอน แต่เบเอียงคอย
ระวังอยู่จนตลอดคืน

ครั้นวันรุ่งเช้า เด็กยื่นเกียดไปยังที่ว่าการแห่งไปสักครู่หนึ่งขุนนางทั้งปวงก็มาถึงพร้อมกัน เด็กยื่นเกียดขึ้นนั่ง
บนงั่งหมิง สั่งให้เบิกตัวเนียมอันเข้ามาชำระ เนียมอันก็เข้ามาคุกเข่าอยู่หน้าโต๊ะ เด็กยื่นเกียดจึงว่าแก่เนียมอันว่า วาน
ซินนี้บูเซ่งเจียบชำระเจ้า ในชั้นต้นเจ้าปฏิเสธอ้างเหตุผลน้ำผึ้ง เราเองยังนึกว่าเจ้าเป็นคนเฉลียวฉลาด รู้จักอ้างเหตุผล
เหมือนที่เราได้ไต่สวนไว้ บูเซ่งเจียบเห็นเจ้าปากแข็งจะให้ลงอาญา แต่ยังมีทันเจียนเจ้าก็ยอมรับสารภาพง่าย ๆ ดูไม่
สมกับที่เจ้าพยายามแก้ตัวเลย เรื่องนี้ถ้าเจ้ายืนยันปฏิเสธอยู่แล้ว บูเซ่งเจียบก็หาทำอะไรแก่เจ้าได้ไม่ แล้วเจ้าก็คงพ้น
โทษ แต่เจ้ากลับยอมรับสารภาพบูเซ่งเจียบจึงนำข้อความขึ้นกราบทูล บูเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงพิโรธรับสั่งให้ประหาร
ชีวิตเจ้าเสีย แต่เรากราบทูลคัดค้านไว้ ด้วยเห็นว่าเจ้ายังไม่มีพินิจ ซึ่งยอมรับสารภาพก็คงเป็นด้วยกลัวอาญาบูเซ่งเจียบ
บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงโปรดให้เราชำระเจ้าใหม่ เราชำระความไม่ใช่อาญาขู่เข็ญเหมือนบูเซ่งเจียบดอก เจ้าอย่าเกรง
กลัวเลย ความจริงเป็นอย่างไเจ้าจงให้การมาเถิด เนียมอันจึงตอบว่า ที่แรกข้าพเจ้าปฏิเสธก็หมายว่าจะรอดตัว แต่
ท่านแห่งไปไม่เชื่อจะให้ลงอาญาข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเห็นว่าถ้าไม่รับก็คงถูกลงอาญาจนทนไม่ได้ ข้าพเจ้าจึงต้องสารภาพ
เพื่อมิให้เจ็บตัว และบางทีจะได้ลดหย่อนผ่อนโทษด้วย เด็กยื่นเกียดหัวเราะพลาญพูดว่า เจ้าไม่ต้องกลัวเกรงท่านแห่งไป
ดอก ถึงเจ้ารับกับท่านแล้วจะกลับคำให้การเสียก็ได้ เจ้ากลัวท่านแห่งไปถึงแก่จะยอมถูกประหารชีวิตเทียวหรือ เจ้า
ต้องรู้ว่าโทษฆ่าคนตายถึงสองคนนั้น จะรอดพ้นอาญาไปไม่ได้เป็นอันขาด ถึงใครจะช่วยเหลือเจ้าก็หาได้ไม่ ถ้าเรา
ชำระเจ้าเป็นสัตย์ว่านางซีหึ่งเต้าพั้วจริงเหมือนอย่างบูเซ่งเจียบชำระ เราจะขอให้ประหารชีวิตเจ้าในพรุ่งนี้ทีเดียว
ความจริงบูเช็กเทียนฮ่องเต้จะให้ประหารชีวิตเจ้าเสียแต่วานนี้แล้ว หากแต่เราร้องขอไว้ว่าควรชำระอีกครั้งหนึ่งให้
แน่นอนเสียก่อน หัวเจ้าจึงยังไม่ขาด บูเซ่งเจียบเห็นเด็กยื่นเกียดพูดเอาเองดังนั้นก็โกรธ จึงยื่นขึ้นพูดว่า เหตุใดท่าน
แข่งเสียงจึงกระทบหลอกคนร้ายดังนั้นเล่า ท่านพูดล่อลวงเช่นนี้มีความประสงค์อย่างไรหรือ เด็กยื่นเกียดหัวเราะพลาญ
พูดว่า เวลานี้ไม่ใช่หน้าที่ของท่านที่จะมาเกี่ยวข้องกับด้วยเลย ข้าพเจ้าเป็นตระลาการจะชักฟอกลูกความอย่างไรก็ได้
ทั้งสิ้น ท่านจงนั่งฟังไม่ต้องมาวุ่นวายอะไรดอก บูเซ่งเจียบจึงว่า พระเจ้าแผ่นดินมิได้มีรับสั่งให้ประหารชีวิตเนียมอัน
เหตุใดท่านจึงมาพูดกระทบหลอกเอาเองเช่นนั้นเล่า เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็แกล้งทำเป็นโกรธ พูดด้วยเสียงอันดัง
ว่า ส่วนท่านใส่อาญาคดีให้จำเลยต้องรับสารภาพยังทำได้ ฝ่ายเราสอบถามโดยดีจะไม่ได้หรือ อ้ายคนนี้โทษมัน
ถึงตายแล้วใคร ๆ ก็ยอมรับว่าพระเจ้าแผ่นดินคงจะมีรับสั่งให้ประหารชีวิตมันเสีย ถ้ามันกลัวตายไหนเลยจะยอมรับ
สารภาพ เราชักใช้จะเอาความจริงแต่ท่านมาขัดขวางเสียดังนี้ ถ้ามันไม่ใช่ผู้ร้ายจริงมีตายเปล่าหรือ เราเห็นว่าถึงท่าน
จะคิดอ่านช่วยชีวิตมันไว้ก็ไม่สำเร็จ เพราะพระเจ้าแผ่นดินทรงกริ้วโกรธมาก น่ากลัวจะฆ่าเสียทั้งโคตรด้วยซ้ำ บูเซ่ง
เจียบได้ฟังดังนั้นก็พูดไม่ออกเลยต้องนั่ง เด็กยื่นเกียดจึงว่าแก่เนียมอันว่า เราชี้แจงให้เจ้าฟังแล้ว เจ้าจะให้การอย่างไร
จงว่ามาเถิด ขณะนั้นเนียมอันนั่งลี้เลื่อยครั้นเหลือวไปเห็นหน้าบูเซ่งเจียบก็กลับนึกมันใจ จึงตอบว่า ข้าพเจ้าได้ให้
การตามความสัตย์จริงโดยตลอดแล้ว บัดนี้ท่านจะให้ข้าพเจ้ากลับคำให้การเสียใหม่ก็มิรู้ที่จะพูดอย่างไรถูก เด็กยื่นเกียด
หัวเราะด้วยเสียงอันดังพลาญพูดว่า ธรรมเนียมชำระความมิแต่เขาชำระกันให้เป็นคนร้ายนี้เราชำระเจ้าซึ่งเป็นคนร้าย

ให้เป็นคนดึกกลับไม่ชอบ เจ้าเห็นจะอยากตายคอกกระมัง การที่เราอดสำหามาชำระเจ้าอีกครั้งนี้ ก็เพราะในชั้นเดิมเรา
สำคัญว่าบุเช่งเจียบกดขี่ให้เจ้ารับ เราจึงชี้แจงให้เจ้าฟัง ถ้าเจ้ารู้สำนึกตัวก็ควรกลับคำให้การเสียใหม่ แต่บัดนี้เราไม่
เชื่อว่าเจ้าเป็นคนร้ายเสียแล้ว ด้วยมีข้อสะตุใจอยู่หลายอย่าง ในชั้นแรกเห็นเจ้าให้การแก้ตัวคล่องแคล่วสมเหตุผล
แต่ไม่ทันไรเจ้าก็ยอมรับสารภาพ ตามรูปความยังมีท่าทางให้เจ้าโต้แย้งได้อีกมาก แต่เจ้าก็หาโต้แย้งให้สมกับที่ให้
การมาในชั้นต้นไม่ เราใคร่ครวญดูเห็นได้ว่าเจ้าให้การไปตามคำเสียมสอนมิใช่โดยสติปัญญาตนเอง เจ้าคงจะได้คำ
จ้างเป็นเงินมากมายจึงกล้ายอมรับสมอ้างว่าเป็นคนร้าย ตามคำให้การของเจ้าเพียงแต่ในข้อที่ว่าเป็นศิษย์หลวงจีน
เฮงฮวยหวังเราก็ไม่เชื่อ เพราะเราเป็นคนชอบพอกับหลวงจีนเฮงฮวยหวัง ได้ไปมาหากันอยู่เสมอ ก็มีได้เคยพบปะเจ้า
แต่สักครั้งเดียว ถ้าเจ้าเคยอยู่จริงจงลองให้การมาว่า เจ้าอยู่กับหลวงจีนเฮงฮวยหวังกี่ปี แล้วกลับไปอยู่บ้านตั้งแต่นั้น
นิยมอันได้ฟังเด็กขึ้นเกิดไล่เลียงดังนั้น จึงคิดแต่ในใจว่า ถ้าเราจะให้การว่าอยู่หลายปีแล้วฟังลาไป เด็กขึ้นเกิดก็คง
จับพิรุณได้ เพราะเด็กขึ้นเกิดเคยไปมาหาสู่หลวงจีนเฮงฮวยหวังเสมอคิดแล้วจึงตอบว่า ข้าพเจ้าอยู่กับหลวงจีนเฮงฮวย
หวังได้ปีเดียว แล้วลาออกไปอยู่บ้านได้หลายปีแล้ว เด็กขึ้นเกิดเห็นนิยมอันแก้ตัวเลียงไปดังนั้นก็แก้งหัวเราะพลา
งพูดว่า เราจับโกหกเจ้าได้อีกข้อหนึ่งแล้ว เจ้าบอกว่าเจ้าเคยรู้จักนางชีเห่งเต้าพัว แต่นางชีเห่งเต้าพัวฟังมาอยู่ที่วัดเฮ
งเล่งอำเภอได้สักสองปีเหตุใดเจ้าจึงรู้จัก นิยมอันได้ฟังดังนั้นก็สะดุ้งใจ นิ่งอันอยู่ครู่หนึ่งจึงตอบว่า นางชีเห่งเต้าพัวกับ
ข้าพเจ้าเคยรู้จักกันมาก่อนบวชเป็นชี เมื่อบวชแล้วข้าพเจ้ายังเคยไปเยี่ยมเขียนมิได้ขาด เด็กขึ้นเกิดจึงว่า เมื่อเจ้าคุ้น
เคยกันถึงเพียงนั้น เจ้าคงรู้จักนางชีเห่งเต้าพัวจริง แต่เราจะต้องทดลองให้ขุนนางทั้งหลายเห็นเป็นพยานเสียก่อน คือ
เราจะไปเอาศิระะทั้งสองนั้นมาให้เจ้าดู ถ้าเจ้ารู้จักคงบอกถูกว่าไหนเป็นศิระะนางชีเห่งเต้าพัว นิยมอันนึกหัวเราะ
อยู่ในใจพลาตอบว่า ท่านจงไปเอามาให้ข้าพเจ้าดูเถิด ถ้าข้าพเจ้าชี้ไม่ถูกจึงค่อยหาว่าข้าพเจ้ารับสมอ้างเป็นคนร้าย
เด็กขึ้นเกิดจึงพูดกับบุชาซือว่า ท่านเป็นคนรู้จักนางชีเห่งเต้าพัวต้องไปเอาศิระะด้วยกันกับข้าพเจ้า ส่วนบุเช่งเจียบ
กับขุนนางทั้งปวงก็ต้องไปเป็นพยานด้วย ทางนี้ขอให้ง่วนหึ่งชงกับขุนนางบางคนคอยอยู่ก่อน บุชาซือมีรู้ที่จะเบี่ยง
บ่ายก็ต้องรับคำ เด็กขึ้นเกิดกับคนทั้งปวงก็พาทหารไปที่วัดแป๊ะเบย์ ครั้นได้ศิระะนางชีทั้งสองแล้วก็รีบกลับมา
ยังที่ว่าการแห่งไป เด็กขึ้นเกิดให้เอาศิระะนางชีทั้งสองวางไว้ตรงกลาง แล้วขึ้นนั่งบนงั่งหมิงพลาว่าแก่นิยมอันว่า เรา
ได้ศิระะนางชีทั้งสองมาแล้ว เจ้าจงชี้ให้ดูว่าไหนเป็นศิระะนางชีเห่งเต้าพัว นิยมอันได้ฟังดังนั้นก็เข้าไปพิจารณา
ครั้นแล้วก็หัวเราะพลาพูดว่า ท่านใช้อุบายหลอกลวงแต่คนอื่นเถิด อย่ามาลวงข้าพเจ้าเลย ท่านแก้งเอาศิระะคนอื่น
มาให้ข้าพเจ้าทายทั้งคู่นี้หากว่าข้าพเจ้ารู้จักนางชีเห่งเต้าพัวจึงไม่เสียที่ท่านเด็กขึ้นเกิดจึงว่า เราเอาศิระะนางชีเห่ง
เต้าพัวมาให้ทายจริง ๆ เจ้าอวดว่ารู้จักก็ต้องทายให้ถูก นิยมอันตอบว่า นางชีเห่งเต้าพัวมีไฝดำสองเม็ดอยู่ที่หางตาซ้าย
ศิระะทั้งสองนี้ไม่มีไฝดำจะว่าเป็นนางชีเห่งเต้าพัวอย่างไรได้ ถึงนางชีเห่งเต้าพัวตายจนขึ้นแล้วไฝก็หายไปไม่ได้ดอก
เด็กขึ้นเกิดอับพลามองดูหน้าขุนนางทั้งปวง เวลานั้นบุชาซือกับบุเช่งเจียบใจเต้นจนผิดปกติ เด็กขึ้นเกิดจึงว่าแก่
ขุนนางทั้งปวงว่า ท่านไปกับข้าพเจ้าได้รู้เห็นอยู่ทั่วกันแล้ว ขอท่านจงเป็นพยานข้าพเจ้าด้วย นิยมอันเห็นกิริยาขุนนาง
ทั้งปวงแปลกตาก็สะดุ้ง สีหน้าซัดผิดปกติลงทันที เด็กขึ้นเกิดเห็นนิยมอันมีพิรุณก็เอามือตบโต๊ะร้องทวาดว่า เจ้า
อ้างว่ารู้จักนางชีเห่งเต้าพัว เหตุใดจึงบอกไม่ถูกเล่า เจ้าไปจดจำมาจากไหนว่านางชีเห่งเต้าพัวมีไฝดำสองเม็ดที่หาง
ตาซ้าย นิยมอันตกใจยิ่งนักเหงื่อออกเปียกชุ่มไปทั้งเสื้อกางเกง ครั้นจะตอบปากก็สั่นพูดไม่ออก เด็กขึ้นเกิดจึงพูด
ว่า เจ้าให้การเลอะเทอะเช่นนี้ จะเชื่อว่ารู้จักนางชีเห่งเต้าพัวได้หรือ แท้จริงเจ้าไม่ได้เป็นคนร้าย หากแต่รับสมอ้างเข้า
มาเท่านั้น ตามที่เราพูดมานี้เป็นความจริงหรือไม่ ถ้าเจ้าไม่ยอมรับก็ต้องถูกลงอาญาตามกฎหมาย นิยมอันเห็น
จนตัวดังนั้นก็คิดแต่ในใจว่า เราไม่พอที่จะหลงเชื่อคำอ้ายพวกผู้กุมเลย หากไม่ก็คงไม่เสียที่แก่เด็กขึ้นเกิด บุเช่งเจียบ
รับปากว่าจะช่วยเราก็ไม่ช่วย มีหน้าขำไม่ให้เงินตามสัญญาด้วย เมื่อบุเช่งเจียบไม่รักษาวาจาเช่นนี้แล้ว เราก็ต้องคิด
เอาตัวรอดบ้างมิฉะนั้นจะต้องถูกลงโทษเจ็บตัวเปล่า ๆ นิยมอันคิดตกลงใจดังนั้นแล้วจึงตอบว่า ท่านได้เอื้อยอย่าด่วน
ลงโทษข้าพเจ้าเลย ข้าพเจ้าจะยอมให้การตามความจริงต่อท่านโดยตลอด เรื่องนี้บุเช่งเจียบให้ข้าพเจ้ามารับสมอ้างเป็น
คนร้าย บอกว่าจะให้เงินห้าร้อยตำลึง แล้วจะช่วยมิให้รับโทษถึงตาย ข้าพเจ้าอยากได้เงินก็รับคำ ต้นเหตุเรื่องนี้เกิด
จากบุเช่งเจียบ ข้าพเจ้าเป็นแต่ผู้รับใช้ ขอท่านจงยกโทษปล่อยตัวข้าพเจ้าไปเถิด เด็กขึ้นเกิดได้ฟังดังนั้นก็ทำเป็นโกรธ

ร้องทว่าว่า อ้ายโกหกมั้งหรือไม่ว่าท่านแห่งไปเป็นขุนนางผู้ใหญ่ มึงบังอาจใส่ความท่านต่อหน้าขุนนางทั้งปวงเช่นนี้
นักรแล้วหรือ ถ้ามึงไม่รับตามตรงว่าหลวงจีนเฮงฮวยหงีใช้มาแล้ว กูจะให้เขียนมึงเดี๋ยวนี้ เนียมอันได้ฟังดังนั้นก็
ความกลัวขี้ขี้ เอาน้ำผากโขกกับพื้นแล้วพูดว่า ข้าพเจ้าไม่ได้ใส่ความท่านแห่งไปเลย ความจริงเป็นอย่างไรข้าพเจ้า
ก็ให้การอย่างนั้น ข้าพเจ้าไม่เคยรู้จักกับหลวงจีนเฮงฮวยหงี แล้วหลวงจีนเฮงฮวยหงีจะมาใช้ข้าพเจ้าอย่างไรได้ เด็ก
ขี้ขี้เกลียดจึงว่าเจ้าว่าไม่รู้จักหลวงจีนเฮงฮวยหงีก็แล้วไปเถิด แต่ส่วนท่านแห่งไปนั้นเจ้ารู้จักแน่หรือ เราเห็นว่าผู้ที่
ใช้กันเป็นความคบคิดตายเช่นนี้ ตามธรรมดาต้องสนิทสนมไว้เนื้อเชื่อใจกันจริง ๆ อันลักษณะของเจ้านั้นใคร
เห็นก็รู้ว่าเป็นคนกตัญญู อนึ่งคนฉลาดอย่างท่านแห่งไปจะใช้เจ้ามาทำการเช่นนั้นดูอย่างไรอยู่ เจ้าแกดั่งซัดท่าน
แห่งไปเพื่อจะเอาตัวรอดคอกกระมัง เนียมอันตอบว่า แต่เดิมท่านแห่งไปกับข้าพเจ้าไม่รู้จักกันดอก แต่คนในบ้านท่าน
แห่งไปเป็นผู้ไปพาข้าพเจ้ามาอีกทีหนึ่ง พูดแล้วก็เล่าความตั้งแต่ต้นจนปลายให้เด็กขี้ขี้เกลียดฟังทุกประการ ขุนนางทั้ง
ปวงได้ฟังก็พากันเห็นจริงทั้งสิ้น เวลานั้นบูเซ่งเจี๋ยทั้งโกรธทั้งแค้นและมีความอายเป็นที่ยิ่ง แต่หากกล้าปรึกษาพูด
อะไรไม่ ส่วนบุช่าซือนั้นคิดแต่ในใจว่าเรื่องนี้เรานึกห้วนอยู่แล้ว จึงไม่กล้าออกหน้าเข้าไปเป็นตัวตั้ง หากไม่เวลานี้คง
ได้รับความอภัยแก่ขุนนางทั้งปวงเป็นแท้ เด็กขี้ขี้เกลียดเห็นเนียมอันให้การสิ้นคำแล้วก็หัวเราะ พลาว่าแก่บูเซ่งเจี๋ย
ว่า เนียมอันให้การซัดเอาท่านว่าเป็นต้นเหตุ แต่ข้าพเจ้าก็ไม่ค่อยจะเชื่อแน่มาก ท่านเห็นควรจะแก้คดีอย่างไรบ้างก็
พูดมาเถิด หรือจะปล่อยให้ข้าพเจ้านำความขึ้นกราบทูลไปตามนี้ บูเซ่งเจี๋ยได้ฟังดังนั้นก็ตอบว่า พระเจ้าแผ่นดิน
ไม่ได้ให้ท่านมาชำระข้าพเจ้า ท่านไม่มีอำนาจบังคับให้ข้าพเจ้าแก้คดีดอก ข้าพเจ้าจะพูดหรือไม่พูดก็ต้องแล้วแต่ใจ
เด็กขี้ขี้เกลียดจึงว่าเรื่องนี้ได้ความจริงแล้วว่าเนียมอันไม่ใช่คนร้าย มีหน้าฆ่าท่านพลอยมาต้องคดีเข้าด้วย ถ้าจะว่าไปก็
เท่ากับถูกหาเป็นความผิดฐานปลุกความเท็จขึ้นกราบทูลพระเจ้าแผ่นดินเรื่องจะเป็นจริงหรือไม่ท่านก็ต้องมัวหมอง
เมื่อท่านไม่แก้ตัวให้คนทั้งหลายเห็นความบริสุทธิ์ของท่านเสียในเวลา นี้ จะสมควรให้ข้าพเจ้ากราบทูลก็ตามใจ เด็กขี้
เกลียดพูดแล้วให้จดถ้อยคำเนียมอันไว้โดยละเอียด แล้วให้เอาตัวไปคุมขังตามเดิม ขุนนางทั้งปวงก็พากันกลับบ้าน

ครั้นรุ่งขึ้นเพลเช้า บูเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จออกพระที่นั่งพิมานด้วย ขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยเฝ้าอยู่พร้อมกันตาม
ลำดับ เด็กขี้เกลียดเข้าไปคุกเข่าถวายคำนับกราบทูลว่า วานนี้ข้าพเจ้าจัดการได้สวนเนียมอันคนร้าย ขุนนางทั้งหลาย
ได้ไปนั่งเป็นพยานอยู่พร้อมกัน ข้าพเจ้าสอบปากคำเนียมอันทุก ๆ ข้อ เนียมอันคงให้การยืนยันว่าเป็นคนร้ายแต่มีข้อ
พิรุธควรสงสัยอยู่หลายประการ ข้าพเจ้าจึงจับเอาตรงคำที่เกี่ยวข้องกับนางซีเห่งเต้าพัว เนียมอันให้การว่ารู้จักนางซี
เห่งเต้าพัว เวลาจะทำร้ายยังได้พูดกัน เมื่อเนียมอันยืนยันเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็ไปเอาศีรษะนางซีทั้งสองมาให้ดู เวลา
นั้นบูเซ่งเจี๋ยกับขุนนางทั้งปวงก็ไปด้วยข้าพเจ้า เนียมอันดูแล้วบอกว่าไม่ใช่ศีรษะนางซีเห่งเต้าพัว เพราะนางซีเห่ง
เต้าพัวมีไฝดำอยู่ที่หางตาซ้ายสองเม็ด ข้าพเจ้าจึงขอให้ขุนนางทั้งปวงเป็นพยาน เนียมอันรู้สึกตัวว่าเสียทีก็เสวยรับ
สารภาพในเวลา นั้น แล้วให้การว่าอยู่ตำบลเตี้ยเจียงนอกเมืองหลวง บูเซ่งเจี๋ยให้ตั้งหลังไปสืบหาคนที่รับสมอ้าง
เป็นคนร้าย ตั้งหลังจึงนำตัวเนียมอันมาให้บูเซ่งเจี๋ย บูเซ่งเจี๋ยก็สอนถ้อยคำที่ให้การต่าง ๆ เรื่องนี้ข้าพเจ้านึกสงสัย
อยู่แต่เวลานั้นแล้ว ว่าเหตุใดเนียมอันจึงให้การรูปเดียวกับที่ข้าพเจ้าได้สวนหลวงจีนเฮงฮวยหงี เพราะเวลานั้นไม่มีใคร
แปลกปลอมเข้าไปได้ยินเลย มีข้าพเจ้ากับบุช่าซื่ออยู่ด้วยกันเท่านั้น เรื่องนี้ชะรอยบูเซ่งเจี๋ยจะได้ยินบุช่าซื่อเล่าให้
ฟังจึงกับเอาไปสอนเนียมอันได้สมเหตุสมผล เมื่อข้าพเจ้าได้สวนได้ความจริงเช่นนี้แล้ว บูเซ่งเจี๋ยก็ชำระเอาตัวคนร้าย
มาไม่ได้ เป็นอันแพ้นั้นแก่ข้าพเจ้า ขอพระองค์ได้โปรดให้เป็นไปตามสัญญาด้วย อนึ่งเรื่องนี้บูเซ่งเจี๋ยมานะจะเอา
ชนะข้าพเจ้าถึงแก่บังอาจคิดทุจริตแต่งความเท็จขึ้นกราบทูลหลวงพระองค์ให้หลงเชื่อ ถ้าพระองค์ไม่โปรดให้
ข้าพเจ้าชันสูตรแล้ว เนียมอันก็ต้องถูกพิพากษาโทษให้ประหารชีวิตโดยไม่มีผิด ความทรนันทาก็จะเกิดมี
แก่พระองค์ได้ ข้าพเจ้าเห็นว่าบูเซ่งเจี๋ยมีความผิดใหญ่หลวงควรจะปรึกษาโทษให้เป็นไปตามกฎหมายบ้านเมือง
บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังดังนั้นก็ขัดข้องในพระทัยยิ่งนัก จึงรับสั่งแก่บูเซ่งเจี๋ยว่า เด็กขี้เกลียดฟ้องเจ้าเช่น
นี้ เจ้าจะแก้ตัวอย่างไรเล่า บูเซ่งเจี๋ยคุกเข่าถวายคำนับกราบทูลว่า ข้าพเจ้าได้สวนไปตามรูปความ เมื่อเห็นว่าเนียม
อันมีพิรุธก็ให้จับตัวมาได้สวน ไซ้ว่าข้าพเจ้าจะได้สมรู้ร่วมคิดกับเนียมอันก็หาไม่ เรื่องนี้ชะรอยเนียมอันจะเข้ามารับ
สมอ้างโดยอย่างไรอย่างหนึ่ง แต่ข้าพเจ้าไม่ทันพิจารณาให้รอบคอบ จึงหลงเชื่อว่าเนียมอันเป็นคนร้ายจริง ข้าพเจ้า

ยอมรับผิดชอบว่าทำการบกพร่องในข้อนี้ อันที่จริงตามคำสารภาพของเนียมอันก็มีหลักฐานสมเหตุผลทุกอย่าง ใครได้ฟัง
ต้องเชื่อถือทั้งสิ้น แต่เด็กยื่นเกลี้ยข่มหมายจะเอาชนะข้าพเจ้า จึงตั้งใจจับไหวพริบเนียมอันได้ เพราะธรรมดาคนทูลวิ
ยอมมีพิรุณอยู่เสมอ เด็กยื่นเกลี้ยจึงจับโกหกเนียมอันได้ เนียมอันมีรูที่จะแก้ตัวอย่างไรก็เสียดเอาข้าพเจ้า เนียมอัน
มีรูที่จะแก้ตัวอย่างไรก็เสียดเอาข้าพเจ้า เด็กยื่นเกลี้ยเห็นได้ช่องที่จะพาลเอาผิดแก่ข้าพเจ้าจึงไม่ชักพอกเนียมอันให้
ได้ความต่อไปอีก รับผิดชอบเอาคำหาอันเป็นเท็จขึ้นกราบทูลพระองค์ที่เดียว ธรรมดาคนไม่ถูกกันก็คิดแต่จะซ้ำเติมกัน
อยู่เสมอ ขอพระองค์ทรงไกร่กรวดดูเถิด บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังดังนั้นจึงรับสั่งแก่เด็กยื่นเกลี้ยว่า บูเช็กเทียนหา
ว่าท่านคอยจับผิดเขาจึงไม่ชำระเนียมอันให้ได้รับความจริงโดยตลอด ข้อนี้จะจริงหรือไม่เราก็พูดไม่ถูก แต่คนทั้งหลาย
น่าจะนึกสงสัยเพราะท่านกับบูเช็กเทียนเป็นคนไม่ถูกกัน บางทีเนียมอันจะรับใช้คนอื่นแล้วมาชดเอาบูเช็กเทียนก็อาจ
เป็นได้ เมื่อเราจับผิดบูเช็กเทียนยังไม่ถนัด จะลงโทษบูเช็กเทียนตามคำท่านก็มีควร เด็กยื่นเกลี้ยได้ฟังรับสั่งเอนเอียง
ไปข้างบูเช็กเทียนดังนั้นก็นึกขัดใจ แต่กลับตรองเห็นว่า ถึงเราจะอ้างเหตุผลอย่างไรบูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็คงเบี่ยงบ่าย
ไม่ยอมลงโทษบูเช็กเทียนตามคำเราเป็นแน่ ถ้าเราแข็งข้อต่อไปแต่เอาชนะไม่ได้ก็จะเสียคม จำจะต้องผ่อนผันไปตาม
การลี้ภัย คิดแล้วจึงทูลว่า ตามคำชัดของเนียมอันนั้นในชั้นแรกข้าพเจ้าก็มีได้เชื่อถือ ได้ชักพอกต่อไปเนียมอันจึง
ได้ชี้แจงเรื่องราวให้ฟังโดยตลอด ข้าพเจ้าพิจารณาเห็นถ้อยคำแม่นยำสมเหตุผลแล้วจึงให้จกคำให้การไว้ ในข้อนี้จะ
เท็จจริงเพียงไรขุนนางทั้งปวงก็ได้รับรู้เห็นเป็นพยานด้วยกันทั้งสิ้นแล้ว แต่เมื่อบูเช็กเทียนแก้ตัวเป็นว้าวพันหลักกลับกล่าว
หาว่าข้าพเจ้าพาลผิดด้วยความเกลียดชังดังนี้ ครั้นข้าพเจ้าจะมานะเอาชัยแก่บูเช็กเทียน การก็จะกลับเป็นสมจริง หาก
ควรแก่ลักษณะที่ข้าพเจ้าเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ไม่ เรื่องนี้ข้าพเจ้าขอให้เป็นอันเลิกแล้วต่อกันตามพระประสงค์ แต่ในข้อที่
บูเช็กเทียนแพ้นั้นแก่ข้าพเจ้านั้น ขอพระองค์ทรงโปรดจัดการให้เป็นไปตามสัญญา มิฉะนั้นบูเช็กเทียนผู้ซึ่งพระองค์
จะทรงชุบเลี้ยงต่อไปก็จะกลับได้รับความเสื่อมเสียด้วย บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังถ้อยคำแฉกฉันของเด็กร้องเรียน
ดังนั้นก็อึดอัดพระทัยเป็นที่สุด แต่มีรูที่จะตราสัปรดประการใด จึงมีรับสั่งให้บูเช็กเทียนออกจากตำแหน่งแห่งไป บู
เช็กเทียนมีความเสียใจยิ่งนัก คุกเข่าลงถวายคำนับแล้วลอยไปยืนเฝ้าอยู่ข้างหลังขุนนางทั้งปวง ขณะนั้นเด็กยื่นเกลี้ย
คิดอยู่ในใจว่า ถึงแม้บูเช็กเทียนต้องออกจากตำแหน่งแห่งไปก็คงไม่ต่ำต่ำอยู่นานนัก มิใช่บูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็คงหาโอกาส
ตั้งแตงมันขึ้นจนได้ ก็อย่ากระนั้นเลยเราจะต้องทำคุณแก่ศัตรูให้คนทั้งหลายเห็นใจ แต่กลับให้การเป็นประโยชน์แก่
ราษฎรทั้งปวงเห็นจะแยกกายดี คิดแล้วจึงทูลว่า บูเช็กเทียนต้องถูกปลดออกจากตำแหน่งแห่งไปครั้งนี้คงจะนึกน้อย
ใจว่าข้าพเจ้ามีความอาฆาตเกลียดชัง แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าบูเช็กเทียนก็เป็นคนมีสติปัญญาสามารถที่จะรับราชการฉลอง
พระเดชพระคุณได้อยู่ อนึ่งการครั้งนี้บูเช็กเทียนก็ได้มีความผิดร้ายแรง เป็นแต่แพ้นั้นข้าพเจ้าเท่านั้น ขอพระองค์
ทรงตั้งให้เป็นขุนนางตำแหน่งนาเสียเถิด บูเช็กเทียนจึงจะไม่เสียใจว่าข้าพเจ้าทูลขอให้ถอดถอน เป็นแต่ทรงโปรดให้
ย้ายตำแหน่งราชการไปที่อื่น ส่วนตำแหน่งแห่งไปนั้น ต้องเลือกคิดเอาขุนนางผู้อื่นที่มีความซื่อสัตย์มั่นคงมาเป็นเจ้า
หน้าที่ เพราะการที่บูเช็กเทียนพลาดลงในครั้งนี้ ทำให้ราษฎรเสื่อมความนับถือ ถึงต่อไปจะให้กลับมารับตำแหน่งเดิม
ก็ไม่ใช่ประโยชน์แก่ราชการ กลับจะเป็นที่ครหานินทาแก่พระองค์ด้วย ข้าพเจ้าเห็นการเป็นดังนี้แต่ไม่ทราบว่าจะพระ
องค์จะทรงเห็นประการใด บูเช็กเทียนฮ่องเต้มีรูที่จะตราสัปรดประการใดจึงคล้อยตามว่า ท่านพูดสมเป็นผู้หลักผู้ใหญ่ดังนั้น
เราก็ต้องเห็นด้วย จึงทรงโปรดให้บูเช็กเทียนเป็นขุนนางตำแหน่งนา บูเช็กเทียนก็เข้าไปคุกเข่าลงถวายคำนับของพระ
คุณความธรรมนิยม แล้วลอยไปยืนเฝ้าอยู่ตามตำแหน่ง เด็กยื่นเกลี้ยจึงกราบทูลต่อไปว่า หลวงจีนเฮงฮวยหวังมีความ
ผิดต่อกฎหมายแผ่นดินหลายข้อ ครั้นจะนิ่งเสียไม่ชำระต่อไปให้เด็ดขาดราษฎรก็จะติฉินนินทาได้ ขอพระองค์ทรง
โปรดให้ข้าพเจ้าจัดการชำระลงโทษหลวงจีนเฮงฮวยหวังตามกฎหมายเถิด บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็ขัดเคืองเด็ก
ยื่นเกลี้ยยิ่งนัก ประทับนั่งอยู่เป็นครู่จึงตรัสว่า เรื่องท่านชำระกันไม่รู้จักสิ้นสุดบ้างเลย ตามที่ท่านขอให้ชำระหลวง
จีนเฮงฮวยหวังนั้น ท่านมีหลักฐานเพียงพอแล้วหรือว่าหลวงจีนเฮงฮวยหวังเป็นคนร้ายชำนานชั้ทั้งสอง เด็กยื่นเกลี้ยได้
ฟังรับสั่งดังนั้นก็นึกคิดอยู่ในใจว่าบูเช็กเทียนฮ่องเต้ไม่อยากจะชำระเรื่องนางชั้แห่งเต้าฟัวก็เพราะเกรงจะสืบสวนไปถึง
ในชั้นเดิมที่เกี่ยวข้องกับพระองค์ทำให้เกิดเรื่องขายหน้า แต่ที่จริงก็ตรงกับความประสงค์ของเรา เพราะนางชั้ทั้งสอง
นั้นเราใช้ให้เบียดเบียนแก่ไปปรักเป็นกันชำระไม่ได้โดยอยู่เอง ต้องผ่อนตามให้ถูกใจบูเช็กเทียนฮ่องเต้เสียอย่างหนึ่งจึง

จะคาดกันเรื่องนางหลี่สืได้ถนัด คิดแล้วจงพูดว่า เรื่องนางชเห่งเต้าพัวนั้นอันที่จริงจะลงเอยว่าหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีเป็นคนฆ่ายังไม่ควร เพราะไม่มีหลักฐานแจ่มแจ้ง การที่ข้าพเจ้าจับหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีมาก็เพราะหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีมีพิรุณบัดนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนางชเห่งเต้าพัวนั้นต้องคดีไว้มาก่อนเพราะเป็นเรื่องลับยากที่จะเอาตัวคนร้ายให้แน่นอนได้ แต่ส่วนเรื่องนางหลี่สืได้พิจารณาเป็นสัจแล้วว่าหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีกระทำผิด ควรต้องรับโทษถึงตายตามกฎหมายแผ่นดิน ขอพระองค์จงมีรับสั่งให้ประหารชีวิตหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีเสียเถิด ขณะนั้นบูเช็กเทียนฮ่องเต้มีความเดือดร้อนในพระทัยเป็นอย่างยิ่ง ทรงดำริว่าครั้งนี้เราเสียทีแก่เด็กยี่นเกลียดเสียแล้ว ต้องตกอยู่ในตาจนจะหลีกเลี่ยงไปทางใดก็สุดคิด จำจะต้องยอมรับคำเด็กยี่นเกลียดไว้มาก่อน แล้วจึงค่อยหาโอกาสแก้ไขต่อภายหลัง ทรงดำริดังนั้นแล้วจึงตรัสว่า เรื่องนางหลี่สืเมื่อได้ความเป็นสัจแล้วก็ไม่ต้องชำระกันอีกให้ลำบาก เป็นอันว่าหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีมีผิดโทษถึงตาย และโทษอันนั้นถินตลอดถึงเรื่องนางชเห่งเต้าพัวด้วย แต่เราเห็นว่าหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีผู้ที่เราได้แต่งตั้งให้เป็นสมภารใหญ่ มียศศักดิ์สูง ภู่ ๆ ก็เอาตัวไปฆ่าตั้งราษฎรสามัญหาควรไม่ ต้องเอาตัวขังคุกไว้สักเจ็ดวันก่อนแล้วเราจึงจะมีคำสั่งให้จัดการประหารชีวิตต่อภายหลัง เด็กยี่นเกลียดได้ฟังดังนั้นก็รู้เท่า แต่เห็นว่าถึงถึงคั้นค่อไปบูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็ไม่ยอม จึงทูลว่าเมื่อพระองค์ทรงเห็นว่าหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีมีผิดจริงแล้ว การต่อไปข้างหน้าที่สุดแต่จะทรงโปรด แต่เรื่องที่เกิดขึ้นครั้งนี้บรรดาขุนนางและราษฎรรู้อยู่ทั่วกัน ควรจะจัดการป้องกันความครหาเสียชั้นหนึ่งก่อน ด้วยในวัดแป๊ะเบย์นั้นหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีได้ทำอุโมงค์และตบแต่งห้องหับสำหรับบำรุงความสุขในทางโลกีย์หาสมควรแก่วัดเป็นที่เคารพบูชาไม่ ขอพระองค์ทรงโปรดให้รื้อทำลายเสียให้สิ้นเชิง เมื่อราษฎรทั้งปวงได้ทราบก็จะซ้องสรรเสริญว่าพระองค์ทรงคุณธรรมอันประเสริฐ อนึ่งในเวลานี้วัดแป๊ะเบย์ไม่มีสมภารเจ้าวัด ข้าพเจ้าเห็นว่าหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีเป็นผู้เคร่งครัดในพรหมจรรย์ สมควรจะปกครองวัดแป๊ะเบย์ได้ ขอพระองค์ทรงโปรดตั้งให้เป็นสมภารเจ้าวัดด้วย ขณะนั้นบูเช็กเทียนฮ่องเต้หมกหมุ่นพระทัยอยู่แต่เรื่องหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีมีอาจขัดใจเด็กยี่นเกลียด จึงมีรับสั่งให้เจ้าพนักงานจัดไปตามคำเด็กยี่นเกลียดทุกประการ

ฝ่ายบูเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จขึ้นแล้วก็เข้าไปในตำหนักซิเง่าเล่ากับเตี้ยเซียงจงแต่งตั้งเป็นสองเสาและกุยฮุยมารับเสด็จตามธรรมเนียม บูเช็กเทียนฮ่องเต้เห็นหน้าคนทั้งสองก็ทวนรำลึกถึงหลวงจิ้นเฮงฮวยหงี ทรงพระองค์ลงนั่งพลางถอนพระทัยนั่งคลั่งอยู่ ชิเง่าเล่าเห็นพระอาการเป็นดังนั้นก็ประหลาดใจยิ่งนัก จึงเข้าไปคุกเข่าลงข้างพระองค์ทางเบื้องขวาแล้วทูลถามว่า แต่ก่อนพระองค์เสด็จออกว่าราชการครั้งไร เพลาเสด็จกลับเข้ามาข้างในเห็นทรงขมขื่นแจ่มใสทุกครั้ง แต่เหตุไฉนวันนี้พระอาการจึงผิดปกติดูหน้าประหลาดใจนัก ชะรอยจะมีราชการสำคัญเกิดขึ้นทำให้เป็นที่ขุ่นเคืองพระทัยเป็นมั่นคงเรื่องที่เกิดขึ้นนั้นลูกเงินเป็นประการใด ขอพระองค์ทรงโปรดให้ข้าพเจ้าทราบด้วย เผื่อว่ามีโอกาสข้าพเจ้าก็จะขอสนองพระเดชพระคุณไปตามกำลังและสติปัญญา บูเช็กเทียนฮ่องเต้ถอนพระทัยพลางตรัสว่า เราเสียทีแก่เด็กยี่นเกลียดครั้งนี้ให้มีความแค้นใจแทบจะอาเจียนเป็นโลหิต เรามีอำนาจตัดหัวเด็กยี่นเกลียดก็ได้แต่เหตุไฉนจึงพ่ายแพ้แก่เด็กยี่นเกลียดทุกอย่าง ทุกวันนี้เด็กยี่นเกลียดกลับมาเป็นเจ้าหัวใจเราเสียแล้ว ตรัสแล้วก็เล่าเรื่องหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีให้ชิเง่าเล่ากับเตี้ยเซียงจงฟังตั้งแต่ต้นจนปลาย เตี้ยเซียงจงได้ฟังดังนั้นก็นึกถึงตัวเมื่อครั้งถูกเขี่ยขึ้นมาทันทีให้มีความโกรธแค้นเด็กยี่นเกลียดยิ่งนัก จึงเข้าไปคุกเข่าลงข้างพระองค์ทางเบื้องซ้ายอีกคนหนึ่งแล้วทูลว่า เด็กยี่นเกลียดคนนี้เป็นศัตรูของพระองค์โดยแท้ พระองค์ทรงชุบเลี้ยงไว้ก็เหมือนดังเสวยของแสงแรงให้ฝึกกลัดหนองมิแต่จะทำให้ปวดเจ็บยิ่งขึ้น การครั้งนี้เด็กยี่นเกลียดข่มขู่อยู่เต็มใจว่าหลวงจิ้นเฮงฮวยหงีเป็นข้าสนิทชิดใช้ของพระองค์ จึงได้แก่งทำการหักหน้าเพื่อจะให้พระองค์ได้รับความอับอาย ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องนี้เด็กยี่นเกลียดไม่มีหน้าที่จะเกี่ยวข้องด้วยเลย แต่หากเป็นเพราะอุบายอันหลักแหลมของเด็กยี่นเกลียดทั้งสิ้น ถ้าไม่เร่งคิดกำจัดเด็กยี่นเกลียดเสีย นานไปเด็กยี่นเกลียดก็จะคิดการกำเริบยิ่งขึ้นทำให้พระองค์ได้รับความเดือดร้อนไม่รู้แล้ว ชิเง่าเล่าก็ทูลซ้ำเติมว่า เด็กยี่นเกลียดคนนี้เป็นฝักฝ่ายข้างศัตรูของพระองค์ หาได้มีใจจงรักภักดีโดยสุจริตไม่ พระองค์ก็ทรงทราบอยู่เต็มพระทัยแล้ว แต่เหตุไฉนจึงทรงแต่งตั้งให้เป็นใหญ่กว่าขุนนางทั้งปวง เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าสบโอกาสวันใด เด็กยี่นเกลียดมีทำการใดได้ ถนัดหรือ ขอพระองค์เร่งดำริป้องกันเหตุร้ายเสียแต่ต้นมือเถิด บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังดังนั้นก็ถอนพระทัย ยกพระหัตถ์ทั้งซ้ายขวาอุบหลังสองเสาและกุยฮุยทั้งสองพลางตรัสว่า เจ้าเอ๊ย อันราชการแผ่นดินกับการส่วนตัวนั้น เมื่อ

เกี่ยวข้องกับเข้าแล้วยอมทำให้ยากใจยิ่งนัก ถ้าเห็นแก่การส่วนตัวเป็นใหญ่ โหนเลยเราจะได้เป็นฮ่องเต้ และพวกเจ้าซึ่งบริบูรณ์ด้วยลาภยศทั้งปวงก็จะป็นปีป็นสิ้น ความคิดเข้ายังคั่นนัก มิได้รู้สำนึกว่าเราครอบครองราชสมบัติอยู่ได้ทุกวันนี้ ก็เพราะมีเด็กย่นเกียดเป็นหลักอยู่ในราชการ เจ้าเห็นแต่เพียงชั่วขณะมิได้คิดถึงการข้างหน้าให้รอบคอบเช่นนั้นใช้ไม่ได้ บัดนี้เราตกลงใจแล้วว่าจำเป็นต้องให้อภัยแก่เด็กย่นเกียด เพราะเขารู้จักอ่อนน้อมอ่อนเบาเราจะไปถือโทษหาชอบไม่ เวลานี้เราเป็นทุกข์ร้อนแต่เรื่องหลวงจีนเฮงฮวยหงี ถ้าหลวงจีนเฮงฮวยหงีมิได้รู้ความในกึ่งน้อยใจเราบางทีจะนึกฉุนเฉียวแล้วฆ่าตัวตายเสียก็อาจเป็นได้ เราคิดว่าจะต้องให้คนไปบอกความในใจของเราให้หลวงจีนเฮงฮวยหงีทราบเสียก่อน จึงจะค่อยคลายความวิตก เดียวเชิงจงทูลว่า พระองค์จะให้ขึ้นที่ออกไปบอกหรือให้ไปตามบุช่าซือมาสั่งก็ได้ บุเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่า เรื่องราวกำลังเข้าที่คับขันเราจะทำการล่อแหลมเช่นนั้นไม่ได้ดอก อนึ่งผู้ซึ่งเราจะใช้ไปก็ต้องไว้นือเชื่อใจได้สนิท. อันพวกขันที่นั้นจะทำการได้อย่างใจเราหรือ ส่วนบุช่าซือไว้อใจได้ก็จริง แต่ว่ามีคนรู้จักกันมากเกลือกว่าเนื้อความแพร่พรายไปก็จะได้รับความอภัยยศ เราคิดว่าต้องให้คนแปลกหน้าทำเป็นที่เข้าไปเยี่ยมหลวงจีนเฮงฮวยหงี แล้วบอกความประสงค์ของเราให้รู้จึงจะไม่มีคนสงสัย แต่เรายังนึกหากคนแปลกหน้าที่ไว้อใจจริง ๆ ไม่ได้ ชิเง่าเฉ่าได้ฟังดังนั้นจึงทูลว่า การครั้งนี้ข้าพเจ้าจะขอรับอาสาเพราะข้าพเจ้ามิได้เป็นคนคุ้นเคยกับข้าราชการฝ่ายหน้า ถ้าข้าพเจ้าปลอมตัวเป็นราษฎรสามัญไปเยี่ยมหลวงจีนเฮงฮวยหงี คงไม่มีใครรู้จักหรือสงสัย ข้าพเจ้าเลย ขอพระองค์จงโปรดให้ข้าพเจ้าไปทำการฉลองพระเดชพระคุณสักครั้งหนึ่งเถิด บุเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่า เราขอบใจเจ้านัก แต่ทว่าการเรื่องนี้หาควรใช้เจ้าไม่ เจ้าเป็นถึงตำแหน่งองเฮามียศศักดิ์สูงจะไปเกลือกกัลลกับเรื่องนี้มิบังควร ต้องตรีกตรองหาอุบายอย่างอื่นดีกว่า ชิเง่าเฉ่าจึงทูลว่าพระองค์ทรงเห็นดังนั้นก็ชอบอยู่ แต่การครั้งนี้ฉุฉุนยิ่งนักจะผัดผ่อนต่อไปอีกน่ากลัวจะเสียการข้าพเจ้าได้ตรีกตรองโดยรอบคอบแล้วเห็นว่าคงเป็นที่เรียบร้อย สมพระประสงค์ทุกอย่าง บุเช็กเทียนฮ่องเต้กำลังร้อนพระทัยก็ทรงเห็นด้วย จึงสั่งข้อความที่พูดกับหลวงจีนเฮงฮวยหงีโดยตลอดแล้วกำชับว่าเจ้าต้องระวังตัวให้จงหนักและทำการตามอุบายที่เราสั่งให้ถูกต้อง เมื่อเสร็จธุระแล้วต้องรีบกลับมาอย่าเชื่อนแชนเป็นอันขาด ชิเง่าเฉ่าก็ถวายคำนับลาออกจากตำหนักมาแต่งตัวเป็นราษฎรสามัญพาขันที่ที่เคยไว้อใจออกจากวังไปในทันใดนั้น

ฝ่ายเด็กย่นเกียดออกจากเฝ้าแล้วก็กลับมาบ้านเข้าไปนั่งในห้องหนังสือพลางคิดแต่ในใจว่า เราปราบหลวงจีนเฮงฮวยหงีได้ครั้งนี้คงจะทำให้พวกขุนนางกัฉฉินเข็ดขยาดไปมาก ซึ่งเราทูลขอให้ประหารชีวิตหลวงจีนเฮงฮวยหงีก็ทำไปตามการ ที่จริงเรารู้พระทัยอยู่แล้ว ถึงอย่างไรก็คงไม่โปรดให้ฆ่าหลวงจีนเฮงฮวยหงี แต่เราจะต้องแกล้งให้มันทนทุกข์ทรมานอยู่ในคุกต่อไปอีก ถ้าบุเช็กเทียนฮ่องเต้จะคิดอ่านปล่อยมันออกจากคุกเมื่อใด เราก็จะคอยเตือนให้ประหารชีวิตเสีย เวลานี้ยังมีชิเง่าเฉ่าอีกคนเดียวที่เราต้องการตัวอยู่ ถ้ามีโอกาสปราบปรามأيคนนี้ได้อีกคนอื่น ๆ คงไม่กล้ากำเริบทำให้ราษฎรเดือดร้อน เด็กย่นเกียดคิดแล้วก็เขียนหนังสือฉบับหนึ่ง ความว่าให้พนักงานที่ว่าการแห่งไปมอบตัวหลวงจีนเฮงฮวยหงีไปจำไว้ยังที่ขังนักโทษ เสร็จแล้วให้เบเอี้ยงกับจวดฮันถือไป คนทั้งสองมาถึงที่ว่าการแห่งไปก็เอาหนังสือส่งให้ผู้คุม แล้วนำตัวหลวงจีนเฮงฮวยหงีออกมาข้างนอก ขณะนั้นชิเง่าเฉ่ากับขันที่สองคนก็มาถึง ชิเง่าเฉ่าเห็นเบเอี้ยงกำลังจะพาตัวหลวงจีนเฮงฮวยหงีไป จึงเข้าไปคำนับแล้วบอกว่า ข้าพเจ้าเป็นญาติของหลวงจีนเฮงฮวยหงี ได้ทราบว่าหลวงจีนเฮงฮวยหงีมีโทษถึงประหารชีวิตจึงมาเยี่ยม ขอท่านได้กรุณาให้ข้าพเจ้าพบพูดจากันด้วย เบเอี้ยงมิรู้จักชิเง่าเฉ่าเห็นแต่งตัวเป็นคนสามัญก็ไม่นึกสงสัย จึงตอบว่า ท่านแข่งเสียงห้ามปรามมิให้ใครยอมเป็นอันขาด ถึงเป็นญาติกับหลวงจีนเฮงฮวยหงีก็ต้องไปขออนุญาตต่อท่านแข่งเสียงเสียก่อน ชิเง่าเฉ่าได้ฟังดังนั้นจึงคิดแต่ในใจว่า ในเวลานี้ถึงแม้เราจะได้พบหลวงจีนเฮงฮวยหงีก็คงพูดอะไรกันไม่ได้ เพราะที่นี้เป็นที่เปิดเผยไม่สมควรจะพูดความลับต้องคอยให้หลวงจีนเฮงฮวยหงีไปอยู่เป็นที่เป็นที่ทางเสียก่อนจึงจะมีโอกาส ชิเง่าเฉ่าคิดแล้วจึงว่า เมื่อเป็นการคิดขัดเช่นนั้นข้าพเจ้าก็ต้องขดลาท่านไปก่อน พูดแล้วก็ทำเป็นคำนับลาไป เบเอี้ยงจึงกุมตัวหลวงจีนเฮงฮวยหงีไปยังที่ขังนักโทษ ชิเง่าเฉ่ากับขันที่ทั้งสองก็เดินตามไปข้างหลัง ครั้นมาถึงที่ขังนักโทษ เบเอี้ยงมอบตัวให้ขุยเด็กนายผู้คุมเสร็จแล้วจึงว่า เมื่อข้าพเจ้าจะมานี้มีชายสามคนเข้าไปบอกว่า เป็นญาติของหลวงจีนเฮงฮวยหงี จะขออนุญาตเข้าไปเยี่ยม แต่ท่านแข่งเสียงห้ามมิให้ใครไปพบปะกับหลวงจีนเฮงฮวยหงี ข้าพเจ้าจึงไม่ยอมอนุญาต เวลานี้ชายทั้งสาม

คนเดินตามมาด้วย ท่านยังเคยรู้จักบ้างหรือไม่ ขุนเต็กได้ฟังดังนั้นก็ออกไปดู ครั้นเห็นซีเง่าเจ้าแต่ไกลก็จำได้รีบกลับเข้ามาบอกแก่เบเอี้ยงว่า ชายสามคนนั้นข้าพเจ้ารู้จักอยู่ คนหนึ่ง ชื่อซีเง่าเจ้า นิสัยมันเป็นคนทุจริตชั่วร้ายยิ่งนัก เวลานี้เป็นคนโปรดของบูเช็กเทียนฮ่องเต้ ซึ่งต้องการพบหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังคงจะมีเรื่องอะไรมาจากข้างในสักอย่างหนึ่ง เบเอี้ยงได้ยินชื่อซีเง่าเจ้าก็ดีใจนักแต่เกรงจะไม่แน่จึงถามขุนเต็กว่า ชายคนนั้นชื่อซีเง่าเจ้าแน่หรือ บางทีท่านจะจำผิดไปดอกกระมัง ขุนเต็กหัวเราะพลาบพุดว่า อ้ายคนนี่เดิมอยู่นอกประตูเมืองหลวงใกล้กับบ้านข้าพเจ้า ได้เคยวิวาทกับข้าพเจ้าครั้งหนึ่งด้วยเรื่องมันฉุดสาวใช้ของหื้อซ่าได้ไปในบ้าน ข้าพเจ้าเห็นเข้าก็ไปบอกแก่หื้อซ่าได้ หื้อซ่าได้ตามมาจึงเกิดวิวาทกันขึ้นเมื่อฉุดสาวใช้เดินผ่านมาทางนั้น เลยต้องเลิกกัน ตั้งแต่นั้นมาข้าพเจ้าได้ยินข่าวว่ามันเข้าไปอยู่ในวัง แต่เคยออกมาชมแหงบุตรภรรยาชาวบ้านอยู่เสมอ นิสัยของมันชั่วร้ายลามกในทางนี้ แต่บูเช็กเทียนฮ่องเต้กลับโปรดปรานมันมากตั้งแต่มันเข้าไปอยู่ในวังข้าพเจ้าพึ่งพบหน้ามันวันนี้เอง เบเอี้ยงเห็นขุนเต็กพูดมันคงควรเชื่อถือก็ตีความขึ้นดียิ่งนัก จึงว่าแก่ขุนเต็กว่า ซีเง่าเจ้าออกมาวันนี้คงมีเรื่องอะไรมาพบกับหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังเป็นแน่ เวลานั้นท่านอย่าเพื่อปล่อยให้มันเข้ามาหากันได้เป็นอันตราย ข้าพเจ้าจะรีบกลับไปแจ้งแก่ท่านเซ่งเสียงให้ทราบ เมื่อท่านเซ่งเสียงสั่งมาอย่างไรข้าพเจ้าจะมาบอกโดยเร็ว ขุนเต็กก็รับคำ เบเอี้ยงกับจวดฮันจึงรีบกลับมาแจ้งให้เด็กขึ้นเกลียดทราบทุกประการ เด็กขึ้นเกลียดได้ทราบว่าซีเง่าเจ้าออกมาก็ดีใจนัก พุดว่าเรานึกแล้วว่าบูเช็กเทียนฮ่องเต้คงให้ใครมาหาหลวงจีนเฮ้งฮวยหวัง จึงรีบให้ย้ายมาไว้เสียยังที่ชั้นนักโทษ ด้วยไม่ไว้ใจคนในที่ว่าการแห่งไป บัดนี้ที่นักไว้ก็สมจริงมีหน้าซ่าให้ซีเง่าเจ้าออกมาด้วย อ้ายคนนี่เราต้องการตัวมานานแล้ว พอได้ออกมาให้จับสนใจนัก เด็กขึ้นเกลียดพุดแล้วกระซิบสั่งอุบายให้เบเอี้ยง จวดฮันฟังโดยตลอด เบเอี้ยงจวดฮันก็ค้ำบับรีบไปยังที่ขังนักโทษ เด็กขึ้นเกลียดจึงเรียกเถาไถ่มาบอกอุบายให้ฟังอีก เถาไถ่ก็ค้ำบับรีบไปจัดการตามคำสั่ง เด็กขึ้นเกลียดนั่งรอเวลาอยู่ในห้องหนังสือสักครู่หนึ่ง แล้วเรียกทหารสี่ห้าคนออกจากบ้านไป

ฝ่ายซีเง่าเจ้ากับขันทีทั้งสองยืนคอยดูลาดเลาอยู่ห่าง ๆ ขณะเมื่อเบเอี้ยงกับจวดฮันพากันกลับไป ซีเง่าเจ้าจึงว่าแก่ขันทีว่า อ้ายผู้คุมสองคนนั้นไปแล้ว เราควรจะไปพบกับผู้คุมอื่นดูบ้าง ถ้าเข้าคุกปิดเสียการก็จะไม่สำเร็จ สามคนปรึกษากันตกลงแล้วก็เดินเข้าไปที่คุก ขณะนั้นขุนเต็กกำลังยืนอยู่กับผู้คุมคนหนึ่ง ซีเง่าเจ้านึกว่าขุนเต็กคงจำคนไม่ได้ก็แกล้งทำเป็นไม่รู้จึงขยี้เด็กเข้าไปพุดว่า ข้าพเจ้าเป็นพี่น้องกับหลวงจีนเฮ้งฮวยหวัง ได้ทราบว่าหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังต้องโทษจึงรีบมาเยี่ยม ขอท่านได้กรุณาให้ข้าพเจ้าไปพบกันด้วย ขุนเต็กตอบว่า ท่านเซ่งเสียงห้ามมิให้ใครไปมาหาสู่หลวงจีนเฮ้งฮวยหวัง ข้าพเจ้าจะอนุญาตก็ใจนัก ซีเง่าเจ้าจึงว่าท่านเซ่งเสียงเป็นแค่คนชำระหลวงจีนเฮ้งฮวยหวัง ก็สั่งไปตามการความจริงเรื่องเยี่ยมเยียนคนโทษสิทธิ์ขาดอยู่ที่นายผู้คุมต่างหาก ขอท่านจงเห็นแก่ไมตรีเถิด ขณะนั้นเบเอี้ยงกับจวดฮันก็มาถึง ขุนเต็กจึงว่าข้าพเจ้าเป็นผู้น้อยจะทำการแต่ลำพังไม่ได้ เวลานั้นพวกพนักงานของท่านเซ่งเสียงมาแล้ว ท่านจงลองไปพบกับเขาเถิด ซีเง่าเจ้าเห็นเบเอี้ยงจวดฮันกลับมาก็ใจนัก แต่แข็งใจเข้าไปพุดว่า ท่านสั่งให้ข้าพเจ้าไปขออนุญาตต่อท่านเซ่งเสียง ข้าพเจ้าจะไปก็ไม่ได้บ้านจึงเลยต้องมาที่คุกนี้อีก ท่านจะอนุญาตให้ข้าพเจ้าพบสักหน่อยไม่ได้หรือ เบเอี้ยงตอบว่า ท่านอยากพบหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังจริง ๆ ข้าพเจ้าจะพาไป ซีเง่าเจ้าจึงว่า ถ้าท่านสงเคราะห์ได้เช่นนั้นก็บุญคุณแก่ข้าพเจ้าใหญ่หลวง ข้าพเจ้าจะไม่ลืมเลยเป็นอันตราย เบเอี้ยงก็พาซีเง่าเจ้าเข้าไปที่ห้องขังแล้วยืนกุมอยู่ ซีเง่าเจ้าเห็นเบเอี้ยงคอยกุมจึงเรียกตัวไปข้างหนึ่ง แล้วหยิบเงินส่งให้สองร้อยตำลึง บอกว่าข้าพเจ้าตั้งใจจะค้ำบับท่านที่แรกแล้ว แต่ก็ไม่มีเวลาพุดกันขอท่านจงรับไว้ใช้สอยเถิด เบเอี้ยงหัวเราะพลาบพุดว่า ข้าพเจ้าพาเข้ามาเพราะสงสารท่านใช้ว่าจะเห็นแก่เงินทองก็หาไม่ ขอท่านอย่าคิดวุ่นวายไปเลย ซีเง่าเจ้าจึงว่า ข้าพเจ้าเป็นคนขัดสนมีติดตัวมาเล็กน้อย ถ้าท่านยังไม่พอใจ ข้าพเจ้าจะขอค้ำบับท่านห้าร้อยตำลึง เบเอี้ยงตอบว่าท่านจะให้พันตำลึงข้าพเจ้าก็รับไม่ได้ เวลานั้นก็เย็นมากแล้วท่านควรจะเข้าไปหาหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังพุดจากกันเสียให้เสร็จเถิด ซีเง่าเจ้าได้ฟังดังนั้นจึงว่า ข้าพเจ้ารักน้ำใจท่าน จึงคิดจะสมนาคุณท่านดอก ถ้าท่านไม่รับข้าพเจ้าก็ต้องให้ถึงสองพันตำลึง เบเอี้ยงได้ฟังดังนั้นก็ทำเป็นโกรธพุดว่า ข้าพเจ้าไม่ใช่คนกินสินบน เมื่อท่านไม่มาเยี่ยมกันโดยสุจริตจงเร่งกลับออกไปเสียเถิด เบเอี้ยงพุดแล้วก็ฉุดมือซีเง่าเจ้าออกมาข้างนอก พอถึงประตูก็ผลักเซ่อออกไปล้มอยู่ริมกำแพง ซีเง่าเจ้าลุกขึ้นได้มีความโกรธยิ่งนัก พุดว่า มึงไม่ให้กูเยี่ยมก็ต้องบอกกันโดยดี หากควรจะชมแหงกูไม่ มึงเป็นผู้คุมทำได้แต่คนโทษ จะ

มาทำกับคนอย่างกูไม่ได้ดอก เบเอียงตอบว่า มึงไม่ได้มาเยี่ยมโดยสุจริตกูจึงจับไล่ไปเสีย เมื่อมึงหาว่ากูข่มเหง กูจะจับมึงไปให้ท่านเซ่งเส็งเดี๋ยวนี้ เบเอียงพูดแล้วตรงเข้าจับตัวซีเง่าเฉ่า ซีเง่าเฉ่ากับขันที่ทั้งสองก็ต่อสู้เป็นสามารด จวดฮัน ญุเด็กจึงเข้าช่วยเบเอียง เวลานั้นพวกราษฎรชาวบ้านพากันมาดูเป็นอันมาก พอเด็กยื่นเกียดมาถึงก็สังทพารให้ช่วยจับตัวคนทั้งสามไว้แล้วถามเบเอียงว่า พวกเจ้าเป็นผู้คุมคนโทษ เหตุใดจึงมาวิวาทกับชายสามคนนี้เบเอียงคำนับแล้วตอบว่า ชายทั้งสามคบคิดกันมาจะแย่งชิงหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่ ข้าพเจ้าช่วยกันจะจับตัวไปส่งท่านก็พอที่ท่านมาถึง ขอท่านจงชำระโทษตามกฎหมายด้วย เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็ทำเป็นโกรธ ทวาดเอาชายทั้งสามว่า หลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่เป็นคนโทษถึงตาย พวกเจ้าคบคิดกันมาแย่งชิงจะได้หรือ ซีเง่าเฉ่ารู้ว่าเด็กยื่นเกียดมากก็ตกใจยิ่งนัก ทั้งไม่ทันคิดว่าจะตอบอย่างไรก็นิ่งอยู่ เด็กยื่นเกียดจึงให้จัดที่ชำระความขึ้นในคุก แล้วขึ้นนั่งบนเง่หมิง สั่งให้เอาตัวคนทั้งสามมากลุมเข้าอยู่ตรงหน้า ซีเง่าเฉ่าเมื่อยังอยู่ในวังนั้น ถึงเคยได้ยินชื่อเสียงเด็กยื่นเกียดก็ยังไม่นึกเกรงกลัว ด้วยตระหนงตัวว่าเป็นคนโปรดของบูเช็กเทียนฮ่องเต๋ยิ่งกว่าคนอื่น ๆ ครั้นได้มาเห็นเด็กยื่นเกียดเข้า ก็ให้หนักขยาดครั้นคร้ามยิ่งนัก ขณะนั้นเด็กยื่นเกียดร้องทวาดว่า พวกเจ้าทั้งสามใครเป็นต้นคิดมาแย่งชิงหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่จงเร่งให้การมาเดี๋ยวนี้ ซีเง่าเฉ่าได้ฟังดังนั้นจึงคิดแต่ในใจว่า เรื่องนี้ถึงเราไม่ได้คิดจะมาแย่งชิง เราก็กมาให้ทางอันมิชอบ ถ้าขึ้นต่อสู้ไปตามรูปคดีก็จะเกิดชำระกันขึ้น แล้วเรากงได้รับความเดือดร้อนเป็นแน่ จำจะต้องคิดปลีกตัวออกหากขอเลิกคดีเสียเถิด ครั้นตกลงใจดังนั้นแล้วจึงตอบว่า ข้าพเจ้าเป็นพี่น้องกับหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่ เมื่อได้ทราบว่หลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่เป็นโทษจึงมาเยี่ยม หาได้คบคิดกันมาจะแย่งชิงคนโทษไม่ แต่พวกผู้คุมไม่ยอมให้ข้าพเจ้าเข้าไปเยี่ยม มิหนำซ้ำผลักข้าพเจ้าออกไปเสีย ข้าพเจ้าอดโทษซะไว้มิได้ก็เกิดวิวาทกันขึ้น เรื่องนี้เป็นแต่เหตุเล็กน้อย ขอท่านจงกรุณาให้เลิกแล้วต่อกันเสียเถิด เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นจึงพูดกับเบเอียงว่า กูความของเจ้าอ้างว่ามาเยี่ยมหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่ แล้วเจ้าไม่ยอมให้เข้า ถึงแก่ผลักไสจนเกิดวิวาทกันขึ้น เมื่อเขาขอเลิกแล้วต่อกันครั้งนี้เจ้าจะว่าอย่างไรเล่า เบเอียงจึงว่า ชั้นแรกชายสามคนนี้ไปหาข้าพเจ้ายิ่งที่ว่าการแห่งไป บอกว่าเป็นญาติจะขอไปเยี่ยมหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่ ข้าพเจ้าไม่ยอมให้เยี่ยมแล้วพาหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่มาจากที่ว่าการแห่งไป ชายทั้งสามก็ลอบเดินตามมาด้วย พอข้าพเจ้ามอบหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่ให้ยุเด็กแล้วก็ไป ครั้นกลับมาก็พบชายสามคนนี้พูดขออนุญาตต่อยุเด็กอีก ข้าพเจ้าจึงพาชายคนที่เกิดวิวาทเข้าไปเยี่ยมแต่ชายคนนั้นยอมให้สับบนแก่ข้าพเจ้าถึงสองพันตำลึงเพื่อขออยู่กับหลวงจีนเฮ่งฮวยหงี่สองคือสองข้าพเจ้าเห็นผิดใจจึงไล่ให้กลับ แต่ชายคนนั้นด่าว่าข้าพเจ้าจึงได้เกิดวิวาทกันขึ้นบัดนี้คงรู้ตัวว่าผิดจึงขอเลิกความเสีย ความจริงจะเป็นอย่างไรขอท่านจงไกร่ครวญดูเถิด เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นจึงทวาดซีเง่าเฉ่าว่า ตามคำให้การของผู้คุมเห็นได้ว่าเจ้ามีพิรุณ ถ้ามาเยี่ยมโดยสุจริตแล้วไหนเลยเจ้าจะต้องคิดสับบนตั้งสองพันตำลึง ทั้งข้อที่เจ้าขอเลิกไม่ต่อสู้คดีก็ส่อตัวอยู่แล้วเจ้าชื่อใดแซ่ใดจงให้การมาเดี๋ยวนี้ ซีเง่าเฉ่าได้ฟังดังนั้นก็อึกฮ่วนในใจยิ่งนัก คิดว่าถ้าเราจะแก้งบอกเป็นชื่ออื่นเกลือกว่ายุเด็กจำเราได้ก็คงจะพูดขึ้น ด้วยมันเป็นอริกับเราอยู่ แล้วเด็กยื่นเกียดก็คงจับโกหกเราได้ ถ้าเราจะบอกชื่อตรง ๆ เรื่องราวก็คงจะลุกลามใหญ่โตเลยไปถึงบูเช็กเทียนฮ่องเต๋ด้วย ซีเง่าเฉ่ามีรูที่ จะตอบว่าอย่างไรก็นิ่งนิกอยู่ ขณะนั้นมีชายคนหนึ่งร้องบอกว่า อ้ายคนนี้ชื่อลิมช้วนบ้านอยู่นอกเมืองหลวง ท่านจงรู้จักไว้เถิด ญุเด็กไม่รู้จักชายคนนั้น ครั้นเห็นบอกชื่อซีเง่าเฉ่าผิดก็โกรธ จึงอ้าปากขึ้นจะร้องบอกบ้าง เบเอียงรูที่ก็จับข้อมือญุเด็กไว้ ซีเง่าเฉ่าเห็นมีคนบอกชื่อตนผิดไปดังนั้นก็ดีใจยิ่งนัก รีบรับสมอ้างบอกว่าข้าพเจ้า แซ่ลิม ชื่อช้วน เด็กยื่นเกียดจำทำเป็นพูดกับชายคนนั้นว่า เราถามเขาอยู่ทางหนึ่งหาควรที่เจ้าจะพูดขึ้นไม่ เจ้ารู้จักแน่หรือจึงกล้ามาบอกชื่อกับเรา ชายผู้นั้นได้รับคำสั่งสอนของเกาไต้ไว้แล้วจึงตอบว่าอ้ายคนนี้เป็นคนทุจริตชั่วร้ายยิ่งนัก มักพาพรรคพวกไปเที่ยวลุดลากบุตรภรรยาชาวบ้านไปกระทำข่มเหงอยู่เนือง ๆ ด้วยมันถือตัวว่าเป็นคนของซีเง่าเฉ่าพวกราษฎรชาวบ้านจะฟ้องร้องก็กลัวเกรงมัน นอกจากเรื่องชู้สาวแล้ว มันยังประพฤติกการคนโกงปลิ้นปล้อนต่าง ๆ อีกด้วย ถ้าท่านไม่เชื่อจงไปสืบถามทางนอกประตูเมืองหลวงดูเถิด เด็กยื่นเกียดจึงว่าแก่ซีเง่าเฉ่าว่า ข้อที่ชายผู้นี้กล่าวโทษเจ้าคงจะเป็นความจริง หาไม่เขากงไม่รู้จักเจ้าเป็นแน่ เรื่องนี้เจ้าจะแก้ตัวว่าอย่างไรเล่า ซีเง่าเฉ่าจึงคิดแต่ในใจว่า เราบอกชื่อลิมช้วนหมายว่าจะรอดตัวก็กลับตกหนักแต่ถึงอย่างไรเราก็ต้องปฏิเสธไว้ก่อน ซีเง่าเฉ่าคิดแล้วจึงตอบว่า ชายผู้นี้รู้จักชื่อข้าพเจ้าได้อย่างไรหาทราบไม่ ความจริงข้าพเจ้าไม่รู้จักชายผู้นี้เลย ซึ่งมากกล่าวโทษขึ้นลอย ๆ ดังนั้นคงมีเจตนาร้ายอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นแน่ ขอท่านอย่าได้

เชื้อฟังเลข เด็กขึ้นเถียงจึงว่า การกล่าวโทษกันไม่ใช่เป็นของพูดเล่น ถ้าไม่จริงไหนเลขเขาจะกล้าพูด แต่เมื่อไม่มีตัว
โจทก์มายืนยันเราก็ไม่ชำระ เป็นแต่พอฟังได้ว่าเจ้าคงไม่ใช่คนดี เหตุฉะนั้นเรื่องที่เจ้าคบคิดกันมาแย้งซึ่งนักโทษก็ยอม
ฟังได้ว่าเป็นความจริงด้วย แต่เจ้าจะเป็นตัวการเองหรือใครใช้มายังรู้ไม่ได้ เจ้าจงให้การรับสารภาพมาเดี๋ยวนี้ ชีเง่า-
เง่าได้ฟังดังนั้นก็มีความกลัวขงนัก รับผิดชอบต่อ ข้าพเจ้ามาเยี่ยมหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังโดยสุจริต หากได้คิดบังอาจตั้งคำกล่าว
หาไม่ ข้าพเจ้าให้การต่อต้านเป็นความสัตย์จริง ขอท่านจงกรุณาแก่ข้าพเจ้าเถิด เด็กขึ้นเถียงดว่า อ้ายผู้ร้ายปาก
แข็ง ถ้ามีมาเยี่ยมโดยสุจริตแล้วทำไมจะต้องติดสินบนผู้คุมมากมายดั่งนั้นเล่า ชีเง่าเง่าตอบว่า ข้าพเจ้าให้เงินผู้คุม
ด้วยคิดจะสมนาคุณส่วนหนึ่งเพราะเขาอนุญาตให้ข้าพเจ้าเข้าไปเยี่ยม ซึ่งข้าพเจ้าจะได้ตั้งใจให้เป็นสินบนนั้นหาไม่ได้
เด็กขึ้นเถียงดเถียงทำเป็นโกรธดว่าด้วยเสียงอันดังว่า มึงจะแก้ตัวอย่างไรก็ฟังไม่ขึ้น ถ้าไม่รับก็ต้องเขี่ยนกันเท่านั้น
เด็กขึ้นเถียงดพูดแล้วสั่งให้ทหารเขี่ยนชีเง่าเง่าห้าสิบที ชีเง่าเง่าถูกเขี่ยนเนื้อแตกโลหิตไหลกรือร้องไห้ครวญครางอยู่ ครั้น
แล้วเด็กขึ้นเถียงดจึงว่า เราให้เขี่ยนเจ้าห้าสิบทีพอจะรู้สำนึกตัวแล้ว ทีนี้เจ้าจงให้การไปตามความจริงเถิด ชีเง่าเง่าร้อง
ไห้พลางตอบว่า ข้าพเจ้ามาเยี่ยมหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังโดยสุจริตจะเอาถ้อยคำอันใดมาสารภาพเล่า ถ้าข้าพเจ้าผิดจริงก็
ต้องรับเสียแล้ว ไหนเลขจะทนเจ็บอยู่ได้ ขอท่านจงกรุณาสักครั้งหนึ่งเถิด เด็กขึ้นเถียงดจึงว่า มึงเป็นคนร้ายให้การดล
ดะแลงได้หลายอย่าง พวกทหารจงเร่งจับตัวเขี่ยนอีกสามสิบทีเดี๋ยวนี้ ทหารซ้ายขวาก็เขี่ยนชีเง่าเง่าตามคำสั่ง ชีเง่า-
เง่ามีความเจ็บปวดเป็นสาหัสถึงแก่สลบไป เด็กขึ้นเถียงดก็ให้ทหารแก้ไขจนฟื้นแล้วจึงว่า มึงจงรับสารภาพเสียโดยดี
หาไม่กูจะให้เขี่ยนอีก ชีเง่าเง่าเจ็บปวดจนครองสติไว้ไม่อยู่ กัดฟันพลางคิดในใจว่าเรื่องนี้ความจริงเรามีพิรุณ เด็กขึ้น-
เถียงดจึงทำแก่เราได้เต็มที่ ถ้าเราชิงตั้งต้นไปก็ต้องเจ็บตัวเปล่า ถึงจะไม่ได้มาแย้งซึ่งก็ควรรับเสียดีกว่าคิดแล้วจึงตอบ
ว่า ข้าพเจ้ายอมรับสารภาพแล้วเรื่องนี้เพราะข้าพเจ้ากับหลวงจีนเฮ้งฮวยหวังเป็นญาติกันข้าพเจ้าจึงคิดจะช่วยให้พ้นโทษ
หาได้มีผู้หนึ่งผู้ใดใช้ข้าพเจ้ามาไม่ ขอท่านจงกรุณาลดหย่อนผ่อนโทษให้ข้าพเจ้าสักครั้งหนึ่ง เด็กขึ้นเถียงดให้จดคำให้
การไว้แล้วจึงถามอีกสองคนว่าเจ้าทั้งสองชื่อเชื่ออย่างไร เป็นอะไรกับลิมช้วนจงรับสารภาพมาตามตรง ชั้นที่ทั้งสอง
ให้การว่า ข้าพเจ้าชื่อเอี้ยวฮี่ อีกคนหนึ่งชื่อฮื่อหวนเป็นคนใช้ของลิมช้วน ข้าพเจ้าขอรับสารภาพตามคำสั่งลิมช้วน
ทั้งสิ้น เด็กขึ้นเถียงดจึงสั่งให้การคนทั้งสองไว้แล้วจึงว่า เหลานี้คำแล้วเราจะขังเจ้าทั้งสามไว้ก่อน พรุ่งนี้จึงจะปรึกษาโทษ
ตามกฎหมายต่อไป พูดแล้วสั่งผู้คุมให้เอาคนทั้งสามไปจำขังไว้ เด็กขึ้นเถียงดก็พาทหารกลับบ้าน

ฝ่ายบูเช็กเทียนฮ่องเต้คอยชีเง่าเง่าอยู่จนเพลาดึกครั้นไม่เห็นกลับมาก็ทรงวิตกขงนัก ดำริอยู่ในพระทัยว่าชีเง่าเง่า
เข้ามาอยู่กับเรานานแล้ว ยังหาเคยออกไปข้างนอกไม่ ครั้นนี้เห็นได้ช่องกงจะเลยไปเยี่ยมญาติพี่น้องบ้างเป็นแน่ เมื่อ
ทรงคิดไปเสียเช่นนั้นก็ค่อยคลายความวิตก เลยเสด็จเข้าที่บรรทมจนรุ่งสว่าง ครั้นตื่นบรรทมก็รีบเสด็จมาที่ตำหนัก
ชีเง่าเง่า รับสั่งถามชั้นที่คนเฝ้าตำหนักว่า เมื่อคืนนี้ชีเง่าเง่าคงกลับมาดึก เวลานี้เจ้ายังรู้ว่าตื่นนอนแล้วหรือยัง ชั้นที่
กราบทูลว่าฮองเฮาเสด็จไปแต่วานนี้ยังไม่กลับ ข้าพเจ้านึกว่าพระองค์ทรงทราบแล้ว บูเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็ดก
พระทัย รีบรับสั่งให้ชั้นที่ไปตาม บูชาซือมาในทันใดนั้น ชั้นที่ไปมีข้ากัพาบูชาซือเข้ามาเฝ้า บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัส
แก่บูชาซือว่า วานนี้เราเสียที่เด็กขึ้นเถียงด จึงต้องอนุญาตให้ประหารชีวิตหลวงจีนเฮ้งฮวยหวัง แต่เกรงว่าหลวงจีนเฮ้ง-
ฮวยหวังไม่ทราบความจริงจะเสียใจฆ่าตัวตายเสียก่อนเราคิดอ่านแก้ไข เราจึงให้ชีเง่าเง่าออกไปบอกหลวงจีนเฮ้งฮวยหวัง
ยังที่ว่าการแห่งไปชีเง่าเง่าไปแต่วานนี้ยังไม่กลับ เรามีความวิตกขงนัก เจ้าจงออกไปดูที่บ้านเดิมชีเง่าเง่า ด้วยบางที
ชีเง่าเง่าจะเลยไปเยี่ยมญาติพี่น้องบ้าง ถ้าไม่พบก็ต้องไปสืบยังที่ขังหลวงจีนเฮ้งฮวยหวัง เผื่อว่าถ้ามีเหตุการณ์อย่างใด
ให้บอกว่าเป็นพวกชั้นที่หนีออกไปเที่ยวก็แล้วกัน เรื่องนี้เจ้าต้องระมัดระวังให้ลี้ด้วย บูชาซือรับรับสั่งแล้วถวายคำนับ
ออกจากตำหนัก รีบไปสืบแถวบ้านเดิมชีเง่าเง่าทั่วทุกแห่ง ครั้นไม่ได้ความก็รับมายังที่ว่าการแห่งไป เรียกผู้คุมมาถาม
ถึงหลวงจีนเฮ้งฮวยหวัง ผู้คุมก็เล่าเรื่องให้ฟังว่า หลวงจีนเฮ้งฮวยหวังย้ายไปอยู่ที่คุกแล้ว บูชาซือได้ความดั่งนั้นก็ตรงไป
ที่คุกเวลานั้นเบเอียงกำลังยืนอยู่ข้างนอก บูชาซือเห็นเบเอียงแต่ไกลจึงคิดว่าเมื่อมีคนของเด็กขึ้นเถียงดมากอยกุมอยู่เช่น
นี้เราก็ทำการไม่สะดวก เรื่องนี้ถ้าเด็กขึ้นเถียงดจับตัวชีเง่าเง่าไว้ เราเลยไปฟังลาดเลาที่บ้านก็คงรู้ บูชาซือคิดแล้วรีบ
ไปที่บ้านเด็กขึ้นเถียงด เวลานั้นเด็กขึ้นเถียงดกำลังแต่งตัวจะเข้าเฝ้า ครั้นทราบว่บูชาซือมาหาก็ออกมาต้อนรับเชิญเข้า
ไปข้างในทั้งสองฝ่ายคำนับกันตามธรรมเนียมแล้ว เด็กขึ้นเถียงดจึงถามว่า ท่านมหาข้าพเจ้าวันนี้มีธุระอะไรหรือ บูชา-

ซีตอบว่า ข้าพเจ้าไม่มีธุระอะไรดอก เมื่อผ่านมาทางนี้ก็เลยแวะเข้ามาเยี่ยมเยียนท่าน เด็กยื่นเกียดหัวเราพลางพูดว่า ท่านอุตสาห์มีน้ำใจมาเยี่ยมข้าพเจ้าถึงบ้าน ข้าพเจ้ารู้สึกขอบคุณยิ่งนัก แต่เพลาจวนเฝ้าจะนั่งสนทนากันนานหาได้ไม่ วันนี้ท่านไม่เข้าเฝ้าดอกหรือ บุช่าซือจึงว่า วันนี้ข้าพเจ้ามีธุระจะต้องไปสืบจับขันธ์ที่สามคนซึ่งพากันหนีออกมาเที่ยว แต่วันวานยังไม่กลับ ท่านได้ทราบข่าวคราวบ้างหรือไม่ เด็กยื่นเกียดได้ฟังดังนั้นก็รู้ แต่แก้งตอบว่า ข้าพเจ้ามีธุระทางอื่นมาก หากทราบข่าวคราวเรื่องขันธ์ที่ไม่ เพลาเย็นเชิญท่านมาสนทนากับข้าพเจ้าใหม่เถิด บุช่าซือจึงว่าถ้ากระนั้น ข้าพเจ้าจะลาท่านกลับไปก่อน เพลาเย็นข้าพเจ้าว่างจึงจะมาสนทนากับท่าน บุช่าซือพูดแล้วก็กำนับลาไป เด็กยื่นเกียดออกจากบ้านพลางคิดแต่ในใจว่า ชะรอยบุเช็กเทียนฮ่องเต้จะเห็นซิเง่าเฉ่าหายไป จึงใช้ให้บุช่าซือออกติดตามโดยทำการปกปิดมิให้แพร่หลาย เมื่อบุช่าซือมาพูดให้รู้เรื่องก็ดีแล้ว เราจะได้แก้งกราบทูลให้สะคุดพระทัย แล้วคอยดูว่าจะตรัสอย่างไรกับเราบ้าง ครั้นมาถึงในวังเด็กยื่นเกียดก็เข้าไปคอยอยู่หน้าห้องพระโรง สักครู่หนึ่งบุเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จออกพระที่นั่งกิมล้วนเตี้ย ขุนนางทั้งปวงต่างพากันเข้าไปคุกเข่าถวายกำนับพร้อมกัน บุเช็กเทียนฮ่องเต้ตรัสด้วยข้อราชการเสร็จแล้วเด็กยื่นเกียดจึงกราบทูลว่าเมื่อวานนี้มีชายคนหนึ่งชื่อลิมซ้วนเป็นราษฎรสามัญ ได้คุมพรรคพวกสองคนจะไปแย่งชิงหลวงจีนเฮ่งฮวยหวังที่ถูก พวกผู้คุมรู้ตัวก็ต่อสู้ป้องกันชายทั้งสามไว้ เวลานั้นเผอิญข้าพเจ้าผ่านมาทางคุก จึงให้ทหารช่วยจับชายทั้งสามได้ คนที่ชื่อลิมซ้วนให้การว่าเป็นญาติกับหลวงจีนเฮ่งฮวยหวัง เมื่อทราบว่าหลวงจีนเฮ่งฮวยหวังเป็นโทษก็มาเยี่ยมข้าพเจ้าจึงสอบถามผู้คุม คงได้ความว่าชายทั้งสามขอเข้าไปเยี่ยมหลวงจีนเฮ่งฮวยหวังจริงและผู้คุมก็อนุญาตให้เข้าไปเยี่ยม แต่คนที่ชื่อลิมซ้วนกลับให้สินบนผู้คุมสองพันตำลึง เพื่อขอให้ผู้คุมออกไปเสีย ผู้คุมเห็นผิดสังเกตก็บอกให้ลิมซ้วนกลับ ลิมซ้วนเลยพาลหาเหตุวิวาทกับผู้คุมขึ้น ข้าพเจ้าเห็นลิมซ้วนมีพิรุณจึงจัดการชำระขึ้นในเวลานั้น ลิมซ้วนให้การเป็นพิรุณจนชั้นช็อกก็อดเอื้อนไม่ยอมบอก เผอิญเวลานั้นมีชายคนหนึ่งรู้จักชื่อลิมซ้วนก็บอกขึ้น ข้าพเจ้าจึงซักถามชายผู้นั้นได้ความว่า ลิมซ้วนเป็นคนทujurิดหากินทางคดโกงปลิ้นปล้อนต่าง ๆ เห็นบุตรภรรยาไครงลงมากก็อุครร่ามาทำเล่นตามชอบใจ ด้วยถือตัวว่าเป็นคนมีทรัพย์และมีฝีมือ ราษฎรชาวบ้านก็พากันเกรงกลัวไม่ต่อสู้ ซึ่งลิมซ้วนไม่กล้าบอกช็อกก็เพราะมีความผิดคิดตัวอยู่แล้ว แต่เรื่องเหล่านี้ไม่มีตัวโทษมาว่ากล่าว ข้าพเจ้าจึงไม่ชำระ คงฟังได้แต่ว่าลิมซ้วนไม่ใช่คนดี เมื่อหลักฐานสมข้างผู้คุมดังนี้ ข้าพเจ้าก็ให้ลงอาญาเข็มนแปลสับที่ลิมซ้วนจึงยอมรับสารภาพว่าคบคิดกันมาแย่งชิงหลวงจีนเฮ่งฮวยหวังจริง ข้าพเจ้าเลยให้จำขัยคนทั้งสามไว้ เรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นควรจะปรึกษาโทษอย่างไรก็ตามแต่จะทรงพระดำริเถิด บุเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังดังนั้นก็สะคุงพระทัยดำริว่าชายสามคนนี่คงจะเป็นซิเง่าเฉ่ากับขันธ์ที่ทั้งสองแม่แล้ว แต่เราไม่ควรพูดให้แพร่พรายไปก่อนจึงรับสั่งว่า ท่านได้สวนชายสามคนได้ความว่าเป็นชาวเมืองอะไร ตั้งบ้านเมืองอยู่ที่ไหน เด็กยื่นเกียดกราบทูลว่า ชายทั้งสามเป็นชาวเมืองหลวง ตั้งบ้านเรือนอยู่ทางนอกประตูเมือง ครั้นเมื่อตอนเช้าข้าพเจ้าได้ทราบว่ามีขันธ์หนีออกไปสามคน พระองค์รับสั่งให้ติดตามเอาตัวอยู่ข้าพเจ้ายังนึกสงสัยว่าบางทีจะเป็นชายทั้งสามนั้น บุเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังดังนั้นก็ขัดสนจนพระทัยนัก พลาญดำริว่า เราคิดจะไม่ให้เนื้อความแพร่พราย เด็กยื่นเกียดกลับรู้เรื่องขึ้นอีก แต่เมื่อเลยไปแล้วก็ต้องคิดอ่านขอรับเอาตัวมาชำระเสียดีกว่า ครั้นดำริตกลงในพระทัยแล้วจึงรับสั่งกับเด็กยื่นเกียดว่า วานนี้มีขันธ์หนีออกไปเที่ยวสามคนจริง แต่เรานึกไม่ออกว่าชื่ออะไรบ้าง ท่านควรบอกชื่อชายอีกสองคนให้เราด้วย เด็กยื่นเกียดทูลว่า ชายอีกสองคนชื่อเอียวฮี้ กับชื่อหวน บุเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังก็ตกพระทัยยิ่งนัก ด้วยทรงทราบว่าลิมซ้วนนั้นคือซิเง่าเฉ่าแม่ เวลานั้นบุเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงขัดเคืองเด็กยื่นเกียดจนพระพักตร์ผิผดปรกติ ทั้งมิรู้ที่จะตรัสประการใดก็ยังเคียดดาลในพระทัย ขุนนางทั้งปวงสังเกตเห็นพระกริยาว่าทรงพิโรธก็พากันครั้นคร้ามยิ่งนัก ทันทันนั้นบุเช็กเทียนฮ่องเต้หันไปรับสั่งกับอั้งยู่เตียนว่า ท่านจงเอาบัญญัติรายชื่อขันธ์ที่มาเดี๋ยวนี้ แล้วตรวจดูว่าชื่อลิมซ้วน เอียวฮี้ ชื่อหวนมีหรือไม่ อั้งยู่เตียนเอาบัญญัติมาตรวจเห็นชื่อเอียวฮี้กับชื่อหวน แต่ไม่มีชื่อลิมซ้วนจึงคิดในใจว่าลิมซ้วนคนนี่คงเป็นซิเง่าเฉ่าเด็กยื่นเกียดคงดล่ำตัวลงโทษซิเง่าเฉ่าแม่แล้ว เราจะมีโอกาสแก้แค้นมันได้ก็คราวนี้ อั้งยู่เตียนจึงทูลว่า คนทั้งสามมีชื่ออยู่ในบัญญัติขันธ์ที่ทั้งสี่ ตามประเพณีพวกขันธ์ที่เป็นคนข้างในต้องขึ้นต่อกรมวัง เมื่อทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดเช่นหนีออกจากวัง ก็ต้องส่งมาให้ข้าพเจ้าซึ่งเป็นขุนนางตำแหน่งกรมวังจัดการชำระ เด็กยื่นเกียดเป็นขุนนางรับราชการมาถึงสามแผ่นดิน ย่อมรู้จักขนบธรรมเนียมเหล่านี้อยู่ หากควรลงโทษขันธ์ที่ทั้งสามโดยให้เป็นการ

ละเมิดกฎหมายไม่ ขอพระองค์จงปรึกษาโทษแต่ยกขึ้นเถียงตามความผิดด้วย บุษเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่า อังยูเตียนเป็นขุนนางผู้ใหญ่ว่าการวัง มีหน้าที่ชำระพวกชั้นที่ตามระเบียบ แต่ท่านกลับเอาไปชำระเสียเองจะนับว่าท่านมีความผิดได้หรือไม่ เด็กยื่นเถียงทูลว่า ถ้าข้าพเจ้าชำระพวกชั้นที่จริงก็ต้องมีความผิด แต่ชายสามคนนั้นเป็นราษฎรสามัญต่างหาก บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ขัดพระทัยรับสั่งว่า อังยูเตียนบอกว่าคนทั้งสามนั้นเป็นชั้นที่ ท่านจะเถียงดั่งฉันดีกว่าเขาไปได้หรือ เด็กยื่นเถียงทูลว่า อังยูเตียนเป็นคนชราหลงลืม บางทีจะตรวจบัญชีผิดไป ด้วยเมื่อเป็นขุนบู้เมืองหื้อหน้าอังยูเตียนเคยลาออกจากราชการเพราะความชราครั้งหนึ่งแล้วขอพระองค์ทรงโปรดให้ข้าพเจ้าตรวจสอบบัญชีดูก่อนเถิด อังยูเตียนพรันใจนึกจึงว่า ท่านเป็นกนภายนอกจะรู้ดีกว่าข้าพเจ้าไปได้หรือ ถึงแม้ท่านจะตรวจบัญชีก็คงไม่มีประโยชน์ เมื่อท่านเห็นมีแล้วจะแก้งเถียงว่าไม่มีก็ได้ บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ทรงเห็นว่า อังยูเตียนจะเสียทีก็ร้อนพระทัยนัก ดำริว่าเรื่องนี้ถ้าเด็กยื่นเถียงได้ตรวจบัญชี เรื่องราวก็คงลุลกลามใหญ่โตขึ้นทำให้เราได้รับความอภัยส จึงรับสั่งว่า เรื่องนี้อังยูเตียนเห็นท่านแข่งเสียงทำการก้าวก่ายจึงพูดขึ้น ด้วยถือว่าเป็นหน้าที่ของตน ส่วนท่านแข่งเสียงถือว่ามิได้ทำผิดก็ต้องคัดค้านเราเห็นว่าควรเลิกกันเสียดีกว่า เพราะท่านแข่งเสียงลงโทษชั้นที่ทั้งสามก็โดยคิดว่าเป็นราษฎรสามัญมิควรถือว่าเป็นความผิด อังยูเตียนจงรับเอาตัวชั้นที่ทั้งสามมาชำระต่อไปตามหน้าที่เถิด เด็กยื่นเถียงได้ฟังรับสั่งก็นึกแต่ในใจว่า เรื่องนี้บุษเช็กเทียนฮ่องเต้คงกริ้วโกรธเรามากแต่จนปัญญาทำอะไรไม่ได้จึงคิดกลบเกลื่อน เมื่อเราได้ทีดังนี้แล้วควรจะซ้ำเติมให้คลายพอสองไปอีก คิดแล้วจึงทูลว่าชายสามคนจะเป็นชั้นที่จริงหรือไม่ข้าพเจ้ายังสงสัยอยู่เพราะอังยูเตียนไม่ยอมให้ข้าพเจ้าตรวจบัญชี พระองค์ก็เป็นแต่เพียงเข้าพระทัยว่าชั้นที่ ยังหาเป็นการแน่นอนทีเดียวไม่ เรื่องนี้ข้าพเจ้าเป็นคนถูกกล่าวโทษต้องโต้แย้งให้เห็นเท็จและจริง เมื่ออังยูเตียนไม่ยอมให้ข้าพเจ้าตรวจบัญชี ก็ต้องเอาตัวคนทั้งสามมาชั้นสุดรว่าเป็นชั้นที่แน่หรือไม่ บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ได้ทรงฟังดังนั้นก็ระอาพระทัยยิ่งนัก ทั้งให้รู้สึกเกรงกลัวเด็กยื่นเถียงเป็นอันมาก จึงตรัสว่าเรื่องนี้เราไต่ส่เกลี้ยให้เลิกกันแล้ว ท่านไม่ควรจะโต้แย้งให้มากความไปดอก บัดนี้เรารับรองว่าคนทั้งสามเป็นชั้นที่อยู่ในวัง ท่านจงส่งตัวเข้ามามองให้อังยูเตียนตามหน้าที่เถิด เด็กยื่นเถียงเห็นบุษเช็กเทียนฮ่องเต้อ่อนลงมากแล้วจึงทูลว่า พระองค์เป็นมหากษัตริย์อันประเสริฐ เมื่อทรงรับรองว่าคนทั้งสามเป็นชั้นที่ ข้าพเจ้าก็ต้องเชื่อ ขอให้อังยูเตียนไปปรับตัวมาจากคุกเถิด เวลานั้นบุษเช็กเทียนฮ่องเต้หวั่นพระทัยกลัวเด็กยื่นเถียงจะคัดค้านต่อไปอีก ครั้นเห็นเด็กยื่นเถียงยินยอมก็ตีพระทัย รับสั่งให้อังยูเตียนไปปรับตัวคนทั้งสามแล้วก็เสด็จขึ้น

ฝ่ายบุษเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จขึ้นแล้วก็เสวยไปตำหนักเจิวเอียงเก็ง ตั้งพระทัยคอยซิเง่าเจ้าอยู่มีข้าชั้นที่ทั้งสองก็พยุงซิเง่าเจ้าเข้ามาในตำหนัก ส่วนอังยูเตียนคอยฟังรับสั่งอยู่ข้างนอก ซิเง่าเจ้ามาถึงก็ตรงเข้ากอดพระบาทร้องไห้คร่ำครวญเป็นอันมาก บุษเช็กเทียนฮ่องเต้เห็นซิเง่าเจ้าถูกเข็มนเนื้อแตกยับไปทั้งตัว ก็มีพระทัยสงสารจนน้ำพระเนตรตก ซิเง่าเจ้าร้องไห้พลางกราบทูลว่า เด็กยื่นเถียงทำกับข้าพเจ้าแทบถึงแก่ชีวิต ข้าพเจ้าคิดว่าจะไม่ได้อีกกลับมาเห็นพระพักตร์อีกต่อไปแล้วครั้งนี้ข้าพเจ้าได้รับความเจ็บอาบเป็นที่ขัง ขอพระองค์จงแก้แค้นเด็กยื่นเถียงให้ข้าพเจ้าด้วย บุษเช็กเทียนฮ่องเต้จึงตรัสว่า คราวนี้เราผิดเองเจ้าจงระงับความโศกเสียเถิด ซิเง่าเจ้าจึงทูลว่าเด็กยื่นเถียงแก้งทำการหมิ่นประมาทพระองค์ถึงเพียงนี้แล้วพระองค์ยังทำพระทัยคั่งอยู่ได้ ตั้งแต่ข้าพเจ้าได้กราบทูลเตือนพระสติก็เห็นเด็กยื่นเถียงทำการกำเริบยิ่งขึ้นมิได้ลดหย่อน พระองค์ไม่ควรจะหลงโหดด้วยเด็กยื่นเถียงซึ่งเป็นศัตรูยิ่งกว่าข้าพเจ้าผู้มีความจงรักภักดีต่อพระองค์เลย บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ถูกคัดค้านดังนั้นก็ตรัสปลอบเอาใจว่า ทุกวันนี้ตัวเจ้าเปรียบเหมือนดวงตาของเรา ส่วนเด็กยื่นเถียงเหมือนดังแขนซ้ายขวา ถึงเราจะรักดวงตาก็ตัดแขนซ้ายขวาเสียหาได้ไม่ เราเปรียบเนื้อความให้เจ้าฟังเช่นนี้เจ้าคงเข้าใจตลอดแล้ว ซึ่งจะไปคิดว่าเด็กยื่นเถียงเป็นศัตรูของเรานั้นไม่ถูก เด็กยื่นเถียงอยู่กับเราทำให้เป็นที่อุ้มใจเปรียบดั่งกำแพงเหล็กป้องกันราชสมบัติ เจ้าเจ็บแต่เพียงเท่านั้นยังไม่ถึงแก่ชีวิต จงอดกลั้นความโทมนัสไว้โดยเห็นแก่เราสักครั้งหนึ่งเถิด บุษเช็กเทียนฮ่องเต้ตรัสแล้วก็เอายามาใส่แผลให้ซิเง่าเจ้า คินนั้นเลยบรรทมอยู่ในตำหนักเจิวเอียงเก็ง

ครั้นรุ่งเช้าบุษเช็กเทียนฮ่องเต้เสด็จออกพระที่นั่งพิมลสวรรค์ จึงรับสั่งแก่เด็กยื่นเถียงว่า ท่านแข่งเสียงเป็นขุนนางผู้ใหญ่รับราชการมาช้านาน มินิสัยใจคอซื่อสัตย์ต่อแผ่นดิน ทั้งเอาใจใส่ในราชการบ้านเมืองมีความดีความชอบเป็นอันมาก เห็นว่าต่อไปท่านจะเป็นคนต่างหูต่างตาเราได้ ตั้งแต่บัดนี้ท่านจงเป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินช่วยทำนุบำรุง

บ้านเมืองให้เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นเถิด เด็กอินเฑียดได้ฟังรับสั่งก็ถูกเข้าลงถวายคำนับขอบพระคุณตามธรรมเนียม บูเช็กเทียน
ฮ่องเต้จึงพระราชทานเสื้อลายมังกรให้เป็นเกียรติยศ ครั้นบูเช็กเทียนฮ่องเต้เห็นเด็กอินเฑียดสวมเสื้อมังกรก็ให้ประ-
หม่าครั้นคร้ามในพระทัย ทรงดำริว่าเด็กอินเฑียดผู้นี้หน้าขาวเหมือนหยกอย่างดี หน้าผากกว้างหูยานได้ลักษณะสม
เป็นหลักของบ้านเมือง มีสติปัญญาสามารถเป็นที่เกรงขามแก่คนทั้งปวงยิ่งนัก จำเราจะให้เกียรติยศสูงยิ่งขึ้นจึงจะ
ชอบ ทรงดำริดังนั้นแล้วจึงให้สร้างเก้าอี้สลักลายมังกรทองสำหรับเด็กอินเฑียดนั่งเฝ้าใกล้กว่าขุนนางทั้งปวง แต่นั้น
มาขุนนางทั้งฝ่ายหน้าฝ่ายในก็พากันเกรงกลัวเด็กอินเฑียดยิ่งนัก พวกที่มีใจเป็นพาลถึงแม้จะเป็นที่โปรดปรานของ
บูเช็กเทียนฮ่องเต้ก็เข็ดขยาด มีอาจทำการกำเริบให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนเหมือนแต่ก่อน บูเช็กเทียนฮ่องเต้จึง
ได้ครอบครองราชสมบัติโดยเรียบร้อยมาได้ถึงยี่สิบปีเศษ จนชกั๋งยกกองทัพมาตีเมืองเซียงอันแตก ยกโลเลื่องอ่องขึ้น
เป็นกษัตริย์สืบวงศ์ดังต่อไปตามเดิม